

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TERCEME-İ TEZKİRETİ'L-KEHHÂLÎN
(GİRİŞ-İNCELEME-METİN-DİZİN)

YALÇIN KULAÇ

Ekim-2012

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

TERCEME-İ TEZKİRETİ'L-KEHHÂLÎN
(GİRİŞ-İNCELEME-METİN-DİZİN)

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
YALÇIN KULAÇ

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Şaban DOĞAN

Bolu-2012

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Yalçın Kulaç'a ait Terceme-i Tezkireti'l-Kehhâlfın adlı çalışma, jürimiz tarafından Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir. 02.11.2012

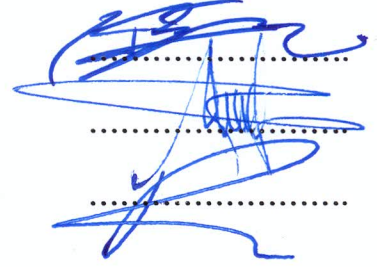
Akademik Unvan, Ad ve Soyad

İmza

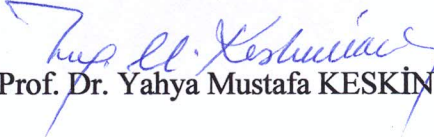
Üye (Tez Danışmanı) : Yrd. Doç. Dr. Şaban DOĞAN

Üye : Prof. Dr. Mehmet KUTALMIŞ

Üye : Doç. Dr. Pınar ENNELİ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Prof. Dr. Yahya Mustafa KESKİN
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ÖZET

KULAÇ, Yalçın

Yüksek Lisans, Türk Dili Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Şaban DOĞAN

Kasım, 2012, 515 sayfa.

Terceme-i Tezkireti'l-Kehhâlîn göz hekimlerinden Ali bin Îsâ el-Kehhâl'in Tezkiretü'l-Kehhâlîn adlı eserinin Türkçeye yapılmış tercümesidir. Tercümenin müstensihi ve istinsah tarihi bilinmemektedir. Ancak dil ve üslup özellikleri dikkate alındığında XV. yüzyıl sonrasına ait olması kuvvetle muhtemeldir. Göz ve göz hastalıklarıyla ilgili yazılmış önemli bir kaynak olan eserde birçok göz hastalığı ve bunların tedavisiyle ilgili bilgiler yer almaktadır. Bununla birlikte eser ilaç yapımında kullanılan bitki, hayvan ve maden adları bakımından zengin bir söz varlığına sahiptir.

Eserin kütüphanelerde bulunan dört nüshası vardır. Bunlardan iki nüshasını elde edebildiğimiz çalışmamızda Süleymaniye Kütüphanesi 439 numarada kayıtlı olan İzmir nüshası esas alınmış yine aynı kütüphanede bulunan 815 numaralı Yazma Bağışlar nüshası destek ve kontrol amaçlı kullanılmıştır.

Çalışma giriş, inceleme, metin ve dizin bölümlerinden oluşmaktadır. Giriş bölümünde çalışmayla ilgili bilgiler verilerek çalışmanın konusu, önemi, amacı ve yöntemi anlatılmıştır. İnceleme bölümü imlâ özellikleri, ses bilgisi, şekil bilgisi, söz dizimi ve söz varlığından meydana gelmektedir. Metin bölümü eserin çeviriyazı alfabesine aktarımıdır. Son bölümde sözcüklerin sözlük anlamlarını da içeren dizin bölümü bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Terceme-i Tezkireti'l-Kehhâlîn, İmlâ Özellikleri, Ses ve Şekil Bilgisi, Gramatikal Dizin

ABSTRACT

KULAÇ, Yalçın

Master Thesis, Department of Turkish Language

Thesis Supervisor: Asist. Prof. Dr. Şaban DOĞAN

November, 2012, 515 pages.

Terceme-i Tezkireti'l-Kehhâlîn is the translation of Tezkiretü'l-Kehhâlîn written by Ali bin Îsâ el-Kehhâl, who is an oculist. The copyist and the copy date of the translation are unknown but it's highly likely that it belongs to the period after the fifteenth century, considering its language and style properties. The work which is an important source written about eye and eye diseases consists information about various eye diseases and remedial ways. Moreover, the work has a rich vocabulary in terms of plant, animal, and mineral names used in producing medicine.

Four copies of the work can be found in libraries, two of which we managed to obtain in our study. İzmir copy, registered with number 439 in Süleymaniye library, is the one our study is based on and Yazma Bağışlar copy, registered with number 439 in the same library, was used for the purposes of support and check.

The study consists introduction, examination, text and index chapters. The information related to study is given in the introduction chapter and the subject, significance, aim and method of the study are mentioned in the chapter. The examination chapter involves orthography properties, phonetic information, formal information, syntax and vocabulary. The text chapter is the transposition of the work to the transcription alphabet. The last chapter contains the index part including the dictionary meanings of the words.

Keywords: Terceme-i Tezkireti'l-Kehhâlîn, Copy, Orthography, Phonetic and Formal Information, Grammatical Index

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum, **Terceme-i Tezkireti'1-Kehhâlfm** başlıklı çalışmanın yazılmasında, bilimsel ve etik kurallara uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin tamamının ya da bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitede bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

02.11.2012

Yalçm KULAÇ

TEŐEKKÖR

Bu eseri çalıőmam için beni yönlendiren, çalıőmamın her aşamasında eksikliklerimi ve yanlışlarımı göstererek bana rehberlik eden, engin bilgi ve tecrübesinden yararlandığım değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Şaban DOğAN'a, zet bölümünün İngilizceye evirisi hususunda yardımcı olan Okt. Hüseyin KAYGIN'a, bu yorucu çalışma süresince bana güvenen ve sürekli yanımda olan aileme özellikle de anneme sonsuz teőekkürlerimi sunarım.

ÖN SÖZ

Eski Oğuz Türkçesi ve Osmanlı Türkçesi eserleri üzerine yapılan çalışmaların büyük bir bölümünü edebi metinler oluşturmaktadır. Dil çalışmalarında sadece edebî eserler üzerine yoğunlaşmak dilin farklı alanlarındaki kullanımı üzerine yeterince bilgi sahibi olamama sonucunu doğurur. Bir dilin söz varlığını tam olarak ortaya koyabilmek için o dilin farklı bilim dalları karşısındaki durumunu da incelemek gerekir. Bu sebeple Eski Oğuz Türkçesi ve Osmanlı Türkçesi dönemlerinde yazılmış çeşitli alanlardaki eserlerin ve bu çalışmanın konusunu oluşturan tıp metinlerinin de dil ve üslûp özelliklerinin değerlendirilmesi Türkçeye önemli katkılar sunacaktır. Edebî eserlere göre daha sade bir dilin kullanıldığı, edebî kaygıdan uzak, dilin terim yapma yollarıyla zenginleştirildiği tıp metinlerinin, çeşitli hastalık adları ve bu hastalıkların tedavisinde kullanılan ilaçların yapımı için gerekli olan bitki, hayvan ve maden adları açısından zengin bir söz varlığına sahip olması bahse konu eserleri dil çalışmaları açısından daha da değerli kılmaktadır. Bu metinler üzerinde yapılacak çalışmalar halk hekimliği uygulamaları ihtiva etmesi bakımından halk bilimine, bitkilerle tedaviyi içermesi bakımından farmakognoziye de faydalı olacaktır.

Son yıllarda bu alanda yapılan çalışmalarda belli bir artış görülmekle birlikte henüz günümüz alfabesine aktarılmamış ve Türkolojiye kazandırılmayı bekleyen çok sayıda yazma eser mevcuttur. Bu düşünceden hareketle tıp metinlerinden aynı zamanda bir uzmanlık alanı olan kehhâllik yani göz hekimliği hususunda yazılmış bir eserin çalışılması uygun görülmüştür. Genel tıp alanında yazılmış çok fazla eser olmasına karşılık göz ve göz hastalıklarıyla ilgili eserlerin azlığı çalışmayı daha da önemli kılmaktadır.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
BEYAN	v
TEŞEKKÜR.....	vi
ÖN SÖZ	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
BÖLÜM I.....	1
1.Giriş.....	1
1.1. Göz Hekimliği Tarihine Kısa Bir Bakış.....	3
1.2. Göz Hastalıklarıyla İlgili Yazılmış Bazı Eserler.....	4
1.2.1. Mürşid.....	4
1.2.2. Miftâhü'n-nûr ve Hazâinü's-Sürûr.....	5
1.2.3. el-Kânûn fi't-Tıb.....	5
1.2.4. Vasiyyetnâme-i Kehhâlîn	6
1.3. Ali bin İsâ el-Kehhâl (ö.430/1038-39).....	6
1.3.1. Hayatı.....	6
1.3.2. Tezkiretü'l-Kehhâlîn fi'l-Ayni ve Emrâzihâ.....	6
1.4. Terceme-i Tezkireti'l-Kehhâlîn.....	7
1.5. Araştırmanın Konusu.....	8
1.6. Araştırmanın Önemi.....	9
1.7. Araştırmanın Amacı.....	9
1.8. Kapsam.....	9

1.9. Yöntem.....	9
BÖLÜM II.....	13
2.İmlâ Özellikleri.....	13
2.1. Türkçe Sözcüklerin İmlâsı.....	13
2.1.1. Ünlülerin İmlâları.....	13
2.1.1.1. a ünlüsünün imlâsı.....	13
2.1.1.2. e Ünlüsünün İmlâsı.....	13
2.1.1.3. ı,i Ünlülerinin İmlâları.....	14
2.1.1.4. o, ö Ünlülerinin İmlâları.....	14
2.1.1.5. u, ü Ünlülerinin İmlâları.....	14
2.1.2. Ünsüzlerin İmlâları.....	15
2.1.2.1. ç Ünsüzünün İmlâsı.....	15
2.1.2.2. η Ünsüzünün İmlâsı.....	15
2.1.2.3. p Ünsüzünün İmlâsı.....	15
2.1.2.4. s Ünsüzünün İmlâsı.....	16
2.1.2.5. t Ünsüzünün İmlâsı.....	16
2.1.3. Bazı Sözcük ve Eklerin İmlâları.....	16
2.1.3.1. ne Sözcüğünün İmlâsı.....	16
2.1.3.2. kadar Sözcüğünün İmlâsı.....	17
2.1.3.3. ile Sözcüğünün İmlâsı.....	17
2.1.3.4. i- Cevher Fiilinin İmlâsı.....	17
2.1.3.5. ki Bağlacının İmlâsı.....	18
2.1.3.6. de Bağlacının İmlâsı.....	18

2.1.3.7. için Edatının İmlâsı.....	18
2.1.3.8. Zamir n'sinin İmlâsı.....	19
2.1.3.9. Kapalı ê'nin İmlâsı.....	19
2.1.3.10. Medli Elifin İmlâsı.....	19
2.1.3.11. y Koruyucu Ünsüzünün Kullanılmadığı Sözcükler.....	20
2.2. Ses Bilgisi	20
2.2.1. Ünlüler.....	20
2.2.1.1. Ünlü Uyumları.....	20
2.2.1.1.1. Kalınlık-İncelik Uyumu.....	20
2.2.1.1.2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu.....	21
2.2.1.2. Ünlü Değişmeleri.....	21
2.2.1.2.1. e > a Değişmesi.....	21
2.2.1.2.2. e > ö Değişmesi.....	21
2.2.1.2.3. ö > ü Değişmesi.....	21
2.2.1.2.4. u > ı Değişmesi.....	21
2.2.1.2.5. ü > i Değişmesi.....	22
2.2.1.3. Ünlü Düşmesi.....	22
2.2.1.4. Ünlü Türemesi.....	22
2.2.1.4.1. u Türemesi.....	22
2.2.2. Ünsüzler.....	22
2.2.2.1. Ünsüz Değişmeleri.....	22
2.2.2.1.1. Ötümlüleşme.....	22
2.2.2.1.1.1. ṭ > d Değişmesi.....	22
2.2.2.1.2. Ötümsüzleşme.....	23

2.2.2.1.2.1. d > t Değişmesi.....	23
2.2.2.1.2.2. v > f Değişmesi.....	23
2.2.2.1.3. Dudaklılaşma.....	24
2.2.2.1.3.1. g > v Değişmesi.....	24
2.2.2.1.4. Damaklılaşma.....	24
2.2.2.1.4.1. v > ğ Değişmesi.....	24
2.2.2.1.4.2. ħ > k Değişmesi.....	24
2.2.2.1.5. Dişsileşme.....	24
2.2.2.1.5.1. η > n Değişmesi.....	24
2.2.2.1.6. Sızıcılaşma.....	24
2.2.2.1.6.1. g > ğ Değişmesi.....	24
2.2.2.1.6.2. ğ > ğ Değişmesi.....	25
2.2.2.1.6.3. k > h Değişmesi.....	25
2.3. Şekil Bilgisi.....	25
2.3.1. İsimler.....	25
2.3.1.1. İsim Çekim Ekleri.....	25
2.3.1.1.1. Çokluk Eki.....	25
2.3.1.1.2. İyelik Ekleri.....	25
2.3.1.1.3. Hâl Ekleri.....	26
2.3.1.2. İsim Yapım Ekleri.....	28
2.3.1.2.1. İsimden İsim Yapım Ekleri.....	28
2.3.1.2.2. Fiilden Fiil Yapım Ekleri.....	30
2.3.2. Fiiller.....	31
2.3.2.1. Fiil Çekim Ekleri.....	31

2.3.2.1.1. Zaman Ekleri.....	31
2.3.2.1.2. Tasarlama Kipleri.....	32
2.3.2.1.3. Şahıs Ekleri.....	35
2.3.2.2. Fiil Yapım Ekleri.....	36
2.3.2.2.1. Fiilden Fiil Yapım Ekleri.....	36
2.3.2.2.2. İsimden Fiil Yapım Ekleri.....	38
2.3.2.3. Birleşik Fiiller.....	39
2.3.3. Cevher Fiili.....	40
2.3.3.1. Birleşik Çekimler.....	41
2.3.4. Fiilimsiler.....	41
2.3.4.1. İsim-Fiiller.....	41
2.3.4.1.1. -mAK-.....	41
2.3.4.1.2. -mA-.....	42
2.3.4.2. Sıfat-Fiiller.....	42
2.3.4.2.1. Öğrenilen Geçmiş Zaman Sıfat-Fiili.....	42
2.3.4.2.2. Görülen Geçmiş Zaman Sıfat-Fiili.....	43
2.3.4.2.3. Gelecek Zaman Sıfat-Fiili.....	43
2.3.4.3. Zarf-Fiiller.....	43
2.3.4.3.1. Zaman Zarf-Fiilleri.....	44
2.3.4.3.2. Hâl Zarf-Fiilleri.....	44
2.3.4.3.3. Bağlama Zarf-Fiili.....	45
2.3.5. Sıfatlar.....	45
2.3.5.1. Niteleme Sıfatları.....	45
2.3.5.2. Belirtme Sıfatları.....	45

2.3.5.2.1. İşaret Sıfatları.....	45
2.3.5.2.2. Sayı Sıfatları.....	46
2.3.5.2.3. Soru Sıfatları.....	46
2.3.5.2.4. Belirsizlik Sıfatları.....	47
2.3.6. Zarflar.....	47
2.3.6.1. Yer-Yön Zarfları.....	47
2.3.6.2. Zaman Zarfları.....	48
2.3.6.3. Nasıllık-Nicelik Zarfları.....	48
2.3.6.4. Azlık-Çokluk Zarfları.....	48
2.3.7. Zamirler.....	49
2.3.7.1. Şahıs Zamirleri.....	49
2.3.7.2. İşaret Zamirleri.....	49
2.3.7.3. Belirsizlik Zamirleri.....	50
2.3.7.4. Dönüşlülük Zamiri.....	50
2.3.7.5. Soru Zamiri.....	50
2.3.8. Edatlar.....	51
2.3.8.1. Çekim Edatları.....	51
2.3.8.2. Bağlama Edatları.....	53
2.3.8.2.1. Sıralama Edatları.....	53
2.3.8.2.2. Denkleştirme Edatları.....	54
2.3.8.2.3. Karşılaştırma Edatları.....	54
2.3.8.2.4. Cümle Başı Edatları.....	55
2.3.8.2.5. Sona Gelen Edatlar.....	58
2.4. Söz Dizimi.....	59

2.4.1. Kelime Gruplarındaki Aykırılıklar.....	59
2.4.1.1. Arapça ve Farsça Yapılı İsim ve Sıfat Tamlamaları.....	59
2.4.1.2. Unsurları Yer Değiştirmiş Sıfat Tamlamaları.....	60
2.4.1.3. Kelime Gruplarının Unsurlarının Yer Değiştirmesi.....	61
2.4.2. Cümle Yapısındaki Aykırılıklar.....	62
2.4.2.1. Cümlede Yer Değiştirmeler.....	62
2.4.2.1.1. Yer Tamlayıcısı Aykırılıkları.....	62
2.4.2.1.2. Yüklem Aykırılıkları.....	62
2.4.2.1.3. Zarf Tümlenci Aykırılıkları.....	63
2.4.2.1.4. Ki(m)'li Cümleler.....	63
2.5. Söz Varlığı.....	65
METİN.....	70
DİZİN.....	192
SONUÇ.....	508
KISALTMALAR.....	510
TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ.....	511
KAYNAKLAR.....	512

BÖLÜM I

1.Giriş

Eski Oğuz Türkçesini, Anadolu Selçuklu Devleti'nin kuruluşundan ve XI-XIII. yüzyıllar arasındaki yoğun göçlerle Anadolu'nun Türkleşmesinden sonra, Oğuzca temelinde kurulup gelişen ve XIII. yüzyıldan XV. yüzyıl ortalarına kadar süregelen yazı dili şeklinde tanımlayan Zeynep Korkmaz Eski Türkiye Türkçesi ya da Eski Anadolu Türkçesi olarak da adlandırılan bu dönemi Selçuklu Dönemi Türkçesi, Beylikler Dönemi Türkçesi ve Osmanlıcaya Geçiş Dönemi Türkçesi olmak üzere üç alt devreye ayırmıştır. “Eski Oğuz Türkçesi Batı Türkçesinin ilk döneminin adıdır. Eski Oğuz Türkçesi XIII. yüzyılda başlar ve XVI. yüzyıl başlarına dek sürer. XVI. yüzyılda yerini Osmanlı Türkçesine bırakır (Ercilasun, 2005, 442).” “XV. asrın ikinci yarısı bir geçiş devresi olmakla beraber Eski Anadolu Türkçesinin hususiyetleri bütün XVI. asır boyunca devam etmiş, hatta XVII. asırda da kendisini göstermiştir (Timurtaş, 1976, 331).”

Türklerin İslam kültür ve medeniyetine dâhil olmaları, Türkçenin büyük ölçüde Arapça ve Farsçanın etkisi altına girmesine yol açmıştır. Büyük Selçuklular ve Anadolu Selçukluları döneminde eserler daha çok Arapça ve Farsça yazılmıştır. Ancak Moğolların baskısıyla Anadolu Selçuklu Devleti'nin çökmesinin ardından Beylikler Döneminde Türkçe ön plana çıkmış, birçok eser Türkçeye çevrilmiş ve Türkçe telif eserler meydana getirilmiştir. Beylerin Türkçeye yönelişleri, büyük ölçüde Arap ve Fars kültürüne yabancı oluşları ve bu dilleri bilmemelerinden kaynaklanmıştır.

İslâmî dönem Türk tıbbının XI. yüzyıldan itibaren Büyük Selçuklular ile başladığını söylemek mümkündür. “Bu dönemde Halep'te bir dârüş-şifâ yaptırıldığı gibi, Şam'da Nureddin Zengi'nin 1154'te inşa ettirdiği dârüş-şifâ günümüze ulaşan örnekler arasındadır. Halep'te Ergun Kâmili Maristanı; 1354 tarihli, İran'da Kerman'da Kutluğ Türkân Hastanesi 1271-81 yılları arasında inşa edilmiştir. Tebriz'de Hekim ve Vezir Reşidüddin tarafından inşa ettirilen dârüş-şifâ, Büyük Selçuklular zamanında

önemli bazı hekimlerin yetiştiği ve görev yaptığı ve bunlar arasında tıp konusunda eserler verenlerin bulunduğu kaynaklardan öğrenilmektedir (Şehsuvaroğlu, 1984, 16).” Büyük Selçukluların devamı niteliğinde olan Anadolu Selçukluları zamanında Mardin, Sivas, Kayseri, Amasya, Tokat gibi şehirlerde darüşşifalar inşa edilmiş, bu sağlık merkezlerinde usta-çırak ilişkisiyle birçok önemli hekim yetişmiştir. Bu dönemde şairleri, ilim ve sanat adamlarını Konya’da Karaman, Kastamonu’da Candar, Bursa ve Edirne’de Osmanoğulları Türkçe yazmaya teşvik etmiş ve XV. yüzyılın ilk yarısına kadar diğer ilim ve sanat dallarında olduğu gibi tıp alanında da birçok eser telif ve tercüme edilmiştir. “Türkçe tıp kitaplarında göze çarpan ilk nokta, özentisi ve sanat endişesi gütmeyen, yalnız öğretmek ve halka faydalı olmak amacıyla mümkün olduğu kadar sade bir dille yazılmış olmalarıdır. XIV. yüzyılın ortalarından itibaren birkaç istisna dışında, hemen bütün tıp kitapları bugün dahi kolayca anlaşılacak Türkçeyle yazılmaya başlanmış veya önemli Arapça tıp kitapları Türkçeye çevrilmiş, metinlerdeki tıbbî terminoloji ise Arapça, Farsça ve bazen Yunancanın yanında Türkçe olarak da kullanılmaya başlanmıştır (Bayat, 2003, 242).” Bu eserlerden bazıları şunlardır.

XIII. yüzyılın ilk çeyreğinde Anadolu’da Hekim Bereket’in Tuhfe-i Mübârizî adlı eseri tercüme faaliyetlerinin ilkinin oluşturmuştur. Eser üzerinde Binnur Erdağı tarafından doktora çalışması yapılmıştır (Erdağı, 2000). Bereket’in Türkçe yazdığı eseri ise Kitâb-ı Hülâsâ der İlm-i Tıbb’dır. Türkçe ilk telif eser İshak bin Murad’ın Gerede yöresinde yazdığı Edviye-i Müfredê’dır. Eser Mustafa Canpolat ve Zafer Önler tarafından yayımlanmıştır (Canpolat ve Önler 2007). Tercüme eserler arasında önemli bir yeri olan Terceme-i Müfredât-ı İbni Baytar Ortaçağın en büyük botanikçisi ve eczacısı İbnü’l-Baytar’ın Câmi’ü’l-Müfredâtü’l-Edviye ve’l-Agdiye adlı eserinin Aydınöglü Umur Bey adına yapılan tercümesidir (Bayat, 2003, 245). Kâmilü’s-Sinâ’a Ali bin Abbas’ın aynı adı taşıyan eserinin sağlık bilgisi ve hastalıkların tedavisi üzerine olan ikinci kısmının üçüncü makalesinin otuz dördüncü bölümüyle dördüncü makalesindeki ülserler çiçek ve kızamığa dair beşinci bölümünün bir parçasını ihtiva eden bir tercümedir (Bayat, 2003, 246). XIV. yüzyılın en ünlü hekimi daha çok Arapça eserleriyle tanınan ve Hacı Paşa adıyla bilinen Celâlüddin Hızır’dır. Hacı Paşa’nın

Kitâbü's-Sa'âde ve'l-İkbâl 'alâ Arba'a Akvâl adlı Arapça eserinin tercümesi olan Müntahâb-ı Şifâ Zafer Önler tarafından yayımlanmıştır (Önler, 1990 – Önler, 1999). Müntahâb-ı Şifâ'nın kısaltılmış şekli olan Teshil üzerine Zikri Turan doktora çalışması yapmıştır (Turan, 1992). XV. yüzyılın önde gelen hekimlerinden biri de Amasya Dârü's-şifâsında uzun yıllar hekimlik yapan Sabuncuoğlu Şerefeddin'dir. Cerrâhiyyetü'l-Haniyye, Akrabadin ve Mücerrebname olmak üzere üç önemli eseri vardır. Bu eserlerden Cerrâhiyyetü'l-Haniyye İlder Uzel tarafından yayımlanmıştır (Uzel, 1992). Akrabadin üzerinde Şaban Doğan tarafından Terceme-i Akrabadin adlı doktora çalışması yapılmıştır (Doğan, 2009). Ünal Şenel'in yüksek lisans çalışması olan Mücerrebname ise (Şenel, 1998) daha sonra İlder Uzel ve Kenan Serüven tarafından yayımlanmıştır. Eser üzerine yapılan son çalışma Paki Küçüker'e aittir (2010).

1.1. Göz Hekimliği Tarihine Kısa Bir Bakış

Göz hastalıkları ve tedavisi konusundaki çalışmaların antik Mısır ve Mezopotamya medeniyetlerinde başladığı bilinmektedir. Hammurâbi Kanunları konuya ilişkin ilk yazılı belgeler niteliğindedir. Hammurâbi Kanunlarında cerrahların göz ameliyatlarında başarılı olduklarında alacakları ücretler, başarısızlıklarında verilecek cezalar tespit edilmiştir. Antik Yunan medeniyeti temsilcilerinden olan Galenos ve Oribasius gibi büyük hekimlerin eserleri Arap dünyasındaki mütercimler tarafından Yunancadan Süryâniceye ve Arapçaya tercüme edilmiştir. Bu çalışmalar sonucunda Yunan kültürünün önemli eserleri İslam medeniyetine kazandırılmış, müslüman bilim adamları bu bilgilere kendi bilgi ve tecrübelerini de katarak göz hastalıkları konusunda önemli eserler meydana getirmişlerdir (Konuyla ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. Bayat-Okumuş, 2004).

“İbn Heysem (965-1051) görme olayının gözden yayılan ışınlarla değil, dışarıdan gelen ışınlar yoluyla olduğunu ortaya koymuş, optik konusunda yaptığı çalışmalarla bilime katkıda bulunmuştur (Bayat-Okumuş, 2004, 38).”

“İslam tıbbının XIV. yüzyıldan itibaren Anadolu'daki temsilcisi olan Selçuklular döneminde kehhâlliğin önemli bir meslek olduğunu ve dârü's-şifâlarda göz hekimlerinin bulunduğunu, dârü's-şifâ vakfiyelerinden öğrenmekteyiz. Osmanlı

tıbbında da göz hastalıklarına önem verilmiş, kehhallik bir ihtisas dalı olarak dârü's-şifâlarda, sarayda ve toplum hayatında devam etmiştir. XV. yüzyılın başlarında Şeyhî'nin Kütahya'da göz hekimliği yaptığı bilinmektedir (Bayat-Okumuş, 2004, 39).”

1.2. Göz Hastalıklarıyla İlgili Yazılmış Bazı Eserler

1.2.1. Mürşid

Göz hastalıkları konusunda kapsamlı bir eser olan Mürşid Muhammed bin Mahmûd-ı Şirvânî tarafından yazılmıştır. “Şirvânî, Şirvanlı veya Şirvan'dan daha önce gelerek Anadolu'ya yerleşmiş bir aileye mensup olup, hayatı ile ilgili bilgileri eserlerinden öğrenmekteyiz. Tuhfe-i Mûrâdî'sini Bursa'da yazdığından hayatının son dönemini Bursa'da geçirdiği, Cevhernâme'sinde dünyevî ve uhrevî ilimleri tahsilinden sonra, Anadolu'da tıp ilmiyle meşgul olduğunu, Menteşeoğlu İlyas Bey'e (1402-1421) İlyâsiyye, Germiyanoğlu Yakûb Bey'e (1388-1390/1402-1424) Yakûbiyye, II. Murâd'a (1421-1451) Tuhfe-i Mûrâdî, Osmanlı devlet adamlarından Timurtaşoğlu Umur Bey'e (ö.1461) Cevhernâme adlı eseri ithaf ettiğine ve son eseri Mürşid'in yazılış tarihine bakarak (1438), devrinin hemen bütün önemli kişilerine bir eserini ithaf ettiği halde, Fatih'e bir kitabını sunmaması, onun 1451'den önce vefat ettiğini gösterdiğinden, 1375-1450 yılları arasında yaşadığını söyleyebiliriz. On iki eserinden, konuları tıbbî olan on birinin dördü Arapça, yedisi ise Türkçe yazılmıştır. Eserlerinin XV. yüzyıl başında döneminin ilmî zihniyetini en mükemmel bir şekilde yansıtmaya yanında, bugün hemen herkesin anlayabileceği sade Türkçe ile yazılmış olması, Şirvânî'yi daha da önemli kılmaktadır (Bayat, 2003, 243).”

Şirvânî Mürşid'in mukaddimesinde *“her gözü ağrıyan bu risâleye mütâla'a itse 'alâmetlerinden hastalığın sebebini bilür 'ilâcına meşgul olur şifâ bulur ismi müsemmâsına mutâbık ve muvâfık olsun diyü adın Mürşid kodum”* diyerek yol gösterici, rehber, kılavuz manalarına gelen Mürşid kelimesini niçin eserine başlık olarak seçtiğini ifade etmiştir. Üç bölümden oluşan eser Ali Haydar Bayat ve Necdet Okumuş tarafından yayımlanmıştır (Bayat-Okumuş, 2004).

1.2.2. Miftâhü'n-nûr ve Hazâinü's-Sürûr

Nûrun anahtarı ve mutluluğun hazineleri anlamına gelen eser Mü'min bin Mukbil Sinobî'ye aittir. Göz hastalıkları ve tedavileri hakkında önemli bir kaynak olan eser üzerinde Mehmet Ünal Şahin tarafından doktora çalışması yapılmıştır (Şahin, 1994).

“Mümin bin Mukbil bu eserini, daha önce göz konusunda yazılmış eserlerden istifade ederek hazırlamakla birlikte kendi çalışmalarını ve bilgilerini de ilave etmiştir. Kendinden önce yazılmış olan Hüneyin b. İshak'ın Kitab el-Aşar Makalat fi'l-Ayn, Ali b. İsa'nın Tezkirât, İbn-i Sina'nın el-Kânun adlı eseri yazar üzerinde etkili olmuştur. Her şeye rağmen sayıca yukarıda ismi zikr edilen hekimlerden daha çok göz hastalığından bahsetmiştir. Ancak ayrıntıya fazla girmemiştir. O daha çok göz kapağı ve gözün etrafındaki hastalıkları derinliğine incelemiş ve tedavi yollarını göstermiştir. Mukbilzâde eserinde göz hastalıkları ve onların tedavileri hakkında bilgi verirken gerektiğinde cerrahî müdahaleler teklif etmekte ve bunun yollarını ve usullerini ilaçlarıyla birlikte tavsiye etmektedir (Şahin, 1994, 26).”

1.2.3. el-Kânûn fi't-Tıbb

İbn-i Sînâ'nın tıpla ilgili hacimli bir eseridir. Kânûn'un ikinci cildinde el-Fennü's-Sâlisü fi Teşrihi'l-'Ayn ve Ahvâluhâ ve Emrâzuhâ başlığı altında göz hastalıkları ve tedavi yöntemleri anlatılmıştır. Arapça olarak yazılan eser birçok göz hekiminin yararlandığı ve eserlerinde atıfta bulunduğu önemli bir kaynak kitaptır. “Kitapta İbn-i Sînâ göz nezlesi için kaynatılmış haşhaş suyundan göze damlatmaktadır. Yine göz ağrılarında bir miktar ayı yağı ile yumurta sarısı, biraz afyonla karıştırıldıktan sonra pomat şeklinde kıvamlı bir şekle getirilir, bir miktar temiz bir bez veya pamukla temiz bir şekilde göze sürülmektedir (Şehsuvaroğlu, 1984, 15).

İslam tıbbında göz hastalıkları alanında yazılan diğer eserlerden bazıları şunlardır: Ammâr bin Ali (ö.400/1010), Kitâbu'l-Müntehab fi 'Îlâc Emrâzi'l-'Ayn; yazarı bilinmeyen Kitâbu'l-Basar ve'l-Basîret; İbnü'l-Ekfânî, Keşfü'r-Reyn fi Ahvâli'l-'Ayn'ın ikinci bölümü, Ebû Zekeriyya Yuhannâ bin Mâseveyh (ö.243/857) Dağalül'l-

‘Ayn ve Ma‘rifet Mihnetü’l-Kehhâlini; Huneyn bin İshak (ö.260/873) Kitābu’l-Mesâ‘il fi’l-‘Ayn ve Kitābu’l-‘Aşr makâlât fi’l-‘Ayn’dır. Yukarıda anılan eserlerin dışında birçok hekim, eserlerinde göz hastalıkları ve tedavi yöntemleriyle ilgili bölüm yazmıştır.

1.2.4. Vasiyyetnâme-i Kehhâlin

Muhtemelen XVI. yüzyılda kaleme alınmış göz hastalıkları ile ilgili önemli bir eserdir. Müellifi/mütercimi belli olmayan eserlendendir. Eser üzerine Hacı Veli Bişkin tarafından yüksek lisans çalışması yapılmıştır (Bişkin, 2010).

1.3. Ali bin İsa el-Kehhâl (ö. 430/1038-39)

1.3.1. Hayatı

Batı dünyasında Jesu Hali olarak tanınan Şerafeddin Ali bin İsa’nın hayatıyla ilgili bilgiler az ve tartışmalıdır. Bazı kaynaklarda Hıristiyan olduğu kayıtlı ise de bunun taşıdığı İsa (Jesu) adından kaynaklanmış olması muhtemeldir. Öğrenimini Bağdat’ta Ebu’l-Ferec b. Tayyib’in yanında yapmış, mesleki çalışmalarına da yine Bağdat’ta devam etmiştir. Eserinde cerrahlara verdiği öğütlerden, deontolojik kaidelere çok riayet eden dikkatli ve basiretli bir hekim olduğu anlaşılmaktadır.

1.3.2. Tezkiretü’l-Kehhâlin fi’l-Ayni ve Emrâzihâ

Hayatı hakkındaki bilgilerin azlığına karşılık Tezkiretü’l-Kehhâlin fi’l-Ayni ve Emrâzihâ adlı eseri bugüne eksiksiz ulaşabilmiştir. Kısaca Tezkire veya Tezkiretü’l-Kehhâlin olarak bilinen bu kitap, göz ve göz hastalıkları konusunda yazılmış ve günümüze kadar gelebilmiş Arapça eserlerin en geniş ve en eskisidir. Ali bin İsa kitabının ön sözünde eserini yazarken başta Galen ve Huneyn bin İshak olmak üzere Hipokrat, Dioskorides, Oribasius ve Paulus’un eserleriyle kendi tecrübelerinden ve hocalarının bilgilerinden istifade ettiğini belirtmektedir.

“Tezkiretü’l-Kehhâlin üç bölümden meydana gelmektedir. Birinci bölüm gözün anatomi ve fizyolojisini; ikinci bölüm göz kapakları, gözyaşı bezleri, kornea ve uveanın hastalık ve tedavileriyle katarakt ameliyatını; üçüncü bölüm ise gözün iç hastalıkları başlığı altında miyopi, hipermetropi, gece-gündüz körlüğü ve şaşılık gibi

görme bozuklukları ile lensler, görme sinirleri ve retina gibi gözün çeşitli kısımlarına ait hastalıkları ihtiva eder. 132 çeşit göz hastalığı tarifinin yer aldığı kitap, genel sağlığın korunması için yapılan bazı tavsiyeleri ve alfabetik şekilde tasnif edilmiş 141 basit ilacın göze etkilerini açıklayan bir kısımla sona ermektedir. Eserin orijinal yönlerinden biri de o güne kadar bilinen lokal anestetiklerin yanı sıra, ağrılı ameliyatlarda ilk defa mandragor (adamotu) ve oplum (afyon) buharı gibi genel anestezi yapan maddelerin yardımıyla göz ameliyatlarının nasıl yapılacağını tarif etmiş olmasıdır. Tezkiretü'l-Kehhâlîn yazıldığı XI. yüzyılın başlarından itibaren büyük ilgi görmüş ve tamamının veya bazı bölümlerinin çeşitli şerhleri yapılmıştır. Mesela Danyal bin Şaye'nin Tezkire'nin bazı meselelerine verilmiş cevapları ihtiva eden bir eseri vardır. Ayrıca eser Ortaçağ'da İbrâniceye ve iki defa da kötü bir tercüme ile Latinceye çevrilmiş, XX. yüzyılın başında da yeniden yapılan İbrânice tercümesiyle birlikte Epistola Ihesu filii Haly de cognitione infirmitatum oculorum sive mernoriale oculariorum quod compilavit Ali b. İssa adıyla yayımlanmıştır (Paris 1903). Bunun dışında kitabın çeşitli bölümleri günümüz dillerine de çevrilmiştir. Eserin orijinalinin dünyanın belli başlı kütüphanelerinde çeşitli yazma nüshaları bulunmaktadır (Bayat 1989, 401).”

1.4. Terceme-i Tezkireti'l-Kehhâlîn

Ali bin İshâ'nın yukarıda kısaca tanıtılan meşhur eserinin Türkçeye yapılmış tercümesidir. Göz ve göz hastalıkları konusunda yazılmış kapsamlı bir eserdir. Tercümenin ne zaman ve kim tarafından yapıldığı bilinmemektedir. Ancak dil ve üslup özellikleri dikkate alındığında eserin XV. yüzyılın sonlarında tercüme edildiği söylenebilir. Tezkire makale adı verilen üç ana bölümden oluşmaktadır.

Birinci makalede gözün sınırları yani gözün anatomisi anlatılır. *maḳāle-i ūlā ḥadd-ı 'aynı beyān ider...*

Yetmiş üç bölümden oluşan ikinci makalede göz hastalıklarının alametleri ve sebepleriyle birlikte tedavisi için gerekli ilaçlar anlatılır. *maḳāle-i şāniye 'aynuḡ emrāz-ı zāhiresin beyān ider esbābıyla ve 'alāmat ve 'ilācātı-y-ıla ve bu maḳāle yetmiş üç bābdur...*

Göz hastalıkları ve tedavilerinin anlatıldığı üçüncü makale yirmi yedi bölümden oluşur. *üçüncü maqāle tezkiretü'l-kehhālinden 'aynuş ve her birinüş 'ālāmetini 'ilācını beyān ider ve ol yigirmi yedi bābdan...*

Eserin kütüphanelerimizde bulunan tespit edebildiğimiz dört nüshası vardır.

1.4.1. Süleymaniye Kütüphanesi İzmir Nüshası

Süleymaniye Kütüphanesi 439/1 numarada kayıtlı olan eserin müstensihisi ve istinsah tarihi bilinmemektedir. Nesihle yazılan nüsha 97 varak olup her varak 15 satırdan meydana gelmektedir.

1.4.2. Süleymaniye Kütüphanesi Yazma Bağışlar Nüshası

Eser Süleymaniye Kütüphanesi 815 numarada kayıtlıdır. İstinsahı ve müstensih tarihi bilinmeyen nüsha nesihle yazılmış her biri 17 satırdan oluşan 81 varaktan meydana gelir ancak sondan bir yaprağı eksiktir.

1.4.3. İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Nüshası

Mehmet Bâki tarafından istinsah edilen nüsha İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi 1367 numarada kayıtlı bulunmaktadır. Nüsha 72 varak olup talik hatla yazılmıştır.

1.4.4. Feridun Nafiz Uzluk Nüshası

Ankara Üniversitesi Tıp Tarihi Merkezi Feridun Nafiz Uzluk koleksiyonunda 6967 arşiv numarasıyla kayıtlı eser nesih hatla yazılmıştır. Her sayfasında 15 satır bulunan yazma 102 yaprak olup Mustafa Cihangirî tarafından Hicrî 1 Muharrem 1097 (Milâdî 28 Kasım 1685) tarihinde istinsah edilmiştir.

Çalışmada eserin Süleymaniye Kütüphanesinde bulunan İzmir nüshası kullanılmıştır. Ancak eserdeki bazı eksiklikler ve yanlışlıklar Yazma Bağışlar nüshasıyla karşılaştırılıp düzeltilmiştir. Yazma bağışlar nüshası bu anlamda destek nüsha olarak kullanılmıştır.

1.5. Araştırmanın Konusu

Araştırmanın konusu tıp metinleri içerisinde önemli bir yeri olan Terceme-i Tezkireti'l-Kehhâlîn adlı eseri çeviri yazı alfabetine aktararak, ses bilgisi, şekil bilgisi, söz dizimi ve söz varlığını incelemek, dizinlerini ve sözlüğünü hazırlamaktır.

1.6. Araştırmanın Önemi

Eski Oğuz Türkçesi ürünlerinden olan ve göz hekimliği hususunda yazılmış metnin Arap alfabesinden Latin harflerine aktarılması, dil özelliklerinin incelenerek ses ve şekil bilgisi, söz varlığı ve söz dizimi bakımlarından dönemin standart dilinden farklı yönlerinin ortaya konulması Türk dili açısından önem taşımaktadır.

1.7. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı Terceme-i Tezkireti'l-Kehhâl'n adlı eseri çeviri yazı alfabesine aktarmak ve eseri ses bilgisi, şekil bilgisi, söz dizimi ve söz varlığı açısından inceleyip, dil çalışmaları bakımından oldukça önemli olan dizin ve sözlüğünü hazırlamaktır.

1.8. Kapsam

Çalışmada eserin Süleymaniye Kütüphanesinde bulunan İzmir nüshası kullanılmıştır. Ancak eserdeki bazı eksiklikler ve yanlışlıklar Yazma Bağışlar nüshasıyla karşılaştırılıp düzeltilmiştir. Yazma bağışlar nüshası destek nüsha olarak kullanılmıştır.

1.9. Yöntem

Çalışma, Giriş, İnceleme, Metin ve Dizin bölümlerinden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde eserin konusu, yazarı ve hayatıyla o dönemde yazılmış tıp yazmaları ve eserin Türk dili tarihindeki yeri ve önemi üzerinde durulmuş, Türk tıbbı ve İslam tıbbıyla ilgili bilgiler verilerek metnimizin konusu olan göz hekimliği tarihine kısa bir bakış yapılmıştır.

İnceleme bölümü imlâ özellikleri, ses bilgisi, şekil bilgisi, söz dizimi ve söz varlığı olmak üzere beş bölümden oluşmaktadır.

Metin bölümü eserin çeviriyazı alfabesine aktarımından oluşmaktadır. Her sayfanın başlangıcına sayfa numaraları, her satırın başına satır numaraları yazılmıştır. Kelimelerin metindeki biçimleriyle okunmasına dikkat edilmiştir.

Eser genel olarak harekesizdir ancak az sayıda sözcük hareklenmiştir. Eserde bazı sözcüklerin hem harekeli hem de harekesiz şekilleri de mevcuttur. Harekelenmeyen sözcüklerde dönemin dil özelliklerine ve ses uyumuna dikkat edilmiştir.

Metin bölümünden sonra dizin bölümü oluşturulmuştur. Dizinlerin hazırlanması aşamasında sözcüklerin üzerine gelen çekim ekleri işaretlenmiştir. Kelime gruplarını da dizine dâhil edebilmek amacıyla Arapça ve Farsça tamlamalar için farklı işaretler kullanılarak Arapça tamlamalar madde başı, Farsça tamlamalar ise genellikle alt madde olarak gösterilmiştir.

Dizin bölümünde metinde geçen bütün sözcükler gramer özellikleri dikkate alınarak anlamlarıyla birlikte verilmiştir. Madde başı durumundaki sözcükler fiil köklerinden sonra (-), isim köklerinden sonra işaretsiz olarak gösterilmiş, anlam verilmeden önce, özel isimler ve Türkçe sözcükler hariç, sözcüğün hangi dile ait olduğu kısaltmalarla belirtilmiştir. Bazı sözcüklerin değişik sözlüklerde farklı menşeli olarak geçmesinden dolayı veya bir sözcüğün bir dilden başka bir dile geçtiğini göstermek için kökenleri yazılırken birkaç kısaltma kullanılmıştır. Kökeni bilinmeyen sözcüklerde bu bilinmezliği göstermek için soru işareti (?) kullanılmıştır. Madde başı sözcüklerin metinde farklı biçimleri varsa (bkz.) kısaltması kullanılmıştır.

Dizinde belirtme eki için +(1), üçüncü teklik kişi iyelik eki I_2 için +(2) ve Farsça tamlamalardaki tamlama eki için de +(3) işareti kullanılmıştır.

Madde başı olan sözcüklerin karşısına sözcüğün metindeki anlamı yazılarak, metnin hangi sayfa ve satırında olduğunu gösteren numaraları verilmiştir.

Dizinde sözcüğün önce eksiz kullanışları gösterilmiştir.

beyziyye (Ar.) Gözdeki sert tabaka, göz akı.

b. 4b/09, 4b/12, 5b/01, 68a/14, 70b/09, 70b/14, 79a/15, 79b/07, 79b/09, 79b/11, 82a/08

Yukarıdaki sıralamada madde başı olan sözcüğün eksiz olarak kullanıldığı yerler görülmektedir. Bu sıralamadan sonra sözcüğün yalın halle birlikte oluşturduğu kelime grupları gösterilmiştir.

eczā-yı b. 79b/07

emrāz-ı b. 68a/14, 79a/15

kübr-i b. 79b/11

ruṭūbet-i b. 4b/09, 4b/12, 70b/09

şîğar-ı b. 79b/09

Yukarıdaki sıralamada madde başı sözcüğün eczā-yı beyziyye, emrāz-ı beyziyye, kübr-i beyziyye, ruṭūbet-i beyziyye, şîğar-ı beyziyye biçiminde tamlama oluşturduğu görülmektedir. Daha sonra sözcüğün üzerine gelen ekler gösterilip, sözcük, bu ekle grup oluşturuyorsa bu grup, o ekten hemen sonra verilerek diğer ek sıralamasına geçilmiştir:

b.+de 79b/02

eczā-yı b.79b/02

b.+den 67b/09, 68a/13, 70b/14, 69a/07, 65b/02

keşret-i ruṭūbet-i b. 68a/13, 67b/09

ķillet-i b. 70b/14

noķşān-ı b. 69a/07

ruṭūbet-i b. 65b/02

b.+dür 2b/11, 68b/03, 2b/03, 5a/08

ruṭūbet-i b. 68b/03

keşret-i ruṭūbet-i b. 2b/03

ķuddām-ı b. 5a/08

b.+ye 4b/10, 5a/15

ruṭūbet-i b. 4b/10, 5a/15

b.+yi+(1) 79a/15, 5a/10, 5b/04

emrāz-ı ruḡūbet-i b. 79a/15

ruḡūbet-i b. 5a/10, 5b/04

b.+i+(3) 79b/15

ġılaż-ı b.i muḡālata 79b/15

[=27]

Son olarak da madde başı sözcüğün metinde kullanıldığı toplam sayı köşeli ayrıçla verilmiştir. Yukarıdaki örnekte beyziyye sözcüğünün metinde toplam 27 kere kullanıldığı görülmüştür.

Ses bilgisi, şekil bilgisi, söz dizimi ve söz varlığından oluşan inceleme bölümünde dil bilgisi incelemesi yapılırken art zamanlı karşılaştırmalı dilbilgisi metodu kullanılarak sözcüklerdeki ses ve şekil değişimleri Eski Oğuz Türkçesinin devamı niteliğindeki Türkiye Türkçesiyle karşılaştırılmıştır. Eser tercüme olması sebebiyle düzenli cümle yapısına sahip değildir. Bu yüzden söz diziminde ayrıntılı cümle tahliline girilmemiş, sadece Türkçenin söz dizimi kurallarına aykırı bazı yapılar gösterilmiştir.

BÖLÜM II

2. İmlâ Özellikleri

“Eski Anadolu Türkçesinde imla konusunda Uygur imlası ve Arap imlası olmak üzere iki ayrı yazı geleneğinin özellikleri görülür. Bu nedenle Eski Anadolu Türkçesi için düzenli ve kurallı bir imladan söz etmek imkânsızdır. Özellikle ünlüler konusunda görülen bu karışıklık sonucu ünlüler kimi zaman elif, vav, ve ye ile gösterilmektedir. Bu karışık imla, farklı eserlerde ve müelliflerde olduğu gibi, aynı dönemde yazılmış eserlerde hatta aynı eserde bile görülebilmektedir (Şahin, 2011, 37).” Arap harfli metinlerde sadece Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde değil Klasik Osmanlı Türkçesi metinlerinde de bu imla düzensizliği görülmektedir.

2.1. Türkçe Sözcüklerin İmlâsı

2.1.1. Ünlülerin İmlâları

2.1.1.1. a Ünlüsünün İmlâsı

a ünlüsü kelime başında elif (ا) ve medli elif (آ) ; kök hecede elif (ا) ve işaretli olarak, kelime sonunda genellikle he (ه) ile birkaç sözcükte elif (ا) ile gösterilmiştir.

artuğ (76a/07) (ارتق)	aru (49b/04) (ارو)	ayruğ (17a/06) (ايرق)
alın (85b/05) (آلن)	altı (16b/01) (آلت)	ay (78a/14) (آي)
kan (22b/10) (قان)	kaz (50b/14) (قاز)	sağ (13a/02) (ساغ)
başlana (17b/03) (باشلنه)	barmağ (27b/15) (برمق)	karaltu (68b/05) (قرالتو)
kara (11b/05) (قره)	şonra (11a/04) (صكره)	yağlana (31a/10) (يغلنه)
vara (19a/09) (ورا)	şıkılmaya (40a/06) (صقلميا)	arıqlayup (86a/15) (ارقلايب)

2.1.1.2. e Ünlüsünün İmlâsı

e ünlüsü kelime başında elif (ا) ; kök hecede işaretli ve kelime sonunda he (ه) ile gösterilmiştir.

eski (39b/12) (اسكي)	et (95b/04) (ات)	elek (11b/06) (الك)
----------------------	------------------	---------------------

sekiz (16b/10) (سکز) yedi (1b/10) (یدی) kez (64a/12) (کز)
göre (68b/12) (کورہ) içüre (90a/14) (اچورہ) ince (24a/04) (انجہ)

e ünlüsü aşağıdaki örnekte kelime ortasında elif (ا) ile gösterilmiştir.

döşeyüp (43a/10) (دوشایب)

2.1.1.3. *ı, i Ünlülerinin İmlâları*

ı, i ünlüleri kelime başında elif (ا) ve elif ye (ی) ; kelime ortasında işaretli ve ye (ی), kelime sonunda ise ye (ی) ve ye (ی) olarak gösterilmiştir.

iki (13b/12) (اکی) indüren (21b/04) (اندرن) ıslana (30a/07) (اصلنه)
nice (11a/09) (نیجه) ile (10b/08) (ایله) gire (62b/08) (گیره)
niçe (92a/10) (نچه) nitekim (17b/0) (نته کم) kırk (48a/01) (قرق)
dahı (10a/01) (دخی) ucu (23b/14) (اوجی) üzeri (13a/13) (اوزری)

2.1.1.4. *o, ö Ünlülerinin İmlâları*

o, ö ünlüleri kelime başında elif vav (او) , kelime ortasında vav (و) ve işaretli, kelime sonunda vav (و) ile gösterilmiştir. Bir kelimedede ise hem elif vav (او) hem de ötreli elif (أ) olarak işaretlenmiştir.

ovalar (31a/06) (اوولر) ovula (11b/05) (أوله)]
ördek (50b/14) (اوردک) öyken (20a/09) (اویکن)
şorula (76a/14) (صورله) toköz (15b/12) (طقوز)
şovuğ (88a/07) (صوق) yoğaru (13a/07) (یقارو)

2.1.1.5. *u, ü Ünlülerinin İmlâları*

u, ü ünlüleri kelime başında elif vav (او) , kelime ortasında vav (و) ve işaretli , kelime sonunda vav (و) ile gösterilmiştir.

uvacuğ (19b/14) (اواجق) uçar (71b/04) (اوچر) üzüm (43a/02) (اوزم)
tuz (17a/05) (توز) yumşak (11b/04) (یومشق) yüzük (20a/08) (یوزک)

koyu (89a/03) (قويو) kuru (43a/06) (قرو) aru (49b/04) (ارو)
 buçuk (16b/03) (بچق) yasduk (43a/12) (يصدق) yumurda (18b/03) (يمرده)

2.1.2. Ünsüzlerin İmlâları

2.1.2.1. ç Ünsüzünün İmlâsı

ç ünsüzü Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde ç (چ) ve c (ج) ile gösterilmiştir. Metnimizde daha çok ç (چ)'li yapılar mevcut olmakla birlikte bazı sözcükler c (ج)'li ve ç (چ)'li olarak karışık bir şekilde görülmektedir.

çevre (43a/10) (چوره) çıka (27a/15) (چقه)
 saçıla (27a/15) (صچله) içün (36a/01) (اچون)
 uçar (71b/04) (اوچر) içer (76a/14) (اجر)
 çekirdegi (17a/07) (چکردكي) ağaçlar (25a/12) (اغچلر)

hem c (ج) hem de ç (چ) ile yazılan sözcükler :

içinde (27a/14) (اچنده) içinde (56a/14) (اچنده)
 üç (10b/09) (اوچ) üç (23b/11) (اوچ)

2.1.2.2. η Ünsüzünün İmlâsı

Damaksı η ünsüzü metnimizde genel olarak kef (ك) ile gösterilmiş olup üç noktalı kef (كّ)'in kullanıldığı örnekler de mevcuttur. Aynı sözcüğün hem kef (ك) hem de üç noktalı kef (كّ) ile yazıldığı örnekler de mevcuttur.

buñar (55b/05) (بكار) önde (24a/08) (اوكده) sonra (11a/04) (صكره)
 beñzer (16a/07) (بكرز) oñat (75b/02) (اوڭات) oñulda (26b/15) (اوڭلده)
 siñek (34a/01) (سكك) giñ (37a/07) (گيڭك) giñ (72b/06) (كيك)

2.1.2.3. p Ünsüzünün İmlâsı

p ünsüzü zarf-fiil eki olan -(y)Up ekinde bir sözcük hariç b (ب) ile ; diğer sözcüklerde ise p (پ) ile yazılmıştır.

yayılop (72b/14) (يايلوب) ayrılop (75b/07) (ايرلب) sağup (67b/15) (ساغوب)

yumup (24b/15) (يومپ) kirpik (22a/15) (كړپك) iplik (24a/05) (اپلك)
kõpar (63b/13) (قوپر)

2.1.2.4. s Ünsüzünün İmlâsı

Metnimizde s ünsüzü için sin (س), sad (ص) ve se (ث) harfleri kullanılmıştır. se (ث) harfi Türkçe kökenli sözcüklerde kullanılmamıştır. s ünsüzünün imlâsında Arapça ve Farsça sözcüklerde özgün imlâlara dikkat edilmiş, Türkçe sözcüklerde ise, kalıplaşmış imlâya sahip sözcükler dışında, diğer Arap harfli Türkçe metinlerde olduğu gibi kalın sıradan s'ler sözcük ortasında ve sonunda sad (ص) yerine sin (س) ile yazılmıştır.

silinüp (25b/05) (سلينب)	sekiz (16b/10) (سكز)
sõykenür (43a/12) (سويكنور)	şarılup (39b/13) (صرلوب)
şanur (34a/01) (صنور)	şarmak (76a/13) (صرماق)
ortasında (34a/14) (اورتاسنده)	sarkmasıdur (37a/07) (سرقمسی در)
arasında (38a/01) (اراسنده)	taralmasa (73a/04) (طرلمسه)
kalmasa (54a/03) (قالمسه)	bulunmasa (63a/11) (بولنمسه)
sağ (13a/02) (ساغ)	sağup (67b/15) (ساغوب)

2.1.2.5. t Ünsüzünün İmlâsı

Arapça ve Farsça kökenli sözcüklerde özgün imlâlarıyla yazılmış, Türkçe kökenli sözcüklerde ise, kalıplaşmış imlâya sahip sözcükler dışında, kalın sıradan t ünsüzü kelime başında tı (ط) ile kelime içinde ve sonunda ise te (ت) ile yazılmıştır.

yetmiş (66b/06) (يتمش)	yırtılup (69b/01) (يرتلوب)	tuz (17a/05) (توز)
tokken (74b/08) (طوقكن)	tutula (76a/05) (طتوله)	tırulsa (82b/10) (طرلسا)

2.1.3. Bazı Sözcük ve Eklerin İmlâları

2.1.3.1. ne Sözcüğünün İmlâsı

ne sözcüğü metinde kadar sözcüğüne bitişik diğer durumlarda ayrı yazılmıştır.

ne kadar (90a/12) (نقدر)

ne mākdan (38a/10) (نه ماقدن)

2.1.3.2. *kadar Sözcüğünün İmlâsı*

kadar sözcüğü kendisinden önce gelen ne sözcüğüne bitişik diğer durumlarda ayrı yazılmıştır.

ne kadar (90a/12) (نقدر) ol kadar (90a/12) (اول قدر)

2.1.3.3. *ile Sözcüğünün İmlâsı*

ile sözcüğü metinde bazen kendisinden önceki sözcüğe bitişik bazen de ayrı olarak yazılmıştır.

muḥallil ile (10b/08) (محل ايله) beyāz ile (50b/13) (بياض ايله)

yağıyla (50b/14) (ياغيله) igneyile (70b/03) (اكنه يله)

ortasıyla (71a/14) (اورتاسيله) şuyıla (11a/12) (صويله)

2.1.3.4. *i- Cevher Fiilinin İmlâsı*

i- cevher fiili bazı durumlarda ayrı bazı durumlarda ise ekleşerek bitişik yazılmıştır.

gerek ise (54a/11) (كرك ايسه)

olmaz ise (78b/10) (اولمازز ايسه)

elvāndan ise (79b/04) (الواندن ايسه)

görürse (68b/05) (كوررسه)

nāyim iken (77a/15) (نايم اكن)

yoğken (14a/04) (يوغكن)

bağluyken (49a/08) (بغلويكن)

olaydı (76b/04) (اوليدي)

2.1.3.5. *ki Bağlacının İmlâsı*

ki bağlacı metinde bir örnek hariç ayrı yazılmıştır ancak yazımında bazen he (ه) bazen de y (ي) kullanılmıştır.

her kim ki (8a/03) (هر كمنه)

çekilür ki (32b/01) (چكيلوركي)

defā'atle ki (39b/03) (دفعاتله كي)

kaçan ki (40a/14) (قچن كه)

vācibdür ki (70a/01) (واجبدر كه)

2.1.3.6. *de Bağlacının İmlâsı*

de bağlacı metinde bir örnek hariç kendinden önceki sözcüğe bitişik yazılmıştır.

ğāyet de (38a/03) (غايئده)

elbet de (89a/02) (البئده)

elbette (25a/15) (البئته)

şonra da (45b/11) (صكره ده)

2.1.3.7. *içün Edatının İmlâsı*

Bu edatın metinde ayrı ve bitişik yazıldığı durumlar bulunmaktadır.

enbāt-ı lahm için (36a/01) (انبات لحم اچون)

dem'a ve harāret için (55b/15) (دمعه و حرارة اچون)

ol rūh için (7b/01) (اول روح اچون)

ol maraž için (63b/15) (اول مرض اچون)

hizmet için (77a/09) (خدمت اچون)

bunlaru için (8b/14) (بونلر كيچون)

anu için (71b/01) (انو كيچون)

olmağıçün (12a/08) (اولمغیچون)

‘atıķçün (92b/13) (عتیقچون)

2.1.3.8. *Zamir n’sinin İmlâsı*

Zamir n’si metinde nun (ن) ile işaretlenmiştir.

bunda (59a/01) (بونده) gününde (42b/06) (گوننده)

üzerinde (43a/09) (اوزنده) birinden (47b/07) (برندن)

2.1.3.9. *Kapalı é’nin İmlâsı*

“Bugün kullandığımız alfabedeki “e” harfi açık-geniş bir e sesini gösterir. Bunun dışında kimi kelimelerde daha dar bir “e” sesi olduğu da duyulur. Buna kapalı e denilmektedir. Bugün “e” ile telaffuz ettiğimiz birçok kelime 13.-14. yüzyıllarda, yani Türkiye Türkçesinin yazı dili olarak gelişmeye başladığı dönemlerde “i” sesi taşıyordu. (Develi, 2010, 104).” Metnimizde kapalı e konusunda net bir durum söz konusu değildir. Bu sebeple okumada kapalı e kullanılmamış, kapalı e yerine i sesi tercih edilmiştir.

dinilür (18a/03) (دینلر) dinilen (78b/13) (دینلن)

itmişdür (51a/14) (ایتمشدور) ideler (25b/03) (ایدلر)

vire (65a/02) (ویره) viren (23b/08) (ویرن)

giç (20a/10) (گیچ) giñ (37a/07) (گیڭ)

2.1.3.10. *Medli Elifin İmlâsı*

Metnimizde ünlü uzunluklarını göstermek amacıyla kullanılan medli elif için Türkçe sözcüklerde belli bir standart olmadığı görülmektedir.

altı (16b/01) (آلت)

altı (63a/13-66a/05-66b/07) (الت)

2.1.3.11. *y* Koruyucu Ünsüzünün Kullanılmadığı Sözcükler

Aşağıdaki sözcüklerde, ye (ي) olarak işaretlenmesi gereken koruyucu ünsüz hemze (ه) ile işaretlenmiştir.

süddeyi (84b/09) (سُدَّة)	māddeyi (17a/06) (مَادَّة)
ma‘deyi (66a/07) (مَعْدَة)	dem‘ayı (55a/01) (دَمْعَة)
şetreyi (22a/14) (شَتْرَة)	tabakayı (5b/09) (طَبَقَة)
tarfeyi (46b/10) (طَرْفَة)	şakīkayı (90b/06) (شَقِيقَة)
şa‘îreyi (22a/14) (شَعِيرَة)	

2.2. Ses Bilgisi

2.2.1. Ünlüler

2.2.1.1. Ünlü Uyumları

2.2.1.1.1. Kalınlık-İncelik Uyumu

“Türkçenin temel ses uyumu olan damak uyumu, EAT’de en geniş şekliyle uygulanır (Gülsevin, 2010, 39).” Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde uygulanan bu uyuma metnimizdeki Türkçe sözcüklerde de dikkat edilmiştir.

arıqlayup (86a/15) (ارقلايب)	ışırduğından (49b/04) (اڤيردوڤندان)
silinüp (25b/05) (سيلينب)	içürüle (73a/12) (اچورله)
turdukları (80a/10) (طوردقلاري)	uyandugı (33b/03) (اويندغي)
-ken ve -ki ekleri uyumu bozan eklerdir.	
bağluyken (54a/05) (بغلويكن)	yoğken (14a/04) (بوغكن)
ortasındaki (40a/13) (اورتاسنده كي)	arasındaki (5b/11) (اراسنده كي)
yanındaki (92b/12) (ياننده كي)	

Metnimizde bir örnekte bugün uyumu bozan +ki aitlik ekinin ünlüsü kalın sıraya geçip +ğı biçimini alarak uyuma tabi olmuştur.

altındağı (47a/04) (التندغي)

2.2.1.1.2. *Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu*

“Eski Anadolu Türkçesi için, Türkiye Türkçesinde gördüğümüze denk bir dudak uyumundan söz etmek mümkün değildir. Çünkü bu devir, bazı eklerin sürekli yuvarlak ünlülü bazılarında sürekli düz olduğu bir devirdir (Gülsevin, 2010, 40).” Metnimizde de düzlük-yuvarlaklık uyumunun olmadığı, Eski Oğuz Türkçesinde sadece düz ya da yuvarlak ünlülü biçimleri bulunan eklerin burada da kendilerini korudukları görülmektedir. Uyum dışında kalan bazı örnekler şunlardır :

artuğ (76a/07) (ارتق)	ayruğ (17a/06) (ايرق)
deyü (20a/10) (ديو)	delük (74a/12) (دلوك)
indürür (21a/11) (اندرر)	işlendiğı (34b/09) (اشلنديكي)

2.2.1.2. *Ünlü Değişmeleri*

Metnimizdeki ses değişiklikleri art zamanlı olarak incelenmiş, metindeki sözcüklerle o sözcüklerin Standart Türkiye Türkçesindeki şekilleri karşılaştırılmıştır. Ünsüzlerdeki ses değişmelerinde sözcük kök ve gövdeleri esas alınmış, çekim ekleri değerlendirilmemiştir.

2.2.1.2.1. *e > a Değişmesi*

efyün (10a/08) (افيون) “afyon” (STT)

2.2.1.2.2. *e > ö Değişmesi*

eyle (10a/06) (ايله) “öyle” (STT)

2.2.1.2.3. *ö > ü Değişmesi*

böyük (19b/09) (بيوك) “büyük” (STT)

2.2.1.2.4. *u > ı Değişmesi*

artuğ (76a/07) (ارتق) “artık” (STT)

aru (49b/04) (ارو) “arı” (STT)

şarusı (18b/03) (صاروسي) “sarısı” (STT)

tatlu (43b/14) (طتلو) “tatlı” (STT)

yılduzlar (71b/05) (يلدزلر) “yıldız” (STT) yasduķ (43a/12) (يصدق) “yastık” (STT)

2.2.1.2.5. *ü > i Değişmesi*

degüldür (67b/03) (دكلدر) “değil” (STT) delük (74a/12) (دلوك) “delik” (STT)

eyü (89a/03) (ايو) “iyi” (STT) içün (93a/01) (اچون) “için” (STT)

kendü (77a/01) (كندو) “kendi” (STT) içüre (90a/14) (اچوره) “içire” (STT)

egüle (20a/11) (اگوله) “eğile” (STT) indüren (21b/04) (اندرن) “indiren” (STT)

bitürür (95b/04) (بتورر) “bitirir” (STT) etlendüre (59b/06) (اتلندوره) “etlendire” (STT)

2.2.1.3. *Ünlü Düşmesi*

yaluņuz (74a/05) (يلوكز) “yalnız” (STT)

2.2.1.4. *Ünlü Türemesi*

2.2.1.4.1. *u Türemesi*

yumuşak (69a/09) (يمشق) “yumuşak” (STT)

2.2.2. *Ünsüzler*

2.2.2.1. *Ünsüz Değişmeleri*

2.2.2.1.1. *Ötümlüleşme*

2.2.2.1.1.1. *ı > d Değişmesi*

toķuz (15b/12) (طقوز) “dokuz” (STT)

tağılmasa (20a/05) (طاغلمسه) “dağılmasa” (STT)

taralmasa (73a/04) (طرلمسه) “daralmasa” (STT)

ıayanmaya (32b/08) (طينميا) “dayanmaya” (STT)

toğrayup (11b/04) (طغرايب) “doğrayıp” (STT)

ıoldurup (22b/05) (طولدرپ) “doldurup” (STT)

ıurmak (65a/05) (طرمق) “durmak” (STT)

ıurulsa (82b/10) (طورلسه) “durulsa” (STT)

2.2.2.1.1.1.1. *t-/d- Tercih*

“Eski Türkçede ince ve kalın sıradan ünlüler ile birleşme durumuna göre, hiçbir ayırım yapılmaksızın kelime başında hep tonsuz olarak bulunan t- ünsüzü, Eski Anadolu Türkçesinde t-’yi korumak veya d-’ye dönüştürmek bakımından ikili bir yol izlemiştir (Korkmaz, 2005, 501).” “İnce sıradan kelimelerdeki t->d- değişimi Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde neredeyse tamamlanmışken kalın sıradan kelimeler için durum biraz daha farklıdır. Eserlerde t-’yi korumak veya d-’ye dönüştürmek bakımından ağızlar ve bölgeler arasında birbirleriyle zıtlaşan kullanımlar mevcuttur (Korkmaz, 2005).” Metinde genellikle tonsuz olarak bulunan t- ünsüzü aşağıdaki örneklerde karışık olarak kullanılmıştır.

tırnağla (22b/09) (طرناغله)	dırnağla (20a/08) (درنقله)
tutula (76a/05) (طتوله)	dutula (32b/08) (دتوله)
tutulup (13a/07) (طتولب)	dutulup (13a/03) (دتولب)

2.2.2.1.2. *Ötümsüzleşme*

2.2.2.1.2.1. *d > t Değişmesi*

dırnağla (20a/08) (درنقله) “tırnak” (STT)

duta (32a/12) (دوته) “tuta” (STT)

dürlü (91a/09) (درلو) “türlü” (STT)

dütün (27a/15) (دتون) “tütün” (STT)

arıdıla (43a/15) (آردله) “arıtıla” (STT)

kanadıla (76b/15) (فانه دله) “kanatıla” (STT)

karadup (33a/13) (قرادب) “karartıp” (STT)

şarkıda (77b/05) (صرقده) “sarkıtı” (STT)

2.2.2.1.2.2. *v > f Değişmesi*

uvağdur (7a/05) (اوقدر) “ufak” (STT)

2.2.2.1.3. *Dudaklılaşma*

2.2.2.1.3.1. *g > v Değişmesi*

dögmek (35b/06) (دوكمك) “dövmek” (STT)

dögüle (23b/02) (دكوله) “dövüle” (STT)

2.2.2.1.4. *Damaklılaşma*

2.2.2.1.4.1. *v > ğ Değişmesi*

şovuk (88a/07) (صوق) “soğuk” (STT)

2.2.2.1.4.2. *h > k Değişmesi*

uyhudan (80a/10) (ايچودن) “uyku” (STT)

yoḥsa (94a/09) (يوخسه) “yoksa” (STT)

2.2.2.1.5. *Dişsileşme*

2.2.2.1.5.1. *η > n Değişmesi*

benzer (51a/14) (بکزر) “benzer” (STT)

oḡulmak (43b/06) (اوڭلمق) “onulmak” (STT)

oḡat (75b/02) (اوڭات) “onat” (STT)

siḡek (34a/01) (سكك) “sinek” (STT)

şoḡra (54a/04) (صكره) “sonra” (STT)

yaḡa (19b/09) (يكا) “yana” (STT)

öḡde (24a/08) (اوكده) “önde” (STT)

yaluḡuz (53a/08) (يلوكز) “yalnız” (STT)

geḡiyüp (24b/02) (ككيوب) “genişleyip” (STT)

2.2.2.1.6. *Sızıcılaşma*

2.2.2.1.6.1. *g > ğ Değişmesi*

degüldür (59b/03) (دكلدر) “değil” (STT)

degin (36b/14) (دكن) “değın” (STT)

egmek (23b/10) (اكمك) “eğmek” (STT)

eger (14b/15) (اكر) “eğer” (STT)

igne (70a/15) (اڭنه) “iğne” (STT)

gögsine (75b/01) (كوكسنة) “göğsüne” (STT)

öğüdüle (18b/14) (اكوذله) “öğüdüle” (STT)

2.2.2.1.6.2. *ğ > ğ Değişmesi*

ağızdan (39b/09) (اغزذن) “ağızdan” (STT)

toğrayup (11b/04) (طغرايب) “doğrayup” (STT)

boğulur (93b/05) (بغولور) “boğulur” (STT)

bağlana (75b/02) (بغلنه) “bağlana” (STT)

2.2.2.1.6.3. *ķ > ħ Değişmesi*

ķankı (11a/10) (قنقي) “hangi” (STT)

2.3. Şekil Bilgisi

2.3.1. İsimler

2.3.1.1. *İsim Çekim Ekleri*

2.3.1.1.1. *Çokluk Eki: +lar*

ağaç+lar (25a/12) (اغجر) ‘aşabe+ler (77a/15) (عصبه لر)

yılduz+lar 71b/05 (يلدز لر)

2.3.1.1.2. *İyelik Ekleri*

“Türk dilinin hemen hemen her dönem ve sahasında Eski Türkçeden beri hep aynı iyelik ekleri kullanılmagelmiştir. Eski Anadolu Türkçesi Döneminde iyelik eklerinin yalnızca ünlülerinde bazı farklılıklar bulunmaktadır. Türkiye Türkçesindeki büyük ünlü uyumu EAT.’de tam gelişmemiş olduğundan, bu dönemdeki iyelik eklerinin

bir kısmı sadece düz ünlü bir kısmı ise yuvarlak ünlü ile kalıplaşmıştır (Gülsevin, 2010, 86).” Metnimizde sadece teklik ve çokluk olmak üzere 3.kişi iyelik ekleri kullanılmıştır.

Teklik 3. kişi: +I, +sI₂

baş+**ı** (86b/01) (باشي) yüz+**i** (86b/01) (يوزي)

göz+**i** (71b/04) (كوزي) şaru+**sı** (18b/03) (صاروسي)

çevre+**si** (39b/02) (چوره سي)

Çokluk 3.kişi: +lArI₂

ayak+**ları** (28a/07) (ايقلري)

göz+**leri** (2a/11) (كوزلري)

şu+**larıyla** (91b/14) (صلري يله)

2.3.1.1.2.1. İyelik Eki Yığılması

“Türk dilinde, bazen 3. kişi iyelik eki almış kelimelerde bu ekin fonksiyonu kaybolur ve kelime kalıplaşarak taban haline gelir. Bu durumlarda, kelimenin üstüne tekrar bir 3. teklil kişi iyelik eki geldiği görülür (Gülsevin, 2010, 88).”

bir+**i+si** 4a/01 (بر سي)

2.3.1.1.3. Hâl Ekleri

2.3.1.1.3.1. İlgi (Tamlama) Hâli Eki: +(n)U_η

Eklendiği ismi başka bir isme bağlayan ekin ünlüsü her zaman yuvarlaktır.

ikinci+**nü_η** (2b/02) (اكنجنك) bu+**nu_η** (13b/11) (بونك)

gice+**nü_η** (82a/11) (كيجنك) göz+**ü_η** (77a/07) (كوزك)

2.3.1.1.3.2. Belirtme Hâli Eki: +(y)I, +n

Eski Oğuz Türkçesinin karakteristik belirtme hâli +(y)I ekidir. Ancak zaman zaman eksiz belirtme eki olarak adlandırılan zamir n’sinin belirtme fonksiyonunda kullanıldığı görülmektedir.

igne+**(y)i** (25a/04) (اكنه يي)

öni+**i** (71b/04) (اوكني)

dizleri+n (75b/01) (دزلرين) ortası+n (21b/11) (اورتاسن)
 şeker kamışı+n (43a/03) (شکر قمشین) elleri+n (75b/01) (اللرين)

2.3.1.1.3.3. *Yönelme Hâli Eki: +(y)A*

kan+a (65a/02) (قانه) urlar+a (19b/14) (اورلره)
 ucın+a (43a/15) (اوجنه) yanın+a (7a/05) (ياننه)
 üzerin+e (95a/13) (اوزرنه) yüzün+e (69a/01) (يوزنه)

2.3.1.1.3.4. *Bulunma Hâli Eki: +dA*

Bulunma ekinin Eski Oğuz Türkçesinde sadece ötümlü şekilleri vardır. Metnimizde de bu durum değişmemiştir.

şu+da (11b/14) (صوده) yakın+da (29a/03) (يقنده)
 külek+de (75a/15) (كلکده) gün+de (51b/10) (کونده)

2.3.1.1.3.5. *Ayrılma Hâli Eki: +dAn, +dIn*

Metinde kullanılan asıl ayrılma hâl eki +dAn'dır ancak Eski Anadolu Türkçesi için karakteristik olmayan (Gülsevin, 2007, 55) +din eki metnimizde öñ sözcüğü için tercih edilmiştir. Karakteristik ayrılma eki olan –dAn ekinin Eski Oğuz Türkçesine paralel olarak metnimizde de sadece ötümlü şeklinin kullanıldığı görülmektedir.

uyku+dan (31a/05) (ايقودن) şovuk+dan (89a/13) (صوقدن)
 üzüm+den (43a/06) (اوزمدن) kendü kendü+den (13a/10) (کندو کندودن)
 öñ+din (38b/02) (اوگدين)

2.3.1.1.3.6. *Vasıta Hâli Ekleri*

2.3.1.1.3.6.1. +(I)n

uyhudan turdukları vaqt+ın (80a/10) (وقتن)

2.3.1.1.3.6.2. +(I₂)IA

Asıl vasıta eki n'dir. +(I₂)IA eki ise “ile” edatının kalıplaşmış şeklidir.

yağy+ıla (50b/14) (ياغيله)	nesney+ile (44b/11) (نسنه يله)
arpay+ıla (65b/09) (ارپاييله)	ağız+ıla (73a/01) (اغزله)
dırnağ+ıla (20a/08) (درنقله)	şuy+ıla (92a/06) (صويله)

2.3.1.1.3.6.3. +IA

“ile edatının ekleşmiş halinden ayrı bir şeklidir (Gülsevin, 2010, 59).” Ekle ilgili Zafer Önler bir çalışmasında ekin +IA biçiminde Eski Türkçeden beri görülen bir zarf yapma eki olduğunu vurgulamış, ekin “ile” edatıyla ilgili olmadığı üzerinde durarak Türkiye Türkçesinde +IA, +yIIA biçimlerinin eski +IA ekinin yerini aldığını ifade etmiştir (Ayrıntılı bilgi için bkz. Önler, 1992). Aşağıdaki örnek zarf yapma eki +IA’nın müstensih tarafından “ile” edatıyla karıştırılması sonucu +le yerine ile biçiminde yazılmıştır.

yemegi giç+ile yemekdendür (31a/15) (كجيله)

2.3.1.1.3.7. Eşitlik hâli eki +çA

‘âdet+çe (48a/10) (عادته)	tağdîr+ce (82a/01) (تقديره)
önğdin+ce (86a/04) (اكدنجه)	miğdârın+ca (93b/08) (مقدارنجه)
hâcet+ce (93b/08) (حاجته)	

2.3.1.1.3.8. Yön Gösterme Hâli Ekleri

2.3.1.1.3.8.1. +rA

şoñ+ra (93a/03) (سكره)

2.3.1.1.3.8.2. +ArU₂

yok+aru (21a/11) (يقارو)

2.3.1.2. İsim Yapım Ekleri

2.3.1.2.1. İsimden İsim Yapım Ekleri

2.3.1.2.1.1. +acuğ

az+acuğ (75b/13) (ازجق)

2.3.1.2.1.2. *+An*

+An eki arkaik bir çokluk ekidir. Daha sonra çokluk eki işlevi unutulmuş ve ek yapım eki görevi üstlenmiştir.

ogl+an+cuk (28b/10) (اوغلانچق)

2.3.1.2.1.3. *+CA*

yūnan+ca (58a/01) (يونانجه)

2.3.1.2.1.4. *+CAK*

tīz+cek (26b/07) (تيزچك) gök+çek (19a/04) (كوكچك)

2.3.1.2.1.5. *+CUK*

oglan+cuk (28b/10) (اوغلانچق) uva+cuk (47a/04) (اواجق)

2.3.1.2.1.6. *+DAsI*

yarın+dası (32b/13) (يارنداسي)

2.3.1.2.1.7. *+düz*

gün+düz (82a/07) (گندز)

2.3.1.2.1.8. *+ıl*

Renk adlarına gelen bir yapım ekidir.

kız+ıl (33a/03) (قزل)

2.3.1.2.1.9. *+lAyIn*

Zarf yapan bir ektir.

ancı+lAyın (37a/09) (انچلين) buncı+lAyın (54a/15) (بونچلين)

2.3.1.2.1.10. *+IK*

giñ+lig+i (32b/03) (گكگي) yegin+lik (31b/12) (يكنك)

2.3.1.2.1.11. *+IU*

şu+lu (83a/03) (صلو) tat+lu (43b/14) (طتلو)

tuz+lu (85a/15) (طوزلو) dür+lü (91a/09) (درلو)

2.3.1.2.1.12. +mİş

Altı ve yedi sayıları üzerinde kalıplaşmış olarak görülür.

alt+mış (64b/07) (التمش) yet+mış (8a/02) (يتمش)

2.3.1.2.1.13. +(I)ncİ²

“Türkçede eskiden beri kullanılan bu ek sayı isimleri yapmakta kullanılır. Fonksiyonu asıl sayı isimlerinden sıra, derece ifade eden sayı isimleri yapmaktır (Ergin, 2005, 168).” Ekin ilk ünlüsü uyuma tabidir, ikinci ünlüyse sadece damak uyumuna girer.

tokuz+(u)ncı (22a/14) (طقوزنجي) üç+(ü)nci (15b/11) (اوچنجي)

iki+nci (10b/11) (اكنجي) altı+ncı (94a/04) (التنجي)

2.3.1.2.1.14. +rAk

Sıfat ve zarflar türeten ve karşılaştırma için kullanılan bir yapım ekidir.

katı+rak (2b/08) (قتي رق)

2.3.1.2.1.15. +sUz

Yokluk bildiren ektir.

‘ilāc+suz (46a/02) (علاج سوز) mādde+süz (83a/11) (مادّه سز)

2.3.1.2.2. Fiilden İsim Yapım Ekleri

2.3.1.2.2.1. -GU

uy(u)-ku+dan (31a/05) (ايقودن)

2.3.1.2.2.2. -In

Hem geçişli hem de geçişsiz fillere gelebilen bir ektir.

düt-ün (27a/15) (دتون)

2.3.1.2.2.3. -(A)k

“Eski Türkçedeki –Gak ekinin, EAT’deki şekilleriyle karışmıştır (Gülsevin, 2010, 107).”

yumşa-**k** (86b/02) (يمشق)

2.3.1.2.2.4. –(U)**k**

Ünlüsü daima yuvarlak olan bu ek geçişli ve geçişsiz fiillere gelerek isim ve sıfat türetir.

art-(u)**k** (76a/07) (ارتق) şovu-**k** (88a/07) (صوق)

böyü-**k** (19b/09) (بيوك) del-(ü)**k** (74a/12) (دلوك)

2.3.1.2.2.5. –**maz**

yara-**maz** (76a/08) (يارمز)

2.3.1.2.2.6. –(y)**I₂cI₂**

eriy+(i)**ci** (40b/02) (اريجي)

2.3.2. Fiiller

2.3.2.1. *Fiil Çekim Ekleri*

2.3.2.1.1. *Zaman Ekleri*

2.3.2.1.1.1. *Görülen Geçmiş Zaman Eki: -dU*

Eski Oğuz Türkçesi Döneminde görülen geçmiş zaman ekinin ünsüzü daima ötümlüdür, ek henüz ünsüz uyumuna tabi olmamıştır. Ekin ünlüsü teklik ve çokluk 3. kişi çekimlerinde daima düz (**I₂**), diğer çekimlerde ise daima yuvarlak (**U₂**)tır. Metinde ekin sadece teklik 3.kişi örnekleri mevcuttur.

gör- di (75b/05) (كوردي) kılın-dı (7b/02) (قلندي)

kal-dı (22b/15) (قالدي) geç-di (84a/11) (كجدي)

başlama-dı (10a/12) (يشلمدي) eyit-di kim (73a/06) (ايتديكم)

2.3.2.1.1.2. *Öğrenilen Geçmiş Zaman Eki: -mI₂s*

Ek daima düz-dar ünlü ile kullanılmıştır.

biş-miş (22b/08) (بشمش) karış-mış (50b/13) (قرشمش)
 çık-mış (18b/12) (چقمش) kayna-mış (30b/13) (قینمش)

2.3.2.1.1.3. *Geniş Zaman Eki: -(V)r*

“Eski Anadolu Türkçesinin Türkiye Türkçesinden farkı, bu dönem metinlerinde düz-dar ünlülerin yerine yuvarlak-dar ünlülerin tercih edilmiş olmasıdır (Gülsevin, 2010, 71).” Metinde de yuvarlak-dar ünlülü şekiller mevcuttur.

ağ-ar (38a/04) (اقر) çık-ar (61a/09) (چقر)
 boğul-ur (93b/05) (بغولور) bul-ur (2a/09) (بولور)
 bitür-ür (97a/11) (بتورر) çekil-ür (32b/01) (چکیلور)
 de-rler (89b/07) (درلر) dönderü-rler (6a/03) (دنده ررلر)

Türkiye Türkçesinde olduğu gibi Eski Oğuz Türkçesinde ve Osmanlı Türkçesinde Geniş Zamanın olumsuzu –mAz ile yapılır. Metnimizde de durum farklılık göstermez.

görün-mez (28a/07) (کورنمز) bulun-maz (63b/15) (بولنمز)

2.3.2.1.1.4. *Gelecek Zaman Ekleri*

“Herhangi bir oluş veya kılışın gelecekte olacağını, yapılacağını veya yapılmasına niyet edildiğini ifade eder (Gülsevin, 2010, 74).” Eski Oğuz Türkçesinin en işlek eki olan -(y)IsAr eki metnimizde bulunmamaktadır. Metinde Gelecek zaman eki olarak -(y)A eki kullanılmıştır.

‘ilācına mübāşeret oluna nitekim beyan *gel-e* (gelecek) (38a/13)

nitekim bāb-ı qurūhda beyan *gel-e* (gelecek) (17b/01)

azalāt-ı ‘ayn toquzdur beyān ‘an-qařīb *gel-e* (gelecek) (2b/12)

beyān-ı fark ikisi ortasında yakında *gel-e* (gelecek) (69b/02/-03)

2.3.2.1.2. *Tasarlama Kipleri*

2.3.2.1.2.1. *İstek Eki: -(y)A*

“Bugün “Dilek-İstek Kipleri” başlığı altında verilegelen “Emir”, “İstek”, “Dilek-Şart” ve “Gereklilik” kiplerini EAT.’de fonksiyonları itibari ile ayrı ayrı müstakil şekillerde gösterebilmek oldukça zordur. Aynı ek hem emir hem istek hem gereklilik vs. bildirebilmektedir (Gülsevin, 2010, 78).”

eyle gerekdür kim anuñ demi fi’l-hâl **çat’ olunmay-a** (31b/15) (gereklilik)

evvelā vācibdür remedüñ sebab-i fā’ili **bilin-e** (42a/15) (gereklilik)

mil’aka-i mīlle berde **çıkaryl-a** (19b/08) (tavsiyede gereklilik)

ba’de ‘alīl elyede kılnup bir kişi anuñ başını **dut-a** (32a/11-12) (tavsiyede gereklilik)

ve ol nāhiye-i enfden yaña **kaldurulmay-a** (39b/10-11) (tavsiyede gereklilik)

eyle gerekdür kim iki gün veyāhūd üç gün **şıkıl-maya** (40a/06) (gereklilik)

eyle gerekdür kim ‘alīl ağzında olandan esfele **yutkun-a** (77a/02-03) (gereklilik)

ve dañı vācibdür kim eşyāfāt rebī’de **yogrul-a** (11b/08-09) (gereklilik)

ve bu sebebden re’s-i hādd kılnmadı tā kim anı **yarmay-a** (76b/02-03) (**-mca** zarf-fiili anlamında)

tā kim göyünüp ‘ameli bātı **olmay-a** (12a/06) (**-mca** zarf-fiili anlamında)

tā kim humūzetden anda nesne bākī **kalmay-a** (11b/02) (**-mca** zarf-fiili anlamında)

‘ayna eşyāf-ı ahmer-i leyyin kuvvetle ve re’si levzle **yağlan-a** (31a/09-10) (tavsiyede gereklilik)

bu marazuñ ‘ilācı sebab-i muḥaddiñin izāle itmekle olur ya’nī ṭarfeye **vir-e** (65a/01-02) (dilek-istek)

vācibdür kim dāyim ḥammāma **var-a** (19a/09) (gereklilik)

eger maraz ‘atīk olup uzasa cefne mibza’la **urul-a** (34b/08-09) (tavsiyede gereklilik)

eger nafḥla şarmağ ihtiyār olunsa ke’enne-hū bir şey’ iḥer gibi **şorul-a** (76a/13-14)

(tavsiyede gereklilik)

cümle edviyye on birdür nāzük dögülüp elenüp **ögüdül-e** (18b/14) (tavsiyede gereklilik)

ammā uşne elle **ovul-a** (11b/05) (tavsiyede gereklilik)

ammā sünbül mıkrāzla toğrayup destencle hāvanda yumşaq **kılın-a** (11b/04) (tavsiyede gereklilik)

ibhām-ı yüsrā cefn üzerine hıffetle vaz' olunup 'ayna **indürül-e** (13a/04) (tavsiyede gereklilik)

ol şarāb-ı kâbız **içil-e** (94b/15) (tavsiyede gereklilik)

şey' -i vāhid bi'aynihī vāhid **görün-e** (6b/06) (dilek-istek)

eyle gerekdür kim qable'l- 'ilāc hammāma **gir-e** (62b/08) (gereklilik)

cerhün re'si mıkrāzla aḥz oluna tā kim giç **egül-e** (20a/10-11) (-inca zarf-fiili anlamında)

ucına panbuq şarılıp remaş ve kuṭū' dāyim anuḥla **arıdıl-a** (43a/15) (tavsiyede gereklilik)

eyle gerekdür kim re's-i 'alīl yülünüp boynı boğulur gibi rıfqla **bağlan-a** (93b/04-05) (gereklilik)

lākin tertīb ve hammām isti'māl olup veche ve re'se yumşaq tatlu şu **koyul-a** (69a/09) (tavsiyede gereklilik)

2.3.2.1.2.2. Gereklilik Kipi

Eski Anadolu Türkçesi Döneminde gereklilik kipi eki olarak istek eki kullanılmıştır. Ancak metnimizde gereklilik kipi –mak gerek yapısıyla da karşılanmıştır.

'ilāc eyle-**mek gerekdür** (53a/14)

eyle **gerekdür** kim 'ayn-ı yümñā fetḥ oluna (13a/02)

2.3.2.1.2.3. Şart Kipi Eki: -sA

Bu kip fiilin ifade ettiği hareketi dilek yoluyla tasarlayan kiptir (Şahin, 2011, 69).

ve kaçan karşı **ak-sa** vācibdür kim andan evsāh tenkıye idüp cilā viren isti‘māl oluna (59b/04-05)

verem nazc itmege **başla-sa** bunun gibi ‘illete hāmmām nāfi‘dür (13b/10-11)

maraz avdet ide deyü **korğul-sa** cerhūn re’si mıkrāzla aħz oluna (20a/10)

‘ayna şiddet-i huşūnet olan nesne **yapış-sa** eyle gerekdür kim şefetle ol zāyil olunup ‘ayna leben-i cāriye tamzurula (47b/15-48a/01)

ve eger bu tabaka **kuru-sa** ğidā-yı celīdiyyeye kalīl olur (86b/15-87a/01)

2.3.2.1.2.4. *Emir Kipi Ekleri*

“Fiilin ifade ettiği hareketin emir yoluyla tasarlandığını dile getiren bir kiptir. Emir kipinin birinci kişileri için çekim söz konusu değildir. İkinci teklik kişi çekiminde eksiz veya gII ekiyle gerçekleştirilmiş çekimler söz konusudur (Şahin, 2011, 69).” Metnimizde kipin sadece teklik 2. kişi ve 3. kişi çekimleri mevcuttur.

bil-**gil** kim ruṭūbet-i celīdiyyenūn hālefi rūṭūbet-i zücāciyyedür (3a/08)

bil kim fevḳ-i dimāğda iki ğışā vardır (3b/15)

kaçan hūmmā hafīf ol**sun** (30a/08)

iltişāk gerek ise ol**sun** gerek ise olmas**sun** (54a/11)

2.3.2.1.3. *Şahıs Ekleri*

“Çekimli fiillerdeki şahıs ekleri, oluş ve kılışın kim veya kimler tarafından yapıldığını gösteren eklerdir. Fiillerdeki hareketler, varlık ve nesnelere belirli şekiller içinde gerçekleştirdiği hareketlerdir. Dolayısıyla varlık ve nesnelere fiiller içinde gerçekleştirdikleri hareketlerin hangi şahsa ait olduğu ancak şahıs ekleriyle belli olmaktadır (Korkmaz, 2009, 26).” Metnimizde teklik ve çokluk 3. şahıs ekleri kullanılmış olup metnin yapısı gereği diğer şahıslar kullanılmamıştır.

Teklik 3.şahıs eki

benze-r (65b/13) (بكر) bit-er (77b/12) (بتر)

kayna-mış (30b/13) (قینمش) iç-er (76a/14) (اجر)

vir-ür (27a/05) (ورر) yaşar-ur (65a/08) (بشارر)

Çokluk 3. şahıs eki

indürür-ler (21a/15) (اندررلر) diler-ler-se (12a/06) (دلرلرسه)
görür-ler (25b/02) (کوررلر) dönderü-rler (6a/03) (دنده ررلر)
de-rler (89b/07) (درلر) git-mezler (6a/09) (گتمزلر)

2.3.2.2. Fiil Yapım Ekleri

2.3.2.2.1. Fiilden Fiil Yapım Ekleri

2.3.2.2.1.1. Çatı Ekleri

Fiillerin çatılarını ettirgenlik, edilgenlik, işteşlik ve dönüşlülük bakımından değiştiren ekler çatı ekleridir.

2.3.2.2.1.1.1. Geçişli-Ettirgenlik

2.3.2.2.1.1.1.1. -t-

“Ünlü veya l ile r’den biri ile biten çok heceli fiillere getirilir (Gülsevin, 2010, 61).” Ek kendisinden sonraki ünlünün etkisiyle ötümlüleşerek d’ye de dönüşmektedir.

ķuru-t-maķ (53a/13) (قورتمق) uyu-t-maġa (28b/14) (اويتمغا)
eri-d-ür (40b/10) (اريدر) ķayna-d-up (46b/08) (قينا دب)
oġul-d-a (26b/15) (اوġلده) ķana-d-ıla (76b/15) (قانه دله)

2.3.2.2.1.1.1.2. -dUr-

bulaş-dur-ula (25b/05) (بولشدرله) dön-dür-ülse (54a/12) (دوندرلسه)
göyün-dür-ür (40b/14) (کويندرر) şıkış-dur-up (68b/09) (صقشدررب)
yapış-dur-up (9a/02) (ياپشدررب) ıol-dur-ur (60a/01) (طولدرر)

2.3.2.2.1.1.1.3. -zUr-

İşlek olmayan eklerdendir.

ıam-zur-maķ (13a/13) (طمزورمق)

2.3.2.2.1.1.1.4. *-It-*

İşlek olmayan eklerdendir.

ey-**it**-di kim (73a/06) (ایتدیکم)

2.3.2.2.1.1.1.5. *-Ar-*

çık-**ar**-mağla (54b/01) (چقمرمغله) gid-**er**-ür (74a/10) (کیدرر)

2.3.2.2.1.1.1.6. *-(U)r-*

bit-**ür**-e (22b/15) (بتوره) iç-**ür**-e (90a/14) (اچوره)

2.3.2.2.1.1.1.7. *-der-*

dön-**der**-ürler (6a/03) (دنده ررلر)

2.3.2.2.1.1.1.8. *-gur-*

tur-**gur**-ulup (72a/11) (طورغورلب)

2.3.2.2.1.1.2. *Edilgenlik*

2.3.2.2.1.1.2.1. *-(I)l-*

yoğru-**l**-a (11b/09) (یغرله)

tamzuru-**l**-a (30a/07) (طمزورله)

viri-**l**-e (17b/04) (ویرله)

tutu-**l**-a (76a/05) (طتوله)

şıķı-**l**-maya (40a/06) (صقلمیا)

ögüdü-**l**-e (18b/14) (اکودله)

gösteri-**l**-se (75b/05) (کوسترلسه)

ezi-**l**-üp (45a/03) (ازیلوب)

2.3.2.2.1.1.2.2. *-(I)n-*

başla-**n**-a (17b/03) (باشلنه)

bili-**n**-üp (67b/12) (بیلنب)

bağla-**n**-a (93b/05) (باغلنه)

yağla-**n**-a (31a/10) (یاغلنه)

ele-**n**-üp (17b/14) (النب)

kılı-**n**-mak (13a/01) (قلنمق)

ısla-**n**-a (30a/07) (اصلنه)

sili-**n**-üp (25b/05) (سیلینب)

2.3.2.2.1.1.3. *Dönüşlülük*

2.3.2.2.1.1.3.1. *-(I)n-*

depre-**n**-ür (72b/14) karhala-**n**-up (34a/15) (قرحه لنب)

yirle-**n**-en (54b/04) (يرلنن) çiçekle-**n**-üp (97a/11) (چچکلنوب)

2.3.2.2.1.1.3.2. *-(I)I-*

tağı-**I**-masa (20a/05) (طاغلمسه) ekşi-**I**-üp (10b/01) (اکسیلوب)

genj-**I**-meyüp (73a/04) (کيگلمایوب) tara-**I**-masa (73a/04) (طرلمسه)

2.3.2.2.1.1.4. *İşteşlik*

2.3.2.2.1.1.4.1. *-ş-*

yapı-**ş**-sa (47b/15) (یایش سه) karı-**ş**-mış (50b/13) (قرشمش)

karı-**ş**-mış (50b/13)

2.3.2.2.1.2. *Diğer Fiilden Fiil Yapım Ekleri*

2.3.2.2.1.2.1. *-mA-*

Fiillerin olumsuz biçimlerini yapan ektir.

kal-**ma**-yup (44a/06) (قالمیوب) bulun-**ma**-sa (63a/11) (بولنمسه)

taayan-**ma**-ya (32b/08) (طینمیا)

2.3.2.2.2. *İsimden Fiil Yapım Ekleri*

2.3.2.2.2.1. *+A-*

Hem geçişli hem geçişsiz fiiller yapan bir ektir.

bejz-**e**-ye (72a/07) (بکزیه) kan-**a**-dıla (76b/15) (قانه دله)

uz-**a**-sa (34b/08) (اوزسه)

2.3.2.2.2.2. *+IA-*

İsimden fiil yapan ekler içerisinde en işlek olanıdır. Hem geçişli hem de geçişsiz fiiller yapabilen bir ektir.

bağ-**la**-yup (6a/04) (بغلیوب) baş-**la**-sa (13b/10) (بشلسه)

ilik-**le**-mekden (43a/08) (الکلمکن) kilit-**le**-ye (75b/02) (کلنیه)

yağ-**la**-na (31a/10) (ياغلنه) iş-**le**-nse (76b/06) (اشلنسه)

2.3.2.3. *Birleşik Fiiller*

“Birleşik fiil bir yardımcı fiille bir ismin veya bir fiil şeklinin meydana getirdiği kelime gurubudur. İsim veya fiil unsuru önce, yardımcı fiil sonra getirilir. Yardımcı fiilin başına getirilen unsurun isim veya fiil olmasına göre birleşik fiiller ikiye ayrılır (Ergin, 2005, 386).”

2.3.2.3.1. *İsim+Yardımcı Fiil Kuruluşunda Olanlar*

İsimle birleşik fiil yapan yardımcı fiiller et-, ol-, eyle-, bulun-, yap- fiilleridir. Metnimizde yap- fiili kullanılmamıştır. bulun- fiili de yardımcı fiil görevinde değildir.

2.3.2.3.1.1. *it-*

İsimlerden geçişli birleşik fiiller yapar.

‘ilāc ideler (25b/03)	hareket itdüre (54a/05)	ķabūl ide (3a/01)
def‘ iden (52b/06)	iḥāta iden (60a/15)	idāre iden (87a/11)
ķarār itmişdür (44b/15)	şu‘ūd itmişdür (76b/09)	ḥakk itmekden (19a/11)
men‘ itmeye (36b/13)	iḥdās itmeye (9a/15)	tenşīf itmeye (5a/03)
redd itmekle (1b/08)	şedd itmekle (42b/13)	ķaşş itmekle (54a/15)
ḥıfz idendür (90b/04)	şabğ idendür (63a/09)	ķavī idendür (89b/15)
celb ider (44a/10)	devr ider (39b/08)	farz ider (51a/04)
feth ider (96a/07)	hetk ider (22a/04)	idrāk ider (7b/06)
ḥiss iderse (85a/03)	‘avdet idince (18b/02)	cezb itmek (42b/11)

2.3.2.3.1.2. *eyle-*

‘ilāc eylemek (53a/14)	zerr eylemekdür (64b/05)	ķat‘ eylemez (70b/03)
żarār eylemez (70b/08)	ziyāde eyler (38a/08)	ḥarķ eylese (47a/10)
ķarn eylese (56/13)	emr eyleye (77a/10)	

2.3.2.3.1.3. *ol-*

men´ olur (10b/13)	ecved olur (11a/10)	´asīr olur (50b/08)
hādiş olur (52a/12)	necāh olur (73a/02)	mu´ayyen olur (73b/02)
´arız olur (71b/14)	raṭb olur (79b/15)	şagīr olur (80a/08)
hāşıl ola (17b/11)	´atīk ola (53a/05)	nāfi´ ola (86a/13)
´arif ola (8a/04)	cārī ola (93b/11)	āsān ola (95a/14)
emīn ola (18b/04)	ḳaviyy ola (19a/13)	müteşennic ola (21b/03)
sākin olup (16b/14)	nāḳış olup (40b/04)	keşīre olup (60b/07)
ceff olup (70b/05)	ḳarīb olup (70b/10)	müncemid olup (71a/14)

2.3.2.3.2. *Fiil+Yardımcı Fiil Kuruluşunda Olanlar*

“Asıl fiili tasvir ettikleri için tasviri fiiller (betimlemeli fiiller, descriptive verbs) adıyla anılırlar. Eski Anadolu Türkçesinde çoğunlukla; yeterlilik, tezlik, süreklilik ve yaklaşma bildiren tasvir fiilleri kullanılır (Şahin, 2011, 73).” Ancak metnimizde bunlardan sadece yeterlilik fiili kullanılmıştır.

2.3.2.3.2.1. *Yeterlilik*

Metnimizde sadece u- fiiliyle kurulmuş yeterlilik fiilinin olumsuz şekilleri vardır.

görürse daḳı ḳaraltu görür nidügin fark *idemez* (68b/05)

aḳa teḳayyür ´arız *olamaz* (72a/14)

ekşerini *göremez* (67b/11)

2.3.3. *Cevher Fiili*

“Eski Türkçeden bu yana diğerk yardımcı fiillerden farklı olarak hem isimlere gelerek onların fiil gibi kullanılmalarını sağlayan hem de çekimli fiillere gelerek onları birleşik çekime sokan ana yardımcı fiil olarak değerlendirilen ve er- > i- şeklinde

karşımıza çıkan isim fiili, ek fiil, cevheri fiil olarak da isimlendirilen fiilin tek başına belirli bir anlamı yoktur (Şahin, 2011,70).”

dökükülürken (59b/13) (دوکلورکن)	nazar iderken (75b/08) (نضرادرکن)
gerekse (84a/02) (کرکسه)	görürse (68b/05) (کوررسه)
kılındıyısı (2b/15) (قلند یسه)	olayıldı (76b/04) (اولیدی)
yoğken (14a/04) (یوغکن)	bağluyken (49a/08) (بغلویکن)

Cevher-fiil bazı yerlerde kendinden önceki sözcükten ayrı yazılmıştır.

nāyim iken (77a/15) (نایم اکن)	olmaz ise (78b/10) (اولمازاسه)
gerek ise (54a/11) (ایسه)	elvandan ise (79b/04) (الواندن ایسه)

2.3.3.1. Birleşik Çekimler

Birleşik çekim hikaye, rivayet ve şart olmak üzere üç şekilde yapılır. Metnimizde sadece şart çekimi mevcuttur.

2.3.3.1.1. Şart

2.3.3.1.1.1. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı

kılındıyısı (2b/15) (قلند یسه)	oldıyısı (42a/11) (اولد یسه)
olmadıyısı (72a/13) (اولمد یسه)	yetişmediyise (76b/05) (یتیشمد یسه)

2.3.3.1.1.2. Geniş Zamanın Şartı

olursa (73a/04) (اولرسه)	tırursa (89b/12) (طروسه)
görünürse (72b/14) (کورنورسه)	görürse (68b/05) (کوررسه)
dökülürse (14b/01) (دوکلورسه)	hiss itmezse (85a/04) (حسن اتمزسه)
taşanursa (39a/13) (طینورسه)	

2.3.4. Fiilimsiler

2.3.4.1. İsim-Fiiller

2.3.4.1.1. -mAK-

En işlek isim-fiil ekidir.

ve eger nafhla şarmak ihtiyâr olunsa (76a/13-14)

bu maraža onulmak ve ‘ilâc yokdur (85b/06)

hammâma girmek gibi (67b/15)

ve kaçan ‘ayna devâ kılınmak dilense (13a/01)

ve bu maraz baş üzerine düşmekden veyâhüd alın üzerine urmaktan

ve hattâ muqdimeye anı gidermek mümkün olmaz

2.3.4.1.2. -mA-

ve uyuması arkası üzerine yüce yaşduğ üzerinde söykenür gibi ola (43a/11-12)

‘aşabe-i ‘aynuñ incelüp çukur görünmesidür (85b/03-04)

ve hattâ anuñ göyündürmesi ve üşürî zâyil ola

2.3.4.2. Sıfat-Fiiller

“Fiillerin, zamana bağı isim ve sıfat şekilleridirler. Fiillerden geçici sıfatlar yaparlar. İsimler gibi, çokluk, iyelik ve hal eklerini alırlar (Gülsevin, 2010, 96).”

2.3.4.2.1. Öğrenilen Geçmiş Zaman Sıfat-Fiili

2.3.4.2.1.1. -miş

kaynanmış şuyla gusl oluna (54a/07)

başları kesilmiş zebâbla delk ola (22b/04)

dögülmüş milhle ola (32b/10)

‘ayna şâniyen çiyenmiş mâ’-i milh ve kemmün taqtîr oluna (54a/9-10)

ezilmiş mümiyâyıla (92a/06)

erilmiş şem‘ ve dühn ile (21b/12)

yoğrulmuş kündürle veyâhüd saħk olunmuş zâcla (38b/10)

veyâhüd ıslanmış sekbîncle (38b/11)

2.3.4.2.2. Görülen Geçmiş Zaman Sıfat-Fiili

2.3.4.2.2.1. -dUk

şa‘r-ı zāyid **çıkmaduğı** vakt (24a/07)

uyhudan **turdukları** vaktin (80a/10)

bir sā‘at **ağduğdan** sonra (31b/14)

dağk olup **elendükden** sonra (30a/13)

cefn sükkerle hakk olup cerebde **işlendiği** gibi (34b/09)

eger andan bağıyye **kalduğı** ma‘lum olsa (32b/10)

2.3.4.2.3. Gelecek Zaman Sıfat-Fiili

2.3.4.2.3.1. -(y)AcAK

başar hāşıl **olacağına** istidlāl olunur (72b/03)

2.3.4.2.4. Geniş Zaman Sıfat-Fiili

2.3.4.2.4.1. -(y)An

hıfer tıldurup lahm **bitüren** nesne (59b/14)

hacerde **bulunan** fulfula (37b/10)

hattā bu marazı **bilmeyen** anı mā‘-i esved şanur (84b/03)

andan **çıkın** ruṭübetle kehl olunsa (82b/10)

hattā anı **gören** ba‘zı hayvānāt ışırmış şanur sişek ve üvez gibi (33b15-34a/01)

haşhāş dānesi gibi **görünen** eczā (45b/04-05)

2.3.4.2.4.2. -(U)r

ba‘zı iki gözi önini **uçar** sişek gibi görür (71b/03)

2.3.4.3. Zarf-Fiiller

Zarf-fiillerin zaman, hâl, bağlama şeklindeki tasnifi Gürer Gülsevin’den alınmıştır (Gülsevin, 2010, 97).

2.3.4.3.1. *Zaman Zarf-Fiilleri*

2.3.4.3.1.1. $-(y)F^2cAK$

edviyye *yogrulıcağ* miqdār ve nāzūk dögülüp (12a/02)

mā kadeh *olıncak* necah olup (72b/03)

māğ-ı aşğardan az az şakğ olunsa mīl dāhīl *olıcağ* miqdār (20b/12-13)

2.3.4.3.1.2. $-(y)F^2ncA$

bir sâ'at elle *açılınca* ovulur (31a/06)

tā kim üç *geçince* (28b/14)

hattā şa'r-ı zāyid hārice *çıkınca* (24a/13-14)

2.3.4.3.1.3. $-(y)AII$

eger tahayyül 'arız *olalı* üç ay veyāhūd dōrt ay olsa (78a/14)

2.3.4.3.2. *Hāl Zarf-Fiilleri*

2.3.4.3.2.1. $-ken$

lākin mevādd-ı hādde 'ayna henüz *dökülürken* isti'māl olunmaya (59b/13)

2.3.4.3.2.2. $-(y)V$

ve 'alil mağada söykeni oturup yüzüne kara hırğa şarkıda (77b/04-05)

maraz 'avdet ide deyü kırğulsa (20a/10)

2.3.4.3.2.3. $-dUkCA$

mümkin *olduğca* tār olduğdan şonra sür'atle çekile (24a/11-12)

mümkin *olduğca* mevzi'-i elem tılā oluna (38b/06)

2.3.4.3.2.4. $-mAksUz, -mAzsUz$

andan azacuğ kan çıkısa veyāhūd kan kendü ğamz *itmeksüz* çıkısa (77a/01)

hadeğada küdüret *olmazsuz* ve bu 'illetün şāhibine zulmet 'arız olup zabābda ve duğānda gibi görür (65a/09-10)

‘aşabda südde ve ‘illet *olmazsuz* (84a/07)

2.3.4.3.2.5. –mAdAn

evvel cānib ol*madan* kīfāl feth olunup defā‘atle iḥrāc-ı dem oluna (42b/05)

istifrāğ-ı beden ol*madan* yaramazdur (44a/13)

2.3.4.3.2.6. -mAzdAn öṛ(din)

-mAdIn ekinin fonksiyonunda kullanılır.

mıḳdaḫa ğamz olun*mazdan öṛdin* (76a/03-04)

2.3.4.3.3. Bağlama Zarf-Fiili

2.3.4.3.3.1. –(y)Up

ve *alınup* kehl kılına (57a/07)

ve ol şa‘r cefinde *bitüp* re’si dāḫile münḳalib olur (26a/02)

şifat-ı devā kim şa‘r-ı hüdüb *bitürüp* hüsn ve nümüvv virür (27a/04-05)

kaçan *çiçeklenüp* kışır olunsa (97a/11)

ve şāf *eylenüp* isti‘māl oluna (17b/15)

ve ol gice *görüüp* gündüz görmeyendür (82b/14)

külekde *kurudulup* isti‘māl oluna (74b/15)

2.3.5. Sıfatlar

2.3.5.1. Niteleme Sıfatları

eski panbuḳ (39b/12) (اسكي)

issi şu (19b/11) (اسي)

karagu ve kara döşek (43a/09) (قره كو و قره)

kurur üzüm (43a/06) (قرو)

kızıl yumşak et (33a/03) (قزل يمشق)

uvacuḳ urlar (19b/14) (اواجق)

tuzlu şu (85a/15) (طوزلو)

alçak ve çukur yer (75a/15-75b/01) (الچق و چقر)

2.3.5.2. Belirtme Sıfatları

2.3.5.2.1. İşaret Sıfatları

<i>bu</i> edviyye (11a/06) (بو)	<i>bu</i> sebab (83b/01) (بو)
<i>bu</i> mevzi' de (24b/10) (بو)	<i>bu</i> teferruḳ (35b/04) (بو)
<i>bu</i> maraž (61b/09) (بو)	<i>bu</i> eṣyāfāt (45b/02) (بو)
<i>ol</i> edviyye (10a/08) (اول)	<i>ol</i> maraž (14a/08) (اول)
<i>ol</i> laḥme (40b/10) (اول)	<i>ol</i> elem (78b/10) (اول)
<i>ṣol</i> tūtiyā (30b/10) (شول)	<i>ṣol</i> emrāz (61b/09) (شول)
<i>ṣol</i> devā (73b/09) (شول)	<i>ṣol</i> nesne (59b/07) (شول)

2.3.5.2.2. Sayı Sıfatları

2.3.5.2.2.1. Asıl Sayı Sıfatları

<i>bir</i> dirhem (19b/05) (بر)	<i>iki</i> dāniḳ (93a/06) (اكي)
<i>altı</i> ḥabbe (66a/05) (الت)	<i>yigirmi toḳuz</i> maraž (15b/12) (يكرم طقوز)

2.3.5.2.2.2. Sıra Sayı Sıfatları

+**(D)ncI₂** isimden isim yapım eki yardımıyla sayı isimlerinden yapılan sıfatlardır.

<i>elli sekizinci</i> bāb (63b/04) (اللي سکزنجی)	<i>beşinci</i> bāb (19a/13)
<i>ikinci</i> derece (95b/06) (بشنجی)	<i>onuncı</i> bāb (22b/11) (اوننجی)
<i>dördüncü</i> gün (28b/15) (درد ننجی)	

2.3.5.2.2.3. Üleştirme Sayı Sıfatları

birer miṣḳāl (89b/04) (برر)

2.3.5.2.3. Soru Sıfatları

2.3.5.2.3.1. *ne*

ne kadar (89b/12) (نقدر)

2.3.5.2.3.2. *niçe*

niçe sözcüğü metinde fazlalık, çokluk anlamında kullanılmıştır.

niçe eyyām şemsde terk oluna (92a/10-11) (نچه)

2.3.5.2.4. Belirsizlik Sıfatları

2.3.5.2.4.1. *ba'zı*

ba'zı muhazzirāt (28b/15) (بعض) *ba'zı* remedün elemi (42a/03) (بعض)

ba'zı büşür (60b/12) (بعض) *ba'zı* evkātda (90b/14) (بعض)

2.3.5.2.4.2. *her*

her illetle (13a/14) (هر) *her* nesneyile (75a/07) (هر)

her maraz (84a/05) (هر) *her* bār (6a/14) (هر)

2.3.5.2.4.3. *çok*

çok isfidāc (11b/08) (چوق)

2.3.5.2.4.4. *cümle*

cümle edviyye (16b/03) (جمله)

2.3.6. Zarflar

“Zarflar fiillerden, sıfatlardan, sıfat-fiillerden ve zarf niteliğindeki sözlerden önce gelerek onları zaman, yer, yön, nitelik, durum, azlık-çokluk bildirme, pekiştirme ve sorma gibi çeşitli yönlerden etkileyip değiştirerek anlamlarını daha belirgin duruma getiren sözlerdir (Korkmaz, 2009, 451).”

2.3.6.1. Yer-Yön Zarfları

2.3.6.1.1. *yukaru*

cefn şa' rından tutulup *yukaru* kaldurula (13a/07)

bir 'azale cefni *yukaru* kaldurur (21a/11)

eger ol *yukaru* kalduran cefn müsterhî olsa cefn *yukaru* kalkmaz olur (21a/12)

'ayn *yukaruya* gelmekdür (91a/03)

2.3.6.1.2. *aşaga*

iki 'azale anı *aşaga* indürür (21a/11)

eger büzülse cefn *aşaga* inmez olur (21a/13)

iki ‘azale kim cefn-i a‘lāyı *aşaga* indürür (25a/09)

eger cefni *aşaga* indüren iki ‘azalenüñ birisi egilüp birisi egilmese cefnüñ birisi muntabık biri mürtefi‘ olur (21b/04-05)

2.3.6.2. *Zaman Zarfları*

2.3.6.2.1. *yarındası*

yarındası zerür konula (32b/13)

eger *yarındası* olsa (49a/09)

yarındası ‘ışābe hāl olunup (54a/06-07)

2.3.6.2.2. *gice*

ol gündüz görüp *gice* görmeyendür (82a/07)

gice yemekden men‘ oluna (82b/05)

2.3.6.2.3. *gündüz*

ol gice görüp *gündüz* görmeyendür (82b/14)

ol *gündüz* görüp gice görmeyendür (82a/07)

2.3.6.2.4. *geç*

zīrā ağlez-i mādleden nażc *giç* olur (43b/02)

eger qarha *giç* aķsa (59b/03)

2.3.6.3. *Nasıllık-Nicelik Zarfları*

oñat bağlana (75b/02)

elle ovula (11b/05)

tedit̄icle girü redd oluna (13a/09)

te’enniyile kalb olunup

ķoyuca ezile (45b/11)

nāzük dögüle (23b/02)

rıķla bağlana (93b/05)

2.3.6.4. *Azlık-Çokluk Zarfları*

2.3.6.4.1. *katı*

veca' *katı* olsa (10a/04) her günde *katı* olup (40a/04)

katı kusmağdan hâdiş olur (85b/06)

2.3.6.4.2. *çok*

çok çok taḥrīk oluna (49a/08) ol daḥı *çok* olmaya (73b/04)

zencār *çok* isti' māl olunmaya (11b/07)

2.3.6.4.3. *az*

az az şakḥ olunsa (20b/12) *az az* devr olunup (76a/15)

az olur kim (77b/09)

2.3.6.4.4. *artuk*

eger bu miqdārdan *artuk* olsa (76a/07)

birinde evvel ve *artuk* olmasa (78a/08)

2.3.6.4.5. *gāyet*

gāyet şiddetde olup (91b/11) *gāyet* de muşayḳaldur (4b/07)

gāyet de nāfi' dūr (42b/06) *gāyet* de ḳalīl olur (41b/15)

2.3.7. Zamirler

2.3.7.1. *Şahıs Zamirleri*

Metinde şahıs zamiri kullanılmamıştır.

2.3.7.2. *İşaret Zamirleri*

2.3.7.2.1. *bu, bunlar*

ağber veyāḥūd aşferle isti' māl oluna şıfatı *budur* (18b/06)

bunlara müşābehe olan 'ayna (55a/10)

ammā *bunlardan* cefne maḥşuş olan cereb (16sa/02)

2.3.7.2.2. *a, anlar*

ağberle *anı* zerr idüp (53a/08)

illā *andan* şetre hāşıl olur (35b/06)

eger *anlardan* birisi ba‘zı eczāda olsa (79b/04)

illā *anları* def‘ itmekle olur (89a/12)

2.3.7.2.3. *ol*

‘alāmeti *oldur* kim... (51a/13)

ammā zufeyle māqda olan lahme arasında fark *oldur* kim...(49a/05)

2.3.7.3. *Belirsizlik Zamirleri*

2.3.7.3.1. *kimse* <*kim+ise*

rūṭubet gālib olan *kimseye* ‘arız olur (32a/07)

ekşer hayālāt şol *kimseye* ‘arıza olur (78b/11)

2.3.7.3.2. *biri, birisi, her biri, her birisi*

birisini cefn-i a‘lādan yağa *birisini* cefn-i esfelden yağa (70b/03-04)

ol iki marazdur *birisi* teşennüc ve *birisi* istirhādur (85b/08)

her birinden bir buçuq dāniq (16b/03)

bu evkātadan her *birisiçün* üç mertebe vardur (10b/09)

2.3.7.3.3. *her kim*

her kim ki ‘ilāc itmek diler emrāz-ı ‘aynuq birine (1b/04)

her kim ki istifrāğ-ı bedene faşd ider (14b/11-12)

2.3.7.3.4. *cümle*

cümle aḫz olunup mā‘-i merzencūşla yogrula (93a/07)

2.3.7.4. *Dönüşlülük Zamiri*

Metinde kullanılan dönüşlülük zamiri kendi'dir. Eski Oğuz Türkçesi Döneminde dönüşlülük zamiri olan öz sözcüğü metnimizde kullanılmamıştır.

kendü kendüden rüçü' itmek yaramazdur (13a/10)

remed ve *kurūh kendü* 'ilâclarıyla 'ilâc oluna (17b/02)

ammâ ğızâsı *kendüde* olan 'urûkdandır (4a/13)

2.3.7.5. Soru Zamiri

2.3.7.5.1. *ne*

anun menâfi' ve kuvveti *nedür* (12a/07)

anlardan her birinün kuvveti ve menfa'atı *nedür* (8b/06-07)

2.3.8. Edatlar

“Edatlar manaları olmayan, sadece gramer vazifeleri bulunan kelimelerdir. Tek başlarına manaları yoktur. Hiçbir nesne ve hareketi karşılamazlar (Ergin, 2005, 348).”

2.3.8.1. *Çekim Edatları*

“İsimlerden sonra gelerek, bağlı olduğu isimle cümlenin diğer unsurları arasında zaman, mekan, cihet, tarz, sebep, benzerlik, başkalık vb. bakımlardan çeşitli ilgiler kuran kelimelerdir (Hacıeminoğlu, 2008. 78).”

2.3.8.1.1. *ile*

'ilâc müberrid ve *qâbız* ve muhaddir *ile* olur (10b/10-11)

'ilâc edviyye-i hâdde *ile* ola (25b/03-04)

illâ ta'ab ve meşakkat *ile* kabûl ider (76b/10-11)

ṭîn-i aḥzarda olan ruḥâmdan bir şey' *ile* eger müteḥallil olsa (47a/05)

2.3.8.1.2. *içün*

bākī eczâ aḡa ḡizmet *içün* kılındıysa (2b/14-15)

işbu edviyye-i ṭîb enbât-ı laḡm *içün* isti'mâl itmez (36a/01)

ol maraḡ *içün* bir devâ bulunmaz (63b/15)

ḡa'f-ı başar *içün*... (87b/12)

2.3.8.1.3. *gibi*

bunun *gibi* ‘illete hammām nāfi’ dūr (13b/11)

şol devā *gibi* kim terkīb olunmuşdur (40b/14-15)

ke’enne-hū bir şey’ i er *gibi* şorula (76a/14)

eşdāf şenc ve helezūn *gibi* gözde  ark olunup (11a/15)

2.3.8.1.4. * adar*

ne * adar*  urursa ol  adar ecved olur (89b/12)

2.3.8.1.5. *birle*

müddet-i  avīle *birle* lebş ider (7b/01)

2.3.8.1.6. *degin*

sila’ sal  oluna aşlına *degin* (36b/14)

mā a *degin* (49a/01)

evvel  azīrandan ā ir aya *degin* şemsde terk olunup (89b/09)

2.3.8.1.7. *dek*

mā -ı aş ara *dek* vaz’ oluna (13a/03)

 urrācdan mā a *dek*  at’ olunup (40a/08-09)

altı  abbeden bir dāni e *dek* (66a/05)

2.3.8.1.8. *g re*

mizāc-ı marīz bilin p a a *g re* ‘ilāc  ılına (68b/12)

2.3.8.1.9. * ndin*

 at’adan * ndin* marīze emr oluna (24b/14-15)

bu mara un ‘ilācı vācibd r kim na cdan * ndin* ola (38b/02)

eger istifrā dan * ndin* isti’ māl olunsa (44a/02)

2.3.8.1.10 *evvel*

eyle gerekdür kim *evvel* nazarda oluna (14a/15)

el-‘ilâc eyle gerekdür kim ol *evvel* sâ‘iddan faşd oluna (32a/10)

ammâ şafrâyıla sevdâdan *evvelinde* iltişâk olmaz (41b/15)

2.3.8.1.11. *evvelâ*

el-‘ilâc eyle gerekdür kim *evvelâ* istifrâg-ı beden oluna (16a/11)

evvelâ vâcibdür remedün sebep-i fâ‘ili biline (42a/15)

2.3.8.1.12. *şoğra*

nâzük saħk ve taşvîl itdükdän *şoğra* isti‘mâl olunur (11a/14)

bir sâ‘at kan aħdukdän *şoğra* (22b/10-11)

tenkıye-i re’s olundukdan *şoğra* (75a/15)

2.3.8.2. *Bağlama Edatları*

“Bunlar kelimedän küçük dil birliklerini, kelimeleri, kelime gruplarını ve cümleleri şekil veya mana bakımından birbirine bağlayan, onlar arasında bir irtibat kuran edatlardır. Türkçede aslında bağlama edatı yoktu. Bağlama edatları Türkçede sonradan ve yabancı dillerin tesiriyle ortaya çıkmıştır (Ergin, 2005, 352).”

2.3.8.2.1. *Sıralama Edatları*

Arka arkaya gelen unsurları “ve” anlamıyla birbirine bağlayan edatlardır.

2.3.8.2.1.1. *ve*

ecfânda olan qarhadan biter *ve* andan şetre hâdiş olur (22a/05)

sülâkda *ve* ruṭübet-i cerebde *ve* sebel *ve* dem‘ada budur (30a/10)

ağşurmakdan *ve* kusunmakdan *ve* imtilâ-yı ta‘âmdan hazer oluna (86a/08-09)

2.3.8.2.1.2. *ile*

südde *ile* verem ortasında fark oldur kim... (85a/02)

şol edviyye isti‘mâl olunur kim memzücedür muħallil *ile* kâbız ortasında (10b/07-08)

2.3.8.2.1.3. *dahı*

yaluñuz istifrâğla oñulur ve *dahı* bilmek vâcibdür kim... (46a/10)

ğubâr *dahı* iki cüz' (95a/02)

nâzük dögülüp elenüp ögüdüle *dahı* isti'mâl oluna (18b/14-15)

2.3.8.2.2. *Denkleştirme Edatları*

Birbirinin yerini tutabilecek iki unsuru bağlayan edatlardır.

2.3.8.2.2.1. *yā*

bu maražun şāhibi görmez *yā* görünen nesnenün küllisini veyāhūd ekşerini göremez (67b/10-11)

eger ikisinün bile küdüreti berāber olsa *yā* ziyāde ve noqşān olsa (78a/12-13)

2.3.8.2.2.2. *veyā*

hılt olunur *veyā* sekbīnc halle ıñlanup üzerine tılā olunur (19b/03)

eger ikinci gün *veyā* üçünci günde (42b/08-09)

istirhādan *veyā* teşennücden (21a/09)

2.3.8.2.2.3. *yāhūd*

ağzına ehlīlec-i kâbiliyye *yāhūd* cevz-i buvvā vaz' itmekle (23a/03-04)

'ayn tarh olunsa *yāhūd* 'ayn kündür ve aḡşā-yı baqarla techīr olunsa (47a/12-13)

2.3.8.2.2.4. *veyāhūd*

ammā mizāc eger ḡarr u yābis *veyāhūd* bārid ü raṭb olsa (15a/04)

ḡamādīnle *veyāhūd* mıkrāzla ḡaṭ' oluna (33a/08-09)

meşīmiyyede *veyāhūd* şulbede olan veremden (85a/02)

2.3.8.2.3. *Karşılaştırma Edatları*

“Bunlar karşılaştırılan iki veya daha çok unsuru, dil birliğini birbirine bağlayan edatlardır (Ergin, 2005, 353).”

2.3.8.2.3.1. *ne...ne*

kaçan ğamz olunsa andan mide çıkmaz *ne* mākdan ve *ne* enfden (38a/10-11)

aña teğayyür ‘arız olamaz *ne* ‘arzında ve *ne* şekline (72a/14-15)

2.3.8.2.3.2. *dahı...dahı*

dahı ‘ayn keşirü’l-hiss ve *dahı* serī‘ül-elemdür (42a/13-14)

2.3.8.2.4. *Cümle Başı Edatları*

“Bunlar cümleleri mana bakımından birbirine bağlayan edatlardır. Daima cümle başında bulunurlar (Ergin, 2005, 354).”

2.3.8.2.4.1. *lākin*

muħallil ile k̄abız ortasında *lākin* tezeyyidde k̄abız ekşer ola (10b/08)

‘ilāc oluna *lākin* eyle gerekdür ki aña ‘ilāc oluna (64a/01)

vasat-ı mültehimeden *lākin* karniyyeye yakīn olmaya (53b/06)

2.3.8.2.4.2. *ancağ*

intişār-ı hüdüb olur *ancağ* ğılaż-ı ecfān olmaz (26a/12)

vakt-ı zahrda ola *ancağ* ol dahı çok olmaya (73b/04)

imtilā olsa *ancağ* tenkıye-i re’s oluna (94a/14)

2.3.8.2.4.3. *ammā*

bunların küllisi muħallildür *ammā* mürrün taħlīli ekşerdür (10a/03)

aña ecfān müşāriğ olur ve *ammā* ecfāna ‘arız olsa (31a/02)

intişār-ı hüdüb ve ‘ilācını beyān ider *ammā* intişār-ı hüdüb iki nev‘dür (26a/11)

2.3.8.2.4.4. *eger*

eger şetre cefn māddesinün noğşānından olsa (21a/08)

ve *eger* andan bağıyye bākī kalsa (50a/01)

tā kim anı yarmaya ve *eger* bu sebebçün olmasa (76b/03)

2.3.8.2.4.5. *meger*

illā *meger* kim tezeyyid-i keşret delālet ider (10b/12-13)

meger kim hiddet-i devādan ‘ayna hummā ‘arız ola (61b/10)

ammā *meger* kim kuruḥda veyāḥūd te’ekkül-i karniyyede ola (8b/13-14)

2.3.8.2.4.6. *tā kim*

dem taḥ idüp levnde şāfī kıılmağla *tā kim* mürebbiyāt mütelevvin olmaya (3a/12)

bunların ‘ilācı gibi aña ‘ilāc kıılma *tā kim* biri ḥaşıl ola (57a/12-13)

üzerine şaḥīfe-i raşāş şedd oluna *tā kim* nāfi‘ ola (86a/13)

2.3.8.2.4.7. *zīrā*

şey’-i kalīl isti‘māl oluna *zīrā* başarı za‘if ider (10a/07)

ba‘de kehl-i ‘ayn oluna ve daḥı ḥacer-i ermenīyle *zīrā* bu ‘illete nāfi‘dür (26b/05)

aña müşākil olanla olmaya *zīrā* eger bunun gibi ‘amel olunsa dāyim aña mevādd cezb ider (89a/09-10)

2.3.8.2.4.8. *gerçi*

gerçi mā şāfī daḥı olursa (73b/04)

2.3.8.2.4.9. *nitekim*

edviyye-i müsekkine isti‘māl oluna *nitekim* bāb-ı kuruḥda beyān gele (17b/01)

birisi ittisā‘-ı ḥadekadandur *nitekim* sebebi ve ‘ilācı geçdi (84a/10-11)

2.3.8.2.4.10. *belki*

belki aña devā ṭanzurmak eslemdür (13a/13)

belki aña dem‘a ve ‘uṭās sür‘at ider (32a/09)

ammā bundan ğayrı münfetiḥ olmaz *belki* anda olan münahḥal olur (61a/05-06)

2.3.8.2.4.11. *ḥattā*

kaçan veca‘ katı olsa *ḥattā* helāk-ı marīzden ḥavf olunsa (10a/04-05)

hattā ‘asel gibi ola (63a/14)

hattā bu marazı bilmeyen anı mā’-i esved şanur (84b/03-04)

2.3.8.2.4.12. *halbukim*

hālbukim sebab-i qarhayıla ol huşunete ‘ilāc mümkün degüldür (59b/02-03)

2.3.8.2.4.13. *illā*

remedle hummā olmaz *illā* nādir olur (42a/05)

illā ‘ayna mā’-i fūcil tahtir olunup tazmīd oluna (47a/09)

illā şol maraz-ı hādde ‘arız olan kimseye ‘arız olur (79a/03)

2.3.8.2.4.14. *kaçan*

“Eski Türkçe devrinden beri Türkçenin bütün sahalarında kullanılan kaçan bir cümle başı edatıdır. *kaçan / kaçan kim* ne zaman, ne zaman ki, vatkan, -dığı zaman (Hazcıeminoğlu 1992, 163)” anlamlarını verir. Verdiği anlam ilişkilerinden hareketle Kamil Tiken bu edatla ilgili olarak “kaçan, ne zaman ve nasıl anlamında soru zarfi olarak da kullanılır. Kaçan ve kaçan kim vaktaki, -ınca, -dikta, dığı zaman anlamlarında, zamandaşlık ifadesiyle yardımcı cümleyi ana cümleye bağlamaktadır (Tiken 2004, 82)” der. kaçan / kaçan kim cümle başı edatı metnimizde oldukça fazla kullanılmıştır. Bunun sebebi metnin tercüme olmasıdır. Mütercim tercüme yaparken *-dığı zaman* anlamını karşılamak üzere bu edatı tercih etmiştir. Örnekler aşağıdadır:

şun‘la eved olur ve her **kaçan kim** ma‘deniyyātdan biri isti‘māl olunmak dilense (11a/10-11)

bu nev‘ ‘arız olur **kaçan kim** zamān-ı nütüvv uzayup qarñi üzerinde mültehim olup (69b/05-06)

vāhid olduğına delil oldur kim **kaçan** ‘ayneynün biri mefkūd olsa (6b/03)

edviyye-i muhaddire isti‘māl olunur **kaçan** veca‘ katı olsa (10a/14)

men‘ olur mirāren edviyye-i müsekkine-y-ile **kaçan** elem müfraṭ olsa (10b/13-14)

isti‘māl oluna ve **kaçan** sākin olsa cefn kalb olunup hakk oluna (18b/08)

başar bātil olur **kaçan** ruṭubet-i ol miḳdāhla zāyil olunsa başar ‘avdet ider (3a/05-06)

2.3.8.2.5. *Sona Gelen Edatlar*

Bunlar dil birliklerinin, kelimelerin, kelime gruplarının, cümlelerin sonuna gelerek onları önceki veya sonraki unsurlara, kelimelere, kelime gruplarına ve cümlelere bağlayan edatlardır (Ergin, 2005, 357).

2.3.8.2.5.1. *dahı*

vüs‘at-ı ‘urūḳ sebebiyle ve **dahı** remed-i ḥādd ‘akabince ḥādiş olur (52a/10-11)

mā’-i ḥārrla tekmīd oluna ve **dahı** mā’-i fātirle ḥılt olunmuş ḥalle ol ḡusl oluna (35a/10-11)

ol ḡiṣādan **dahı** iç yanına ‘urūḳ müteferriḡ olur (7a/05)

2.3.8.2.5.2. *da*

sonra **da** koyuca ezile (45b/711)

anda olan nesnenün ḡāyet **de** rikḳati vardur (38a/03)

levni ebyāzdur ve ḡāyet **de** muşayḳaldur (4b/06-07)

2.3.8.2.5.3. *ise*

iltişāk gerek **ise** olsun ve gerek **ise** olmasun (54a/11)

eger bu vaḳtlarda ḥafif olmaz **ise** bil kim ol mādur (78b/10-11)

ol buḥāruḡ levni elvāndan **ise** ancılayın görünür (79b/03-04)

2.3.8.2.5.4. *ki*

şıfat-ı eşyāf-ı aḥmer-i leyyin **ki** isti‘māl olunur (16b/08)

şıfatı budur **ki** zıkr olunur (29a/10)

bi’l-cümle her veca‘la **ki** şarb olsa (44a/14)

2.3.8.2.5.5. *kim*

cemī‘ edviyye **kim** ‘ilāc-ı ‘ayna şāliḥadur (11a/07)

şol nesne *kim* ‘ayndan menhreyne ve hadd üzerine akar (55b/04-05)

şol devā gibi *kim* ma‘müldür (94a/02)

2.4. Söz Dizimi

“Söz dizimi, söz öbeği (varlık+varlık) ve cümle (varlık+eylem) birimlerinin genel adıdır. Sözlükteki sözlerin ve söz kalıplarının belli kurallar çerçevesinde yan yana getirilmesi, söz öbeği veya cümleyi oluşturur (Karaağaç, 2009, 51).” Eser bir tıp metni olması sebebiyle cümle yapısı bakımından çeşitlilik göstermemektedir. Bundan dolayı çalışmamızın bu bölümünde ayrıntılı olarak bir söz dizimi incelemesi yapılmayıp ana hatlarıyla söz dizimindeki aykırılıklar ele alınacaktır.

2.4.1. Kelime Gruplarındaki Aykırılıklar

2.4.1.1. Arapça ve Farsça Yapılı İsim ve Sıfat Tamlamaları

“Eski Anadolu Türkçesi içerisinde tıp dilinin şekillenmeye başlamasından sonra zaten Arap ve Fars kaynaklarından beslenen tabipler 15. yüzyıldan itibaren Türkçede kendisini iyiden iyiye hissettiren Arapça ve Farsçanın baskısıyla bu dillere ait bitki adları ve teknik terimleri daha fazla kullanmaya başlamışlardır (Doğan, 2009, 128).”

Metinde çok miktarda kullanılan bazı Arapça ve Farsça tamlamalar şunlardır:

ħabb-ı ayāric (81b/11)	ħacer-i fulful (37b/12)
ehlīlec-i aşfer (30a/11)	ehlīlec-i esved (92a/13)
dem-i ħuffāş (97b/08)	būrağ-ı aħmer (62b/10)
dār-ı fulful (88a/15)	laħm-ı zāyid (22a/13)
milħ-i enderānī (53a/02)	rubb-ı sūs (59a/04)
şa‘ter-i fārisī (18a/08)	şeb-i yemānī (41a/03)
sükker-i tabarzed (17a/03)	zırnīħ-i aħmer (23a/12)
ťīn-i maħtūm (66a/14)	şa‘r-ı hüdüb (27a/04)

tütüyā-yı aḥẓar (90a/09)	zencebīl-i sīnī (18b/11)
ṭabīḥ-i ehlīlec (42b/13)	milḥ-i hindī (74b/12)
şa‘r-ı zāyid (15b/13)	bezr-i kerefis (79a/07)
bezrū’l-ḥass (96a/11)	‘akerü’z-zeyt (34b/15)
aḥẓaru’l-levn (71b/09)	dā’üş-şa‘lab (27a/02)
dem’ül-aḥaveyn (47b/0)	lisānū’ş-şevr (64a/06),
sükkerü’l-‘uşer (23a/13)	şakākıyu’n-nu‘mān (61b/12)
zerḳu’l-ḥaṭāṭīf (97b/12)	tübālū’n-nuḥās (23a/14)
şedīdü’l-cümūd (72a/08)	şedīdü’l-vecā‘ (13a/12)

2.4.1.2. Unsurları Yer Değiştirmiş Sıfat Tamlamaları

Tıp metinlerinin tamamında görülen bir durum olan sayı sıfatlarının isimlerden sonra kullanılması metnimizde de görülmektedir. Bu kullanım Türkçenin söz dizimine aykırı bir durum olarak görülebilir. Genellikle ilaç yapımında kullanılan malzemelerin ölçüleri verilirken sayı sıfatları isimlerden sonra, diğer durumlarda ise çoğunlukla isimlerden önce kullanılmıştır.

şamg-‘arabī *dört dirhem* isfidāc-ı raşāş *sekiz dirhem* (45a/04-05)

efyün *bir buçuk dirhem* aḳākıyā *beş dirhem* eşyāf-ı māmīşā *nısf dirhem* (50b/01)

eftīmün-ı aḳrīṭī *bir dirhem* sināmekī *dört dirhem* (64a/06)

sekbīnç *üç dirhem* ḥıltīt *on dirhem* ḥarbaḳ-ı ebyaz *on dirhem* (74a/01-02)

şeb *iki cüz’* mevīzec *bir cüz’* (28a/14)

būrak *südüş cüz’* bārzed *bir cüz’* (22b/06)

mā’-i hindibādan bir *raḥl* aḥz oluna (92a/08)

şahm-ı ḥanzal iki *dānik* (93a/05-06)

anzurūt *iki dirhem* eşyāf-ı māmīşā-yı rehbānī *bir dirhem* (18b/07)

zırnıh-i ahmer ve sükker-i tabarzed her birinden *nısf dirhem* (47b/08)

huzaż-ı mekkī *bir buçuk dānik* za‘ferān bir *buçuk dānik* (51b/08)

milh-i enderānī ve būraq-ı ermenī her birinden *dört dānik* (62a/09)

işmid *altı dirhem* merkaşīşā *dört dirhem* (90a/02)

kuşūr-ı beyz *dört dirhem* (90a/06)

sünbül-i fıb ve mastakī ve kaşabu‘z-zerīre her birinden *üç dirhem* (92a/15)

2.4.1.3. *Kelime Guplarının Unsurlarının Yer Değiştirmesi*

Türkçede genellikle manzum eserlerde görülen cümle içerisinde kelime gruplarının yer değiştirmesi hususu tıp metinlerinde dolayısıyla metnimizde de rastlanan bir durumdur. Bu durum konuşma dilinin savruk yapısının esere yansması olarak açıklanabilir (Konuyla ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. Doğan, 2010).

edviyyenün ba‘zısı saħk-ı keşire muħtācdur ma‘deniyyat gibi (12b/05)

et‘ime-i reddiyeden men‘ oluna cübn ve leben ve laħm-ı baķar gibi (27b/10)

keşret-i ağdiye-i bāride-i ğalīzeden hādiř olur laħm-ı baķar ve ‘ades ve elbān gibi meşelā (31a/03-04)

anı gören ba‘zı hayvānāt ışırmış şanur şinek ve üvez gibi (33b/15-34a/01)

ba‘zı uřārātdur māmīřā ve kākıyā gibi (11a/02)

zıkr oluna āħir-i kitābda inřā‘llāhü-te‘ālā (11a/08)

levni beyāza māyildür řalīlen (34b/01-02)

‘ilāc-ı hūl gibi olur bi-‘aynihī (81a/05)

2.4.2. *Cümle Yapısındaki Aykırılıklar*

“Cümle üyelerinin kelime sırası dilimizde eskidir. Burada yüklem cümle sonunda, kimsenin (özne) cümle başında olması esastır. Nesne ortada ve yükleme yakındır. Kimseden sonra çoklukla önce zarflama (zarf tümleci), sonra isimleme (yer tamlayıcısı) gelir (Banguoğlu, 1995, 532).”

2.4.2.1. Cümlede Yer Değiştirmeler

2.4.2.1.1. Yer Tamlayıcısı Aykırılıkları

Türkçenin söz dizimine aykırı olan yer tamlayıcısının cümle sonunda bulunması metinde oldukça fazladır.

şifat-ı sa'ûṭ kim nāfi'dür şiddet-i şudā'a ve żarbāna (93a/12)

nāfi'dür ecfānda ve liḥyede olan dā'ü's-şa'lebe (27a/01-02)

nāfi'dür remede ve vereme (46a/13-14)

nāfi'dür 'aynda ve cefnde olan rīḥe (50a/14)

'ārif ola sebab-i marāza ve lāzım-ı marāza ve mizāc-ı marīze (14b/13)

şifat-ı tılā ki nāfi'dür berede ve şa'īreye (19b/04)

'ārif ola 'aynuḡ ḥaḳīḳatine ve ṭabī'atına ve ṭabakātına ve ruṭūbātına 'aḫalātına (1b/04-05)

'ārif ola şol edviyyenüḡ ecnāsına ve envā'ına (8b/05)

2.4.2.1.2. Yüklem Aykırılıkları

Türk cümle yapısında kurallı bir cümlede yüklem her zaman sondadır. Cümle özne yardımcı ögeler ve yüklem şeklinde sıralanır. Metinde yüklem başta ya da ortada bulunduğu çok fazla örnek bulunmaktadır. Bu durum eserin tercüme olmasıyla açıklanabilir.

nāfi'dür cerebde ve sebel-i ḥāmīde ve ḳurūḫ-ı 'aynda (17a/02)

nāfi'dür cerebde ve beyāzda ve sebelde (17b/12)

nāfi'dür cerebde ve sebel ve zıfre ve kemne ve dem'a ve zülmetde (18b/10)

nāfi'dür remed-i 'atīḳ ve verdīncde (29a/06-07)

nāfi'dür sülāḳda ve ruṭūbet-i cerebde ve sebel ve dem'ada (30a/09-10)

nāfi'dür istirāḫā-yı cefnde ve veremde (37a/14)

edviyye-i cilā isti'māl oluna eşyāf-ı aḫmer gibi (54b/15)

tā kim āfāt kabul itmeye eflāk gibi (3a/02)

birisi ğalīz-i şulbdur dimāğı hıfz ider ‘azm-ı re‘ sden (4a/02)

anı hıfz ider halefinden gelen āfātdan (4a/10)

anlarıñla ‘ilāc olunur emrāz-ı ‘ayna (8b/06)

bundan sonra dāyim naṭūl isti‘māl oluna mā’i hārrla (20a/08)

2.4.2.1.3. *Zarf tümleci Aykırılıkları*

Konuşma dilinin yazı diline etkisi olarak değerlendirebileceğimiz zarf tümlecinin cümlelerin sonuna atıldığı durumlar Türkçenin cümle yapısına aykırı olarak metinde görülmektedir.

ve ba‘zı kavm anı haşv ider müceffefle ‘ades ve kaşv-ı rummān gibi (39b/04-05)

su’-i mizāc-ı hārrdan ola māddesüz (44b/13)

‘ayn ibtidāda kehl oluna şādencle (45b/08)

bu nev‘e nütüvv-i ‘inebe dinilür ‘inebe benzedüğüün (69b/05)

ağaçlar ortasında kılına kemend gibi (25a/12)

mā’-i hışrımla terbiyet oluna ve defā‘atle (30b/01)

cefn sükkerle hark olunup cerebde işlendiği gibi (34b/09-10)

anuç üzerine tılā oluna hācerde bulunan fulfulla (37b/09)

nitekim beyān gele inşā’ llāhü-te‘ālā (81a/05)

bu hayālāt maḥmūmīne ve şıbyāna ‘arız olur uyḥudan ṭurdukları vaḫtın (80a/10)

2.4.2.1.4. *Ki(m)’li cümleler*

“Ki tipik bir bağlama ve kuvvetlendirme edatıdır. Sonuna geldiği unsuru kendisinden sonra gelen bir unsura bağlar. Bu bağlama izah ve netice ifadesi için de olur. Yani *ki*’den sonra gelen unsur kendisinden önce gelen unsurun izahı ve neticesi mahiyetindedir (Ergin, 2005, 361).” Muharrem Ergin ki edatıyla kurulmuş cümleleri *ki*’li birleşik cümle olarak nitelendirmiştir. Leyla Karahan ise “Ki, bir cümleyi bir

cümleye/cümle topluluğuna, bir cümle topluluğunu da bir başka cümleye/cümle topluluğuna bağlayarak bunlar arasında açıklama, sıralama, karşılaştırma, sebep, sonuç, amaç gibi anlamlar çerçevesinde ilişkiler kurar (Karahana, 2004)” şeklinde bir tanım yaparak, ki’li cümleleri ana cümle başta, yardımcı cümle sonda bulunduğundan Türkçenin söz dizimine aykırı olarak değerlendirmiştir.

Tıp metinlerinin kalıplaşmış yapılarından biri olan ki(m)li cümleler metinde de konusu gereği bol miktarda açıklama barındırdığı için yoğun olarak kullanılmıştır. Bu kullanımlardan bazıları şunlardır:

şifat-ı eşyâf-ı aḥmer-i leyyin **ki** isti‘māl olunur (16b/08)

şifat-ı bürüd **ki** başara ḥiddet virüp eşfâr-ı rahveye ḥüsn virüp fevke ref‘ ider (27b/04-05)

şifâtı budur **ki** zıkr olunur (29a/10)

bi’l-cümle her veca‘la **ki** şarb olsa (44a/14)

el-‘ilâc eyle gerekdür **kim** evvel istifrâğ-ı beden oluna (18a/03)

evvel sebep şol qarḥadandur **kim** ‘ayna ‘arız olur (20a/15)

ammâ tevellüd-i kırdâna sebep şol mâddedür **kim** cemî‘ mevâddan aqvâdur (28a/08)

ve ‘alâmeti oldur **kim** ‘aynda dem‘a ihdâş idüp cefn aḥmer olur (30b/05)

andan sila‘ ḥâdiş olur **kim** cevfi‘ asele şebîhedür (36b/07)

‘ayn tekmiḍ oluna şol nesneyle **kim** anda taḥl olunmuş ola (47a/08)

ve gâh olur **kim** ecfâna bile ‘arız olur (50b/07)

şol eşyâf-ı ebyaz isti‘māl oluna **kim** anda kündür vardur (61a/15)

vâz olur **kim** ba‘zı evkâtta qarḥiyyede nütüvv ḥâşıl olur (66b/14-15)

ol inḥilâl-ı ferddür **kim** ‘inebiyyeye ‘arız olur (70b/06)

bu sebebendür **kim** nehârla başar za‘îf olur (83a/01)

bi’l-cümle her nesnedür **kim** teshîh-i kavıyy ide (9a/14)

2.5. Söz Varlığı

Metnin dizini/sözlüğü 2982 madde başından oluşmuştur. Bunlardan 2358'i Arapça, 110'u Farsça, 16'sı Grekçe, 6'sı Farsça+Arapça, 2'si Arapça+Farsça ve 467'si de Türkçe olup 3 tane de özel isim bulunmaktadır. Bu sayısal analizde ilk bakışta dikkat çeken husus Türkçe sözcüklerin Arapça sözcüklerle kıyaslandığında çok az kullanılması bir başka deyişle Arapça sözcüklerin çokluğudur. Tercüme bir eser olan metnin orijinalinin Arapça olması ve göz hastalıklarıyla ilgili yazılmış eser sayısının azlığı bu durumda önemli bir etkidir. Müellif özellikle tıp terimleri için Arapça ve Farsça sözcükleri tercih etmiştir. Hatta Grekçeden alıntılıdığı bazı terimlerin açıklamasını yaparken bile Türkçe karşılıkları yerine Arapçalarını kullanmıştır. Bu durumun bazı örnekleri aşağıdadır:

yūnanca ahlīyūs dinilür ma'nāsı ğubār dimekdür (58a/01)

nev'-i şāniye yūnanca fāfāliyūn dinilür ma'nāsı ğamām dimekdür (58a/02/03)

nev'-i şāniye yūnanca ķāflūmiyā dinilür ma'nāsı mu'lime dimekdür (58a/13-14)

nev'-i evvel yūnanca būşeryūn dinilür ma'nāsı ħabbdur (58a/11)

Müellifin bu tercihi diğer tıp metinleriyle karşılaştırdığımızda dikkat çekici bir husustur. Zira genellikle müellifler Arapça ve Farsça kullandıkları hastalık adlarını, hayvan, maden ve özellikle bitki adlarını anlaşılır kılabilmek için Türkçeleriyle birlikte kullanmışlardır.

Bitki, hayvan ve maden adlarında Arapça sözcüklerin yoğunluğu organ adlarında nispeten azalmıştır. Metinde kullanılan bazı Türkçe organ adları şunlardır.

ağız	burun	göğüs	kulak
baş	diz	boyun	göz
parmak	tırnak	öyken	el
ayak			

Tıp terimleri açısından zengin bir söz varlığına sahip metinde ilaç yapımında kullanılan terkipler adlarından bazıları şunlardır :

Macunlar : Hamur kıvamına getirilmiş madde demektir.

cefn medd olunup ‘ayna ‘*acīn* veyāḥūd kuṭun-ı leyyin ḳonula (33a/11-12)

anzurūt ve būraq-ı ermenī ve *milḥ-i ‘acīn* her birinden iki buçuk dirhem (62b/06)

‘ayna ‘*acīn-i müberrid* vaż‘ oluna (24a/03)

Ayâricler : Aslen Grekçe olan ayâric sözcüğü kabızlık veya sindirim kanalında meydana gelen zehirlenme durumlarında ishal oluşturmak için hazırlanan ilaç, sürgüt, katartik için kullanılmış, bu adla İslam tıbbına oradan da Türk tıbbına geçmiştir (Doğan, 2009, 157)

ba‘de tenḳıye-i re’s oluna ğargara itmekle *ayâricle* ve *ayârice* müşâkille (51b/03)

ayâric ‘aselle yoğrulup eyyām-ı müteferriḳada isti‘māl oluna (73a/11)

istifrāğ-ı beden tenḳıye-i re’s oluna *ayâric-i fayḳarayıla* (19a/05)

Itrifiller: Bir grup macunun genel adıdır.

cülencübīnle *ıtrifil* isti‘māline emr olunup (27b/09)

taltīf tedbīr olunup *ahz-ı ıtrifile* emr olunup (35a/09)

ıtrifil-i şağīr isti‘māl olunup ayâricle ğargara oluna (85b/13)

Şaraplar: Alkollü içki anlamında olmayan şarap sözü bugün kullandığımız şurubun karşılığı içilerek alınan sıvı ilaç olarak kullanılmıştır.

tabaḳ ḳal‘ olunup üzerine *şarāb* şaçıla (27a/15)

mürr ve za‘ferān ve şabr her birinden bir ūḳıyye *şarāb* üç ūḳıyye (66a/14)

terḳīb olunmuşdur za‘ferān ve māmīşādan ve şabrdan ve *şarābdan* ve azacuk şebden (40b/15)

Sikencübīnler: Bal, şeker ve türlü meyvelerin öz suyundan yapılan bir grup şurubun adıdır.

sikencübîn rummânla aḥz oluna (43a/01-02)

ammâ ekşer aḥz mâ' -i şa'îr ve *sikencübîn* ve mâ' -i hindibâ ola (65a/03)

Rubblar: Meyve ve sebzelerin ezilip çeşitli işlemlerden geçirilmesi sonucunda elde edilen ilaçlardır.

keşîrâ bir cüz' *rubb-ı sūs* bir cüz' maḥmûde-i antākî nişf cüz' cümle aḥz olunup (59a/03-04)

benfsec-i 'askerî bir mişkal türbüd nişf dirhem *rubb-ı sūs* iki dirhem ... (66a/04-05)

Matbûhlar : Pişirilerek veya kaynatılarak hazırlanan ilaçlardır.

dögülüp elendükden şonra cem' olunup *maḥbûh-ı aḥîk* le yoğrula (16b/04)

'ayn *benefsec-i maḥbûh la* tazmîd oluna (31a/10)

Hablar: Toz veya yarı katı durumdaki ilaçların bağlayıcı maddelerle karıştırılıp hamur hâline getirildikten sonra rahat yutulabilmesi için yuvarlak, oval, silindirik, küre vb. biçimlere sokulmasıyla hazırlanan hamur kıvamında bir ilaç biçimidir.

istifrag-ı beden oluna *ḥabb-ı ayāric* ve kūkîyâ ve faşd-ı kîfalle (51b/02-03)

'ades gibi *ḥabblar* kılına ve muttaşıl üç gün anuñla sa'ût oluna ve her günde bir *ḥabbe* isti'mâl oluna (51b/09-10)

fulfula beñzer ḥabbeler kılına (18a/10-11)

Sa'ütler: Enfiye gibi buruna çekilen ilaçlardır.

'ayn şu içinde fetḥ olunup dühn ve *sa'ût* isti'mâl oluna (69a/10)

dühn-i benefseclle ol *sa'ût* oluna (86b/04)

şifat-ı sa'ût kim nâfi'dür şudâ' -ı bārideye (93a/05)

Gargaralar: Ağız boşluğu, yutak, diş eti ve damak bölgesi için antiseptik ve koku giderici amaçla hazırlanan ilaçlardır.

cemî' sa'ūtât ve *gargara* isti'mâl olunup mizâc-ı dimāğa ıslâḥ ve taḳviyyet oluna (55a/08-09)

ğargara-y-ıla tenkıye-i re' s olunup eşfâr gısl oluna (28a/10-11)

Tılâlar: Sürülerek kullanılan ilaçlardır.

anuç üzerine māmīšā ve t̄in-i ermenī mā' -i hindibā-y-ıla *tılā* oluna (22b/03)

cümle edviyye aḥz olunup yoğrula eşyāf-ı kibār eylenüp anuçla kehl ve ḥāricden *tılā* oluna (50b/01-02)

Nutûllar: Çeşitli otların kaynatılarak suyunun başa dökülmesi ya da buharının başa tutulması şeklinde kullanılan bir grup ilaca verilen addır.

şifat-ı *tılā* ki nāfi' dür berede ve şa'ıreye (19b/04)

Merhemler ve zerûrlar: Sürülerek kullanılan ilaçlardır.

anuç üzerine *merhem* veyāḥūd levn iltişāk oluna (31b/12)

üzerine *merhem-i dāḥ iliyūn* vaz' oluna (20a/04-05)

kavm-ı āḥir *zerûr-ı merhem-i isfidāc* ḥılt idüp anuç üzerine vaz' ider (25a/05-06)

ibtidāda ve ziyādede *isti'māl-i zerûrdan* ḥazer oluna kim anda anzurut vardur (44a/09)

Şiyafılar: Fıtıl anlamına gelen şiyaf kelimesi makattan verilen ilaçlar olarak kullanılmıştır. Metinde bol miktarda bulunan şiyafılar ve türleri şunlardır:

eşyāf-ı abār	eşyāf-ı aḥmer	eşyāf-ı aḥmer-i ḥādd
eşyāf-ı aḥmer-i leyyin	eşyāf-ı aḥzar	eşyāf-ı bür'ü-yevmī
eşyāf-ı dāzec	eşyāf-ı ebyaz	eşyāf-ı esved
eşyāf-ı ḥulūķī	eşyāf-ı ıtr-i ḥamātīķān	eşyāf-ı iştifūķān
eşyāf-ı kayşar	eşyāf-ı kibār	eşyāf-ı māmīšā
eşyāf-ı māmīšā-yı rehbanī	eşyāf-ı merā'ir	eşyāf-ı merāre
eşyāf-ı mücerreb		

Eserde bazı özel isimler de kullanılmıştır. Yazar eserini yazarken aşağıdaki ünlü hekimlerden faydalanmıştır.

ahrun didi kim eger karanful çekirdegi bunun gibi işlene nef'-i şâf ider (17a/0-07)

bukrât hekîm didi kim her bâr ebdân-ı ğayr-ı nakıyyeye ğızâ olunsa aña şerr ziyâde olunur (12a/14-15)

cālînūs dir kim asdâf-ı şufâr cāfa hark olunup katrāna hılî olunsa ve şa' r-ı zāyid çıkırılıp yerine tılâ olunsa şa' r girü bitmeye (26a/08-09-10)

METİN

[1b]

¹ maḳāle-i ūlā ḥadd-i ‘aynı beyān ider teşrīḥile ² her kim ki ‘ilāc itmek diler emrāz-ı ‘aynuḡ birine aḡa vācibdür kim ‘ārif ola ³ ‘aynuḡ ḥaḳīḳatına ve ṭabī‘atına ve ṭabaḳātına ve ruṭūbātına ‘aḡalātına ⁴ ve ‘asabātına ve daḡı bunlaruḡ mebdelerin ve mevzi’lerin ve gıdaları ḳandan ⁵ geldüḡin ve menfa‘atları nidüḡin bile zirā her ‘uzvdan ‘illet ve elem ve def‘-i ⁶ suḳm olmaz illā ol ‘uzv-ı ṭabī‘atına ve ḫālet-i ūlāsına redd itmekle olur ⁷ anuḡ-i-çündür ki ḡarż-ı ṭıbb ḫıfz-ı şıḫḫat-i mevcüde veyāḫūd redd-i şıḫḫat-i mefküde ⁸ oldu ammā ḥaḳīḳat-i ‘ayn bir ‘uzv-ı ḫassās-ı ālīdür bāşırdur yedi ṭabaḳātdan ⁹ ve üç ruṭūbātdan ve ṭokuz ‘aḡalātdan ve iki ‘aşabātdan mürekkebdür ¹⁰ ammā menfa‘atı idraḳ-ı mubaşşırāt ve ḫıfz-ı beden olduḡ-i-çün a‘lā-yı ¹¹ bedende ḳılındı ḫāfız-ı bustān gibi ammā ‘aynuḡ ṭab‘-ı ḫāşşı ḫārrdür zirā

[2a]

¹ ‘urūḳı ve şerāyin keşirdür ve bu sebebden suḫletü’l-ḫareke oldu ve mizāc-ı ² zātisi raṭbdur zirā neşv ü nemāsı dimāḡdandır gāḫ mizāc-ı ‘ayna bürüdet ³ ve yübüset gālib olur lākin ṭab‘-ı ḫāşşı degüldür ve daḡı mizāc-ı ‘aynuḡ ḫarāretine ⁴ delīl sür‘at-i ḫareketdür ve vüs‘at-ı ‘urūḳ ḫumret-i levn ve ḫarāret-i melmesīdür ve ⁵ bürüdet-i mizācına delīl buṭ‘-ı ḫareketdür ve zīḳ-ı ‘urūḳ ve berd-i melmesīdür ve ruṭūbet-i ⁶ mizācına delīl leyyine-i melmesīdür ve keşret-i fażalāt-ı muḫaddiresi ve keşret-i ruṭūbetidür ⁷ ve yābis-i mizācına delīl şalābet-i melmesī ve yābis-i ḫuşḳ olmasıdır ve daḡı mizāc-ı ‘ayna ⁸ istidlāl olunur levni-y-ile ‘ayn zerḳā gibi ki bürüdet ve yübüseti ekşerdür anuḡ-i-çün ⁹ giçede ‘ayn-ı kehlādan ekşer görür zirā berd-i hevādan ruṭūbet bulur ammā ¹⁰ ‘ayn-ı zerḳānuḡ bürüdet-i mizācına delīl ‘ayn-ı şakālibedür zirā kim bilād ve mizācları ¹¹ üzerine bürüdet gālibdür ve gözleri gökdür ve daḡı a‘yen-i meşāyiḡ rızḳ olur ¹² ḳaçan üzerlerine berd ve yübs gālib olur ammā ‘ayn-ı kehlānuḡ ḫarāreti keşirdür ve ruṭūbeti ¹³ ekşerdür anuḡ-i-çün aḡa ekşer āriż olan ‘alel mā‘ ve buḫārdur zirā ruṭūbetleri keşirdür ¹⁴ ve her bār sevād-ı ‘ayn eşedd olsa ḫarāreti ve ruṭūbeti ekşer olur nitekim a‘yen-i ḫabeşe ¹⁵ sevāddur zirā bilād ve mizāclarını

üzerine harâret ğâlibdür ammâ ‘ayn-ı şehlânun

[2b]

¹ ve ‘ayn-ı şu ‘lânun mizâcları mu‘tedildür ve dahı ‘ayn kehlâ olur esbâb-ı seb‘adan ² biri-y-ile sebep nokşân-ı ruḥ-ı bâşırdur ikinci anun küdüretidür ve üçüncü şigar ³ ruṭûbet-i celîdiyyedür dördüncü anun inḥifâzıdır beşinci keşret ruṭûbet-i beyziyyedür altıncı ⁴ anun küdüretidür yedinci ṭabaḳa-i ‘inebiyyenun sevâd-ı levnidür ve dahı ‘ayn zerḳâ ⁵ olur esbâb-ı seb‘a mezkûrâtdan her birinun zıddı-y-ıla ve dahı ‘ayn şehlâ ve şu ‘lâ ⁶ olur kaçan ba‘zı esbâb-ı rızḳ ba‘zı esbâb-ı küḥûletle mülte‘im olur lâkin levni ⁷ eş‘al delâlet ider kim rûḥ-ı bâşırdur ekşer ve vâşıfdur beyân-ı ‘aded-i ṭabakât’i ⁸ ‘l-‘ayn ve ğayrı-hâ ammâ ṭabakât-ı ‘ayn yedidür evvel ṭabakanun adı şulbedür katırak ⁹ ve ol ‘azm mülâşıḳdur ikincinun meşîmiyyedür üçüncinun şebekiyyedür dördüncinun ¹⁰ ‘ankebûtiyyedür beşincinun ‘inebiyyedür altıncınun ḳarniyyedür yedincinun mülteḥimedür ¹¹ ammâ ruṭûbât-ı ‘ayn üçdür zücâciyye ve celîdiyye ve beyziyyedür ammâ aزالât-ı ¹² ‘ayn ṭokuzdur beyân ‘an-ḳarîb gele inşâ‘llâḥü-te‘âlâ ve ammâ ‘aşabâtı ikidür ¹³ biri başâr içündür ve biri hareket içündür ammâ beyânü’r-ruṭûbeti’l-celîdiyye ¹⁴ vaḳt kim başâr ruṭûbet-i celîdiyye-y-ile oldı-y-ısa ve bâḳî eczâ ana ḥizmet için ¹⁵ ḳılındı-y-ısa lâ-cerem evvel beyân olundı kim ol ruṭûbet-i şerîfine beyzâ-yı şâfiye

[3a]

¹ niyyedür tâ kim sür‘atle istiḥâle ḳabûl ide elvândan billür gibi müstedîredür ² tâ kim âfât ḳabûl itmeye eflâḳ gibi lâkin müstaḥkemetü’l-istidâre degüldür belki anda ³ ‘arz-ı yesîre vardır tâ kim maḥsûsdan eczâ-yı keşîreye mülâḳî ola ve mevzi ⁴ vasaṭ-ı ‘ayndadır delîl zâhirdür ammâ başâr anunla olup ğayrla olmaduğına ⁵ delîl oldur kim kaçan anunla maḥsûs arasında mâḥâyil olsa başâr bâṭıl olur ⁶ kaçan ruṭûbet-i zücâciyye ol mıḳdahla zâyil olunsa başâr ‘avdet ider ammâ ⁷ ṭabî‘atı bârid ü yâbisdür ve câmide gibidür ve ammâ gızâsı ruṭûbet-i zücâciyyeden ⁸ gelür beyânü’r-ruṭûbetü’z-zücâciyye bilgil kim ruṭûbet-i celîdiyyenun ḥalefi ⁹ ruṭûbet-i zücâciyyedür

ve tabī‘atı harārete māyildür ve erimiş sırça gibidür ¹⁰ ve levni ebyazdur lâkin humreti mādan hālī degüldür ve ol ruṭübeti şedd-i ihtiyāc ¹¹ olundu tā kim celīdiyyeye nūr-ı bāşır işāl ide beyāzı-y-ıla ve aña ğızā vire ¹² dem ṭabḥ idüp levnde şāfī kıлмаğla tā kim mürebbiyāt mütelevvin olmaya levn-i ¹³ celīdiyye-y-ile ya‘ni ruṭübet-i celīdiyyeye ğāyet beyāzda ve şafāda olduĝ-ı-çün ¹⁴ ğızāsı demden belā olmayup bir vāsıtaya muhtāc oldu kim dem ¹⁵ tahvīl ide anuḥ ṭabī‘atına ve şālih kıla ğızā’iyetine ve ol vāsıta ruṭübet-i

[3b]

¹ zücāciyyedür zīrā kim beyāza ve şafāya ‘akrebdür anuḥ-i-çün celīdiyyeye mümāss oldu ² ve celīdiyye nişfina dek ğarḳ oldu şol kedde gibi kim nişf-ı ³ māya ğarḳ oldu ammā ğızāsı ṭabaḳa-i şebekiyyedendür beyānū’t-ṭabaḳatü’ş-şebekiyye ⁴ ammā ṭabaḳa-i şebekiyye mü’ellefdür aşabe-i mücevvefden ve ‘urūḳ-ı evrāddan ya‘nī ‘aşab ⁵ içün kim mecrā-yı rüh-ı nefşānīdür nitekim beyān gele kaçan ruṭübet-i zücāciyyenüḥ ⁶ verāsına müntehī olsa anda karar idüp üzerindeki ğışā-yı raḳīḳden ⁷ ‘urūḳ-ı duḳāḳī istimdād ider ve ol ‘urūḳ kaçan aña müntehī olsa ⁸ anı ihāta ider ve ‘urūḳ-ı duḳāḳ-ı keşīreye münkaşım olup anda zāt-ı ⁹ ‘aşabla mümtezic olur ve andan sonra ba‘zı ba‘zı-y-ıla müştebeke olup ¹⁰ ṭabaḳa-i şebekiyye hāşıl olur kim ruṭübet-i zücāciyyeyi ihāta idüp nişf-ı ¹¹ celīdiyyede mülteḥim olur mişāl budur ammā ṭabī‘atı mu‘tedildür ¹² ve meşīmiyye harāret-i eḳalldür ve elyendür ve ammā menfa‘atı zücāciyyeye ğızā virür ¹³ ‘urūḳ ve evrādıla ve celīdiyyeye kuvvet-i bāşırayı işāl ider ‘aşabıla zücāciyye ¹⁴ vāsıtası-y-ıla anuḥ-i-çündür kim aña mümāss oldu ammā ğızāsı ṭabaḳa-i meşīmiyyedendür ¹⁵ beyānū’t- ṭabaḳati’l-meşīmiyye bil kim fevḳ-i dimāğda iki ğışā vardur yūnanca anlara

[4a]

¹ mītencesīn dirler birisi raḳīḳ ve leyyindür dimāğa ğızā virür ve evrādıla ² ve birisi ğālīz-i şulbdur dimāğı hıfz ider ‘azm-ı re’sden ve her ‘aşab kim ³ ve dimāğdan çıkar ol iki mücevvefe-i ğışā-y-ıla mağşādur anuḥ-i-çündür kim ‘aşabe-i ⁴ bāşıra daḥı

mağşadur ol iki ğışā-y-ıla cevfindeki ğışā-yı raķīķ aña ğızā virür ⁵ ve zuhrundaki ğışā-yı ğalīz anı ‘azmdan saklar hattā ‘aşabe-i ‘azmdan ⁶ zāhir olsa ba‘zı ba‘zına müfāriķ olup tabāka-i şebekiyye olur nitekim ⁷ beyān geçdi ve ol ğışā-yı raķīķden bir tabāka olur aña meşīmiyye dirler hāvī ⁸ olduğı nesne müştemil olduğı-ı-çün ve şebekiyye mültehim olduğı yerde mültehim olur ⁹ ammā tabī‘atı harārete āmīldür ve leyyineti ekşerdür ammā menfa‘atı şebekiyyeye ğızā virür ¹⁰ ve anı hıfz ider halefinden gelen āfātdan ve dağı dem talīf ve terkīķ idüp ¹¹ şebekiyyeye def‘ ider ve ol dağı talīf ve terkīķ idüp zücāciyyeye def‘ ider ¹² ve ol dağı talīf ve terkīķ idüp celīdiyyeye def‘ ider ve ammā ğızāsı ¹³ kendüde olan ‘urūkdandur beyānü’t-tabakātü’ş-şulbe ammā tabāka-i şulbenüñ ¹⁴ nebāt ve ğidāsı ‘aşabe-i mücevvefe üzerindeki ğışā-yı ğalīzdendür ve tabī‘atı ¹⁵ bārid ve yābisdür ve levni ebyazdur ammā menfa‘atı hıfz-ı ‘ayndur ‘azmdan

[4b]

¹ ve dağı ‘aynuñ ribāt-ı dāhilī gibidür nitekim mülteħime ribāt-ı hāricī gibidür ² vaķtı kim ruṭubet-i celīdiyyenüñ halefindeki ruṭubet ve tabakātdan fārig o ³ lundı-y-ısa bi-‘avni’l-lāh şürü‘ olundı kim beyān oluna quddāmındaki ruṭubet ve tabakāt ⁴ bi-tevfīkullāh beyānü’t-tabakāti’l-‘ankebūtiyye bil kim ruṭubet-i celīdiyyenüñ ⁵ quddāmından nişf tabāka vardır aña ‘ankebūtiyye dirler nesc-i ‘ankebūta beñzer ⁶ ammā nebāti ruṭubet-i celīdiyyedendür ve bir kavm katında şebekiyyedendür levni ebyazdur ⁷ ve ğāyet de muşaykaldur anuñ-i-çündür kim ‘ayna ħiddet-i nazar iden şüretin görür ⁸ ve tabī‘atı bārid ve yābisdür ammā yübsi tabāka-i şulbeden eķalldür ve menfa‘atı ruṭubet-i ⁹ celīdiyye-y-ile ruṭubet-i beyziyye ortasın men‘ itmekdür tā kim birbirine muħtelit olmaya ¹⁰ ve dağı ruṭubet-i beyziyyeye ‘arız olan ‘alelden ruṭubet-i celīdiyyeyi hıfz itmekdür ¹¹ ammā ğızāsı ruṭubet-i celīdiyye ğızāsınuñ fazlındandur zīrā celīdiyye fazl-ı ¹² ğızāsın aña def‘ ider beyānü’r-rutūbeti’l-beyziyye ammā ruṭubet-i beyziyye quddām-ı ¹³ ‘ankebūtiyyedür ve zā’ibedür beyāz-ı beyz-i raķīķa şebīhedür ve levni ebyazdur ¹⁴ ve ğızāsı tabāka-i ‘inebiyyedendür ammā nā-

münāfi‘ celīdiyyeyi tertīb ve nemekīn ider ¹⁵ tā kim ḥarāret-i ṭabī‘iyyeden ve ḥarāret-i hevādan ḥušk olmaya ve daḥı ‘inebiyyeyi

[5a]

¹ tertīb ider tā kim ḥarāret-i ṭabī‘iyye-y-ile cefāf bulup ve şulb olup celīdiyyeye ḥīn-i ² mülākātta zarar virmeye ve daḥı ‘inebiyyenüñ dāḥilindeki zarar ḥuşūneti celīdiyyeye ³ lāḥik olmaḡdan men‘ ider tā kim celīdiyyenüñ ruṭūbetin tenşīf itmeye ve daḥı kuvve-i ⁴ bāşıra-i dāḥileden qabūl idüp ḥārice īşāl ider ve ḥaricden ol kuvvet-i mülākī ⁵ olan maḥsūs qabūl idüp dāḥile īşāl ider ve cālīnūs fāzıl didi kim ol ⁶ ruṭūbāt-ı şeleşeden birinde ‘urūq-ı zāribeden ve ġayr-ı zāribeden hiç nesne ⁷ yokdur ammā ġızāsı ‘alā-ṭarīku’t-teveşşuḡdur beyānū’t-ṭabaqati’l-‘inebiyye ⁸ ammā ṭabaqa-i ‘inebiyye quddām-ı beyziyyedür ṭabī‘atı ḥarārete ve ruṭūbete āmīldür ve leyyinedür ⁹ tā kim ḥīn-i mülākātta celīdiyyeye zarar virmeye ve iki ṭabaqadur ma‘de gibi dāḥilinde ¹⁰ ḥuşūneti vardur ya‘ni ḥaml vardur ve daḥı iki fayda vardur biri budur tā kim ruṭūbet-i beyziyyeyi ¹¹ cem‘ ide kaçan raḡīk olsa ikincisi budur ve daḥı mā ana müte‘allik ola kaçan ¹² kadaḡ-ı mā olsa ḥāric-i emlesdür tā kim ṭabaqa-i qarniyyeye zarar virmeye kaçan aḡa ¹³ mümāss olsa vasaṭında şakb vardur aḡa ḥadeqa dirler tā kim rūḡ-ı bāşıra ¹⁴ anda nüfūz idüp maḥsūsāta mülākī ola ammā nebātı ve ġızāsı ṭabaqa-i meşīmiyye ¹⁵ dendür ve ammā menāfi‘ ṭabaqa-i qarniyyeye ve ruṭūbet-i beyziyyeye ġızā virür ve daḥı qarniyye-y-ile

[5b]

¹ beyziyye ortasın men‘ ider tā kim şalābet-i qarniyye aḡa zarar virmeye ve daḥı levni-y-ile ² dāḥilinden rūḡ-ı bāşır cem‘ ider tā kim mütebeddid ve münteşir olmaya ve delīl oldur kim ³ kaçan şakb-ı ‘inebiyyeye ittisā‘ āriż olsa nūr tāġılup başar bāṭıl olur ve daḥı ⁴ ruṭūbet-i beyziyyeyi cem‘ idüp ḥārice seylden men‘ ider beyānū’t-ṭabaqati’l-qarniyye ⁵ ammā ṭabaqa-i qarniyye quddām-ı ‘inebiyyedür beyzā-yı şāfiyedür tā kim anda nūr nüfūz ide kışrāt-ı ⁶ erba‘adur ve her kışranuḡ ṭabī‘atı vardur kışra-i ḥārice bāride yābise ve şulbedür ⁷ ve kışra-i dāḥilede ḥarāret-i yeşire

vardur ve daḥı ḥuṣūneti vardur tā kim ‘inebiyyeden ⁸ cezb-i ḡızāda ammā vasatı-y-ıla mu‘tedillerdür ammā nebātı ṭabaḳa-i ṣulbedendür ve ḡızāsı ⁹ ṭabaḳayı setr idüp āfāt-ı ḥāriceden anı hıfz ider beyānū’t-ṭabaḳati’l-mülteḥime ¹⁰ ammā ṭabaḳa-i mülteḥime cism-i ḡuzrūfıdır ḡalīz ve ṣulbdur ṭabī‘atı bāride ve yābisedür ¹¹ ammā nebātı kıḥf-ı re’sle cild arasındaki ḡışā-yı ṣulbedendür ve ḡızāsı ṭabaḳa-i ṣulbedendür ¹² zīrā ikisi arasında ‘urūḳ vardur ve bir ḳavm ḳatında ḡıdāsı nebātī olduḡı ḡışādandur ¹³ ya’nī ṭabaḳa-i ṣulbedendür ammā menfa‘atı ‘ayn-ı ḥāriceden rabṭ ider ve ḳarniyye-y-ile mülteḥim ¹⁴ olur anuḡ-i-çündür kim aḡa mülteḥime dirler beyān-ı ‘aded-i ‘azeli’l-‘ayn ve ribāṭ ¹⁵ ammā ‘azel-i ‘ayn toḳuzdur ve ṭabī‘atı mu‘tedildür zīrā ‘aşabı ḡālibdür biri cānib-i māḳ-ı

[6a]

¹ ekberdedür ‘ayn cānib-i ‘enfe taḥrīḳ ider ve biri ṣudḡdadur ‘ayn cānib-i ṣudḡa taḥrīḳ ider ² ve biri fevḳdedür ‘ayn fevḳe taḥrīḳ ider ve biri esfeldedür ‘ayn esfele taḥrīḳ ider ³ ve iki azalede i‘vicāc vardur ‘ayn fevḳe ve taḥta ve yemīne ve yesāra dönderürler ⁴ ve üç azale aşabe-i nevrıyyenüḡ aḡzını bağlayup ittisā‘dan men‘ iderler tā kim ⁵ ḳuvvet-i bāşıra mütebeddid ve müteferriḳ olmaya ve daḥı bu üç azale cümle ‘aynı rabṭ ider ⁶ ve ol azaleye ḥareket ‘aşab-ı muḥriḳden gelen rūḥ-ı ṣānīdendür nitekim beyān ‘anḳarīb ⁷ gele beyānū’l-‘aşabi’n-nevrī ve’l-‘aşabi’l-muḥriḳ ammā ‘aşab-ı nevrī iki ⁸ ‘aşab-ı mücevvedür muḳaddem dimāḡuḡ iki cānibinden nāṣī olup ‘ayneyne zāhib ⁹ olurlar lākin istikāmetle gitmezler belki cevḑ-i re’sde egilüp ḳurb-ı menḥıreynde ¹⁰ birbiri-y-ile muttaṣıl olup mümtezc olurlar ḥattā ikisinüḡ ṣaḳbı bir olur andan sonra ¹¹ birbirinden müteferriḳ olup ṣekl-i ḥā gibi olurlar kitābet-i yūnanca miṣāl budur ¹² andan sonra her ‘aşab muḳābilinde olan ‘ayna gider ya’nī ‘aşabe-i yūmnā ‘ayn-ı yūmnāya ¹³ ve ‘aşabe-i yūsrāya gider ḳuvvetlerinden bir şey’ naḳṣ olmazsuz ve ol ‘aşab leyyindür ¹⁴ ve her bār dimāḡdan ba‘īd olsa ḥāricinden şey’-i yesīr ṣulb olur ammā dāḥili ¹⁵ ḥālet-i ūlāsı üzerine bāḳīdür ammā intihāsı ruṭūbet-i zücāciyyeye müntehī olup

[6b]

¹ anda karar idüp tabaka-i şebekiyye hâşıl olur nitekim beyân geçdi ve bedende ol ² ‘aşab-ı a‘zam ve eşref ‘aşabdur ammâ ol ‘aşabiyyetinüñ iştirākına ve şakbları şakb-ı ³ vâhid olduğına delîl oldur kim kaçan ‘ayneynüñ biri mefkûd olsa veyâhüd ⁴ muhkem ağmâz olunsa ‘ayn-ı âhirî akvâ görür ammâ fâ‘ide ittişâl ve iştirāk ⁵ oldur kim kaçan ehadîye-i ‘ayneyn mefkûd olsa nevr-i başar ‘ayn-ı âhirîye rücû ⁶ ider ve dahı fâ‘ide-i âhirî oldur kim şey’-i vâhid bi‘aynihî vâhid görüne hattâ şakbeyn ⁷ birbirinden müteferriķ olsa şey’-i vâhid şey’eyn görünür ammâ ğızâsı dâhilindeki ğışâ ⁸ rakîkdendür ve tabî‘atı bârid ü raḥbdur mizâc-ı dimâg gibi ammâ ‘aşab-ı muharriķ dimâgda ⁹ ‘aşab-ı nevr evvel menşe’nüñ halefinden nâşi’ ve mütevellid olur ol âşabdan her âşab ¹⁰ azale-i ‘ayna müteferriķ olup kuvvet-i harekete ‘ayn işâl ider beyânü’r-rûhî’n-nefşânî ¹¹ bu bâb rûh-ı nefşânîyi beyân ider kim ibtidâsı ve tevellüdindendür ve ne keyfiyyetledür ve anuñla ¹² başar nice hâşıl olur bil kim kebed-i ğızâyı tabḥ itse andan buḥâr hâşıl olur ve ol ¹³ buḥâr-ı tabî‘at tehzîb ve tenkîḥ idüp andan rûh-ı tabî‘î hâşıl olur kim meskeni ¹⁴ kebeddür ve ol rûh-ı tabî‘înüñ şâfîsin tabî‘at alup kalbe virür ve andan kalbde ¹⁵ rûh-ı hayvânî hâşıl olur ve ol rûh-ı hayvânîyyenüñ şâfîsin kalb alup riyyeden

[7a]

¹ kalbe vâşıl olan hevânüñ imtizâc-ı-y-ıla dimâğa virür iki ‘ırķ içinden kim ol ‘ırķeyn ² kalbden dimâgâ şu‘üd iderler kaçan kılle-i dimâgâ vâşıl olsalar aqşâm-ı şettâ ile münkaşım ³ olurlar ve ol aqşâm-ı şettânüñ ba‘zı ba‘zına munzamm olup bir ğışâ hâşıl olur meşîmiyyeye ⁴ beñzer aña meynencis-i ğalîz dirler menfa‘atı dimâg-ı ‘azm-ı re’sden hıfz idüp ol rûhı ⁵ talḥîf itmekdür ve ol ğışâdan dahı iç yanına ‘urûķ müteferriğ olur kim uvaḥdur ekşerdür ⁶ ol ğışâda olanlardan ve ol ‘urûķ-ı müteferriğâ dahı aqşâm-ı şettâ-y-ıla münkaşım olup ⁷ ve ba‘zı ba‘zına muttaşıl olup bir ğışâ hâşıl olur şebeke-i şayyâda beñzer aña ğışâ-yı ⁸ şebekî dirler meynencis-i rakîķ dahı dirler menfa‘atı dimâgâ ğızâ virüp ol rûh-ı ⁹ hayvânîyeti talḥîf itmekdür ve dahı muḥaddem-

i re'sde iki va'ā vardır ana ev'ıyye-i dimāğ¹⁰ dirler menfa'atı rūh-ı hayvānī anlarda karar idüp ve laṭif olup fużülen ṭabī'at-ı¹¹ menhıreyne dökmezdür ve ol mezkūr-ı rūh-ı hayvānī ağışye-i dimāguñ her birinde devr idüp¹² raḳīḳ ve laṭif olduđdan sonra ol iki va'āya inüp anda ziyāde raḳīḳ ve laṭif¹³ olsa ve ana hıltı olan fażalātı ṭabī'at-ı menhıreyne dökse ol rūḫa ol vaḳtın¹⁴ rūh-ı nefşānī 'aşab-ı ecvefden muṭṭaşıl-ı 'ayna nüfūz itse anuñla kuvvet-i başar ḫāşıl¹⁵ olur beyān-ı mezkūrāt oldur kim ṭabī'at kaçan māddeyi nazc itmek dilese ol māddeyi

[7b]

¹ ālāt-ı menāfizinde müddet-i ṭavīle birle lebs ider anuñ-i-çündür ol rūḫ içün mesālik ² ṭavīle ve menāfiz zıyyıka kılındı tā kim tamām-ı nazc ḫāşıl ola ammā ol rūḫla ³ beyān-ı ḫuşūl-ı başar oldur kim ol rūḫ-ı bāşır 'aşabdan hevāya çıkar ve hevā-yı ⁴ ḫārice muṭṭaşıl olup şey'-i mubaşşır ihāta ider ve andan girü 'avdet idüp ⁵ ruṭūbet-i celīdiyyede münṭabı' ve münṭekış olur ve dühn anda münṭekış olanı ⁶ idrāk ider ve anuñla emr-i başar tamām olur ammā ol rūḫuñ mizācı ḫār u yābisdür zīrā ⁷ aşlı rūḫ-ı hayvānīdür beyānü'l-ecfān ve'l-eşfār ammā cefn-i a'lāda üç ⁸ azale vardır bir azale cefni def' ider tā kim 'inde'n-nevm şıkalı 'ayna vāḳi' olmaya ⁹ ve anuñ mevzi'i 'azm-ı ḫāceye qarībdür ve iki azale anı aşağı indürür 'inde'n-nevm ¹⁰ 'inde'l-irāde 'aynı setr ider tā kim aña āfāt vāḳi' olmaya ammā birinüñ mevzi'i ¹¹ cefn-i a'lādan māḳ-ı ekber-i ḳurbındadır ve birinüñ mevzi'i māḳ-ı aşğar-ı ḳurbındadır ¹² ammā cefn-i esfelde azale yoğdur zīrā 'azale ^{حاجتی} taḫrīk ider ammā menfa'atı ¹³ 'aynı ḫıfz ider ḫarāreti hevādan ve sāmđan tā kim ruṭūbeti zā'ibe olmaya ammā ¹⁴ menfa'ata eşfār oldur kim 'aynı āfāt-ı laṭifeden ḫıfz ider ve sevdā-y-ıla anı ¹⁵ ḳaviyy kıılır temmetü'l-maḳāleti'l-ülā-min-terceme-i tezkireti'l-kehhālīn ammā maḳāle-i şāniye

[8a]

¹ 'aynuñ emrāz-ı zāhiresin beyān ider esbābı-y-ıla ve 'alāmāt ve 'ilācātı-y-ıla ve bu maḳāle ² yetmiş üç bābdur bāb-ı evvel şol uşul ve ḳavāidi beyān ider kim ³ anuñ üzerine 'amel olunur 'ilāc-ı emrāz-ı 'aynda her kim ki 'ilāc itmek diler ⁴ emrāz-ı

‘aynuñ birine aña vācibdür kim ‘ārif ola emrāz-ı ‘aynuñ ecnāsına ⁵ ve envā‘ına ve eşnāfına ve anlaruñ kemmiyyetine ve keyfiyyetine ammā ecnās-ı emrāz ⁶ üçdür ammā marāz müfreddür ya‘nī yalunuz hārrdur veyā bāriddür veya raṭbdur veyā ⁷ hūd yābisdür ve ammā mürekkebdür bu dörtten veyāhūd bunlaruñla ğayrdan ve ammā ⁸ inḥilāl-i ferddür ya‘nī teferruḡ-ı ittişāldür ammā envā‘ı çokdur ‘add olunmaz ve ammā ⁹ eşnāfi ikidür ammā cevherīdür ve ‘ayn bi’z-zātdur ve ammā ‘arzdur ya‘nī ¹⁰ bi’l-vāsıṭadur ve daḡı bil kim anlardan her biri ḡanḡı ‘uzva ve ḡanḡı maḡalle ‘ārız ¹¹ olur ve ḡuṣūline keyfiyyetledür ve nice olur zīrā ‘illetuñ ve māddenüñ ‘uzvda ¹² ḡuṣūline sebep ammā kuvvet-i ‘uzv dāfi‘dür ve ammā za‘f-ı ‘uzv ḡābıldür ve ammā keṣreti ¹³ māddedür ve ammā za‘fı kuvvet-i muḡayyeredür ve ammā vüs‘at nicārīdür meṣelā ve daḡı ¹⁴ her marāzuñ ‘alāmetini ve şiddet-i keyfiyyetini ve envā‘-ı evca‘ını bile tā kim aña lāyık ‘ilāc ¹⁵ ḡıla ve daḡı bilmek gerek ve lā-büddür kim şifā‘-i emrāz ‘azdādı-y-ıla olur ve devām-ı

[8b]

¹ şıḡḡatı müşābehetle ve müşākeletle olur illā devām-ı şıḡḡat-i ‘ayn şol nesne-y-ile olur kim ² anuñ ruṭübāt-ı ziyādesin neşf ider ve anı ḡaviyy ḡılır zīrā her bār kim ‘ayn ḡaviyy ³ olur elemi def‘ ider şıḡḡatı dāyım olur anuñ-i-çündür kim cālinūs didi ‘aynuñ keyfiyyet-i ⁴ müfrātasına müşābih olanlar ‘ayna zarar ider ve aña muḡālif olanlar ‘ayna menfa‘at ⁵ ider ve daḡı keḡḡāle vācibdür kim ‘ārif ola şol edviyyenüñ ecnāsına ve envā‘ına kim ⁶ anlaruñla ‘ilāc olunur emrāz-ı ‘ayna ve anlardan her birinüñ kuvveti ve menfa‘atı ⁷ nedür ve isti‘māli ḡanḡı marāzdadur ve ne vaḡtın olur bile ammā ecnās-ı edviyye ⁸ yedidür müseddid tefettiḡ cellā mu‘affin ḡābız munzic muḡaddirdür ammā ⁹ cins-i evvel ya‘nī edviyye-i müseddide iki dürlüdür biri arzıyye-i yābisedür ve daḡı ¹⁰ biri raṭbe-i lezicedür ammā edviyye-i arzıyye-i yābise tecfif ider laz‘ itmez ¹¹ süz ve isti‘māli vācibdür kim inḡıṭā‘-ı māddeden soñra ola ve eger öñdin ¹² olsa ṭahlīli men‘ ider ve veca‘-ı ekşer ḡılar zīrā ruṭübātın şıḡḡāt-ı ¹³ ‘ayn mütemeddid olur ḡāḡ muḡarriḡ ve ḡāḡ müte‘ekkil olur ammā meger kim

kurūhda ¹⁴ veyāhūd te'ekkül-i karniyyede ola ya'nī bunların-i-çün devā yokdur illā ol edviyye ¹⁵ arzıyye-i yābisedür mişāl nişā ve isfidāc ve kılīmiyā ve tūtiyā mağşul

[9a]

¹ ve raşāş muhrık ve tīn-i şāmūsī gibi ammā raṭbe-i lezice-i edviyye 'ayna dāhil olur ² zīrā kim laza'a degüldür ḥiddetden ḥāşıl olan ḥuşūneti yapışdurup lüzücutle ³ 'asel ider ve daḥı ruṭūbet-i mā'iyyeden ekşer ibkā ider 'aynda ḥālbukim anda ⁴ anuḡ ibkāsına ihtiyāc olundu tā kim 'ayn bī-arām olmaya tevātür-i feth-i cefnle ⁵ ve daḥı edviyye-i ḥaceriyyenūḡ ḥuşūnetin telyīn ider tā kim 'ayna īzā itmeye ve ol ⁶ raṭbe-i lezice laṭīf-i beyāz-ı beyzdür ve mā'-i ḥulbe ve leben ve mā'-i şamḡ ve keşīrādur ⁷ ammā laṭīf-i beyāz-ı beyzdür ruṭūbatı ḡusl ider laz'suz ve ḥuşūnet-i 'ayn ⁸ yapışdurup melāset virür ancak teşḥīn idüp tebrīd itmez zīrā reşḡ idüp ⁹ müsāmide bağlanmaz ammā mā'-i ḥulbe taḥlīl ve teşḥīn mu'tedil ider ammā leben 'aynda ¹⁰ olan mā'iyyeye cilā virür ammā cins-i şānī ya'nī edviyye-i müfettiḡe şāliḡdür beşriyyeye ¹¹ ve midde-i kāmıneye kim ḥalef-i karniyyededür eger uzadulup yunsa edviyye-i ¹² munzıc anı taḥlīl itmese ve ol edviyye-i müfettiḡ ḥiltīt ve sekbīnc ve ferbiyūn ¹³ ve dārçīnī gibidür ve bu cinsden kadaḡ-ı māya şāliḡ olan merārāt ve mā'-i rāziyānec ¹⁴ gibidür bi'l-cümle her nesnedür kim teşḥīn-i kavıyy ide 'aynda ḥuşūnet ihdāş ¹⁵ itmeye ammā cins-i şāliḡ ya'nī edviyye-i cilā iki kışm üzerinedür kışm-ı evvel ḡalīlü'

[9b]

¹ ül-cilādur ve şāliḡdür kurūḡa ve şol eşere kim ḡalīz degüldür kılīmiyā ve kündür ve karn-ı ² ıyyel ve şabr gibi ve ikinci kışm şedīdü'l-cilādur ve şāliḡdür zıfreye ve cerebeye ³ ve eşer-i galīze tūbāl-ı nuḡās ve zencār ve kılkaṭār ve nūşadır ve nuḡās muhrık gibi ⁴ kim bunların küllisi laz'adur ammā cins-i rābi' ya'nī edviyye-i mu'affine kim şāliḡdür ⁵ ḡal'-ı ḥuşūnete ve ḡal'-ı cerebe kaçan uzayup şulb olsa ve ḡal'-ı zıfre-i şulbiyye ⁶ zırnīḡāndur ve zāc ve zencārdur ammā cins-i ḡāmis ya'nī edviyye-i ḡābīza ⁷ iki kışm üzerinedür kışm-ı evvel mu'tedilü'l-ḡabzdur remed ve büşür ve kurūhda ⁸ def'i seyelāna şāliḡdür verd ve bezr-i verd ve 'uşāreti gibi

sünbüle ve zāc ⁹ ve za‘ferān ve māmīšā ve ‘uşāretü’l-lıhıyetü’t-teysde ve kıāk-ı kündür gibi ammā aķākıyānuĵ ve ¹⁰ mā’-i hıřımuĵ kıabzı bunlardan aķvādur ve ikinci kıřm ředīdü’l-kabzdur ¹¹ huřūnete ecfān kıal‘ ider cūlnār ve ‘afř vec ve kıřār-ı kündür gibi ve bu kıřmuĵ ¹² isti‘mālī kıalīldür ‘aynda huřūnet ihdāř ider lākin hıddet-i bařar iden ¹³ edviyyeye azacuk hılt olunur tā kim cirm-i bařar cem‘ idüp kıaviyy ide ammā ¹⁴ cins-i sādīs ya‘nī edviyye-i munzıca isti‘māl olunur evrāmda ve kıurūhda ¹⁵ ve būřurda ve midde-i kāmīnede kim hālef-i kıarnıyyede olur ibtidāda ve intihāda

[10a]

¹ ve daĵı sāyırü’l-em ‘aynda kim ruřūbetledür ve ol edviyye mürr ve za‘ferān ² ve cünd-i bādester ve kündür ve mā’-i ĵulbe ĵuzař-ı hindī ve anzurüt ³ ve bārzed ve iklīlü’l-melıkdür bunlaruĵ küllısı muĵallıldür ammā mürrüĵ taĵlīlı ekşerdür ⁴ ammā cins-i sābı‘ ya‘nī edviyye-i muĵaddıre isti‘māl olunur kıaçan veca‘ kıatı olsa ⁵ ĵattā helāk-ı marīřden ĵavf olunsa ĵuřūřā kim marāř te‘ekkülde ⁶ ve ĵıddetden ve kıurūhdan ola ve eyle gerekdür kim bir edviyyeden ĵazer olunup ⁷ řey’-i kıalīl isti‘māl oluna zīrā başarı za‘ıf ider vāz olur kim telef ider ⁸ ve ol edviyye efyūn ve mā’-i luffāĵ gibi bu zıkr olanlar cümle ecnās-ı ⁹ edviyyedür ammā envā’-ı edviyye keşır ve ‘addī-i müte‘azzırdür ve daĵı bılmek ¹⁰ vācıbdür evkıāt-ı marāř dördür vaķt-ı ibtidā vaķt-ı tezeyyid vaķt-ı intihā vaķt-ı ¹¹ inĵıātıdur ammā ĵadd-ı ibtidā oldur kim ef‘āl-ı taĵı‘ıyyeye şazar yetışdıre ammā henüz ¹² kıuvvet-i def‘ıne başlamadı ammā ĵadd-ı tezeyyid oldur kim marāř zıyāde oldı ¹³ ve kıuvvet anuĵla za‘ıf-ı ‘amele ibtidā itdı lākin ‘amele nızām ve tertıb üzerine ¹⁴ degüldür ammā ĵadd-ı intihā oldur kim marāř zıyāde olmaz oldı ¹⁵ ve taĵı‘at kıahr-ı marāř üzerine izĵār-ı ‘alāmet itdı ammā ĵadd-ı inĵıāt

[10b]

¹ oldur kim marāř eksilüp müteĵallıl oldı ve taĵı‘at anı def‘ idüp ² ‘uķdesı ĵall itdı ve daĵı vācıbdür kim bu evkıāt-ı mezkūreden ³ her vaķtda her marāza ‘ılāc ol vaķt i‘tıbārı-y-ıle ola meřelā ⁴ ibtidāda dāfı‘ olan isti‘māl olunur ancak vaķt-ı inĵıātıda ⁵

harāreti sākin olsa laṭīf-i mütehallil olup ġalīz bākī kalsa ⁶ eyle gerekdür kim marḥī ve muhallil olan isti‘māl oluna ancak ve zamān-ı ⁷ tezeyyidde ve intihāda şol edviyye isti‘māl olunur kim memzūcedür ⁸ muhallil ile k̄abız ortasında lākin tezeyyidde k̄abız ekşer ola ⁹ ve intihāda eḡall ola ve bu evḡātdan her biris-i-çün üç mertebe vardur ¹⁰ edviyye ol mertebeye lāyık gerekdür kim meşelā ibtidā anuḡ evvelinde ‘ilāc ¹¹ müberrid ve k̄abız ve muḡaddir ile olur ve ikinci mertebesinde tebrīd eḡall olur evvelden ¹² ve āḡir mertebesinde tebrīd eḡall olur ve muḡaddir olmaz illā meger kim tezeyyid-i keşret ¹³ delālet ider vāz oldu kim veca‘ men‘ olur mirāren edviyye-i müsekkine-y-ile kaçan ¹⁴ elem müfraṡ olsa şu‘ūbetde edviyye-i k̄abıza-y-ıla ibtidāda ve daḡı ¹⁵ bilmek vācibdür kim edviyye ‘ayndan ba‘zı nebātīdür ve ba‘zı ma‘deniyyedür

[11a]

¹ ve ba‘zı ḡayvāniyyedür ve ammā nebātīyyeden ba‘zı şamḡ ve ḡiltīt ve sekbīnc ² ve ferbiyūn gibi ve ba‘zı ‘uşārātdur māmīşā ve k̄ākıyā gibi ve ba‘zı şemerdür ³ ‘afş gibi ve ba‘zı varaḡdur sāzec gibi ve bā‘zı ḡaşebdür selīḡa gibi ⁴ ve ammā ma‘deniyye şādenc ve tūtiyā ve milḡ ve nūşadır ve būraḡ ve zırnīḡān ⁵ gibi ve ammā ḡayvāniyyeden ba‘zı ruṡbātdan merārāt ve elbān gibi beyāz-ı ⁶ beyz gibi ve ba‘zı a‘zādur ferbiyūn ve çünd-i bādester gibi ammā bu edviyye her birinüḡ ⁷ kuvveti ve menfa‘atı ve cemī‘ edviyye kim ‘ilāc-ı ‘ayna şālīḡadur zıkr oluna ⁸ āḡir-i kitābda inşā’ llāhü-te‘ālā ve daḡı bilmek vācibdür kim bu edviyyeden ⁹ her biri ne vechle isti‘māl olunur nice dōḡülür ve zamāndan ḡankı vaḡtda ¹⁰ terkīb olunur ve ḡankı şun‘la ecved olur ve her kaçan kim ma‘deniyyātdan biri ¹¹ isti‘māl olunmaḡ dilense şādenc ve tūtiyā ve merḡaşışā ve işmid gibi eyle gerekdür kim ¹² nāzük dōḡülüp ḡarīrle elene ve şu-y-ıla terbiyet olunup defā‘atle taşvīl oluna ¹³ ammā ḡacer-i süvār-ı sind ve kılīmiyā ve zācāt gibi isti‘māl olunmaz illā göz cedīde ¹⁴ ḡarḡ idüp ve nāzük saḡḡ ve taşvīl itdükden soḡra isti‘māl olunur ammā ¹⁵ eşdāf şenc ve helezun gibi gözde ḡarḡ olunup ve nāzük saḡḡ olunup

[11b]

¹ m̄-y-ıla terbiyet ve taşvīl oluna ammā isfīdāc saḥḥdan sonra m̄-y-ıla ḡusl oluna ² tā kim ḥumūzetden anda nesne bākī ḳalmaya ve ammā tūbāl m̄-y-ıla ḡusl oluna defā‘atle ³ kim ṣaḥīḥ budur ammā lū‘lū’ m̄-y-ıla sırça hāvanda saḥḥ oluna tā kim cevheriyyete bakırla ⁴ bātıl olmaya ammā sūnbūl mīkrāzla ṭoḡrayup destencle hāvanda yumşak kıllına ⁵ ve ammā uşne elle ovula ḥattā ḳara ḳabı ḡidūp ebyāz ḳala ve hāvanda ṭarḥ olunup ⁶ üzerine şu ḳoyıla ve dōḡūlūp elek gibi ola ve tecfīf olup saḥḥ-ı i‘āde oluna ⁷ ammā zencār çok isti‘māl olunmaya zīrā ḥaceb ‘aynı hetk idūp ekl ider ḥuşūşā kim ⁸ ‘ayn nesāda ve şibyānda ola illā meḡer aḡa çok isfīdāc ḥılt oluna ve daḡı vācib ⁹ dūr kim eşyāfāt rebī‘de yoḡrula ve zērūrāt ve ekḥāl āḡīr-i rebī‘de saḥḥ oluna ḥattā ¹⁰ ḡubār gibi ola ve eḡer bu vechle olmasa bunlaruḡla īzā menfa‘atlardan ekşer olur ¹¹ ve eḡer m̄-i ḥışrım ve m̄-i rāziyānec gibi-y-ile terbiyet-i devā dilense vācibdür kim bunlaruḡ ¹² şuyı şıḳılup şemsde nice ḡün terk oluna ḥattā şāfī olup anuḡla edviyye ¹³ murabbā ola defā‘atle ammā şumūḡdan uşak sekbīnc gibi işlanup destencle ¹⁴ hāvanda dōḡūlūp nāzūk mūnḡall ola ammā şamḡ-ı ‘arabī ve keşīrā şuda işlanup ¹⁵ ḥırḳa-y-ıla şāfī kıllınup edviyye yoḡrula zīrā bunlaruḡ menfa‘atı eczā’-yı edviyyeyi cem‘ itmekdür

[12a]

¹ ve eḡer eşyāf-ı ebyazda olsalar eyle gerekdūr kim nāzūk saḥḥ olanlar ve hāvana ṭarḥ olunup ² üzerlerine beyāz-ı beyz-i rakīḳ ṭarḥ oluna edviyye yoḡrulıçak mīḡdār ve nāzūk dōḡūlūp ³ mūnḡal olalar zīrā eşyāf-ı ebyazda olan şamḡ ve keşīrādan ḡarz-ı tebrīd idūp ⁴ ḥuşūnet-i remed yapışdırup melāset virmekdür ammā efyūn vācibdür kim uvacuḳ ⁵ ṭoḡranup kızmış bakır üzerinde ḳaly oluna ve ḳor üzerinde olmaḡdan ḡazer oluna ⁶ tā kim ḡöyünüp ‘ameli bātıl olmaya ve her bir devāyı ḥılt itmek dilerlerse aḡa vācibdür kim ⁷ bile anuḡ menāfi‘ ve ḳuvveti nedūr ve ḳanḳı marāza nāfi‘dür ve eḡer ol devā keşīrū’l-menāfi‘ ve celīl ⁸ ü’l-ḳadr olsa tūtiyā-yı hindī gibi veyāḡūd za‘ifü’l-kuvve ola isfīdāc gibi ⁹ vācibdür kim andan ḳadr-ı keşīr ḥılt oluna

ve eger al l 'l-men f ' olsa zamlg gibi vey h d ¹⁰ h dd ve ed d 'l-uvvet olsa zenc r ve n  ad r gibi andan adr-ı yes r h lt oluna ¹¹ ve dağı edviyye-i m freden n ba'zı dev -yı m rekkebe ilk  olunur ol marağ iun kim ¹² ol dev  anuğ-i-un terk b olundu sekb nc ve h lt t gibi kim iy f-ı mer re h lt olunur ¹³ tağl l-i m dde 'amelleri aviyy olduğ-ı-un ve ba'zı-y-ıla tağviyyet-i dev  olunur m '-i r ziy nec ¹⁴ gibi kim ey f-ı mer re tarđ olunur tağviyyetun ve ba'zı-y-ıla diler kim dev yı s r'atle ¹⁵   l ide taa t-ı 'ayna misk gibi edviyye-i 'aynda ve ba'zı-y-ıla eb t-ı dev  olunur

[12b]

¹ 'aynda k f r gibi edviyye 'aynda ve b 'zı-y-ıla h fz-ı kuvvet dev  olunur efy n gibi ² edviyye-i cel yede ve ba'zı-y-ıla kesr-i h ddete dev  olunur isfid c gibi zenc rle ve dağı v cib ider kim edviyyen n ceyyidi ve t zesi iğtiy r oluna eskisi mağ ı ³ v cibd r kim edviyyen n ceyyidi ve t zesi iğtiy r oluna eskisi ve mağ ı ⁴ isti'm l olunmaya ve dağı edviyyeden her biri 'al  h ddde d g le cem' olup bir kezden ⁵ d g lmek hat dur z r  kim edviyyen n ba'zısı sağ-ı keire muğt cdur ma'deniyy t gibi ⁶ ve ba'zı sağ-ı al le muğt cdur 'u r t gibi ve ba'zı mikd rından ziy de sağ ⁷ olunsa tağb'atdan intik l ider ve h ddet h ıl olur ni  gibi ve eger dev  ol ⁸ edviyyeden olsa kim ol  f olmağ-ı-un yoğrulur v cibd r kim anuğ  zerine ⁹ u az az oyulup d g le hatt  edviyye birbiri-y-ile h lt olup i'tid lle yoğrula ve  f ¹⁰ eylen p k lekde uruya t  kim uvveti g nde gitmeye ve aan 'ayna 'il c olunsa ¹¹ dev -yı m dde-y-ile v cibd r kim abr oluna hatt  anuğ g y nd rmesi ve eeri z yil ola ve andan ¹² sonra m l-i  h rle 'il c tekr r oluna ve m l yoğun muayal ucı ince ola ¹³ ve dağı bada imtil  ve ağl t-ı reddiyeye olsa ve erken dev -yı h dd isti'm linden ¹⁴ hazer oluna ve evvel ağl t-ı reddiye def' oluna z r  bukr t hekim didi kim her b r ¹⁵ ebd n-ı ayr-ı naıyyeye gız  olunsa aa err ziy de olunur ve her b r dev -yı h ddle

[13a]

¹ 'il c olunsa mar ze  fet-i 'az me celb olunur ve aan 'ayna dev  ılınmağ dilense ²

eyle gerekdür kim ‘ayn-ı yümnā feth oluna sol elden ibhām ve sağ elden sebbābe-y-ile ³ ve mīl dutulup ibhām ve vasatı-y-ıla māk-ı aşğara dek vaz‘ oluna ve ba‘de sebbābe giderilüp ⁴ ve ibhām-ı yüsra cefn üzerine hıffetle vaz‘ olunup ‘ayna indürüle fetile-y-ile ve ‘ayn-ı yüsra ⁵ sağ elden haşr ve sol elün ibhāmı-y-ıla feth olunup māk-ı ekberden māk-ı aşğara dek ⁶ mīl vaz‘ oluna fetile-y-ile ammā qalb-i cefn eyle gerekdür sol elün ibhāmı-y-ıla ve sebbābesi-y-ile ⁷ cefn şa‘rından tutulup yukarı kaldurula ve mil‘aqa-ı mīlle vasatı kebs olunup hattā qalb ⁸ oluna istikşā sükünla hakk oluna ‘acele-y-ile olmaya ve kaçan cefn ref‘ olunup qalb ⁹ olunsa eyle gerekdür kim az az tadrīcle döndürülüp ve tadrīcle girü redd oluna ve terk ¹⁰ olunup kendü kendüden rücū‘ itmek yaramazdur ve kaçan zerūr isti‘māl olunsa ecfāndan ¹¹ mākeynde vaz‘ olunmak vācibdür ve mīl arz-ı ‘ayna dek indürülmeye ve esfeline qalb oluna ¹² tā kim zerūr bākī kılına ve dağı şedidü’l-vecā‘ olan remed-i şa‘bda ‘ayna idhāl ¹³ olunmaya belki aña devā tamzurmak eslemdür ve aşār-ı devā-y-ıla kal‘ olunup üzeri ¹⁴ hakk olunmak eblağdur ve her ‘illette ki zarb ve veca‘ şedid olsa anuñ ‘ilacı ¹⁵ edviyye-i leyyine-y-iledür yābiseden ve raṭbeden remed ve kurūh gibi ve her ‘illette müzmine-y-ile

[13b]

¹ kim veca‘ olmaya cereb ve sebel ve kemne ve züfre ve sülāk gibi anuñ ‘ilacı edviyye-i celāye-i ² munkıye-y-iledür merātib-i kuvvet i‘tibāri-y-ile ve her bār ‘aynda iki marāz cem‘ olsa ³ biri hādd ve biri müzmin olsa eyle gerekdür kim ol marāz-ı hādd ‘ilāc oluna hattā ⁴ zāyil ola lākin marāz-ı müzmīnün ziyāde ve kavıyy olmasından hazer oluna ve ba‘de ⁵ marāz-ı müzmīne ‘ilāc oluna ammā şol veca‘-ı şedid ki ‘ayna evrāmla ‘arız ⁶ olur gāh hiddet-i ruṭubetden ve gāh şifākāt-ı ‘aynuñ imtilāsından ve temeddüdinden ⁷ olur gāh ictimā‘-ı ruṭubet-i ğalīzeden ve gāh şol riyāh-ı zabābiyye sebebinden ⁸ olur kim ‘aynı nafh idüp temdīd ider ve eger hiddet-i ruṭubetden olsa eyle gerekdür kim ⁹ edviyye-i sehle-y-ile istifrag oluna ve ol ruṭubet esfel-i bedene cezb olunup ¹⁰ beyāz-ı beyzle ğusl oluna ve kaçan tenkıye-i beden

olup verem nazc itmege başlasa ¹¹ bunun gibi 'illete hammām nāfi' dür ve eger veca' -
 ı şifākāt-ı 'aynuñ imtilāsından ve temeddüdinden ¹² olsa eyle gerekdür kim evvel
 faşd ve ishālle istifrāğ-ı beden oluna ve mādde-i a'zā-yı ¹³ süfliyyeye cezb olunup
 rabt oluna ve ba'de harāret-i mu'tedil şu-y-ıla teshīn-i 'ayn oluna ¹⁴ ve bi'l-cümle
 cemī' envā'-ı temeddüdün 'ilāc-ı istifrāğı cemī' beden ve re's olup mādde-i esfele ¹⁵
 cezb olunduğdan sonra edviyye-i muhallilenün isti'māli-y-ile olur tekmi'd ve taqtīr
 mā'-i

[14a]

¹ hūbe gibi ve ammā istifrāğ-ı bedenden öñ devā-yı muhallil isti'māl olunmaya zīrā
 taḥlīlden ² cezb-i ekşer olur ve eger veca' ictimā'-ı ruṭūbet-i ḡalīzeden olsa eyle
 gerekdür kim ol ³ hılt-ı ḡalīz talṭif olunup istifrāğ oluna ve ammā riyāḥ-ı minfaḥdan
 hādiş oluna ⁴ nāfi' eşyā-yı muhalliledür hammām gibi meşelā vāz olur kim cemī'
 bedende imtilā yoğken 'ayna veca' ⁵ 'arız olur dem ḡalīz-i cemī' olduğıçün 'urūq-ı
 'aynda ve anuñ 'ilācı eyle gerekdür kim ⁶ duḥūl-i hammāmdan sonra şarāb-ı şırf içile
 zīrā teshīn ve teftīh ider ve daḥı istifrāğ ⁷ oluna şiddet-i hareketi-y-ile ol 'urūqdan ve
 eger bir marāz bulunsa kim 'ilāc gibi olur eyle ⁸ gerekdür kim anuñ üzerine
 müdāvemmet oluna zīrā ol marāz gāh olur kim menāfiz-i ⁹ 'urūqda rīḥ-i müteżā' ifeden
 olur ve gāh şiddet-i hılt-ı ḡalīzden olur kim talṭifde ve tevsī'-i ¹⁰ menāfizde zamān-ı
 tavīle muhtāc olur ve daḥı belkim ḥuḫn-ı kavıyye-i cemī' evcā'-ı re's-i maḥmūd ¹¹
 dur ve her bār ba'zı 'alīl 'aynla şudā'-ı şedīd olsa eyle gerekdür kim ol istifrāğ-ı ¹²
 bedenden ve tenkıye-i re'sden sonra 'aynuñ şiryāneyn bağlanup şudā' sākin ¹³ oluna
 ve ba'de 'ilāc münāsebeti kılna ve illā 'ilāc nā-münāsib marīze belā-yı 'azīm ¹⁴ celb
 olunur ve her bār 'ayna mevādd dögülmesi dāyim olsa anuñ nefsinde 'ilācı ¹⁵ bātıldur
 belki eyle gerekdür kim evvel nazarda oluna eger ol mevādd cemī' bedenden

[14b]

¹ dökülürse cemī' bedene istifrāğ oluna ve eger re'sden dökülürse ḥāşşıyyet ² istifrāğ-
 ı re's oluna ve eger evrideden ve 'urūqdan dökülürse evrideye ve 'urūka ³ istifrāğ

oluna mevādd-ı hāric-i kıhfdan aḳsa uṭliye-i müceffefe-y-ile tılā oluna ⁴ mā'-i 'ulleyk ve 'avsec ve űevk gibi ve 'aűābe-y-ile baḡlana ve eger necāh olunmasa űudḡeynde ⁵ olan űiryāneyn ḳat' oluna ve eger dāhıl-i kıhfdan olsa 'alāmeti 'uṭās-ı mū'zī ⁶ ve hıkke ve laz' ve 'ilācı faűd ve ishāl ve istifrāḡ-ı bedendür ve re'sle olur ⁷ ve ba'zı emrāz-ı 'ayna istifrāḡ-ı beden lā-büddür eger anuḡla verem ve intifāh olsa ⁸ remed ve ḳurūh ve sebel gibi ve ba'zı cilāya muhtācdur ancak 'ilācında istifrāḡ-ı bedene ⁹ muhtāc degüldür ḳal'-ı aűār ve evcā' gibi kim anuḡla imtilā ve intifāh-ı 'urūḳ-ı 'ayn ¹⁰ ve keűret-i ruṭūbet-i mā-y-ıla zāhir degüldür vallāhü'l-hādī ve'l-muvaffıḳ bābü'l-iűneyn ¹¹ űol ḳavānīn beyān ider kim isti'māli vācibdür kim her istifrāḡ ḳatında her kim ki ¹² istifrāḡ-ı bedene faűd ider istifrāḡātdan biri-y-ile faűd ve űürb-i müshil gibi aḡa ¹³ vācibdür kim 'ārif ola sebeb-i marāza ve lāzım-ı marāza ve mizāc-ı marīze ve saḡne-i ¹⁴ bedene sinn-i marīze ve ḡāl-i hevāya ve vaḳt-ı ḡāzıra evḳāt-ı seneden ve belde ¹⁵ ve 'ādete ve ḳuvvete ve mecmu' ondur ammā sebeb-i marāz eger imtilā olsa aḡa istifrāḡ

[15a]

¹ olsa aḡa istifrāḡ muvāfıḳ degüldür ve daḡı miḳdār-ı istifrāḡ ḳıletde keűretde ² miḳdārı sebeb-i marāzınca ola ammā lāzım marāz eger ecnās-ı istifrāḡdan biri olsa ³ ishāl ve 'urūḳ gibi aḡa istifrāḡ olunmaya ve eger ecnās-ı istifrāḡdan biri olmasa ⁴ aḡa istifrāḡ muvāfıḳdur ammā mizāc eger ḡārr u yābis veyāḡhūd bārid ü raṭb olsa istifrāḡ ⁵ ol miḳdārca ola ammā saḡne-i beden eger ḳaḡif-i mehzül olsa vācib-i evvelinden ⁶ ziyāde istifrāḡ olunmaya ve eger mümtelī ve semīn olsa istifrāḡ oluna ammā sinn-i ⁷ marīz eger sinn-i űıbyān veyāḡhūd sinn-i űüyūh istifrāḡ olunmaya illā laṭifle ⁸ ve eger sinn-i űebāb veyāḡhūd sinn-i kühūlet olsa istifrāḡ oluna űālih olduḡı ⁹ gibi ammā vaḳt-ı evḳāt-ı seneden eger za'if veyāḡhūd űitā olsa istifrāḡ-ı beden ¹⁰ devā-yı ḳaviyy-y-ile olmaya ve eger rebī' veyāḡhūd ḡarīf olsa istifrāḡ vācib olduḡı ¹¹ gibi ola ammā ḡāl-i hevā vaḳt-ı ḡāzırda evḳāt-ı seneden eger hevānuḡ ol vaḳıtda ¹² ḡarāreti ve yūbsi keűir olsa veyāḡhūd bürüdeti ve ruṭūbeti olsa istifrāḡ-ı ¹³ devā-yı ḳaviyy-y-ile olunmaya ve

eger i'tidālī olsa istifrāğ oluna ammā beled eger hārr ¹⁴ olsa bilād-ı habeş gibi veyāhūd bārid olsa bilād-ı şaḳālibe gibi istifrāğ ¹⁵ olunmaya illā ol belde muvāfiḳ ve mülāyim olanla ola ve eger mu'tedil olsa bilād-ı

[15b]

¹ 'irāḳ gibi istifrāğ oluna hılt miḳdārınca ammā 'ādet eger 'alīl istifrāğla ² mu'tād olsa eyle gerekdür kim istifrāğ oluna hazersüz ve eger istifrāğla ³ mu'tād olmasa istifrāğ oluna hācet miḳdārınca ba'de tevakkuf ammā kuvvet ⁴ eger ḳaviyye olsa istifrāğ oluna hācet-i 'alīl miḳdārınca ve eger za'if ⁵ olsa istifrāğ ol mikdārca ola bir def'a-y-ıla veyāhūd iki def'a-y-ıla ⁶ veyāhūd defā'atle ve daḫı istifrāğ-ı zāyi' i'tibāri-y-ile olur eger 'alīl keşir ⁷ ü'l-ḫareket olsa istifrāğ olunmaya belki cezb-i mādde oluna istifrāğ ḳaviyy ⁸ ve eger ḳalīlül'ḫareket olsa istifrāğ oluna tevaffuksuz ve eyle gerekdür kim ⁹ işbu uşul üzerine fikr ve tedbīrle 'amel oluna zīrā az olur kim hācet-i ¹⁰ iḳtizā ider istifrāğ-ı hılt bir def'a-y-ıla olmaz defā'atle ve keşire-y-ile olur ¹¹ bābü's-şulāş bu üçüncü bāb 'aded-i emrāz-ı cefni beyān ider ¹² ve ol yigirmi ṭoḳuz marāzdur biri cereb ve bered ve taḫaccür ve iltişāḳ ¹³ ve şetre ve şa'ire ve şa'r-ı zāyid ve inḳılāb-ı şa'ire ve intişār-ı hüdüb ve beyāz-ı ¹⁴ hüdüb ve ḳaml ve ḳamḳām ve ḳirdān ve verdīnc ve sülāḳ ve ḫikke ve cesā ¹⁵ ve ḡilaż ve dümmel ve şirnāḳ ve tūte ve kemne ve şerā ve nemle ve sa'fe

[16a]

¹ ve şālīl ve intifāḫ ve te'ekkül ve ḳurūḫ ve sila' ve istirḫā ve mevt ü demdür ² ammā bunlardan cefne maḫşüş olan cereb taḫaccür ve iltişāḳ ve şetre ³ ve şa'ire ve şa'r-ı zāyid ve inḳılāb-ı şa'r ve verdīnc ve sülāḳ ve şirnāḳdur ⁴ ammā bunlardan ḡayrısı cefne maḫşüş degüldür belki cefne ve sāyir ḫabsde ⁵ 'arız olurlar bābü'l-erba' dördüncü bāb bāb-ı envā'-ı cereb ve 'ilācını ⁶ beyān ider ve ol dört nev'dür nev'-i evvel bir ḫumretdür kim cefnüḡ saḫ-ı baṭınına ⁷ 'arız olur 'alāmeti oldur kim ḳaçan cefn ḳalb olunsa anda ḳazmaḡa beḫzer bir dāne ⁸ görünür anuḡla dem'a vardur ve bu nev'üḡ veca'ı ve şu'übeti azdur ve ekşer ⁹ remed-i ḫādd aḳabince ḫādiş olur bi'l-

cümle esbāb envā‘-ı cereb ruṭūbāt-ı mālihe ¹⁰ ve müdāvemmet-i şems ve ğubār ve duḥāndur ve ‘ilācı remedde feşād-ı tedbīrdendür ¹¹ el-‘ilāc eyle gerekdür kim evvelā istifrāg-ı beden oluna kıfalden faşdla eger ¹² mümkün olsa ve ba‘de şurb-i devāya olunsa benefsec-i yābis ve sükkerle veyāḥūd ¹³ ehlīlec-i aşfer ve sükkerile ola kuvvet ve sinn i‘tibāri-y-ile ve andan sonra cefn kalb ¹⁴ olunup eşyāf-ı aḥmer-i ḥāddle ḥakk oluna şıfat-ı eşyāf-ı aḥmer-i ḥādd ki ¹⁵ isti‘māl olunur cerebde ve sebelde ve kemnede ve sülāḳda budur şādenc mağsül

[16b]

¹ altı dirhem şamğ-ı ‘arabī beş dirhem nuḥās muḥriḳ iki dirhem kulkaṭār muḥriḳ iki ² dirhem efyūn-ı mışrī nişf dirhem şabr-ı uskūturī nişf dirhem zencār-ı ³ şāf iki buçuk dirhem za‘ferān ve mürr-i şāfī her birinden bir buçuk dāniḳ cümle edviyye ⁴ tokuzdur döğülüp ve elendükden sonra cem‘ olunup maṭbūḥ-ı ‘atīḳle yoğrula ve şāf ⁵ eylenüp isti‘māl oluna ve eger mümkün olmasa eşyāf-ı aḥzara veyāḥūd rüşenāya ⁶ naḳl oluna ve cerebden bu nev‘-i sükkerle ḥakk itmekden ḥazer oluna zīrā ‘āḳibeti ⁷ yaramazdur ve eger ‘aynda remedden bakāyā olsa cefn kalb olunup eşyāf-ı aḥmer-i ⁸ leyyinle ḥakk oluna şıfat-ı eşyāf-ı aḥmer-i leyyin ki isti‘māl olunur ve āḥir-i ⁹ remedde ve cereb ḥafīf ve sülāḳda ve rutūbetden olan remedde budur ¹⁰ şādenc mağsül on dirhem nuḥās muḥriḳ sekiz dirhem budd ve lü‘lü‘-i ğayr-ı meşḳūb ¹¹ ve sādec-i hindī bunların her birinden şamğ-ı ‘arabī ve keşīrā ve mürr-i şāfī her birinden ¹² iki dirhem ve demü‘l-aḥaveyn ve za‘ferān her birinden bir dirhem cümle edviyye ondur ¹³ döğülüp ve elendükden sonra şarāb-ı ‘atīḳle yoğrula ve şāf eylenüp isti‘māl oluna ¹⁴ ḥattā ḥummā-yı bakāyā-yı remed sākin olup edviyye-i ulāya ‘avdet oluna ve eyle gerekdür kim ¹⁵ cefn te‘ennī-y-ile kalb olunup ve istiḳşā-y-ıla ḥakk olunup az az girü ḥāline redd oluna

[17a]

¹ ‘ayn devādan sākin olsa aḥa emyāl-i ağber ḳomaḳ nāfi‘dür şıfat-ı ağber ki ² nāfi‘dür cerebde ve sebel-i ḥāmīde ve ḳurūḥ-ı ‘aynda budur tūtiyā-yı kirmānī murabbā ve

şenc³ muhriķ murabbā her birinden on dirhem sükker-i ṭabarzed beş dirhem döğölüp
 işlāh-ı ğidādan⁴ sonra isti‘māl oluna ve bir kavm didi kim eger cefn ḳalb olunsa ve
 üzerine māzū⁵ tuz ekilüp üç sâ‘at maḳlūbla terk olunsa veyāḥūd maḳlūbla üzerine
 şedd⁶ olunsa ‘azīm menfā‘at bulup ayruķ māddeyi ḳabūl itmeye ve ahrun didi kim
 eger ḳaranful⁷ çekirdegi bununı gibi işlene nef‘-i şāf ider ammā ikinci nev‘ün
 cerebden ḥuşūneti ekşerdür⁸ evvelden anuḅla veca‘ ve şikle vardur bu iki nev‘
 ruṭūbet ve dem‘a ihdāş⁹ ider el-‘ilāc eyle gerekdür kim evvel istifrāğ-ı beden oluna
 ve ba‘de cefn ḳalb¹⁰ olunup ḥakk oluna edviyye-i ḥāddile eşyāf-ı aḥzar ve bāselīķün
 gibi ve eger¹¹ anda ḥummā-yı ḳalīl iḥsās olunsa edviyye-i ḥādde ḳat‘ olunup ‘ayna
 emyāl-i¹² şādenc mağsūl ḳuvvetle ve ḳaçan ḥummā sākin olsa ol emyāl-i şādenc
 eşyāf-ı¹³ aḥmer-i leyyine ve ağber naḳl oluna ve ba‘de devā-yı ḥādde naḳl oluna ve
 eger cereble remed¹⁴ olsa ol remede ‘ilāc oluna ammā cereb iḥmāl olunup ḳaviyy
 olmaḳdan ḥazer¹⁵ oluna ḳaçan remed sākin olsa ‘ilāc-ı cereb ibtidā oluna ve eger
 cerebile ḳarḥ

[17b]

¹ ve ḥiddet olsa edviyye-i müsekkine isti‘māl oluna nitekim bāb-ı ḳuruḥda beyān gele
² vācib oldur kim remed ve ḳurūḥ kendü ‘ilācları-y-ıla ‘ilāc oluna ve ba‘de ‘ilāc-ı³
 cerebe başlana ve eger ḥuşūnet-i cefn īzā itse vācibdür kim ḥiddeti sākin⁴ olduḳdan
 sonra cefn ḳalb olunup mīlle ol ḥuşūnete melāset virile ve ba‘zı⁵ meşāyih ḳaçan
 cerebde ḥummā olsa cefn ḳalb idüp şādencle ḥakk ider lākin fi‘il-i⁶ şādenc ḥuşūnet-i
 ecfān ider ammā nūşādır ve kehlden ḥazer oluna zīrā ecfānda⁷ cereb ihdāş ider ve
 zerūr-ı ebyāz ve eşyāf-ı ebyāz daḅı bunlar nāfi‘dür ‘ilācı cerebün⁸ ceyyidündür kim
 cefn ḳalb olunup devā-y-ıla ḥakk oluna ve ol devānuḅ ḥiddeti zāyil⁹ bir daḅı ḳalb
 olunup ḥakk oluna ve ḳaçan ḥiddet-i devā zāyil olsa anda üç emyāl-i ağber¹⁰ ḳonula
 tā kim cirm-i ‘ayn ḳaviyy ola ve eger cefn ḳalb olunsa ve mil‘aķa-i mīlle ḥakk¹¹
 olunup devā-yı ḥāddile ‘ilāc olunsa ziyāde nef‘ ḥāşıl ola inşā’llāhü-te‘ālā¹² şıfat-ı
 eşyāf-ı aḥzar ki nāfi‘dür cerebde ve beyāzda ve sebelde budur zencār-ı¹³ şāf üç

dirhem iklīmiyā üç dirhem iklīmiyā-yı fızza ve uşak ve şamğ-ı ‘arabī isfīdāc-ı raşās¹⁴ bunların her birinden iki dirhem cümle beşdür döğölüp ve elenüp sezāb-ı ratb¹⁵ şuyı-y-ıla yoğrula ve şāf eylenüp isti‘māl oluna ve ammā üçüncü nev‘ün

[18a]

¹ cerebden şiddeti ve şu‘ūbeti ve huşūneti ziyāde ve ekserdür nev‘-i şāniden ‘alāmeti
² oldur kim baṭn-ı cefnün zāhirinde bir nesne görünür şukūk-ı tīne beñzer anuñ-i-
çündür kim ³ aña tīniyye dinilür el-‘ilāc eyle gerekdür kim evvel istifrāğ-ı beden
oluna devā-y-ıla ⁴ ve faşd-ı kīfālle andan sonra tenkıye-i re’s oluna faşd-ı mākeynle
veyāhūd ⁵ faşd-ı cebhe-y-ile ve ba‘de işbu sa‘ūt isti‘māl oluna şıfat-ı sa‘ūt ki ⁶
nāfi‘dür cerebde ve sa‘fede ve şetrede ve ‘aynda olan nāsırda ve enfde olan ⁷
bevāsīrde budur şabr-ı uskūturī ve cünd-i bādester ve cāvşīr her birinden ⁸ nişf
dirhem şa‘ter-i fārisī ve huzaż-ı hindī ve za‘ferān ve sükker-i şabarzed ‘ades ⁹ ve
mürr ve anzurūt bunların her birinden bir dirhem kündüs bir dirhem cümle ¹⁰
edviyye ondur cem‘ olunup döğüle ve merzencüş şuyı-y-ıla yoğurup fulfula beñzer ¹¹
habbeler kılına ve sa‘ūt isti‘māl olunmaya illā faşddan ve devā-yı müşhille tenkıye-i
¹² beden ve işlāh-ı gıdādan sonra isti‘māl oluna ve eyle gerekdür kim işbu tedbīri
cemī‘ ¹³ envā‘-ı cerebde ri‘āyet oluna ve eger ri‘āyet olunmasa ‘ayna mevādd-ı hādde
celb olunur ¹⁴ ve ‘ilācla zarar ekser olur ve bundan sonra eyle gerekdür kim cefn kalb
olunup bāselīkūn ¹⁵ ve eşyāf-ı aḥzarla ḥakk oluna ve eger fi‘il zāhir olsa febihā ve
ne‘am ve illā vācibdür kim

[18b]

¹ sükkerle veyāhūd zebedü’l-baḥrla veyāhūd kamādīnle ḥakk oluna istiḫşā-y-ıla ḥattā
² cefn ḥālet-i şıḥḥatte ‘avdet idince ve andan sonra ‘ayna mā’-i kemmūn ve milḥ
tamzurulup ³ üzerine gül yağı-y-ıla yumurda şarusı bağlana tā kim incizāb-ı
māddeden emīn oluna ⁴ ve kaçan ikinci gün olsa ‘ayna emyāl-i şādenc konula tā kim
ḥummā-yı ‘ayn emīn ola ⁵ ve eger ‘aynda ḥummā olsa şādecnden ğayrı isti‘māl
olunmaya ve eger zerūra ⁶ ihtiyāc olursa ağber veyāhūd aşferle isti‘māl oluna şıfatı

budur ⁷ anzurūt iki dirhem eşyāf-ı māmīşā-yı rehbanī bir dirhem nāzūk saḥḥ olunup ⁸ isti‘māl oluna ve kaçan sākin olsa cefn ḳalb olunup ḥakk oluna eşyāf-ı ⁹ aḥmer-i leyyinle ve andan sonra bāselīḳūnla tenḳıye ve taltīf tedbīr ḥāşıl olunca ¹⁰ şıfat-ı bāselīḳūn kim nāfi‘dür cerebde ve sebel ve zıfre ve kemne ve dem‘a ve zımetde ¹¹ budur fulful ve dār-ı fulful zencebīl-i şīnī helīlec-i esved ve ehlīlec-i aşfer kim cigerdeki ¹² çıkmış ola bunlaruḡ her birinden beş dirhem şabr-ı usḳūturī bir buçuk dirhem zebed ¹³ ü'l-baḥr altı dirhem zencefr beş dirhem selīḥa ve ḳaranful her birinden dört dirhem ¹⁴ nūşadır bir dirhem cümle edviyye on birdür nāzūk dögülüp elenüp ögüdüle daḡı ¹⁵ isti‘māl oluna ammā cerebden dördüncü nev‘üḡ şu‘ūbeti ve ḥuşūneti ekşerdür

[19a]

¹ envā‘-ı evveleden ve āfeti a‘zam ve müddeti tūldur ve anuḡla veca‘ ve şalābet-i şedīde ² vardur ve yakın olmaz kim sür‘atle ḳat‘ ola keşret-i ḡılazçün ḥuşūşā kim eski vāz ³ olur kim anuḡla şa‘r-ı zāyid ḥādīş olur ve ‘alāmeti oldur kim kaçan cefn ḳalb olunsa ⁴ gökçek ḳara görünür aḡa ḥuşḳ-rīşe ‘āl ve ḡālib olmuş el-‘ilāc eyle gerekdür kim ⁵ istifrag-ı beden tenḳıye-i re’s oluna ayāric-i fayḳara-y-ıla ḡargara itmekle ve eyyām-ı ⁶ müteferriḳada vācib olan ḥabbe-i şabr aḡz olunduḡdan sonra beyān olunan sa‘ūt ⁷ isti‘māl olunsa ve cefn ḳalb olunup ālet-i verdle veyāḥūd ḳamādīnle istikşa-y-ıla ⁸ ḥakk oluna ve eger āḥir-i ḥakkda sükker ihtiyāc olunsa miḳdār-ı ḥācetce andan isti‘māl ⁹ oluna ve cemī‘ envā‘-ı cerebde vācibdür kim dāyim ḥammāma vara zīrā taḥlīl-i ḡılt ider ¹⁰ tenḳıye-i bedenden sonra ve bi‘l-cümle eger cereb uzayup eskise anı sükkerle veyāḥūd ¹¹ ḥādīdle ḥakk itmekden ḡayrı nesnede mümkün degüldür ve raḳīḳ mübtedī olsa ¹² ‘ilāc edviyye-i ḥādde oluna ve her devā-yı ḥāddden sonra ‘ilāc-ı aḡber veyāḥūd ¹³ remādile ola tā kim ḫabāḳāt-ı ‘ayn ḳaviyy ola bābü‘l-ḥams beşinci bāb ¹⁴ beredi ve ‘ilācını beyān ider ve ol bir nev‘dür rutūbāt-ı ḡālīzenüḡ cefnde ictimā‘ından ¹⁵ ve cümüdetinden ḥādīş olur ve ekşer zāḥir-i cefnde mütevellid olur ammā ‘ ‘alāmeti verem-i şulbedür

[19b]

¹ berede beñzer el-‘ilāc eyle gerekdür kim uşak veyāhūd kınnā ḥall şıkkıfle ² ezilüp üzerine tılā oluna vāz olur ki dühn-i verdle ve şem‘a ve şamğ-ı butma ³ hılıt olunur veyā sekbīnc ḥalle ıslanup üzerine tılā olunur veyāhūd işbu ⁴ tılā-y-ıla tılā olunur şıfat-ı tılā ki nāfi‘dür berede ve şa‘ıreye budur kündür ⁵ ve mürr her birinden bir dirhem lāden rebi‘ dirhem şem‘ nişf dirhem şeb rebi‘ dirhem ⁶ būrak-ı ermenī rebi‘ dirhem cem‘ olunup ‘akerü’z-zeyt-i ‘atıkle veyāhūd ‘aker-i dühn-i ⁷ süsenle tılā oluna eger müteḥallil olsa febihā ve ne‘am ve eger müteḥallil olmasa eyle gerekdür kim ⁸ cefn mibza‘la ‘arzına şakḳ oluna ve mil‘aqa-i mīlle berde çıkarıla ve eger ⁹ şakḳ büyük olup iki yaña sereḳa-i iplikle vasatda cem‘ olunup üzerine zerūr-ı aşfer ¹⁰ ekile ve eger marāz baṭın-ı cefnde olsa eyle gerekdür kim cefn dāḥilinden ‘arzına ¹¹ şakḳ olunup berde çıkarıla ve issi şu-y-ıla ‘ayn ğusl oluna bāb ¹² ü’s-sādis altıncı bāb taḥaccür ‘ilācını beyān ider ve ol bir nev‘dür fażla-i ¹³ ğalīze-i sevdāviyeden ḥādış olur ve cefne dökülüp anda cāmid olup ¹⁴ ḥacer gibi olur ammā ‘alāmeti bir verem-i şağīr-i şulbdur uvacuḳ urlara beñzer ve bu vereme ¹⁵ ‘ades dinilür ve anuñ ‘urūzına sebeb keşret-i et‘ime-i ğalīzedür veyāhūd imtinā‘-yı

[20a]

¹ taḥallül-i buḥārdur el-‘ilāc evvel cānib-i marāzda ki kīfālden faşd olunup ² edviyye-i müshile-y-ile tenkıye-i re’s oluna ve şu kaynadılup iklīl ve bābūnec ³ ve ḥulbe-y-ile üzerine urulur ve daḥı ibtidāda dühn ve şem‘ isti‘māl oluna ⁴ eger müteḥallil olsa febihā ve ne‘am ve eger müteḥallil olmasa vācibdür kim üzerine merhem-i ⁵ dāḥiliyün vaż‘ oluna ve eger tağılmasa mülāzemet oluna tā nafḥ bulup cem‘ ⁶ olunca ve eger emr-i mümtedd olsa cefn ḳalb olunup müdevvirü’r-re’s mibza‘la ⁷ ol mevzi‘-i ‘arzına fetḥ oluna ve fetḥ-i ta‘mīḳ olunup ḥarḳ-ı cefnden ḥazer oluna ⁸ ve ba‘de ol mevzi‘ ‘aşar oluna dırnaḳla veyāhūd yüzük ḥalkası-y-ıla ḥattā ⁹ andan öyken pāresine benzer bir nesne çıkar midde olur ve eger ¹⁰ marāz ‘avdet ide deyü ḳorḳulsa

cerhün re‘si miqrāzla ahz oluna tā kim giç ¹¹ egüle mādde qalmaya ve bundan sonra dāyim naṭul isti‘māl oluna mā’-i hārrla ¹² bābü‘s-sābi‘ yedinci bāb iltiṣāk ve ‘ilācını beyān ider ve ol üç ¹³ nev‘ üzerinedür cefnün sevādı ‘ayna iltiṣākdur veyāhūd cefnün beyāzı ‘ayna ¹⁴ iltiṣākdur veyāhūd cefnün birbirine iltiṣākdur ve anuñ ‘urūzına sebep ikidür ¹⁵ evvel sebep şol qarhadandur kim ‘ayna ‘arız olur ve inṭibāk-ı cefn üzerine tāvīle olur

[20b]

¹ ve ikinci sebep ‘ilāc-ı zıfrede veyāhūd ‘ilāc-ı sebelden ḥatā olmaqdandır ve ‘illeti ² sühütle hareketden ‘ayn men‘ ider el-‘ilāc eyle gerekdür kim taht-ı cefne mīl ³ idhāl oluna mevzi‘ vāsi‘den ve ol mīlle cefn ref‘ oluna veyāhūd şınāre-y-ile ⁴ veyāhūd iki şınāre-y-ile cefn çekile ve ba‘de mehtle iltiṣāk salḥ oluna ammā ⁵ ‘amelde ḥazer oluna tā kim gışā-yı qarnī salḥ olunup nütüvv-i ‘ayn ‘arız olmaya ve andan ⁶ sonra ‘ayna mā’-i kemmūn ve milḥ ṭamzurulup şakḥ ortasına dühn-i verdle ḳuṭun-ı meblül ⁷ ve yumurda şarusı bağlana ve qaçan ‘aynuñ üzerine yumurda şarusı vaż‘ olunup ⁸ dühn-i verdle yumurda şarusı bağlana ve qaçan ikinci gün olsa ‘ayna mā’-i kemmūn ⁹ ve milḥ ṭamzurulup resm üzerine fetile ve yumurda şarusı i‘āde oluna ve qaçan üçüncü gün ¹⁰ olsa ba‘zı eşyāfāt-ı dāḥile ‘ayna isti‘māl oluna marāz oluna marāz-ı müşāhid miqdārınca ¹¹ ve eger iltiṣāk iki cefnün birbiri-y-ile olsa taht-ı cefne idhāl oluna ve eger ¹² mümkün olsa ve eger mümkün olmasa māḳ-ı aşğardan az az şakḥ olunsa mīl dāḥil olıçak ¹³ miqdār ve ba‘de cefn mīlle ref‘ olunup ḳamādınle şakḥ oluna ve eger mīl bedeline ¹⁴ mincel ma‘mül idhāl olunup anuñla şakḥ olunmak dilense eyle ‘amel oluna ve ba‘de ¹⁵ mā’-i milḥ ve kemmūn ile ḡusl olunup iki cefn ortasında dühn-i verd ve tūbāl-ı nuḥāsıla

[21a]

¹ ulumiş pamuḳ vaż‘ oluna veyāhūd merhem-i isfīdācla ve ‘avdet-i iltiṣākdan ² ḥazer oluna ḳuṭun ḳaviyy kıлмаḡla ve anı dāyim tūbāl ve rüşenā-y-ıla ḥakk itmekle ³ bābü’s-şāmen sekizinci bāb envā‘-ı şetreyi ve ‘ilācını beyān ider envā‘-ı ⁴ şetre

üçdür nev'-i evvel cefn-i a'lānuñ kaşrıdır hattā bayāz-ı 'ayn setr itmez ve anuñ ⁵ sebeb-i 'urūzı ikidür birisi bi't-ṭabi'dür ve ol cefn māddezinüñ noķşānındandır ⁶ ve birisi bi'l-'arzdur ve ol ba'zı 'āzel-i cefnünğ istirhāsındandır veyāhūd teşennücindendir ⁷ veyāhūd ikisinden biledür cefn kemā-yenbağī döküldügendür el-'ilāc ⁸ eger şetre cefn māddezinüñ noķşānından olsa aña oñulmak yokdur ve eger ⁹ istirhādan veyā teşennücden veyāhūd ikisinden bile olsa eyle gerekdür evvel ¹⁰ biline kim istirhādan veyā teşennücden nice 'ārız oldı beyān oldur kim cefn-i a'lāda ¹¹ üç 'āzale vardır bir 'āzale cefni yukaru kıaldurur ve iki 'āzale anı aşığa indürür ¹² ve eger ol yukaru kıalduran 'āzale müsterhī olsa cefn yukaru kıalkmaz olur ¹³ ve eger büzülse cefn aşığa inmez olur ve bunlarınğ her birinden şetre hāşıl olur ve eger ¹⁴ teşennüc 'āzaleden olsa isti'māl-i marāz oluna hāmmām ve tertīb gibi ve ammā ol iki 'āzale kim cefni ¹⁵ aşığa indürürler eger ikisi bile müsterhī olsalar cefn munṭabık olmaz olup şetre

[21b]

¹ 'ārız olur ve ekşer bu istirhā şol verem-i hārr akabinde olur kim anda edviyye-i ² marḥiye isti'māl olunur ve 'ilācı edviyye-i kābīza-i muķāvviye-y-iledür akākıyā ve māmīşā ³ ve mürr gibi ve eger ikisi bile müteşennic ola cefn mürtefi' olmaz olur ve 'ilācı eşyā-yı ⁴ muratṭıbe-y-iledür ve eger cefni aşığa indüren iki āzalenüñ birisi egilüp birisi egilmese ⁵ cefnünğ birisi munṭabık ve biri mürtefi' olur ve eger ol iki 'āzaleden birinüñ elemin ⁶ istirhā olsa nişf-ı cefnünğ mīli 'āzale-i şaḥīhedden yaña olur ve eger elemin teşennüc ⁷ olsa nişf-ı cefnünğ mīli 'āzale-i saķīmden yaña olur ammā birinüñ elemin teşennüc ⁸ ve birinüñ istirhā olduđunuñ hükmi biri müteşennice ve biri şaḥīhe olduđunuñ ⁹ hükmi gibidür ve eyle gerekdür kim fikr-i şaḥīhle biline mevzi'-i teşennüce marḥi-y-ile ve mevzi'-i ¹⁰ istirhāya kābız ve muķavvī-y-ile tılā oluna ve eger şetre hıyātından olsa eyle ¹¹ gerekdür kim mevzi'-i indimāl şaķķ olunup ortasın kıuṭunla fark oluna ve ol kıuṭun tılālanmış ¹² ola erimiş şem' ve dühn ile veyāhūd merhem-i ebyāz veyāhūd bāselīkūnla ve bi'l-cümle ¹³ eşyā-yı marḥiye-y-yile naṭul

gibi mā'-i ḥulbe-y-ile ve ğayr-ı zelk ve eşyā-yı k̄abıza-i müceffefe ¹⁴ isti'māl olunmaya devā-yı yābis ve zerūr-ı aşfer gibi ammā şetrenūñ ikinci nev' i bir kaşrdur ¹⁵ ecfāna 'arız olur iki sebebden birisi bi't-ṭabi'dür ya'nī mādde-i ecfānuñ kıllitindendir

[22a]

¹ ve birisi bi'l-'arzdur ya'nī cefnde teşennüc-i 'azaledendir veyāḥūd yübüsetdendir kim ² anuñ mizācına ğalib olur ammā 'ilācı marḥī ve mürṭıb ile olur ammā şetrenūñ üçüncü ³ nev' i ecfānuñ ḥārice-i inḳılābdur ve ol daḥı iki sebebdendir evvel şol qarḥa ⁴ dur kim cefnde ḥādiş olup ve baṭını hetk ider ve andan teşennüc ḥādiş olur ⁵ ikinci sebep laḥm-ı zāyiddür kim ecfānda olan qarḥadan biter ve andan şetre ḥādiş olur ⁶ ve bu nev' cefn-i esfelde ekşer ve cefn-i a'lāda eḳall olur el-'ilāc eger şetre ⁷ qarḥadan veyāḥūd ḥıyāṭatdan olsa eyle gerekdür kim ol mevzi' şakḳ oluna nitekim ⁸ nev'-i evvelde şetreden beyān geçdi ve eger laḥm-ı zāyidden olsa eyle gerekdür kim ol ⁹ zāyil oluna edviyye-i ḥādde-y-ile ve zencār ve kibrīt gibi ve eger necāḥ olmasa iki şınāre ¹⁰ -y-ile veyāḥūd üç şınāre-y-ile mu'allak kılnup taḥtına igne idḥāl oluna ve ref' olunup ¹¹ kamādīnle veyāḥūd mıkraẓla ḳat' oluna ve cefn şekl-i evveline rücū' idüp üzerine ¹² edviyye-i ḥādde vaẓ' oluna tā kim laḥm 'avdet idüp girü bitmeye ve eyle gerekdür kim ol ¹³ laḥm-ı zāyid ğuzrūfdan salḥ olunup ğuzrūfdan ḥazer oluna bāb ¹⁴ ü't-tāsi' ṭokuzuncı bāb şa'īreyi ve 'ilācını beyān ider ve ol bir nev'dür ve 'alāmeti ¹⁵ bir verem-i müstaṭil-i şa'īreye beñzer kirpik bitdügi yerde veyāḥūd anuñ nāḥiyesinde

[22b]

¹ ḥādiş olur anuñ tevellüdine sebep faẓla-i ğalīze-i sevdāviyedür kim ol mevzi' ² döğülüp micerr gibi olur el-'ilāc eger 'uzv ḥāmī olsa vācibdür kim anuñ üzerine ³ māmīşā ve ṭīn-i ermenī mā'-i hindibā-y-ıla ṭlā oluna ve eger 'uzv ḥāmī olmasa üzerine ⁴ mā'-i ḥārr naṭül olunup başları kesilmiş zebābla delk ola ve ba'de şem'-i ebyāz ezilüp ⁵ ve içine mīlle ṭoldurup anuñla şa'īre delk oluna veyāḥūd issi itmekle

delk ⁶ oluna veyāhūd būraḳ südüś cüz' ve bārzed bir cüz' cem' olunup aña tılā oluna ⁷ veyāhūd dahli ḥamrla ḥall olunmuş sekbīncle zāmd oluna veyāhūd bir Őem'le kim yogrulmuş ⁸ zācla veyāhūd encīrle kim biŐmiş ola Őarābla ve bārzed ve Őabrla kim ulumüş ⁹ ola ve eger taḥlīl ḥādiŐ olsa febihā ve ne'am ve eger ḥāŐıl olmasa aŐl üzerine tırnaḡla ¹⁰ kebs olunup kal' oluna veyāhūd aŐlından mīkrāzla aḡz oluna ve bir sā'at ḳan ¹¹ aḳduḳdan sonra üzerine zērūr-ı aŐfer ekile bābü'l-'aŐer onuncı bāb ¹² Őa'r-ı zāyid ve 'ilācını beyān ider ammā Őa'r-ı zāyid bir nev'dür ve 'alāmeti oldur kim eŐfārda ¹³ Őa'r-ı zāyid görünür Őa'r ḫab'-ı nebātına muḫālīfdür ve anuḡ tevellüdi Őol ruḫbet-i 'ufune ¹⁴ dendür kim laza'a ve ḫırrīfe degüldür zīrā ruḫbete ḫırrīfi-i mālihe-i laza'a nev'-i āḫirdür ¹⁵ Őa'r ḫab'ı nebātın ifsād ider bu ḳanda ḳaldı kim Őa'r-ı zayid bitüre ve aña ekŐerıyyā dem'a

[23a]

¹ ḫābi' olur el-'ilāc eyle gerekdür kim istifrāḡ-ı beden olunup tenḳıye-i ² re's oluna ḡarḡara ile ayāric-i fayḳara ile mümkün olsa veyāhūd maŐtakī ³ ve ḳaranful mażḡ itmek ile veyāhūd aḡzına ehlīlec-i kābilīyye yāhūd cevz-i bevā ⁴ vaz' itmekle zīrā tenḳıye-i dimāḡ ider ve daḫı 'anber Őemm oluna zīrā muḳavvī-i dimāḡdur ⁵ ve ba'de 'ilāc oluna ve 'ilācı beŐ vechledür ammā devā itmekledür mīlle ve ammā ⁶ anı Őa'r-ı ḫabī'ıyyeye iltiŐāḳ itmekledür ve ammā nārla kebs itmekledür ve ammā anı ⁷ baḫḫ ve ḫıyāḫ itmekledür ve ammā teŐmīr cefnledür ve eger devā-y-ıla olsa edviyye-i ⁸ ḫāddey-ile ola bāselīḳündür ve rüŐenāyī ve eŐyāf-ı aḡzar gibi ḫuŐuŐā kim ⁹ eŐyāf-ı dāzec ola Őıfat-ı eŐyāf-ı dāzec ki nāfi'dür sülāḳda ve ḳurūḫda ¹⁰ ve beyāzda ve Őa'r-ı zāyid ve cereb-i 'atīḳde ve her 'illet 'atīḳde sebel-i 'atīḳ gibi ¹¹ meŐelā budur ve Őamḡ-ı 'arabī ve keŐīrā ve iḳlimiyā-yı fızza ve isfīdāc-ı raŐāŐ ve mürri-ı Őāfī ¹² ve Őabr-ı uŐḳūtürī ve zencār-ı Őāfī ve zırnīh-i aḫmer ve ḳulḳatār muḫriḳ ve nuḫās muḫriḳ ¹³ ve dār-ı fulful ve fulfule-i ebyāz ve esved ve sādec ve niŐā ve 'urūḳu's-Őabbāḡın ve süḳkerü ¹⁴ 'l-'uŐer ve tūbālū'n-nuḫās bunların her birinden iki dirhem anzurūt sekiz dirhem ¹⁵ demü'l-aḫaveyn ve aḳāḳıya her birinden bir buḳuḳ dirhem tütıyā-yı ḫaŐrī

ve ħuzaż-ı mekkī

[23b]

¹ ve sünbül-i t̄ib ve ‘afş muħriķ bunların her birinden bir dirhem cümle edviyye yigirmi ² beşdür ve bunların her biri ‘alā ħaddde nāzük dögüle ve üç dirhem uşak ve bir dirhem ³ kına aħz oluna mā’-i sezāb-ı raṭb ve ħummāz-ı ütrücle ħall oluna ve anuñla edviyye ⁴ yoğrulup ve şāf eylenüp isti‘māl oluna şıfat-ı dāzec-i āħir ki nāfi‘dür kemne ⁵ ve cereb ve sülākda ve kurūħa şa‘r-ı zāyidde aħz oluna zencār altı dirhem şamg-ı ⁶ ‘arabī uşak her birinden dört dirhem iķlīmiyā-yı zeheb ve efyün her birinden ⁷ iki dirhem kınna bir dirhem mā’-i sezābla şāf eylenüp isti‘māl oluna ve daħı ⁸ şa‘r-ı zāyide nāfi‘dür anı ħal’ idüp viren nūşādırla ħakk idüp tılā itmekle ⁹ dem-i şafrā’ ve dem-i ħilm-i kelble veyāħüd merāret-i hüdhüdle veyāħüd anı ilķāt idüp ¹⁰ üzerine cerrārda ħadīd egmek ve eger ‘ilācı iltişākla olsa ve şa‘r iki veyāħüd ¹¹ üç olsa ve ekşer beşdür eyle gerekdür kim maştaķī-y-ile veyāħüd rātīnece veyāħüd ¹² anzurütla veyāħüd şabrla veyāħüd dühn-i şavānıla iltişāk oluna ve eger ¹³ ‘ilācı keyyile olsa bişdügin eyle gerekdür kim ki oluna bir miķvā-y-ıla kim re’si igne ¹⁴ ucı gibi daķıķ olup muvāfiķ ola mişāl budur (?) ve kızdırılup ¹⁵ ħan gibi ola ve ol şa‘r ilķāt olunup yerine vaż’ oluna iki şa‘rdan ziyāde

[24a]

¹ olunmayup bāķī terk ve mevzi’ egilüp bāķiye ‘ilāc oluna ve aķīb gibi cefne ² beyāz-ı beyz ve dühn-i verd vaż’ oluna eyle gerekdür kim vaķt gide cefn ħalb olunup ³ çekile tā kim ħarāreti miķvā-y-ıla göz kızmaya ve eger ‘ayna ‘acīn-i müberrid vaż’ oluna ⁴ evlā ola ve eger ‘ilāc baṭṭ ve ħārice-i ħıyāṭatla olsa vācibdür kim ince ⁵ ibrişim iplik veyāħüd şa‘r-ı nisādan bir şa‘renüñ iki ucı ibre-i rüfāteyn ⁶ delükle idħāl olunup ol şa‘renüñ iki ucı çekile ‘urve gibi ola ve ol ‘urve ⁷ ye şa‘r daħı idħāl oluna tā kim şa‘r-ı zāyid çıķmaduđı vaķt ol şa‘re-y-ile kim şa‘r-ı zāyid çıķmaduđı ⁸ ‘urve girü çekilüp i‘āde-i ibreye iħtiyāc olunmaya ve andan sonra ‘alīl öñde ⁹ uyur gibi

kılınup ve cefn ref^c olunup şa‘r-ı zāyid tarafından cefnūj dāhılinden ¹⁰ hāricine ibre nūfūz oluna ve şa‘r-ı zāyid eger bir veyāhūd iki olsa re’s-i mīlle ¹¹ ‘urveye idhāl oluna ve az az ‘urve çekilüp mümkün oldukça tār olduğdan sonra ¹² sür‘atle çekile ve eger şa‘r-ı zāyid ‘urveden çıkısa eyle gerekdür kim ol ‘urvede ¹³ olan şa‘re-y-ile ‘urve aşığa çekilüp şa‘r-ı zāyid gene idhāl oluna hattā şa‘r-ı ¹⁴ zāyid hārice çıkınca ve eger şa‘reyi vāhıde-i şağır olsa eşfārdan şa‘re-i ¹⁵ uhrāya ilşāk olunup şamgla veyāhūd şey’-i muğarrā-y-ıla üzerine tekrār mīl sürüle

[24b]

¹ ve eger şāniyen idhāl-i ibreye ihtiyāc olsa eyle gerekdür kim mevzi‘-i āhirden idhāl ² oluna tā kim mevzi‘-i evvel giñiyüp şa‘r-ı ğayr munzabıt olmaya eger şa‘r keşirü’l-‘aded ³ olsa aña teşmīrdan ğayrı ilāc olmaz ammā şıfat-ı teşmīr-i ecved budur kim ‘alīl ⁴ öñde uyur gibi kılına ve sol elūj sebbābesi ve ibhāmı-y-ıla cefn ref^c oluna ⁵ ve vasa‘-ı mīlle ğamze olunup hattā cefn kalb oluna ve ba‘de cefn kamādīnle şakķ ⁶ oluna iccāne dinilen mevzi‘de māķ-ı ekber zāviyesinden māķ-ı aşğar zāviyesine dek ⁷ zīrā vasa‘ şakķ olunup zāviyeteyn şakķ olunmasa vasa‘da keşir-i şey’-i münşell ⁸ olmayup i‘tidāl hāşıl olmaz ve kaçan bu vaşf olunan gibi ‘amel olunsa emr-i tabtīn ⁹ muhkem olunup cefnden kat‘ına ihtiyāc olunana tamām-ı kudret hāşıl olur ve eger ¹⁰ bu mevzi‘de şa‘r-ı keşir ol mevzi‘de kat‘-ı a‘zām oluna ve ba‘de cefnde üç ¹¹ mevzi‘e haytla ibre idhāl oluna kim ol mevzāi‘ birbirine muķābil huṭṭ-ı müstakīm ¹² üzerine beraber ola ve ol huyūt sol ele aşıla tā kim kat‘ dilenen nesneye kudret ¹³ ola veyāhūd huyūt bedeline ^{صنایر} selāşe ihtiyār oluna ve eyle gerekdür kim hazerle ¹⁴ kat‘ oluna zīrā kat‘ vācibdür kim cefn-i a‘lānuj cildi ola ancaķ ve kat‘dan ¹⁵ öñdin marīze emr oluna gözin yumup açmağa tā kim şetre ‘arız olmaķdan emīn

[25a]

¹ oluna ve ba‘de māddeden huyūt kat‘ olup mevzāi‘-i selāşede dikile hayt iki ² ‘aķdla veyāhūd üç ‘aķdla muhkem ‘aķd oluna ve evvel vasa‘ dikile ve üzerine zerūr-ı ³ aşfer tarḥ oluna ve cerāḥat miķdār ḥarķa ālūde olup üzerine zerūr-ı aşfer tarḥ oluna ⁴ ve

cerāhat vaż' oluna ve bir kavm anı tamām döker ve igneyi mevzi'-i eşfardan idhāl⁵ ider ve şakḳ-ı taht-ı hācibden ibtidā ider ve kavm-ı āhir zērūr-ı merhem-i isfīdāc hılt idüp⁶ anuñ üzerine vaż' ider ve daḥı cefnde olan azalenüñ mevzi'leri biline⁷ tā kim vaḳt-ı ḳat'ada anlardan ḥazer oluna anlarıñ mevzi'leri üçdür ammā biri kim⁸ cefn ref' ider ḳurb-ı hācibdedür cefn tavassuṭ itmez ḳat'ada andan olunur ve ammā⁹ iki 'azale kim cefn-i a'lāyı aşağa indürür mevzi'-i eşfarda nāhiye-i māḳeynde¹⁰ olurlar vaḳt-ı ḳat'ada anlardan ḥazer oluna huşūşā kim ḳat'-ı müstaḳill ola¹¹ ve gāh olur kim isti'māl-i tabṭından sonra cefn iki barmağla veyāhūd şınāre-y-ile¹² çekilüp iki rendelenmiş tül-ı cefn miḳdār ağaçlar ortasında kılına kemend gibi¹³ iki başları muḥkem bağlanup nice eyyām terk olunur zīrā kim ḥaṣebeteyn ortasında¹⁴ vāḳi' olan cild gıdāsı gelmedügi sebebden olup sāḳıṭ olur ḳaçan ol cild sāḳıṭ¹⁵ olsa anda eṣer-i indimāl zāhir olmaz elbette ve ḳaçan ḥaṣebe sāḳıṭ olsa nazār oluna

[25b]

¹ eger cefn ḳaṣīr olsa eṣyā-yı marḥiye isti'māl oluna ve eger anda انسيبال² olsa edviyye-i müceffefe-i ḳābıza isti'māl olunur ve ba'zılar zeker-i ḥadīdün sem'ini küre görürler³ bu ḳanda ḳaldı anuñla 'ilāc ideler ve anlarıñ ḳatında vācibdür kim 'ilāc edviyye-i⁴ ḥādde ile ola ve ṭaraf mīlle teşmīr dilenen mevzi'e varaḳ-ı ās miḳdārı devā⁵ bulaşdurula ve ol devānuñ eṣeri zāhir olduğdan sonra silinüp ve devā tekrār⁶ olunup ḥattā evvel mevzi' huşḳ-rīşe ola ve ba'de devā ḡusl olunup nuṭulāt⁷ veyāhūd sem' ve dühn isti'māl oluna ḥattā cild-i muḥriḳ sāḳıṭ ola ve ba'de⁸ merhem-i isfīdāc isti'māl oluna ḥattā indimāl ḥāşıl ola ve eger cefn müsterḥī⁹ olsa edviyye-i müceffefe-i ḳābıza isti'māl oluna ve ekşer müteşennic olsa edviyye-i¹⁰ marḥiye isti'māl oluna ve ekşer eṭıbbā isti'māl-i devā-yı ḥādde küre görürler ammā ki¹¹ görmeyenlere ḳalīldür şıfat-ı devā-yı ḥādde budur aḥz olunup nevre iki cüz' ḳalay¹² bir cüz' nūşadır būraḳ iki cüz' yoğrula mā'-i şābunla veyāhūd mā'-i remādla ve¹³ yāhūd bevl-i şabī-y-ile vāz olur kim cefn-i esfelün şa'rı münḳalib olup 'ayna īzā¹⁴ ider ve eyle gerekdür kim aña 'ilāc teşmīrle ola tabṭīnsüz zīrā cefn-i esfelün¹⁵ şānı

sür'atle kalb olunmaqdur ammā hazer oluna bābü'l-hādü'l- 'aşer

[26a]

¹ on birinci bāb inqılābı ve 'ilācını beyān ider ammā inqılāb-ı şa'r nev'-i vāhiddür ² ve ol şa'r cefnde bitüp re'si dāhile münkalib olur ve 'ayn naḥs idüp aña ³ mādde mīl ider ve 'alāmeti oldur kim ḥaṭṭ-ı istivāyı eşfārdan esfele zāyile görünür ⁴ ve dāhile münkalib olur ve anuñla ḥumret ve dem'a ve ḥikke 'arız olur vāz olur kim anuñla ⁵ sebel 'arız olur ve bunların 'urūzına sebep oldur kim her bār cefn ḥareket itse ol şa'r-ı ⁶ münkalib-i 'ayn naḥs idüp ol a'rāz-ı reddiyei aña ihdāş ider el-'ilāc ⁷ ve bunun 'ilācı şa'r-ı zāyid 'ilācı ammā iltişākla veyāḥūd teşmīrledür ⁸ efā'ınüñ ḥavāşşındandır kim ecfānda nebāt-ı şa'r men' ider cālīnūs dir kim ⁹ eger asdāf-ı şufār cāfa ḥarḳ olunup ḳatrāna ḥılt olursa ve şa'r-ı zāyid çıkarılıp ¹⁰ yerine tılā olursa şa'r girü bitmeye on ikinci bāb ¹¹ intişār-ı hüdüb ve 'ilācını beyān ider ammā intişār-ı hüdüb iki nev'dür nev'-i evvel ¹² intişār-ı hüdüb olur ancak ğılaz-ı ecfān olmaz ve bu nev' eşyā-yı şeleşeden 'arız ¹³ olur ammā ruṭūbet-i ḥādde-i müfratadandır kim eşfārı neşr ider ve ammā cinsi dā'ü's-şalebedendür ¹⁴ ve ammā 'uzva 'arız olan yübsdendür ammā nev'-i şāni intişār-ı eşfārdur ğılaz-ı ¹⁵ cefnde şalābet ve ḥumret ve ḳarḥa-y-ıla vāz olur kim anuñla cereb 'arız olur

[26b]

¹ baṭın-ı cefne bi'l-cümle anuñla ḥılt-ı reddiyeden sülāk olup ecfāna dökülür ² el-'ilāc eyle gerekdür kim evvel istifrāğ-ı beden olunup tenḳıye-i re's oluna ve ba'de ³ edviyye-i ḥādde-i ḥırrife tılā oluna eger cinsi dā'ü's-şalebden olsa ve eger aḥlāt-ı ⁴ ḥāddeden olsa eyle gerekdür kim evvel 'ilāc olursa edviyye-i müsekkine-y-ile eşyāf-ı ⁵ māmīşā gibi ve ba'de kehl-i 'ayn oluna ve daḥı ḥacer-i ermenī-y-ile zīrā bu 'illete nāfi'dür ve ammā intişār-ı ⁶ şa'r eger yübsden ḥādiş olan ḥıltıdan olsa aña işmid-i vaḥde nāfi'dür ve eger ⁷ ecfānda olan ğılazdan olsa ḥur-ı fāra 'aselle saḥḳ olunup tılā olursa tızcek ⁸ oñuldur veyāḥūd ḥur-ı fāra ve ba'ar-ı mā'iz ve remād-ı ḳaşab berāber

aḥz olunup ⁹ kehl kılnsa ḡilāz-ı ecfāna menfa‘at idüp şa‘r bitürür veyāḥūd nevā-yı temr muḥriḳ ¹⁰ üç dirhem ve sünbül-i şāmī iki dirhem aḥz oluna ve saḥḳ olunup kehl kılna veyāḥūd ¹¹ işmid ve ḳulḳatār ve zāc ve bunlardan bir cüz’ aḥz olunup ‘aselle yoḡrula ve iḥrāk ¹² ve saḥḳ olunup kehl kılna veyāḥūd fulful bir dirhem işmid-i meş‘arī bir dirhem raşāş ¹³ muḥriḳ maḡsül ve za‘ferān her birinden dört dirhem sünbül-i hindī üç dirhem ¹⁴ bu mecmū’ döḡülüp isti‘māl oluna cinsi dā‘ü’s-şa‘lebden olsa ḥur-ı fāra ¹⁵ ḥarḳ oluna ve ‘aselle yoḡrulup tılā oluna tā kim tīzcek oḡulda ve ba‘de işbu

[27a]

¹ devā isti‘māl oluna şıfat-ı devā kim nāfi‘dür ecfānda ve lıḫyede olan ² dā‘ü’s-şa‘lebe budur benc ve ca‘de ve ḥur-ı fāra bunların her birinden iki dirhem aḥz ³ olunup ve dühn-i süsen ile yoḡrulup tılā oluna veyāḥūd şaḥm-ı üvvez veyāḥūd ⁴ şaḥm-ı dübble delk oluna tā kim nāfi‘ ola şıfat-ı devā kim şa‘r-ı hüdüb bitürüp ⁵ ḥüsn ve nümüvv virür ḥuşuşā kim eḫfālde ola budur işmid ve raşāş muḥriḳ her birinden ⁶ nişf dirhem tūbāl-ı nuḥās ve za‘ferān ve verd ve mürr ve sünbül-i hindī ve kündür ve dār-ı fulful ⁷ her birinden rub’ dirhem nevā‘-yı temr üç dirhem aḥz olunup ānā‘-i faḥḥārda iḥrāk oluna ⁸ ve nāzük saḥḳ olunup ve azacuk dühn-i belesānla ḥılıḫ olunup isti‘māl oluna ⁹ veyāḥūd şenc ḥarḳ olunup ecfān üzerine sürüle veyāḥūd temr muḥriḳ ve sünbül ¹⁰ ve lāzüverd ve duḥān-ı kündür kehl eyelene ve sünbül ve ḥadd-ı intişāra ceyyiddür bitürüp ¹¹ ḳaviyy ider ve lāzüverd ve ḥadd-ı ecfān bitürür ve edviyyeyi şufār ve ḳāḳla daḫı bitürür ¹² zīrā ‘uzv-ı mizāc evveline redd ider şıfat-ı kehl kim akriḫe nisbet olunur eşfār ¹³ bitürüp dem‘ayı ḳat’ ider ve ‘ayn tecfif idüp şıḫḫatin ḫıfz ider bu durur ¹⁴ iḳlīmiyā ‘aselle yoḡrulup göz içinde ḥarḳ oluna ḥattā tabaḳda olan delükden ¹⁵ düḫün çıḳa ve tabaḳ ḳal’ olunup üzerine şarāb şacıla ve şalāye üzerine tarḫ olunup

[27b]

¹ saḥḳ oluna ve tecfif olunup andan aḥz oluna bir cüz’ rüsuḫtec nişf cüz’ ve kehl ²

mağsül bir cüz' lāzüverdle nişf cüz' bu mecmū' saḥḥ olunup ecfāna dürtüle ³ be-
gāyet nāfi' ola ve eger bu marazla sülāk ve ğılaz olsa eşyāf-ı dāzec aña nef'-i ⁴ 'azīm
ider şıfat-ı bürüd ki başara ḥiddet virüp eşfār-ı rahveye ḥüsn virüp ⁵ fevke ref' ider
budur sünbül ve nevā-yı temr muḥrīk ve lāzüverd aḥz olunup daḥḥ oluna ve elenüp ⁶
isti'māl oluna on üçünci bāb beyāz ve intişār-ı ḥavācibi beyān ider ⁷ ammā beyāz-ı
eşfār bir marazdur kim ḥılt-ı balġamī leziceden ḥādīş olur el-'ilāc ⁸ eyle gerekdür kim
istifrāġ-ı beden oluna devā-y-ıla kim anda ehlīlec-i kābilī ve ayāric ⁹ ve türbüd ve
lu'be ola ve cülencübīnle ıtırıfıl isti'mālīne emr olunup et'ime-i ¹⁰ reddiyeden men'
oluna cübn ve leben ve laḥm-ı baḥar gibi ve ba'de varak-ı şaḳāyık aḥz oluna ¹¹
vehnle saḥḥ olunup ehdāb anuḅla delk oluna şıfat-ı āḥirī kim ¹² şa'r kara ider bu
دحلردن ḥarḳ olunup şaḥm-ı ma'z-ı berrī-y-ile veyāḥūd şaḥm-ı ¹³ dübble saḥḥ
olunup delk oluna rüşenā-y-ıla 'ayn kehl olunup uşul-ı şa'r mīlle ¹⁴ 'amd oluna ammā
intişār-ı ḥavācibde eyle gerekdür kim dühnle veyāḥūd şaḥm-ı üvvezle ¹⁵ barmaḳ tılā
oluna anuḅla raşāş muḥkem delk olunup ḥavācibe dürtüle tā kim

[28a]

¹ ḥavācib girü bite ammā zıkr-i ḥavācibe sebeb başarda mu'avenet olduġudur on ²
dördünci bāb ḳaml ve ḳamḳām ve ḳırdānı beyān ider ammā ḳaml-ı şıġār-ı ³ keşirün
hüdübde tevellüdine sebeb iḳşār-ı et'ime-i reddiye ve ḳillet-i ta'ab ve ḳillet-i duḥül-i
ḥammāmdur ⁴ vāz olur kim ḥarāret-i ḥārice ḳarışmış rutübeti ġalīz-i eşfāra
dökülmekden olur ve 'alāmeti ⁵ oldur kim hüdübde **ضیابانه** beñzer ḳaml-ı şıġar
görünür ammā ḳamḳām mādde-i aḳvā ve aġlezden ⁶ mütevellid olur ammā 'alāmeti
oldur kim cirmi **ضیاندن** ekberdür ve ḥumreti ḳamlıdan ⁷ eşeddür ayakları uvacuḳdur
ve ammā ḳamluḅ ayakları görünmez zīrā be-gāyetde şaġīrdür ⁸ ammā tevellüd-i
ḳırdāna sebeb şol mādde'dür kim cemī' mevāddan aḳvādur ve 'ufūneti ⁹ eşeddür el-
'ilāc eyle gerekdür kim evvel istifrāġ-ı beden oluna şol edviyye ¹⁰ -y-ile kim anda
ayāric veyāḥūd şabr ola ve daḥı ġarġara-y-ıla tenḳıye-i re's olunup ¹¹ eşfār ġusl oluna
mā'-i ḥārr ve milḥle veyāḥūd mā'-i silḳle veyāḥūd şol mā-y-ıla kim ¹² anda mevīzec

veyāhūd ‘ākırkarha kaynamış ola ve dahı istifrag-ı beden ve talṭif-i ¹³ ğidādan sonra hammām nāfi‘dür ve ba‘de hüdüb tılā oluna işbu tılā-y-ıla şıfat ¹⁴ budur şeb iki cüz’ mevīzec bir cüz’ şabr ve būrağ-ı ermenī her birinden nişf cüz’ ¹⁵ aḥz oluna ve dögülüp elene ve ḥall ‘unşulla yoğrulup isti‘māl oluna ve eger kibrīt-i aşfer

[28b]

¹ ve zeytle tılā olunsa nef‘-i belīg ḥāşıl olur ve ‘ayn kehl oluna rüşenā-y-ıla veyāhūd ² būrağ ve mevīzele on beşinci bāb enva‘-ı verdīnci ve ‘ilācını ³ beyān ider ammā verdīnc iki nev‘dür nev‘-i evvel mādde-i demeviyeden ḥādiş olup ⁴ cefn-i vāhıde veyāhūd cefneyne meyl ider ve levni aḥmerdür veremi şedīde-y-ile ve şıkal ⁵ ve ruṭubeti keşīre-y-iledür ve keşīrā ammā bu nev‘le kurūḥ ‘arız olur ve gāḥ ḥāric-i cefne ⁶ büşür-ı keşīr ḥādiş olur ve gāḥ bu nev‘de cefn ḥārice münkalib olur şiddet-i veremden ⁷ hattā arz-ı ‘ayn zāhir olmaz ve ekşer bu nev‘ şıbyāna ‘arız olur ve kaçan bu verem ziyāde ⁸ olsa yarılıp andan dem-i raḳīk-i keşīr çıkar el-‘ilāc eyle gerekdür kim evvel kıfālden ⁹ faşd olunsa eger mümkün olsa ve eger mümkün olmasa ketfeyn yeledīsinden ḥacāmat olunup ¹⁰ luṭf tedbīr oluna ve eger marīz emerce oğlançuk olsa emzürücden faşd olunup ¹¹ ğidāsı laṭif kılına ve bu iki nev‘ün ibtidāsından ‘ayna şufret-i beyz vaż‘ oluna ¹² düḥn-i verdle ancak evvel günle ikinci günde ‘aynla leben celb oluna ve eger üçüncü ¹³ gün olsa şufret-i beyz şey’-i kalīl zamm oluna za‘ferāndan ve efyūndan ve dahı ‘ayna ¹⁴ zerūr yakın itmekden ḥazer oluna tā kim üç gün geçince ve dahı ‘alīli uyutmağa ḥile ¹⁵ oluna ba‘zı muḥazzirāt yıylatmağla zīrā ekber ‘ilācındandır ve kaçan dördüncü gün olsa

[29a]

¹ aña melekāyā konula ve kaçan marāz tursa aña muşıf ekile ve ol aḥz olunmağdur zerūr-ı ² aşfer-i şağīrden nişf dirhem melekāyā nişf dirhem eger anunla qarha ³ olsa ibtidāda menḥec egile nitekim beyān yakında gele inşā’llāh ve āḥırde ağber isti‘māl ⁴ oluna ve ‘ayn zamd oluna daḳīk-i şa‘īr ve ‘ades ve verdle kim maṭbūḥ ola mā’ ⁵ ve düḥn-i verdle ve kaçan marāz münḥaṭṭ olsa eyle gerekdür kim mebde’-i inḥiṭāda

aşfer-i ⁶ şağîr ve âhirde aşfer-i kebîr zerr oluna şıfat-ı zerûr-ı aşfer-i kebîr kim nâfi'dür ⁷ remed-i 'atîk ve verdîncde budur anzurût kim murabbâ leben-i ütünle sekiz dirhem eşyâf-ı ⁸ mâmişâ-yı rehbanî iki dirhem şabr-ı uşkûturî ve efyûn-ı mışri ve nişâ ve bezr-i verd ⁹ her birinden nişf dirhem za'ferân bir dirhemüj iki bahşı mürr-i sâfî bir buçuğ dirhem ¹⁰ ve dâniğ aHz olunup dağğ oluna ve elenüp isti'mâl oluna şıfatı budur ki zıkr olunur ¹¹ melekâyâ anzurût murabbâ ve nişâ ve sükker-i şabarzed ve şamğ-ı 'arabî eczâ-yı mütesâviye ¹² aHz oluna dögülüp isti'mâl oluna veyâhüd işbu nüshadan isti'mâl oluna ¹³ kim anda zebedü'l-baħr vardur zîrâ zebed-i baħr tenkıye kazâ ider anzurût gibi şıfat-ı ¹⁴ nüsha bu durur kim murabbâdur leben-i ütünle on dirhem sükker-i şabarzed üç dirhem ¹⁵ nişâ bir dirhem zebed-i baħr nişf dirhem aHz oluna ve dağğ olunup isti'mâl oluna budur

[29b]

¹ şıfat-ı zerûr-ı aşfer-i şağîr kim nâfi'dür verdîncde bu durur anzurût murabbâ ² on dirhem eşyâf-ı mâmişâ iki dirhem aşfer-i kebîr üç dirhem nişâ dört ³ dirhem aHz olunup dağğ oluna ve elenüp isti'mâl oluna ve eger 'ayn açılmasa ⁴ biline kim anda karħa-ı verem yoħsa yok mı ve eger karħa olsa aġa aġber-i zerr itmek nâfi'dür ⁵ ve daħı verdînce menfa'at idenlerdendir işbu zerûr-ı şıfat budur anzurût ⁶ murabbâ iki dirhem çeşmîzec nişf dirhem aHz oluna ve nâzük saħk olunup ⁷ isti'mâl oluna ve eger anzurût ve mâmişâ isti'mâl olunsa zarar olmaya ve bi'l-cümle ⁸ kaçan 'ayna zerr olunsa 'arz-ı 'ayn saħınıla eger anda olan nesne bilinmese ammâ ⁹ nev'-i şânî verdîncden dem-i mürrâdan ġâdiş olur ve levni ġazrata mâyildür ¹⁰ ve anda verem ve ġumret-i kalîl vardur ve ġıkke ve ġarħa ve 'arzân ekşerdür el-'ilâc ¹¹ eyle gerekdür kim istifrâġ-ı beden oluna eger mümkin olsa ve işlâħ-ı tedbîr ve ġızzâ ¹² olunup 'ayna aşfer-i şağîr zerr oluna ve 'ayn tazmîd oluna verdle ve daġıġ-ı şa'îr ¹³ ve kuşür-ı rummân ve 'ades-i maħhûn ve za'ferânla tâ maraz münħaġğ olunca ve ba'de ¹⁴ aġa aşfer-i kebîr zerr oluna ve eger âħir-i emrde tenkıye-i cefne ihtiyâc olunsa cefn ¹⁵ kalb olunup eşyâf-ı aħmer-i leyyinle ġakk oluna on altıncı bâb

[30a]

¹ sülākı ve ‘ilācını beyān ider ammā sülāk nev‘-i vāhiddür ve ‘alāmeti cefnde nāhiye-i ² hüdübde ğılaż ve ħumret görünür te‘ekkül-i qalille ħuşuşā kim māķeynde ola ammā sebebi ³ ruţubet-i buraķıyye-i laţifedür ve işbu fazla ammā māķ-ı ekberde ve ammā māķ-ı aşğarda veyāĥūd ⁴ ikisinde bile olur ve eger uzayup ‘atīķ olsa anuñla intişār-ı hüdüb ħādiş olur ⁵ el-‘ilāc eyle gerekdür kim bu marażuñ şāĥibi iĥrāc-ı demden men‘ olunup ⁶ aña talţif tedbīr oluna ve eger maraż ibtidāda ħāmī olsa eyle gerekdür kim mā‘-i verdle ⁷ azacuk simmāk ışlana ve ħırķa-y-ıla şāfi kılınup ‘ayna tamzurula ve şaĥm-ı rummān-ı medķūķla ⁸ tazmīd-i ‘ayn oluna ve kaķan ħummā ħafif olsun ‘ayna eşyāf-ı aĥmer ķonula ve eger biri ⁹ olsa febihā ve ne‘ām illā ‘ayna bürūd-ı ħıřım ķonula şıfat-ı bürūd-ı ħıřım ki nāfi‘dür ¹⁰ sülākda ve ruţubet-i cerebde ve sebel ve dem‘ada budur tütüyā-yı kirmānī buraķıyye ve ‘urūķ-ı ¹¹ aşfer bir ūķıyye ehlīlec-i aşfer ve zencebīl her birinden beş dirhem dār-ı fulful ve māmīrān ¹² her birinden iki dirhem ve daĥı şülüşān dirhem milĥ-i hindī bir dirhem cümle edviyye ¹³ cem‘ oluna daķķ olunup elendükden soñra mā‘-i ħıřımla terbiyet olunup ¹⁴ saĥķ-ı i‘āde oluna şıfat-ı āĥiri tütüyā-yı kirmānī ve maĥmūdī ve ‘urūķ-ı şufr ve dār-ı ¹⁵ fulful ve milĥ-i enderānī ve māmīrān ve zencebīl ba‘ar-ı şunub ve ehlīlec-i aşfer bunlaruñ

[30b]

¹ her birinden bir cüz‘ aĥz olunup saĥķ oluna ve mā‘-i ħıřımla terbiyet oluna ve defā‘atle ² ve eger maraż uzayup intişār-ı hüdübde yetişse eyle gerekdür kim māķeynden faşd olunup ³ aña ‘ilāc oluna şol eşyāf-ı dāzecele kim anuñ zikri geĥdi on yedinci ⁴ bāb cefne ‘arız olan ĥıkkeyi beyān ider ammā ĥıkke nev‘-i vāhiddür ⁵ ve ‘alāmeti oldur kim ‘aynda dem‘a iĥdāş idüp cefn aĥmer olur vāz olur kim ⁶ şiddeti ĥıkkeden cefne ķuruĥ ‘arız olur kim ĥıkke māķ-ı ekbere veyāĥūd ⁷ māķeyne veyāĥūd baţın-ı cefne ‘arız olur ammā sebebi ruţubet-i māliĥe-i buraķıyye-i ğalīz ⁸ dür kim

ecfāna dökülür el-‘ilāc eyle gerekdür kim bu marazun şāhibi ⁹ hammāma müdāvemet idüp başına dühn-i muşahhın dürtüle ve talṭif ḡidā olunup ¹⁰ kehl-i ‘ayn oluna şol tūtiyā-y-ıla kim murabbā ola mā’-i hısrım simmākla veyāhūd ¹¹ bürüd-ı hısrımla ve bi’l-cümle şol edviyye-i mazāza kim celb-i dümū‘ ider işbu ¹² maraza nāfi‘dür zīrā ruṭübeta reddiye-i istifrāḡ ider ve daḡı ‘ayn ḡusl oluna şol ¹³ mā-y-ıla kim anda verd ve ‘ades kaynamış ola zīrā be-ḡāyet aḡa nāfi‘dür on ¹⁴ sekizinci bāb cefne ‘arız olan cesāyı beyān ider ammā cesā nev‘-i vāḡiddür ¹⁵ ve ol bir şalābetdür kim ecfāna ‘arız olur vāz olur kim bu maraz mültehimeye ‘arız olur

[31a]

¹ nitekim mevzi‘inde gele inşā’llāhü-te‘āla ve kaçan mültehimeye ‘arız olsa az olur kim ² aḡa ecfān müşārik olur ve ammā ecfāna ‘arız olsa mültehimе aḡa müşārik olmaz ³ ammā sebebi ḡıltı-ı ḡalīz-i yābisdür keşreti aḡdiye-i bāride-i ḡalīzeden ḡādiş olur laḡm-ı ⁴ baḡar ve ‘ades ve elbān gibi meşelā vāz olur āḡir-i remedde āriz olur ammā ‘alāmeti ⁵ oldur kim kaçan uyḡudan uyansa ḡareket-i cefn ‘asīr olur ve yābis olup açılmaz ⁶ olur veyāhūd girü kaçar veyāhūd bir sā‘at elle açılınca ovalar ve şalābetinden ⁷ cefn meşakḡatle münḡalib olur vāz olur kim māḡda çok ḡūr çapak ḡāşıl olur ⁸ el-‘ilāc eyle gerekdür kim evvel işlāḡ-ı ḡızā olunup eşyā-yı bāride-i ḡalīzeden ⁹ imtinā‘ oluna ve hammām nāfi‘dür ve cefn mā’-i ḡārrla ḡusl olunup ‘ayna eşyāf-ı ¹⁰ aḡmer-i leyyin ḡuvvetle ve re’si levzle yaḡlana ve ‘ayn benefsec-i maṭbūḡla taḡmīd oluna ¹¹ on ṭokuzuncu bāb ḡılāz-ı ecfānı beyān ider amma ḡılāz-ı ecfān ¹² nev‘-i vāḡiddür cefn-i a‘lāya ‘arız olur ḡattā anı ḡörüp cereb tevehhüm ider ve kaçan ¹³ cefn ḡalb olursa naḡıyy ḡörmez cefn-i ḡāricden aḡmer-i ḡalīz ḡörünür ḡattā tevehhüm olunur ¹⁴ kim andan beşre çıkar ve sebebi buḡārāt-ı ḡalīzedür ve müdāvemet-i ḡışādur ve mesāda ya‘nī ¹⁵ yemegi ḡiçile yemekdendir ammā cesā-y-ıla ḡılāz ortasında fark oldur kim cesā-y-ıla nefḡa

[31b]

¹ ‘arız olmaz belki cesā bir şalābetdür kim ḡāḡ cefn-i vāḡide ve ḡāḡ cefneyne ‘arız

olur ² ve sebebi bürüdetle yübüsetdür ammā ğılaẓla nefħa ‘arız olur ve daħı ğılaẓ-ı mecmū‘ cefneyne ³ ‘arız olur ve sebebi mādde-i bāride-i raṭbedür el-‘ilāc eyle gerekdür kim talṭif ⁴ tedbīr olunup iṣlāh-ı ğıdā oluna ve māmīṣā ve mürr ve za‘ferānla cefn ṭılā olunup ⁵ eṣyāf-ı aħmer-i leyyinle ‘ayn kehl oluna yigirminci bāb ⁶ cefne ‘arız olan dümmeli beyān ider ammā dümmel nev‘-i vāhiddür ve ol bir verem-i ṣulb-ı hāssīdür ⁷ ecfāna ‘arız olur ve ‘amme-i halk aña gedgüd dir ammā sebebi keṣret-i aĝdiye-i reddiye-i ğalīze ⁸ dür ve daħı müdāveti ğıṣādur mādde el-‘ilāc eyle gerekdür kim evvel istifrāĝ-ı beden ⁹ oluna faṣḍla eger mümkün olsa iṣlāh-ı ğıdā olunup üzerine mā’-i hārrla naṭul ¹⁰ oluna ve üzerine dühn ve ṣem‘ sürülüp ‘ayn kehl oluna eṣyāf-ı aħmer-i leyyinle vāz olur kim ¹¹ emr-i ṭavīl olur işmid isti‘māl olunan nesnenüñ keṣret-i-çün ve eyle olsa vācib ¹² dür kim anuñ üzerine merhem veyāhūd levn iltiṣāk oluna ve eger yeginlik olmayup ¹³ emr-i ṭavīl olup ‘atīk olsa vācibdür kim evvel mıkrāzla aħz oluna ve dem terk ¹⁴ olunup bir sā‘at aḳduĝdan sonra üzerine zerūr-ı aṣfer zerr oluna ve her marāz kim ḥadīdle ¹⁵ ‘ilāc olmaz eyle gerekdür kim anuñ demi fi’l-hāl kaṭ‘ olunmaya belki bir sā‘at terk

[32a]

¹ olunup aķa tā kim ol ‘uzva verem celb olmaya yigirmi birinci bāb ² ṣirnāķı ve ‘ilācını beyān ider ammā ṣirnāķ nev‘-i vāhiddür ve cefn-i a‘lāya muhtaṣṣ ³ olan emrāzdandır ve ol ya’nī ṣirnāķ cism-i ṣaħm-ı lezicedür ve ‘aṣabıla ğıṣādan ⁴ müntesicdür ve cefn-i a‘lānuñ zāhirinde ḥadīṣ olur ‘alāmeti ammā cefn-i a‘lānuñ ⁵ zāhirinde bir ğılaẓdur ke’enne veremdür cefn-i tamāmı yuķaru kılmaĝdan men‘ ider ⁶ ve ekṣer ṣıbyāna ‘arız olur ṭabī‘atlarınuñ ruṭubeti olduĝ-ı-çün ve daħı mizācına ⁷ ve ruṭubet ğalīb olan kimseye ‘arız olur ve anuñla nezlāt ve dem‘a dāyim ‘arız ⁸ olup cefn raṭb ve müsterhī olur bu marāzuñ sāhibi zū’-i ṣemse kaviyy olmaz ⁹ belki aña dem‘a ve ‘uṭās sür‘at ider ve daħı aña remed ‘arız olur keṣirā ¹⁰ hıkke-y-ile el-‘ilāc eyle gerekdür kim ol evvel sā‘iddan faṣḍ oluna eger mümkün ¹¹ olsa ḥacāmat oluna ve eger mümkün olmasa ve ba‘de ‘alīl elyede kılınup bir kiṣi ¹² anuñ başını duta ve

cefn-i esfele çekilüp hattâ şirnâk kırb-ı hâcibde cem' ola ¹³ ve cild hâcib-i fevke cezb olunup hattâ şirnâk hârice tomala ve eger şirnâk ¹⁴ şağır olsa ve hattâ mütehaşşıl olmasa eyle gerekdür kim bir kırka durulup ve tül-ı ¹⁵ cefn miqdâr katı fetîle gibi kılınup kirpik katından cefn üzerine vaz' oluna

[32b]

¹ ve yed-i yüsranuñ ibhâmı ol kırka üzerine vaz' olunup esfele çekilür ki ² kebs oluna ve hâcib-i fevke medd oluna ve kaçan şirnâk mütehaşşıl olsa müdevvirü'r-re's ³ mibza'la ol mevzi' faşd giñliki miqdâr 'arzına şakq olunup az az te'ennî-y-ile ⁴ giñildile ve cefn-i 'umkına şakq olunmağdan hazer oluna tâ kim guzrûf münharif olmaya ⁵ vâz olur kim tabaka-i karniyyeye yetişüp andan anda nütüvv 'arız olur ve eger evvel mürrde ⁶ şirnâk zâhir olmasa şaniyen mibza' i'ade oluna hattâ şirnâk zâhir ola hâl ⁷ bukim anuñ gışâ şakq olmayınca ol zâhir olmaz ve kaçan zâhir olsa eyle gerekdür kim ⁸ ol şirnâk kırka-y-ıla dutula tâ kim el tayanmaya ve ibhâm ve sebbâbey-ile yemîne ve yesâra ⁹ ve fevke ve rıfqla medd olunup hebb çıkarıla zîrâ andan bir nesne bâkî kalsa şerr-i 'ayna ¹⁰ ziyâde olur şirnâkdan ve eger andan bakıyye kalduğı ma'lûm olsa döğülmiş milhle olsa ¹¹ mevzi' kebs oluna tâ kim bakıyye ekl idüp tañlîl ide ve bi'l-cümle eyle gerekdür kim az ¹² az rıfqla cezb olunup ve ol mevzi' vaşf olunan üzerine şakq olunup aña ¹³ zerür-ı aşfer zerr oluna ve eger anda bakıyye olsa milhle ola ve yarındası zerür ¹⁴ konula ve eger cefnde verem hâşıl olsa eşyâf-ı mâmîşâ ve mâ'-i hindibâ-y-ıla tılâ ¹⁵ oluna ve eger bu 'ilâcdan soñra 'aynda veca' bâkî kalsa anuñ 'ilâcı verdinc

[33a]

¹ 'ilâcı-y-ıla olur yigirmi ikinci bâb tütayi ve 'ilâcını beyân ² ider ammâ tüte nev'-i vâhiddür ve verem-i hâssîdür ve 'alâmeti şekl-i tüte beñzer ³ ve ol bir kızıl yumşak etdür ve sevâda mâyildür ve ekşer cefn-i esfelde 'arız olur ⁴ vâz olur kim cefn-i a'lânuñ gâh zâhirine ve gâh bañnına 'arız olur vâz olur kim ⁵ andan dem münba'is olur vâz olur ammâ sebebi dem-i muhriq-i fâsiddür deydin ⁶ mütevellid olur el-'ilâc

eyle gerekdür kim evvel istifrag-ı beden oluna devā-y-ıla ⁷ veyāhūd faşla ammā defā'atle ola tā kim beden naıyy olup 'avdet-i marazdan ⁸ emīn oluna ve ba'de şınāre-y-ile ol tūte te'allük kılınup kamādīnle veyāhūd mīkrāzla ⁹ kaţ' oluna ve ol mevzi'e mā'-i milh ve kemmūn taqtīr olunup 'ayna şufret-i beyz vaţ' ¹⁰ oluna dühn-i verdle ve kaçan anuñ tefāvüti dilense eyle gerekdür kim hadīdle ola ¹¹ zīrā 'ākıbeti eslemdür ve eger devā-y-ıla olsa cefn medd olunup 'ayna 'acīn veyāhūd ¹² kuţun-ı leyyin konula tā kim 'ayna devā-yı hādd yetişmeye ve devā-yı hādd baķāyā-yı tūteye sürölüp ¹³ terk oluna hattā ol mevzi' karadup mesh oluna ve eger tekrāra ihtiyāc olunsa ¹⁴ eyle 'amel oluna ve ol mevzi' mesh olunup lebenle tekrār gusl oluna tā kim aña hummā vāķi' ¹⁵ olmaya ve andan sonra ol mevzi'e ve 'ayna eşyāf-ı aħzar ve rūşenāyī-y-ile müdāvemet

[33b]

¹ oluna mīlle ol mevzi' hakk ider gibi yigirmi üçünci bāb ² cefne 'arız olan kemneyi beyān ider ammā kemne rīh-i ğalīzedür cefne 'arız olur ³ ve anuñ şāhibi nevmden uyandığı vaķt 'aynda ve ecfānında reml ve türāb gibi ⁴ olur el-'ilāc eyle gerekdür kim taltīf tedbīr olunup duĥūl-i hammāma emr olunduķdan ⁵ sonra 'ayn kehl oluna eşyāf-ı ıtr-ı hamātīķān ile veyāhūd eşyāf-ı dāzecele ⁶ şıfat-ı eşyāf-ı ıtr-ı hamātīķān kim nāfi'dür kemnede ve cerebde ve sülāķda ve istirhā-yı ⁷ cefnde ve rīh-i sebelde bu durur şādenc magsūl on iki dirhem şamġ-ı 'arabī on dirhem ⁸ zencār-ı şāfi beş dirhem kulkaţār-ı kıızıl zırnīh muħriķ beş dirhem nuħās muħriķ dört dirhem ⁹ efyūn-ı mışrī ve za'ferān her birnden bir dirhem cümle edviyye aħz olunup daķķ oluna ¹⁰ ve şarāb-ı 'atīķle veyāhūd mā'-i rāziyānecele yoġrulup şāf eylene ve nüşā-i āħirde ¹¹ şeb on dirhem ve iķlīmiyā-yı fızza dört dirhem ve daĥı bu marazda eşyāf-ı aħmer-i hādd ¹² nāfi'dür ve cefn tılā oluna eşyāf-ı ĥulūķī ve esvedle nitekim beyānları gele bāb-ı ¹³ intifāh mülteħimede yigirmi dördünci bāb şerāyı beyān ¹⁴ ider kim cefne 'arız olur ammā şerā nev'-i vāħiddür ve 'alāmeti oldur kim ĥudūşından ¹⁵ iden cefnde ĥıkke bulunur kaçan ol mevzi' hakk olunsa kabarur hattā anı gören ba'zı ĥayvānāt

[34a]

¹ ışırmış şanur sinek ve üvez gibi ve levni aḥmerdür ammā ḥudūs-ı demdendür veyāḥūd ² ḥılt-ı şafrāvīdendür veyāḥūd ikisinden biledür el-‘ilāc evvel faşd oluna ³ kīfālden ve eger marāz sākin olmasa ṭabī‘at ishāl oluna ṭabīḥ-i ehlīlece ve iccās ⁴ ve temr-i hindī ve zencebīlle ve ‘ayn kehl oluna şadence müzevverāt üzerine iktişār oluna ⁵ yigirmi beşinci bāb nemleyi beyān ider kim cefne ‘arız ⁶ olur ammā nemle nev‘-i vāḥiddür mürre-i şafrānuḥ ihtirākından mütevellid olur kaçan ol ⁷ ecfānla dögülse ammā ‘alāmet-i intişār ba‘zı hüdübdür ve daḥı cefn yok gibi görünüp ⁸ levni ḥumrete māyil olmaḥdur ve eger nāḥiye-i hüdübde nefis-i cefne ‘arız olsa ‘ilācı ⁹ tılā itmekle olur māmīşā-y-ıla veyāḥūd mā‘-i hindibā-y-ıla eger hüdübde olsa ‘ilācı ¹⁰ istifrāḡ-ı bedendür müzīl şafrāsına eger mümkün olsa ve ‘ayn kehl oluna cefnde olan ¹¹ ḥılt-ı redī taḥlīl idenle eşyāf-ı aḥmer-i leyyin ve bürūd-ı ḥısrım gibi cefn tılā oluna ¹² māmīşā ve za‘ferān ve ḥuzaż ve mürrele yigirmi altıncı bāb ¹³ sa‘feyi beyān ider kim cefne ‘arız olur ammā sa‘fe nev‘-i vāḥiddür ‘alāmeti oldur kim ¹⁴ uşūl-ı eşfāda şa‘r arasında maḥālīle şebīḥ bir nesne görünür gāḥ ol mevzi ¹⁵ karḥalanup ve midde ḥaml idüp mündemil olur ve gāḥ sebebi münteşir olur ve levni

[34b]

¹ ağber-i kümdedür ve sebebi ikidür birisi ‘ufūnet-i balḡamdur ‘alāmeti oldur kim levni beyāza ² māyildür ḳalīlen ve birisi ‘ufūnet-i mürre-i sevdādur ve ‘alāmeti kümüdet-i levndür ve kaçan ³ bu iki ḥılt müte‘affin olup buḥārları ecfāna yetişse ve ol buḥār tabī‘at-ı eşfāra ⁴ ref‘itse anda sākin olup buḥārdan sa‘fe ḥādis olur el-‘ilāc ⁵ vācibdür kim evvel istifrāḡ-ı beden oluna ḥılt-ı‘afen miḳdārınca ve ba‘de ‘ayn kehl oluna ⁶ eşyāf-ı aḥmer ḥāddle veyāḥūd eşyāf-ı dāzece ve cefn tılā oluna ḳuşūr-ı ḥaşeb-i erzenle ⁷ kim muḥriḳ olup maḥlūt ola dühn-i verdle veyāḥūd ḳırtās-ı mışrī muḥriḳ aḥz oluna ⁸ ve aḥa dühn-i verd munzamm olup anuḥla tılā oluna ve eger marāz ‘atīḳ olup uzasa ⁹ cefne mibza‘la urula vāz olur kim cefn sükkerle ḥakk olunup

cerebde işlendiği ¹⁰ gibi ve eyle gerekdür kim mevzi'-i maraž hakk oluna ve eger 'ilac devā-y-ıla olunsa mīlle 'amel ¹¹ olunup nefsi-i maražun hakk gibi oluna ve dağı bunun gibi maraža rüşenāyī nāfi'dür ¹² yigirmi yedinci bāb şālīli beyān ider kim cefne 'arız olur ammā ¹³ cefne 'arız olan şālīl nev'-i vāhiddür ve ma'lūmdur anuñla ğayrı cisme 'arız ¹⁴ olan ortasında fark yokdur sebebi hılt-ı bārid sevdā-yı 'afendür el-'ilac ¹⁵ vācibdür kim 'akerü'z-zeytle ol muhkem delk oluna tā kim mütehallil ola veyāhūd şūnīz

[35a]

¹ ve milh bu ikisi saħk olunup hāllle yoğrulup tılā olanlar ve eger mütehallil olmasa ² minkāşla medd olunup mıkırāzla kat' oluna ve eger andan dem keşir-i münba' iş olsa ³ zāc-ı kalīleye kebs oluna zīrā kāt' ider yigirmi sekizinci bāb ⁴ cefne 'arız olan intifāh üç sebebden hādiş olur ammā aħşāda olan za'fdan ⁵ dur veyāhūd hılt-ı balğamīdendür kim harāret-i yesīre-y-ile mütesahhin olup andan riyāh-ı ⁶ nāfiha mütehallil olur veyāhūd verem-i hārrdan hādiş olur kim ol cins-i felğamūnī ⁷ dendür el-'ilac eger intifāh aħşāda olan za'fdan olsa 'ilac aħşāya ⁸ kaşd oluna tā kim intifāh zāyil ola ve eger hılt-ı balğamīden olsa vācibdür kim ⁹ talīf tedbīr olunup aħz-ı ıtrifile emr oluna hāllle hāll olunmuş şabrla cefn tılā ¹⁰ olunup mā'-i hārrla tekmiğ oluna ve dağı mā'-i fātirle hılt olunmuş hāllle ol ğusl ¹¹ oluna ve eger verem-i hārrdan olsa kifālden faşd olunup tılā oluna māmīşā ¹² ve şandal ve mā'-i hindibā gibi-y-ile yigirmi tokuzuncu bāb ¹³ cefne 'arız olan te'ekkül ve kūrūhı beyān ider ammā te'ekkül ve kūrūhı sebab-i bādīdendür ¹⁴ hacet ve hadīd gibi meşelā veyāhūd sebab-i bedenīdendür verem-i hārr gibi kim ol verem-i ¹⁵ hārrda dem-i ğalīz-i hārr hāşıl olup ol mevzi'-i qarha ihdāş ider el-'ilac

[35b]

¹ eger sebab-i bādīyeden 'arız olsa andan teferruğ-ı ittişāl hāşıl olur bu teferruğ-ı ittişāl ² ammā cildden ola ancak ya'nī cildden ve laħmdan bir şey' naķş olmaya veyāhūd cildden ³ bir şey' naķş ola laħmdan naķş olmaya veyāhūd her birinden şey' naķş ola ve

eger ⁴ bu teferruḡ cildde olsa ancak eyle gerekdür kim şefeteyn her birine zamm olunup dikile ve aralarına ⁵ ğubār ve dühn gibi nesne vāḡi‘ olmaḡdan ḡıfz oluna ve eger teferruḡla cildten bir şey’ ⁶ sākıt olsa anı dögmek vācibdür ve illā andan şetre ḡāşıl olur ve eger anuḡ ⁷ taḡtında ruḡbāt-ı reddiye cem‘ olsa vācibdür kim cerhe devā oluna bir devā-y-ıla kim ⁸ müceffef-i ruḡbet ve müdemmil ola ve ol şol nesnedür kim laḡmuḡ saḡ-ı zāhirini taḡyīr ⁹ ve şulb idüp anı cildde kıılır anzurūt ve şabr gibi ve eger uzayup ‘aḡıḡ olsa ¹⁰ merhem-i aḡzardan şey’-i yesīr isti‘māl oluna tā kim indimāl-ı tecfīf ḡāşıl ola ¹¹ ve eger andan şey’-i keşīr isti‘māl olunsa laḡm ekl idüp ifnā ider ve eger cildle laḡm ¹² cefnden bir şey’ sākıt olsa eyle gerekdür kim idmānından öḡdin şol edviyye ¹³ isti‘māl oluna kim laḡm bitürüp ‘uzvdan naḡş olanı redd ider merhem-i isfīdāc gibi ¹⁴ ve kaçan laḡm bitse edviyye-i müceffefe isti‘māl oluna şol devā gibi kim mürekkebdür şabrdan ¹⁵ ve anzurūt ve kūşūr-ı kündürden ve dem’ül-aḡaveyn ve za‘ferāndan tā kim indimāl ḡāşıl ola

[36a]

¹ ve işbu edviyye-i ḡīb enbāt-ı laḡm için isti‘māl itmez belki enbāt-ı laḡm māni‘ olanı zāyil ² itmek-i-çün isti‘māl olunur ve sanḡ ve ruḡbet gibi bir ḡarḡada ve eger cerḡe ‘illet āḡirī ³ olsa şudā‘ gibi veyāḡūd fazla-i reddiye māl itse vācibdür kim istifrāḡ-ı beden ⁴ ve işlāḡ-ı ḡidā oluna ve ḡarḡa tecfīf olunup mevādḡ ḡabül itmez ola ve eger ālām ⁵ sākın olsa ‘ilāc cerḡe ‘avdet oluna ve cerīde-i laḡm-ı zāyid bitüp anda şetre ⁶ ḡādiş olmaḡdan ḡazer oluna ve eger ḡarḡa verem-i ḡārrdan olsa kim anda dem-i ḡālīz-i ⁷ ḡārr ḡāşıl olmuşdur eyle gerekdür kim istifrāḡ-ı beden oluna faşḡ ve devā-y-ıla ve ba‘de ⁸ nefs-i ḡarḡaya ‘ilāc oluna şol edviyye-y-ile kim tenḡiye idüp anda ḡāşıl olan deḡalı ⁹ ekl ider bu marāzuḡ ‘ilācı cerrāḡīdendür otuzuncu bāb ¹⁰ cefne ‘āriż olan sila‘yı beyān ider ammā sila‘ cins-i ḡurācātdandır lākin ikisinüḡ ¹¹ ortasında farḡ oldur kim ḡurācātla evca‘ ve evrām ve ruḡbāt müctemi‘ olur ¹² ve anı cildten ḡayrı ḡışādan nesne iḡātā itmez ammā sila‘da bu zıkr olanlardan ¹³ ḡiçbiri yokdur ve anı bir ḡışā-yı ḡāşş iḡātā itmişdür ve ol dört nev‘dür ḡāḡ anda ¹⁴ laḡm şulb olur aḡa laḡmiyye dirler ve ḡāḡ anda

şebîhe bir şey' olur aña şahmiyye dinilür ¹⁵ ve gâh anda 'asele şebîh bir şey' olur aña şehdiyye dinilür ve gâh anda urd-ı hâlice şebîh

[36b]

¹ bir şey' olur aña 'aşâyidiyye dinilür bunlardan her birinüñ 'alâmeti oldur kim lahmiyyede ² lahm-ı şulb eş-şedîdü 'ş-şalâbedür taht-ı lemsde indifâ'a icâbet itmez ve dahı aşl-ı ³ re'sinden azyakdur ve ammâ 'aşâyidiyye şahmiyyeden elyendür aşlı re'sinden evsa'dur ⁴ ve ammâ şehdiyye taht-ı lemsde dühne şebîhe şey' gibi hasr olunur ve dahı enşâbı ⁵ rabtı ve rücu'ı seri'dür ammâ tuhmeden me'külât-ı reddiye-i gâlîzeden ⁶ olur kim bu me'külâtdan balğam-ı gâlîz-i 'afen mütevellid olur ve kaçan bu balğam müte'affin ⁷ olsa andan sila' hâdiş olur kim cevfi 'asele şebîhdür ve eger balğam-ı ağlez ⁸ vâcif olsa andan ard-ı hâlice şebîh sila' mütevellid olur ve eger bundan ⁹ ağlez vâcif olsa andan şahma şebih sila' mütevellid olur ve eger bu sila' ¹⁰ gâlîze ve kalîletü'l-yübs olsa andan lahmiyye hâdiş olur el-'ilâc ¹¹ eyle gerekdür kim ol istifrag-ı beden oluna hılt-ı gâlib miqdârınca ve sila' ¹² üzerindeki cild hadîdle 'arzına şakķ oluna ve sila' olduğı ğışâ cezb ¹³ oluna ve şakķ olunmaya tâ kim anda olan ruṭûbet dökülüp anı 'ilâcdan men' itmeye ¹⁴ ve ba'de şefe-i şakķ şınâre-y-ile cezb olunup sila' salḥ oluna aşlına degin ¹⁵ kamâdînle ve ba'de şefe-i âhirî cezb olunup sila' salḥ oluna aşlına degin

[37a]

¹ veyâhüd hey'et-i şalîb üzerine şakķ oluna ve ba'de sila' cezb olunup ² aḥz oluna ve andan baḳıyye bâķî kılmaḳdan hazer oluna tâ kim maraḳ 'avdet idüp ³ evvelinden ekşer olmaya ve bundan soñra cefn cem' olunup dikile bâb-ı teşmîr zıkr ⁴ olunan üzerine ve eger andan baḳıyye kılmaḳ edviyye-i mu'affine-y-ile ta'affün oluna semen gibi ⁵ veyâhüd edviyye-i hâdde-y-ile zâyil oluna ve ba'de idmâl-i cerḥe faşd oluna ⁶ otuz birinci bâb istirḥâ-yı cefni beyân ider ammâ istirḥâ-yı insâl ⁷ cefn-i a'lâdur ya'nî cefn-i a'lânun ğiñ olup sarķmasıdur hattâ aña mürtefi' olmaḳ ⁸ mümkün olmamaḳdur ve anun 'urûzına sebep şol ruṭûbât-ı müfratdur kim mizâcı ⁹ 'uzva gâlib olur ve

nitekim ‘adem-i ruṭūbet ve ḡalebe-i yūbs ceṣā ihdāṣ ider gene ancılayın ¹⁰ ḡalebe-i ruṭūbet istirḡā ihdāṣ ider el-‘ilāc vācibdür kim evvel taltīf tedbīr ¹¹ oluna ve marīz eṣyā-yı muratṭıbeden men‘ oluna leben ve baḡla gibi ve cefn ṭılā oluna ¹² müceffef ve ḡābızla māmīṣā ve za‘ferān ve ḡāḡıyā ve mürr ve mā’-i as gibi ve eger necāḡ ḡāṣıl ¹³ olmasa teṣmīr isti‘māl oluna bāb ṣa‘r-ı zāyidde zıkr olunduḡı gibi ¹⁴ ṣıfat-ı ṭılā kim nāfi‘dür istirāḡā-yı cefnde ve veremde bu durur aḡz oluna ṣabr ¹⁵ bir dirhem ve aḡāḡıyā iki dirhem māmīṣā ve efyūn her birinden dōrt dānīk ve daḡı za‘ferān

[37b]

¹ iki dānīk ve eger ‘uṣv ḡummā olsa mā’-i hindibā-y-ıla veyāḡūd mā’-i aselle yoḡrula ² otuz ikinci bāb cefnde mevt-i dem ve ḡazratı beyān ider ³ ve murād mevt-i demdem ve ḡazratdan levn-i cefn-i evvel kümūdet-i müteḡayyir olup ba‘de ḡazrata ⁴ müteḡayyir olmaḡdur ve bu marāz sebeb-i bādīden ḡādīṣ olur ya‘nī cefnde ihtikān-ı ⁵ dem ḡarīb-i cāmidden olur ve daḡı ḡazef-i ṣedīd ‘aḡabince olur el-‘ilāc ⁶ eger ‘uṣv ḡummā olsa ve marāz ibtidād olsa vācibdür kim evvel inḡıṭā’-ı mādde ⁷ olunup ol mevzi‘ ṭılā oluna ṣandal ve mürdāsenc ve mā’-i verdle tā ‘uṣv bārid ⁸ ola ve eger ḡummā zāyil olsa eṣer ecfāndan bāḡı ḡalsa eyle gerekdür kim ḡutun mā’-i fātire-y-ile ⁹ ve meslaḡa toldurulup ol mevzi‘ anuḡla tekmīd oluna ve defā‘atle تابی ola ve anuḡ ¹⁰ üzerine ṭılā oluna ḡacerde bulunan fulfulla ve bi’l-cümle isti‘māl eṣyā-yı muḡallil ¹¹ eṣyā-yı zırnīḡ ve ḡayrısı gibi ana nāfi‘dür ṣıfat-ı eṣyāf kim nāfi‘dür ḡazratda ve mevt-i ¹² demde ve ṭarfede budur ve zırnīḡ-i aḡmer ve ḡacer-i fulful ve milḡ-i enderānī ve mürdāsenc her birinden ¹³ bir cüz’ aḡz olunup daḡḡ oluna ve mā’-i küzbere-y-ile yoḡrulup ṭılā oluna otuz ¹⁴ üçüncü bāb ‘aded-i emrāz-ı māḡı beyān ider ve ol üç nev‘dür ¹⁵ ḡareb ve ḡudde ve seyelāndur otuz dōrdüncü bāb

[38a]

¹ ‘ilācını beyān ider ammā ḡareb-i verem ḡurrāc-ı ṣaḡīrdür māḡ-ı ekberle enf arasında çıkar ² ve keṣīr ammā anuḡla inficāra olur lākin laza‘a degüldür ve anuḡ biri ‘asīrdür zīrā ³ anda olan laḡmenūḡ ḡāyet de riḡḡati vardur ve ekṣerıyyā māḡdan yaḡa

münfetiḥ olur ve gāh olur kim ⁴ enfle ‘ayn arasında olan şakbdan enfe akar ve andan midde-i **منتفن** cārī olur ⁵ ve gāh bir cefnūḡ veyāḥūd iki cefnūḡ celedesı taḥtından akup anlaruḡ ‘guzrūfların ⁶ ifşād ider ve eger cefn ġamz olunsa ḥurrācdan kayḡ seyl ider ve eger andan ġafil olunsa ⁷ nāşūr olup ‘azm-ı ifşād ider ve ‘ilācı vācibdür kim edviyye-i muḥallile-i ġayr laza‘a ⁸ -y-ıla ola zīrā edviyye-i ḥādde ‘ayna ĩzā idüp evrāmını ziyāde eyler ve bu ecl-i-çün ⁹ bu maražuḡ biri ‘asīr oldı zīrā edviyye-i ḳaviyye-y-ile ‘ilāc mūmkün olmadı ve gāh ¹⁰ olur kim ġarebden bu nev‘üḡ inficār olmaz ve ḳaçan ġamz olunsa andan midde çıkmaz ne māḳdan ¹¹ ve ne enfden ve ‘alīl-i veca‘ bulup ‘ayneyn dāyım bilā sebep-i remed olur ve ol ¹² mevzi‘ ecfāna ne verem olur ve ḳaçan ḥiddeti ḥılt-ı sākın olup veca‘ arām itse vācib ¹³ dūr kim ‘ilācına mübāşeret oluna nitekim beyān gele ammā nev‘-i evvelūḡ sebebi şol mādde-i ¹⁴ ḥāddedür kim ol mevzi‘e dökülüp aḡa verem iḥdāş ider ve ammā nev‘-i şānīnūḡ sebebi ¹⁵ şol mādde-i ġalīzedür tül-i eyyāmla nażc olur ‘ilācını ammā bu maražuḡ ‘ilācı

[38b]

¹ üç vech üzerinedür ammā devā-y-ıladur ve bu ez‘afīdür zīrā beyān olunur kim ² bu maražuḡ ‘ilācı vācibdür kim nażcdan öḡdin ola zīrā nażcdan soḡra nāsūr ³ olup ifşād-ı ‘azm ider ve ammā keyyiledür veyāḥūd şakbla ve eger devā-y-ıla olsa ⁴ vācibdür kim ol ‘ilāc-ı evrām gibi ola ya‘nī istifrāġ-ı beden olunup ḳıfālden ⁵ faşdla iḥrāc-ı dem oluna sinn ve ḳuvvet i‘tibāri-y-ile eger mūmkün olsa ve ba‘zı edviyye-i ⁶ müshile isti‘māl olunup mūmkün olduḳça mevzi‘-i elem tılā oluna māmīşā ⁷ ve za‘ferānla ve mürr ve şadef muḥriḳ ve şabrla ya‘nī bunlaruḡ mecmu‘ıla veyāḥūd ⁸ her biri-y-ile ol mevzi‘ tılā oluna veyāḥūd māş mażġ olunup anuḡ üzerine ⁹ vaż‘ oluna veyāḥūd ol mevzi‘ tażmīd oluna ‘aselle ḥılt olunmuş daḳīḳ-i ¹⁰ kersene-y-ile veyā zarḳ-ı ḥamāmla yoġrulmuş kündürle veyāḥūd saḡḳ olunmuş zācla veyāḥūd ¹¹ ḥāllle ışlanmış sekbīncle ve bu eşyā-yı mezkūrenūḡ küllisi inficār-ı maraždan öḡdin ¹² isti‘māl olunur ammā ba‘de‘l-inficār cevz-i zenc daḳḳ olunup anuḡla ḥaşv oluna ¹³

veyāhūd daḳīk-i devser dūhn ve cevzle aḥz oluna veyāhūd ḥaṣv oluna ¹⁴ veyāhūd mürrele veyāhūd āsla veyāhūd zencār aḥz olunup saḥk oluna ve fetīle ¹⁵ kılinup anuḡla ḥaṣv oluna veyāhūd ṣaḥm-ı ḥanzalla ḥaṣv oluna zīrā müfcir

[39a]

¹ ve ġayrı müfcir oḡuldur veyāhūd ve varak-ı sezāb-ı bustāni aḥz olunup ve remādla saḥk ² olunup aḡa ḥaṣv oluna zīrā müdem mildür ve evvel emrde laz' iderken lākin marīz ³ anuḡla me'lūf olup laza'a zāyil olur şıfat-ı āḡirī kim ġarebe menfa'at ider ⁴ ḳable'l-infiċār ve hem ba'de'l-infiċār budur ḥelezun saḥk olunup şabr ve mürrele anuḡ ⁵ üzerine vaż' oluna ve eyle gerekdür kim bu maraḡuḡ 'ilācı ḥadīdle ola zīrā kim nazca ⁶ intizār olunmaz ve daḡı bilmek vācibdür kim cerebden ba'zı ḥārice māyil degüldür ve aḡa ⁷ verem zāhir olmaz elbette ve andan ba'zı ḥārice māyil olup anda fetḡ görünür ve andan ⁸ ġavr iden azm-ı ifsād ider ġavrateyn 'azm-ı ifsād itmez ve ġāh olur kim ⁹ a'zam-ı enfūḡ küllisin ifsād ider ve ḥārice māyil olanuḡ 'ilācı esāndur ḡuşūṣā ¹⁰ kim müzmin olmaya ol vaḳt vācibdür ol baḡḡ oluna eger 'azma yetişmediyse ¹¹ laḡmdan fāsıd olanuḡ küllisi aḥz oluna ve 'azm-ı ḡakk olunup bāḳī merhemle idmāl ¹² oluna ve eger 'azma vāşıl olsa mecesle ḡabs oluna ve eger ḥaṣv olsa 'azm-ı fāsıd ¹³ olmuşdur ve eger emles olup anuḡ üzerinde ḡayanursa 'azm-ı şaḡīhdür ¹⁴ ve eger 'azm-ı fāsıd olsa 'ilāc-ı şānī-y-ile ya'nī keyyile aḡa 'ilāc olunmaḡ iḡtiyār olursa ¹⁵ eyle gerekdür kim 'ayna 'acīn-i müberrid ḡırḡa-i kettān müberride vaż' oluna tā kim ḡarāret

[39b]

¹ miḳvā 'ayna zarar itmeye ve miḳvā-yı şaġīre kim re'si müdevvir ve emlesdür kızdırılıp ² dem gibi ola ve ol mevzi'e vaż' olunup ḡattā çevresi ḡaynaya ve ba'de ḡırḡa-y-ıla ol ³ mesh olunup defā'atle ki i'āde oluna ḡatta ḡışra-i fāsıde-i 'azmdan neşr olunup merhem-i ⁴ isfīdācla aḡa 'ilāc oluna ve ba'zı ḡavm anı ḥaṣv ider müceffefle 'ades ve ḡaṣv-ı ⁵ rummān gibi ve eger ki bedeline devā-yı ḡārr iḡtiyār

olunsa anuñla ‘amel oluna lâkin ⁶ ki eblağ ve evlâdur ve eger anja ‘ilâc-ı şālîşe ya ‘nî şakbla ‘ilâc olunmak ihtiyâr ⁷ olunsa eyle gerekdür kim meces-i mümtelî ile veyâhüd müdevvirü’r-re’s şifâ’-i galîze gibi ⁸ -y-ile nâhiye-i enfden yaña ol şakbe oluna ve kuvvet-i şedîde devr ider gibi üzeri ⁹ kebs oluna hattâ ağızdan ve burundan kara gele ve şakb-ı fevğden yaña olmağdan hazer ¹⁰ oluna ta kim meşķüb-ı ‘aynla enf arasında olan şakbe gidmeye ve ol nâhiye-i enfden ¹¹ yaña kaldırılmaya tâ kim tabakât-ı cerâhat yetişmeye ve kaçan enfden dem hürüc ¹² itse vâcibdür kim evvelden adakķ-ı miħbas aħz olunup ve üzerine eski panbuk ¹³ şarılup merhem-i zâcla veyâhüd semenle ol mevzi’ haşv oluna ve ‘azm-ı şahîh ¹⁴ olunca anuñ üzerine ol her günde tağyîr oluna ve eger ‘uzv hummâ olsa ¹⁵ kutun vahd oluna her gün cerħuñ ağız giñildile meces üzerinde fetileyi yoğun

[40a]

¹ itmekle ve kaçan cerħden fetîle çıksa yabâna tarħ oluna zîrâ gâh olur kim üzerinde ² ‘ızâm fâsid olur ve fesâd üzerine mülteħim olmağdan hazer oluna ve eger mülteħim ³ olsa şâniyen meces i‘âde oluna ve daħı ka’r-ı cerħ terk olunup atlanmaya ve eger ⁴ mevzi’ katı hummâ olsa faşd olunup çevresini māmîşâ ve mâ’-i hindibâ-y-ıla tılâ ⁵ olunsa ve eger mevzi’ nâşür müşkil olsa eyle gerekdür kim iki gün veyâhüd ⁶ üç gün şıķılmaya hattâ māddeyi anda cem’ olup nafħ zâhir ola mibza’la ‘azmdan ⁷ şakķ olunup ‘ilâc oluna ve bu maraz kaçan uzasa nâşür dinilür ve eger bu maraz ⁸ ecfâna mîl itse hâlbukim ğâyir olmasa eyle gerekdür kim hurrâcdan mâka dek ⁹ kat’ olunup laħm-ı fâsidden mümkün olan aħz oluna ve mâğda olan laħmdan ¹⁰ hazer oluna ve ba’de edviyye-i müceffefe-y-ile tecfif oluna zâc-ı meshūk gibi meşelâ ¹¹ otuz beşinci bâb ğuddeyi ve ‘ilâcını beyân ider ğudde mâğ-ı ¹² ekberde olan laħme-i tabî’iyye aşl-ı miğdârından ifrâtlâ ziyâde olmağdur ‘aynla menħıreyn ¹³ ortasındaki şakbuñ re’si üzerine ve ol mâğa maħşüş olan emrâzdandur sülâķ ¹⁴ gibi ve daħı kaçan ki bu laħm böyüse fużül-ı ‘aynı enfe dökülmekden men’ ider ve anda muħteķın ¹⁵ olup andan ğareb hâdiş olur el-‘ilâc eyle gerekdür kim evvel istifrag-ı beden

[40b]

¹ oluna ve sinn ve zamān i'tibāri-y-ile ve ba'de zūfre 'ilāc gibi aña 'ilāc oluna ya'nī bu marāza ² 'ilāc edviyye-i hādde-y-ile ve edviyye aña leyle ola kim ol edviyye eriyicidür zencār ve ³ kibrit gibi meşelā ve eyle gerekmez kim bi'l-külliyeye efn oluna belki eyle gerekdür kim andan lahme-i ⁴ tabī'iyye miqdār terk oluna tā kim nāķış olup andan seyelān 'arīz olmaya otuz ⁵ altıncı bāb seyelānı ve 'ilācını beyān ider ammā seyelān ⁶ māķ-ı ekberde olan lahme-i tabī'iyye miqdārı tabī'den nāķış olmaqdur seyelān ⁷ dan olan ruṭūbāt 'ayna meyl itmekden men' itmez ve gāh olur kim emri garebe rücū' ⁸ ider ve bu marāzın 'urūzına sebep üçdür ammā lahmi ifrātla kaṭ' itmekdendir 'ilācı ⁹ zūfrede ve sebelde veyāhūd isti'māl-i edviyye-i hāddedendür 'ilāc-ı zūfrede ve cerebde ¹⁰ ve sebelün hattā edviyye-i hādde ol lahmeyi ekl idüp eridür veyāhūd bu lahme nāķış ¹¹ olmaqdandır cüderī akabince ya'nī anda çıksa ve mādde anı eklitse ¹² andan seyelān 'arīz olur el-'ilāc eger māķ-ı ekberdeki lahma bi'l-külliyen fān ¹³ olsa aña bere yokdur ve eger nāķış olup bi'l-külliyeye fān olmasa ol egilüp ¹⁴ biter şol edviyye-y-ile kim lahm bitürür ve kaḅz ider ve azacuk göyündürür şol devā gibi kim ¹⁵ terkīb olunmuşdur za'ferān ve māmīşadan ve şarābdan ve şarābdan ve azacuk şebden

[41a]

¹ ve daḅı bu lahmeyi bitürendendür duḅān-ı kündür ve daḅı simmāķ ve devā-y-ıla anı ḅakk nāfi'dür ² şıfat-ı devā kim noķşān-ı lahmeye nāfi'dür bu durur māmīşā bir dirhem za'ferān ³ iki dāniķ şabr-ı usķūtürī nişf şeb-i yemānī bir dāniķ duḅān-ı kündür iki dāniķ ⁴ cümle edviyye şarābla yoḅrulup eşyāf kılma ve andan şarābla ezilüp isti'māl ⁵ oluna otuz yedinci bāb 'aded-i emrāz-ı mülteḅimeyi beyān ider ⁶ ammā emrāz-ı mülteḅime on üç nev'dür remed tarfe zūfre intifāḅ cesā ḅikke ⁷ sebel vedaķa dem'a dübeyle tüte lahm-ı zāyid inḅilāl-i ferd otuz sekiz ⁸ inci bāb enva'-ı remedi ve 'ilācını beyān ider ammā remed ḅārrdur mülteḅimede ⁹ ḅādiş olur ve ol üç

nev‘dür ammā nev‘-i evvel tekeddürdür mültehimede hādiş olur sebebi ¹⁰ hāricden duhān ve ğubār ve hārr-ı şems ve dühn gibi meşelā ve bu nev‘üñ kaçan sebab-i muhaddiş ¹¹ men‘ olursa remed sākin olur ve ammā nev‘-i şāni eşedd ve aş‘abdur nev‘-i evvelden ¹² ve ol iki sebebden hādiş olur ammā sebab-i hāricīdendür nev‘-i evvelüñ esbāb-ı fā‘ilesi ¹³ gibi kaçan dāhil-i bedendeki fazlayı taḥrīk itse veyāhūd sebab-i dāhilīdendür şol ¹⁴ fazla gibi kim ğışā-yı mültehimeye meyl idüp anda verem ihdās ider ve bu nev‘üñ ¹⁵ sebab-i muhaddişi kaçan hāricden men‘ olursa remed hālet üzerine bākī kalur zīrā dāhil-i

[41b]

¹ bedendeki fazla muḥtekin olmuşdur ve ammā nev‘-i şāliş eşedd ve aş‘abdur nev‘-i şānīden ² ammā sebebi keşret-i fużūl-i müteḥarrikedür dāhilden mültehimeye dökülür sebebi muḥarriksüz hāricden ³ ve daḥı bu nev‘üñ esbābı mevcūdedür nev‘ayn evvelinde lākin bu nev‘de eşedd ve aqvā ⁴ dur ve daḥı bu nev‘e tābi‘ olur verem-i ecfān ve intifāḥ ve veca‘ ve şalābet ve iki ‘aynda ⁵ ḥumret ve imtilā-yı ‘urūḫ ve temeddūd-i ‘urūḫ ve gāh olur kim şiddet-i veremden cefn münkalib ⁶ olur ve kaçan bu nev‘de ‘aynuñ beyāz-ı sevādından erfa‘ olur ammā remedüñ māddesi ve sebebi ⁷ aḥlāt-ı erba‘adandur ammā mādde-i demeviyyedendür ve ‘alāmeti ‘aynuñ keşreti veremi ve şiddeti ⁸ ḥumret ve keşret ruṭūbeti ve remaşıdur ve daḥı şikal ve ḥarāret ve telehhüb hiss olunmaḫdur ve ammā ⁹ mādde-i şafrāviyyedendür ve ‘alāmeti şiddet-i ‘arzān ve şiddet-i żarbān ve dem‘a ve mürre ve ḥarāret-i ¹⁰ müfraṭ ve telehhübdür ve daḥı ve kılllet-i veremi ve ḥumret-i remaşı olur kim aña şuda‘ ¹¹ ‘arız olur ve ammā ḥılt-ı balġamīdendür ve ‘alāmeti ruṭūbet-i ‘ayn ve kılllet-i ḥumret ve kılllet-i elem ¹² ve kılllet-i remaş ve kılllet-i şikal ve ḥarāretdür ve ammā ḥılt-ı sevdāviyyedendür ve ‘alāmeti ḥılt-ı ¹³ şafrāvīden olan reml ‘alāmetinüñ ḥılāfidur ve anda ḥarāret-i ḫalīle ve remaş-ı ¹⁴ ḫalīl vardır ammā balġamla demden olan remedde ‘inde’n-nevm ‘ayn mülteşik olur ¹⁵ ve ammā şafrā-y-ıla sevdādan evvelinde iltişāk olmaz ve eger iltişāk olsa ğāyet de ḫalīl

[42a]

¹ olur ammā bu ahlātuñ terkībinden olan remedüñ ‘alāmeti hıltı-ı gālib i‘tibāri-y-ile olur ² vāz olur kim remed-i yübsden olur ancak ve ‘alāmeti ‘aynuñ naķası olup gicede ‘inde’n-nevm ³ azacuk iltiřāk olmaķdur elemle ve bā‘zı remedüñ elemin gāh gāh gicelerde ziyāde olur ekřerī ⁴ yedi günden bākī kalur ve ba‘zınuñ elemin her günde katı olup tızcek oñulur ve dağı ⁵ remedle hummā olmaz illā nādir olur ve eger hummā hāřřeten şayfda olsa remed tızcek ⁶ oñulur ammā şiddet-i remed hummā ile āfet-i ‘azīmedür ve ammā veca‘-ı ředīd kim remedde hādiř ⁷ olur ammā hıltı-ı laza‘adandır kim ‘ayna dökülür vāz olur kim bu hıltı tıbaķāt-ı ‘aynı ekl ⁸ ider ve ammā hıltı-ı gālīz-i keşiredendür kim tıbaķātı temdīd ider veyāhūd zencār-ı gālīzedendür kim ⁹ ol tıbaķātı temdīd ider ammā ař‘ab-ı remed řitāda olandır zīrā tahlīl buhār gibi olur ¹⁰ el-‘ilāc eyle gerekdür kim eger remed evrāmdan olsa aña ‘ilāc-ı evrām ‘ilācı-y-ıla ¹¹ oluna evrāmı def‘ idüp ifna‘ idenile vaķt kim bu ‘uzv keşirü’l-hiss oldı-y-ısa vācibdür ¹² kim anda huřūnet ihdāř iden edviyye isti‘māl olunmaya belki aña ba‘zı ruťubāt-ı ¹³ müsekkine hıltı oluna beyāz-ı beyz ve leben ve lu‘āb habb-ı sefercel gibi ve dağı ‘ayn keşir ¹⁴ ü’l-hiss ve dağı serī‘ü’l-elemdür vācib degüldür kim ibtidāda edviyye isti‘māl oluna belki ¹⁵ evvelā vācibdür remedüñ sebep-i fā‘ili biline eger remedden nev‘-i evvel olsa eyle gerekdür kim

[42b]

¹ anuñ sebep-i muhaddiři kat‘ oluna ancak zīrā üç günde veyāhūd dört günde oñulup ² řey‘-i āhır isti‘māline ihtiyāc olunmaz ve leben-i cāriye-y-ile ‘ayn ğusl olunup tedbīr talťif ³ oluna ve āhır-i emrde ‘aynda emyāl-ı řādenc komaķ nāfi‘dür ve eger remedden nev‘-i řāni ve řāliř ⁴ olsa eyle gerekdür kim nażar oluna eger bunlaruñ hudūřı hıltı-ı demeviyyeden veyāhūd hıltı-ı ⁵ řafrāviyyeden olsa evvel cānib olmadan kīfāl fetħ olunup defā‘atle ihrāc-ı dem oluna sinn ⁶ ve kuvvet ve zamān i‘tibāri-y-ile ve remed-i hāddüñ evvel ğününde fařd-ı bāseliķ ğāyet de nāfi‘dür ⁷ zīrā mādde esfel-

i bedene cezb ider ve eger şāniye iħrāc-ı deme iħtiyāc olunsa kıfālden ⁸ faşd oluna zīrā nefsi ‘uzvdan istifrāğ-ı mādde ider cezb itmez ve eger ikinci gün veyā üçüncü ⁹ günde iħrāc-ı deme zārūreti iktizā itse ol miqdārca ‘amel oluna vaqt kim faşddan ¹⁰ ğarż-ı mādde-i cāriyeyi ‘ayna cezb idüp ve ‘aynda hāşıl olan mādde-i esfeli ‘uzva ¹¹ cezb itmek oldı-y-ısa lā-cerem faşd-ı bāselik vācib ve faşd-ı şāfin evceb oldı mı ¹² ve daħı cezb-i mādde hāşıl olur yedyen ve ricleyn delk idüp ‘azaleteyn ve sākeyn ¹³ şedd itmekle ve eger bundan sonra ishāl-i tabī‘ata iħtiyāc olunsa eyle gerekdür kim tabīh-i ¹⁴ ehlilec ve ıccās ve terencübīn ve hıyār-şenberle veyāhūd benefsec-i yābis ve sükkerle ishāl ¹⁵ oluna ve daħı ta‘ām-ı ğalīz-i redīden ve şürb-i nebīzden ve şarābdan ve cimā‘ ve hāmmāmdan

[43a]

¹ men‘ oluna ve her günde şarāb-ı haşhāş veyāhūd şarāb-ı nīlūfer sikencübīn rummānla ² aħz oluna zīrā tebrīd-i re’s ve beden ider ve şayfda ekl-i fevākihe men‘ encīr ve üzüm ³ ve enār gibi ve gıdādan sonra amrūddan ve ayvadan şey’-i kalīl i‘ām oluna ve şitāda ⁴ maruldan ve şeker kāmışın şarmaqdan ve tertīb-i ma‘de iden nesnelerden men‘ oluna tā kim ⁵ ‘aynda dem‘a iħdāş idüp ĩzā itmeye ve daħı sirkeden ve eşyā-yı hāmızadan ve kābız ⁶ dan hırrīfeden ve kuru üzümnden hazer oluna zīrā şāhib-i remedde küllīsi redīdür ve daħı ⁷ hūlūvv-i ma‘deden ve imtilā-yı ma‘deden ve şürb-i mā’-i keşīrden ve keşret-i kelāmdan ve şayhadan ⁸ ve köñlegin iliklemeden ve yüzünkoyı yatmaqdan men‘ oluna zīrā bunlar ve emşāli ‘ayna ⁹ mādde cezb iderler ve kuşmaqdan hazer oluna ve karağı ve kara döşek üzerinde ¹⁰ sākın olup yüzine kara hırka vaż‘ ide ve çevre yanına hazravāt döşeyüp ¹¹ bir nesneye nazār itmekden elbette men‘ oluna ve uyuması arķası üzerine yüce ¹² yaşduķ üzerinde söykenür gibi ola ve ibtīdāda beyāz-ı beyz isti‘māl oluna zīrā ¹³ ruṭūbet-i laza‘anūj hiddetin sākın idüp def‘-i veca‘ ider ve leben-i nisā daħı buncılayındur ¹⁴ lākin anda cilā vardur ve daħı lu‘āb-ı hābb-ı sefercel ve mā’-i şamğ-ı ‘arabī aña nāfi‘ olanlardandur ¹⁵ ve mīl-i daķīķ ucına panbuķ şarılup remaş ve kuṭū‘ dāyim anuñla

arılıla ve dahı

[43b]

¹ belkim remaş şığār-ı daķık eşedd ve as'abdur remaş-ı kibārdan zīrā ağlez-i mādleden ² nazc giç olur ve kaçan tenkıye-i beden tamām olsa ve marāz ziyāde olup keşret-i dümü' ³ ve riķkate ķutū' ve devām-ı seyelān olsa eyle gerekdür kim lebene veyāhūd beyāz-ı beyze ⁴ eşyā-yı muħaddire-i müsekkineden şey' -i ķalīl hılt oluna ve şey' -i keşir hılt olunmaya zīrā ⁵ bunlardan şey' -i keşir intihā-i marāz ve nazc giç idüp başarı-ı zulmet ihdās ider kim aña ⁶ oñulmak yokdur lākin zāruret iķtizā ider kim ol edviyyeden şey' -i ķalīl isti'māl oluna ⁷ tā kim 'uzv tahzīr idüp elemi sākin ide ol edviyye ba'zı eşyāfāt-ı müsekkinedür ⁸ eşyāf-ı ebyāz gibi şıfat-ı eşyāf-ı ebyāz kim nāfi'dür remed-i hādde budur zıkr ⁹ olunur isfīdāc-ı raşās sekiz dirhem şamg-ı 'arabī dört dirhem efyūn-ı mışrī ve keşirā ¹⁰ her birinden bir dirhem mecmū' aħz olunup daķķ oluna ve elenüp beyāz-ı beyz-i raķīķle yoğrula ¹¹ ve şāf eylenüp isti'māl oluna ve ibtidā-yı remedde ve kurūħda isti'māl-i zerūrātdan ¹² hāzer oluna zīrā yaramāzdur cidden belki tenkıye-i re'si ve bedenden soñra māķ-ı ekberde tūtiyā ¹³ murabbādan zerre-i şağire vaż' oluna zīrā devā-yı menhecdür ve ķat'-ı mevādda ve şıfat ¹⁴ budur kim tūtiyā-yı kirmānī hāfif aħz olunup daķķ oluna ve elenüp hāvanda şatlu řu-y-ıla ¹⁵ on gün terbiyet oluna ve her gün üzerine řu tağyir olunup defā'atle taşvīl oluna

[44a]

¹ be-ğāyet nāfi' ve mücerrebdür bu zıkr olunanda ve eyle gerekdür kim istifrāğdan soñra isti'māl ² oluna ve eger istifrāğdan oñdin isti'māl olunsa marīze-i beliyyeye 'azīme celb olur ³ ve dahı menfa'atı zāhire-y-ile nef' idüp marīz uyudandur harem-i şağir zerr itmek şıfatı ⁴ budur ve kuşūr-ı beyz-i decāc aħz olunup mā'-i milħ cerişle ğusl oluna defā'atle hāttā anda ⁵ kuşūr-ı raķīķden nesne bāķī ķalmaya ve ba'de mā'-i 'azbla ve hadd defā'atle ğusl oluna hāttā ⁶ anda mülūħatdan nesne bāķī ķalmayup neşf oluna ve mendīle řarħ olunup laşif ferek ⁷ oluna hāttā ķaşr-ı raķīķden andan bir şey' bāķī ķalsa anda temeyyüz oluna ve küleķde ķurudulup ⁸ ve gubār gibi olunca

saḥḥ olunup eşyāf-ı ebyāzdan sonra isti'māl oluna be-ğāyet nāfi'dür ⁹ ve ibtidāda ve ziyādede isti'māl-i zerūrdan hazer oluna kim anda anzurūt vardır zīrā ¹⁰ marīze-i eziyyed celb ider ve ğıda aḳabince nevm-i nehārdan men' oluna zīrā 'aynda buḥār ihtikān ¹¹ idüp verem ziyāde ider ammā nevm-i leyl marīze enfa'dur ve eyle gerekdür kim eşyā-yı muḥaddire ¹² den marīze şemm oluna tā kim aḳa nevm-i leyl ḥāşıl ola luffāḥ ve efyūn ve mā'-i verd ve benefsec-i ¹³ raṭb ve nīlūfer-i raṭb gibi ve daḫı remed-i ḥādde 'ilāc itmek istifrāğ-ı beden olmadan yaramazdur ¹⁴ ve bi'l-cümle her veca'la ki şarb olsa anuḡ 'ilācı istifrāğ-ı bedenden sonra edviyye-i müberridde ¹⁵ ve müsekkine-y-ile olur ve daḫı şufret-i beyzle tazmīd-i 'ayn vācibdür zīrā mevādd men' ider ve daḫı

[44b]

¹ cefneyn arasında cins-i fetīleden nesne ḳomaḳdan hazer oluna zīrā inṭibāḳ ṭabī'ati-y-ile ² cefn munṭabıḳ olmaḳdan men' ider ve cemī' 'alel-i 'ayna inḳiṭā'-ı māddeden sonra mu'ayyen ³ olanlardandır taltīf ğidā ve ta'dīl-i ṭabī'at ve terk-i nebīz ve terk-i cimā' ve daḫı nāfi' ⁴ olanlardandır eṭrāf şedd ve delk ve mā'-i ḥārrla tekmiid idüp ve sāḳeyn şedd itmek ⁵ ḥuşūşā veca' şedīd ola ve daḫı ecfān şudḡeyn ve cebhe ṭılā oluna ḥuzaż ⁶ ve eşyāf-ı māmīşā-y-ıla zīrā mevāni'-i māddedendür ve eger istifrāğdan sonra 'ayna mevādd ⁷ dökülse eyle gerekdür kim ol tazmīd hindibā-y-ıla ve varaḳ-ı nīlūfer ve benefsecle ve vecche ⁸ ğusl oluna mā'-i verd ve mā'-i maṭarıla ve mā'-i ḳuşūr-ı ḥaşḥāş ve benefsec ve nīlūferle ⁹ ve gül ḳaynadılup isti'māl oluna yaluḡuz ve hem ğayrla ve şudḡeyn ve cebhe tazmīd oluna ¹⁰ şandal ve mā'-i verd ve māmīşā ve mā'-i 'avsec ve mā'-i sefercel ve mā'-i baḳlatü'l-ḥamḳa-y-ıla ve bi'l-cümle ¹¹ her nesne-y-ile kim tebrīd ve ḳabz zīrā bunlar ve emşāli mevāddı men' idenlerdendür ve daḫı 'ayneyn ¹² mā'-i bāridle yıḳamaḳdan men' oluna zīrā ihtikān-ı buḥār idüp inḫilāl-ı remed men' illā meger kim ¹³ su'-i mizāc-ı ḥārrdan ola māddesüz ve bunun 'alāmeti ḳilleti imtilā-yı 'urūḳdur ve verem-i ¹⁴ cefneyn ve mülteḫimedür ve ḳillet-i dümū' ve ḳarnīdür ve ḳaçan maraż ziyāde olmaz olup ¹⁵ ḳarār itse 'alāmeti ḳillet-i

seyelān ve kılllet-i at' ve ahnīdūr zīrā enfden ve 'ayneynden

[45a]

¹ dūmū' ve utū' cārī olur lā-cerem mādde ziyāde olur ve açan mādde mūnatı' olsa maraz ² arār idüp turur ve ol vat sāyir-i 'ilāc at' olunup ābız ve muallil isti'māl oluna ³ eyāf-ı ebyāz gibi kim anda anzurūt oluna mā-y-ıla ezilüp 'ayna amzurula ıfatı ⁴ budur anzurūt murabbā leben-i ütünle ve keīrā ve efyūn her birinden bir dirhem amg-ı 'arabī ⁵ dōrt dirhem isfidāc-ı raā sekiz dirhem cümle edviyye az olunup mā'-i maarıla cem' ⁶ oluna ve āf eyleneüp zerr oluna bāb-ı dōrdüncide zıkr olunan melekāyādan onra ve zerūr ⁷ māeynde ve cefneyn ortasında vaz' olunmak vācibdür zīrā ufa eyādur ve daı ⁸ bu mevzi'de nāfi' olanlardandır eyāf-ı bür'ü yevmī ıfatı budur iqlīmīyā ve nuās murīk ⁹ her birinden üç dirhem eyāf-ı māmīā iki dirhem aāıya ve efyūn her birinden bir dirhem ¹⁰ cümle edviyye az olunup da oluna ve mā'-i maarla yoğrulup āf eylene ve eger tenıye-i bedenden ¹¹ ve ta'dīl-i gīdādan onra maraz uzayup umret ve seyelān dāyim olsa bunlar delālet ¹² ider kim nefsi-i abaāt-ı 'aynda ey'-i mutebis vardır ve eyle gerekdür kim tūtīyā ve niā-y-ıla aa ¹³ 'amel oluna zīrā ol rutūbet-i reddiyeyi nef ider ve eger cefnde baıyye-i verem olsa cefn ¹⁴ tılā oluna ve aāıyā ve mūr ve za'ferān ve nuās murīk ve abrla zīrā bunlar mevāddı men' idüp anda ¹⁵ āıl olanı talīl ider ve açan initāta ibtidā itse kim 'alāmeti inıta'-ı seyelān ve kılllet-i utū'

[45b]

¹ ve ahnī ve ittiā-ı ecfāndur eyāf-ı amer-i leyyin isti'māl oluna ve ammām bu vatda nāfi'dür ² ve ba'de amer-i ādde isti'māl ve cefn alb olunup azarla naā oluna ve bu eyā ³ fātdan onra 'ayna emyāl-i ağber onula ve açan 'aynda remed oñulmayup uzasa bil kim ⁴ anu cefnünde cereb vardır ve eyle gerekdür kim cefn alb oluna ve andan aā ⁵ dānesi gibi görünen eczā eyāf-ı azar ve rūenā-y-ıla akk oluna tā kim biri āıl ola ammā ⁶ balgāmdan veyāūd rī-i gālīzeden ādī olan remedden 'ayn verem olup attā beyāzı ⁷ sevādı üzerine 'ālī olur lākin anula

humret-i şedide ve seyelân olmaz eyle gerekdür kim ⁸ taltîf tedbîr olunup ‘ayn ibtidâda kehl oluna şâdencle ancağ ‘ayn mâ’-i fâtirle gusl oluna ⁹ ve kaçan maraz karar itse eşyâf-ı ahmer-i leyyine isti‘mâl oluna ve ba‘de emyâl-i ağber nâfi‘dür ¹⁰ ve edviyye-i muhaddire isti‘mâl olunmaya zîrâ kim bu maraz ziyâde olur ve kaçan eşyâfât isti‘mâl ¹¹ olunsa ibtidâda rakîk ve sonra da koyuca ezile ve ammâ hılt-ı sevdâviyeden ‘arız olan ¹² remedde kehl-i levn yübsden ‘arız olmuş remeddür ve ‘alâmet-i ‘aynuñ naqqâsı ve ‘inde’n-nevm iltişâkdur ¹³ kalîlen ve dağı kılet-i remaş ve anuñ şalâbeti yüzüñ gicimesidür ve anda humret-i yesiredür ¹⁴ cidden ve ‘ilâci hammâm ve isti‘mâli kehl-i mażâzdur bürüd-ı hışırım gibi ve faşddan hazer ¹⁵ oluna ammâ ermâd-ı mürekkebenüñ ‘ilâcında ta‘ab vardur ve eyle gerekdür kim defâ‘atle istifrag-ı

[46a]

¹ bedene müdâvemet olunup andan hılt-ı gâlibüñ def‘ine kaçd oluna ve belkim müdâvemet-i istifrag ² ve huqn ve be-gâyet nâfi‘dür hattâ az olur kim ‘ilâcsuz oñulur ve dağı vâcibdür kim tabi‘ata ³ ‘avn olunup za‘f-ı kuvvetden gâfil olunmaya tâ kim def‘-i marazdan ‘aciz olmaya ve dağı bu ⁴ marazda zarüretsüz muhaddirât isti‘mâl olunmaya zîrâ ahîrü’l-emr zulmet ihdâş idüp ⁵ biri ‘asîr olur ve dağı bürüdet gâlib olan büldânda ve emzâcda ve esnânda ve ezmânda ⁶ olan remedüñ müddeti tûldür ‘ilâcına mülâzemet olunup tazaccur olunmaya zîrâ bunlaruñ ⁷ hacb itmeyen eşedd ve ağlezdür ve bu ecl-i-çündür kim şitâda olan remedüñ berresi bağı oldı ⁸ vâz olur kim ‘aynda mâşîrâdan bir nev‘ ‘arız olur aña remed dinilmez ammâ fark remedle bunuñ ⁹ ortasında olur kim remedle ‘arzân ve dem‘a vardur ve ammâ mâşîrâya bunlar tâbi‘ olmazlar ¹⁰ ve yaluz istifragla oñulur ve dağı bilmek vâcibdür kim şol remed-i raṭb ve keşîrû’s-seyelânüñ ¹¹ intihâsı seri‘dür leyle-i vâhidede inhiṭât-ı kâmil hâşıl olur ammâ şol remed-i yâbis ¹² kalîlü’s-seyelânüñ nazcı ‘asîr olur hattâ az olur kim emr-i mütetâvil olur ve dağı belkim ¹³ utliye-i ecfân nazc-ı ermâda ve taḥlîline mu‘ayyen olanlardandır şîfat-ı tîlâ kim nâfi‘dür ¹⁴ remedde ve vereme budur ‘ades-i makşûr ve

şandal ve verd-i yābis ve kāfūr aḥz olunup ¹⁵ mā'-i hindibā-y-ıla tılā oluna şıfat-ı tılā kim 'aynda 'arız olan vereme nāfi'dür

[46b]

¹ budur şabr-ı uskūturī ve eşyāf-ı māmīşā ve ḥuzaż ve za'ferān ve efyūn ve aḳāḳıya ve tīn-i ² ermenī ve şandal-ı aḥmer her birinden bir cüz' aḥz oluna varaḳ olunup mā'-i 'nebi-ı şa'leble yoğrula ³ ve eşyāf-ı kibār kılinup isti'māl oluna şıfat-ı āḫirī kim nāfi'dür remed-i ḥāddede ve zārbān-ı ⁴ şedīde budur verd-i yābis ve ḳuşūr-ı rummān-ı ḥulv ve 'ades-i maḳşūr aḥz oluna ve mā-y-ıla ⁵ taḃḥ olunup dühn-i verdle isti'māl oluna ve daḫı 'ayna vaż' oluna zimād gibi ⁶ ve daḫı naḥs ve ruṭūbāt-ı ḥāddeyi men'idenlerdendir hindibā-yı meslūḳ ve varaḳ-ı nīlūfer ⁷ ve benefsec dühn-i verdle vāz olur kim şelce ve berde nazardan remed 'arız olur ve 'ilācı ⁸ tībn-i 'aḳddan ḳaynadup buḫārına yüz ve göz dutmaḳdur ve eger andan baḳıyye bāḳī ḳalsa ⁹ eşyāf-ı aḥmer-i leyyin ve bürūd-ı ḫışım bunun gibi remede nāfi'dür otuz ṭokuzuncu ¹⁰ bāb ṭarfeyi ve 'ilācını beyān ider ammā ṭarfe bir ḳandur kim ¹¹ mülteḫimeye dökülüp evrādını ḫarḳ ider sebep-i 'urūzı üçdür ammā esbāb-ı bādīden ¹² biridür kim 'ayna muşabb olup mülteḫimi ḫarḳ ider ve ammā 'ayna yetişen zārb-e-i şedīdeden ¹³ mülteḫimeye dökülen demdendir lākin 'urūḳ-ı mülteḫim münḫarif olmaz veyāḫūd mülteḫimeye muşabb ¹⁴ olan dem ḥāddedendir vāz olur kim ḳazef-i şedīd 'aḳabince olur vāz olur kim infitāḳ-ı ḥurrācdan ¹⁵ olur ferdede olur el-'ilāc eger ḫudūş-ı veremden ḫazer olursa vācibdür kim

[47a]

¹ ḳifāl fetḫ olunup 'ayna leben-i cāriye ṭamzurula ve eger verem ḫumret ve dem-i zāyid olsa ² 'ayna beyāz-ı beyz-i raḳīḳ ṭamzurulup eşyā-yı māni'a taẓmīd oluna ve eger eşer-i verem ³ olmasa vācibdür kim 'ayna ibtidāda leben-i cāriye ṭamzurula veyāḫūd pūr ḳanadı ⁴ altındaḡı uvacuḳ yünlerün ḳanı şaḳlasa veyāḫūd dem-i şefānīn ṭamzurula yalunuz ⁵ veyāḫūd tīn-i ermenī-y-ile veyā tīn-i aḫzarda olan ruḫāmdan bir şey' ile eger müteḫallil olsa ⁶ febīhā ve ne'am ve eger müteḫallil olmasa kündür saḫḳ

oluna ve leben-i cāriye-y-ile ezilüp ‘ayna ⁷ taqtīr oluna ve eger mütehallil olmasa ‘ayna mā’-i nānhuvah ve mā’-i milh-i enderānī tamzurula ⁸ veyāhūd ‘ayn tekmiḍ oluna şol nesne-y-ile kim anda taḥ olunmuş ola şa‘ter-i ⁹ yābis eger mütehallil olsa febihā ve ne‘am ve illā ‘ayna mā’-i fūcil taqtīr olunup tazmīd oluna ¹⁰ kuşūr-ı fūcil ve zebīb ve zerḳ-i ḥammāmla ve eger zarbe mülteḥimeyi ḥarḳ eylese eyle gerekdür kim ¹¹ milh ve kemmūn mażḡ olunup ‘ayna taqtīr oluna ve eger zirnīh-i aḥmer saḥḳ olunup ¹² māya tarḥ olunsa ve şāfi aḥz olunup ‘ayna tarḥ olunsa yāhūd ‘ayn kündür ¹³ ve aḥşā-yı baḳarla techīr olunsa be-gāyet tarfeye nāfi‘ ola ve daḡı tarfeye nāfi‘ olanlardandır ¹⁴ işbu eşyāf kim şıfatı budur şādenc magsūl üç dirhem nuḥās muḥriḳ iki dirhem ¹⁵ budd ve lü’lü’-i ḡayr-ı meşḳūb her birinden iki buçuk dirhem fūfel-i meshūk ḥiddeti üzerine

[47b]

¹ dört buçuk dāniḳ isfidācū’r-raşāş bir dirhem zirnīh-i aḥmer ve demū’l-aḡaveyn ve za‘ferān ² ve kehrübā her birinden nişf dirhem cümle edviyye dem-i ferāḥla saḥḳ olunup şāf eylene ³ ve leben-i cāriye-y-ile ezilüp vaqt-ı ḥācetde isti‘māl oluna ve eger fatḳ-ı ḥurācdan olsa ⁴ eyle gerekdür kim ‘ilāc eşyāf-ı ebyāz ve eşyāf-ı abārla ola şıfat-ı eşyāf ⁵ kim nāfi‘dür tarfede ve veca‘-ı ‘aynda kim şedīdū’l-ḥarāret ola budur iḳlīmīyā-yı zeheb ⁶ ve nuḥās muḥriḳ her birinden iki dirhem demū’l-aḡaveyn ve lü’lü’-i ḡayr-ı meşḳūb ⁷ her birinden dört dirhem keşīrā ve mürr ve za‘ferān ve nişā ve ‘urūk ve aḳāḳıyā her birinden ⁸ iki dāniḳ zirnīh-i aḥmer ve sükker-i ṭabarzed her birinden nişf dirhem cümle edviyye saḥḳ ⁹ olunup yoḡrula ḥubūb kılınup isti‘māl oluna kırkıncı bāb ¹⁰ ‘ayna vāḳi‘ olanuḡ ‘ilācını beyān ider ‘ayna ḡubār ve duḡān gibi nesne vāḳi‘ olsa ¹¹ eyle gerekdür kim ‘ayna tekrār leben-i cāriye veyāhūd mā’-i ‘azb tamzurula zīrā kim tenḳıye ¹² idüp ‘aynda vāḳi‘ olanuḡ cemi‘sin iḥrāc ider ve eger anda tibn gibi veyāhūd reml gibi ¹³ olup zāhir olmasa eyle gerekdür cefn-i a‘lāda ḳalb olunup re’s-i mīlle ol aḥz oluna ¹⁴ veyāhūd barmaḡa ḥırḳa-i kettān idüp cefn üzerine mesh oluna ve eger cevfi ¹⁵ cefne veyāhūd ‘arż-ı ‘ayna şiddet-i ḥuşūnet olan

nesne yapışsa eyle gerekdür kim şefetle

[48a]

¹ ol zāyil olunup ‘ayna leben-i cāriye ʔamzurula kırk birinci bāb ² zufreyi ve ‘ilācını beyān ider ammā zufre ziyāde-i ‘aşabiyyedür şifāk-ı mülteħimede māḳ-ı ekberden ³ bitüp az az münbasit olur hıcb-ı ʔarniyyeye dek gāh māḳ-ı aşğarda biter ve gāh cemī māḳeynde ⁴ biter ve ‘ayna zarar virüp hareketden men‘ ider ve gāh mülteħime ve ʔarniyye üzerine mümtedd ⁵ olup hattā başarı men‘ ider ve gāh mülteħime üzerine münbasit olur ancak ve andan raḳīḳ-i ⁶ ebyaz olanuḡ biri eshel olur ve anda şulb-ı aḡmer olanuḡ biri ıbtā’ olur el-‘ilāc ⁷ eger şafrā ibtidāda raḳīḳ olsa ‘ilācı beyāzına cilā viren edviyye-i ḡadde-y-ile olur ⁸ nuḡās muḡriḳ ve nūşadır ve ʔulḳadis ve milḡ-i enderāni ve merāret-i ḡunzīr ve mā‘iz gibi ve ammā cālīnūs ⁹ ʔatında aşl-ı süsen zufreye nāfi‘dür ve daḡı zufreye laḡm-ı zāyide nāfi‘ olanlardandır ¹⁰ eşyāf-ı ʔayşar kim şifātı budur şādenc maḡsül on iki dirhem şamḡ-ı ‘arabī ve nuḡās ¹¹ muḡriḳ her birinden altı dirhem ʔulḳatār muḡriḳ ve zencār her birinden iki dirhem cümle edviyye ¹² aḡz olunup daḳḳ oluna ve elenüp şarābla veyāḡūd mā’-i rāziyānecele yoḡrula ve şāf eylenüp ¹³ isti‘māl oluna ve daḡı bāselīḳün-ı kebīr nāfi‘dür ve bunlaruḡ küllisinden enfa‘dur ¹⁴ ve rüşenāyī şifāt-ı rüşenāyī kim nāfi‘dür sebelde ve zufrede ve cerebde ve zulmetde ¹⁵ ve dem‘ada ve beyāzda bu durur şādenc maḡsül ve nuḡās muḡriḳ iḳlīmīyā-yı fızza ve milḡ-i

[48b]

¹ hindī ve būraḳ-ı ermenī ve zencār ve dār-ı fulful bunlaruḡ her birinden dört dirhem ² fulful-ı ebyaz ve esved ve zebedü’l-baḡr her birinden sekiz dirhem şabr-ı usḳūturī ve sünbül-i ³ ḡīb ve ʔaranful her birinden dört dirhem zencebīl ve helīlec her birinden iki dirhem ⁴ za‘ferān ve nūşadır her birinden bir bucuḳ dirhem cümle edviyye daḳḳ olunup elene ve nāzük ⁵ saḡḳ olunup isti‘māl oluna ve eger dühn-i ḡabb-ı ʔuḡun aḡz olunup ve hem dühn-i ḡazef ⁶ ḡazāyir aḡz olunup ḡazārāndan ʔışr olursa ve bāḳī daḳḳ olunup ve dühne ḡılt ⁷ olunup zufre anuḡla nehārda defā‘atle delk olursa zufre

eriyüp hadîdle ‘ilāca ⁸ ihtiyāc olunmaya ve dahı isti‘māl-i devā duḥūl-i ḥammāmdan sonra ola tā kim telyīn ⁹ ḥāşıl ola ve eger zıfre uzayup şulb olsa ‘ilācı hadîdle olur ve eyle gerekdür kim ¹⁰ ‘ādetce istifrag-ı beden oluna ve cefneyn feth olunup zıfre şınāre-y-ile fevke medd oluna ¹¹ ve eger iltişāk-ı şedîdle mülteşık olmasa fevke sühületle cezb oluna ve tahtına ¹² meht veyāḥūd rīşe idḥāl olunup şalḥ oluna ve eger iltişāk-ı şedîd olsa ¹³ cānib-i zıfreden re’si mıkrāzla kaṭ’ olunup ālet şalḥa medḥal kılina ve tahtına meht ¹⁴ idḥāl olunup mülteḥimeden rıfḳla şalḥ oluna lākin rīşe eslemdür ğayrıdan ¹⁵ zīrā mehtden emīn olunup ğışā-yı ḳarniyye erfaḳ olur ve eger zıfre anuḥ üzerinde

[49a]

¹ olsa māḳa degin ve ḳaçan zıfre māḳ-ı ekberde ḥāşıl olsa mıkrāzla kaṭ’ olunup andan ² bir şey’ bākī ḳalmaya tā kim şāniyen ‘avdet itmeye ve māḳda olan laḥmeden hazer oluna tā kim ³ andan reşḥ ‘arız olmaya belki zıfre kaṭ’ oluna ancak ve kaṭ’a māḳ-ı ekber-i yevelīsinden ⁴ ibtidā oluna mıkrāz enf üzerine ḳomağla ve māḳ-ı aşğar-ı yevelīsinden kaṭ’ olunmaya ⁵ ammā zıfre-y-ile māḳda olan laḥme arasında fark oldur kim zıfre beyzā-yı şulbe-i ‘aşabiyyedür ⁶ ve māḳda olan laḥme leyyine-i ḥamrā’-i laḥmiyyedür ve ba’de ‘ayna çiyenmiş mā’-i milḥ ve kemmūn ⁷ vaṣ’ olunup ‘ayna dühn-i verdle şufret-i beyz şedd oluna ve dühnden tekşir olunmaya ⁸ zīrā marazdur ve ‘ayn bağluyken çok çok taḥrīḳ oluna tā kim iltişāk ‘arız olmaya ⁹ ve eger yarındası olsa şedd-i ‘ayn ḥall olunup ‘ayna şāniyen mā’-i milḥ ve kemmūn taḳṭir oluna ¹⁰ ve ḳaçan üçüncü gün olsa ‘ilāc-ı sāyir edviyye-i ḥādde-y-ile ola bāselīḳūn ve ruşenāyī ¹¹ gibi ve eger verem-i ḥārr ‘arız olsa müsekkin-i verem isti‘māl oluna ve dahı bilmek ¹² vācibdür kim gāh olur zıfre cezb olunsā şıfāk ¹³ anuḥla bile müncezib olur ve eger kaṭ’ olunsā andan ḥavf olunur ve eyle olsa vācib ¹⁴ dür kim ḥicāba mülteşık olmaya kaṭ’ olunup bākī edviyye-i ḥādde-y-ile ‘ilāc oluna ve dahı ¹⁵ belkim ğışā-yı mülteḥim cism-i şulb ğuzrūfidür aña şınāre müte‘allik olmaz eger andan şey’-i leyyine

[49b]

¹ şınāreye müte'allik olsa belkim ol marāz dandır ğışādan degüldür kırk ikinci bāb ² mülteḥime 'arız olan intifāḥı beyān ider ammā intifāḥ dört nev' üzerinedür nev'-i evvel ³ sebebi rīḥdür ve 'alāmeti oldur kim vefke ḥādiş olur ve ekşer-i emrde ḥudūşından evvel ⁴ māḳ-ı ekberde ḥarḳa 'arız olur sınek ve aru ışırdüğünden 'arız olan gibi ve levni ⁵ evrām-ı balgamiye üzerinedür ve ikinci nev'ün sebebi fazla-i balgamiye ğayrı ğalīzedür ⁶ ve 'alāmeti oldur kim levni arrdur ve şıkalı ekşer ve bürüdeti eşeddür ve kaçan üzerinde barmağla ⁷ ğāmz olursa içine ğavr idüp eşeri bākī kalur ve daḥı üçüncü nev'ün sebebi fazla-i ⁸ mā'iyedür ve 'alāmeti oldur kim kaçan uşbu'la üzeri ğāmz olursa sür'atle içine ğavr ⁹ idüp eşeri ekşer bākī kalmaz zīrā mevzi' sür'atle mümtelī olur ve anuḡla veca' ve żarbān ¹⁰ olmaz ve levni beden üzerine olur ve dördüncü nev'ün sebebi merhā'-i sevdā cinsinden ¹¹ fazla-i ğalīzedür ve bu cinsden seretān mütevellid olur ve ekşer mülteḥime ve ecfāna ¹² 'arız olur ğāḥ mümtedd olup ḥācibeyne yetişür ve ğāḥ cenneteyne nāzil olur ve 'alāmeti ¹³ şalābetdür ve anuḡla veca' yokdur ve levni kümdür ve ekşer remed-i müzminde ve ḥudūş ¹⁴ cüderī 'akabince 'arız olur ḥuşūşen kim nesāda ve şıbyānda ola el-'ilāc ¹⁵ ammā nev'-i evvele ol ğünde elbette bir nesne-y-ile ta'arruz olunmaya zīrā 'ilācsuz müteḥallil

[50a]

¹ olur ve eger andan baḳıyye bākī kalsa yüz göz mā'-i ḥārrla ğusl olunup talḥīf tedbir oluna ² ve ammā nev'-i şānī ve şālīşün 'ilācı 'ilāc-ı evrām gibidür ya'nī istifrāğ-ı beden olunup ³ taḥlīl-i fazla oluna ekhālle ve eger necāḥ olmasa balğamdan ḥādiş olan bāb-ı remedde vaşf ⁴ olunduğı gibi tazmīd oluna ve bu 'illette edviyye-i müseddide ve kābıza isti'māl olunmaya ⁵ belki istifrāğ-ı beden olunup muḥallil isti'māl oluna ve kaçan istifrāğ-ı beden olursa 'ayn ⁶ kehl oluna eşyāf-ı aḥmer-i leyyinle ve daḥı ḥammām bu marāzuḡ muḥallilātındandır ve 'ayn verd bābunec ⁷ ve

benefsec ve nīlūfer tazmīd olunup bunların şuyı-y-ıla ‘ayn gısl oluna ve ‘ayna mā’-i⁸ şabr tanzuruluş cefn anuñla tılā olunan zīrā şānındandır kim evrāmı taḥlīl ider ve ‘ayna⁹ müncelib olanı men’ idüp anda ḥāşıl olanı taḥlīl ider ve ammā nev’-i rābi’ tedbīr oluna¹⁰ evrām-ı sevdāya tedbīr gibi nitekim beyān gele mevzi’inde inşā’ llāhü-te‘ālā şıfat-ı¹¹ eşyāf-ı ḥulūķī kim nāfi’dür rīḥde ve nefḥada ve daḥı cefnde ve mülteḥimede olan¹² veremde budur nuḥās muḥriķ üç dirhem aķāķıyā iki dirhem keşīrā ve şamğ-ı ‘arabī ve sünbül-i¹³ tīb ve za‘ferān her birinden bir dirhem cümle edviyye aḥz olunup mā’-i maṭarla yoğrula¹⁴ şıfat-ı eşyāf-ı esved kim nāfi’dür ‘aynda ve cefnde olan rīḥe budur nuḥās¹⁵ muḥriķ bir buçuk dirhem za‘ferān nışf dirhem budd her birinden bir dirhem

[50b]

¹ efyūn bir buçuk dirhem aķāķıyā beş dirhem eşyāf-ı māmīşā nışf dirhem cümle edviyye aḥz² olunup yoğrula eşyāf-ı kibār eylenüp anuñla kehl ve ḥāricden tılā oluna şıfat-ı³ āḥiri kim nāfi’dür anuñla cefn tılā olunur nuḥās muḥriķ iki buçuk dirhem za‘ferān⁴ nışf dirhem lü’lü’ ve budd sünbül her birinden bir dirhem efyūn bir buçuk dirhem aķāķıyā⁵ şülüşeyn dirhem cümle edviyye aḥz olunup eşyāf-ı kibār kılına kırk üçüncü bāb⁶ mülteḥime ‘arız olan cesāyı beyān ider ammā mülteḥime ‘arız olan cesā bir şalābetdür⁷ kim mecmū’ ‘ayna ‘arız olur ve gāḥ olur kim ecfāna bile ‘arız olur ammā sebebi ḥılt-ı balgamī⁸ dür kim ḡāyet de ḡılażı ve yūbsi vardır ve ‘alāmeti oldur kim ‘ayna ḥareket anuñla ‘asīr olur⁹ ve aḡa temeddüd ve veca’ ve ruṭubetsüz ḥumret ‘arız olur ve daḥı anda ḥādiş olan¹⁰ şiddeti cefāf-ı eclinden vaķt-ı intibāḥda fetḥ-i ‘ayn ‘asīr olur¹¹ remaş yesīr şulb-ı müctemi’ olur el-‘ilāc eyle gerekdür kim evvel telyīn-i ṭabi‘at olunup¹² ‘ayn-ı muttaşıl tekmiğ oluna mā’-i ḥārrla ulumiş isfence veyāḥūd ḳuṭunla ‘inde’ n-nevm¹³ ‘ayna beyzā vaż’ oluna kim ol ḳarışmış ola beyāz ile ve dühn-i verdle veyāḥūd¹⁴ ördek veyāḥūd ḳaz yağı-y-ıla ve daḥı şalābet iḥdāş iden eşyā-yı bārideden¹⁵ marīz men’ oluna ve re’s dühn-i keşīr muratṭıb döğülüp ‘ayn kehl oluna devā’-yı mażāzla kim

[51a]

¹ celb dümü' ider bir verd-i hısrım gibi kırk dördüncü bāb ² mülteħime 'arız olan hıkkeyi beyān ider ammā hıkke mülteħime dökülen fazla-i māliħe-i ³ būraķıyyeden 'arız olur ve 'alāmeti oldur kim 'aynda dem'a māliħe-i būraķıyye ve hıkke ⁴ ihdāş ider ke'enne-hū bir şeydür kim mülteħime farz ider huşuşā kim andan māķ-ı ekber-i ⁵ yelelī-y-ile ve daħı anda ħumret-i yesire ve ecfānda ħumret olur vāz olur kim şiddet-i hıkke ⁶ den ecfāndan ħurūħ 'arız olur el-'ilāc eyle gerekdür kim telyin-i tabī'at ve duħūl-i ⁷ hammām ve talġif tedbīrden şonra 'ayn kehl oluna eşyāf-ı aħmer-i ħādd ve dāzece ve her ⁸ nesne-y-ile kim dümü' celb ider rüşenāyī ve bāselīķün gibi kırk beşinci ⁹ bāb sebeli ve 'ilācını beyān ider ammā sebel bir imtilādur ġalīz ¹⁰ den 'urūķ-ı 'aynda ħādīş olup ħıcāb-ı mülteħime üzerine müteşevvib ve münbaşı ¹¹ vāz olur kim ħarnīye yetişüp anda ħumret ve ġılaz ħādīş olur ve ekşer anuġla ¹² seyelān ve ħumret-i hıkke olur ve sebel iki nev'dür nev'-i evvel baġın-ı 'urūķa ve mülteħimede ¹³ olan cedāvile 'arız olur ve 'alāmeti oldur kim dāħil-i şıfāķda olan evrāduġ ¹⁴ ve daħı yelelīsinde olanuġ üzerlerinde ġamāma beñzer bir nesne görünür kim anları setr itmişdür ¹⁵ ve anda ħumret-i yesire vardur ve marīze-i ħakkāk ve 'uṭās-ı mütevālī 'arız olur huşuşā

[51b]

¹ zū'-i şemse nażar oluna ve anuġla keşret-i dümü' vaķ'a-ı 'aynda żarbān vardur el-'ilāc ² bu nev'üġ 'ilācında eyle gerekdür kim istifrāġ-ı beden oluna ħabb-ı ayāric ve ķūķıyā ve faşd-ı ³ ķīfalle ve ba'de tenķıye-i re's oluna ġarġara itmekle ayāricle ve ayārice müşāķille ve ba'de ⁴ muķavvī-i dimāġ isti'māl oluna şemm-i 'anber ve lāden bunlaruġ gibi muķavviyāt-ı dimāġdan ⁵ ve daħı re'sde buħār-ı ġalīz ihdāş iden aġdiyeden men' oluna baķla ve 'ades ve semek ⁶ ve laħm-ı baķar gibi ba'de işbu sa'ūṭ isti'māl oluna şıfat-ı sa'ūṭ kim nāfi'dür rīħ-i ⁷ sebelde ve enfde olan süddede ve yüzde olan rīħde budur kündüs-i ħādīş bir dirhem ⁸ mürr-i şāfī iki dāniķ ħuzaż-ı

mekkī bir buçuk dāniḳ za‘ferān bir buçuk dāniḳ şabr-ı usḳūtūrī dōrt ⁹ dāniḳ cümle edviyye cem‘ olunup daḳḳ oluna mā’-i merzencūş-ı raḫbla yoḡrulup ‘ades gibi ¹⁰ ḫabblar ḳılına ve muttaşıl üç gün anuḡla sa‘ūt oluna ve her günde bir ḫabbe isti‘māl oluna ¹¹ leben-i cāriye ve dūhn ile ve eger rīḫ ḳaviyye olsa merzencūşdan aḡa şey’-i ḳalīl ḫılt olunmaḳ ¹² zarar itmez şıfat-ı devā kim enfe nafḫ olunup tenḳiye-i dimāḡ ve rīḫ-i sebele nef‘ ider budur kündüs ¹³ ve zerīre ḳaşab ve verd-i yābis her birinden aḡz olunup daḳḳ oluna ve andan enfe nafḫ olunup ¹⁴ merzencūş şemm oluna ve ba‘de ‘ayn kehl oluna eşyāf-ı dāzecele ve rūşenāyī ve bāselīḳūnla ¹⁵ ve daḡı belkim māḳeynden veyāḫūd ırḳ-ı cebheden ḳan almaḳ sebele ve sülāḳa ve dem‘aya

[52a]

¹ be-ḡāyet nāfi‘ olanlardandır ve eger sebel ḫāmī olsa eşyāf-ı esved isti‘māl oluna şıfatı ² budur aḳāḳıyā-yı aşl maḡsūl ve şamḡ-ı ‘arabī her birinden sekiz dirhem nuḫās muḫriḳ beş dirhem ³ mürr-i şāfī ve efyūn-ı mışrī her birinden bir buçuk dirhem cümle edviyye mā’-i maḫarla yoḡrulup ⁴ isti‘māl ve andan şemm oluna ve işbu nev‘-i evvel ‘ilācından zikri mümkin olanlardandır ammā ⁵ nev‘-i şānī oldur kim mülteḫimede olan cedāvilūḡ zāhirinde ḫādiş olur ve ‘alāmeti ⁶ oldur kim mülteḫime üzerinde ‘urūḳ müntesice görünür kim ḫamrā’-i mümteliyedür ve ḫabaḳa-i ⁷ ḳarniyye üzerinde duḡān gibi görünür ve anda ‘urūḳ-ı ḫamrā’ vardır ve daḡı ḫāddinde ḫumret ⁸ ve ḫācibde ḫarāret-i ḡalībe ve elem dāyim ḫiss olunur ve marīz şemsde ve sirācda görmez ⁹ ve ḳaçan cefn-i esfel cezb olunsa sebel mülteḫimeden mürtefi‘ görünür ammā sebebi imtilā-yı ¹⁰ re’s ve ḳabūl-ı mādde-i reddiyedür vūs‘at-ı ‘urūḳ sebebi-y-ile ve daḡı remed-i ḫādd ‘aḳabince ¹¹ ḫādiş olur ḳaçan eşyā-yı müberride-y-ile ‘ayna şaff olunup ‘urūḳda mādde ḡalīz olsa ¹² veyāḫūd cereb ‘aḳīḳden ḫādiş olur ve ekşer sebelden bu nev‘ ebdān-ı bāridede ve ezmān-ı ¹³ bāridede büldān-ı bāridede ‘arız olur el-‘ilāc eyle gerekdür evvel istifrāḡ-ı ¹⁴ beden oluna defā‘atle ḫattā ḫılt-ı ḡalīz müteḫallil olup tenḳiye-i ‘urūḳ oluna ve ba‘de ¹⁵ ayāric gibi-y-ile tenḳiye-i re’s ve taḳviye-i dimāḡ ve ta‘dīl-i ḡızā olunup keymūs-ı redī

[52b]

¹ ihdāş iden eşyādan men‘ oluna ve ba‘de mākeynde olan ‘ırkeynden faşd oluna ² ve ekşer bu nev‘de ‘ināyeti hāric-i kıhfıdan olan ‘urūkda olur ve dahı utliye bu ³ nev‘e nāfi‘dür huşuşā kim cebhe üzerine ola ve sa‘ūt-ı mezkūr munaqqā ve muqavvī ⁴ dimāgdandur ve isti‘māli edhānuñ küllisinden men‘ oluna zīrā edhān tertīb-i ebdān ⁵ ve irhāyı mültehim ider ve dimāğda olan mevāddı tertīb idüp aña döker ve ba‘de ⁶ hıltı-ı ğalīz talīf idüp imtilā-yı ‘urūkı def‘ iden edviyye isti‘māl oluna ⁷ eşyāf-ı aħzār ve dāzec ve rüşenāyī ve bāselīkūn gibi isti‘māl eyle gerekdür kim ⁸ cefn kalb idüp devā-y-ıla hakk itmekle ola ve kaçan harka-i devā gitse şāniye kehl ⁹ oluna ve kaçan ‘aynuñ hareketi ve küdüreti arām itse ‘ayna emyāl-i remādī konula ¹⁰ zīrā edviyye-i hāddeden şonra sebele nāfi‘dür ve devā ‘akabince duhūl-i hammām emr olunup ¹¹ ‘anber-venle tebahhur oluna şıfat-ı remādī nāfi‘dür cerebde ve sebelde ve dem‘ada ¹² budur māmīrān-ı şīnī beş ve ba‘zı nüşhada māmīrān-ı şīnī iki dirhem tütüyā-i kirmānī ¹³ murabbā ve senc muhriķ ve tūbāl-ı nuhās mağsūl ve kehl-i işfahānī murabbā her birinden on ¹⁴ dirhem cümle edviyye aħz olunup daķķ oluna ve elenüp isti‘māl oluna ve dahı bürūd-ı ¹⁵ hindī beyāza ve sebele ve ğışāya ve dem‘aya ve ecfānda hādiş olan rīhde

[53a]

¹ nāfi‘dür şıfat budur tūbāl ve nuhās muhriķ ve zencār-ı şāfī her birinden sekiz ² dirhem būraķ-ı ermenī ve şabr-ı usķūtūrī ve milh-i enderānī her birinden dört dirhem ³ fulful ve zencebīl ve zāc-ı mışrī veyāhūd buşrā muhriķ her birinden iki dirhem duhān-ı ⁴ kavārīr ve hazef muhriķ her birinden bir dirhem cümle edviyye on birdür aħz olunup ⁵ daķķ oluna ve elenüp hall-i hamrıla ‘atīķ ola terbiyet ve tecfīf olunup saħķ oluna ⁶ ve kehl zerūr kılnup isti‘māl oluna ve eger sebelli remed-i hādd ‘arız olsa eyle ger ⁷ ekdür kim eşyā-yı müberride ve muhaddire-y-ile aña yakīn olunmaya belki istifrāğ-ı beden ⁸ ve cezb-i mādde oluna ve mākeynde yaluñuz ‘ağberle anı zerr

idüp ‘ayna şufret-i beyz⁹ şedd oluna ve eger remed ziyāde olup kavıyy olsa eşyāf-ı ebyāzla veyāhūd¹⁰ melekāyā-y-ıla aña yakīn olmağdan hazer oluna belki ‘ayna emyāl-i şādenc mağsül¹¹ katulup ağberle ol zerr oluna kaçan elem sākin olup remed münhattı olsa eyle¹² gerekdür kim anuñ evvelki ‘ilācına rücū‘ oluna ve dağı sebel-i hāmiyeye ve remede¹³ nāfi‘ olanlardandır simmākı mā-y-ıla ışlatup ve şāfi‘ eylenüp kurutmağ ve eşyāf eylenüp¹⁴ anuñla ‘ilāc eylemek gerekdür ve eger sebel ‘atīk olup kavıyy olsa aña lağtdan¹⁵ ğayrıla ‘ilāc yokdur kim anuñ şıfatı ve beyānı budur el-‘ilāc bi‘l-ħadīd

[53b]

¹ vācibdür kim evvel istifrāğ-ı beden oluna devā ve faşdla ve ‘alīl uyudulup cefneyni ² bir insān-ı māhir feth ide ve re’s-i ibhāmeynle kebs ider gibi cefn-i a‘lāyı fevke ve cefn-i ³ esfeli esfele feth ide ve kalb-i cefnden hazer oluna tā kim andan bir şey’ kaṭ‘ olunup ⁴ andan iltişāk ‘arız olmaya ve bu sebebçündür feth-i cefn iden māhir olmağ ⁵ vācib oldı ve bundan sonra sebel bir şınāre-y-ile māğ-ı ekberden bir şınāre-y-ile ⁶ vasat-ı mülteħimeden lākin ħarnıyyeye yakīn olmaya nāhiye-i cefn-i a‘lādan olsa ⁷ ve bir şınāre-y-ile māğ-ı aşğār-ı yeledīsinden mu‘allağ olunup sol elle az az ref‘ oluna ⁸ ve māğ-ı aşğār-ı nāhiyesinden re’si mıkrāzla azacuk kaṭ‘ olunup aña meht veyāhūd ⁹ esfele rīşe idħāl oluna ve zıfre salğ olunduğı gibi salğ olunup ve mecmu‘ ¹⁰ ħıcbābından ħaldurup mıkrāzla lağt oluna māğ-ı ekbereden ba‘de şınāre-y-ile ¹¹ cefn-i esfel-i yeledīsinden mu‘allağ kılınup ‘amel oluna cefn-i a‘lā nāhiyesindeki ¹² gibi ve ħıcbāb-ı ħarnıyye yakīn olmağdan elbette hazer oluna ve eger mülteħimede sebelden ¹³ bir şey’ bāķī ħalsa andan ğāfil olunmayup elbette aħz oluna ve eyle gerekdür kim meht ¹⁴ aħz olunup mülteħime üzerine devr oluna eger anda bir şey’ dökmeşe belkim sebelden ¹⁵ anda nesne bāķī ħalmadı ve eger mevāzi‘den bir mevzi‘e mülākī olsa bil kim

[54a]

¹ sebelden anda nesne bāķī ħalmadı ve eger mevāzi‘den bir mevzi‘e mülākī olsa ² bir

‘ırk bākī kalmışdur ve her kaçan ol dağı ağız olunup mültehimede sebelden bir ³ şey‘ bākī kalmasa milh ve kemmūn mażğ olunup ‘ayna taqtır oluna ve ‘aynuñ ⁴ üzerine dühn-i verdle şufret-i beyz vaż‘ oluna kütunla ve kütundan sonra rifāde ⁵ ve ‘işābe oluna ve ‘alīl iki gözlerine bağluyken dāyim devr ve hareket itdüre ⁶ tā kim aña iltişāk ‘arız olmaya ve nevm kafası üzerine ola ve yarındası ⁷ ‘işābe hall olunup ‘ayn verd-i yābisle kaynanmış şu-y-ıla gısl oluna ve ba‘de ⁸ dühn-i verdile mīl oldurulup taht-ı ecfānda devr oluna tā kim iltişāk ‘arız olmaya ⁹ ve eger iltişāk ‘arız olsa vācibdür kim evvel şakğ olunup ‘ayna şāniyen çiyenmiş ¹⁰ mā’-i milh ve kemmūn taqtır oluna hırka-i kettānla taqtır oluna sıkmağla ve mā’-i milhden ve kemmūndan ¹¹ elbette lāzımdur iltişāk gerek ise olsun ve gerek ise olmasun ve üç gün ¹² ‘ayn gısl olunup lağtdan on gün zıkr olunan edviyye-i hāddeye döndürülse merātibī ¹³ üzerine hindibā-y-ıla ol zerr oluna hattā ‘uzv kavıyy ve nağıyy ola vāz olur kim sebel ¹⁴ lağt olunur bir tarafını şınāre-y-ile ref‘ idüp kāzla kağ‘ itmekle ve taraf-ı āhirini ¹⁵ şınāre ağız ile kaldurulup kaşş itmekle ve bākī etrafını dağı buncılayın eyleyüp hattā sebbāk

[54b]

¹ küllīsin lağt idüp kağ‘ a-i vāhide-y-ile ‘ayndan çıkarmağla ve eger anda verem ‘arız ² olsa eyle gerekdür kim evvel aña olsa verem sākın idenle ‘ilāc olunup ba‘de ³ ‘ilāc evvele rüçū‘ oluna kırk altıncı bāb ve vedağayı ve ‘ilācını ⁴ beyān ider ammā vedağā-i verem cāsī-i şulbdur ‘urūğda yirlenen demden mültehime hādış ⁵ olur ve gāh tarafden hādış olur elvānı ve mevāzi‘i muhtelifedür ammā elvānı gah ⁶ ağımer gāh ebyağ olur ve ammā mevāzi‘i gāh māğ-ı ekber katında ve gāh māğ-ı aşğar katında ⁷ ve gāh taht-ı cefn-i yelelīsinde zāhir olur vāz olur kim remāda mādde-i hāddeye vedağ-ı ⁸ keşir zāhir olur vāz olur kim vedağ-ı şığar-ı keşir zerlemiş incüye beñzer rağul-i ⁹ iklilde zāhir olur ve gāh anuñla ‘aynda humret olur ve gāh olmaz el-‘ilāc ¹⁰ eyle gerekdür kim ol taltif tedbir olunup melekāyā-y-ıla ‘ayn zerr oluna ve eger vedağla ¹¹ humret ‘ayn olsa ol eşyāf-ı ebyağ isti‘māl oluna kim anda anzurūt olsa ¹² ve dağı bu marāza nāfi‘ olanlardandır verd-i ibn-i ‘alī kim şıfatı budur kuşūr-ı beyz-i ¹³ decāc kim mağsül ve

medkūk ola on dirhem ve şādenc mağsūl iki dirhem ¹⁴ mecmū‘ ahz olunup saḥḥ oluna ve anuḥla ‘ayn zerr oluna ve eger zamān-ı vedaḳa ¹⁵ uzasa edviyye-i cilā isti‘māl oluna eṣyāf-ı aḥmer gibi kırk yedinci

[55a]

¹ bāb dem‘ayı ve ‘ilācını beyān ider bil kim dem‘a ‘ayna cārī olur mevāzi‘-i ² şülüşden ammā ḥāric-i kīḥfdan ve ḥāric-i ecfānda olan ‘urūḳdan cārī olur ve ³ ‘alāmeti cebhe ve şudḡeynde olan ‘urūḳuḥ imtidādı ve temeddüdidür ammā taḥt-ı kīḥfdan ⁴ ve taḥt-ı ecfānda olan ‘urūḳdan cārī olur ve ‘alāmeti tūl-ı meḳṣ-ı seyelān ve aṣḡar-ı ⁵ muḳadder ve ammā za‘f-ı ‘azalāt ‘ayndandır ve ‘alāmeti ‘ayn ṭomalıç ve raṭbe olmaḳdur ⁶ ve ‘alāmeti ūlādan bir şey’ olmamaḳdur ve eger dem‘a ṭavīle olsa cemī‘ ⁷ eczā ‘aynı ifsād idüp anda emrāz-ı keṣīre-i istirḫā ‘arız olur el-‘ilāc ⁸ eyle gerekdür kim evvel istifrāḡ-ı beden olunup ve cemī‘ sa‘ūṭāt ve ḡargara isti‘māl ⁹ olunup mizāc-ı dimāḡa iṣlāḥ ve taḳviyyet oluna ve re’si yülünüp ve delk olunup ¹⁰ nuḳreden ḥacāmat oluna zīrā bu eṣyā-yı mezkūre ve bunlara müṣābehe olan ‘ayna ¹¹ māyil olanı cezb idüp māddeyi ḥāric-i kīḥfa redd ider ve bu zıkr olunan dāḫil-i ¹² kīḥfdan olan dem‘a ‘ilācdur ammā ḥāric-i kīḥfdan olan dem‘anuḥ ‘ilācı re’si ¹³ şedd itmekdür ‘aṣābe-y-ile ve ezmide-i müceffefe-y-ile ḡubārdur ve duḳāḳ-ı kündür ve mā‘-i avsec ¹⁴ ve şevḳ gibi ve bi’l-cümle cemī‘ eṣyā-yı kābıza aḡa nāfi‘dür ve ammā istirḫā-yı ‘azaleden ¹⁵ ḥādiṣ olan dem‘anuḥ ‘ilācını edviyye-i muḳavviye ve müseddide ve muḥallile-y-ile olur bürūd-ı

[55b]

¹ ḥıṣrım ve bāselīḳūn ve rüṣenāyī gibi zīrā bunlar bu marāza nāfi‘dür vāz olur kim ² ‘aynuḥ ḥarāret-i mizācından veyāḥūd bürüdet-i mizācından dem‘a ḥādiṣ olur ammā ³ ḥarāretten ḥādiṣ olan dem‘anuḥ ‘alāmeti vūs‘at-i ‘urūkdur ve anuḥ imtilāsı ⁴ ve ḥumret-i levn ve nütüvvī ve sür‘at-i ḥareketdür ve şol nesne kim ‘ayndan menḫıreyne ve ḥadd ⁵ üzerine aḳar ḥārr-ı raḳīḳ olur ḥadd ḥarḳ ider ammā buḡardan olan dem‘a ḥārre ⁶ dür zīrā ḳallden ḥādiṣe olan ḥarāretle ruṭubāt zā‘ibe olur ve ammā zaḥḳdan ⁷ olan dem‘a bāride olur zīrā zaḥḳla ruṭubāt şaḳlar ve ammā bürüdetden ⁸ olan

dem‘anun ‘alāmeti harāretten olan dem‘a zıddur ya‘nī zik-i ‘urūkı ⁹ ve kıllat-i humret ve hareketidür vāz olur kim ‘urūķ elbette zāhir olmaz ve levni mülteħime ¹⁰ üzerine beyāz ğālib olur ve andan cārī olan bārid ğalīz olur ve ‘ayna lems ¹¹ olursa bāride ħiss olunur şıfat-ı devā kim dem‘aya ve harārete nāfi‘dür budur ¹² şādenc mağsül ve tütıyā-yı muşavver ve merķaşışā her birinden bir dirhem ve budd ve lü‘lü’-i ¹³ ğayr-ı meşķüb her birinden nışf dirhem şıyāf-ı māmīşā ve şabr her birinden ¹⁴ bir buçuķ dānik cümle edviyye aħz olunup daķķ oluna ve elenüp kehl isti‘māl oluna ¹⁵ devā-yı āħirī dem‘a ve harāret için fulful bir cüz’ milħ-i hindī bir cüz’ dār-ı fulful

[56a]

¹ iki cüz’ zebedü’l-baħr nışf cüz işmid üç cüz’ cümle edviyye aħz olunup cem‘ oluna ² ve münħall olunup kehl kılna ve bu devā ħıkkeye daħı nāfi‘dür ve daħı bu marāz nāfi‘ ³ olandandır rüşenāyī ve bāselīķün ve bürüd-ı ħışrım şıfat-ı bürüd dem‘a için ⁴ budur nevā-yı ehlīlec aşfer muħriķ bir cüz’ emlec ve afş her birinden nışf cüz’ ⁵ cümle edviyye saħķ olunup isti‘māl oluna veyāħūd ehlīlec mā-y-ıla üç gün ⁶ işlanup tütıyā anunla terbiyet oluna veyāħūd tütıyā mā’-i āsla terbiyet olunup ⁷ isti‘māl oluna şıfatı budur kim dem‘aya be-ğāyet nāfi‘dür budur tütıyā-yı ⁸ maħmūdī sekiz dirhem kehl bir dirhem iķlīmiyā-yı zeheb dört dirhem dānik sāzenc ⁹ bir buçuķ dirhem cümle edviyye daķķ olunup mā’-i ehlīlece ve mā’-i ħışrım ve mā’-i ¹⁰ simmāķla terbiyet oluna ammā mā’-i ehlīlecden iki cüz’ mā’-i ħışrımdan daħı ¹¹ iki cüz’ ve mā’-i simmāķdan bir cüz’ ola be-ğāyet dem‘aya nāfi‘dür ve eger cebhe ¹² daķīķ-i baķla-i maķşūrla tazmīd olursa seyelānı men‘ ider ve daħı ķarn ¹³ eylese duħān-ı kündürle dem‘aya nāfi‘dür şıfat-ı devā kim nāfi‘dür dem‘aya ¹⁴ budur ehlīlec-i kābilī ‘acīn lebs olunup ve tennūr içinde kermet üzerinde biryān ¹⁵ olunup ħattā ‘acīn-i firze ve laħmī aħz olunup bir dānik za‘ferānla nāzūk saħķ olunup ¹⁶ kehl isti‘māl oluna ve daħı dem‘aya nāfi‘ olandandır kim tütıyā-yı ma‘denī ħurma

[56b]

¹ içinde nārla hark oluna ve mā'-i 'azbla ol defā'atle ğusl olunup tecfif ² oluna ve daqq olunup andan beş dirhem lübāb-ı kākule-i kibārdan nısf dirhem ³ ahz oluna ve sahk olunup anuñla kehl oluna şıfat-ı sa'ūt kim dem'aya ⁴ nāfi'dür kat' idüp şudā' sākin ider budur merāret-i zi'b ve merāre-i raħim ⁵ silk ahz olunup anuñla sa'ūt oluna mücerredür kırk sekizinci bāb ⁶ mülteħime 'arız olan dübeyleyi beyān ider ammā dübeyle qarħa-i 'umīka keşiret' ⁷ ül-evsāħdur ve gāh olur kim andan ruṭubāt-ı 'ayn meyl ider el-'ilāc vācib ⁸ dür kim evvel istifrāğ-ı beden oluna faşd ve işhālle ve 'aynda eşyā'-yı māni'a ⁹ ve muħaddire isti'māl oluna eşyāf-ı ebyaz gibi kim anda efyūn ola ve daħı bu maraz ¹⁰ eşyāf-ı abār nāfi'dür şıfat-ı eşyāf-ı abār kurūh-ı 'aynda ve ħarāret-i müfraṭada ¹¹ ve ħarniyyede olan ve ħufūrda ve büşūrda ve mūr-ı serecede nāfi'dür budur iklīmiyā-yı ¹² zeheb ve isfidāc-ı raşāş ve nuħās muħriķ ve kehl-i işfahānī murabbā ve zamg-ı 'arabī ¹³ ve keşirā ve abār muħriķ her birinden sekiz dirhem mürr-i şāfi ve efyūn-ı mışri her birinden ¹⁴ bir dirhem cümle edviyye tokuzdur ahz olunup cem' oluna ve daqq olunup elene ¹⁵ ve mā'-i maṭarla yoğrulup eşyāf eylene ve daħı bāb-ı remedde zıkr olunan tūtiyā ¹⁶ murabbā 'ayna zerr olunmak nāfi'dür ve eger müddeti uzasa 'ilācı işbu eşyāfla ola

[57a]

¹ şıfat-ı eşyāf-ı ebyaz kim nāfi'dür kurūhda ve midde-i ğalīzede budur isfidāc-ı raşāş ² sekiz dirhem efyūn ve anzurūt murabbā ve keşirā her birinden bir dirhem zamg-ı 'arabī dört ³ dirhem kündür-i zeker nısf dirhem cümle edviyye altıdur cem' olunup daqq oluna ve elenüp ⁴ mā'-i maṭarla yoğrulup ve eşyāf eyleneüp isti'māl oluna ve şufret-i beyzle 'ayn taźmīd ⁵ oluna ve bi'l-cümle bu maraza 'ilāc-ı ħarniyyede olan kurūh 'ilācı-y-ıla ola nitekim ⁶ beyānı gele kırk tokuzuncu bāb mülteħimede ħādiş olan tūteyi ⁷ beyān ider ammā tūte bir yumşak kızıl etdür kim māķ-ı ekber-i yelelīsinden çıķup māķdan ⁸ andan yana anuñla 'urūķ mümtedd olur mīşāl zıfre gibi ve andan gāh dem-i aħmer ⁹ ve gāh dem-i aħzar ve aşfer ve esved kim māyil olur ammā sebebi dem-

i fāsīd-i redīdūr kim ¹⁰ evvel mevzi‘de muhteķin olur el-‘ilāc eyle gerekdūr kim evvel istifrāg-ı beden ¹¹ oluna kıfālden faşdla ve şürb-i devā-y-ıla defā‘atle ve ba‘de züfrede ve sebelde ¹² zıkr olunan gibi salḥ ve kaṭ‘ olunup bunların ‘ilācı gibi aña ‘ilāc kılına tā kim biri ¹³ ḥāşıl ola ellinci bāb ‘ilāc-ı laḥm-ı zāyidi beyān ider ammā laḥm-ı zāyid ekşer ¹⁴ ḥurāc aķabince olur veyāḥūd karşı aķabince olur veyāḥūd karşı aķabince olur ¹⁵ veyāḥūd sebab-i bādīden olur ammā ‘ilāc eyle gerekdūr kim evvel istifrāg-ı beden

[57b]

¹ olunup ve ba‘de salḥ ve kaṭ‘ olunup züfre ‘ilāc gibi aña ‘ilāc kılına elli ² birinci bāb teferruķ-ı ittişāli beyān ider kim mülteḥime ‘arız olur ³ ammā mülteḥime ‘arız olan teferruķ-ı ittişāl sebab-i bādīden olur kaşaba gibi veyāḥūd ⁴ nüşābe ve ḥacer gibi el-‘ilāc evvel vācibdür kim mādde kaṭ‘ olunup ‘ayna dökülmekden ⁵ men‘ oluna ve eger andan dem münba‘iş olsa şādenc ve kāfūr-ı yesīrle ol zerr ⁶ olunup rifāde-i kavıyye-y-ile ‘ayn şedd olursa ve eger andan dem münba‘iş olmasa tütıyā ⁷ murabbā-y-ıla ‘ayn zerr olunup üzerine şufret-i beyz bağlana ve faşd olunup defā‘atle ⁸ iḥrāc-ı dem oluna tā kim mādde-i kaṭ‘ ruṭubāt-ı ‘ayn mā-y-ıla olmaya elli ikinci ⁹ bāb ‘aded-i emrāz-ı ḥıcāb-ı ķarnıyyeyi beyān ider ammā emrāz-ı ¹⁰ ḥıcāb-ı ķarnıyye on üç marāzdur el-ķurūḥ el-beşr el-eşer ed-dübeyle ¹¹ es-seretān el-ḥıfer teğayyūr-i levni el-ķarnıyyet ruṭubetü’l-ķarnıyye teşennüc-i ķarnıyye ¹² kemne-i midde ḥalef-i ķarnıyye inḥırāk-ı ķarnıyye nütüvv-i ķarnıyye elli üçüncü bāb ¹³ envā‘-ı ķurūḥı ve ‘ilācını beyān ider ammā ķarnıyyeye ‘arız ķurūḥ yedi nev‘dür ¹⁴ ve her birine karşı dinile bunlardan dördü sath-ı ķarnıyyeye ‘arız olur ve üçü ¹⁵ ‘umķ-ı ķarnıyyeye ‘arız olur ammā sath-ı ķarnıyyeye ‘arız olan envā‘dan nev‘-i evvel

[58a]

¹ yūnanca aḥliyūs dinilür ma‘nāsı ğubār dimekdür ve ‘alāmeti bir karşıdur kim zāhir-i ķarnıyyeye ² ‘arız olur ve levni duḥāna beşzer sevād-ı ‘aynuḥ ekşerini aḥz ider ve ammā nev‘-i şāniye yūnanca ³ fāfāliyūn dinilür ma‘nāsı ğamām dimekdür ve ‘alāmeti bir karşıdur kim karşı-i ūlādan ⁴ ‘umķı ziyādedür ve levni ebyāzdur ve mevzi‘ andan

aşgardur ve ammā nev'-i şālîş bir qarha ⁵ dur kim iklîl-i sevād üzerinde olur ve beyāzdan cüz'-i yesîr aḥz ider ve aña erḥāmūn ⁶ dinilür ve ammā 'alāmeti eger ḥāric-i iklîlde olsa levni aḥmer olur zîrā ḥicāb-ı mülteḥimeye māyıldür ⁷ ve qarh-ı mülteḥimenün küllisi kıızıldur cirm-i sebebinden ve eger dāḥil-i iklîlde olsa levni ebyāzdür ⁸ zîrā ḳarniyye üzerindedür ve ḳurūḥ-ı ḳarniyyenün küllîsi beyāza māyıldür cirm-i sebebinden ammā ⁹ nev'-i rābi' bir qarhadur kim zāhir-i ḳarniyyede olur yūnanca nîḳūmā dinilür ma'nāsı ¹⁰ şa'biyyedür ve 'alāmeti anda şa'be şebîh nesne vardur ammā 'umḳ-ı ḳarniyyede 'arîz ¹¹ olan enva'dan nev'-i evvel yūnanca bûşeryūn dinilür ma'nāsı ḥabbdur ve 'alāmeti ¹² bir qarha-i 'umîḳadur ve zıyyıḳa ve naḳıyyedür ve levni beyzā-yı sâfiyedür ve ḥuşḳ-rîşesi ¹³ ḳalîledür ve cāverse şebîhdür ammā nev'-i şāniye ḳāflūmiyā dinilür ma'nāsı mu'lime ¹⁴ dimekdür ve 'alāmeti bir qarhadur kim qarha-i ūlādan ittişā'ı ekşer ve 'umḳı eḳalldür ve ammā ¹⁵ nev'-i şālîşe yūnanca fîḳāmuwā dinilür ve ma'nāsı ihtirāḳ demekdür ve 'alāmeti bir qarha

[58b]

¹ ve şayḥa ve keşretü'l-ḥuşḳ-rîşedür kaçan müddeti tavîl olsa andan ruṭûbāt-ı 'ayn māyil ² olur aḡşiyede ḥādiş olan te'ekkül sebebinden ammā sebebi ruṭûbāt-ı ḥādde-i ḥirriḳe ³ laza'adur kim 'ayna muşabb olur el-'ilāc eyle gerekdür kim evvel sâ'at bûşür 'aynda ⁴ ḳifālden faşd olunup defā'atle iḥrāc-ı dem oluna sinn ve ḳuvvet ve zamān i'tibāri-y-ile ⁵ ve ṭabî'atı ishāl oluna ṭabîḥ-i ehlilec ve ıccāş ve temr-i hindî ve benefsec ve ḥıyarşenber ⁶ terencübînle veyāḥūd benefsec ve sükkerle eyle gerekdür kim 'ayna nazar oluna eger nefsi ⁷ ḳarniyyeye bir eşer zāhir olsa kim eşeri beyāza veyāḥūd ḡamāma beşzer belki ol ḥurūc ⁸ qarhaya delîldür ve eyle gerekdür anda māni' ve muḥaddir olan isti'māl oluna şol ⁹ eşyāf-ı ebyāz gibi kim aḥz olunmuşdur isfidācdan ve şamḡ-ı 'arabîden ve keşîrā ve efyūndan ¹⁰ beyāz-ı beyzle ve şākeyn şedd olunup delk oluna ve daḥı aña nāfi' olandandur şākeyn ¹¹ üzerinde ḥacāmat itmek ve remed-i ḥādd şāhibinde olan tedbîrün küllisi anda tedbîr ¹² olunmaḳ ve daḥı qarha ḳanḳı cānibde-y-ise ol cānib üzerine uyunula müddet-i ṭabaḳāt-ı ¹³ 'ayn ekl itmeye ve daḥı şıyāḥdan ve

‘utāsdan ve kızefden men‘ oluna ve eger qarğa ¹⁴ kavıyy olup anuñla verem-i hārr olsa edviyye-i muhaddire isti‘māl olunup ¹⁵ biri olmayınca qat‘ olunmaya ve eger mevādd-ı hādde henüz münşabb olsa ihrāc-ı

[59a]

¹ dem i‘āde oluna zīrā bunda cemī‘ emrāz-ı ‘ayna menfa‘at vardur huşūşā kim ² maraz imtilādan ola ve tabī‘atı ehlīlele şāniyen ishāl oluna ve her qanķı vaķtda kim ³ tabī‘at tevaķķuf itse işbu devā-y-ıla ishāl oluna şıfatı budur keşīrā bir cüz’ ⁴ rubb-ı sūs bir cüz’ maħmūde-i an‘ākī nişf cüz’ cümle aħz olunup ⁵ habb kılına ve andan bir dirhem şerbet eylenüp isti‘māl oluna ve ibtidāda taltīf ⁶ tedbīr oluna ve eger maraz uzasa eyle gerekdür kim taltīf olunmaya cidden lākin ⁷ evvel inficār-ı qarğaya taltīf tedbīr oluna ba‘de hılķ-ı qalīle tedbīr oluna ferā ⁸ rīc ve derārīc ve tayāhīc-i leṭāyif ve eṭrāf cūdā ile tā kim kuvveti za‘īfe olup ⁹ bedende mütekeşşire olmaya ve sebebden keşret-i fużūl-ı ‘ayn olmaya zīrā qaçan kuvveti za‘īf ¹⁰ olsa taħlīl-i fużūldan ‘āciz olup bedende keşreti fużūl olur ve daħı bu marazıñ ¹¹ keşreti fużūl olsa ‘aynda daħı keşreti fużūl olur ve daħı bu marazıñ ¹² ibtidāsında nāfi‘ olandandur leben-i nisā zīrā anda tedbīr ve taħlīl ve cilā-yı qalīl ¹³ vardur ve daħı laz‘ olan şey’ ilāc-ı qurūħa şālīħ degüldür ve daħı tenķıye-i bedenden ¹⁴ ve işlāħ-ı mizāc-ı dimāğdan şonra mevādd-ı ‘ayna dökülmekde men‘ idendür verd-i ¹⁵ ibn-i ‘alī tūtiyā murabbā kim bāb-ı remedde zıkrı geçdi ve kurūħıñ gāyet yaramazı

[59b]

¹ oldur kim anuñla cefnde huşūnet ve cereb ola zīrā huşūneti ṭabaķāt-ı ‘ayna ² elem virüp sür‘atle iltihāmdan qarğayı men‘ ider hālbukim sebab-i qarğa-yıla ol ³ huşūnete ilāc mümkün degüldür ve eger qarğa giç aķsa ‘ayna mā’-i hūlbe veyāhūd ⁴ mā’-i iklīl-i melik ṭamzurula tā kim qarğa sür‘atle aķa ve qaçan qarğa aķsa vācib ⁵ dūr kim andan evsāħ tenķıye idüp cilā viren isti‘māl oluna tā kim tabī‘at-i nefis ⁶ qarğayı ṭoldurup etlendüre ve daħı isti‘mālī nāfi‘ olandandur eşyāf-ı ebyaz kim ⁷ anda iklīmiyā-yı zeheb ola ve daħı şol nesne kim anda anzurūt ola şıfat-ı ⁸ eşyāf-ı ebyaz kim nāfi‘ dūr qurūħda

ve remed-i hādde budur zamğ-ı ‘arabî ve keşîrâ ve nişâ ⁹ her birinden iki dirhem isfidâc-ı raşâş beş dirhem iklîmiyâ-yı fizza ve efyün ¹⁰ her birinden bir dirhem cümle edviyye ahz olunup cem‘ oluna ve dağğ olunup ¹¹ elene ve mâ’-i maţarla yoğrulup eşyâf eylene ve eger midde-i ġalîze-i keşîre olsa ¹² şol eşyâf isti‘mâl oluna kim anda kündür zekeri vardur zîrâ middeyi tenkıye ¹³ idüp nazc ider lâkin mevâdd-ı hādde ‘ayna henüz dökülürken isti‘mâl olunmaya ¹⁴ ve kaçan qarha tenkıye olsa vâcibdür kim hıfer toldurup lahm bitüren nesne ¹⁵ isti‘mâl oluna eşyâf-ı abâr gibi ve harem-i evsaţla ‘ayn zerr oluna zîrâ kim

[60a]

¹ neşf idüp hufür toldurur şıfatı budur sâzenc muhriğ ahz olunup ² eyyâm-ı müte‘addidde mâ-y-ıla terbiyet oluna tecfif olunup isti‘mâl oluna ve kaçan ³ hıfer mümtelî olsa evvel eşyâf-ı ahmer-i leyyin ba‘de ağber isti‘mâl olunup eşyâf-ı ⁴ ahzara nakl oluna ve eger ol mevzi‘de eşer-i müzî bâkî kılsa anuğ ‘ilâc ⁵ aşarı kaţ‘ idenle olur nitekim beyân gele bâb-ı eşerde ve eger qarhadan nütüvv-i ‘inebiyye ‘arız ⁶ olsa ‘ilâc kabz ve şedd ve cem‘ idüp ‘aynda huşûnet ihdâş itmeyenle ola ⁷ elli dördüncü bâb karniyede hâdiş olan beşri beyân ider ammâ beşr-i karniyye ⁸ mürekkeb olduğı kuşûr arasında müctemi‘ olan ruţûbâtdan hâdiş olur zîrâ karniyye kışrât-ı ⁹ erba‘adan mürekkebdür nitekim beyân geçdi ve zurûb-ı beşr keşîre olup muhtelif olur ¹⁰ iki cihetden zîrâ sebep-i keşret ammâ ihtilâf-ı mevâzi‘ ruţûbâtdandır veyahûd ihtilâf-ı ¹¹ nefis ruţûbâtdandır ammâ ihtilâf-ı mevâzi‘den olanuğ beyânı oldur kim gâh beşret ¹² kaşret ola halefinde olur kuşûr-ı karniyyeden ve bu beşre eshel ve eslemdür ġayr-ı beşrden ¹³ ve ‘alâmeti sevdâ-yı şâfiye olmağdur ammâ sevâdına sebep oldur kim başarla sevâd-ı ¹⁴ ‘inebiyye ortasını ol setr idüp men‘ itmez ammâ şafâsına sebep oldur kim başar ¹⁵ ruţûbet üzerine vâki‘ olup anı ihâta iden kışranuğ ġâyet de rikqati olduğıün

[60b]

¹ anı şâfiye görür ve gâh olur kim beşr kışra-i şâlîşe halefinde olur ve bunun âfeti ² ve

veca‘ı eşedd ve ekşerdür sāyirinden ve ‘alāmeti oldur kim ol beyzā olur zīrā³ sevād-ı ‘inebiyye vāşıl olmağdur başarı ol men‘ ider ve gāh olur kim kışra⁴ şāniyen ḥalefinde olur ve ‘alāmeti oldur kim bu iki zıkr olunan ‘alāmeti ortasında⁵ mutavassıta olur ve ammā iḥtilāf-ı nefis ruṭūbetden olanuḡ beyānı oldur kim iḥtilāf⁶ gāh kemmiyyetde ve gāh keyfiyyetde olur ve eger iḥtilāf-ı beşre kemmiyyetde olsa gāh beşre keşīre⁷ ve gāh ḳalīle olur ve eger keşīre olup laṭīfe ve ḥādde olsa anda veca‘-ı eşedd ve āfet-i⁸ ‘azīme olur zīrā keşretten imtilā ve ḥiddetden laz‘ ḥādīş olur ve eger ḳalīle olup ḡalīz⁹ olsa evvel zıkr olunanuḡ zıddı olur ve eger iḥtilāf-ı beşre keyfiyyetde olsa iḥtilāf¹⁰ gāh levnde ve gāh kıvāmda ve gāh kuvvetde olur ammā levnde olunduḡı gāh beyzā ve gāh sevdā olur¹¹ ammā kıvāmda olunduḡı gāh ḡalīze ve gāh rakīke olur ve ammā kuvvetde olunduḡı gāh ḥādde-i¹² ḥırrīfe ve gāh māliḥe-i bürakıyye ve gāh ‘azbe olur ve bi’l-cümle ba‘zı büşür selīmü’l-‘ākıbetdür¹³ ve ba‘zı büşürüḡ ‘ākıbeti āfāt olup ehven-i ‘amā olur ve eslem-i büşür oldur kim zāhiri ḳarnıyyede¹⁴ ola mevzi‘-i ḥadeḳa olmaya zīrā her bār imtidāddan veyāḥūd te’ekkülden ruṭūbete iḥāta¹⁵ idüp münḥarif olsa ḳarnıyyeden cüz’-i yesīr münḥarif olur ve ekşer-i beşre ḥadeḳa hizāsından

[61a]

¹ olsa ḥīn-i indimāde başarı men‘ ider ve irda‘ beşr oldur kim ḥalef-i kışra-i dāḥilde² veyāḥūd mevzi‘-i ḥadeḳada ola zīrā her bār anı iḥāta iden münḥarif olsa anuḡ³ daḡı ekşeri münḥarif olup bākīsınüḡ inḥirākından emīn olunmaz bu sebebden nütüvv ve ‘ayna⁴ inşıbāb-ı ruṭūbāt ḥādīş olur ve cemī‘ envā‘-ı büşür münfetīḡ olmaz bil kim anda ruṭūbāt-ı⁵ keşīre veyāḥūd ruṭūbāt-ı ḥādde vardır ol münfetīḡ olur ve ammā bundan ḡayrı⁶ münfetīḡ olmaz belki anda olan münahḡḡal olur ve daḡı bil kim eger beşrede ruṭūbet olsa⁷ anuḡla zārbān ve şudā‘ ve elem-i şedīd ve veca‘ ve dem‘a ‘arız olur ve eger anda ruṭūbet⁸ olmasa bu zıkr olanlarıḡ ḡılāfi ve zıddı olur el-‘ilāc bil kim beşre-y-ile ḳurūḡ⁹ ortasında fark oldur kim ibtidā-yı beşrede kızılca noḡtalar gibi çıkar ve ibtidā-yı ḳurūḡda¹⁰ ebyaz zāhir olur ve ibtidā-yı beşrede ‘ilāc vācibdür kim ibtidā-yı ḳurūḡda olan ‘ilācla¹¹ ola ya‘nī ibtidā-yı beşrede ‘ilāc vācibdür kim māddeyi ḳaṭ‘

idüp esfele cezb idenle ¹² ola faşd ve ishāl-i ṭabī‘at ve talṭīf-i ğidā isti‘māl-i edviyye-i māni‘a ve muḥaddire gibi ¹³ lākin bu edviyyenün isti‘māli şiddet ve za‘f-ı sukm i‘tibāri-y-ile ola ve eger ‘aynda elem-i ¹⁴ şedīd olmasa anzurūla olan eşyāf-ı ebyāz isti‘māl olunup melekāyā-y-ıla ol zerr ¹⁵ oluna ve ibtidā-yı intihāda şol eşyāf-ı ebyāz isti‘māl oluna kim anda kündür vardur ve kaçan

[61b]

¹ marāz münḥaṭṭ olsa eşyāf-ı aḥmer-i leyyin isti‘māl oluna zīrā kim taḥlīl-i mu‘tedil ider ve eger marāz ² uzayup münḥall olmasa anuñ ‘ilācı edviyye-i ḥādde-i müfettiḥe-y-ile olur kim keşīrū’t-taḥlīl ³ ola sekbīnc ve eferbiyūn ve ḥiltīt ve bunlaruñ gibi ve daḥı aña nāfi‘ olandandur ve rüşenāyī ⁴ elli beşinci bāb eşeri ve beyāzı ve ‘ilāclarını beyān ider ammā eşer ⁵ iki nev‘dür nev‘-i evvel zāhir-i ḳarniyyeye ‘arīz olur ve aña eşer tesmiye olunur ve ba‘zı ⁶ nās aña seḥāba tesmiye ider ve bu nev‘-i şānī ‘umḳ-ı ḳarniyyeye ‘arīz olur aña beyāz ⁷ dinilür ve bu beyānla eşerle ebyāz ortasında fark ma‘lūm olur ammā esbābı ma‘rūf ⁸ dur kim ol ḳurūḥ ve beşrdür ve daḥı şudā‘-ı şedīd aḳabince ‘arīz olur el-‘ilāc ⁹ bil kim bu marāz şol emrāzdandur kim anda istifrāğ-ı bedene ihtiyāc olunmaz illā ¹⁰ meger kim ḥiddet-i devādan ‘ayna ḥummā ‘arīz ola ve eyle olsa faşda ihtiyāc olunur ¹¹ ve bu iki nev‘ün daḥı ‘ilācı cilā ve naḳḳā iden nesne-y-ile olur ve andan raḳīḳ olur cilā ¹² idüp açan şaḳāyīḳu’n-nu‘mān ve ‘uşāre-i ḳantūriyūn-ı daḳīḳdür ‘aselle ve andan ¹³ ğalīz olan aḳvā olana muḥtācdur nuḥās muḥriḳ ve ḳatrān ve būraḳ ve nüşādır ¹⁴ ve milḥ-i enderānī zebed-i baḥr ve seretān-ı baḥrī gibi ve bunlaruñ küllisi aña nāfi‘dür vaḳt kim ¹⁵ emr bunuñ üzerine oldı-y-ısa rüşenāyī daḥı aña nāfi‘dür ve daḥı beyāza nāfi‘ olandandur

[62a]

¹ naṭrūn zeyt-i ‘atīḳle iktihāl olunmaḳ ve kaçan edviyye-i beyāz ve edviyye-i ḳal‘-ı aşār isti‘māl ² olunmaḳ dilense eyle gerekdür kim evvel eşyāf-ı aḥzar isti‘māl oluna zīrā aña nāfi‘ ³ olandandur ve daḥı ḳal‘-ı beyāz idendendür eşyāf-ı aḥzardan şonra ‘ayn zerr itmek ⁴ mümessekle kim şıfatı budur seretān-ı baḥrī ve süvār-ı sind ve zebed-i

baħr ve ba‘ar-ı zabb ⁵ ve k̄anıſa-i cārī ve tūtüyā-yı haſrī ve kuſūr-ı beyz-i na‘ām her birinden iki dirhem isfīdāc-ı ⁶ raſāſ ve tūbāl-ı nuħās ve zūcāc-ı ſāmī ve lū‘lū‘-i ğayr-ı meſkūb ve aķīķ-i muħriķ ve menn-i ⁷ aħzar-ı ħadīd ve dār-ı fulful ve ħazef-i iccāne-i ħazrā ve iķlīmiyā-yı zeheb ve tūtüyā-yı hindī ⁸ ve aſl-ı mercān ve tīn-i keymūliyā ve kerſ-i baħr ve nuħās muħriķ ve tūtüyā-yı kirmānī ve maħmūdī ⁹ her birinden bir dirhem milħ-i enderānī ve būraķ-ı ermenī her birinden dōrt dāniķ merķaſīſā ¹⁰ ve ſīrzec her birinden niſf dirhem zebed-i kavārīr iki dirhem cümle edviyye yigirmi ¹¹ tokuzdur daķķ olunup elene ve hāvanda da‘ķ olunup ħattā ğubār gibi ola ve aña iki ¹² dāniķ misk zamm olunup isti‘māl oluna tā kim nāfi‘ ola ſıfat-ı mümessek-i ¹³ āħir-i ſaġīr budur ba‘ar-ı zabb üç dirhem naṭrūn beſ dirhem zebed-i baħr beſ dirhem ¹⁴ lū‘lū‘-i ğayr-ı meſkūb üç dirhem zencār-ı ſāfī bir dirhem büsſed üç dirhem uſne niſf ¹⁵ dirhem kuſūr-ı beyz-i na‘ām muħriķ on dirhem tūtüyā-yı hindī iki buçuk dirhem misk

[62b]

¹ iki ħabbe cümle edviyye kim ondur saħķ olunup isti‘māl oluna ve daħı ķal‘-ı beyāz aķīķde ² mücerredür zerk-i ħaṭāṭīf ſehdle ezilüp ‘ayn anuñla kehl olunmaķ ſıfat-ı mu‘assel ³ kim beyāzı ķal‘ ider ķarniyede nütüvv olmasa budur zerk-i ħaṭāṭīf ve ‘ākırķarħā ⁴ ve anzurūt ve zencār ve zebed-i kavārīr ve iķlīmiyā-yı aſfer cümle edviyye aħz olunup saħķ oluna ⁵ menzū‘ü‘r-ruġve ‘aselle ħılt olunup isti‘māl oluna ſıfat-ı mu‘assel-i ⁶ āħir anzurūt ve būraķ-ı ermenī ve milħ-i ‘acīn her birinden iki buçuk dirhem ſīrzec bir dirhem ⁷ cümle aħz olunup ve daķķ oluna ve menzū‘ü‘r-ruġve ‘aselle yoġrulup isti‘māl oluna ⁸ ve ſāħib-i beyāza eyle gerekdür kim ķable‘l-‘ilāc ħammāma gire tā kim marāz līnet bulup ⁹ inķıla‘-ı eshel ola ſıfat-ı devā kim baġtet ħādīſ olan beyāzı ķaṭ‘ ider ¹⁰ budur būraķ-ı aħmer aħz olunup saħķ oluna ve zeytle terbiyyet olunup gicede ve gündüzde ¹¹ anuñla kehl oluna zīrā nāfi‘dür cidden ve budd ve beyāzçün budur būraķ-ı aħmer ve tūtüyā-yı kirmānī ¹² ve iķlīmiyā ve seretān-ı baħrī ve ſenc muħriķ ve ‘aſṣ cümle edviyye berāber aħz olunup ¹³ bir kırāt misk aña ħılt oluna ve eger ‘aynda ħummā veyāħūd remed olsa aġberle ol ¹⁴ zerr oluna ve eger

kuşūr-ı beyz-i mükelles ve sükker-i tabarzed berāber ola zerūr isti‘māl olunsa ¹⁵ beyāzı kal‘ ider elli altıncı bāb şabğ-ı aşār zerğ-i ‘aynı beyān ider

[63a]

¹ ve bu edviyyede ‘ayna hüsn virmekden ğayrı menfa‘at yokdur lākin tabī‘atdan ² taleb olunur bey‘ī dilenen memlūk için ve leben-i ütün beyāz ve eşeri şabğ idendür ve kaçan anuñla ³ ‘ayn kehl olunsa şıfat-ı devā kim aşārı sabğ ider budur afş ve akākıyā her birinden ⁴ bir cüz’ kılķit nişf cüz’ cümle ahz olunup daķķ oluna ve anuñla ‘ayn kehl oluna ⁵ şıfat-ı eşyāf kim aşārı şabğ ider budur verd-i rummān-ı şıgar kim kendü düşmiş ola ⁶ ve kulķadīs ve akākıyā ve şamğ-ı ‘arabī her birinden beş dirhem işmid üç dirhem ‘afş üç ⁷ dirhem cümle ahz olunup daķķ oluna ve mā-y-ıla yoğrulup eşyāf eylene verd-i rummān ⁸ hāzır olmasa enāruñ dāneleri ortasındaki ğışā’-yı rakīķ ahz olunup isti‘māl ⁹ oluna zīrā nāfi‘dür ve anuñ kā’im-i maķāmdur ve dağı zerğ-i ‘aynı şabğ idendür tatlu ¹⁰ enār gibi ‘aşar olunup ‘ayna tamzurulmaķ ve bir sā‘atden sonra verdīnc tamzurulmaķ ¹¹ kim vaktında ol ahz olunup hıfz olunmuş ola ve eger verdīnc bulunmasa mā’-i varaķ-ı ¹² benc ahz oluna zīrā nāfi‘dür ve anuñ kā’im-i maķāmdur veyāhūd semere-i akākıyā veyāhūd ¹³ akākıyā bir cüz’ afş altı cüz’ ahz oluna ve ‘uşāre-i şakāyıķu’n-nu‘mānla yoğrulup ¹⁴ hattā ‘asel gibi ola ve bir hırķa içine kılınup ‘unşur ve taķtīr oluna veyāhūd mā’-i ¹⁵ hanzala-i raṭbe-y-ile ‘ayn kehl oluna zīrā kim hadēķayı tesvīd ider veyāhūd ‘ayn

[63b]

¹ kehl oluna kuşūr-ı cevz-i raṭbla veyāhūd ‘uşāre-i ‘ıneb-i şa‘leble elli yedinci bāb ² salhı beyān ider kim ķarnıyyeye ‘arız olur eşyā-yı fettāhdan hadīd ve kaşab ve laz‘ ³ edviyye-i hādde gibi ‘ilācı vācibdür kim ‘ilāc ķurūḥ ve beşreyile ola ammā aña enfa‘-ı ⁴ şey’ eşyāf-ı abārdur elli sekizinci bāb dübeyleyi beyān ider kim ķarnıyyeye ⁵ ‘arız olur ammā ķarnıyyeye ‘arız olan dübeyle bir ķarḥa-i ‘azīme sayḥadur kim cemī‘ ⁶ tabaķayı ahz ider hattā andan bir şey’ zāhir olmaz ve andan ‘ayn şāğ olmağa yaķın

olmaz ⁷ ammā ‘ilācı vācibdür kim urūh ve mülteħime ‘arız olan dübeyle ‘ilācıla ola ⁸ elli tokuzuncu bāb seretānı beyān ider kim arniyyeye ‘arız olur ⁹ seretān bir marāz dur şıfāk-ı arniyyede ‘arız hılt-ı sevdāviyeden ve aa ābi‘ olur ¹⁰ elem-i Őedīd ve imtidād ‘urū kim anda ħumret vardur ve daı şıfākāt-ı ‘aynda naħs olur ¹¹ ve elem-i Őudā‘ da mūntehī olur ħuŐūŐā kim bu marāzın Őāħibi meŐy ve ħareket ide aa ¹² Őudā‘ ‘arız olup ‘ayneyne mādde-i ħırrīfe ve rakīke meyl ider ve andan Őehvet-i ¹³ a‘ām gidüp eŐyā-yı ħāddeden ‘illet opar ve ol kehl-i ħādde muħtemel olmaz zīrā kehl-i ħādd ¹⁴ elem-i Őedīd iħdāŐ ider aa menfa‘at itmez ve bu marāza oulmak yokdur cūzzām gibi zīrā ¹⁵ ol marāz iın bir devā bulunmaz kim andan avā ve a‘zam ola tā kim anula aa

[64a]

¹ ‘ilāc oluna lākin eyle gerekdür kim aa ‘ilāc oluna tā kim sākin olup ziyāde olmaya ² el-‘ilāc eyle gerekdür kim bu ‘illetün Őāħibi leben-i ħalīb ve adiye-i mu‘tedile tenāvül ³ ide burādan ve erkek ola ve uzı etinden az olunmıŐ adiye gibi meŐelā ve ⁴ cemī‘ bedene i‘tidāl-i mizāc oluna alātından ve fesād-ı demden mūmtelī olmaya ve mā’-i ⁵ cūbnle istifrā-ı beden oluna ve anula iŐbu sūfūf ola kim Őıfatı budur ⁶ eftimūn-ı arītī bir dirhem sināmeki dōrt dirhem lisānū’Ő-Őevr beŐ dirhem bād ⁷ rencbūye iki dirhem tūrbūd bir buu dirhem besfāyic bir dirhem surincān niŐf dirhem ⁸ bezr-i hindībā ve bezr-i kūŐūŐ ve bezr-i ıŐŐa ve ħıyār kim maŐūr ola her birinden iki dirhem ⁹ ehlīlec-i kābilī dōrt dirhem ħarba-ı esved ve mil-i hindī her birinden niŐf dirhem ¹⁰ rubb-ı sūs iki dirhem anuriyūn-ı daı ve ustūħūdus ve ħacer-i ermenī ve aranful ¹¹ ve maŐtakī her birinden iki edviyye az olunup da oluna ve cem‘ olunup andan beŐ ¹² dirhem mā’-i cūbnle Őerbet oluna ve her iki günde bir kez ehlīlec-i kābilī ve sūkker isti‘māl ¹³ oluna ve bunlardan her biri üç dirhem ola ve ‘ayna ‘ilāc iŐbu devā-y-ıla ola kim ¹⁴ Őıfatı budur tūtiyā ve sāzenc ve niŐā her birinden bir dirhem eŐyāf-ı māmīŐā ve tīn-i maħtūm ¹⁵ her birinden niŐf lū’lū’-i ğayr-ı meŐkūb iki dāni az olunup da oluna ve alınup kehl ılına

[64b]

¹ altmışıncı bāb karniyyeye ‘arız olan hıferi beyān ider ammā hıfer karniyyeye ² ‘arız olur ‘ayna yetişen necseden veyāhūd qarha ve beşre akabince ‘arız olur gāh ³ kışra ūlāya ve gāh kışra şāniyye ve gāh kışra şālīseye muntehī olur ve ‘ilāc hıfūr ⁴ bi‘aynihī bāb-ı qurūhda zıkr olunandır ammā ecved-i ‘ilācı eşyāf-ı abāra ve senc muḥriḳ murabbā-y-ıla ⁵ zerr eylemekdür ve daḫı hıfūr taldurandır işbu devā kim şıfatı budur sādenc bir dirhem ⁶ senc muḥriḳ murabbā iki dirhem kehl-i işfahānī bir dirhem tūtiyā murabbā bir dirhem lū’lū’-i ğayr-ı meşḳūb ⁷ nişf dirhem abār muḥriḳ iki dirhem cümle edviyye aḫz olunup zerūr ve kehl kılına altmış ⁸ birinci bāb teğayyūr-i levn-i karniyyeyi ve ‘ilācını beyān ider ammā tağayyūr-i levn-i karniyye ⁹ keymūsdan olur kim mūnaḥḫal olsa karniyyenūḡ levn-i ṭabī‘sin şabġ idüp nevrini ve ¹⁰ şafāsını ta‘līl ider ve aḡa istihāle dinilür ammā sebebi kemmiyyet-i ruṭūbetdür ya‘nī keşre-i ruṭūbetdür ¹¹ veyāhūd sebebi keyfiyyet-i ruṭūbetdür ya‘nī levni ruṭūbetdür ve eger sebebi kemmiyyet-i ruṭūbet olsa ¹² bu marāzuḡ şāḫibi cemī‘ ecsām-ı duḡān veyāhūd zabāb içinde gibi görür ve bunun ‘ilācı ¹³ ruṭūbet-i karniyyede zıkr oluna inşā‘llāhütte‘āla ve eger keyfiyyet-i ruṭūbetden olsa ¹⁴ bu marāzuḡ şāḫibi her cisme āven-i karniyye gibi görür ya‘nī eger karniyye ḫamrā’ olsa ṭarfe ¹⁵ yetişen kimseye ‘arız olan gibi her cism ola aḡmer görür ve eger şafrā olsa yere kan yetişen

[65a]

¹ kimseye ‘arız olan gibi her cism ol aşfer görür ve bu marāzuḡ ‘ilācı sebab-i muḫaddişin ² izāle itmekle olur ya‘nī ṭarfeye vire kana kendü ve ‘ilācları-y-ıla ‘ilāc eylemek bu marāz ³ oḡuldur ammā ekşer aḫz mā’-i şa‘īr ve sikencübīn ve mā’-i hindibā ola ve küşūşā daḫı aḡa nāfi‘dür ⁴ ve daḫı talṭīf tedbīr olup bābūnec ve benefsec ve verd ve nīlūfer ḳaynanmış şū buḡarı üzerine ⁵ veyāhūd ḫalle ḳaynanmış şū buḡarı üzerine yüzünḳoyın ṭurmak aḡa nāfi‘dür ve ḳaçan vaḳt ⁶ intihā olsa ‘ayna eşyāf-ı aḡmer-i leyyinle ‘ilāc oluna zīrā nāfi‘ olup anı taḫlīl ider ⁷ altmış ikinci bāb ruṭūbet-i ḫıḳāb-ı karniyyeyi beyān ider az olur kim ḫıḳāb-ı ⁸ ḳarnī yaşarur şol ruṭūbat-ı

ğalîzeden kim aña dökülüp anda gâh tekâşüf ve gâh ğılaż ve gâh ⁹ verem ihdâş ider ve ‘alâmeti oldur kim ıarniyye üzeri sehâb gibi görünür hadekada küdüret ¹⁰ olmazsuz ve bu ‘illetün şâhibine zulmet ‘arız olup zabâbda ve duhânda gibi görür ¹¹ el-‘ilâc eyle gerekdür kim evvel istifrâğ-ı beden oluna habbe-i ayâric ve kûkıyâ-y-ıla hâşşaten ¹² tenkıye-i dimâğ oluna ayâric ve ğayrı-y-ıla ğargara itmekle ve cemî‘ merâretle iktihâl aña ¹³ nâfi‘dür ve rûşenâyî dahı aña nâfi‘dür ve eţ‘ime reddiye-i ğalîzeden ve ihrâc-ı demden ¹⁴ men‘ oluna zîrâ mazır ve ğayr-ı nâfi‘dür altmış üçünci bâb ¹⁵ yübs-i hıccâb-ı ıarniyyeyi beyân ider ammâ yübs-i ıarnî anda teşennüc ihdâş idüp başarı za‘îf

[65b]

¹ ider ve ekşer meşâyihe ‘arız olur ‘âhir-i ‘ömürlerinde vâz olur kim ıarniyyeye teşennüc-i noşşân ² ruţûbet-i beyziyyeden ‘arız olur ve bu teşennücle zîk-i hadeka ‘arız olur ve ammâ ³ yübs-i ıarniyyeden hâdiş olan teşennücle zîk-i hadeka olmaz nitekim emrâz-ı ‘inebiyyede ⁴ zıkr oluna ve ikisinün dahı biri ‘asîrdür el-‘ilâc vâcibdür kim ol ⁵ tertîb-i beden oluna hammâmla aĝdiye-i muratıbe-y-ile kim keymüs-ı maħmüd ihdâş ⁶ ider ve ‘alîl ‘ayneyni tatlu yumşak şâfî şu içinde veyâhüd benefsec ve nîlûferle ⁷ kaynanmış şu içinde feth ide ve dahı dühn-i benefsec ve dühn-i nîlûfer ve dühn-i levz-i ⁸ hulv leben-i câriye-y-ile aña sa‘ût oluna ve dahı baş üzerine benefsec ve nîlûfer ⁹ ve hırd olunmuş arpa-y-ıla ve kaynanmış şu dökülüp ‘ayna leben-i câriye veyâhüd beyâz-ı ¹⁰ beyz taķtîr oluna altmış dördünci bâb ¹¹ halef-i ıarniyyeye ‘arız olan kemne-i middeyi ve anuñ ‘ilâcını beyân ider ammâ midde-i ¹² kâmine halef-i ıarniyyede iki nev‘dür nev‘-i evvel mevzi‘-i yesîr aĝz ider ve şeklinde ¹³ zıfreye beñzer ve nev‘-i şânî mevzi‘-i keşîr aĝz ider hattâ az olur kim midde-i sevâduñ ¹⁴ küllisün budur ve nev‘-i evvelden âzâd ider ve ammâ sebebi ammâ şol ıarhanuñ ¹⁵ huduşındandır kim cildi raķîķ olmayup demde dögülüp anda ıarâr ider veyâhüd

[66a]

¹ tabî‘atı ol mevzi‘e def‘ itdüĝi fażladan olan şudâ‘dandır veyâhüd şol ² remed-i raţbdandır kim müsteħîl olup ol mevzi‘de sâkin oldı el-‘ilâc ³ bil kim ‘ilâc-ı kemne-i

midde ve ‘ilāc-ı beşr budur ve eyle gerekdür kim istifrag itmege müdāvem⁴ oluna kurş-ı benefsecle kim şıfatı budur benfsec-i ‘askerī bir mişkāl türbūd nişf⁵ dirhem rubb-ı sūs iki dirhem anākī-i müşüvvi altı habbeden bir dāniğe dek kuvvet hasebince⁶ cümle edviyye aħz olunup dağğ oluna ve beş dirhem sükkerle isti‘māl oluna⁷ nazc ve taħlīl-i mu‘tedil zīrā re’sle mā‘deyi tenkıye ider ve ba‘de ‘ayna ‘ilāc oluna⁸ nazc ve taħlīl-i mu‘tedil iden nesne-y-ile mā’-i ħulbe gibi ve şarāb-ı mu‘assel dağı aña⁹ nāfi’dür ve dağı vācibdür kim ibtidā-yı ‘ayna anzurütla kündürden aħz olunmuş¹⁰ eşyāf tamzurulup melekāyā-y-ıla ol zerr oluna zīrā kim muħallildür ve kaçan nazca ibtidā¹¹ itse taħlīl iden isti‘māl oluna şol eşyāf gibi kim aħz olunmuşdur kündürden¹² ve mürr ve za‘ferāndan ve çünd-i bādester ve mā’-i ħulbeden ve dağı aña nāfi’ olandandur eşyāf-ı¹³ aħmer-i ħādd ve leyyin zīrā taħlīl ider ve dağı midde-i kāmıneye nāfi’ olandandur işbu devā kim¹⁴ şıfatı budur mürr ve za‘ferān ve şabr her birinden bir ūkıyye şarāb üç ūkıyye ‘asel¹⁵ altı ūkıyye aħz olunup za‘ferān şarābla ezile ba‘de şabrla bir aña ħılğ oluna

[66b]

¹ ve kaçan muħtelit olsa ‘asel ħılğ olunup şırça zarf içinde terk olunup her günde² iki kerre veyāħūd üç kerre isti‘māl oluna ve eger münħalil olsa febihā ve ne‘am ve illā³ işbu eşyāf isti‘māl oluna şıfat-ı eşyāf kim nāfi’dür evca’-ı şa‘bede büşür⁴ ve ħurūħ-ı ğāyire gibi ve dağı ħarnıyyede olan ve sayħa ve nütüvv-i ‘ayn ve midde-i kāmıne gibi kim⁵ ‘ayndan olur veyāħūd tül-ı dehrde aña mütecellıye olur ve dağı remed-i ‘atık ve şol⁶ ‘alel gibi kim biri ‘asīrdür budur verd-i tarī kim menzū‘ü’l-aqmā’dur yetmiş mişkāl⁷ iklīmiyā muħrik mağsül yigirmi dört mişkāl za‘ferān altı mişkāl efyün üç mişkāl⁸ işmid üç mişkāl zencār-ı şāfi iki mişkāl sünbül-i hindī iki mişkāl tübāl-ı nuħās⁹ iki mişkāl mürr-i şāfi dört mişkāl şamğ-ı ‘arabī yigirmi dört mişkāl cümle aħz olunup¹⁰ dağğ oluna ve elenüp mā’-i maţarla yoğrulup ve eşyāf eylenüp isti‘māl oluna ve eger¹¹ münħalil olsa febihā ve ne‘am ve illā aña ‘ilāc-ı edviyye-i muħallil ola sekbīnc ve ferbīyün¹² gibi meşelā ve eger münħalil olmasa vācibdür kim ‘ilācı ħadīd olup

cerhe ‘ilac oluna ¹³ altmış beşinci bāb nütüvv-i karniyye ve nütüvv-i karniyye-y-ile karniyyede ¹⁴ beşre-i hādiş ortasın beyān ve fark ider vāz olur kim ba‘zı evkātta karniyyede ¹⁵ nütüvv hāşıl olur ve ekşeriyyā ol sebab-i bādīden ‘arız olur ve şigar-ı şekli sebebinden

[67a]

¹ nütüvv-i beşre tevehhüm olunur lākin ikisi ortasından fark oldur kim karniyyede hādiş ² olan nütüvv şulb-ı cāssīdür kim kaçan mīlle gamz olursa şalābetinden münhafiz ³ olmaz ammā beşre-y-ile dem‘a ve zārbān olup levni aḥmere ve beyāza māyil olur ⁴ ammā nütüvv-i ‘inebiyye-y-ile hādiş olan beşre ortasında olan fark mevzi‘inden zikr ⁵ oluna inşā‘llāhü-te‘ālā el-‘ilac ammā ‘ilac-ı beşrenüñ ‘ilacı geçdi ve ammā ⁶ ‘ilac nütüvvde şedd ve tecfif gīdā olunup ‘ayn kehl oluna eşyā-yı kābīza ile sāzenc ⁷ altmış altıncı bāb inḥilāl-i ferdi beyān ider kim ol karniyyeye ⁸ ‘arız olur inḥilāl-i ferd inḥirākdur ya‘nī karniyyeye kalmakdur ammā sebab-i karḥadan ⁹ veyāḥūd sebab-i kaşaba ve ḥadīd gibiden el-‘ilac eyle gerekdür kim evvel inḥirāk ¹⁰ ‘ilac oluna tā kim andan āfet-i ‘azīme hādiş olmaya ve ba‘de refāyid-i kavīyye-y-ile ¹¹ ‘ayn şedd olunup devā-yı kābīzla zerr oluna tūtiyā murabbā mā‘-i āsla ve şāzenc gibi ¹² zīrā bunlar ve bu marāza ufaḳ eşyādur altmış yedinci bāb ¹³ ‘aded-i emrāz-ı ‘inebiyyeyi beyān ider ammā emrāz-ı ‘inebiyye kim ḥudūşı ḥadekadadur ya‘nī ¹⁴ şakb-ı ‘inebiyyede olur dördtür ve ol ittisā‘ ve zıyyık ve nütüvv ve inḥirākdur ammā inḥirākdan ¹⁵ murād inḥilāl-i ferddür altmış sekizinci bāb

[67b]

¹ ḥadekaya ‘arız olan ittisā‘ı beyān ider ammā ittisā‘-ı ḥadeka iki nev‘ üzerinedür ² ol bi‘t-ḥabi‘dür nev‘-i şānī bi‘l-‘arzdur ammā bi‘t-ḥabi‘ olan reddiyedür aḥa gāraḥ mūte‘allik ³ degüldür ammā bi‘l-‘arız olunan āfet-i ‘azīmedür zīrā andan tebeddüd ve intişār-ı nevr ‘arız ⁴ olur ve sebebi üçdür ammā ḥabaḳa-i ‘inebiyyenüñ yūbsindendür ve ol marāz basītdür ⁵ ve ‘alāmet-i noḳşān cirm-i ‘inebiyyedür veyāḥūd ‘inebiyyede hādiş olan veremendendür ⁶ ve ol marāz mürekkebdür vāz olur kim sebab-i bādiyeden hādiş

olur zarbe-i şedīde gibi ⁷ ve gāh olur kim dimāğda veyāhūd ğışā-yı ‘inebiyyede olan verem-i hārrdan ‘ārız ⁸ olur ve ‘alāmeti imtidād-ı hadeķa ve iki nev‘le bile şudā‘ olur ve ammā sebep-i şālīş ⁹ keşret-i ruṭūbet-i beyziyyeden ḥādiş olur ve cemī‘ envā‘-ı ittisa‘a ‘adem-i başar tabi‘ ¹⁰ olur ya’nī bu maražuñ şāhibi görmez yā görünen nesnenüñ küllisini veyāhūd ¹¹ ekşerini göremez nevr-i başarda za‘īf olduĝ-ı-çün el-‘ilāc eyle gerekdür kim ¹² tedbīr-i muḳaddemden su’āl olunup ve mizāc-ı marīz bilinüp anuñ ḥasebince ‘ilāc ¹³ oluna ve eger ittisā‘ yübsden ‘ārız olsa aña oñulmaķ yoķdur ve eger oñulsa ¹⁴ ‘usrla olur ve eyle gerekdür kim aña ‘ilāc marḥī ve muraṭṭıbla ola ‘ayna süd ¹⁵ saĝup ḥammāma girmek gibi eşribe-i muraṭṭıbeden şürb idüp edhān-ı muraṭṭıbe-y-ile

[68a]

¹ sa‘ūt gibi ve eger veremden ‘ārız olsa ammā sebep-i bādīden ḥādiş olan veremden ² ‘ārız ola zarbe ve ḥacer gibi veyāhūd ḥılt-ı ğalīzden ḥādiş olan veremden ‘ārız ola ³ ve eger sebep-i bādīden ḥādiş olan veremden ‘ārız olsa cānib-i maraždaki kifālden ⁴ faşd oluna ve eger ‘aynda ḥumret zāhir olsa lebenle ol ğusl olunup ‘ayna emyāl-i şādec ⁵ ḳonula ve şudĝ tazmīd olunup şandal ve māmīşā-y-ıla vech ğusl oluna mā’-i bāridle ⁶ ve ‘ayn tazmīd oluna ḥılāf ve nīlūferle ve ḳaçan ḥiddeti sākin olsa ‘ayn tazmīd oluna ⁷ daķīķ-i baķla-y-ıla yoĝrulmuş ola şarāb-ı mu‘aṭṭarla ve buncılayın ‘amel oluna ve eger dimāğda ⁸ veyāhūd ğışā-yı ‘inebiyyede olan veremden ‘ārız olsa ve eger ḥılt-ı ğalīzeden ⁹ olan veremden ‘ārız olsa eyle gerekdür kim evvel ishāl-i ṭabī‘at olunup ḥabbe-i ayāric ¹⁰ ve ḳūḳıyā-y-ıla aña ‘ilāc oluna munzıc ve muḥallil ile ‘ilāc midde-i kāmīne ve beşre gibi ve māķeynde ¹¹ olan ‘ırķeynden faşd oluna nuḳreden ḥacāmat olunup veche ğusl oluna ve şol ¹² ḥallle kim memzūc ola mā-y-ıla ve milḥden şey’-i yesīrle zīrā kim taḥlīl ider ve budd ve māya nāfi‘ ¹³ olanla aña ‘ilāc oluna eşyāf-ı merā’ir ve ḥıltīt gibi ammā keşret-i ruṭūbet-i beyziyyeden ¹⁴ ḥādiş olanuñ ‘ilācı emrāz-ı beyziyye ‘ilācında zıkr oluna inşā’llāhü-te‘ālā ¹⁵ altmış ṭoķuzuncu bāb zıķ-i hadeķayı ve ‘ilācını beyān ider ammā

[68b]

¹ hadeķaya ‘arız olan zīķ iki źarbe üzerinedür řabī‘ ve ‘urzdr ammā řabī‘ ² maħmddur zrā cem‘-i başar ider ve ammā ‘arız kim reddr esbābı altıdur sebab-i evvel řol ³ ruşubetdr kim mizāc-ı ‘inebiyyeye ġālib olup anı irhā ider ikinci noķřān ruşubet-i beyziyye ⁴ dr kim anı nemekn idüp temdd ider nesne bulunmaz ve ‘alāmet-i noķřān cümle ‘ayndur ⁵ ve bu marazn řāħibi nesne görmez ve eger görürse daħı ķaraltu görür nidġin fark idemez ⁶ ve üçüncü keyms-ı arz-i şulbdur kim nefsi hadeķa mn‘akid olup anı sedd ider ve ‘alāmeti ⁷ nefsi řakb grnmekdr dördüncü řol řarāret-i mfraşadur kim anı ķābz ider ve ekşer ⁸ sersām veyāħüd verem řārr akabince olur beşinci řol verem mfraşdur kim anı ⁹ řıķıřdurup ġalebe ider altıncı řol ybsdendr kim anuņ mizācı üzerine ġālib ¹⁰ olur ve ekşer bundan hādiř olan meřāyiħe ‘arız olur ve ķaĉan hadeķaya zīķ ‘arız ¹¹ olsa řāħibi řey’ miķdārından ekber görür el-‘ilāc eyle gerekdür kim evvel ¹² tedbr-i muķaddemden su‘āl olunup ve mizāc-ı marz bilinüp aņa göre ‘ilāc ķılına eger ¹³ istifrāġa iħtiyāc olunursa istifrāġ-ı beden oluna ve eger zıyyıķ ‘arız olsa ¹⁴ řol ruşubetden kim ol mizāc-ı ‘inebiyye ġālib olup anuņ cirmini irhā ider anuņ ¹⁵ biri serī‘ olur eyle gerekdür kim ol ruşubeti neřf idenle aņa ‘ilāc olunup

[69a]

¹ istifrāġ-ı beden oluna şabbe-i ayāric ve ķķiyā-y-ıla ve daħı başına ve yüzine edviyye-i ² musaħħine-y-ile ķaynanmıř şu dkle edhān-ı musaħħine daħı aņa nāfi‘ dr ve ‘ayn ³ kehl oluna işbu eřyāf kim şıfatı budur uşşak bir dirhem hlş-ı za‘ferān dört ⁴ dirhem zencār bir dirhem cümle aħz olunup şu-y-ıla yoġrula ve eřyāf eylenüp isti‘māl ⁵ oluna şıfat-ı hlş-ı za‘ferān ve za‘ferān ve eřyāf-ı māmīřā ve verd ve mürr-i řāfi ve niřā ⁶ ve řamġ-ı ‘arabī her birinden bir cüz’ aħz oluna ve daķķ olunup isti‘māl oluna ve eger zīķ ⁷ noķřān-ı beyziyyeden ‘arız olsa ‘alāmeti hzāl-ı ‘ayndur ve ‘ilācı ‘asrdr ⁸ ve eger řabaķa-i ‘inebiyye mizāc üzerine ġālib olan yübsden ‘arız olsa aņa oņulmaķ ⁹ olmaz lākin tertb ve řammām isti‘māl olup veche ve re’s’e yumşak şatlu şu ķoyula ¹⁰

ve ‘ayn şu içinde feth olunup dühn ve sa‘ût isti‘māl oluna ve eger veremden veyāhūd¹¹ şakb-ı sedd iden hıltdan hādiş olsa ‘ilācı riyāzetle ola ve re’s ve vech¹² ve ‘ayn muttaşıl delk olunup ruṭubetden hādiş olan zīkuṅ ‘ilācı tamām anda isti‘māl¹³ oluna ve süddeden hādiş oluna oñulmak yokdur ammā ḥarāret-i mizācdan hādis olanuṅ¹⁴ ‘ilācı müberrid ve murattıbla olur yetmişinci bāb¹⁵ ‘inebiyyeye ‘arız olan nütüvvı beyān ider ammā ‘inebiyyeye ‘arız olan nütüvv dört nev‘dür

[69b]

¹ nev‘-i evvel oldur kim ḳarniyye yırtılup ğışā-yı ‘inebiyyeden ḳarınca başına beñzer bir nesne² ṭali‘ olur ḥattā anı gören beşre şanur nitekim beyān-ı fark ikisi ortasında yakında³ gele ikinci nev‘ oldur kim evvelden ekber ṭali‘ olur ve aña re’s-i zebāb dinilür üçüncü⁴ nev‘ andan daḫı ziyāde ṭali‘ olup ḥatta eşfāra lāhiḳ olur ve andan müte‘ellim olur ve bu nev‘e⁵ nütüvv-i ‘inebe dinilür ‘inebe beñzedüğ-i-çün ve dördüncü nev‘e re’s-i mismār dinilür ve bu nev‘⁶ ‘arız olur ḳaçan kim zamān-ı nütüvv uzayup ve ḳarnī üzerinde mülteḥim olup fels-i mismāra⁷ şebīh olur ve fülüs bu nütüvve şülül olur ammā esbāb-ı nütüvv ‘arız-ı te‘ekkülde veyāhūd⁸ ğışā-yı ḳarniyyede hādiş olan şakḳdan veyāhūd ‘akab-ı ḳarḫada ḳaçan ‘ilācıdan ğāfil⁹ olursa el-‘ilāc ibtidāda eyle gerekdür kim ḳarniyyede ‘arız olan cerḫüñ¹⁰ şefeteyn ğālīz olmadan refāyid müdevvere-i ğālīze ile ol muḫkem şedd oluna zīrā ḳarniyyede¹¹ ‘arız olan şakḳ eger ğālīz olsa ‘ilācda necāh olmaz ve nütüvv daḫı oñulmaz ve ‘ayn¹² zerr oluna şol eşyā-y-ıla kim anda ḳuvvet-i men‘ vardur teḳşif ve seddle şāzenc maġsül gibi¹³ anuṅla ‘ayn zerr olunur isti‘māle eşyāf-ı abārdan şoñra ve eger aña mā’-i varaḳ-ı zeytün¹⁴ veyāhūd ‘uşāre-i ‘aşā’ü’r-rā’ī irdāf olursa ol aḳvā olur ve daḫı aña nāfi‘ olandandır¹⁵ tūtiyā kim murabbā ola mā’-i varaḳ-ı zeytünla veyāhūd mā’-i āsla müdāvemete şeddle ve eger

[70a]

¹ nütüvv üçüncü nev‘ veyāhūd dördüncü nev‘ olsa vācibdür ki rifāde-i şahīfe-i nuḫās² ḳonulup beş dirhemden on dirheme dek işbu verdī-y-ile ol zerr oluna şıfat-ı³ verdī kim

nāfi‘dür mūr-ı serecede ve ṭabaḳāt-ı ‘aynda ḥādīş olan nütüvvde ve ḳurūh-ı ⁴ ratbede budur isfīdāc-ı raşāş iki dirhem ve daḥı şülüşeyn iḳlīmīyā-yı fızza iki dirhem ⁵ ve daḥı şülüş dirhem şamḡ-ı ‘arabī bir dirhem ve daḥı şülüş dirhem anzurūt nişf dirhem ⁶ nuḥās muḥrik iki dāniḡ ve iki ḥabbe şādenc maḡsūl dört dāniḡ efyūn iki ⁷ dāniḡ cümle edviyye aḥz olunup daḳḳ oluna daḥı isti‘māl oluna ve daḥı anlara ⁸ nāfi‘ olandandır işbu iksireyn şıfat-ı iksireyn kim nāfi‘dür mūr-ı serecede ve beşrede ⁹ ve aşār-ı ḳurūhda budur isfīdāc-ı raşāş sekiz dirhem iḳlīmīyā-yı fızza ve şamḡ-ı ‘arabī ¹⁰ her birinden dört dirhem nuḥās muḥrik ve efyūn ve nişā her birinden iki dirhem cümle ¹¹ edviyye aḥz olunup daḳḳ oluna ve lu‘āb-ı bezr-i ḳatūnā ile terbiyet olunup tecfīf ¹² ve saḥḳ olunup isti‘mal ve eger marāz uzayup üzerine iki yıl geçse aḡa ‘ilācla yaḳīn ¹³ olunmaya zīrā kim oḡulmaz vāz olur kim andan ḳan ḳıḳup aḳar ve eyle gerekdür kim şāzenc ¹⁴ ṭīn-i maḥtūmla ol zerr oluna ve eger taḥsīn-i ‘ayn dilense rücū‘-ı başar dilenmese ¹⁵ eyle gerekdür kim nütüvvüñ igne ve iplik idḥāl olunup şedd oluna ve medd olunup

[70b]

¹ nefs-i nütüvv mīḳrāzla veyāḥūd ḳamādīnle ḳat‘ oluna ve ‘ayn kebs olunup verdī-y-ile ² veyāḥūd şāzenc veyāḥūd kehille üzerine şufret-i beyz şedd oluna ve bir ḳavm anı ³ ḳat‘ eylemez belki taḥt-ı nütüvvde igne-y-ile iplik idḥāl idüp birisini cefn-i a‘lādan ⁴ yaḡa ve birisini cefn-i esfelden yaḡa aşl-ı nütüvvde ‘aḳd ider ve ‘ayna müberrid ve muḳavvī-y-ile ⁵ ‘ilāc ider ḥattā nütüvv ceff olup ol ḥaytla sākıṭ olur yetmiş birinci bāb ⁶ inḥirāḳ-ı ḥadeḳayı beyān ider ve ol inḥilāl-ı ferddür kim ‘inebiyyeye ‘arīz olur belkim ⁷ inḥirāḳ-ı ḥadeḳa iki veche üzerinedür ammā yesīr-i ḡayr nāfi‘dür ve ammā ‘asīr-i nāfizdür ⁸ ve eger yesīr-i ḡayr nāfiz olsa başara zarar eylemez ve eger ‘azīm-i nāfiz olsa ruṭūbet-i ⁹ beyziyye meyl ider ḥattā ol ruṭūbet-i ḳarniyye mülāḳiye olup andan dört āfāt ¹⁰ ḥādīş olur āfet-i evvel oldur kim ḡışā-yı ‘inebiyye celīdiyyeye ḳarīb olup ruṭūbetini tenşīf ¹¹ ider ikinci āfet oldur kim dimāḡdan gelen nevr-i ḥadeḳada cem‘ olmaz zīrā delükden ¹² ḥurūc idüp ol münteşir olur üçüncü nevr-i ḥāricden ḳarīb

olup celīdiyyeyi ¹³ setr ider nesne olmaz dördüncü āfet oldur kim ruṭūbet-i celīdiyyeye ceff olur kılet-i ¹⁴ beyziyyeden zīrā beyziyye aña ruṭūbet virüp nemekīn ider ve kaçan kalīle olsa ¹⁵ aña zarar ider ammā sebebi hılt-ı ḥāddendür kim anuñ ittişālini tefrīk ider veyāḥūd

[71a]

¹ keymūs ḡalīzdendür kim anı temdīd idüp ittişālini tefrīk ider el-‘ilāc eyle gerekdür kim ² ibtidāda hılt-ı mu’azzā istifrāğ olunup ‘ayna ‘ilāc oluna şedd ve kavıyy idüp ³ kabz idenle yetmiş ikinci bāb nütüvv-i ‘inebiyye-y-ile ḡarnıyyede ḥādiş ⁴ olan beşr ortasında farkı beyān ider eyle gerekdür kim evvel levn-i ‘inebiyyeye nażar olunup ⁵ görüle ve ol levn zerḡā mıdur veyāḥūd kehlā ve şehlā mıdur bilinüp ol ‘illete kıyās ⁶ oluna eger ‘illet anuñ levni üzerine olmasa bil kim ol ‘illet beşredür ve daḡı nefsi ⁷ ḥadeḡaya nażar oluna eger anda şufr ve istidāratında i‘vicāc olsa bil kim ol nütüvv ⁸ ‘ayniyyedür ve eger zıkr olunandan bir nesne görülmese bil kim ol beşredür şebıhsüz ⁹ ve eger levn-i beşre levn-i ‘inebiyye üzerine olsa eyle gerekdür kim şey’-i nātīnün aşlına ¹⁰ ve şakb-ı ḥadeḡaya nażar oluna ve eger şey’-i nātīnün aşlında eşer beyāz olsa bil kim ¹¹ ol şey’ ebyāz-ı ḡarḡ-ı ḡarnīdür ve şey’-i nātī ‘inebiyyedendür ve eger andan bir şey’ görünmese ¹² bil kim ol beşredür yetmiş üçüncü bāb māyı ve ‘ilācını ¹³ ve ḡadaḡını beyān ider bil kim ṭabaḡa-i ‘inebiyye-y-ile ḡıḡāb-ı ḡarnī ortasında bu marāz ‘ārız ¹⁴ olur aña mā dinilür ve ol bir ruṭūbetdür kim veche ḥadeḡada mūncemid olup celīdiyye ortası-y-ıla ¹⁵ ittişāli nevr-i ḡāric ortasın men‘ider ve bu ‘illet kaçan müstaḡkim olsa ma‘rifeti

[71b]

¹ āsān olur ammā ibtidāsında ma‘rifet-i ‘ayndur lākin anuñ-i-çün ‘alāmāt vardur ² ol ‘alāmātla ol ‘illet üzerine istidlāl olunur meşelā nefsi ḡadeḡaya ḡiddeti ³ nażar olursa anda zabāba şebīḡ veyāḥūd seḡāba şebīḡ nesne görünür ve bu ⁴ marāz ‘ārız olanlardan ba‘zı iki gözi öḡini uçar sıḡek gibi görür ve ba‘zı ⁵ şa‘ra beḡzer nesne görür ve ba‘zı dökülür yıldızlar şu‘ā‘ī ve berḡā gibi görür ve kaçan mā ⁶ müstaḡkim olsa başar zāḡıḡ

olup levni hâdekeya teğayyür olur ve elvānı on birdür ⁷ andan ba‘zı hevāya beñzer ve ol kâdahā şālîhdür ve andan ba‘zı levn zücāca beñzer ⁸ ve bu levn dahı kâdahā şālîh olmağa qarîbdür ve andan ba‘zı beyāz-ı berdîyü’l-levne ⁹ mâyildür ve ba‘zı levn-i sîmāya beñzer ve ba‘zı ahzaru’l-levn ve ba‘zı aşfer ve ba‘zı ahmer-i ¹⁰ zehebi’l-levn ve ba‘zı ezraqu’l-levn ve ba‘zı caşşü’l-levn ve ba‘zı esvedü’l-levndür ve ba‘zı ¹¹ zîbağa beñzer ammā sebebi ğışā-yı karnî tahtında hâdeka üzerinde hâdiş olan ruṭubetdendür ¹² ve bu ruṭubetüj dahı hudûsı esbâb-ı tekşiredendür zîrâ aña katı kuşmağdan ve urmağdan ¹³ ve gâh baş veyâhūd göz bir nesne-y-ile tokuşmağdan olur ve gâh berd-i şedîdden ve gâh ¹⁴ za‘f-ı rûh-ı bâşîradan olur ve bu sebebdendür kim ekşer ol meşâyihe ‘arîz olur ¹⁵ zîrâ bunlardan harâret-i ğarîziyye ve taḥallül-i nicâr az olur ve gâh marâz tavîlden ve gâh müdâvemet

[72a]

¹ aĝdiye-i muratṭıbe-i ğalîzeden ve gâh uzadı şudâ‘dan ve bürüdet-i mizâcdan ve gâh ² ‘alel-i âhir-i keşîreden olur ve ekşer ‘ayn-ı kehlâda olur zîrâ ruṭubeti ekşerdür ammā ol ³ ruṭubet-i mezkûre kim aña mâ dinilür ‘inebiyye-y-ile karniyye ortasında olduğına delîl ⁴ oldur kim ba‘zı ‘aynda mâ evsa‘ olur ‘inebiyyeden nesne zâhir olmaz illâ şey’-i yesîr ⁵ zâhir olur hül-i mâdan ve kaçan kâdahla mâ zâyil olsa tabaka-i hâlet-i ülâsı üzerine ⁶ görünür bil kim bu zıkr olunan cemî‘ envâ‘-ı mâya kâdahda necâh ve şalâh olmaz belki ⁷ şalâh ve necâh şol mâda olur kim ol hevāya beñzeye ve ‘aynda südde ve zîk ⁸ mâni‘a olmaya ve dahı mâ şedidü’l-cümüd ve ziyâde rakîk olmaya zîrâ rakîk olan kâdahdan ⁹ şonra girü ‘avdet ider belki mu‘tedilü’l-kıvâm ve müstaḥkim ola ammā istiḥkâmından ¹⁰ öñdin olmaya zîrâ kabl illâ istiḥkâm-ı kâdah-ı mâ olunsa şâniyen gene ‘avdet ider ¹¹ ammā ‘alâmet oldur kim ‘alîl şemsde turgurulup ol mâda olan göz yumdurula ve ibhâmla ¹² cefn-i ‘ayn şıkılup cemî‘ cevânibe hareket oluna ve ‘ayn feth olunup hâl-i mâya nazar oluna ¹³ eger müctemi‘ ve müstaḥkem olmadı-y-ısa ‘uşrla şekli müteğayyir ve ‘arîz olup ¹⁴ gene aşl-ı şekle rücü‘ ider eger müctemi‘-i şahîn oldı-y-ısa ‘uşrla aña teğayyür ‘arîz olamaz ¹⁵ ne ‘arzında ve ne şekline ve bu ‘alâmet

ictimā‘-ı şaḥn i‘tidālle olduğındandır ve ammā

[72b]

¹ mā yenbağīden ekşer şaḥīn olsa aña ta‘arruz olunmaya ve daḥı ceyyidü‘l-kıvām ve mu‘tedilü‘ş-şaḥn olanuḡ ² levni ḥadīd veyāḥūd levni üsrüb gibi olur ammā şedīdü‘l-cümūd olanuḡ levni caşşī ³ veyāḥūd berdī olur ve daḥı bil kim mā ḳadaḥ olunıcaḡ necāḥ olup başaḡ ḥāşıl olacağına ⁴ istidlāl olunur beş ḥaşletle evvel oldur kim istihkāmından şonra mā hevāya şebīḥ ⁵ olmaḡdur şafāda ve hüsnde ikinci oldur kim ḳadaḥ dilenmeyen ‘ayn yumdurulup ve ḳadaḥ ⁶ dilenen ‘ayn fetḥ olunup ḥiddetle aña naẓar oluna eger anuḡ ḥadeḳası verā‘-ı mādan giḡ ⁷ görünse bil kim ol ḳadaḥ olunsa necāḥ olup başaḡ ḥāşıl olur ve illā felā zīrā ḥadeḳanuḡ ⁸ giḡ olmayup tār olması delālet ider kim ‘asabe-i nevriyye mesdūdedür ve eyle gerek ⁹ dür kim bu iki delīl bir kezden olalar ve eger biri bulunup ve biri bulunmasa ḳadaḥda necāḥ ¹⁰ olup başaḡ ḥāşıl olmaz ve üçüncü oldur kim ‘alīle sürüle şu‘ā-i şems ve zū‘-i sirāc ¹¹ görür mi yoḡsa görmez mi ve eger görse ḳadaḥda necāḥ olur illā felā dördüncü ¹² oldur kim ‘alīl kā‘im olup nāzır nāzırına berāber ḳılına ibḥām cefn-i a‘lānuḡ ¹³ fevkine vaż‘ olunup ol ḡamz ve delk oluna ve ba‘de sür‘atle cefn ref‘ oluna ¹⁴ eger ol ruḡbet yayılup az az girü deprenür görünürse bil kim ḳadaḥda necāḥ vardur ¹⁵ ve eger ḥareket itmese aña yaḳīn olunmaya beşinci oldur kim ‘ayn üzerine ḳuḡun vaż‘

[73a]

¹ olunup ağızla ḳatı naḡḡ oluna ve sür‘atle pamuḡ giderile eger mā ḥareket idüp şāfī olsa ² bil kim anda necāḥ olur ve illā felā ve eger bedende imtilā olsa veyāḥūd fesād-ı aḡlāt ³ ve elem olsa su‘āl gibi veyāḥūd re’sde suda‘ ve zūḳām gibi olsa veyāḥūd şaḡb ⁴ giḡilmeyüp ve taralmasa eyle gerekdür kim ḳadaḥa ḳarīb olunmaya gerçi mā şāfī daḥı olursa ⁵ ve eger sebebi sebeb-i bādī olsa zarbe gibi eyle gerekdür kim ḳadaḥ-ı māya iḳdām olunmaya ⁶ zīrā ol dāyim reşḡ ider ve ba‘zıları eyitdi kim zīrā bā‘zı mā şaḡb-ı ḥadeḳa bāḳī ḳalır ⁷ el-‘ilāc ḳaçan bundan öñdin zıkr olunan ‘alāmāt şebīḥ-i zebāb şu‘ā-i şems ⁸ gibi meşelā ma‘lūm olsa kim mādandır ḳabl-i ma‘deden ve dimāğdan

olan tahayyül degüldür ⁹ nitekim ikisi ortasında fark zıkr oluna inşâ'llāhü-te'ālā vācibdür kim istifrāg-ı ¹⁰ beden oluna envā'-ı istifrāgāt kavıyye-y-ile huşuşā kim tenkıye-i dimāg ide habbe-i ayāric ¹¹ ve kükıyā gibi ve ayāric 'aselle yoğrulup eyyām-ı müteferriqada isti'māl oluna ve ba'de qanțuriyün-ı ¹² daķık ve besfāyic ve türbüd ve zebīble kaynanmış şu içürüle ve eger ihrāc-ı deme ihtiyāc ¹³ olunsa mirfaķdan ol miķdārca faşd oluna ve tenkıye-i bedenden şonra 'ırķ-ı ¹⁴ yāfūhdan faşd aña nāfi'dür ve hacāmatdan ve ağdiye-i ğalīze-i muratıbeden men' oluna ¹⁵ laħm-ı baķar ve baķla ve cübñ ve ğass ve leben ve semen ve 'ades şürb-i nebīz gibi ve daħı

[73b]

¹ ğammām-ı dāyımñden ve cimā'dan ve şavmñdan ekl-i buķūldan başal gibi meşelā men' oluna ² huşuşā kim ekl semek ola zīrā kim ğuduş-ı māya mu'ayyen olur ve daħı ğışādan ³ ve şürb-i mā'-i keşirden men' oluna huşuşā kim mā' bārid ola ve talțif-i ğıdā olunup ⁴ ğıdāsını vaķt-ı zāhrda ola ancak ol daħı çok olmaya ve eyyām-ı müteferriqada ğarğaraya ⁵ emr olunup kuşmaķdan men' oluna ve budd ve māya nāfi' olan ma'cün isti'māl ola ⁶ kim şıfatı budur vec ve ğıltit ve zencebıl ve bir bezr-i rāziyānec cümle beraber aħz olunup ⁷ daķ oluna ve 'aselle yoğrulup her ğünde andan bir mişķāl aħz oluna zīrā budd ve ⁸ māya nāfi'dür tiryāķ-ı kebır gibi ve daħı şemm-i merzencuş ve şemm-i yāsemın eşyā-yı ğārre ⁹ aña nāfi'dür ve daħı ol fetħ idüp cilā idenle kehl oluna şol devā gibi kim mürekkebdür ¹⁰ merā'irle rāziyānecden ve 'aselle ğıltitden ve sekbıncle dühn-i belesāndan ve bunlaruñ ¹¹ emşālinden zīrā bu zıkr olunan eşyā-yı emşālī mülattıfedür huşuşā kim tabi'-i merā'ir ¹² mülattıfedür ammā merā'ir-i tayr aķvādur ğayr-ı merārātdan ve bil kim ibtidāda mā müteħallil olur ¹³ bu zıkr olunan edviyye mişālī-y-ile ve tedbır-i lațifile ammā kaķan müstaħkim olsa ol müteħallil ¹⁴ olmaz şıfat-ı eşyāf kim budd ve māya nāfi'dür budur ğarbaķ-ı ebyāz bir ũkıyye fulful ¹⁵ nişf ũkıyye uşāķ bir dirhem cümle aħz olunup mā'-i fücille yoğrulup isti'māl oluna

[74a]

¹ şıfat-ı devā-yı fülüs kim nāfi'dür budd ve māya budur sekbınc üç dirhem ğıltit ² on

dirhem harbak-ı ebyaz on dirhem cümle aḥz olunup sekiz kūtūlī ‘asel³ aḥa ḥılt oluna daḥı isti‘māl ve eger ‘ayn kehl olunsa merāret-i ḥınzır ve ‘aselle veyā⁴ ḥūd merāret-i şabğ ve zı‘b ve şübbūla be-gāyet nāfi‘ ola ve daḥı merāret-i düyüḳla veyā⁵ ḥūd şūnızle sa‘ūt budd ve māya nāfi‘dür ve eger mā’-i başalla yalunuz kehl olunsa⁶ veyāḥūd ‘aselle kaṭ‘-ı mā idüp aḥa cilā virür mā’-i fūdenc gibi ve eger ḥıltıtle ‘aselden⁷ ma‘cūn kılınsa ve anuḅla kehl kılınsa ve hem ekl olunsa nef‘-i ‘azīm ider veyāḥūd⁸ kışr-ı kānışa ḥubbāzı-i aḥzar aḥz olunup nāzük saḥk olunsa ve anuḅla kehl olunsa⁹ budd ve māya nāfi‘ ola ve daḥı ‘uşāre-i buḥūr-ı meryem veyāḥūd varak-ı ‘aselle ḥılt olunup¹⁰ anuḅla kehl oluna māyı giderür şıfat-ı eşyāf-ı mücerreb nāfi‘dür budd ve māya ve beyāza ve¹¹ intişāra budur merāret-i baḥar aḥz olunup söḡürce içine kılın ve bir dirhem ḥıltıt şurre¹² içine kılınup delük oluna ḥatta küllisi anda münḥall olup üzerine bir dirhem dühn-i belesān¹³ ilḳā oluna ve terk olunup ḥattā ceff ola ve eşyāf kılınup isti‘māl oluna ‘acıbdür¹⁴ şıfat-ı eşyāf kim kâ‘im-i makām eşyāf-ı merā‘ir ve budd ve māya nāfi‘dür budur sezāb-ı¹⁵ berrī veyāḥūd bustānī ve būrak-ı ermenī ve bir zencefıl ve şabr ve za‘ferān ve ḥardal ve milḥ-i

[74b]

¹ hindī ve fulful-ı esved her birinden üç dirhem bezr-i nānhuvāh ve nūşādır ve zencār her birinden² iki bucuḳ dirhem nevā-yı ehlīlec-i kābilī muḥrik ve bezr-i rāziyānec ve fulful-ı ebyaz ve zebedü’l-baḥr her birinden³ dört dirhem iḳlīmiyā-yı zeheb ve merkaşışā ve nuḥās muḥriḳ ve ḥuzaḥ her birinden beş⁴ dirhem ferāḥ-ı ḥaṭāṭif muḥriḳ ve nūşādır ve ḳuşūr-ı ğareb-i müceffef her birinden on dirhem⁵ mürr-i şāfi altı dirhem dār-ı fulful üç bucuḳ dirhem süsen üç bucuḳ dirhem tūtiyā-yı hindī⁶ üç bucuḳ dirhem ‘aded-i edviyye yigirmi yedidür mecmū‘ aḥz olunup nāzük saḥk oluna⁷ mā’-i sezāb-ı ma‘şūrla ve mā’-i fūcil ve mā’-i rāziyānecle ve eşyāf eylenüp külekde ḳuruya⁸ ve anunla ḡadātda ve ḡışāda kehl oluna lākin tokken olmaya şıfat-ı eşyāf-ı⁹ aştaftıḳān kim nāfi‘dür ‘aynda ḥādiş olan istirḥāda ve zulmet-i başarda ve ibtidā-yı¹⁰ māda ve intişārda budur iḳlīmiyā-yı zeheb ve fulful-ı esved ve efyūn her birinden¹¹ dört dirhem

lilenc iki dirhem şamğ-ı ‘arabî ve eşyâf-ı māmîşâ her birinden üç dirhem ¹² anzurût ve milh-i hindî ve zırnîh-i aḥmer her birinden bir dirhem bûraq-ı ermenî on iki ¹³ dirhem nüsha-i âhırde mürr ve şabr her birinden on iki dirhem ve bir nüshada daḥı ¹⁴ za‘ferân dört dirhem zırnîh iki dirhem cümle edviyye aḥz olunup şarâb-ı reyḥânî ¹⁵ -y-ile yoğrula ve külekde kurudulup isti‘mâl oluna şıfat-ı eşyâf kim dühn-i belesânla

[75a]

¹ ‘amel olunur budur iqlîmiyâ-yı zeheb ve isfîdâc-ı raşâş her birinden sekiz dirhem ² rubb-ı ḥışrım iki dirhem fulful-ı ebyaz ve dühn-i belesân her birinden on beş dirhem efyün ³ dört dirhem şamğ-ı ‘arabî on iki dirhem cümle edviyye daḥḥ ve munaḥḥal olunup cem‘ oluna ⁴ ve dühn-i belesânla ḥılt olunup mâ’-i râziyânecele yoğrulup eşyâf eylenüp isti‘mâl ⁵ oluna şıfat-ı kehl-i raṭb budd ve mâ-y-i-çün budur merâret-i şabğ ve dühn-i belesân ve zeyt-i ⁶ ‘atîk ve ‘asel ve ba‘zı nüshada zeyt bedeline mâ’-i sezâb oladur cümle aḥz olunup ⁷ ‘aselle cem‘ oluna ve bi’l-cümle vâcibdür kim ‘ilâc budd ve mâda isti‘ânet oluna her nesne ⁸ -y-ile ol bâb za‘f-ı başarda zıkr olan tedbîrden ve edviyyeden ağdiyeden nitekim ⁹ beyân gele inşâ’llâh zekerü’l-ḳıdah ve kaçan ‘alâmât-ı mezkûre-y-ile mâ şaḥîḥ ve ma‘lûm ¹⁰ olup müstaḥkim olsa ve mâni‘a olmayup ḳadaḥa ihtiyâc olunsa ḥazer ve taḥarrüzle ¹¹ aḥa iḳdâm oluna ve bilmek vâcibdür kim mâni‘a-i ḳadaḥ ikidür ammâ mânuḥ şiddet-i cümüdeti ¹² ve ğılazı ve lüzücedür ve ḥattâ muḳdimeye anı gidermek mümkün olmaz veyâḥûd anuḥ riḳḳati ¹³ dür ḥattâ muḳdimeye andan giderilse şâniyen gene ‘avdet ider ve kaçan bu delâ’il-i reddiye ¹⁴ bulunmayup mâ şâfî ve müstaḥkim olsa eyle gerekdür kim devâ faşdla istifrâğ-ı beden ¹⁵ ve tenḳiye-i re’s olunduḳdan sonra ‘alîl külekde zû’ ve şems muḳâbil ve muḥâzî alçaḳ

[75b]

¹ ve çukur yerde oturup ve iki dizlerin gögsine cem‘ idüp sâkeyn üzerinde ellerin ² birbirine kilitleye ve sağ gözi mu‘tediletü’ş-şahñ rifâde-y-ile oḥat bağlana zîrâ ³ anı

bağlamakda iki menfa‘at vardır menfa‘at-ı ūlā oldur kim vaqt-ı ‘ilācdā ‘ayn⁴ hareket itmez ‘ayn-ı āhirī hareket itmekle menfa‘at-ı āhirī oldur kim kaçan ‘ilāc encah ve eşaḥḥ⁵ olsa ve ol **مقدوحه** bir nesne gösterilse aña dinilmez kim sāğ göziyle gördi⁶ ve re’s-i ‘alīl ḥalefinden muḥkem dutulup ṭabīb kürsī üzerinde cülūs ide tā kim andan⁷ ‘ilāc ola ve ba‘de cefn-i a‘lāyī ref‘ ide ḥattā esfelden ayrılıp ‘ayn-ı ḥulb zāhir ola⁸ ve ‘alīl ṭabībe nazar iderken ḥadeķasını māķ-ı aṣḡardan iltifāt ider gibi zāviye-i kübrādan⁹ yaña redd ide ve ba‘de iklīlden māķ-ı aṣḡardan yaña ṭaraf-ı mıķdaḥ mıķdārı irāķ¹⁰ oluna ve ṣaķbı dilenen mevzi‘de zeneb-i mıķdaḥla ta‘līm oluna üzerini ğamz idüp¹¹ ḥattā anda taķ‘ir olmaĝla tā kim ‘alīle imtiḥān ve ṣabr ‘ādet ve daḥı mıķdaḥuḡ¹² re’s-i ḥāddine anda ḡarār idecek yer olup ṭayanmaya kaçan anuḡ ṣaķbı dilense ve taķ‘ir-i¹³ ḥadeķada azacuķ fevķe māyil ‘alāmet oluna esfel māyil olmaya ve eger bu fi‘il¹⁴ ‘ayn-ı yümñāda olsa yedy-i yüsřā-y-ıla ola ve eger ‘ayn yüsřāda olsa yedy¹⁵ ‘aynıla ola ve ba‘de mıķdaḥuḡ ṭaraf-ı müşelleşi ol zıkr olunan mevzi‘ üzerine

[76a]

¹ konulup kuvvet-i şedīde-y-ile başıla ḥattā mülteḥime yırtılıp mıķdaḥa mevzi‘-i vāsi‘ vāşıl olduĝı² ma‘lūm ola ve kaçan mıķdaḥa ğamz olunsa re’s-i ḥāddi zāviye-i şuĝrādan yaña³ azacuķ māyil ola tā kim ṭabaķāt-ı sālīme olup ṭayanmaķdan emīn ola mıķdaḥa ğamz⁴ olunmazdan öñdin vācibdür kim mıķdaḥa olmayan elden ibhām-ı sebbābe ile fevk-i⁵ cefnden muķletü’l-‘ayn fevķinden ve esfelinden ṭutula tā kim ‘ayn devr ve hareket itmeye⁶ ve mıķdaḥdan dāḡil olanuḡ mıķdārı ḥadeķa muḡzāzī olan mıķdār olsa ancaķ⁷ ve eger nışḡ şa‘īre mıķdār anı tecāvüz itse cā‘izdür ve eger bu mıķdārdan artuķ⁸ olsa ifsād idüp yaramaz olur ve kaçan mıķdaḥa nüfüz itse enāmīl-i yedde re’s-i⁹ ‘alīl ṭutulup meht ṭarḡ oluna şol ibhāmuḡ esfeli üzerine kim ḡadaḡ anuḡla oldu¹⁰ ke’enne-hū istirāḡat olunur ve ‘alīle muvāneset oluna kelām-ı ṭayyible tā kim **قرحتی** sākin ola¹¹ ve elbette bir yemiş olmaya tā kim aña ḡazef ‘arız olmaya ve eger andan bir şey’ iḡsās olunsa¹² eşribe-i müzevverden cer‘ olunup rubb-ı ribās ve ḡışrım ve temr-i hindī gibi ba‘de ‘ayna¹³ yeñi pamuķ pāresi vaż‘ olunup az az nafḡ

oluna nafh-ı hârrla ve eger nafhla şarmak ihtiyâr ¹⁴ olunsa ke'enne-hû bir şey' i er gibi Şorula t  kim inzi' cdan 'ayn ar m ide ve bundan Őoŗra ¹⁵ meht az az devr olunup hatt  fevk-i m da ol g r le z r  nu as z hir olur  iŐ a-yı  arn 

[76b]

¹ Ő f  olduŗi un amm   iŐ a-yı 'inebiyye va t-ı id re mehtde m ndefi' olur mu ri  olmaz ² z r   zerinde l z cet vardur ve anu la mu kem olmuşdur ve bu sebebden re's-i i h dd ³ kılınmadı t  kim anı yarmaya ve eger bu sebeb un olmasa eyle gerekd r kim re's-i meht h dd ⁴ olayıdı t  kim n f z esra' olayıdı ve ba'de mı da a naz r olunup  ankı mevzi'ded r ⁵ biline ve eger mevzi' mes ya yetiŐmedi-y-ise azacuk da ı  amz oluna ve eger anı tec v z itdi-y-ise ⁶ azacuk giri  ekile hatt  fevk-i m ya ber ber ola ve  a an bu vaŐ olunan gibi iŐlense ⁷ esfel-i mı da  az az ref' oluna z r  m  esfele m nkes r olup  aml-ı 'inebiyye  uŐuneti ⁸ -y-ile cezb ider ve eger m  a a n z l itse azacuk Şabr oluna ve meht ⁹ t zcek  ıkarılmaya t  kim m  Şu' d id p Ő niyen 'avdet itmeye ve eger Şu' d itse ¹⁰ gene kebs oluna v z olur kim  aml lezic olur  ab l m  itmez ill  ta'ab ve meŐ kat ile ¹¹  ab l ider v z olur kim m  rak k olur v z olur kim meht anı def' itse kem olur ¹² ke'enne-h  bire v ki' oldı ve eşeri z hir olmadı v z olur kim ol ta'ab olur ¹³ hatt  m n att r olur ve eger met'ab-ı as r olsa ebed  r c ' ider ol  amz olunsa ¹⁴ ve eyle gerekd r kim ol cem ' etr fa m tebeddid ve m teferri  kılına ve eger m  ta'ab olsa eyle ¹⁵ gerekd r kim evvel mevzi'  anadıla t  kim gene 'avdet itmeye ya'n  eger meht n hiye-i m k-ı

[77a]

¹ aŐgara  amz olunup andan azacuk  an  ıkŐa vey h d  an kend   amz itmeks z  ıkŐa ² ve m yil olsa  arb olunup  att r olunsa m  m n atı' olup gene 'avdet itmez ve eyle ³ gerekd r kim 'al l aŐzında olandan esfele yut una t  kim m  esfele cezb olunma da  ab be ⁴ mu' venet oluna ve  a an m  m n att r olsa meht az az infit lle berre  ıkarıla ve  a an mı da  i r c ⁵ olunup 'ayn s lime g r lse  zerine d hn-i verdle  ilt  olunmuş Şufret-i beyz Şedd ⁶ oluna ve eger ol mevzi'de dem g r nse

hāricden üzerine döğülmiş tuz şedd ⁷ oluna zīrā ol anı taḥlīl ider ve gözünj ikisi bile refāyid-i ḳaviyye-y-ile şedd oluna ve nevm ⁸ beyt-i muzlirmede ḳafası üzerinde olup re's-i cānibeynden şedd oluna ve meyyit gibi ⁹ ašlā hareket itmeye ve ḥizmet için ḳatında bir kiři mülāzem olsa ve eger bir nesne ¹⁰ dilese emr eyleye ve eřiā-yı muḥaddire-y-ile ašdāğ tazmīd oluna tā kim şudā' dan ḥazer oluna ¹¹ ve su'ālden ve 'uṭāsdan ve kelāmdan ve sāyir ḥarekāt dan ḥazer oluna ve eger aḳa ¹² 'aṭse 'ārız olsa enfi ferḳ oluna zīrā kim 'aṭse gene rücū' ider ve eger ¹³ su'āl ihsās olunsa cüllābdan ve dühn-i levzden cer' oluna zīrā dāfi'dür ¹⁴ ve ğidāsı laṭif ve çiy nemesi āsān ve munzamm esra' ola ve keşret-i ğidādan şürb-i mā'-i ¹⁵ keşīreden men' oluna ve ḳaçan ikinci ğün olsa 'alīl nāyim iken 'aşabeler ḥall olunup

[77b]

¹ az az refāyid ḳal' oluna ve mā'-i verdle ulumış pamuḳla 'ayn ğusl olunsa ve anı ² şığayup açmaḳdan ḥazer oluna ve eger üçüncü ğüne dek ḥall olunmasa ecved ³ olur ve eger üçüncü ğünüñ āhiri olsa ol ḥall olunup mā'-i verdle ḳaynanmış ⁴ şu-y-ıla 'ayn ğusl oluna ve 'alīl maḥada söykeni oturup yüzine ḳara ḥırḳa ⁵ şarkıda ve ḳillet-i hareket ve ğayrı-y-ıla hüsn-i tedbīr üzerine oluna yedi ğüne dek ⁶ ve eger aḳa şādenc veyāḥūd yalunuz kehl-i esved ḳonulsa cā'izdür ve eger mā' bu eyyām ⁷ içinde mürtefi' olsa meht şāniyen gene i'āde oluna eger ol şaḳbda bi-'aynihi verem ⁸ zāhir olmasa zīrā ğuzrūf olduğ-ı-çün sür'atle mülteḥim olmaz ve bil kim ğışā-yı mülteḥim ⁹ az olur kim riḥve olup mıḳdaḫa anda nüfūz itmez ve eyle olsa gerekdür kim ¹⁰ evvel müdevvirü'r-re's-i mibzağ irsāl olunup ba'de mıḳdaḫa idḥāl oluna ve eyle ¹¹ gerekdür kim birinde imtilā ve re'sde şudā' olmaḳdan ḥazer oluna tā kim 'amel bāṭıl ¹² olmaya vāz olur kim şaḳb olan mevzi'de laḫm-ı zāyid biter ve eyle gerekdür kim ¹³ andan ḥavf olunmayup re'si mıḳrazla evvel aḫz oluna tā kim ber' ḥāşıl ¹⁴ oluna ve bā'de ¹⁵ üçüncü maḳāle tezkiretü'l-keḥḥālinden 'aynuñ emrāz-ı ḥafiyyesini ve ol marāzuñ

[78a]

¹ esbābını ve her birinüñ 'alāmetini ve 'ilācını beyān ider ve ol yigirmi yedi bābdan ²

bāb-ı evvel mādān ve elem-i ma‘deden ve dimāğdan olan hayālāt ³ ortasını fark ve beyān ider ve dağı bunlardan her birinün ‘ilācını beyān ider ⁴ ve ol yigirmi yedi bābdur bāb-ı evvel mādān ve elem-i ⁵ ma‘deden ve dimāğdan olan hayālāt ortasını fark ve beyān ider ve dağı bunlardan ⁶ her birinün ‘ilācını beyān ider bil kim hayālāt ortasında fark beş vechle ⁷ ma‘lūm ola vech-i evvel oldur kim eger taḥayyül-i ‘aynuñ ikisinde bile levzde ve miqdārda ⁸ ve zamānda berāber olsa birinde evvel ve artuğ olmasa bil kim ol ma‘dedendür ve eger ⁹ zamānda ve levnde ve kıvāmda muhtelif olsa veyāḥūd bir gözde olsa bil kim ¹⁰ ol delīl mādur ikinci vech oldur kim ḥadeqa-i ‘ayn marīze ne nazar oluna ¹¹ eger ol ḥadeqa bi’ṭ-ṭabi‘ mā-fiye olmasa teşābüh ḥadekateyne nazar oluna eger eḥadü hümā ¹² ekder olsa bil kim ‘illet-i mādur ve eger ikisinün bile küdüreti berāber olsa yā ziyāde ¹³ ve noqşān olsa bil kim ol buḥār-ı ma‘dedür ve üçüncü vech oldur kim marīze vaqtından ¹⁴ su‘āl oluna eger taḥayyül ‘arız olalı üç ay veyāḥūd dört ay olsa ve ‘aynda ¹⁵ zabābiyyeden nesne olmayup şafā ve naqqā üzerine olsa bil kim ol elem ma‘dedendür

[78b]

¹ ve eger anuñ üzerine zamān-ı ṭavīl geçmese ol hayālātından su‘āl oluna kim dāyim ² midür yoḥsa bir vaqt ziyāde ve bir vaqt noqşān olur mı eger ziyāde noqşān ³ olsa elem ma‘dedendür ve eger ziyāde olsa ve noqşān olmasa veyāḥūd ⁴ bir ḥāl üzerine olsa bil kim ol mādur dağı oldur kim marīze su‘āl oluna ⁵ eger tuḥme ve ta‘āmdan imtilā vaqtında aña şiddet ‘arız olup hüsn-i istimrā vaqtında ⁶ veyāḥūd tecfif-i ta‘ām vaqtında ḥiffet ‘arız olsa bil kim ol elem ma‘dedendür ⁷ ve eger aña bu zıkr olunandan bir nesne ‘arız olmasa bil kim ḥālet üzerine şābit ⁸ olsa bil kim ol mādur beşinci vech oldur kim marīze şorula eger vaqt-ı taḥayyülde ⁹ ma‘desinde laz‘ ḥiss idüp ‘inde’l-ḳay veyāḥūd aḥz ‘ind-i aḥzü’l-ayāric ḥaffif ¹⁰ olursa bil kim ol elem ma‘dedendür ve eger bu vaqtlarda ḥaffif olmaz ise ¹¹ bil kim ol mādur ve ekşer hayālāt şol kimseye ‘arıza olur kim gözlerinün ¹² ruṭubāt-ı şāfiye ve kuvvet-i bāşırası şedīdü’l-ḥissdür ammā elem-i dimāğdan ḥādiş ¹³ olan taḥayyül yūnanca farānıtıs dinilen marāzda ‘arız olur kim ol

maraz bir verem-i ¹⁴ hārrdur muḳaddim-i dimāğda ḥādiş olur ya'nī kaçan ḥarāret-i dimāğ dimāğda olan ¹⁵ keymūs ḥārr u yābis iḥrāk itse andan bir ḳutāre mütevellid olur kim nār-ı iḥrāk itmiş ḳutāre

[79a]

¹ zeyte beñzer ve ol ḳutāre-i mezkūr daḥı dimāğdan 'ayna vāşıl olan ḥarḳdan ² 'ayna nüfūz itse anda bu taḥayyül mütevellid olur ammā 'alāmeti oldur kim bu maraz 'ārız ³ olmaz illā şol maraz-ı ḥādde 'ārız olan kimseye 'ārız olur sersām gibi meşelā ⁴ ve daḥı bu marazıñ şāhibine za'f-ı başar 'ārız olur lākin 'ayniyyeden ⁵ 'illet zāhir görünmez el-'ilāc eger bu maraz buḥār-ı ma'deden ḥādiş olsa eyle ⁶ gerekdür kim tenḳıye ayāric-i fayḳara aḥz-ı cülencübīnle ve daḥı şol mā-y-ıla kim ḳaynanmış ⁷ ola anīson ve bezr-i kerefis ve mermāḥūrla ve işlāḥ-ı ğızā olunup 'ayna ğarīzden ⁸ emyāl ḳonula ve eger merārdan ma'dede laz' olsa ṭabī'atı ehlīlec ve sükkerle ishāl ⁹ oluna ve 'ayn kehl oluna taḳviye-i 'uzv ve taḥlīl idenle remādī ve ağber gibi ¹⁰ ve eger taḥayyül-i elem dimāğdan olsa eyle gerekdür kim 'alīle emr oluna aḥz-ı mā' ¹¹ ve şetm-i şandala ve mā'-i verd ve aşdāğ berred ve ḳābızla tazmīd oluna ve 'ayna nesne ¹² ḳonulmayup talṭif tedbir oluna ve eger ol şafā-yı ḥissden 'ārız olsa muḥaddirāt ¹³ aña nāfi'dür ve eger ibtidā-yı mādan olsa eyle gerekdür kim anuñ 'ilācı mā-y-ıla ola ¹⁴ nitekim beyān budd ve māda geḳdi ikinci bāb ¹⁵ emrāz-ı ruṭūbet-i beyziyyeyi beyān ider ammā emrāz-ı beyziyye altıdur teğayyür-i levn ve cüfūfi

[79b]

¹ ve şığarı ve kebīri ve ruṭūbeti ve ğılazıdır ammā teğayyür-i levnine sebep levn-i ḥılt veyāḥūd ² levn-i buḥārdur ve 'alāmeti oldur kim eger ḥılt veyāḥūd buḥār cemī' eczā-yı beyziyyede ³ ola nażar olunan cismüñ küllisi ol ḥıltıñ veyāḥūd ol buḥāruñ levni elvāndan ⁴ ise ancılayın görünür ve eger anlardan birisi ba'zı eczāda olsa ol ba'zı ⁵ muḥāzī olan ancak ol levn gün gibi görünür ammā buḥārdan oluñ ḥālī müteğayyir ⁶ ol vaḳt imtilāda ve ḥulüvvde ammā sebep çoğunı yübs veyāḥūd ḥarāretdür ve 'alāmeti ⁷ oldur kim eger cemī' eczā-yı beyziyye ceff olsa 'ayn geḳilüp nesne görmez ⁸ olur ve

eger ba'zı eczâsı ceff olsa cismden ol habere-i muqâbele küvve gibi ⁹ delük görünür ammâ şigar-ı beyziyye eger zâtî olsa aña oñulmak yoqdur ammâ ¹⁰ 'arzi olanuñ sebebi harâret veyâhüd yübsdür sinn-i nümûde oñulması mercûdur ¹¹ ve 'alâmeti gözünj incelüp ve zerq olması ammâ kübr-i beyziyye eger aşılî olsa ¹² sebebi tevâfür-i mādde-i aşliyyedür ve eger 'arız olsa sebebi ruṭubet-i faẓliyyedür ¹³ ve 'alâmeti kübr-i 'ayna ve kehdür ammâ ruṭubeti gâh cibiliyye ve gâh hâdiṣe olur ve 'alâmeti ¹⁴ kılllet-i şikâl-ı 'ankebūtiyyedür ve eger miqdârından ziyâde raṭb olsa 'ayn andan ¹⁵ raṭb olur ammâ sebebi ğılaẓ-ı beyziyye-i muḥâlaṭa ruṭubet-i ğarîziyye veyâhüd berd-i sâdec

[80a]

¹ dūr ammâ 'alâmeti ve tafşîli oldur kim eger ğılaẓ yesîr olsa ba'ıdden başarı ² men' ider ancak ve eger ğılaẓ müfraṭ olup anuñla küllisinde olsa başarı men' idüp ³ andan 'ayna mâ nâzil olur ve eger anuñ ba'zında olsa ammâ eczâ-yı muttaşılada ⁴ ola veyâhüd eczâ-yı müteferriqde ve eczâ-yı muttaşılada olunduğı vasaṭda ola ⁵ veyâhüd havl-i vasaṭda ola ve eger vasaṭda olsa her görünen cismde küvve ⁶ görünür ve eger havl-i vasaṭda olsa ecsâm-ı keşîreye defâ'at görmekten 'aynı men' ider ⁷ hattâ bu ecsâmdan her birinden 'alâ hâddde görmege muhtâc olur zîrâ şanevber-i ⁸ başar ol vaqt şaĝîr olur ve eger eczâ-yı mütesâvide olsa bu marazuñ şâhibi ⁹ öñinde ol eczâ-yı ğalîze eşkâl gibi görür zebâb ve meş'ar gibi ve ekşer ¹⁰ bu ḥayâlât mahmûmîne ve şıbyâna 'arız olur uyḥudan ṭurdukları vaqtın ¹¹ el-'ilâc eyle gerekdür kim eger maraz buḥârat-ı ma'deden olsa tenkıye-i ma'de ¹² ve tenkıye-i re's ve def'-i buḥâr 'ayn kehl oluna mücellâ ve muḥallil ve muḥavvî-y-ile ve eger ¹³ anuñ ğılaẓından ve keşretinden veyâhüd ruṭubetinden olsa 'ilâc-ı mâ-y-ıla aña 'ilâc ¹⁴ oluna zîrâ ikisinüñ 'ilâcı birdür ve eger anuñ yübsinden veyâhüd şigarından olsa ¹⁵ 'ilâcı muratṭıbla ve cemî' hüẓâl-ı 'ayn 'ilâcında zıkr olunan ile ola nitekim beyân

[80b]

¹ gele üçüncü bâb emrâz-ı ruṭubet-i celîdiyyeyi ve 'ankebūtiyyeyi beyân ider ² emrâz-ı celîdiyye on altıdır maraz-ı evvel anuñ yemînine zevâldür ikinci yesâra zevâldür ³

üçüncü fevke imtidādıdır dördüncü esfel-i imtidādıdır beşinci sevāde-i teğayyür altıncı⁴ beyāz yedinci humret sekizinci şufret-i teğayyürdür tokuzuncu in'ikādı onuncu cühūzdur⁵ on birinci şugrā on ikinci kübrādur on üçüncü yübsdür on dördüncü⁶ ruṭubetidür on beşinci in'ikādı on altıncı teferruk-ı ittişālidür ve eger bu ruṭubet⁷ yemīne veyāhūd yesāra zāyil olsa buradan şıbyāna 'arız olan ḥavl ḥādış⁸ olur ve eger fevke veyāhūd esfele mümtedd olsa ḥālbukim 'ayn-ı vāhidde olsa⁹ bu maraṣuṣ şāhibi şey'-i vāhid iki görünür zīrā kim tesāvī-i nevr muhtelif olur ve eger¹⁰ levni elvān-ı erba'adan birine müteğayyir olsa şey'-i baṣar ol levnle görünür ve eger şalc¹¹ olsa 'ayn kehlā olur ve eger çukur olsa 'ayn zerḳ olur lākin baṣara azrār-ı beyyinle¹² zarar virmez eger büyük olsa 'ayna zulmet olup şey'-i aṣl miqdārından¹³ aṣḡar görünür zīrā rūḥ-ı bāşır cārī 'aṣabda anuṣla örtülüp şey'-i mubaṣşıra-ı imtidādı¹⁴ za'if olur ve eger geçilse şey' miqdārından ekber görünür zīrā nevr-i müceddī-i ṭabī' üzerine¹⁵ buḡarı çıkmaz ve eger yābise olsa 'ayn zerḳā olup baṣar bāṭıl olur eger fevke-

[81a]

¹ al-miḳdār raṭb olsa 'ayn daḡı andan raṭb olur ve eger cāmide ve mün'aḳide² olsa baṣar bāṭıl olur ammā inḫilāl-ı ferd ḫılt-ı ḥādd-i ḫırrīfden veyāhūd ḡılaṣ-ı³ keşīreden olan ḳurūḫdan ḥādış olup anda inḫitāk ve infisāḡ 'arız olur⁴ ve bu ruṭubet-i celīdiyye emrāzından her birinüḡ biri 'asīrdür ve eger ol zāyil olsa⁵ 'ilācı 'ilāc-ı ḫül gibi olur bi-'aynihī nitekim beyān gele inṣā'llāhü-te'ālā⁶ ammā teğayyür-i levnde ve ruṭubetinde ve kebīrinde ḡılaṣ ḡālib ḡasebince istifrāḡ olunup⁷ budd ve mā 'ilācı-y-ıla bi-'aynihī aḡa 'ilāc oluna ve ammā şıḡarında yüz ve iki göz delk olunup⁸ mā'-i fātirle naṭul oluna ve eger yābisse aḡa oḡulmaḡ yokdur belki ibtidāda⁹ mürṭıb isti'māl olunur emrāzü'l-'inebiyye vāz olur kim 'inebiyye ḫılt-ı ḥādd¹⁰ dökülüp ittişāli müteferriḳ olur dördüncü bāb¹¹ emrāz-ı rūḥ-ı bāşır beyān ider bil kim ruḡ-ı bāşıra 'arız olan maraṣa sebeb ammā¹² anuṣ keşreti veyāhūd ḳilletidür ve ammā anuṣ ḡılaṣı veyāhūd letāfetidür ve eger¹³ rūḥ-ı nevr-i keşīr olsa baṣar anuṣla mümtedd olup ba'īd görünür ve ḳarīb üzerine¹⁴ şa'b olamaz ve eger ḳalīl olsa ḳarīb görür ba'īd görmez ve eger

ğalîz olsa aña ¹⁵ eşyâ ma'lûm olmaz ve eger laţîf olsa şey'i qarîb görür ve şey'i ba'îd görmez

[81b]

¹ ve ekşer keşîr-i ğalîzle veyâhûd laţîfle mürekkeb olsa ba'îd istikşâ-y-ıla görür ve eger ğalîl-i ² ğalîzle cem' olsa qarîb görür lâkin istikşâ-y-ıla görmez ve eger ğalîl-i laţîfle mürekkeb ³ olsa qarîb istikşâ-y-ıla görür beşinci bâb ⁴ ba'îdden görüp qarîbden görmeyen kimsenün kebîr görüp şaġîr görmeyen ⁵ kimsenün 'ilâcını beyân ider ve bu marazun sebebi ammâ rûh-ı nevrînün ğılaızındandır veyâhûd ⁶ aña muhtelit olan ruţûbetdendir ve kaçan ba'îde medd-i başar olursa sâka ba'îd olduġ-ı-çün ⁷ rûh-ı başır laţîf olup hevâsından rakîk olur ve bu sebeble ba'îd olanı görür ⁸ ammâ ba'îd olduġı sebebden şaġîr olanı görmez ve kaçan aña yakîn olursa ol ⁹ ruţûbet veyâhûd ol ğılaız rûh-ı nevrîde mütekâşif olup başar hâşıl olmaz ve ekşer ¹⁰ ol meşâyîhe 'arîz olur ve anuñ biri seri'dür el-'ilâc vâcibdür kim ¹¹ evvel habbe-i ayâric ve kûkıyâ-y-ıla istifrag-ı beden olunup cemî' edhândan ve eşyâ-yı muraţtıbeden ¹² ve ekl bakla ve semek ve leben-i kebîden ve hacamâtdan men' oluna ve 'ayna eşyâf-ı aştaftîkân ¹³ ve rûşenâyî vaz' olunup cemî' eşyâ-yı cellâ ile aña 'ilâc ve şemm-i merzencüş oluna ¹⁴ altıncı bâb qarîbden görüp ba'îdden görmeyen ve daġı şaġîr ¹⁵ görüp kebîr görmeyen beyân ider ve bu maraz ammâ dimâġdan münba'îş olan rûh-ı türbüdden

[82a]

¹ veyâhûd anuñ kılletindendir ve ammâ keşret-i ruţûbet-i celîdiyyedendir zîrâ bu taqđırce ² rûh-ı nevrîde kuvvet olmaz mümtedd olup ba'îd görmez ve kıllet olduġ-ı-çün şekl-i ³ kebîr ihâtâ itmez bu 'illetün biri 'asîrdür el-'ilâc eger bu maraz yübs-i ⁴ rûhdan veyâhûd anuñ kılletinden 'arîz olsa i'tidâlle muraţtıb-ı beden ve aġdiye-i ⁵ muraţtıbe isti'mâl olursa ve eger keşret-i ruţûbet-i celîdiyyeden olsa ishâl olunup ⁶ 'ayna muhallil konula ancak yedinci bâb ⁷ ġişâyı beyân ider ya'nî şeb-kür ve ol gündüz görüp gice görmeyendir ve bu marazun ⁸ 'urûzı esbâb-ı erba'adandır ammâ beyziyye 'arîz olan ruţûbetdendir ve ammâ ğılaız ⁹ rûh-ı nefsanîdendir ve ammâ

ruṭūbet-i celīdiyyeden ve anuḡ kūdūretindendür ve ammā ¹⁰ müdāvemmet-i şemsdendür zīrā kim kaçan nehār olsa ḡarāret-i hevāyı ol nehārle ruṭūbāt ¹¹ ve ḡılaż-ı leṭāfet bulup başar daḡı laṭīf olur ve kaçan gice olsa gicenüḡ ruṭūbeti ¹² ve hevāsı sebeble ol fużūl mütekāşif olup başar ḡaşıl olmaz olur ammā ¹³ müdāvemmet-i şemsden ‘arız olanuḡ beyānı oldur kim ḡarāret-i şems rūḡ-ı nevrīnüḡ ¹⁴ laṭīfini taḡlīl ve ḡalīżini ibkā idüp rūḡı za‘īf ider ve ruṭūbet-i hevā-yı ¹⁵ leylden ol mütekāşif olup başar münteni‘ olur vāz olur kim buḡār-ı ma‘de ḡablinden

[82b]

¹ olur ve bununla ḡabl-i dimāḡdan olan ortasında fark oldur kim ḡabl-i dimāḡda ² olan cemī‘ aḡvālide ḡālet-i vāḡide-y-ile olup müteḡayyir olmaz ammā ḡabl-i ma‘deden olan ³ naḡḡā-ı ma‘de-y-ile ceff olup imtilā-yı ma‘de-y-ile ziyāde olur ekşer bu maraż-ı ‘uyūn ⁴ kibāra ve kehle ‘arız olur ve keşret-i ruṭūbeti olduḡıçün el-‘ilāc vācibdür kim ⁵ evvel taṭīf tedbīr olunup gice yemekden men‘ oluna ve eger devā-yı meshle ḡācet ⁶ olsa aḡz oluna ve ayāric-i fayḡara isti‘māl olunup şürb-i mā’-i zūfā-yı yābis ve sezāb ⁷ emr oluna ve eger ‘atīḡ olsa māḡeynden faşd olunup edviyye-i ḡādde-i mulaṭṭıfe-y-ile ⁸ ol kehl oluna meşelā dār-ı fulful ziyāde kebed-i mā‘īz içinde biryān oluna ve ḡıkarılıp ⁹ tecfīf oluna ve saḡḡ olunup anuḡla kehl oluna ve eger kebed-i mā‘īz biryān olunup ¹⁰ buḡārına yüzünḡoyı ṭurulsa ve andan ḡıḡan ruṭūbetle kehl olunsa nef‘-i ‘azīm ola ¹¹ ve eger kebed-i mā‘īz biryān olunup ve seḡsinbūye içinde daḡḡ olunup ḡonula ve anuḡla ¹² iktihāl olunsa nef‘-i beyyin ḡaşıl ola ve daḡı aḡa bir verd-i ḡısrım ve rūşenāyī ¹³ nāfi‘dür sekizinci bāb ḡehr ya‘nī rüz- ¹⁴ kūrı beyān ider ve ol gice ḡörüp ḡündüz ḡörmeyendür ve bu maraż esbāb-ı şülüşden ¹⁵ ‘arız olur ammā şiddet-i yūbs rūḡ-ı nevrīden veyāḡūd anuḡ ḡılletinden ve zā‘findandır

[83a]

¹ ve ammā ifrāṭ taḡallüldendür ve bu sebebdendür kim nehārle başar za‘īf olur ammā ² bunlaruḡ ‘ilācı vācibdür kim muraṭṭıb-ı re’s ve dimāḡla ola meşelā leben ve dūhn-i benefsecle ³ sa‘ūt idüp re’s e andan vāz‘ oluna ve tatlu yumşak şulu ḡammāma

mülâzemet ⁴ oluna toközuncu bâb ‘aded-i emrâz-ı ruṭûbet-i ⁵ zücâciyye beyân ider ammâ ruṭûbet-i zücâciyye on birdür ve ol anuṅ teğayyür-i levnidür ⁶ ḥumrete veyâḥûd şifata veyâḥûd sevâda veyâḥûd beyâza ve daḥı ruṭûbeti ve cefûfi ⁷ ve kübri ve şigarı ve cümûdı ve ğılaızı taferruḳ-ı ittişâlidür ve ruṭûbete ‘arız ⁸ olan zarûruṅ her biri ruṭûbet-i celîdiyyeye zârrdur ve tafşîli budur kim ol ruṭûbete ⁹ fesâd-ı ḥurâc kim ‘arız olur ammâ basîtdür veyâḥûd mürekkebdür ammâ basîṭ-i ḥârr ¹⁰ bârid ve raṭb ve yâbisdür ve eger ḥârr veyâḥûd bârid olsa ammâ mâddesüz ola ¹¹ veyâḥûd mâdde-y-ile ola ve eger mâddesüz ola zarar-ı beyyin ḥâdiş olmaz ve eger mâdde-y-ile ¹² olsa elvân-ı erba‘adan birine levni müteğayyir olur ve bundan celîdiyyeye daḥı ol ¹³ teğayyür ‘arız olur ve eger ol raṭb olsa celîdiyye daḥı andan raṭb olur ve eger ¹⁴ aṅa yûbs ğâlib olsa celîdiyye daḥı ol sebebden ceff olur ve ammâ mürekkeb ḥârr-ı raṭb ¹⁵ dur ve bu sebebden aṅa kübr ‘arız olur ve kaçan aṅa kübr ‘arız olsa nevr-i celîdiyye

[83b]

¹ ve aşl olmaḳdan men‘ ider veyâḥûd ḥârr u yâbisdür ve bu sebebden aṅa şigar ‘arız olur ² ve kaçan aṅa şigar ‘arız olsa başar za‘îf olur zîrâ celîdiyyeye nevr-i zücâciyye ³ vâsıtası-y-ıla vâşıl olur veyâḥûd bârid ü raṭbdur ve bu sebebden aṅa ğılaız ⁴ ‘arız olur veyâḥûd bârid ü yâbisdür ve bu sebebden aṅa cümûd ‘arız olur ⁵ ve ammâ ḥılt eger ḥârr-ı ḥâdd olsa aṅa te‘ekkül ‘arız olur ve ammâ ḥılt olsa bu sebebden ⁶ aṅa teferruḳ-ı ittişâl ‘arız olur zîrâ mâdde-i müfrede olsa andan ‘illet-i müfrede ⁷ olur ve eger ğayrı mâdde-y-ile muhteliṭ olsa andan ‘illete mürekkeb olur ve bu emrâzuṅ ⁸ ‘ilâcı bedende ve re’sde ḥılt-ı ğâlib ḥasebince olur ve anuṅ ‘ilâcı cevdet-i ḥads ⁹ ve taḥmîn ve ihtilâf-ı mevâdd ḥasebince olur onuncı bâb ¹⁰ emrâz-ı tabaḳa-i şebekiyyeyi beyân ider ve bu tabaḳaya fesâd-ı mizâciden kim marâz ‘arız olur ¹¹ ammâ fesâd-ı mizâc basîtdendür veyâḥûd mürekkebdendür veyâḥûd teferruḳ-ı ittişâldendür ammâ ¹² sebep-i teferruḳ-ı ittişâl şol fużül-i ḥârre-i ḥâddedür kim dimâgdan aṅa dökülüp anı ¹³ ḥarḳ ider ve andan olan nevr maḥsûr-ı defâ‘at cemî‘ eczâyı ‘ayna ḥurûc idüp ¹⁴ başar mün‘adim olur ve bu ‘illete intişârü’n-nevr fî-cemî‘ü’l-‘ayn dinilür on ¹⁵ birinci bâb ‘aded-i emrâz-ı

‘aşab-ı nevriyyeyi beyân ider emrâz-ı

[84a]

¹ ‘aşab-ı nevri üç cihet üzerinedür birisi emrâz-ı şemâniyedür kim müteşâbihte illâ cezâdur ² hârr ve bârid ve raṭb ve yâbis gibi kim bunlar gerekse müfred olsa ve gerekse mürekkeb olsun ³ meşelâ ittisâ‘ ve za‘f gibi ve bu ecl-i-çün intişâr-ı rûḥ ‘arîz olur ikinci emrâz eliyye ⁴ dür meselâ südde zağta ve verem gibi üçüncü inḥilâl-i ferddür meşelâ kaṭ‘ ve hetk ve fesh gibi ⁵ ve bu ‘aşabuñ cemî‘ emrâzı başara zarar ider ve her marâz kim ‘ayna ‘arîz olur ol ⁶ marazuñ kuvveti ve za‘îfi ḥasebi-y-ile başara daḥı zarar ‘arîz olur vâz olur kim dimâğdan ⁷ ‘ayna cârî olan rûḥuñ inḳıṭâ‘ı-y-ıla başar gider ‘aşabda südde ve ‘illet olmazsuz ⁸ ve anuñ sebebi buṭün-ı dimâğa ‘arîz olan emrâzdandur ve ol cevdet-i taḥmîn ve temeyyüz-i ⁹ şaḥihle ma‘lûm olur on ikinci bâb ¹⁰ intişârı ve ‘ilâcını beyân ider ammâ intişâr-ı ‘ayn üç cihetdendür birisi ittisâ‘-ı ḥadeka ¹¹ dandur nitekim sebebi ve ‘ilâcı geçdi ve ikinci teferruḳ-ı şebekiyyeden ḥâdiş olur ve anuñ ¹² üzerine istidlâl olunur defâ‘at ḥâdis olmağla ve üçüncü ittisâ‘ ‘aşab-ı nevri den ¹³ ḥâdiş olup nevr cemî‘ ‘ayna münteşir olur ammâ ittisâ‘-ı ‘aşab şol ḥıltdan ¹⁴ olur kim anı temeddüd ider veyâḥūd anuñ kumunı şedd iden ‘azelüñ za‘findan olur ¹⁵ ve anuñ üzerine istidlâl olunur az az ḥâdiş olmağla ammâ ‘aşabdan ḥâdiş olan

[84b]

¹ intişâr-ı ‘inebiyyeden ḥâdiş olan intişâr ortasında fark oldur kim ‘aşabdan ² ḥâdiş evvelden ‘aynuñ eczâ dâḥilesinde nevr mütebeddid ve müteferriḳ olup zâhir ³ olur ve ‘inebiyyeden ḥâdiş olanda eşer-i nevr zâhir olmaz hattâ bu marâzı bilmeyen anı mā‘-i ⁴ esved şanur zîrâ nevr-i ‘aşabdan istikâmet üzerine çıkar ‘aynda karar itmez şakb-ı ⁵ ḥadekanuñ ittisâ‘ı olduğıçün ve ekşer bu marâz şudâ‘-ı şedidden me‘kel-i galîzden ⁶ olur ve laḥm-ı baḳar gibi el-‘ilâc eyle gerekdür kim ol ‘ilâc şudâ‘a **مبادت** oluna ⁷ nitekim bâb-ı şudâ‘ da beyân gele inşâ‘llâh ve ‘ayn kehl oluna eşyâf-ı aştaftîkânla ⁸ ve

cemī‘ merā’irle bi’l-cümle budd ve māya nāfi‘ olanuñ küllīsi intişāra dañı nāfi‘dür on⁹ üçüncü bāb süddeyi ve zağta ve ‘aşab-ı nevrīye ‘arız olan¹⁰ veremi beyān ider ammā südde şol fuzūl-ı bāride-i raṭbedendür kim dimāğdan ‘aşaba¹¹ münceleble olur ve tül-ı eyyāmla andan muhkem olup anı sedd ider ve rūḥ-ı bāşırı ħurūcdan¹² men‘ idüp ibtāl-i başar ider ve anuñ delīli oldur kim ‘ayn şahīḥ-i ağrāz olunup ‘ayn-ı¹³ aḥzīnün ħadeķasına nażar oluna kim anda ittisā‘ var mıdur yoḥsa yoķ mıdur ve eger¹⁴ anda ittisā‘ olsa bil kim ‘aşabda südde yoķdur ve eger anda ittisā‘ olmasa bil kim¹⁵ ‘aşabede südde vardur ve ammā zağta-ı verem şol ruṭubet-i keşīredendür kim nefsi-i ‘aşabede

[85a]

¹ dökülüp anda zağta-ı verem ihdāş ider vāz olur kim aña zağta arız olur ṭabaķa-i² meşīmiyyede veyāḥūd şulbede olan veremden ammā südde ile verem ortasında fark³ oldur kim eger ‘alīl-i şıķal ve imtilā ħiss iderse bil kim ol verem zağtadır ve eger ‘alīl-i⁴ şıķal ve imtilā ħiss itmezse bil kim ‘illet süddedür ve bi’l-cümle südde-y-ile zağta ortasında fark⁵ oldur kim südde elbette başar-ı bāṭıl olur anuñla veca‘ ve şıķal ve imtilā olmaz veremde⁶ ve zağtada başar yesīr olup anuñla şıķal ve imtilā olur el-‘ilāc eyle gerekdür kim⁷ bu maraża ‘ilāc zīķ-i ħadeķa-y-ıla ve ‘ilācı budd ve mā-y-ıla ‘ilāc oluna ve süddeye ‘ilāc-ı⁸ maḥşuş oldur kim ħabbe-i ayāric ve kükıyā-y-ıla istifrag-ı beden olunup māķeynden iħrāc-ı⁹ dem oluna ve şudgeyne ve nevāḥī-i süfliyyeye ‘alak ilķā’ oluna ve eger zamān uzasa¹⁰ muħrik ‘uṭās ve budd ve māda isti‘māl olunan ekhāl isti‘māl oluna ve dañı bu ‘illete¹¹ devā nāfi‘dür şıfatı budur za‘ferān iki dāniķ merāret-i zaḅğ bir buçuķ dirhem fulful¹² otuz beş ħabbe ‘uşāre-i rāziyānec iki ūķıyye uşak bir buçuķ dirhem ‘asel dört kūtūlī¹³ cümle edviyye aḥz olunup daķķ oluna vācib olanı daķķ olunduğdan şonra cem‘ oluna¹⁴ ve baķır ħoķķa içine koyulup isti‘māl oluna ve duḥūl-i ħammāmdan şonra ‘ayn kehl oluna¹⁵ ve issi tuzlu şu-y-ıla yüz yunulup ‘ayn bu şu-y-ıla kehl oluna ve eger bu maraż

[85b]

¹ südde olsa biri ‘asîr olur ve eger zağta veremden olsa ol verem zâyil ² olmağıla ol dağı zâyil olur on dördüncü bāb ³ ‘aşabe-i ‘arîz olan teferruk-ı ittişālî beyân ider ammā ‘alāmet-i teferruk-ı ittişāl ‘aşabe-i ⁴ ‘aynuñ incelüp çukur görünmesidür aña nütüvv ‘arîz olduğdan şonra ve dağı başar bâtıllı ⁵ olur ve bu maraz baş üzerine düşmekden veyāhūd alın üzerine urmağdan ⁶ veyāhūd katı kusmağdan hādîş olur ve bu maraza oñulmağ ve ‘ilāc yokdur ⁷ on beşinci bāb ‘aşabe-i nevriyyenüñ femini şedd iden ‘azalāta ⁸ ‘arîz olan marazı beyân ider ve ol iki marazdur birisi teşennüc ve birisi istirhādur ⁹ ammā teşennüc ‘ayna nāfi‘dür zîrā ‘aynı şedd idüp rabt ider ve ammā istirhādan ¹⁰ cümle ‘ayna nütüvv ‘arîz olur ve eger istirhā keşîr olsa başar bâtıllı olur zîrā ¹¹ ‘aşabe-i nevriyye mütemeddid olur ve eger kalîl olsa başar za‘îf olur el-‘ilāc ¹² eyle gerekdür kim re’s ve beden tenkıye oluna taḥlîl-i balğam idenle ḥabbe-i ayāric ve kûkıyā ¹³ gibi ve ıtrîfil-i şağîr isti‘māl olunup ayāricle ğarğara oluna ve edviyye-i müseddide ve ¹⁴ muḳavviye-y-ile ‘ayn kehl olunup lādenle aşdāğ oluna ve cebhe-i muḳaddim-i re’s tazmîd oluna ¹⁵ on altıncı bāb ‘ilāc-ı nütüvvi beyân ider kim cümle ‘ayna

[86a]

¹ olur ammā nütüvv-i ‘ayn ‘aynuñ ḥārice tomalıç olup tomalıçla bâkî kalmağdur ve anuñ ‘urūzı ² üç sebebdenür ammā ‘aşabe-i nevriyyenüñ ağızını şedd iden ‘azalenüñ istirhāsındandur ³ veyāhūd ḥunāğdandur veyāhūd vilādet ‘aḳabince olan demdendür el-‘ilāc ⁴ eger bu maraz istirhā-yı ‘azaleden olsa ‘ilācı bundan öñdince geçdi ve eger şedd-i ḥunāğdan ⁵ olsa eyle gerekdür kim mirfağdan faşd olunup ḳurş-ı benefsele ishāl oluna ve eger ⁶ vilādet ‘aḳabince olsa idrār-ı tamş aña nāfi‘dür ya‘nî dem-i nifās ḳaṭ‘ idüp ⁷ taḳlîl iden isti‘māl oluna ve bi’l-cümle nuḳre üzerine ḥacāmat ve ḳafa üzerine uyumağa ⁸ ve taḥfîf-i ğıdāya emr olunup ağışurmağdan ve kusmağdan ve imtilā-yı ta‘āmdan ⁹ ḥazer oluna utliye-i ḳabîza-y-ıla ‘ayn tılā olunup refāyid ve ṭaya-y-ıla dāyim şedd ¹⁰ oluna ve refāyid uludula mā’-i hindibā-y-ıla veyāhūd mā’-i

batbātla veyāhūd ‘uşāre-i¹¹ varaḳ-ı zeytūnla ve anuḡ ile ḡaşv ve ḡaşḡāş ve aḳāḳıyā ve her nesne kim kabz idüp¹² cem‘ ider bile ola ve daḡı mā’-i māliḡ-i bāridle vech ḡusl oluna eger necāḡ olsa¹³ febihā ve ne‘ām eger necāḡ olmasa üzerine şahīfe-i raşāş şedd oluna tā kim nāfi‘ ola¹⁴ on yedinci bāb ‘ilāc-ı hüzāl-ı ‘aynı beyān ider bil kim¹⁵ hüzāl-ı ‘aynuḡ arıḡlayup geçilmesidür bu maraḡuḡ ‘ilācı yübsdēn ‘ārız olur

[86b]

¹ zıyḳ-ı ‘ilācı-y-ıla birdür ve şāḡibine eyle gerekdür kim riyāzet olunup başı ve yüzi² ve iki gözi dāyim delk oluna ve tatlu yumşak şu-y-ıla vechi tılā olunup edhāndan³ bir şey’ ile re’s meşḡ oluna ve cereb ḡıdālar ekl olunup muḡḡ-ı sāk-ı baḳar ve maḳādīm-i⁴ zā’n dühn-i benefseclē ol sa‘ūt oluna ve eşyā-yı ḡāmıza ve māliḡe ve ḡırrıfeden⁵ men‘ olunup nevme ve rāḡatla emr oluna ve daḡı ol kehl oluna cāmi‘-i leyyinle kim⁶ şıfatı budur tūtiyā-yı kirmānī murabbā bir dirhem nişā bir dirhem māmīşā üç dirhem⁷ iḳlīmıyā-yı fızza nişf dirhem lū’lū’ nişf dirhem şabr bir bucuḳ dirhem za‘ferān bir dānik⁸ cümle edviyye aḡz olunup daḳḳ ve isti‘māl oluna on sekizinci bāb⁹ emrāz-ı ḡabaḳa-ı meşīmiyyeyi beyān ider ve bu ḡabaḳaya ‘ārız olan feşād-ı mizācı ammā basītdür¹⁰ ya’nī ḡārr ve bārid ve raḡb ve yābisdür cesā ruḡūbet ve yübs gibi ve ammā mürekkebdür ya’nī¹¹ ḡārr u raḡb ve ḡārr u yābis ve bārid ü raḡb ve bārid ü yābisdür ḡılaż ve imtilā ve verem ve za‘f gibi¹² ve bilmek vācibdür kim ḳaçan bu ḡabaḳanuḡ mizācı fāsıd olsa ruḡūbet-i celīdiyyeye mizācı¹³ daḡı fāsıd olur zīrā zücāciyye ve şebekiyye vāsıtası-y-ıla ḡıdāsı andan gelür ve ḳaçan¹⁴ bu ḡabaḳaya maraḡ-ı ālī ‘ārız olsa evrāmdan bir verem gibi ‘aşabe-i nevriyyeye zaḡḡa¹⁵ ‘ārız olup andan za‘f-ı başar ḡāşıl olur ve eger bu ḡabaḳa ḳurusa ḡıdā-yı celīdiyyeye

[87a]

¹ ḳālīl olur on ḡoḳuzuncı bāb emrāz-ı ḡabaḳa-i şulbeyi beyān ider² vāz olur kim ḡabaḳa-i şulbeye emrāz ‘ārız olur feşād-ı mizācıdan veyāḡūd teferruḳ-ı ittişālden³ ve bu emrāzuḡ ve esbābınuḡ ma‘rifeti ḡadsle tamām olur bedende ve re’sde olan ḡılt-ı ḡālib⁴

miqdārınca ve bunun ḥasebi-y-ile istifrāğ ve ‘ilāc olunur yigirminci bāb ⁵ emrāz-ı ‘azale-i muḥarriḳ-i ‘aynı beyān ider ve bu ‘azele ‘arız olan marāz ikidür biri istirḥā ⁶ ve biri teşennücdür ve eger teşennüc fevḳde olan ‘azaleye ‘arız olsa ‘ayn fevḳe meyl ider ⁷ ve eger aḥa istirḥā ‘arız olsa cümle ‘ayn fevḳe meyl ider aḥa teşennüc ‘arız olsa ⁸ ‘ayn esfele meyl ider ve bundan şol ḥül ‘arız olur kim şey’-i vāḥidi şey’eyn görür ⁹ ve eger māḳ-ı ekberde olan ‘azaleye istirḥā ‘arız olsa ‘ayn laḥāza meyl ider ¹⁰ ve eger aḥa teşennüc ‘arız olsa ‘ayn māḳ-ı ekbere meyl ider ammā laḥāzda olan bunun ¹¹ ḥilāfidur ve bundan şıbyāna ‘arız olan ḥül ḥādiş olur ve eger ‘aynı idāre iden ¹² iki ‘azaleden her birine istirḥā veyāḥūd teşennüc ‘arız olsa ‘ayna i ‘vicāc iḥdāş ¹³ ider yigirmi birinci bāb ‘ilāc-ı ḥülü beyān ider ve eger ¹⁴ şıbyāna ‘inde’l-vilāde ḥül ‘arız olsa cümle ‘aynı taḥrīk iden ‘azalenüñ temeddüdinden ¹⁵ eyle gerekdür kim veche berḳa‘ vaż’ oluna tā kim nażar-ı istikāmet üzerine olup ol ḥül

[87b]

¹ zāyil olur ve daḥı aḥa ‘ilāc ḥizālarına sirāc vaż’ idüp zū’-i cānib-i āḥire ² kılmağla olur ve eger ‘ayn nāḥiye-i enfē māyil olsa māḳ-ı aşğar üzerine kızıl veyāḥūd ³ kara yün ilşāk oluna tā kim nażar andan yaḥa olup iki göz berāber ola ve ekşer ⁴ ḥül-i ḥārrdan ve yübsden ḥādiş olur ve keşir ammā anuḡla marāz re’s olur şar’ ⁵ ve şudā’-ı şedīd gibi ve eger rüttete ‘aşar olunup ve şu-y-ıla kehl terbiyet olunup isti’māl ⁶ olunsa ḥüle nāfi’ ola ve eger ḥül yübsden ‘arız olsa ‘ilācı ‘ilāc tuz koyula ⁷ olur ve daḥı aḥa nāfi’ olandandır ‘uşāre-i varaḳ-ı zeytun yigirmi ikinci bāb ⁸ za’f-ı başar ve ‘ilācını beyān ider ammā esbāb-ı za’f-ı başar çoḳdur ve ekşerinüñ ⁹ zikri geçdi meşelā südde ve zīk ve ittisā’ gibi olur vāz olur kim za’f-ı başar ḳabl-i dimāğdan ¹⁰ olur ve eyle olsa nefsi dimāğ ‘ilācına faşd olunsa ammā ‘alāmeti başda şudā’ ¹¹ ve envā’-ı şavt ḥiss olunmaḳdur ve daḥı müdāvemete bükādan ve şavm dāyimden ‘arız olur ¹² vāz olur kim nāḳıheyne ¹ ‘arız olur el-‘ilāc bilmek vācibdür kim za’f-ı başar için ¹³ ‘ilāc-ı ‘amm budd ve mā ‘ilācında zikr olunandandır ve daḥı vācibdür kim tuḡmeden nevm-i

¹ Metinde nāḳıreyne biçiminde yazılmıştır.

keşīrden ¹⁴ men' oluna huşūşā kim ta'am akabince olur zīrā kim buhar-ı gālīz-i raṭb ihdās ider ¹⁵ ve daḥı seher dāyimden men' oluna zīrā rūḥ-ı nefsanī tahlīl ider ve daḥı et'ime-i māliheden

[88a]

¹ ve ḥallden ve semekden ve zeytundan ve milḥden men' oluna zīrā cemī' eṭibbā müteferriḳdür kim ² ekl-i māliḥ mücib-i za'f-ı başardur ve daḥı lebenden ve daḥı baḳladan ve başaldan ve bi'l-cümle ³ her nesne kim buḥār-ı gālīze-i raṭb ihdās ider andan men' oluna ve daḥı ifrāṭla tecfīf ⁴ idenden ve hazm-ı bāṭī olandan ve cimā'dan ve sükker-i dāyimden şürb-i şarāb-ı gālīzeden ⁵ ve müdāvemmet-i naẓar-ı şemsden ve selcden ve her beyāzdan kim müteferriḳ-i başardur ve iḥrāc-ı demden ⁶ huşūşā kim ḥacāmatdan ola kırāt-ı ḥaṭṭ-ı daḳīḳden ve dāyim ḳafa üzerine uyuṭmaḳdan ⁷ ve şovuk yılla istiḳbālden ve duḥāndan ve gubārdan ve mülākāt-ı ḥārrdan men' oluna ve ⁸ daḥı delk eṭrāf ve şürb-i şarāb-ı afsentīn veyāḥūd sikencübīn 'azel ve ekl dārçini ⁹ veyāḥūd dārçini-y-ile iktihāl za'f-ı başara nāfi'dür ve eger za'f-ı başarla re'sde ¹⁰ şikal olsa istifrāḡdan ve tenḳıye-i re's ve bedenden şonra 'ırk-ı cebheden ¹¹ veyāḥūd māḳeynden iḥrāc-ı dem oluna ve eger mā'-i başal 'aselle ḥılıṭ olunup anuḡla ¹² kehl olunsa zülmet-i başara nef' idüp başara ḳuvvet virür ve daḥı aḡa nāfi' olandandur ¹³ işbu eşyāf şıfat-ı eşyāf kim başara ḥiddet virüp ḳaviyy ider budur sekbīnc ¹⁴ ve cāvşīr ve milḥ-i enderāni ve zencār ve fulful-ı ebyāz ve ḥiltīt ve dühn-i belesān ¹⁵ ve merāret-i şevr ve dār-ı fulful ve zencebīl cümle edviyye ondur berāber aḡz olunup

[88b]

¹ daḳḳ oluna ve 'uşāre-i rāziyānecele yoḡrulup 'ayn anuḡla kehl oluna ve eger cāvşīrden ² şey'-i yesīr mā'-i bārid ve ḥulbe ḥall olunup 'ayn anuḡla kehl oluna veyāḥūd mā'-i rummān ³ mizz ḳaynayup nişfi gitse nişfi ḳadarı aselle şemsde yigirmi gün terk olunup anuḡla ⁴ kehl oluna başara ḥiddet virüp nef'-i 'azīm ider ve daḥı aḡa nef'-i 'acīb idendür rüşenāyi ⁵ ve azīz şıfat-ı 'azīz budur kim zülmete nāfi' olup ḥiddet-i başar ider budur iḳlīmiyā-yı zeheb ⁶ ve tütüyā ve şabr-ı usḳūtürī ve tūbāl-ı nuḥās ve nuḥās muḥrik

ve sādenc mağsül her birinden ⁷ bir dirhem fulful ve dār-ı fulful ve nūşadır ve za‘ferān her birinden nıṣf dirhem varaḡ-ı efrenc-müşk ⁸ ve seretān-ı baḡr her birinden bir buçuk dirhem misk bir dāniḡ cümle edviyye on üçdür ⁹ aḡz olunup daḡḡ ve isti‘māl oluna şıfat-ı ‘azīz-i āḡir kim başara cilā virüp ḡıfz ider ¹⁰ ve ‘ayna kuvvet virüp cerebe ve ḡıkkeye ve beyāza nef‘ ider budur tūtīyā ve īklīmiyā ve iṣmid ¹¹ ve şādenc mağsül ve sāzecz-i hindī ve şabr-ı usḡūtūrī ve tūbāl-ı şıfır her birinden ¹² bir dirhem fulful ve dār-ı fulful ve nūşadır her birinden nıṣf dirhem milḡ-i enderāni ve ferenc-müşk ¹³ ve zebedü’l-baḡr her birinden iki dāniḡ za‘ferān bir dirhem ve daḡı şülüşān dirhem misk bir kırāt ¹⁴ cümle edviyye on beşdür aḡz olunup daḡḡ oluna ve isti‘māl oluna ve eger za‘f-ı başar ¹⁵ beḡḡādan olsa ol yūbsden ve cefāfdan olur ve ‘ilācı eyle gerekdür kim dūhn-i benefsec ve

[89a]

¹ ve nīlūferle sa‘ūt olunup muraṡṡıb-ı beden isti‘māl oluna ḡammām ve aḡdiye-i raṡbe gibi ammā nāḡıheyne ² ‘arız olunsa başarda bir nesne-y-ile elbetde ta‘arruz olunmaya illā muḡavvī-i beden isti‘māl olunup ³ taṡlu issi şı buḡārına yüzünḡoyu ṡurmaḡla eyü ola būsānlara yürümeḡe **حضورانه** ⁴ naḡar olunmaḡa emr oluna zīrā muḡavvī-i başardur yigirmi üçünci bāb ⁵ ḡıfz ve şıḡḡat-i ‘aynı beyān ider bil kim şıḡḡat bir ḡālet-i cāriyedür mecrā-yı ṡabī‘ üzerine ⁶ eşyā-yı keşīre-i muzādde-y-ile olur ve emzice ve sinn ve zamān ve beled ḡasebince meşelā besā’ıṡden ⁷ mizāc-ı ‘ayn bārid olsa vācibdür kim ḡıfz-ı şıḡḡati anuḡ zıddı-y-ıla ola ya‘nī ḡārrla ola ⁸ ancak sāzecz-i hindī gibi ve eger mürekkebātdan mizāc-ı ‘ayn meşelā ḡārr u raṡb olsa vācibdür kim ⁹ ḡıfz-ı şıḡḡati anuḡ zıddı-y-ıla ola müberrid ve müceffef ile ola tūtīyā gibi aḡa müşākil olanla ¹⁰ olmaya zīrā eger bunuḡ gibi ‘amel olunsa dāyim aḡa mevādd cezb ider ve daḡı ḡıfz-ı şıḡḡat-ı ‘aynda ¹¹ vācibdür kim bedene ve dimāḡa naḡar oluna eger anlardan imtilā veyāḡūd ḡıṡ-ı redī olsa ¹² aḡa ḡıfz-ı şıḡḡat olmaz illā anları def‘ itmekle olur ve daḡı vācibdür kim ḡatı issiden ¹³ ve şovukdan ve buḡār-ı redī iḡdāş iden me’kelden ve meşāribden ve ma‘de ta‘am-ı evvelden ¹⁴ ḡālī olmaḡdan tenāvül-i ḡıdādan ve şürb-i mā’-i bārid-i

keşirden ve ğayr tertīb üzerine şürb-i ¹⁵ beyninden ve keşret-i hareketden ve nevm-i keşirden ve seher-i dāyimden ve ihtikān-ı keşirden hazer oluna

[89b]

¹ ve ‘ayn kehl oluna şol edviyye-y-ile kim ‘ayna meyl iden ruṭbātı men‘ ider merkaşışā ve tūtīyā ² ve rūsuhtec ve iklīmiyā ve lü‘lü’ gibi şıfat-ı kehl kim başara ḥiddet virüp hıfz ider budur ³ tūtīyā ğusl olunup yedi kerre terbiyet oluna ve tecfif olunup andan beş mişkal aḥz oluna ⁴ kehl murabbādan ve merkaşışā murabbādan birer mişkal aḥz olunup mā’-i ‘azbla üç günde bir sā‘at ⁵ terbiyet oluna ve ba‘de mā’-i merzencüş varak-ı bi’n-nārıla saḳy olunup tecfif oluna ve aḡa ⁶ bir mişkal misk ve bir dāniḳ kāfūrī zamm olunup saḡḳ olunup isti‘māl oluna şıfatı ⁷ budur kim hıfz-ı şıḡhat ve ḥiddet-i başar ider ve aḡa ‘uyūn-ı nakḳāşeyn dirler budur rummān-ı ⁸ ḡulv ve rummān-ı ḡāfız ‘aşar olunup ve her biri ‘alā ḡaddde ḳaynaya içine ḳılınup re’si muḡkem ⁹ şedd oluna ve evvel ḡazīrandan āḡir aya deġin şemsde terk olunup her ayda şāfi ḳılına ¹⁰ ve ba‘de ikisi cem‘ olunup nişf raṭl andan aḡz oluna ve daḡı şabrdan ve fulfuldan ¹¹ ve dār-ı fulfuldan ve nūşādırdan bir dirhem aḡz oluna ve nāzük saḡḳ olunup ¹² aḡa ḡılt oluna ve ne ḳadar ṭurursa ol ḳadar ecved olur ve ba‘de anuḡla kehl ¹³ oluna zīrā hıfz-ı şıḡhatde ve ḥiddet-i başarda ‘acīb ve mücerredür şıfat-ı kehl ¹⁴ kim hıfz-ı şıḡhat ve ḥiddet-i başar ider budur tūtīyā aḡz olunup mā’-i rāziyānece yedi kerre ¹⁵ terbiyet oluna ve ba‘de tecfif olunup isti‘māl oluna ve daḡı başarı hıfz idüp ḳaviyy idendür

[90a]

¹ mā’-i şāfi-i bārid ‘azbe ṭaleb idüp iki gözi anda fetḡ itmek müddet-i ṭavīle-y-ile şıfat-ı kehl sāzec ² kim ḡāfız-ı şıḡhat ve muḳavvī-i ‘ayndur budur işmid altı dirhem merkaşışā dört dirhem iklīmiyā ³ iki dirhem büssed iki dirhem lü‘lü’ ve za‘ferān her birinden nişf dirhem sāzec-i hindī ⁴ bir dirhem misk bir ḳırāt ve nūşā-i āḡirīde tūtīyā dört dirhem cümle aḡz olunup ⁵ daḳḳ oluna ve elenüp isti‘māl oluna şıfatı budur kim hıfz-ı şıḡhat ve taḳviyyet-i başar ider ⁶ budur ḳuşūr-ı beyz dört dirhem ḡuzaż-ı mekkī

üç dirhem za‘ferān şülüşān dirhem kāfūr ⁷ bir dāniḳ cümle aḥz olunup daḳḳ ve isti‘māl oluna şıfat-ı āḥiri kim ḥıfz-ı ‘ayn ⁸ ve taḳviyyet-i başar idüp ḳaṭ‘-ı dem‘a ider budur on bir gün mā‘-i maṭarla işlanmış işmid yigirmi ⁹ dirhem merḳaşışā sekiz dirhem tütīyā-yı aḥzar murabbā on iki dirhem iḳlīmiyā-yı fızza on ¹⁰ iki dirhem lü‘lü’ iki dirhem misk bir dāniḳ kāfūr iki dāniḳ za‘ferān ve sāzec-i ¹¹ hindī her birinden bir dirhem tütīyā ve işmid ve lü‘lü’ ve merḳaşışā aḥz olunup ¹² ve üç gün mā-y-ıla saḥḳ olunup tecfif oluna ve bāḳī edviyye aḥz olunup aḳa ¹³ zamm oluna şıfat-ı āḥirī şādenc altı cüz iḳlīmiyā-yı zeheb bir cüz’ cümle ¹⁴ aḥz olunup cem‘ oluna ba‘de’t-taşvīl isti‘māl oluna zīrā cālīnūs içüre ḥacer-i ¹⁵ efrūḥī ile aḥz olunan kehl maḳāmına ṭurur şıfat-ı āḥirī tütīyā ve merḳaşışā

[90b]

¹ ve iḳlīmiyā ba‘det-taşvīl her birinden beş dirhem lü‘lü’-i muşavvel iki dirhem sādenc-i hindī ² ve za‘ferān ve sünbül her birinden bir dirhem kāfūr iki dāniḳ misk bir dāniḳ cümle edviyye ³ aḥz olunup ve cem‘ olunup anuḡla gicede ve gündüzde kehl oluna ve daḡı şıḡḡat-i ‘ayn ḥıfz ⁴ idendür ḥıfz-ı mā-y-ıla ḡaḳḳ olunup her üsbū’ anuḡla bir kerre kehl olunmaḳ ve daḡı ⁵ sādenc-i remādiye zamm olunup isti‘māl olunmaḳ yigirmi dördünci bāb ⁶ şudā‘ ve veca‘ ‘ayna tābi‘ olan şaḳīḳayı beyān ider şaḳīḳa şol şudā‘-ı mu‘lim ⁷ dūr nişf-ı re’s e ‘ārız olur ve bu iki marāz a‘rāz-ı reddiyedendür cidden keyfiyyet-i ⁸ redā‘et-i mizācdan ve ḡāḡ keşret-i ḡılt-ı redīden olurlar ve ḡāḡ ikisinden bile olurlar ve bu ⁹ iki ‘illetden her biri-y-ile elem-i re’s dāyım olur ve daḡı bu iki marāz ‘ārız olurlar şavt-ı ¹⁰ şey’-i mażrūbdan ve şıyāḡdan ve zū’-i nārdan ve re’sde buḡārāt iḡdāş iden ¹¹ eşyādan ve rāyiḡası reddiye olan eşyā-yı şemm itmekden ve bu marāz ‘ārız olunan ¹² ba‘zı re’si bir şey’le zārb olur zānn ider ve ba‘zı re’sinüḡ bir cānibi zārb ¹³ olunur zānn ider ammā keşret-i veca‘ ve şiddet-i laz‘ keşret-i buḡārāt ve ḡılaż-ı ḡılt ḡasebince olur ¹⁴ ve eger ḡılt ba‘zı evḳātda müte‘affin olsa ol marīze şudā‘la ḡummā ‘ārız olur ¹⁵ el-‘ilāc eyle gerekdür kim evvel ḡılt-ı ḡālibden tefiūş olunup ‘alāmeti-y-ile biline

[91a]

¹ ve aña münāsib ‘ilāc kılına ve eger maraz hılı-ı demeviyyeden olsa ‘alāmeti meşelā şāhib-i ² maraz harāret ve şikal hiss itmekdür ve dağı yüzde ve ‘urūḳ-ı ‘aynda humret olup ‘urūḳ ³ vech ve ‘ayn yuḳaruya gelmekdür ve ‘ilācı kīfālden faşd olunup ishāl-i tabī‘at ⁴ oluna iccāşla ve temr-i hindī ve hıyarşenber ve terencübīnle ve eger hılı-ı şafrāviyyeden ⁵ ‘arız olsa ‘alāmeti meşelā re’sde harāret-i şedīde ve hayāşimde yübs olup seher olmaḳdan ⁶ ve dağı veche ve lisāna ceff ‘arız olup aña ‘ataş lāzım olmaḳdur ve ‘ilācı ishāl-i ⁷ tabī‘at olunmaḳdur tabīḥ-i ehlīlec ve sükkerle ve eger hılı-ı balḡamīden ‘arız olsa ⁸ ‘alāmeti meşelā şāhibi sübāt ve şikal bulmaḳdur ve eger rīḥ-i ḡalīzeden ve buḡardan ‘arız ⁹ olsa ‘alāmeti meşelā ‘alīl-i kulaḳda dürlü dürlü şavtlar bulup şudā‘ bir meḳāndan ¹⁰ bir meḳāna intikāl itmekdür ve ‘ilācı eyle gerekdür kim evvel ayāric ve kūḳıyā isti‘māl oluna ¹¹ ve ba‘de ‘ilāc şudā‘a ve şaḳīḳaya faşd oluna zimādāt ve delk eṭrāfla ve eger ¹² vaḳt-ı veca‘da harāret-i şedīde hiss olunsa eşyā-yı müberride isti‘māl oluna nitekim ¹³ beyān gele ve eger emr-i bi’l-‘aḳs olsa eşyā-yı muşahḥine isti‘māl oluna küllisine şol ¹⁴ şey’-i muḳavvī hılı oluna kim anda keyfiyyet-i ḳābızā vardur ve dağı ḥacāmat-ı sāk ve isti‘māl-i ¹⁵ ḥuḳn ve şedd-i eṭrāf ve delk oluna zīrā nicār ve aḥlāt re’sden cezb ider ve eger

[91b]

¹ suda‘ mu‘aḥḥar-ı re’sde olsa ‘ırḳ-ı cebheden ve ‘ırḳ-ı enfden ḥacāmat oluna ² ve eger muḳaddeminde olsa nukreden ḥacāmat olunup seher-i ṭavīlden men‘ oluna zīrā ³ hazm-ı ifşād idüp buḡarāt-ı reddiye re’sse ref‘ ider ve dağı nevm-i ṭavīlden men‘ oluna ⁴ zīrā teḳşīr-i hazm idüp ruṭübāt-ı muşadda‘-y-ıla re’sde imtilā ider ve taḳlīl-i ḡıdāya ⁵ emr olunup buḡar-ı redī iḥdāş idenden men‘ oluna ve eger şedīd olsa ḥuşūşā kim ⁶ ḳa‘r-ı ‘aynda olsa eyle gerekdür kim tabī‘atı ishāl olunup cebhe ve şudḡeyn ṭılā oluna ⁷ eşyā-yı ḳābızā-i bāride-y-ile mā’-i varaḳ-ı şevk-i raṭb gibi ve mā’-i re’s-i raṭb gibi ve dağı ⁸ ḡargara ve te‘aṭṭus istifrāḡ-ı dāyimden şonra şudā‘ sākın ider ve eger ḳabl illā istifrāḡ ⁹ olsa sāyir bedenden mevādd-ı dimāḡa cezb ider ve eger şudā‘ la nezl olsa aña

ilāc ¹⁰ olmaz illā etrāf delk idüp mā' -i hārr içine anları vaz' itmekle olur ve eger re'sde ¹¹ olan veremden hādiş olsa 'alāmeti meşelā gāyet şiddetde olup uşul-ı 'ayneyne ¹² yetişmekdür ve 'ilāc istifrāğ-ı hılt-ı gālibden şonra işbu zimādla tazmīd olunmağdur kim ¹³ şıfatı budur verd ve cūlnār ve 'ades ve emlec ve simmāk ve kuşūr-ı rümmān aħz olunup ¹⁴ dağğ oluna ve mā-y-ıla yoğrulup re's anuñla tazmīd oluna ve şuları-y-ıla re's natül ¹⁵ şıfat-ı tılā şudā'çün harāretten budur iki sandal her birinden üç dirhem za'ferān

[92a]

¹ bir dirhem māmīşā iki dirhem aşl-ı luffāh bir mişkal nīlūfer üç dirhem verd iki dirhem ² efyūn nişf dirhem bezr-i ħass iki dirhem cümle edviyye aħz oluna mā' -i verd ve mā' -i ³ hılāfla yoğrulup isti'māl oluna veyāhūd cūrādet-i qar' ve tuhlüb ve ħayy-ı 'ālem aħz oluna ⁴ ħall-i ħamr ve dühn-i verdle hılt olunup isti'māl oluna şıfat-ı tılā şudā' ve şakīka ⁵ içün budur mā ve ħall-i ħamrıla yoğrulup ve aşdā' anuñla tazmīd olunup verd ve benefsec ⁶ ve nīlūfer ve merzencūşla kaynanmış şu-y-ıla ġarğara oluna ve dağı dühn-i benefsecle ezilmiş ⁷ mūmiyā-y-ıla sa'ūt şakīkaya nāfi'dür ve eger bu eşyā-yı mezkūre-y-ile şudā' arām ⁸ itmese ve re'sde elem kavıyy olsa eyle gerekdür kim aña naķī' -i şabr i'tā oluna kim ⁹ şıfatı budur dögülüp ve şıkılup kaynanmış mā' -i hindibādan bir raṭl aħz oluna ve şabr-ı ¹⁰ ceyyidden bir ūkıyye aña ilkā oluna ve sırça zarfa koyulup niçe eyyām şemsde terk ¹¹ oluna andan aña bir ūkıyye ortasından üç ūkıyyeye dek kuvvet ħasebince i'tā ¹² oluna ve eger hılt-ı gālīze olsa 'aselle ma'mül-i cülencübīn i'tā oluna ve ayāric-i fayqarā ¹³ dağı aña nāfi'dür veyāhūd aña naķū' -ı şabr i'tā oluna kim şıfatı budur ehlīlec-i esved ¹⁴ ve belīlec ve emlec ve aşl-ı kerefis ve aşl-ı rāziyānec ve aşl-ı adħır ve aşl-ı sūsen her birinden ¹⁵ on dirhem sūnbül-i ṭīb ve mastakī ve kaşabū'z-zerīre her birinden üç dirhem şükā'ī

[92b]

¹ ve bāzāverd her birinden beş dirhem şaħm-ı ħanzala iki dirhem zebīb-i rāziķī kim menzū'ü' ² l-'acem ola otuz dirhem cümle edviyye aħz oluna ve beş raṭl mā-y-ıla ṭabħ

oluna ³ hattā andan bir ratl bākī kıala ve taşfiyeden şonra aña bir ūkıyye şabr-ı ceyyid ilkā ⁴ oluna ve şemsde terk olunup ve her gün andan bir ūkıyyeden iki ūkıyyeye dek ⁵ sinn hasebince ĩ'tā oluna ve dağı habbe-i şabr aña nāfi'dür ve eger şudā' 'atīk olup ⁶ humret ve naħs ve veca' dāyim olsa aña enfa'-ı eşyā şudgeynün şiryāneynin sill itmekdür ⁷ ve eger şudā'ı temdīd iden rīh-i ğalīze olsa tamāmi ĥall-i ĥamrda ve dühn-i verdde taħı oluna ⁸ ve re's anuğla edhān olunup merzencüş şemm oluna tā kim nāfi' ola ve eger ĥarāret ⁹ ğālib olsa eyle gerekdür kim ol tazmīd oluna sevīk ve 'aşā'ü'r-rā'ī ve bezr-i kıatūnā ¹⁰ ve mā'-i küsfere-y-ile ve eger şudā' süddeden 'arız olsa re's-i ĥalk ve nukre ĥacāmat ¹¹ olunup şudgeyne 'alaķ-ı irsāl oluna ve eger şudā' 'atīk olup südde-i şiryāneyn ¹² nāfi' olmasa eyle gerekdür kim yāfūħda ve re'sün iki yanındaki isti'māl oluna tā kim nāfi' ola ¹³ şıfat-ı tılā şudā' 'atīkçün budur ĥallle ĥinnā yoğrula ve anuğla cebhe ve şudgeyn tılā ¹⁴ oluna ve eger 'aşābe-y-ile re's şedd olunsa şudā' nāfi'dür zīrā şerāyin ve 'urūk ¹⁵ şıķışdurup buĥarāt re'se su'ūd itmekden men' ider şıfat-ı devā şudā' ve şakīķa-ı

[93a]

¹ bāride içün budur bir cüz' ĥardaldan ve iki cüz' mevīzecden aħz olunup daķķ oluna ² mā'-i ĥallle yođrulup şudgeyn anuđla tazmīd oluna ve dađı şudā'-ı bāride nāfi' olanlardandır ³ kümād milħ-i müsahħin ve cāversle istifrāđdan şonra ve eger menādil-i ĥaşine-y-ile re's ⁴ dāyim delk olunsa kızarınca veyāħūd balġam-ı keşir iħrāc iden sa'ūt isti'māl olunsa ⁵ aña nāfi' ola inşā'llāħü-te'ālā şıfat-ı sa'ūt kim nāfi'dür şudā'-ı bāride ⁶ ye budur şūniz nısf dirhem şahm-ı ĥanzal iki dāniķ şufr-ı fārisī bir buçuk dāniķ kündüs ⁷ bir dirhem şabr iki dāniķ za'ferān bir dāniķ cümle aħz olunup mā'-i merzencüşla yođrula ⁸ eger şakīķa olsa cānib-i şakīķada isti'māl oluna ve eger şudā' olsa menĥireynde ⁹ isti'māl oluna ve dühn-i bābūnec dađı nāfi'dür şıfat-ı sa'ūt şudā'-ı ¹⁰ ĥārr içün budur efyün tebaşir ve zīre-i beyzā her birinden bir cüz' aħz olunup ¹¹ za'ferān südüs cüz' cümle aħz olunup daķķ oluna ve yođrulup anuđla üç gün sa'ūt ¹² oluna ve her günde bir dāniķ ola ve leben-i cāriye ve dühn-i benefsecle şıfat-ı sa'ūt

kim ¹³ nāfi 'dür şiddet-i şudā'a ve zārbāna 'ayna ve qurūha ve beşreye ve rīhe budur sükker-i ¹⁴ tabarzed ve za'ferān ve tebāşīr her birinden bir dirhem efyūn iki dirhem cümle aḥz olunup ¹⁵ daḳḳ oluna ve yoğrulup andan leben-i cāriye ve dühn-i benefsecele sa'ūt oluna yigirmi beşinci

[93b]

¹ bāb sill-i şiryāneyn-i şudḡeyn ve bu şiryāneynüñ keyyini beyān ider ve eger ² 'ilāc-ı evcā'-ı şaḳīḳada şudā'da ve 'ayna 'ārız olan nezlāt-ı müzminede ³ veyāḥūd 'azalāt-ı aşdāğa 'ārız olunan meşelā nezlāt ḥādde-i ḥırrīfe gibide ⁴ telef-i başardan ḥavf olunsa eger eyle gerekdür kim re's-i 'alīl yülünüp boynı ⁵ boğulur gibi rıfḳla bağlana ve ol mevzi' kümād-ı ḥārre ve delkle teşḫīn olunup esābi'le ⁶ şiryāniyāt teftīş olunsa ve kaçan şiryān zāhir olsa midādla aña ta'lim oluna ⁷ ve ba'de yedd-i yüsrādan ışba'eynle cild cezb olunup mıkrāzla ol cild vaḥde ⁸ miqdārınca ḥācette şaḳḳ oluna ve ba'de şınāre-y-ile 'ırḳ müseddid olunup çekile ḥattā ⁹ cemī' cihātından ḥālīş olup girü kaṭ' oluna ve eger şiryān raḳīḳ olsa tahtına mibza' ¹⁰ idḥāl olunup kaṭ' oluna veyāḥūd re'si mıkrāzla kaṭ' olunup i'tidāle andan ¹¹ dem cārī ola ve eger şefeteyn-i 'ırḳ taht-ı cilde çekilse vācibdür kim dem kaṭ' olunup ¹² ol şiddet oluna ve eger şiryān 'azīm olsa eyle gerekdür kim igne-y-ile iplik idḥāl ¹³ olunup 'ırḳ ol keşf oluna faşd olunup andan iḥrāc-ı dem oluna miqdār-ı kifāyetce ¹⁴ ve ba'de 'ırḳ mekşūfken mevzi'inde raṭb olunup ortasından kaṭ' oluna ve eyle ¹⁵ gerekdür kim ḥadīdle 'ilācdan sonra ol mevzi'e ḳuṭun-ı 'atīḳle ḥaşv oluna ve hiddet

[94a]

¹ ve üzerine rifāde vaż' olunup ol şedd oluna ve eger ḳuṭunla devāya ihtiyāc olunsa ² devā-yı müceffef ve ḳāṭı'-ı dem oluna şol devā gibi kim ma'müldür ḳışār-ı kündürden ve dem-i ³ aḥaveyn ve anzurūtdan ve ba'de'l-ḥall eyle gerekdür kim enbāt-ı laḥm iden edviyye-i yābise-y-ile ⁴ ve merhem-i müdemmile aña 'ilāc oluna yigirmi altıncı bāb 'ilāc-ı mevādd-ı muḥaddireyi ⁵ beyān ider ammā 'ayna dökülen mevādd eger ḥāric-i ḳıḥfdan olsa sühletü'l-'ilācdur zīrā ⁶ utliye-y-ile ve faşd 'urūḳ-ı re's ve keyyile oñulur

ve ‘alāmeti ḥumret-i vech ḥumret-i ‘ayneyn ⁷ ve ḥarāret-i cebhe ve imtilā-yı ‘urūḳ-ı re’sden ve eger dāḥil-i ḳıḥfdan dökülse anuḅla ‘uṭās ⁸ ve daḡdaḡa ve ḥıkke olur ‘asīretü’l-‘ilācdur el-‘ilāc eyle gerekdür kim evvel ⁹ mādde-y-ile nażar oluna henüz daḡı ‘uzva dökülür mü yoḥsa dökülmez mi ve daḡı ¹⁰ nireden dökülür ve nicedür biline ve eger mādde henüz ‘uzva dökülür olsa inşibāb-ı ¹¹ mādde men‘ olunup taḳviyyet-i ‘uzv oluna ḥattā māddeden ol nesne ḳabūl itmeye ve ba‘de ¹² sebeb-i inşibāb māddeye nażar oluna kim ol sebeb-i re’sden olan imtilā mıdur ancak ¹³ veyāḥūd sāyir-i beden olan imtilā mıdur ve eger sebeb-i inşibāb re’sde olan ¹⁴ imtilā olsa ancak tenḳiye-i re’s oluna ancak ve eger sebeb-i inşibāb sāyir bedende olan ¹⁵ imtilā olsa eyle gerekdür kim evvel faşd oluna zīrā imtilādan olan ‘illete ‘ilāc

[94b]

¹ ḳaviyydür ve ba‘de ishāl-i ṭabī‘at oluna ḳuvvet ḥasebince şol eşyā-y-ıla kim ² ol ‘illete sebeb olan aḥlāt istifrāḡ ider ammā men‘-i inşibābı mādde-i bedenden ³ imtilā ve re’sde buḥār ihdāş iden aḡdiyenüḅ terki-y-ile olur ve ammā taḳviyyet-i ‘uzv ⁴ ya’nī taḳviyyet-i ‘ayn şol uṭliye ve ezmide-y-ile ola kim taḳviyyet-i ‘uzv ve istifrāḡ-ı ḥılt iderler ⁵ ve bi’l-cümle eyle gerekdür kim taḳlīl-i ḡidā ve terk-i cimā‘ ve ḥareket olunup mādde-i esfele cezb ⁶ oluna faşd-ı şāfin ve ḥuḳn-ı ḥādde ve ḥacāmat-ı sāḳeyn istifrāḡ-ı mütetābi‘le ve ba‘de nefsi ⁷ dimāḡdan istifrāḡ-ı mādde olana enfden sa‘ūṭla cezb itmekle ve daḡı ⁸ eşyā-yı ḥādde enf nafḥ olunup mādde aḡa meyl itmekle ve bu ‘ilāc remed-i ‘atīḳ ‘asīrū’l- ⁹ bereye daḡı nāfi’dür ve ‘ırḳ-ı cebheden faşd olunup cebhe ve ecfān ṭılā oluna ¹⁰ ve eger mādde-i ḥādde olsa eşyā-yı māni‘a ḳābızza-i bāride-y-ile ṭılā oluna mā’-i ās ve mā’-i ¹¹ şevk-i raṭb ve māmīşā ve za‘ferān ve aḳāḳıyā gibi ve eger mādde bāride olsa ve levni ¹² ‘ayn ebyaz olsa eyle gerekdür istifrāḡdan ve talṭif-i ḡidādan şonra cebhe ṭılā oluna ¹³ işbu ṭılāya kim şıfatı budur kibrit-i aşfer bir cüz’ bürāḳ iki cüz’ aḡz olunup ¹⁴ mā-y-ıla terbiyet olunup cebhe üzerine ṭılā oluna veyāḥūd tiryāḳ-ı şarāb-ı ḳābızla ¹⁵ ol şarāb-ı ḳābızla ezilüp cebhe üzerine ṭılā oluna veyāḥūd ol şarāb-ı ḳābız içile

[95a]

¹ zīrā nezlāta nāfi‘dür şıfat-ı tılā kim ‘ayna dökülen mevādda nāfi‘dür budur ğubār daħı iki cüz’ ² aķāķıya bir cüz’ duķāķ-ı kündür ve her birinden nişf cüz’ efyün rebı‘ cüz’ cümle aħz olunup ³ beyāz-ı beyzle terbiyet oluna veyāħūd ‘afş mā’-i āsla terbiyet olunup cebhe anuñla tılā oluna ⁴ ve bā‘de nażar oluna eger ‘ayn ‘ilāca muħtāc olsa bi-ħasebi’l-müşāhid ‘amel oluna ⁵ yigirmi yedinci bāb kuvā-yı edviyye-i müfredeyi beyān ider her kim ‘ilāc itmek ⁶ diler emrāz-ı ‘ayndan birine aña vācibdür kim ‘arif ola kuvā-yı edviyye-i müfredeye ve aħvāl-i ⁷ maraża kim tā midādāt-ı şuvāb ħāşıl olup re’y-i cālīnūs fāzıla muvafıķ ola zīrā ⁸ re’y-i cālīnūs kıyasdur ħālbukim müdāvāt-ı zıdd bi’z-zıdddur ve daħı edviyye-i muzādde ⁹ keyf-i mā’-i ittifāķ isti‘māl olunmaz belki ħāl mevcūde ħasebince isti‘māl olunur zīrā ¹⁰ andan ezyed olsa ‘ilācı olunan maraž-ı āħire intikāl ider ve eger andan eķall olsa ¹¹ aña kifāyet itmez belki vācibdür keyfiyyet-i devā ħāl-i maraża berāber ola veyāħūd azacuk ¹² ziyāde ola ve daħı mizāc-ı ‘uzv-ı tabī‘iyyeye müşākil olsa ve eyle olsa vācib ¹³ dür kim ‘ilāc-ı ‘aynda isti‘māl olunan edviyye kuvvet-i fi‘ili-y-ile ħurūf üzerine zıkr ola ¹⁴ tā kim zabtı āsān ola ħarfū’l-elif abanōsī ħārr u cellādur ‘aynda olan kurūħ-ı ¹⁵ ‘atıķeye ve zulmete ve ğışāvete ħadeķaya cilā virüp talķif ider abār ya‘nī esreb

[95b]

¹ bāriddür ħiddetle tecfif ider ve eger ğusl olunsa andan ħiddet gidüp ve ħufūr-ı ² ķarnıyyeyi tıddurup mū-ı serece nef‘ ider iklilü’l-melik munzıc-ı ķabızdur ħālbukim ³ muħalliledür anzurūt ħārr u yābis ü mücefffedür ve anda taħlil-i ķalil vardur laza‘a ⁴ degüldür kurūħ-ı ‘ayn tenķıye idüp baķāyā-yı remedi taħlil ider ve kurūħda et bitürür ⁵ remaşa ve iltişāķ-ı ‘ayna nāfi‘dür ās bāriddür derece-i ülāda yābisdür ⁶ ikinci derecede şedidü’t-tecfif muķavvī-i ‘ayn ve müseddidür ve dem‘ayı ķat‘ idüp ⁷ seyelanı ‘ayna dökülmekden men‘ ider kaçan anuñla cebhe tılā olunsa isfidāc-ı ⁸ bārid-i müseddid ve müferriddür efyün bārid ü yābisdür daħı derecede muħaddirdür ⁹ mevādd men‘ idüp elemi def‘ ider aşl-ı mercān bārid ü yābis ü müceffef muķavvī-i ¹⁰ ‘ayn ķatı‘-ı

dem‘adur aḳāḳıyā bāriddür ikincide yābisdür üçüncide ve andan ¹¹ ğusl olunan bāriddür ūlāda mevādd men‘ idüp seyelānı ‘ayna dökülmekden ¹² def‘ ider ve daḳı ‘aynı ḳaviyy ḳılır uşne mıḳbazadur ḳalīlen mıḳṭa‘adur ruṭūbet-i ¹³ muḳavviyedür ‘ayn mutavassıṭadur ḫarāretle ruṭūbet ortasında uşāḳ ḫārrdur ¹⁴ ikincide ğılaż-ı ecfān ve cerebini telyīn ve taḫlīl idüp şevālīl-i cefne menfa‘at ider ¹⁵ işmid bārid ü yābis ve müceffef-i ḳābızdur mūr-ı serece menfa‘āt idüp şa‘r-ı ecfānı

[96a]

¹ ḳaviyy ḳılır ve ḳurūḫ etlendürüp ‘aynı ḳaviyy ve şıḫhatin ḫıfz ider ḫarfü’l-bā ² büsset bārid ü yābis ve müceffef-i ḳaviyy mu‘tedilü’l-ḳābızdur ve muḳavvī-i ‘ayn ve ḳāṭı‘-ı dem‘adur ³ ba‘aru’z-żabbat ḳuvvetle beyāza cilā virür bārzed ḫārr u yābisdür ve üçüncide aḫlāt-ı ⁴ leziceyi telyīn ve taḫlīl idüp cereb cefne ve anda ḫādiş olan beşreye ve berde nef‘ ider ⁵ başal-ı ḫārr dördüncide ve eger anuḡ ‘uşāresi-y-ile kehl olursa budd ve māya ve aḫlāt-ı ⁶ reddiyeden olan zülmet-i başara nāfi‘dür ve ḫurūc-ı şa‘r teheyyüc idüp efveh-i bevāsīr ⁷ fetḫ ider bakla eger silḳ olunmasa bārid ü yābisdür ūlāda eger silḳ olursa bārid ü ⁸ raṭb olur āḫir derece-i şāniyede ve mizācında i‘tidāl vardur ve müceffef ve muḫallildür ⁹ ve eger anuḡla ‘ayn tazmīd olursa sebeb-i bādīden ḫadeḳada ḫādiş olan ¹⁰ ittisā‘a nef‘ ider būraḳ ḫārr u yābisdür dördüncide aḫlāt-ı ğalīze-i leziceyi talṭīf ¹¹ idüp ḳaṭ‘ ider ve beyāz-ı ‘atīḳe cilā virür ve ol üçüncide yābisdür bezrü’l-ḫass ¹² bārid ü yābis muḫaddirdür ve eger anuḡla tazmīd olursa şudā‘a nef‘ idüp seyelānı ¹³ men‘ ider penç bārid ü yābisdür üçüncide ve muḫaddirdür ve eger anuḡla evrām-ı şedīde ¹⁴ tazmīd olursa veca‘da ibṭāl ider beyz ammā beyāz-ı beyz i‘tidālle müberrid ve muḡarrā ¹⁵ ve müseddiddür ‘aynda ḫādiş olan laz‘ı sākin ider ve ammā şuffret-i beyz eger ‘ayna şedd olursa

[96b]

¹ mevādd-ı menşabeyi ve ḫudūş-ı evrāmı men‘ ider ḫarfü’t-tā tütıyāyı tecfīf ider laz‘ ² itmez nāfi‘dür ḳurūḫda ve büşürda ve ‘ayna ‘arız olan seyelānda ve andan ğusl ³ olan şıḫhat-i ‘aynı ḫıfz ider tütıyā-yı maḫmūdī müyebbisdür laza‘a degüldür ḳurūḫ-ı sere ⁴

tāniye ve ğayrıya ve ma‘deni seyelān men‘ ider dem‘ayı tenşif ider tūbālū’l-ḥadīd ⁵ ceff ve ḳabz idüp ḳuruḥda reddiye nef‘ ider tūbāl-ı nuḥās laḥm-ı zāyid ⁶ naḳş idüp eridür ve her tūbālde luḥf ve laza‘a vardır lākin tūbāl-ı şāburḳān ⁷ نذوب laḥmda aḳvādur tūbāl-ı nuḥāsdan ḥarfū’l-cim çeşmīzec muḥallil-i ⁸ ceyyiddür remedde ve ḳazāda ve cālīnūs eydür kim ḥarāretten üçüncide ve tecfīfden ⁹ ikincidedür cāvşīr ḥārrdur üçüncide müleyyin-i muḥallildür ikincide nāfi‘dür budd ve māya ¹⁰ ‘aynda ca‘de ḥārrdur ikincide yābisedür üçüncide ve andan ḥarāret ve ḥiddet vardır ¹¹ ḳaçan ‘uşāresi ‘asele ḥılt olunup anuḅla kehl olunsa başara ḥiddet ve zūlmetine ¹² cilā virür farāsiyūn daḅı bunun gibidür ḳuvvetde ve mizācdā cünd-i bādester ¹³ ḥārr u yābisdür üçüncide mıḳṭa‘-ı munzıc nāfi‘dür midde-i kāmineye ḥalef-i ḳarniyyede ve musaḥḥin ¹⁴ ‘aşabdur cūlnār bārid ü yābisdür ikinci derecede ḳābīzdur mevāddı men‘ ider ḳaçan anuḅla ¹⁵ cebhe tılā olunsa cevz-i bevḵā ḥārre-i laṭīfedür üçüncide ba‘zılar ḳatında ḥārre-i

[97a]

¹ yābisdür üçüncü derecede ḥarfū’l-ḥā ḥazīz-i afşla hindī mürekkebdür ḳuvā-yı ² muḥtelifeden kim anda ḳuvvet-i ḥārre ve ḳuvvet-i arzıyye ve ikincide yabis ve ḥarāreti ³ mu‘tedildür ve anda ḳabz-ı yesīr vardır vech ḥadeḳada ğılaḵ-ı cilā ve leyyinet virüp ⁴ başara ḳuvvet ve zūlmete cilā virür ḥuref-i muḥriḵ ḥārr u yābisdür üçüncide ⁵ ve ‘urūḳda olan dem ğalīzeyi fetḥ ve istifrāğ ider ve seyle nāfi‘dür ḥıltīt ⁶ ḥārrdur cidden yābisdür üçüncide laṭīf-i muḥallildür ve cemī‘ şumūğdan aḳvā ve taḥlīl ⁷ ekşerdür ve budd ve māya nāfi‘dür ‘aynda ḥulbe ḥārrdur şāniyyede yābisedür ūlāda ⁸ muḥalliledür evrām ḥıfzla ḥārrdur şālişede yābisdür şāniyyede nāfi‘dür budd ⁹ ve māya ḥarfū’l-ḥā ḥatāṭīf-i muḥriḵ ḳaçan ‘aselle ḥılt olunsa ¹⁰ zūlmet-i başara ve budd ve māya nāfi‘dür ḥurū’l-fār ḥārrdur ve ruṭūbet-i ḳarniyyeye ¹¹ tenḳıye idüp eşfār-ı mütēnāşiri bitürür ḥılāf ḳaçan çiçeklenüp ḳışr olunsa ve ¹² lebeninden aḥz olunup anuḅla kehl olunsa zūlmet-i başara cilā virür ve ḳaçan ¹³ ḥāllle ḥılt olunsa şālīli ḳal‘ ider ve bārid ü raṭbdur

ikincide ħarbaḳ-ı ebyaz ¹⁴ ħārr u yābisdür ‘ayna nāzil olan māyı ḳaṭ’ idüp cilā virür ħarfü’l-cā ¹⁵ çir-i ħazır müceffef ve mücellā ve muḳavvīdür ħarfü’d-dāl dār-ı şīnī ħārrdur üçüncide

[97b]

¹ yābis ü laṭīfdür münakḳī-i dimāğ muḫadded-i başardur devser muḫallildür evrām cāsiyye-i ħārra ² nāfi’dür mūr-ı serece müberrid-i ġarabdur dühn-i belesān ħārr u yābisdür üçüncide mūlaṭṭif ³ ve muḫallildür ‘ayna inen māda dıbḳ ħārrdur ruṭübāt-ı ġalīze-i ‘umḳdan cezb idüp ⁴ terḳīḳ ve taḫlīl ider nevāşīr-i māḳa nef’ ider dār-ı fulful ħārr u yābisdür ikincinün ⁵ āḫirinde ruṭūbet-i ḳalīle-y-ile ve şeb-küreye nef’ idüp aḫlāt-ı leziceyi talṭif ider demü’l- ⁶ aḫaveyn bārid ü ḳābızdur müleḫḫim-i cerāḫat muḳavvī-i ‘ayndur duḫān-ı ḳavārīr ⁷ ħārr u muḫaddir dümü’ ve muḫallildür başara ḫiddet virüp sebele ħarḳ ve ḳaṭ’ ider dem-i ḫamām ve şefānīn ⁸ ħārrdur ‘aynda sebeb-i bādīden olan āşār-ı müyeyi taḫlīl ider dem-i ḫuffāş ⁹ ‘aselle nāfi’dür ibtidā-yı nüzül māya duḫān-ı kündür ‘ayna hüsn virüp ¹⁰ tesāḳuṭ-ı eşfāra ve sülāḳa ve dem’aya ¹¹ ve ḫıkkeye nef’ ider (?) ¹² zerḳu’l-ḫaṭāṭif münakḳīdür beyāz-ı ḳarniyyeye ¹³ cilā virür ħarfü’r-rā’ rāziyānec ¹⁴ ħārrdur

DİZİN

A

a O, ol, ora.

a.+na 37b/11, 5a/11, 7a/09, 7a/13

a.+ncılayın 37a/09, 79b/04

a.+nda 11b/02, 16a/07, 17a/11,

17b/09, 19b/13, 21b/01, 25a/15,

25b/01, 27b/08, 28a/10, 28a/12,

29a/13, 29b/04, 29b/08, 29b/10,

30b/13, 32b/05, 32b/13, 34b/04,

36a/05, 36a/06, 36a/08, 36a/13,

36a/14, 36a/15, 36b/13, 38a/03,

39a/07, 3a/02, 3b/06, 3b/08, 40a/06,

40a/14, 40b/11, 41a/14, 41b/13,

42a/12, 43a/14, 44a/04, 44a/06,

44a/07, 44a/09, 45a/03, 45a/14,

45b/13, 47a/08, 47b/12, 48a/06,

50a/09, 50b/09, 51a/05, 51a/11,

51a/15, 52a/07, 53b/14, 53b/15,

54a/01, 54b/01, 54b/11, 55a/07,

56b/09, 58a/10, 58b/08, 58b/11,

59a/12, 59b/07, 59b/07, 59b/12,

5a/14, 5b/05, 60b/07, 61a/04, 61a/06,

61a/07, 61a/15, 61b/09, 63b/10,

65a/08, 65a/15, 65b/15, 69a/12,

69b/12, 6b/01, 71a/07, 71b/03,

73a/02, 74a/12, 75b/11, 75b/12,

77b/09, 79a/02, 7a/12, 7b/05, 81a/03,

84b/13, 84b/14, 84b/14, 85a/01,

90a/01, 91a/14, , 95b/03, 96a/04,

97a/02, 97a/03, 9a/03

a.+ndan 12a/09, 12a/10, 12b/11,

16a/13, 18a/04, 18b/02, 18b/09,

19a/08, 20a/09, 20b/05, 22a/04,

22a/05, 24a/08, 25a/08, 27b/01,

28b/08, 31a/14, 32b/05, 32b/09,

32b/10, 33a/05, 33a/15, 35a/02,

35a/05, 35b/01, 35b/06, 35b/11,

36b/07, 36b/08, 36b/09, 36b/10,

37a/02, 37a/04, 38a/04, 38a/06,

38a/10, 39a/07, 39a/07, 3b/09, 40a/15,

40b/03, 40b/04, 40b/12, 41a/04,

44a/07, 45b/04, 46a/01, 46b/08,

48a/05, 49a/01, 49a/03, 49a/13,

49a/15, 50a/01, 51a/04, 51b/13,

52a/04, 53b/03, 53b/04, 53b/13,

55b/10, 56b/02, 56b/07, 57a/08,

57a/08, 57b/05, 57b/06, 58a/04,

58b/01, 59a/05, 59b/05, 61b/11,

61b/12, 63b/06, 63b/06, 63b/12,

63b/15, 64a/11, 67a/10, 67b/03,

69b/04, 69b/04, 6a/10, 6a/12, 6b/12,

6b/13, 6b/14, 70a/13, 70b/09, 71a/11,

71b/07, 71b/07, 71b/08, 73b/07,

75a/13, 75b/06, 76a/11, 77a/01,

77b/13, 78b/15, 79b/03, 79b/14,

7b/04, 80a/03, 81a/01, 82b/10, 83a/03,

83a/13, 83b/06, 83b/07, 83b/13,

84b/11, 86b/13, 86b/15, 87b/03,

88a/03, 89b/03, 89b/09, 89b/10,

92a/11, 92b/03, 92b/04, 93a/15,

93b/10, 93b/13, 95a/10, 95a/10,

95b/01, 95b/10, 96b/02, 96b/10

a.+nı 10b/01, 19a/10, 21a/02, 21a/11,

23a/06, 23a/06, 23b/08, 23b/09,

25a/04, 31a/12, 33b/15, 35b/06,

35b/09, 36a/12, 36a/13, 36b/13,

39b/04, 3b/08, 40b/11, 41a/01, 4a/05,

4a/10, 53a/08, 5b/09, 60a/15, 60b/01,

61a/02 65a/06, 68b/03, 68b/04,

68b/06, 68b/07, 68b/08, 69b/02,

70b/02, 71a/01, 75a/12, 75b/03,

76a/07, 76b/03, 76b/05, 76b/11,
 77a/07, 77b/01, 7b/09, 7b/14, 83b/12,
 84a/14, 84b/03, 84b/11, 8b/02, 9a/12
 a.+nlara 3b/15, 70a/07
 a.+nlarda 7a/10
 a.+nlardan 25a/07, 25a/10, 79b/04,
 89a/11, 8a/10, 8b/06
 a.+nları 51a/14, 89a/12, 91b/10
 a.+nlaruñ 25a/07, 25b/03, 38a/05,
 8a/05
 a.+nlaruñla 8b/06
 a.+nuñ 2b/02, 10b/10, 12a/07, 12b/08,
 12b/11, 13a/14, 13b/01, 14a/05,
 14a/08, 14a/14, 19b/15, 20a/14,
 21a/04, 22a/02, 22a/15, 22b/01,
 22b/02, 22b/13, 25a/06, 2b/03, 2b/04,
 30b/03, 31b/12, 31b/15, 32a/12,
 32b/07, 32b/15, 33a/10, 33b/03,
 35b/06, 37a/08, 37b/09, 38a/02,
 38b/08, 39a/04, 39a/13, 39b/14,
 3a/15, 42b/01, 44a/14, 45b/04,
 45b/13, 48b/15, 53a/12, 53a/15,
 55b/03, 60a/04, 61a/02, 61b/02,
 63a/09, 63a/12, 65b/11, 67b/12,
 68b/09, 68b/14, 68b/14, 70b/15,
 71a/06, 72b/06, 75a/12, 75b/12,
 78b/01, 79a/13, 7b/09, 80a/03,
 80a/13, 80a/14, 80b/02, 81a/12,
 81a/12, 81b/10, 82a/01, 82a/04,
 82a/09, 82b/15, 83a/05, 83b/08,
 84a/08, 84a/11, 84a/14, 84a/15,
 84b/12, 86a/01, 86a/11, 89a/07,
 89a/09, 8a/03, 8b/02, 96a/05, 9a/04
 a.+nuñiçün 12a/12, 2a/08, 2a/13,
 3b/01, 71b/01
 a.+nuñiçündür 18a/02, 1b/09, 3b/14,
 4a/03, 4b/07, 5b/14, 7b/01, 8b/03
 a.+nuñla 10a/13, 11b/12, 14b/07,
 14b/09, 16a/08, 17a/08, 19a/01,

19a/03, 20b/14, 22b/05, 23b/03,
 25b/03, 26a/04, 26a/04, 26a/15,
 26b/01, 27b/11, 27b/15, 29a/02,
 30a/04, 32a/07, 34b/08, 34b/13,
 37b/09, 38a/02, 38b/12, 38b/15,
 39a/03, 39b/05, 3a/04, 3a/05, 43a/15,
 45b/07, 48b/07, 49a/13, 49b/09,
 49b/13, 50a/08, 50b/02, 50b/03,
 50b/08, 51a/11, 51b/10, 53a/14,
 54b/09, 54b/14, 56a/06, 56b/03,
 56b/05, 57a/08, 58b/14, 59b/01,
 61a/07, 62b/02, 62b/11, 63a/02,
 63a/04, 63b/15, 64a/05, 69b/13,
 6b/11, 74a/07, 74a/08, 74a/10, 74b/08,
 76a/09, 76b/02, 7a/14, 7b/06, 80a/02,
 80b/13, 81a/13, 82b/09, 82b/11,
 85a/05, 85a/06, 87b/04, 88a/11,
 88b/01, 88b/02, 89b/12, 90b/03,
 90b/04, 91b/14, 92a/05, 92b/08,
 92b/13, 93a/02, 94a/07, 95a/03,
 95b/07, 96a/09, 96a/12, 96a/13,
 96b/11, 96b/14, 97a/12
 a.+ña 11b/08, 12a/06, 12b/15, 13a/13,
 14b/12, 14b/15, 15a/01, 15a/03,
 15a/04, 17a/01, 18a/03, 19a/04, 1b/04,
 21a/08, 22b/06, 22b/15, 24b/03,
 25b/14, 26a/02, 26a/06, 26b/06,
 27b/03, 29a/01, 29a/01, 29b/04,
 29b/14, 2a/13, 2b/14, 30a/06, 30b/03,
 30b/13, 31a/02, 31a/02, 31b/07,
 32a/09, 32a/09, 32b/12, 33a/14,
 34b/08, 36a/14, 36a/14, 36a/15,
 36b/01, 37a/07, 38a/14, 39a/02,
 39a/06, 39a/14, 39b/04, 39b/06, 3a/11,
 3b/07, 3b/14, 40b/01, 40b/02, 40b/13,
 41b/10, 42a/10, 42a/12, 43a/14,
 43b/05, 44a/12, 45a/12, 46a/08,
 49a/15, 4a/04, 4a/07, 4b/05, 4b/12,
 50b/09, 51b/11, 52b/05, 53a/07,

53a/10, 53a/14, 53b/08, 54a/06, 54b/02, 55a/14, 57a/12, 57b/01, 58a/05, 58b/10, 5a/12, 5a/13, 5b/01, 5b/14, 61b/03, 61b/05, 61b/06, 61b/06, 61b/14, 61b/15, 62a/02, 62a/11, 62b/13, 63b/03, 63b/09, 63b/11, 63b/14, 63b/15, 64a/01, 64b/10, 65a/03, 65a/05, 65a/08, 65a/12, 65a/13, 65b/08, 66a/08, 66a/12, 66a/15, 66b/05, 66b/11, 67b/02, 67b/13, 67b/14, 68a/10, 68a/13, 68b/12, 68b/15, 69a/02, 69a/08, 69b/03, 69b/13, 69b/14, 70a/12, 70b/14, 70b/15, 71a/14, 71b/12, 72a/03, 72a/14, 72b/01, 72b/06, 72b/15, 73a/14, 73b/09, 74a/03, 74a/06, 75a/11, 75b/05, 76a/11, 76b/08, 77a/11, 77b/06, 78b/05, 78b/07, 79a/13, 79b/09, 7a/04, 7a/07, 7b/10, 80a/13, 81a/07, 81a/08, 81a/14, 81b/06, 81b/08, 81b/13, 82b/12, 83a/14, 83a/15, 83a/15, 83b/01, 83b/02, 83b/03, 83b/04, 83b/05, 83b/06, 83b/12, 85a/01, 85b/04, 86a/06, 87a/07, 87a/07, 87a/10, 87b/01, 87b/07, 88a/12, 88b/04, 89a/09, 89a/10, 89a/12, 89b/05, 89b/07, 89b/12, 8a/04, 8a/14, 8b/04, 90a/12, 91a/01, 91a/06, 91b/09, 92a/08, 92a/10, 92a/11, 92a/13, 92a/13, 92b/03, 92b/06, 92b/06, 93a/05, 93b/06, 94a/04, 94b/08, 95a/06, 95a/11 a.+ḡunla 88b/03, 93a/11 [=720]	
abanōsī (<Lat.+Ar.) Abanoz. a. 95a/14 [=1]	
abār (?) Yanmış kurşun.	
	a. 56b/13, 64b/07, 95a/15 [=3]
	'acele (Ar.) Acele, ivedi. a.+yile 13a/08 [=1]
	'acīb (Ar.) Tuhaf. a. 88b/04, 89b/13 nef-i 'a. 88b/04 a.+dür 74a/13 [=3]
	'acīn (Ar.) Yoğrulmuş, hamur, macun. 'a. 33a/11, 56a/14, 62b/06 milḡ-i 'a. 62b/06 'a.+i+(3) 56a/15, 24a/03, 39a/15 'a.-i ferze 56a/15 'a.-i müberrid 24a/03, 39a/15 [=7]
	'āciz (Ar.) Eli ermez, beceriksiz, kabilyetsiz; zayıf, güçsüz. a. 46a/03, 59a/10 [=2]
	aç- Açmak. a.-an 61b/12 a.-maga 24b/15 a.-mağdan 77b/02 [=3]
	açıl- Açılmak. a.-ınca 31a/06 a.-masa 29b/03 a.-maz 31a/05 [=3]
	ad Ad, isim. a.+i+(2) 2b/08 [=1]
	adağk (Ar.) Çok dakik, çok ince. a.+i+(3)+ 39b/12 a.+i+(3)+a. miḡbas 39b/12 [=1]
	'add (Ar.) Sayma, sayılma.

<p>a. 8a/08 [=1]</p> <p>'addī (Ar.) Sayıyla ilgili. 'a.+i+(3) 10a/09 'a.-i müte'azzir 10a/09 [=1]</p> <p>'aded (Ar.) Adet, tane. 'a.+i+(3)+ 74b/06, 15b/11, 83b/15, 57b/09, 67a/13, 37b/14,41a/05,83a/04,5b/14,2b/07 'a.-i edviye 74b/06 'a.-i emrāz-ı cefn 15b/11 'a.-i emrāz-ı 'asab-ı nevriyye 83b/15 'a.-i emrāz-ı hicab-ı karniyye 57b/09 'a.-i emrāz-ı 'inebiyye 67a/13 'a.-i emrāz-ı māḳ 37b/14 'a.-i emrāz-ı mülteḥime 41a/05 'a.-i emrāz-ı ruṭūbet-i zücāciyye 83a/04 beyān-ı 'aded-i azli'l-ayn 5b/14 beyān-ı 'a.-i tabakati'l-ayn 2b/07 [=10]</p> <p>'adem (Ar.) Yokluk, bulunmama. a.+i+(3)+ 67b/09,37a/09 'a.-i baṣar 67b/09 'a.-i ruṭūbet 37a/09 [=2]</p> <p>'ades (Ar.) Mercimek. 'a. 18a/08, 19b/15, 29a/04, 30b/13, 31a/04, 39b/04, 51b/05, 51b/09, 73a/15, 91b/13 'a.+i+(3) 46a/14, 46b/04, 29b/13 'a.-i maḳṣur 46a/14, 46b/04 'a.-i maṭḥūn 29b/13</p>	<p>'ādet (Ar.) Bkz. 'aded. a. 15b/01, 75b/11 a.+ce 48b/10 a.+e 14b/15 [=4]</p> <p>adhır (Ar.) Mekke ayrığı otu. a. 92a/14 aṣl-ı a. 92a/14 [=1]</p> <p>āfāt (Ar.) Belalar, musibetler. a. 3a/02, 60b/13, 70b/09, 7b/10 a.+dan 4a/10 a.+ı+(3) 5b/09, 7b/14 a-ı ḥārice 5b/09 a-ı laṭīfe 7b/14 [=7]</p> <p>'afen (Ar.) Çürüme. a. 36b/06 a. balḡam-ı ḡalīz-i 'a. 36b/06 a.+dür 34b/14 a. sevdā-yı 'a. 34b/14 [=2]</p> <p>āfet (Ar.) Büyük felaket, bela. a. 70b/11, 70b/13 a.+i+(2) 19a/01, 60b/01 a.+i+(3) 42a/06, 13a/01, 60b/07, 67a/10, 67b/03, 70b/10 a-i 'aẓīme 42a/06, 13a/01, 60b/07, 67a/10, 67b/03 a-i evvel 70b/10 [=10]</p> <p>'afṣ (Ar.) Mazı denilen tane, kekre. a. 11a/03, 23b/01, 56a/04, 62b/12, 63a/03, 63a/06, 63a/13, 95a/03, 9b/11 a.+la 97a/01 ḥazīz-i a. 97a/01 [=10]</p> <p>afsentīn (Grek.) Pelin otu, yavşan. a. 88a/08</p>
--	---

	şarāb-ı a. 88a/08		a.+la 73a/01
	[=1]		[=7]
ağaç	Ağaç.	ağlez	(Ar.) Daha ,çok kaba ve galiz.
	a.+lar 25a/12		a. 36b/09, 36b/07
	[=2]		balğam-ı a. 36b/07
ağber	(Ar.) Toz rengi, boz renk.		a.+den 28a/05
	a. 17a/13, 18b/06, 29a/03, 60a/03,		a.+dür 46a/07
	79a/09, 17b/09, 45b/09, 17a/01,		a.+i+(3)+ 43b/01
	45b/03, 19a/12		a.-i mādde 43b/01
	emyāl-ı a. 17b/09, 45b/09,		[=6]
	17a/01, 45b/03	ağmaz	(Ar.) Göz yummalar, göz kırpmalar.
	‘ilāc-ı a. 19a/12		a. 6b/04
	şıfat-ı a. 19a/12		[=1]
	a.+i+(3)+ 34b/01, 29b/04	ağrāz	(Ar.) Maksatlar, niyetler.
	a.-i kümde 34b/01		a. 84b/12
	a.-i zerr 29b/04		şahīh-i a. 84b/12
	a.+le 53a/08, 53a/11, 62b/13		[=1]
	[=17]	ağsur-	Aksırmağ.
ağdiye	(Ar.) Yenip içilecek şeyler.		a.-mağdan 86a/08
	a. 64a/03		[=1]
	a.+den 51b/05, 75a/08	ağşiye	(Ar.) Perdeler,örtüler, zarlar, deriler.
	a.+i+(3)+ 31a/03, 73a/14, 65b/05,		a.+de 58b/02
	64a/02, 89a/01,31b/07, 72a/01,82a/04		a.+i+(3)+ 7a/11
	a.-i bāride-i galīze 31a/03		a.-i dimāg 7a/11
	a.-i galīze-i murattıbe) 73a/14		[=2]
	a.-i murattıbe 65b/05, 82a/04	āhır	(Ar.) Her nesnenin sonu.
	a.-i mu‘tedil 64a/02		ā. 10b/12, 23b/04, 25a/05, 42b/02,
	a.-i raṭbe 89a/01		62b/06, 88b/09, 89b/09, 96a/08
	a.-i murattıbe-i galīze 72a/01		ķavm-ı ā. 25a/05,
	kesret-i a.-i reddiye-i galīze		şıfat-ı azīz-i ā. 88b/09
	31b/07		şıfat-ı dāzec-i ā. 23b/04
	a.+nūj 94b/03		şıfat-ı mu‘assel-i ā. 62b/06
	[=12]		şey’-i ā. 42b/02
ağız	Ağız.		ā.+de 29a/03, 29a/06, 33b/10, 74b/13
	a.+dan 39b/09		nūşa-i ā. 33b/10, 74b/13
	a.+ı+(2)+(ağzı) 39b/15		ā.+den 24b/01
	a.+ına+(ağzına) 23a/03		mevzi’-i ā. 24b/01
	a.+ında+(ağzında) 77a/03		ā.+dür 22b/14
	a.+ını+(ağzını) 6a/04, 86a/02		nev’-i ā. 22b/14

ā.+e 87b/01, 95a/10
 zū'-i cānib-i ā. 87b/01
 maraz-ı ā. 95a/10
 ā.+i+(2) 77b/03
 ā.+i+(3) 29b/14, 42b/03, 19a/08, 11a/08,
 65b/01, 11b/09, 16b/08, 31a/04,
 72a/02, 62a/12
 ā.-i emr 29b/14, 42b/03
 ā.-i hakk 19a/08
 ā.-i kitāb 11a/08
 ā.-i 'ömür 65b/01
 ā.-i rebī' 11b/09
 ā.-i remed 16b/08, 31a/04
 'alel-i ā.-i keşīre 72a/02
 şıfat-ı mümessek.-i ā.-i şagīr
 62a/12
 a.+inde 97b/05
 a.+ini 54a/14
 taraf-ı ā. 54a/14
 a.+le 12b/12
 mīl-i ā. 12b/12
 [=25]
āhīrī (Ar.) Sonla ilgili.
 a. 6b/06, 36a/02, 36b/15, 55b/15,
 75b/04, 27b/11, 30a/14, 39a/03,
 46b/03, 50b/03, 90a/13, 90a/07,
 90a/15
 devā-yı ā. 55b/15
 fā'ide-i ā. 6b/06
 menfa'at-ı ā. 75b/04
 şıfat-ı ā. 27b/11, 30a/14,
 39a/03, 46b/03, 50b/03,
 90a/13, 90a/07, 90a/15
 şıfat-ı mümessek-i ā. 62a/13
 şefe-i ā. 36b/15
 a.+de 90a/04
 nüşā-i ā. 90a/04
 a.+ye 6b/04, 6b/05, 75b/04
 'ayn-ı ā. 6b/04, 6b/05, 75b/04

[=17]

āhīrū'l-emr (Ar.) İşin sonu.

a. 46a/04

[=1]

aḥlāt (Ar.) Karışan şeyler, insan vücudunda farzolunan dört unsur veya usare.

a. 73a/02, 91a/15, 94b/02

fesād-ı a. 73a/02

a.+dan 64a/04

a.+i+(3) 41b/07, 96a/10, 26b/03,
 96a/03, 97b/05, 12b/13, 12b/14,
 96a/05

a.-ı erba'a 41b/07

a.-ı ġalīze-i lüzce 96a/10

a.-ı hādde 26b/03

a.-ı lüzce 96a/03, 97b/05

a.-ı reddiye 12b/13, 12b/14,
 96a/05

a.+uḡ 42a/01

[=13]

aḥliyūs (Grek.) Gözün saydam tabakasının dış yüzeyinde meydana gelen bir hastalık.

a. 58a/01

[=1]

aḥmer (Ar.) Kırmızı, kızıl.

a. 30b/05, 46b/02, 48a/06, 54b/06,
 57a/08, 58a/06, 64b/15

dem-i a. 57a/08

şandal-ı a. 46b/02

a.+dür 28b/04, 34a/01

a.+e 67a/03

a.+i+(3) 31a/13, 45b/02, 71b/09

a.-i ġalīz 31a/13

a.-i hādde 45b/02

a.-i zehebi'l-levn 71b/09-10

[=11]

aḥrun Yunan hekimi.

a. 17a/06

[=1]

<p>aḥṣā (Ar.) Kalp, akciğer ve iç organlar. a.+da 35a/04, 35a/07 a.+ya 35a/07 a.+yı+(3)+ 47a/13 a.-yı bakar 47a/13 [=4]</p> <p>aḥvāl (Ar.) Oluşlar, bulunuşlar, durumlar. a.+de 82b/02 a.+i+(3) 95a/06 a.-i maraz 95a/06 [=2]</p> <p>aḥz (Ar.) Alma, kabul etme. a. 19a/06, 20a/10, 22b/10, 23b/03, 23b/05, 25b/11, 26b/08, 26b/10, 26b/11, 27a/02, 27a/07, 27b/01, 27b/05, 27b/10, 28a/15, 29a/01, 29a/10, 29a/12, 29a/15, 29b/03, 29b/06, 30b/01, 31b/13, 33b/09, 34b/07, 37a/02, 37a/14, 37b/13, 38b/13, 38b/14, 39a/01, 39a/11, 39b/12, 40a/09, 43a/02, 43b/10, 43b/14, 44a/04, 45a/05, 45a/10, 46a/14, 46b/02, 46b/04, 47a/12, 47b/13, 48b/05, 48b/06, 48a/12, 50a/13, 50b/01, 50b/05, 51b/13, 52b/14, 53a/04, 53b/13, 53b/14, 54a/02, 54a/15, 54b/14, 55b/14, 56a/01, 56a/15, 56b/03, 56b/05, 56b/14, 58a/02, 58a/05, 58b/09, 59a/04, 59b/10, 60a/01, 62b/04, 62b/07, 62b/10, 62b/12, 63a/04, 63a/07, 63a/08, 63a/11, 63a/12, 63a/13, 63b/06, 64a/03, 64a/11, 64a/15, 64b/07, 65a/03, 65b/12, 65b/13, 66a/06, 66a/09, 66a/11, 66a/15, 66b/09, 69a/04, 69a/06, 70a/07, 70a/11, 73b/06, 73b/07, 73b/15, 74a/02, 74a/08, 74a/11, 74b/06, 74b/14, 75a/06, 77b/13,</p>	<p>78b/09, 82b/06, 85a/13, 86b/08, 88a/15, 88b/09, 88b/14, 89b/03, 89b/04, 89b/10, 89b/11, 89b/14, 90a/04, 90a/07, 90a/11, 90a/12, 90a/14, 90a/15, 90b/03, 91b/13, 92a/02, 92a/03, 92a/09, 92b/02, 93a/01, 93a/07, 93a/10, 93a/11, 93a/14, 94b/13, 95a/02, 97a/12 a.+ı+(3) 79a/10, 35a/09, 79a/06 a.-ı mā' 79a/10 a.-ı itırfıl 35a/09 a.-ı cülencübîn 79a/06 [=143]</p> <p>aḥzā (Ar.) Daha, en, çok alçak. a.+nuḡ 84b/13 'ayn-ı a. 84b/13 [=1]</p> <p>aḥzar (Ar.) Yeşil. a. 57a/09 dem-i a. 57a/09 a.+dan 35b/10 merhem-i a. 35b/10 a.+ı+(3) 62a/07 menn-i a.-ı ḥadīd 62a/07 a.+la 45b/02 [=4]</p> <p>aḥzaru'l-levn (Ar.) Yeşil renkli. a. 71b/09 [=1]</p> <p>aḡ- Akmak. a.-a 32a/01, 59b/04 a.-ar 38a/04, 55b/05, 70a/13 a.-duḡdan 31b/14, 22b/11 a.-sa 14b/03, 59b/03, 59b/04 a.-up 38a/05 [=11]</p> <p>'aḡab (Ar.) Arka, art. a.+ı+(3) 69b/08 a.-ı qarḡa 69b/08</p>
--	--

- a.+ince 16a/09, 21b/01, 37b/05,
40b/11, 44a/10, 46b/14, 49b/14,
52a/10, 52b/10, 57a/14, 57a/14,
57a/14, 61b/08, 64b/02, 68b/08,
86a/03, 86a/06, 87b/14
[=19]
- akākīyā** (Grek.) Mısır'da yetişen kust ağacı
ve bu ağacın meyvesinden çıkarılan usare.
a.21b/02, 23a/15, 37a/15, 45a/09,
45a/14, 46b/01, 47b/07, 50a/12,
50b/01, 50b/04, 63a/12,m 63a/03,
63a/06, 63a/13, 86a/11, 94b/11,
95a/02, 95b/10
semere-i a. 63a/12
a.+yı+(3) 52a/02
a.-yı asl-ı mağsül 52a/02
a.+nuḡ 9b/09
[=20]
- akd** (Ar.) Bağ, bağlama, düğümleme.
a. 25a/02, 70b/04
a.+dan 46b/08
a.+la 25a/02, 25a/02
[=5]
- aker** (Ar.) Tortu.
'a.+i+(3) 19b/06
'a.-i dühn-i süsen 19b/06
[=1]
- akerü'z-zeyt** (Ar.) Zeytin yağının tortusu.
'a.+i+(3) 19b/06
'a.-i 'atīk 19b/06
'a.+le 34b/15
[=2]
- ākībet** (Ar.) Nihayet, son.
'a.+i+(2) 16b/06, 33a/11, 60b/13
[=3]
- ākırkarḡa** (Ar.) Pireotu, nezle otu
a. 28a/12, 62b/03
[=2]
- akīb** (Ar.) Bir diğerrinin arkasından gelen.
a. 24a/01
[=1]
- 'akīk** (Ar.) Çok kere kırmızı renkte olan bir
cins değerli taş.
a. 35b/09
a.+de 62b/01
a.+den 52a/12
a.+i+(3) 62a/06
a.-i muḡriḡ
[=3]
- 'akreb** (Ar.) En, daha, pek yakın.
a.+dür 3b/01
[=1]
- akrīt** (Ar.) Girit.
a.+e 27a/12
[=1]
- akšām** (Ar.) Parçalar, bölümler.
a.+ı+(3) 7a/02, 7a/03, 7a/06
a.-ı šetta 7a/02, 7a/03, 7a/06
[=3]
- akvā** (Ar.) En kavi, çok kuvvetli.
a. 28a/05, 61b/13, 63b/15, 69b/14,
6b/04, 97a/06
mādde-i a. 28a/05
a.+dur 28a/08, 41b/03, 96b/07, 9b/10,
73b/12
[=10]
- 'āl** (Ar.) Yüce, ulu, yüksek.
'a. 19a/04
[=1]
- al-** Almak.
a.-maḡ 51b/15
a.-up 6b/14, 6b/15
[=3]
- 'alā** (Ar.) Yüce ve yüksek.
'a. 12b/04, 23b/02, 80a/07, 89b/08
[=4]
- a'lā** (Ar.) Daha, en, pek yüksek.
a. 53b/11

<p>cefn-i a. 53b/11</p> <p>a.+da 21a/10, 22a/06, 47b/13, 7b/07</p> <p>cefn-i a. 21a/10, 22a/06, 47b/13, 7b/07</p> <p>a.+dan 53b/06, 70b/03, 7b/11</p> <p>cefn-i a. 70b/03, 7b/11</p> <p>nāhiye-i cefn-i a. 53b/06</p> <p>a.+dur 37a/07</p> <p>cefn-i a. 37a/07</p> <p>a.+nuş 21a/04, 24b/14, 32a/04, 32a/04, 33a/04, 37a/07, 72b/12</p> <p>cefn-i a. 21a/04, 24b/14, 32a/04, 32a/04, 33a/04, 37a/07, 72b/12</p> <p>a.+ya 31a/12, 32a/02</p> <p>cefn-i a. 31a/12, 32a/02</p> <p>a.+yı+(1) 25a/09, 53b/02, 75b/07</p> <p>cefn-i a. 25a/09, 53b/02, 75b/07</p> <p>a.+yı+(3) 1b/12</p> <p>a.-yı beden 1b/12</p> <p>[=22]</p> <p>'alak (Ar.) Uyuşmuş kan.</p> <p>'a. 85a/09</p> <p>'a.+ı+(3) 92b/11</p> <p>'a.- irsāl 92b/11</p> <p>[=2]</p> <p>ālām (Ar.) Kederler, elemeler, acılar, sızılar.</p> <p>a. 36a/04</p> <p>[=1]</p> <p>'alāmāt (Ar.) İzler, nişanlar.</p> <p>'a. 71b/01, 73a/07, 8a/01</p> <p>'a.+ı+(3) 75a/09</p> <p>'a.1-mezküre75a/09</p> <p>'a.+la 71b/02</p> <p>[=5]</p> <p>'alāmet (Ar.) İz, nişan.</p> <p>'a. 72a/11, 72a/15, 75b/13</p> <p>iżhār.-ı 'a. 10a/15</p>	<p>'a.+ı+(2) 14b/05, 16a/07, 18a/01, 19a/03, 19a/15, 19b/14, 22a/14, 22b/12, 26a/03, 28a/04, 28a/06, 30a/01, 30b/05, 31a/04, 32a/04, 33a/02, 33b/14, 34a/13, 34b/01, 34b/02, 36b/01, 41b/07, 41b/09, 41b/11, 41b/12, 42a/01, 42a/02, 44b/13, 44b/15, 45a/15, 49b/03, 49b/06, 49b/08, 49b/12, 50b/08, 51a/03, 51a/13, 52a/05, 55a/03, 55a/04, 55a/05, 55a/06, 55b/03, 55b/08, 58a/01, 58a/03, 58a/06, 58a/10, 58a/11, 58a/14, 58a/15, 60a/13, 60b/02, 60b/04, 60b/04, 65a/09, 67b/08, 68b/06, 69a/07, 79a/02, 79b/02, 79b/06, 79b/11, 79b/13, 79b/13, 80a/01, 87b/10, 91a/01, 91a/05, 91a/08, 91a/09, 91b/11, 94a/06</p> <p>a.+ı+(3) 45b/12, 34a/07, 67b/05, 68b/04, 85b/03</p> <p>'a.-i 'ayn 45b/12</p> <p>'a.-i intişār 34a/07</p> <p>'a.-i noķşān 67b/05, 68b/04</p> <p>'a.-i teferruķiittişāl 85b/03</p> <p>'a.+ini 78a/01, 8a/14</p> <p>'a.+inüñ 41b/13</p> <p>'a.+ iyile 90b/15</p> <p>[=86]</p> <p>ālāt (Ar.) Vasıtalar, aygıtlar.</p> <p>a.+ı+(3) 7b/01</p> <p>a.-ı menāfiz 7b/01</p> <p>[=1]</p> <p>'alā-ţarıķu't-teveşşuĥ (Ar.) Süslenerek, süslenme yoluyla.</p> <p>a.+dur 5a/07</p> <p>[=1]</p> <p>alçak Alçak.</p> <p>a. 75a/15</p>
--	--

	[=1]		
ālet	(Ar.) Vasıta, araç. a. 48b/13 a.+i+(3) 19a/07 a.-i verd19a/07	altı	Altı. a. 16b/01, 18b/13, 23b/05, 48a/11, 63a/13, 66a/05, 66a/15, 66b/07, 74b/05, 90a/02, 90a/13 a.+dur 57a/03, 68b/02, 79a/15, 80b/02 [=15]
	[=2]	altıncı	Altıncı. a. 19b/12, 2b/03, 29b/15 34a/12, 40b/05, 54b/03, 62b/15, 67a/07, 68b/09, 80b/03, 80b/06, 81b/14, 85b/15, 94a/04 a.+nuş 2b/10 [=15]
alın	Alın. a. 85b/05 [=1]	altmış	Altmış. a. 64b/07, 65a/07, 65a/14, 65b/10, 66b/13, 67a/07, 67a/12, 67a/15, 68a/15 [=9]
alın-	Alınmak. a.-up 64a/15 [=1]	altmışıncı	Altmışıncı. a. 64b/01 [=1]
‘ālī	(Ar.) Yüce, ulu ‘a. 45b/07	ālūde	(Ar.) Bulaşmış, bulaşık. a. 25a/03 [=1]
ālī	(Ar.) Bkz. ‘ālī a. 86b/14 maraz-ı a. 86b/14 a.+dür 1b/10 ‘użv -ı ḥassās -ı a. 1b/10 [=2]	‘āmm	(Ar.) Genel, herkese ait. ‘a. 87b/13 ‘ilāc -ı ‘a. 87b/13 [=1]
‘ālīl	(Ar.) Kör, hasta, sakat. ‘a. 14a/11, 15b/01, 15b/06, 24a/08, 24b/03, 32a/11, 53b/01, 54a/05, 65b/06, 72a/11, 72b/12, 75a/15, 75b/08, 77a/03, 77a/15, 77b/04 ḥācet -i ‘a. 15b/04 re’s -i ‘a. 75b/06, 76a/09, 93b/04 ‘a.+e 72b/10, 75b/11, 76a/10, 79a/10 ‘a. +i+(1) 28b/14 ‘a. +i+(3) 91a/09, 85a/03, 85a/03, 38a/11 a.-i kulağ 91a/09 a.-i şikal 85a/03, 85a/03 a.-i veca’ 38a/11 [=29]	‘amā	(Ar.) Körlük, görmezlik. ‘a. 60b/13 ehven.i ‘a 60b/13 [=1]
alt	Alt. a.+ındağı 47a/04 [=1]	‘amd	(Ar.) Kasetmek. ‘a. 27b/14 [=1]
		‘amel	(Ar.) İş, niyet. ‘a. 15b/09, 20b/14, 24b/08, 33a/14, 34b/10, 39b/05, 42b/09, 45a/13,

<p>53b/11, 68a/07, 75a/01, 77b/11, 89a/10, 8a/03, 95a/04 'a.+de 20b/05 'a.+e 10a/13 za'if -i 'a. 10a/13 'a.+i+(2) 10a/13, 12a/06 'a.+leri 12a/13 [=20]</p> <p>'āmīl (Ar.) Sebep, işleyen. 'a.+dür 4a/09, 5a/08 [=2]</p> <p>ammā (Ar.) Ama, fakat, lakin. a. 10a/03, 10a/04, 10a/09, 10a/11, 10a/11, 10a/12, 10a/14, 10a/15, 11a/01, 11a/04, 11a/05, 11a/06, 11a/13, 11a/14, 11b/01, 11b/02, 11b/03, 11b/04, 11b/05, 11b/07, 11b/13, 11b/14, 12a/04, 13a/06, 13b/05, 14a/01, 14a/03, 14b/15, 15a/02, 15a/04, 15a/05, 15a/06, 15a/09, 15a/11, 15a/13, 15b/01, 15b/03, 16a/02, 16a/04, 17a/07, 17a/14, 17b/06, 17b/15, 18b/15, 19a/15, 19b/14, 1b/10, 1b/12, 1b/13, 20b/04, 21a/14, 21b/07, 21b/14, 22a/02, 22a/02, 22b/12, 23a/05, 23a/05, 23a/06, 23a/06, 23a/07, 24b/03, 25a/07, 25a/08, 25b/10, 25b/15, 26a/01, 26a/07, 26a/11, 26a/13, 26a/13, 26a/14, 26a/14, 26b/05, 27b/07, 27b/14, 28a/01, 28a/02, 28a/05, 28a/06, 28a/07, 28a/08, 28b/03, 28b/05, 29b/08, 2a/09, 2a/12, 2a/15, 2b/08, 2b/11, 2b/11, 2b/13, 30a/01, 30a/02, 30a/03, 30a/03, 30b/04, 30b/07, 30b/14, 31a/02, 31a/03, 31a/04, 31a/11, 31a/15, 31b/02, 31b/06, 31b/07, 32a/02, 32a/04, 33a/02, 33a/05,</p>	<p>33a/07, 33b/02, 33b/14, 34a/01, 34a/06, 34a/07, 34a/13, 34b/12, 35a/04, 35a/13, 35b/02, 36a/10, 36a/12, 36b/03, 36b/04, 36b/05, 37a/06, 38a/01, 38a/02, 38a/13, 38a/14, 38a/15, 38b/01, 38b/03, 38b/12, 3a/04, 3a/06, 3a/07, 3a/12, 3b/03, 3b/04, 3b/11, 3b/12, 3b/14, 40b/05, 40b/08, 41a/06, 41a/08, 41a/09, 41a/11, 41a/12, 41b/01, 41b/02, 41b/06, 41b/07, 41b/08, 41b/11, 41b/12, 41b/14, 41b/15, 42a/01, 42a/06, 42a/06, 42a/07, 42a/08, 42a/09, 44a/11, 45b/05, 45b/11, 45b/15, 46a/08, 46a/09, 46a/11, 46b/10, 46b/11, 46b/12, 48a/02, 48a/08, 49a/05, 49b/02, 49b/15, 4a/09, 4a/09, 4a/12, 4a/13, 4a/15, 4b/06, 4b/08, 4b/11, 4b/12, 4b/14, 50a/02, 50a/09, 50b/06, 50b/07, 51a/02, 51a/09, 52a/04, 52a/09, 54b/04, 54b/05, 54b/06, 55a/02, 55a/03, 55a/05, 55a/12, 55a/14, 55b/02, 55b/05, 55b/06, 55b/07, 56a/10, 56b/06, 57a/07, 57a/09, 57a/13, 57a/15, 57b/03, 57b/09, 57b/13, 57b/15, 58a/02, 58a/04, 58a/06, 58a/08, 58a/10, 58a/13, 58a/14, 58b/02, 5a/07, 5a/08, 5a/14, 5a/15, 5b/05, 5b/08, 5b/08, 5b/11, 5b/13, 5b/15, 60a/07, 60a/10, 60a/11, 60a/13, 60a/14, 60b/05, 60b/10, 60b/11, 60b/11, 61a/05, 61b/04, 61b/07, 63b/03, 63b/05, 63b/07, 64b/01, 64b/04, 64b/08, 64b/10, 65a/03, 65a/15, 65b/02, 65b/11, 65b/14, 65b/14, 67a/03, 67a/04, 67a/05, 67a/05, 67a/08, 67a/13, 67a/14, 67b/01, 67b/02,</p>
---	---

- 67b/03, 67b/04, 67b/08, 68a/01, 68a/13, 68a/15, 68b/01, 68b/02, 69a/13, 69a/15, 69b/07, 6a/07, 6a/14, 6a/15, 6b/02, 6b/04, 6b/07, 6b/08, 70b/07, 70b/07, 70b/15, 71b/01, 71b/11, 72a/02, 72a/09, 72a/11, 72a/15, 72b/02, 73b/12, 73b/13, 75a/11, 76b/01, 78b/12, 79a/02, 79a/15, 79b/01, 79b/05, 79b/06, 79b/09, 79b/09, 79b/11, 79b/13, 79b/15, 7b/02, 7b/06, 7b/07, 7b/10, 7b/12, 7b/12, 7b/13, 7b/15, 80a/01, 80a/03, 81a/02, 81a/06, 81a/07, 81a/11, 81a/12, 81b/05, 81b/08, 81b/15, 82a/01, 82a/08, 82a/08, 82a/09, 82a/09, 82a/12, 82b/02, 82b/15, 83a/01, 83a/01, 83a/05, 83a/09, 83a/09, 83a/10, 83a/14, 83b/05, 83b/05, 83b/11, 83b/11, 84a/10, 84a/13, 84a/15, 84b/10, 84b/15, 85a/02, 85b/03, 85b/09, 85b/09, 86a/01, 86a/02, 86b/09, 86b/10, 87a/10, 87b/04, 87b/08, 87b/10, 89a/01, 8a/05, 8a/06, 8a/07, 8a/07, 8a/08, 8a/08, 8a/09, 8a/09, 8a/12, 8a/12, 8a/12, 8a/13, 8a/13, 8b/07, 8b/08, 8b/10, 8b/13, 90b/13, 94a/05, 94b/02, 94b/03, 96a/14, 96a/15, 9a/01, 9a/07, 9a/09, 9a/09, 9a/10, 9a/15, 9b/04, 9b/06, 9b/09, 9b/13
[=405]
- 'ämme** (Ar.) Umuma mahsus olan.
'a.+i+(3) 31b/07
'a.-i halk 31b/07
[=1]
- amrūd** (Far.) Armut.
a.+dan 43a/03
[=1]
- ānā'** (Ar.) Gece yarısı vakitleri.
a.+i+(3) 27a/07
a.-i faḥḥār 27a/07
[=1]
- 'anber** (Ar.) Ada balığının bağırsaklarında toplanan yumuşak, yapışkan ve misk gibi kokan, kül renginde bir madde; güzel koku.
a. 23a/04, 51b/04, 52b/11
şemm-i 'a. 51b/04
[=3]
- ancaḳ** Ama, fakat, lakin.
a. 10b/04, 10b/06, 14b/08, 24b/14, 26a/12, 28b/12, 35b/02, 35b/04, 42a/02, 42b/01, 45b/08, 48a/05, 49a/03, 73b/04, 76a/06, 79b/05, 80a/02, 82a/06, 89a/08, 94a/12, 94a/14, 94a/14, 9a/08
[=23]
- anīson** (Far.<Grek.) Anason.
a. 79a/07
[=1]
- 'anḳarīb** (Ar.) Yakından, çok geçmeden.
'a. 6a/06, 3a/12
[=2]
- 'ankebūt** (Ar.) Örümcek.
a.+a 4b/05
nesc-i 'a. 4b/05
[=1]
- 'ankebūtiyye** (Ar.) Gözdeki ağ tabaka.
'a. 4b/05
'a.+dür 2b/10, 79b/14, 4b/13
killet-i şıḳal-ı 'a. 79b/14
kuddam-ı 'a. 4b/13
'a.+yi+(1) 80b/01
[=5]
- anṭākī-i meşvī** (Ar.) Kaynatılmış bingöz otu.
a. 66a/05
[=1]
- anzurūt** (Ar.) Dikenli bir ağacın zamkı.

<p>a. 10a/02, 18a/09, 18b/07, 23a/14, 29a/07, 29a/11, 29a/13, 29b/01, 29b/05, 29b/07, 35b/09, 35b/15, 44a/09, 45a/03, 45a/04, 54b/11, 57a/02, 59b/07, 62b/04, 62b/06, 70a/05, 74b/12, 95b/03 a.+dan 94a/03 a.+la 23b/12, 61a/14, 66a/09 [=27]</p> <p>arr Temiz, pak, saf, parlak. a.+dur 49b/06 [=1]</p> <p>ara Ara. a.+larına 35b/04 a.+sında 34a/14, 38a/01, 38a/04, 39b/10, 3a/05, 44b/01, 49a/05, 5b/12, 60a/08 a.+sındaki 5b/11 [=11]</p> <p>arām (Ar.) Durma, eğlenme, dinlenme. a. 38a/12, 52b/09, 76a/14, 92a/07 [=4]</p> <p>a'rāz (Ar.) İşaretler, alametler. a.+ı+(3) 26a/06, 90b/07 a.-ı reddiye 26a/06, 90b/07 [=2]</p> <p>ard-ı hālic (Far.) ard-ı helīc, un haline getirilmiş pamuk tohumu. a.+e 36a/15, 36b/08 [=2]</p> <p>arqa Geri, art, arka. a.+sı 43a/11 [=1]</p> <p>arıdıl- Artılmak. a.-a 43a/15 [=1]</p> <p>arıkla- Arıklamak. a.-yup 86a/15 [=1]</p>	<p>'arız (Ar.) Sonradan olan, gelip yapışan. a. 13b/05, 14a/05, 16a/05, 16a/07, 20a/15, 20b/05, 21a/10, 21b/01, 21b/15, 24b/15, 26a/04, 26a/05, 26a/12, 26a/14, 26a/15, 28b/05, 28b/07, 2a/13, 30b/04, 30b/06, 30b/07, 30b/14, 30b/15, 30b/15, 31a/01, 31a/02, 31a/04, 31a/12, 31b/01, 31b/01, 31b/02, 31b/03, 31b/06, 31b/07, 32a/06, 32a/07, 32a/07, 32a/09, 32b/05, 33a/03, 33a/04, 33b/02, 33b/02, 33b/14, 34a/05, 34a/08, 34a/13, 34b/12, 34b/13, 34b/13, 35a/04, 35a/13, 35b/01, 36a/10, 40b/04, 40b/12, 41b/11, 45b/11, 45b/12, 46a/08, 46a/15, 46b/07, 49a/03, 49a/08, 49a/11, 49b/02, 49b/04, 49b/04, 49b/12, 49b/14, 4b/10, 50b/06, 50b/06, 50b/07, 50b/07, 50b/09, 51a/02, 51a/03, 51a/06, 51a/13, 51a/15, 52a/13, 53a/06, 53b/04, 54a/06, 54a/08, 54a/09, 54b/01, 55a/07, 56b/06, 57b/02, 57b/03, 57b/13, 57b/14, 57b/15, 57b/15, 58a/02, 58a/10, 5b/03, 60a/05, 61a/07, 61b/05, 61b/06, 61b/08, 61b/10, 63b/02, 63b/05, 63b/05, 63b/07, 63b/08, 63b/09, 63b/12, 64b/01, 64b/02, 64b/02, 64b/15, 65a/01, 65a/10, 65b/01, 65b/02, 65b/02, 65b/11, 66b/15, 67a/08, 67b/01, 67b/03, 67b/07, 67b/13, 68a/01, 68a/02, 68a/02, 68a/03, 68a/08, 68a/09, 68b/01, 68b/10, 68b/10, 68b/13, 69a/07, 69a/08, 69a/15, 69b/06, 69b/09, 69b/11, 70b/06, 71a/13, 71b/04, 71b/14, 72a/14, 76a/11, 77a/12, 78a/14,</p>
--	---

78b/05, 78b/06, 78b/07, 78b/13,	[=1]
79a/02, 79a/03, 79a/03, 79a/04,	'arż (Ar.) En, genişlik.
79a/12, 79b/12, 80a/10, 80b/07,	'a. 68b/02
81a/03, 81a/11, 81b/10, 82a/04,	'a.+dur 8a/09
82a/08, 82a/13, 82b/04, 82b/15,	'a.+i+(1) 79b/10
83a/07, 83a/09, 83a/13, 83a/15,	'a.+i+(3) 3a/03
83a/15, 83b/01, 83b/02, 83b/04,	'a.-i yesire 3a/03
83b/04, 83b/05, 83b/06, 83b/10,	'a.+ına 19b/08, 19b/10, 32b/03,
84a/03, 84a/05, 84a/06, 84a/08,	36b/12
84b/09, 85a/01, 85b/03, 85b/04,	'a.+ına 20a/07
85b/08, 85b/10, 86a/15, 86b/09,	mevzi'-i 'a. 20a/07
86b/14, 86b/15, 87a/02, 87a/05,	'a.+ında 72a/15
87a/06, 87a/07, 87a/07, 87a/08,	[=15]
87a/09, 87a/10, 87a/11, 87a/12,	arż (Ar.) Toprak, yer.
87a/14, 87b/06, 87b/11, 87b/12,	a.+i+(3) 28b/07, 13a/11, 29b/08,
89a/02, 8a/10, 90b/07, 90b/09,	47b/15, 68b/06
90b/11, 90b/14, 91a/05, 91a/06,	a.-i 'ayn 28b/07, 13a/11,
91a/07, 91a/08, 92b/10, 93b/02,	29b/08, 47b/15
93b/03, 96b/02	keymus.ı a. sulb 68b/06
'a.+i+(3) 69b/07	[=6]
'a.-i te'ekkül 69b/07	'arżān (Ar.) Katılma.
[=227]	'a.29b/10, 46a/09
'arıza (Ar.) Bozukluk, sakatlık.	şiddet-i 'a. 41b/09
a. 78b/11	[=3]
[=1]	arżıyye (Ar.) Toprakla, topraktan yetişen.
'arīf (Ar.) Bilen, bilgili, irfan sahibi.	a. 97a/02
a. 14b/13, 1b/04, 8a/04, 8b/05, 95a/06	kuvvet.i a. 97a/02
[=5]	a.+i+(3) 8b/09, 8b/15 8b/10
'arīz (Ar.) Semiz; enli, geniş.	a.-i yabise 8b/09, 8b/15
a. 72a/13	edviye-i a. yabise 8b/10
[=1]	[=4]
arpa Arpa.	ās (Ar.) Mersin ağacı.
a.+yıla 65b/09	ā. 95b/05, 37a/12, 94b/10, 25b/04
[=1]	mā' .i ā. 37a/12, 94b/10
artuq Artık.	varaḡ.ı ā. 25b/04
a. 76a/07, 78a/08	ā.+la 38b/14, 56a/06, 67a/11, 95a/03
[=2]	mā' -i ā. 56a/06, 67a/11,
aru Arı.	69b/15, 95a/03
a. 49b/04	[=8]

- ‘aşab** (Ar.) Sinir, damar.
 ‘a. 3b/04, 4a/02, 6a/12, 6a/13, 6b/09, 84a/13
 ittisa-ı ‘a. 84a/13
 ‘a.+a 84b/10
 ‘a.+da 80b/13, 84a/07, 84b/14
 ‘a.+dan 6b/09, 7b/03, 84a/15, 84b/01, 84b/04
 nevr-i ‘a. 84b/04
 ‘a.+dur 41a/11, 41b/01, 43b/01, 6b/02, 96b/14
 ‘a.+i+(2) 5b/15
 ‘a.+i+(3) 83b/15, 6b/02, 7a/14, 6b/08, 6a/08, 6b/09, 84a/12, 84b/09, 6a/07, 42a/09, 6a/06, 84a/01
 ‘aded-i emrâz-ı ‘a.1 nevriyye 83b/15
 ‘a.-i a‘zam 6b/02
 ‘a.-i ecvef 7a/14
 ‘a.-i muhharriḳ 6b/08
 ‘a.-i mücevvefe 6a/08
 ‘a.-i nevr 6b/09, 84a/12, 84b/09
 ‘a.-i nevrī 6a/07
 ‘a.-i remed 42a/09
 ‘a.-i muhriḳ 6a/06
 emrâz-ı ‘a.-i nevrī 84a/01
 ‘a.+ıla 3b/13, 3b/09, 32a/03
 zât-ı ‘a. 3b/09
 [=36]
- ‘aşabât** Bkz. ‘aşabe.
 ‘a.+dan 1b/11
 ‘a.+i+(2) 2b/12
 ‘a.+ına 1b/06
 [=3]
- ‘aşabe** (Ar.) Bir tek sinir.
 ‘a.+de 84b/15
 ‘a.+de 84b/15
 nefs-i ‘a. 84b/15
- ‘a.+i+(3) 85b/03, 4a/05, 3b/04, 4a/14, 6a/04, 72b/08, 85b/07, 85b/11, 86a/02, 86b/14, 6a/12, 6a/13, 4a/03
 ‘a.-i ‘ayn 85b/03
 ‘a.-i ‘azm 4a/05
 ‘a.-i mücevvef 3b/04
 ‘a.-i mücevvefe 4a/14
 ‘a.-i nevriyye 6a/04, 72b/08, 85b/07, 85b/11, 86a/02, 86b/14
 ‘a.-i yümñā 6a/12
 ‘a.-i yüsra 6a/13
 ‘a.-i bâşıra 4a/03
 ‘a.+ler 77a/15
 a.+ye 85b/03
 a.+yile 14b/04, 55a/13, 92b/14
 [=20]
- ‘aşabiyyet** (Ar.) Sinirlilik.
 ‘a.+inüñ 6b/02
 [=1]
- ‘aşabiyye** (Ar.) Sinir hastalıkları.
 ‘a.+dür 48a/02, 49a/05
 ziyâde-i ‘a. 48a/02
 beyzâ-yı şulbe-i ‘a. 49a/05
 [=2]
- āsân** (Ar.) Kolay.
 a. 71b/01, 77a/14, 95a/14
 e.+dur 39a/09
 [=4]
- aşâr** (Ar.) İzler, nişaneler, alametler.
 a. 20a/08, 63a/10, 87b/05, 89b/08, 62a/01, 14b/09, 62b/15
 edviye-i kal‘-ı a. 62a/01
 kal‘-ı a. 14b/09
 şabğ-ı a. 62b/15
 a.+i+(1) 60a/05, 63a/03, 63a/05
 a.+i+(3) 13a/13, 70a/09, 97b/08
 a.-ı devā 13a/13
 a.-ı ḳurūḥ 70a/09

<p>a.-ı müye 97b/08 [=13] 'aşā'ü'r- rā'ī (Ar.) Çoban değneği denilen bir ot. a. 92b/09 [=1] 'aşāyidiyye (Ar.) Göz kapaklarında oluşan bir ur. a. 36b/01, 36b/03 [=2] asdā' (Ar.) Sesler, avazlar. a. 92a/05 [=1] aşdāf (Ar.) Sedefler. a.+ı+(3) 26a/09 a.-ı şufār 26a/09 [=1] aşdāg (Ar.) Şakaklar. a. 77a/10, 79a/11, 85b/14, 93b/03 'azālāt -ı a. 93b/03 [=4] 'asel (Ar.) Bal. 'a. 63a/14, 66a/14, 66b/01, 75a/06, 85a/12, 9a/03 'a.+den 74a/06 'a.+e 36a/15, 96b/11, 36b/07 'a.+le 26b/07, 26b/11, 26b/15, 27a/14, 38b/09, 61b/12, 62b/05, 62b/07, 73a/11, 73b/07, 73b/10, 74a/03, 74a/06, 75a/07, 88a/11, 88b/03, 92a/12, 97a/09, 97b/09, 37b/0, 174a/09 mā'-i 'a 37b/01 varağ-ı 'a 74a/09 [=31] aşfer (Ar.) Sarı. a. 19b/09, 21b/14, 22b/11, 25a/02, 25a/03, 28a/15, 30a/11, 31b/14, 32b/13,</p>	<p>56a/04, 57a/09, 65a/01, 71b/09, 94b/13, k.-i aşfer 28a/15, 94b/13 zerūr-ı a. 19b/09, 21b/14, 22b/11, 25a/02, 25a/03, 31b/14, 32b/13, 21b/14 'urūk-ı a. 30a/11 a.+ı+(3) 29a/05, 29a/06, 29b/01, 29a/02, 29b/14, 29b/02, 29b/12, a.-ı kebīr 29a/06, 29b/14, 29b/02 a.-i şağīr 29a/05, 29b/12 zerūr-ı a.-i şağīr 29a/02 şıfat-ı zerūr-ı a.-i kebīr 29a/06 şıfat-ı zerūr-ı a.-i şağīr 29b/01 a.+le 18b/06 [=22] aşgar (Ar.) Daha, pek, çok, en küçük. a. 80b/13, 24b/06, 54b/06, 87b/02, 77a/01 māk-ı a. 24b/06, 54b/06, 87b/02 nahiye-i māk-ı a. 77a/01 a.+a 13a/03, 13a/05 māk-ı a. 13a/03, 13a/05 a.+da 30a/03, 48a/03 māk-ı a. 30a/03, 48a/03 a.+dan 20b/12, 75b/08, 75b/09 māk-ı a. 20b/12, 75b/08, 75b/09 a.+dur 58a/04 a.+ı+(3) 55a/04, 7b/11, 53b/08, 49a/04, 53b/07, a.-ı mukadder 55a/04 māk-ı a.-ı kurb 7b/11 māk-ı a.-ı nahiye 53b/08</p>
---	---

	māk -ı a.-ı yelelī 49a/04, 53b/07		a.+ında 71a/10 a.+ından 22b/10
	[=18]		[=23]
aşıl-	Asılmak.	aşlā	(Ar.) Hiçbir vakit.
	a.-a 24b/12		a. 77a/09
	[=1]		[=1]
‘asīr	(Ar.) Zor, güç, zahmetli.	aşlī	(Ar.) Asla mensup, hususi, seçkin.
	‘a. 31a/05, 38a/09, 46a/05, 46a/12, 50b/08, 50b/10, 85b/01, 76b/13		a. 79b/11
	met‘ab-ı ‘a. 76b/13		[=1]
	‘a.+dür 38a/02, 65b/04, 66b/06, 69a/07, 81a/04, 82a/03	aşliyye	(Ar.) Asli.
	‘a.+i+(3) 70b/07		a.+dür 79b/12
	‘a.-i nāfız 70b/07		tevāfer-i mādde-i a. 79b/12
	[=15]		[=1]
‘asīretü’l-‘ilāc	(Ar.) Zahmetli ilaç.	aştaftūkān	(Grek.) Bir grup ilaç adı.
	a.+dur 94a/08		a.74b/09
	[=1]		şıfat-ı eşyāf-ı a. 74b/09
‘asīrū’l-bere	(Ar.+T.) Sıkıntı veren yara.		[=1]
	a.+ye 94b/08	aşağa	Aşağı.
	[=1]		a. 21a/11, 21a/13, 21a/15, 21b/04, 24a/13, 25a/09, 7b/09
aşl	(Ar.) Asıl, kök.		[=7]
	a. 22b/09, 40a/12, 83b/01, 52a/02, 80b/12	‘aşaş	(Ar.) Susama, susuzluk, hararet.
	aķāķıyā-yı a. 52a/02		a. 91a/06
	şey’-i a.80b/12		[=1]
	a.+ı+(2) 36b/02, 36b/03, 7b/07	‘atīķ	(Ar.) Eski.
	a.+ı+(3) 92a/14, 92a/14, 92a/01, 62a/08, 95b/09, 92a/14, 48a/09, 92a/14, 72a/14, 70b/04		‘a. 30a/04, 31b/13, 34b/08, 53a/05, 53a/14, 82b/07, 92b/05, 92b/11, 29a/07, 66b/05, 94b/08, 23a/10
	a.-ı adħır 92a/14		remed.i ‘a. 29a/07, 66b/05, 94b/08
	a.-ı kerefis 92a/14		sebel-i ‘a. 23a/10
	a.-ı luffah 92a/01		‘a.+çün 92b/13
	a.-ı mercān 62a/08, 95b/09		‘a.+de 23a/10
	a.-ı rāziyānec 92a/14		‘a.+de 23a/10
	a.-ı sūsen 48a/09, 92a/14		cereb-i ‘a. 23a/10
	a.-ı şekl 72a/14		‘a.+e 96a/11
	a.-ı nütüvv 70b/04		beyaz-ı ‘a. 96a/11
	a.+ına 36b/14, 36b/15, 71a/09		‘a.+ye 95a/15
			ķurūh-ı ‘a. 95a/15

<p>‘a.+le 19b/06, 93b/15, 16b/04, 33b/10, 62a/01</p> <p>‘akerü’z-zeyt-i ‘a. 19b/06</p> <p>kuṭun-ı ‘a. 93b/15</p> <p>maṭbūḥ-ı ‘a.16b/04</p> <p>şarāb-ı ‘a. 16b/13, 33b/10</p> <p>zeyt-i ‘a. 62a/01, 75a/05</p> <p>[=24]</p> <p>atlan- Atlanmak.</p> <p>a.-maya 40a/03</p> <p>[=1]</p> <p>‘aṭse (Ar.) Tek aksırık.</p> <p>a. 77a/12, 77a/12</p> <p>[=2]</p> <p>‘avdet (Ar.) Geri gelme, dönme.</p> <p>‘a. 16b/14.hatta, 18b/02, 20a/10, 22a/12, 36a/05, 37a/02, 3a/06, 49a/02, 72a/09, 72a/10, 75a/13, 76b/09, 76b/15, 77a/02, 7b/04</p> <p>‘a.+i+(3) 21a/01, 33a/07</p> <p>‘a.-i iltisak 21a/01</p> <p>‘a.-i maraž 33a/07</p> <p>[=17]</p> <p>āven (Ar.) Çok sakın, en sakın</p> <p>a.+i+(3) 64b/14</p> <p>a.-i ḵarniyye 64b/14</p> <p>[=1]</p> <p>‘avn (Ar.) Yardım etmek.</p> <p>a. 46a/03</p> <p>[=1]</p> <p>‘avsec (Ar.) Böğürtlen.</p> <p>‘a. 14b/04, 44b/10, 55a/13</p> <p>ma’-i ‘a. 44b/10, 55a/13</p> <p>[=3]</p> <p>ay Ay.</p> <p>a. 78a/14, 78a/14</p> <p>a.+a 89b/09</p> <p>a.+da 89b/09</p> <p>[=4]</p>	<p>ayak Ayak.</p> <p>a.+ları 28a/07, 28a/07</p> <p>[=2]</p> <p>ayāric (Ar.) Müshil ilacı.</p> <p>a. 27b/08, 28a/10, 52a/15, 65a/12, 73a/11, 91a/10</p> <p>a.+e 51b/03</p> <p>a.+le 51b/03, 85b/13</p> <p>[=9]</p> <p>ayāric-i fayḵara (Ar.) Bir tür müshil.</p> <p>a. 23a/02, 79a/06, 82b/06, 92a/12</p> <p>a.+yıla 19a/05</p> <p>[=5]</p> <p>a‘yen (Ar.) Büyük gözlü.</p> <p>a.+i+(3) 2a/14, 2a/11</p> <p>a.-i ḥabeşe 2a/14</p> <p>a.-i meşāyih 2a/11</p> <p>[=2]</p> <p>‘ayn (Ar.) Göz.</p> <p>‘a. 1b/10, 2a/14, 2b/08, 2b/11, 2b/12, 5b/15, 8b/01, 8b/06, 8b/13, 9a/07, 11b/08, 13b/1314a/04, 14b/09, 17a/01, 17b/10, 18b/04, 19a/13, 19b/11, 20b/02, 20b/05, 21a/04, 26a/02, 26a/06, 26b/05, 27a/13, 27b/13, 28b/01, 28b/07, 29a/04, 29b/03, 29b/08, 29b/12, 2a/08, 2b/01, 2b/04, 2b/05, 30a/08, 30b/10, 30b/12, 31a/10, 31b/05, 31b/10, 33b/05, 34a/04, 34a/10, 34b/05, 38a/04, 41b/11, 41b/14, 42a/13, 42b/02, 44a/15, 45b/06, 45b/08, 45b/08, 47a/08, 47a/12, 49a/08, 49a/09, 50a/05, 50a/06, 50a/07, 50b/10, 50b/15, 51a/07, 51b/14, 54a/07, 54a/12, 54b/10, 54b/11, 54b/14, 55a/05, 56b/07, 57a/04, 57b/06, 57b/08, 57b/07, 58b/01, 58b/13, 59a/09, 59b/15,</p>
---	---

62a/03, 62b/02, 63a/03, 63a/04,	levn-i 'a. 94b/12
63a/15, 63a/15, 63b/06, 66b/04,	mizāc-ı 'a. 89a/07, 89a/08
67a/06, 67a/11, 68a/06, 68a/06,	muḳavvī-i 'a. 95b/06, 95b/10,
69a/02, 69a/10, 69a/12, 69b/11,	96a/02
69b/13, 6a/01, 6a/01, 6a/02, 6a/02,	müddet-i ṭabakāt-ı 'a. 58b/13
6a/03, 6b/10, 70a/14, 70b/01, 72a/12,	nütüvv-i 'a. 20b/05, 66b/04,
72b/05, 72b/06, 72b/15, 74a/03,	86a/01
75b/03, 75b/14, 76a/05, 76a/14,	ruṭübāt-ı 'a. 2b/11, 56b/07,
77a/05, 77b/01, 77b/04, 78a/10,	57b/08, 58b/01
79a/09, 79b/07, 79b/14, 80a/12,	ruṭübet-i 'a. 41b/11
80a/15, 80b/11, 80b/11, 80b/15,	sevād-ı 'a. 2a/14
81a/01, 84a/10, 84b/07, 84b/12,	şifākāt-ı 'a. 8b/13
85a/14, 85a/15, 85b/14, 86a/01,	şihhat-ı 'a. 90b/03
86a/09, 87a/06, 87a/07, 87a/08,	şa'r-ı münḳalib-i 'a. 26a/06
87a/09, 87a/10, 87b/02, 88b/01,	şedd-i 'a. 49a/09
88b/02, 89b/01, 8a/09, 8b/02, 89a/07,	ṭabakāt-ı 'a. 2b/08, 19a/13
89a/08, 90a/07, 90b/03, 91a/03,	taḥsīn -i 'a. 70a/14
94b/04, 94b/12, 95a/04, 95b/04,	taḳviyyet-i 'a. 94b/04
95b/06, 95b/10, 95b/13, 96a/02,	taẓmīd -i 'a. 30a/08, 44a/15
96a/09, 9a/04,	teshīn -i 'a. 13b/13
arż-ı 'a. 28b/07, 29b/08	emrāz-ı 'a. 8b/06
azalat-ı 'a. 2b/12	'a.+a 4b/07, 12b/10, 13a/01, 13a/04,
'azl i 'a. 5b/15	13a/12, 13b/05, 14a/14, 17a/11,
bayāz -ı 'a. 21a/04	18a/13, 18b/02, 18b/04, 20a/13,
cefn-i 'a. 72a/12	20a/15, 20b/06, 20b/08, 20b/10,
cirm-i 'a. 17b/10	24a/03, 25b/13, 28b/11, 28b/13,
devām-ı şihhat 'a 8b/01	29b/08, 29b/12, 30a/07, 30a/08,
feth-i 'a 50b/10	30a/09, 31a/09, 33a/09, 33a/11,
ḥadeḳa-i 'a. 78a/10	33a/12, 33a/15, 38a/08, 39a/15,
ḥaḳīkat -i 'a. 1b/10	39b/01, 40b/07, 42a/07, 42b/10,
ḥıfz -ı 'a. 90a/07	43a/08, 44b/06, 45a/03, 45b/03,
ḥummā-yı 'a. 18b/04	46b/05, 46b/12, 46b/12, 47a/01,
ḥuşūnet -i 'a. 9a/07	47a/02, 47a/03, 47a/06, 47a/07,
hüzāl-ı 'a. 80a/15	47a/09, 47a/11, 47a/12, 47b/10,
intifāh-ı 'urūḳ-ı 'a. 14b/09	47b/10, 47b/11, 48a/01, 48a/04,
intişār-ı 'a. 84a/10	49a/06, 49a/07, 49a/09, 50a/07,
kehl-i 'a. 26b/05, 30b/10	50a/08, 50b/07, 50b/08, 50b/13,
keşret-i fuẓūl-ı 'a. 59a/09	52a/11, 52b/09, 53a/08, 53a/10,
ḳurūḥ-ı 'a. 95b/04	54a/03, 54a/09, 55a/01, 55a/10,

55b/10, 56b/16, 57b/04, 58b/03, 58b/06, 59b/03, 59b/13, 61a/03, 61b/10, 63a/01, 63a/10, 64a/13, 64b/02, 65a/06, 65b/09, 66a/07, 67b/14, 68a/04, 6a/12, 70b/04, 71a/02, 76a/12, 79a/01, 79a/02, 79a/07, 79a/11, 7b/08, 80a/03, 80b/12, 81b/12, 82a/06, 84a/05, 84a/07, 84a/13, 85b/09, 85b/10, 85b/15, 87a/12, 88b/10, 89b/01, 8b/04, 8b/04, 90b/06, 93a/13, 93b/02, 94a/05, 95a/01, 95b/07, 95b/11, 96a/15, 96b/02, 97a/14, 97b/03, 97b/09, 9a/01, 9a/05, 44b/02, 13a/11, 47b/15, 6b/10, 83b/13, 14b/07, 59a/01, 66a/09, 11a/07, 95b/05, 79b/13, 59a/14, 2a/02, 2a/07, 7a/14, 20a/13, 32b/09, 12a/15, 59b/01 ‘alel-i ‘a 44b/02 arż-ı ‘a.13a/11, 47b/15 ‘azale-i a. 6b/10 eczā-yı ‘a. 83b/13 emrāz-ı ‘a. 14b/07, 59a/01 ibtidā-yı ‘a. 66a/09 ‘ilāc-ı ‘a. 11 /07 iltişāk-ı ‘a. 95b/05 kübr-i ‘a. 79b/13 mevādd-ı a. 59a/14 mizāc-ı ‘a. 2a/02, 2a/07 muṭṭaṣıl-ı ‘a 7a/14 şerr-i ‘a. 32b/09 ṭabakāt-ı ‘a. 12a/15, 59b/01 ‘a.+da 10a/01, 12b/01, 12b/01, 13b/02, 16b/07, 18a/06, 18b/05, 30b/05, 32b/15, 33b/03, 41b/04, 42b/03, 42b/10, 43a/05, 44a/10, 45b/03, 46a/08, 46a/15, 47b/12, 50a/14, 51a/03, 54b/09, 56b/08, 58b/03, 59a/11, 60a/06, 61a/13,	62b/13, 68a/04, 72a/04, 72a/07, 74b/09, 78a/14, 84b/04, 95a/14, 96a/15, 96b/10, 97a/07, 97b/08, 9a/03, 9a/14, 9b/12, 12a/15, 89a/10, 95a/13, 8a/03, 91b/06, 17a/02, 56b/10, 45a/12, 63b/10, 70a/03, 14a/05, 51a/10, 91a/02, 51b/01, 47b/05 edviye-i ‘a 12a/15 ḥıfz - ı sıḥḥat-ı ‘a. 89a/10 ‘ilāc-ı ‘a 95a/13 ‘ilāc-ı emrāz-ı ‘a. 8a/03 ka‘r - ı ‘a. 91b/06 kurūḥ-ı ‘a. 17a/02, 56b/10 nefs- i tabakāt-ı ‘a. 45a/12 şıfakāt - ı ‘a. 63b/10 ṭabakāt-ı ‘a. 70a/03 ‘urūḫ-ı ‘a. 14a/05, 51a/10, 91a/02 vaḫ‘a -ı ‘a. 51b/01 veca‘-ı ‘a. 47b/05 ‘a.+dadur 3a/04 vasaṭ-ı ‘a. 3a/04 ‘a.+dan 10b/15, 54b/01, 55b/04, 66b/05, 95a/06 emrāz-ı ‘a. 95a/06 ‘a.+dandur 55a/05 ‘a.+dur 68b/04, 4a/15, 69a/07, 71b/01, 90a/02, 97b/06 ḥıfz-‘a. 4a/15 hüzāl-ı ‘a. 69a/07 ma‘rifet-i ‘a. 71b/01 muḫavvī -i ‘a. 90a/02, 97b/06 ‘a.+i+(1) 11b/07, 13b/08, 55a/07, 6a/05, 7b/10, 7b/13, 7b/14, 80a/06, 85b/09, 87a/14, 95b/12, 96a/01, 87a/05, 1b/03, 89a/05, 96b/03, 42a/07, 62b/15, 63a/09, 40a/14, 86a/14
---	--

emrāz-ı 'azale-i muḥarrik-i 'a.
87a/05
ḥadd-i 'a. 1b/03
şihḥat-i 'a. 89a/05, 96b/03
ṭabakāt-ı 'a. 42a/07
zerk-i 'a 62b/1, 63a/09
fuzül -ı 'a. 40a/14
'ilāc-ı hüzal-ı 'a. 86a/14
'a.+1+(2) 87a/11
'a.+1+(3) 6b/04, 75b/04, 84b/12,
5b/13, 75b/07, 2a/09, 2a/12, 72a/02,
50b/12, 2a/10, 2a/15, 2b/01, 80b/08,
13a/02, 6a/12, 75b/14, 13a/04, 2a/10
'a.-ı āḥiri 6b/04, 6b/05,
75b/04
'a.-ı aḥzī 84b/12
'a.-ı ḥārice 5b/13
'a.-ı hūlb 75b/07
'a.-ı kehlā 2a/09, 2a/12,
72a/02
'a.-ı muṭṭaşıl 50b/12
'a.-ı şakālibe 2a/10
'a.-ı şehlā 2a/15
'a.-ı şu 'lā 2b/01
'a.- vāhid 80b/08
'a.-ı yūmnā 13a/02, 6a/12,
75b/14
'a.-ı yūsrā 13a/04
'a.-ı zerkā 2a/10
'a.+1la 75b/15
'a.+1la 14a/11, 28b/12, 39b/10, 40a/12,
meşküb -ı 'a 39b/10
'a.+uḡ 8b/03, 14a/12, 1b/05, 1b/13,
20b/07, 41b/06, 41b/07, 42a/02,
4b/01, 52b/09, 54a/03, 55b/02,
77b/15, 84b/02, 86a/01, 8a/01,
45b/12, 85b/04, 1b/04, 8a/04, 8a/04,
86a/15, 2a/03, 13b/06, 58a/02, 78a/07,
13b/11

alamet-i 'a 45b/12
asabe-i 'a 85b/04
emrāz-ı 'a 1b/04, 8a/04, 8a/04
hüzāl-ı 'a 86a/15
mizāc-ı 'a 2a/03
şifākāt -ı 'a 13b/06
sevād-ı 'a 58a/02
tahayyül-i 'a 78a/07
veca'-ı şifākāt -ı 'a 13b/11

[=454]

'ayneyn (Ar.) İki göz.

'a. 38a/11, 44b/11, 6b/05, 94a/06

eḥaddiye-i 'a. 6b/05

ḥumret-i 'a. 94a/06

a'.+den 44b/15

'a.+e 6a/08, 63b/12

'a.+e 91b/11

uṣūl-ı 'a. 91b/11

'a.+1+(1) 65b/06

'a.+uḡ 6b/03

[=10]

'ayniyye Bkz. 'ayn.

'a.+den 79a/04

'a.+dür 71a/08

nütüvv-i 'a. 71a/08

[=2]

ayrıl- Ayrılmak.

a.-up 75b/07

[=1]

ayruk Başka, diğeri, gayrı.

a. 17a/06

[=1]

ayva Ayva.

a.+dan 43a/03

[=1]

az Az.

a. 12b/09, 12b/09, 13a/09, 13a/09,

15b/09, 16b/15, 16b/15, 20b/12,

20b/12, 24a/11, 24a/11, 31a/01,

<p>32b/03, 32b/03, 32b/11, 32b/12, 46a/02, 46a/12, 48a/03, 48a/03, 53b/07, 53b/07, 65a/07, 65b/13, 71b/15, 72b/14, 72b/14, 76a/13, 76a/13, 76a/15, 76a/15, 76b/07, 76b/07, 77a/04, 77a/04, 77b/01, 77b/01, 77b/09, 84a/15, 84a/15 a.+dur 16a/08 [=39]</p> <p>a'zā (Ar.) Organlar, uzuvlar, üyeler. a.+dur 11a/06 a.+yı+(3) 13b/12 mādde-i a. süfliyye13b/12 [=2]</p> <p>azacuk Azıcık. a. 27a/08, 30a/07, 40b/14, 40b/15, 42a/03, 53b/08, 75b/13, 76a/03, 76b/05, 76b/06, 76b/08, 77a/01, 95a/11, 9b/13 [=14]</p> <p>azād (Ar.) Kurtulmuş, serbest olan. a. 65b/14 [=1]</p> <p>'azalāt (Ar.) Kaslar. 'a. 55a/05 zaf-ı 'a.55a/05 'a.+a 85b/07 'a.+dan 1b/11 'a.+ı+(3) 93b/03, 2b/11 'a.-ı aşdāg 93b/03 'a.-ı 'ayn 2b/11 'a.+ına 1b/05 [=6]</p> <p>'azale (Ar.) Vücutta hareketleri yapan sinirli etler, kas. 'a. 21a/11, 21a/11, 21a/11, 21a/12, 21a/14, 25a/09, 6a/04, 6a/05, 7b/08, 7b/08, 7b/09, 7b/12, 7b/12</p>	<p>'a.+de 6a/03 'a.+den 21a/14, 21b/05, 87a/12 'a.+den 55a/14, 86a/04, 55a/14, 86a/04 istirhā-yı 'a. 55a/14, 86a/04 'a.+dendür 22a/01 teşennüc-i 'a. 22a/01 'a.+ı+(3) 6b/10, 21b/06, 21b/07, 87a/05, 'a.-i 'ayn 6b/10 'a.-i şahīḥe 21b/06 'a.-i saḳīm 21b/07 emrāz-ı 'a.-i muḥarriḳ-i 'ayn 87a/05 'a.+nüḡ 21b/04, 25a/06, 86a/02, 87a/14 'a.+ye 6a/06, 87a/06, 87a/09 [=31]</p> <p>'azaleteyn (Ar.) İki kas. 'a. 42b/12 [=1]</p> <p>a'zam (Ar.) Daha, pek, en, çok büyük. 'a. 19a/01, 63b/15, 6b/02, 24b/10 kat-ı 'a. 24b/10 'a.+ı+(3) 39a/09 'a.-ı enf 39a/09 [=5]</p> <p>'azb (Ar.) İyi, leziz su. 'a. 47b/11 ma'-i 'a. 'a.+la 44a/05, 56b/01, 89b/04 mā'-i 'a. 44a/05, 56b/01, 89b/04 [=4]</p> <p>'azbe Bkz. 'azb. a. 60b/12, 90a/01 [=1]</p> <p>'azdād (Ar.) Zıtlar, tezatlar. a.+ıyla 8a/15</p>
--	---

[=1]
 'az̄el Bkz. az̄ale.
 'a. 88a/08
 'a.+e 87a/05
 'a.+i+(3) 21a/06, 5b/15
 'a.-ı cefn 21a/06
 'a.-i 'ayn 5b/15
 a.+üç 84a/14
 [=5]
 'az̄eli'l-'ayn (Ar.) Göz kası.
 a. 5b/14
 beyān-ı 'aded-i 'a. 5b/14
 [=1]
 'az̄īm (Ar.) Büyük, ulu, iri.
 'a. 17a/06, 93b/12, 14a/13, 74a/07,
 88b/04, 27b/04, 82b/10
 belā-yı 'a. 14a/13
 nef'-i 'a. 74a/07, 88b/04
 27b/04, 82b/10
 'a.+e 44a/02
 'a.+i+(3) 70b/08
 'a.-i nāfız 70b/08
 [=9]
 'az̄īme Bkz. 'az̄īm.
 'a. 13a/01, 60b/08, 67a/10, 63b/05
 āfet-i 'a. 13a/01, 60b/08,
 67a/10
 karḥa-i 'a. 63b/05
 'a.+dür 42a/06, 67b/03
 āfet-i 'a. 42a/06, 67b/03
 [=6]
 'az̄iz (Ar.) Muhterem, sayın.
 'a. 88b/05, 88b/05
 şıfat-ı 'a. 88b/05
 'a.+i+(3) 88b/09
 şıfat-ı 'a. āhiri 88b/09
 [=3]
 'az̄m (Ar.) Kemik.

'a. 2b/09, 38b/03
 ifşād -ı 'a. 38b/03
 'a.+a 39a/10, 39a/12
 'a+dan 40a/06, 4a/05, 4a/15, 4a/05,
 39b/03
 'aşabe -i 'a. 4a/05
 kışra-i fāsıde-i 'a. 39b/03
 'a.+i+(3) 7b/09, 39a/12, 39a/14,
 39a/11, 38a/07, 39a/08, 39a/08, 4a/02,
 39b/13, 39a/13, 7a/04
 'a.-ı ḥāce 7b/09
 'a.-ı fāsıd 39a/12, 39a/14
 'a.-ı ḥakk 39a/11
 'a.-ı ifşād 38a/07, 39a/08,
 39a/08
 'a.-ı re's 4a/02
 'a.-ı şahih 39b/13, 39a/13
 dimāğ-ı 'a.re's 7a/04

[=20]

az̄rār (Ar.) Zararlar, kayıplar.

a.+i+(3) 80b/11

a.-ı beyyin 80b/11

[=1]

az̄yağ (Ar.) Çok dar, en dar.

a.+dur 36b/03

[=1]

B

ba'ar (Ar.) Deve kığı gibi yuvarlak tersleyen hayvanın tersi.

b.+i+(3) 26b/08, 30a/15, 62a/04,
 62a/13,

b.-ı mā'iz 26b/08

b.-ı şunub 30a/15

b.-ı żabb 62a/04, 62a/13

- [=3]
ba'aru'z-żabbat (Ar.) Bir tür kelebek tersi.
 b. 96a/03
 [=1]
- bāb** (Ar.) Kapı, bölüm.
 b. 15b/11, 16a/05, 19a/13, 19b/12, 20a/12, 21a/03, 22a/14, 22b/11, 26a/01, 26a/10, 27b/06, 28a/02, 28b/02, 29b/15, 30b/04, 30b/14, 31a/11, 31b/05, 32a/01, 33a/01, 33b/01, 33b/13, 34a/05, 34a/12, 34b/12, 35a/03, 35a/12, 36a/09, 37a/06, 37a/13, 37b/02, 37b/14, 37b/15, 40a/11, 40b/05, 41a/05, 41a/08, 46b/10, 47b/09, 48a/01, 49b/01, 50b/05, 51a/01, 51a/09, 54b/03, 55a/01, 56b/05, 57a/06, 57a/13, 57b/02, 57b/09, 57b/12, 60a/07, 61b/04, 62b/15, 63b/01, 63b/04, 63b/08, 64b/01, 64b/08, 64b/08, 65a/07, 65a/14, 65b/10, 66b/13, 67a/07, 67a/12, 67a/15, 68a/15, 69a/14, 6b/11, 70b/05, 71a/03, 71a/12, 75a/08, 79a/14, 80b/01, 81a/10, 81b/03, 81b/14, 82a/06, 82b/13, 83a/04, 83b/09, 83b/15, 84a/09, 84b/09, 85b/02, 85b/07, 85b/15, 86a/14, 86b/08, 87a/01, 87a/04, 87a/13, 87b/07, 89a/04, 90b/05, 93b/01, 94a/04, 95a/05
 b.+dan 78a/01
 b.+dur 78a/04, 8a/02
 b.+ı+(3) 45a/06, 16a/05, 60a/05, 78a/02, 78a/04, 8a/02, 33b/12, 17b/01, 64b/04, 50a/03, 56b/15, 59a/15, 84b/07, 37a/03
 b.-ı dördüncü 45a/06
 b.-ı envā'-ı cereb 16a/05
 b.-ı eşer 60a/05
- b.-ı evvel 78a/02, 78a/04, 8a/02
 b.-ı intifāh 33b/12
 b.-ı kurūh 17b/01, 64b/04
 b.-ı remed 50a/03, 56b/15, 59a/15
 b.-ı şudā' 84b/07
 b.-ı teşmīr 37a/03
 [=118]
- bābūnec** (Far.) Papatya.
 b. 20a/02, 50a/06, 65a/04, 93a/09
 dūhn-i b. 93a/09
 [=4]
- bābü'l-ʿaşer** (Ar.) Onuncu bölüm.
 b. 22b/11
 [=1]
- bābü'l-erbā'** (Ar.) Dördüncü bölüm.
 b. 16a/05
 [=1]
- bābü'l-eħadi'l-ʿaşer** (Ar.) On birinci bölüm.
 b. 25b/15
 [=1]
- bābü'l-ħams** (Ar.) Beşinci bölüm.
 b. 19a/13
 [=1]
- bābü'l-işneyn** (Ar.) İkinci bölüm.
 b. 14b/10
 [=1]
- bābü's-sābi'** (Ar.) Altıncı bölüm.
 b. 20a/12
 [=1]
- bābü's-sādis** (Ar.) Yedinci bölüm.
 b. 19b/11
 [=1]
- bābü's-şāmen** (Ar.) Sekizinci bölüm.
 b. 21a/03
 [=1]
- bābü's-şülāş** (Ar.) Üçüncü bölüm.
 b. 15b/11

[=1]	
bābü't-tāsi' (Ar.) Dokuzuncu bölüm.	sebeb-i b.73a/05
b. 22a/13	b.+den 46b/11
[=1]	esbāb-ı b. 46b/11
ba'de (Ar.) Sonra.	b.+den 37b/04, 57a/15, 57b/03,
b. 13a/03, 13b/04, 13b/13, 14a/13,	66b/15, 68a/01, 68a/03, 96a/09,
15b/03, 16a/12, 17a/09, 17a/13,	97b/08,
17b/02, 18a/05, 20a/08, 20b/04,	sebeb-i b. 37b/04, 57a/15,
20b/13, 20b/14, 22b/04, 23a/05,	57b/03, 66b/15, 68a/01, 68a/03,
24b/05, 24b/10, 25a/01, 25b/06,	96a/09, 97b/08
25b/07, 26b/02, 26b/05, 26b/15,	b.+dendür 35a/13
27b/10, 28a/13, 29b/13, 32a/11,	sebeb-i b. 35a/13
33a/08, 34b/05, 36a/07, 36b/14,	[=11]
36b/15, 37a/01, 37a/05, 37b/03,	bādīye Bkz. bādī.
39b/02, 40a/10, 40b/01, 44a/05,	b.+den 35b/01, 67b/06
45b/02, 45b/09, 49a/06, 51b/03,	sebeb-i b. 35b/01, 67b/06
51b/03, 51b/06, 51b/14, 52a/14,	bādrençbüye (Far.) Oğul otu.
52b/01, 52b/05, 53b/10, 54a/07,	b. 64a/06
54b/02, 57a/11, 57b/01, 59a/07,	[=1]
60a/03, 66a/07, 66a/15, 67a/10,	bağla- Bağlamak.
72b/13, 73a/11, 75b/07, 75b/09,	b.-mağda 75b/03
75b/15, 76a/12, 76b/04, 77b/10,	b.-yup 6a/04
77b/14, 89b/05, 89b/10, 89b/12,	[=2]
89b/15, 91a/11, 93b/07, 93b/08,	bağlan- Bağlanmak.
93b/14, 94a/11, 94b/01, 94b/06,	b.-a 14b/04, 18b/03, 20b/07, 20b/08,
95a/04	57b/07, 75b/02, 93b/05
[=81]	b.-maz 9a/09
ba'de'l-ḥall (Ar.) Hall olduktan sonra,	b.-up 14a/12, 25a/13
çözüldükten sonra.	[=10]
b. 94a/03	bağlu Bağlı.
[=1]	b.+yken 49a/08, 54a/05
ba'de'l-ıncicār (Ar.) Çatladıktan sonra.	[=2]
b. 38b/12, 39a/04	bağtet (Ar.) Ansızlık.
[=2]	b. 62b/09
ba'de't-taşvīl (Ar.) Yıkadıktan sonra.	[=1]
b. 90a/14, 90b/01	baḥş (Ar.) Bölüm.
[=2]	b.+ı+(2) 29a/09
bādī (Ar.) Sebep, ilk, başlangıç.	[=1]
b. 73a/05	ba'īd (Ar.) Uzak, ırak.

- b. 6a/14, 81a/13, 81a/14, 81a/15,
81b/01, 81b/06, 81b/07, 81b/08,
82a/02
b.+den 80a/01, 81b/04, 81b/14
[=12]
- ba'ide** Bkz. ba'id.
b. 81b/06
[=1]
- baķar** (Ar.) Sıķır.
b. 27b/10, 31a/04, 51b/06, 73a/15,
84b/06,74a/11, 86b/03
laħm-ı b. 27b/10, 31a/04,
51b/06, 73a/15, 84b/06
merāret-i b. 74a/11
muħħ-ı sāk-ı b. 86b/03
b.+la 47a/13
aħşā-yı b. 47a/13
[=8]
- baķāyā** (Ar.) Arta kalan şeyler, kalıntılar.
b. 16b/07
b.+yı+(3) 33a/12, 95b/04, 16b/14
b.-yı tute 33a/12
b.-yı remed 95b/04
ħummā- yı b.-yı remed
16b/14
[=4]
- baķır** Bakır.
b. 12a/05, 85a/14
b.+la 11b/03
[=3]
- baķıyye** (Ar.) Artan, geri kalan, artık.
b. 32b/10, 32b/11, 32b/13, 37a/02,
37a/04, 46b/08, 50a/01
b.+ı+(3) 45a/13
b.-i verem 45a/13
[=8]
- bāķī** (Ar.) Artık, artan, fazla.
b. 10b/05, 11b/02, 13a/12, 24a/01,
2b/14, 32b/09, 32b/15, 37a/02,
37b/08, 39a/11, 41a/15, 42a/04,
44a/05, 44a/06, 44a/07, 46b/08,
48b/06, 49a/02, 49a/14, 49b/07,
49b/09, 50a/01, 53b/13, 53b/15,
54a/01, 54a/02, 54a/03, 54a/15,
60a/04, 73a/06, 86a/01, 90a/12,
92b/03
b.+dür 6a/15
b.+sinüķ 61a/03
[=35]
- bāķiye** (Ar.) Artık, artan.
b. 24a/01
[=1]
- baķla** (Ar.) Sebze, yeşillik.
b. 37a/11, 51b/05, 73a/15, 81b/12,
96a/07
b.+dan 88a/02
b.+ı+(3) 56a/12
daķıķ-i b.-i maķşür 56a/12
b.+yıla 68a/07
daķīķ-i b. 68a/07
[=8]
- baķlatü'l-ħamķa** (Ar.) Semiz otu.
b.+yıla 44b/10
mā'ı b. 44b/10
[=1]
- balģam** (Ar.) İnsan bünyesini oluşturan dört
ana maddeden biri.
b. 36b/06, 85b/12
taħlīl-i b. 85b/12
b.+dan 45b/06, 50a/03
b.+dur 34b/01
'ufünet-i b. 34b/01
b.+ı+(3) 36b/07, 36b/06, 93a/04
b.-ı aģlez 36b/07
b.-ı ğalīz-i 'afen 36b/06
b.-ı keşir 93a/04
b.+la 41b/14
[=9]

balgāmī (Ar.) Balgama ait, balgamla ilgili.

b. 27b/07

hılt-ı b. 27b/07

b.+den 35a/08, 91a/07

hılt-ı b. 35a/08, 91a/07

b.+dendür 35a/05, 41b/11

hılt-ı b.35a/05, 41b/11

b.+dür 50b/07

hılt-ı b.50b/07

[=6]

balgamiye Bkz. balgam.

b. 49b/05, 49b/05

evrām-ı b. 49b/05

fazla-i b. 49b/05

[=2]

bār (Far.) Defa, kerre.

b. 12b/14, 12b/15, 13b/02, 14a/11,
14a/14, 26a/05, 2a/14, 60b/14, 61a/02,
6a/14, 8b/02

[=11]

bārid (Ar.) Soğuk.

b. 15a/04, 15a/14, 37b/07, 3a/07,
4a/15, 4b/08, 55b/10, 6b/08, 73b/03,
83a/10, 83a/10, 83b/03, 83b/04,
84a/02, 86b/10, 86b/11, 86b/11,
88b/02, 89a/07, 90a/01, 95b/08,
95b/09, 95b/15, 96a/02, 96a/07,
96a/07, 96a/12, 96a/13, 96b/14,
97a/13, 97b/06

mā' -i b. 88b/02

mā' -i şāfī-i b. 90a/01

b.+dür 8a/06, 95b/01, 95b/05, 95b/10,
95b/11

b.+i+(3) 34b/14, 95b/08, 89a/14

hılt-ı b.-i sevdā-yı 'afen
34b/14

isfīdāc-ı b.-i müseddid 95b/08

şürb-i mā' -i b.-i keşīr 89a/14

b.+le 44b/12, 68a/05, 86a/12

mā' i b. 44b/12, 68a/05

mā' -i māliḥ-i b. 86a/12

[=42]

bāride Bkz. bārid.

b. 55b/07, 55b/11, 5b/06, 94b/11,
93a/01, 93a/02

şudā' -ı b. 93a/02

şakīka-ı b. 93a/01

b.+de 52a/13, 52a/12, 52a/13

büldān-ı b. 52a/13

ebdān-ı b. 52a/12

ezmān-ı b. 52a/13

b.+den 50b/14

eşyā-yı b. 50b/14

b.+i+(3) 31a/03, 31a/08, 31b/03,
84b/10

ağdiye-i b.-i ğālīze 31a/03

eşyā-yı b.-i ğālīze 31a/08

fuzül-ı b.-i raṭbe 84b/10

mādde-i b.-i raṭbe 31b/03

b.+ye 93a/05

şudā' -ı b. 93a/05

b.+yile 91b/07, 94b/10

eşyā-yı kâbīza-i b. 91b/07

kâbīza -i b. 94b/10

[=17]

barmağ Parmak.

b. 27b/15

b.+a 47b/14

b.+la 25a/11, 49b/06

[=4]

bārzed (Far.) Kadı ağacı, şeytanboku otu ve bundan elde edilen zamk.

b. 10a/03, 22b/06, 22b/08, 96a/03

[=4]

başal (Ar.) Soğan ve benzeri gibi kökler.

b. 88a/11

mā' -i b. 88a/11

b. 73b/01

b.+dan 88a/02
 b.+la 74a/05
 mā' -i b.74a/05
 b.+ı+(3) 96a/05
 başal-ı hārr 96a/05
 [=5]
başar (Ar.) Göz, görme.
 b. 2b/13, 2b/14, 3a/04, 3a/05, 3a/06,
 6b/05, 7a/14, 7b/03, 7b/06, 9b/13,
 53a/03, 5b/03, 60a/14, 67b/09,
 68b/02, 6b/12, 70a/14, 71b/06,
 72b/03, 72b/07, 72b/10, 79a/04,
 80a/08, 80b/10, 80b/15, 81a/02,
 81a/13, 81b/06, 81b/09, 82a/11,
 82a/12, 82a/15, 83a/01, 83b/02,
 83b/14, 84a/07, 84b/12, 85a/06,
 85b/04, 85b/10, 85b/11, 86b/15,
 87b/08, 87b/08, 87b/09, 87b/12,
 88b/05, 88b/14, 89b/07, 89b/14,
 90a/05, 90a/08
 'adem-i b. 67b/09
 beyān-ı huşul-ı b. 7b/03
 cem'-i b. 68b/02
 cirm-i b. 9b/13
 emr-i b. 7b/06
 esbāb-ı za'f-ı b. 87b/08
 hiddet-i b. 9b/12, 88b/05,
 89b/07, 89b/14
 ibtāl-i b. 84b/12
 kuvvet-i b. 7a/14
 medd-i b. 81b/06
 nevr-i b. 6b/05
 rücū'-ı b. 70a/14
 şanevber-i b. 80a/08
 şey'-i b. 80b/10
 taķviyyet-i b. 90a/05, 90a/08
 za'f-ı b. 79a/04, 86b/15,
 87b/08, 87b/09, 87b/12,
 88b/14

b.+a 27b/04, 70b/08, 80b/11, 84a/05,
 84a/06, 88a/12, 88a/13, 88b/04,
 88b/09, 89b/02, 96b/11, 97a/04,
 97b/07, 88a/09, 88a/12, 96a/06,
 97a/10, 97a/12
 zaf'-ı b. 88a/09
 zulmet-i b. 88a/12, 96a/06,
 97a/10, 97a/12
 b.+da 28a/01, 89a/02, 89b/13, 67b/11,
 75a/08, 74b/09
 hiddet-i b. 89b/13
 nevr-i b. 67b/11
 za'f-ı b. 75a/08
 zulmet-i b. 74b/09
 b.+dan 93b/04
 telef-i b. 93b/04
 b.+dur 88a/02, 97b/01, 89a/04, 88a/05
 mücib-i zaf'-ı b. 88a/02
 muḥadded-i b. 97b/01
 muḳavvī-i b. 89a/04
 müteferriḳ-i b. 88a/05
 b.+ı+(1) 10a/07, 48a/05, 60b/03,
 61a/01, 65a/15, 80a/01, 80a/02,
 89b/15
 b.+ı+(3) 85a/05, 43b/05
 b.-ı bāṭıl 85a/05
 b.-ı zulmet 43b/05
 b.+la 60a/13, 88a/09
 za'f-ı b. 88a/09

[=93]

bāseliḳ (Ar.) Şahdamarı.

b. 42b/06, 42b/11
 faşd-ı b. 42b/06, 42b/11

[=2]

bāseliḳūn (Ar.) Baslikon merhemi. Çam sakızı, sarı sakız vb. ile biraz mum ve yağ ihtiva eder.

- b. 17a/10, 18a/14, 18b/10, 49a/10,
51a/08, 52b/07, 55b/01, 56a/03
şıfat-ı b. 18b/10
b.+dur 23a/08
b.+ı+(3) 48a/13
b.-ı kebîr 48a/13
b.+la 18b/09, 21b/12, 51b/14
[=13]
- başıl-** Basılmak.
b.-a 76a/01
[=1]
- bâşır** (Ar.) Gören, görücü.
b. 81a/11, 3a/11, 5b/02, 7b/03,
80b/13, 81b/07
emrâz-ı rûh-ı b. 81a/11
rûh-ı b. 5b/02, 7b/03, 80b/13,
81b/07
nevr-i b. 3a/11
b.+a 81a/11
rûh-ı b. 81a/11
b.+dur 1b/10, 2b/02, 2b/07
noğşân-ı ruh-ı b. 2b/02
rûh-ı b. 2b/07
b.+ı+(1)+(ruhıbasır) 84b/11
[=11]
- bâşıra** (Ar.) Görme gücü, görüş, görme.
b. 4a/04, 5a/13, 6a/05
‘aşabe-i b. 4a/04
rûh-ı b. 5a/13
kuvvet-i b. 6a/05
b.+dan 71b/14
zaf^c-ı rûh-ı b. 71b/14
b.+ı+(3) 5a/04
kuvve-i b.-i dâhile 5a/04
b.+sı 78b/12
kuvvet-i b. 78b/12
b.+yı+(1) 3b/13
[=7]
- basîṭ** (Ar.) Sade, düz, engelsiz.
- b.+dendür 83b/11
b.+dür 67b/04, 83a/09, 86b/09
b.+ı+(3) 83a/09
b.-i hârr 83a/09
[=5]
- baş** Baş, kafa; baş eti, çıban, yara, sivilce.
b. 65b/08, 71b/13, 85b/05
b.+da 12b/13, 87b/10
b.+ı+(2) 86b/01
b.+ına 30b/09, 69a/01, 69b/01
b.+ını 32a/12
b.+ları 22b/04, 25a/13
[=12]
- başla-** Başlamak.
b.-madı 10a/12
b.-sa 13b/10
[=2]
- başlan-** Başlanmak.
b.-a 17b/03
[=1]
- baṭbāṭ** (Ar.) Çoban değneği denilen bir ot.
b.+la 86a/10
mā’-i b. 86a/10
[=1]
- bâṭıl** (Ar.) Boş, beyhude; çürük.
b. 11b/04, 12a/06, 3a/05, 5b/03,
77b/11, 80b/15, 81a/02, 85a/05,
85b/04, 85b/10
b.-ı bâṭıl 85a/05
b.+dur 14a/15
[=11]
- baṭın** (Ar.) Her nesnenin içi.
b.+ı+(1) 22a/04
b.+ı+(3) 18a/02, 19b/10, 26b/01,
30b/07, 51a/12
b.-ı cefn 18a/02, 19b/10,
26b/01, 30b/07
b.-ı ‘urûḫ 51a/12
b.+ına 33a/04

	b.+ına 16a/06 saḥ-ı b. 16a/06 [=8]		b.+ine 20b/13, 24b/13, 39b/05, 75a/06 [=4]
baḥī	(Ar.) Yavaş, ağır hareketli. b. 46a/07, 88a/04 hazm-ı b. 88a/04 [=2]	beden	(Ar.) Gövde, vücut, cisim, ten. b. 1b/12, 12a/04, 13b/10, 13b/14, 15a/05, 29b/11, 33a/07, 34b/05, 43a/02, 49b/10, 85b/12 13b/12, 14b/07, 15a/09, 16a/11, 17a/09, 18a/03, 18a/12, 19a/05, 23a/01, 26b/02, 27b/08, 28a/09, 28a/12, 31b/08, 33a/06, 36a/03, 36a/07, 36b/11, 38b/04, 40a/15, 43b/02, 44a/13, 48b/10, 50a/02, 50a/05, 50a/05, 51b/02, 52a/14, 53a/07, 53b/01, 55a/08, 56b/08, 57a/10, 57a/15, 64a/05, 65a/11, 65b/05, 68b/13, 69a/01, 73a/10, 75a/14, 81b/11, 82a/04, 85a/08, 89a/01, 89a/02, 94a/13
baḥḥ	(Ar.) Yarayı deşmek. b. 23a/07, 24a/04, 39a/10 [=3]		istifrāğ-ı b. 13b/12, 14b/07, 15a/09, 16a/11, 17a/09, 18a/03, 19a/05, 23a/01, 26b/02, 27b/08, 28a/09, 28a/12, 31b/08, 33a/06, 36a/03, 36a/07, 36b/11, 38b/04, 40a/15, 44a/13, 48b/10, 50a/02, 50a/05, 50a/05, 51b/02, 52a/14, 53a/07, 53b/0, 1 55a/08, 56b/08, 57a/10, 57a/15, 64a/05, 65a/11, 68b/13, 69a/01, 73a/10, 75a/14, 81b/11, 85a/08
bāzāverd	(Far.) Kirpidikeni, şeytandegirmi. b. 92b/01 [=1]		a'lā-y ı b. 12a/04 hıfz-ı b. 1b/12 muḥavvī-i b. 89a/02 muraḥḥıb-ı b. 82a/04, 89a/01 saḥne-i b. 15a/05 sāyir-i b. 94a/13
ba'zı	(Ar.) Birazı, bir kısmı; kimi. b. 10b/15, 10b/15, 11a/01, 11a/01, 11a/02, 11a/02, 11a/03, 11a/03, 11a/05, 11a/06, 12b/06, 12b/06, 12a/11, 14a/11, 14b/07, 14b/08, 17b/04, 20b/10, 21a/06, 28b/15, 2b/06, 2b/06, 33b/15, 34a/07, 38b/05, 39a/06, 39a/07, 39b/04, 3b/09, 42a/03, 42a/12, 43b/07, 4a/06, 52b/12, 60b/12, 60b/13, 61b/05, 66b/14, 71b/04, 71b/04, 71b/05, 71b/07, 71b/07, 71b/08, 71b/09, 71b/09, 71b/09, 71b/09, 71b/10, 71b/10, 71b/10, 71b/10, 72a/04, 73a/06, 75a/06, 79b/04, 79b/04, 79b/08, 7a/03, 7a/07, 90b/12, 90b/12, 90b/14 b.+lar 25b/02, 96b/15 b.+ları 73a/06 b.+na 4a/06, 7a/03, 7a/07 b.+nda 80a/03 b.+nuḥ 42a/04 b.+sı 12b/05 b.+yıla 12b/02, 12a/13, 12a/14, 12a/15, 12b/01, 3b/09 [=78]		
bedel	(Ar.) Karşılık, karşı.		

- tenkīye-i b. 13b/10, 18a/12, 43b/02
 tertīb-i b. 65b/05
 b.+de 14a/04, 59a/09, 59a/10, 6b/01, 73a/02, 83b/08, 87a/03, 94a/14
 b.+de 1b/13
 a' lā-yı b.1b/13
 b.+deki 41a/13, 41b/01
 dāhīl-i b. 41a/13, 41b/01
 b.+den 14a/15, 43b/12, 88a/10, 91b/09, 14a/01, 14a/12, 44a/14, 94b/02, 19a/10, 45a/10, 59a/13, 73a/13
 istifrāğ-ı b. 14a/01, 14a/12, 44a/14
 mādde-i b. 94b/02
 tenkīye-i b. 19a/10, 45a/10, 59a/13, 73a/13
 b.+dür 14b/06, 34a/10
 istifrāğ-ı b. 14b/06, 34a/10
 b.+e 14b/01, 64a/04, 89a/11, 13b/09, 42b/07, 14b/08, 14b/12, 46a/01, 14b/14, 61b/09
 esfel-i b. 13b/09, 42b/07
 istifrāğ-ı b. 14b/08, 14b/12, 46a/01, 61b/09
 saḥne-i b. 14b/14
 [=92]
bedenī (Ar.) Bedene mensup, vücutla ilgili.
 b.+dendür 35a/14
 sebep-i bedenī 35a/14
 [=1]
be-gāyet (Ar.) Son derece, pek ziyade.
 b. 27b/03, 30b/13, 44a/01, 44a/08, 46a/02, 47a/13, 52a/01, 56a/07, 56a/11, 74a/04
 b.+de 28a/07
 [=11]
beḳḳā (Ar.) Dilsizlik, kör ve sağırlık.
 b.+dan 88b/15
 [=1]
belā (Ar.) Gam, keder, musibet, afet, ceza, gayet zor iş.
 b. 3a/14
 b.+yı+(3) 14a/13
 b.-yı 'azīm 14a/13
 [=2]
belde (Ar.) Şehir, kasaba, memleket.
 b. 15a/15
 [=1]
beled (Ar.) Şehir, memleket.
 b. 15a/13, 89a/06
 b.+e 14b/14
 [=3]
belesān (Far.) Pelesenk ağacı, balsama ve bu ağacın yağı.
 b. 74a/12, 75a/02, 75a/05, 88a/14, 97b/02
 dühn-i b. 74a/12, 75a/02, 75a/05, 88a/14, 97b/02
 b.+dan 73b/10
 dühn-i b. 73b/10
 b.+la 27a/08, 74b/15, 75a/04
 dühn-i b. 27a/08, 74b/15, 75a/04
 [=9]
belīg (Ar.) Fasih, düzgün.
 b. 28b/01
 nef'-i b. 28b/01
 [=1]
belīlec (Far.) Belile otu.
 b. 92a/14
 [=1]
beliyye (Ar.) Felaket, keder, kasavet, tasa.
 b.+ye 44a/02
 marīze-i b. 44a/02
 [=1]

belki (Far.) İhtimal, umulur, olabilir, ne bilirsin, hatta.

b. 13a/13, 14a/15, 15b/07, 16a/04, 31b/01, 31b/15, 32a/09, 36a/01, 3a/02, 40b/03, 42a/12, 42a/14, 43b/12, 49a/03, 50a/05, 53a/07, 53a/10, 58b/07, 61a/06, 6a/09, 70b/03, 72a/06, 72a/09, 81a/08, 95a/09, 95a/11

[=26]

belkim Bkz. belki.

b. 14a/10, 43b/01, 46a/01, 46a/12, 49a/15, 49b/01, 51b/15, 53b/14, 70b/06

[=9]

benc (Ar.) Ban otu denilen uyku verici ve gözbebeğini açan bir ot.

b. 27a/02, 63a/12

mā' -i varaḳ-ı b. 63a/12

[=2]

benefsec (Ar.) Menekşe.

b. 44b/08, 46b/07, 50a/07, 58b/05, 58b/06, 65a/04, 65b/06, 65b/08, 65b/07, 88b/15

92a/05

dühn-i b. 65b/07, 88b/15

b.+i+(3) 31a/10, 44a/12, 16a/12, 42b/14

b.-i maṭbūḥ 31a/10

b.-i raṭb 44a/12

b.-i yābis 16a/12, 42b/14

b.+le 44b/07, 83a/02, 86b/04, 92a/06, 93a/12, 93a/15, 66a/04, 86a/05

dühn-i b. 83a/02, 86b/04, 92a/06, 93a/12, 93a/15

ḳurş-ı b. 66a/04, 86a/05

[=23]

benefsec-i 'askerī (Ar.) Bir tür menekşe.

b. 66a/04

[=1]

benze- Benzemek.

b.-r 16a/07, 18a/02, 18a/10, 19b/01, 19b/14, 20a/09, 22a/15, 28a/05, 33a/02, 4b/05, 51a/14, 54b/08, 58a/02, 58b/07, 65b/13, 69b/01, 71b/05, 71b/07, 71b/07, 71b/09, 71b/11, 79a/01, 7a/04, 7a/07

b.-düğičün 69b/05

b.-ye 72a/07

[=26]

ber' (Ar.) Hasta iyiliğe dönme.

b. 77b/13

[=1]

berāber (Far.) Birlikte bulunan, bir arada, bir hizada.

b. 24b/12, 26b/08, 62b/12, 62b/14, 72b/12, 73b/06, 76b/06, 78a/08, 78a/12, 87b/03, 88a/15, 95a/11

[=12]

berd (Ar.) Soğuk.

b. 2a/12

b.+e 19b/08, 19b/11, 46b/07, 96a/04

b.+i+(3) 2a/09, 2a/05, 79b/15, 71b/13

b.-i hevā 2a/09

b.-i melmesī 2a/05

b.-i sādec 79b/15

b.-i şedīd 71b/13

[=9]

berdiyy (Ar.) Hasırotu.

b. 72b/03

[=1]

berdiyyü'l-levn (Ar.) Hasırotu rengi, kahverengi.

b.+e 71b/08

[=1]

bere Vücutun herhangi bir yerinde oluşan çürük

b. 40b/13

	b.+si 46a/07 [=2]		ih̄tilāf-ı b. 60b/06, 60b/09 levn-i b. 71a/09 nütüvv-i b. 67a/01
bered	(Ar.) Dolu, dolu tanesi. b. 15b/12 b.+e 19b/01, 19b/04 b.+i+(1) 19a/14 [=4]		b.+de 61a/06, 70a/08 b.+de 61a/09, 61a/10, 61a/11 ibtidā-yı b. 61a/09, 61a/10, 61a/11
berķ	(Ar.) Şimşek. b. 71b/05 [=1]		b.+dür 71a/06, 71a/08, 71a/12 b.+i+(3) 66b/14 b.-i h̄adişe 66b/14
berre	(Ar.) Bir çeşit kanca. b. 77a/04 [=1]		b.+nüj 67a/05 ‘ilāc-ı b. 67a/05 b.+ye 93a/13, 96a/04 b.+yile 61a/08, 63b/03, 67a/03 [=26]
berred	(Ar.) Soğutma. b. 79a/11 [=1]		beşret Bkz. beşr. b. 60a/11 [=1]
besā’it	(Ar.) Basit olanlar, sade olan şeyler. b.+den 89a/06 [=1]		beşriyye Bkz. beşr. b.+ye 9a/10 [=1]
besfāyic	(Ar.) Kaya eğreltisi, pespaye. b. 64a/07, 73a/12 [=2]		beş Beş. b. 16b/01, 17a/03, 18b/12, 18b/13, 23a/05, 30a/11, 33b/08, 33b/08, 50b/01, 52a/02, 52b/12, 56b/02, 59b/09, 62a/13, 62a/13, 63a/06, 64a/06, 64a/11, 66a/06, 70a/02, 72b/04, 74b/03, 75a/02, 78a/06, 85a/12, 89b/03, 90b/01, 92b/01, 92b/02 b.+dür 17b/14, 23b/01, 23b/11, 88b/14 [=33]
beşr	(Ar.) Vücutta çıkan sivilce, ufak çıban. b. 60a/09, 60b/01, 61a/01, 66a/03, 71a/04 ‘ilāc-ı b. 66a/03 żurüb-ı b. 60a/09 b.+den 60a/12 ğayr-ı b. 60a/12 b.+dür 61b/08 b.+i+(1) 60a/07 b.+i+(3) 60a/07 b.-i ķarniyye 60a/07 [=9]		beşinci Beşinci. b. 19a/13, 28b/02, 2b/03, 34a/05, 40a/11, 51a/08, 61b/04, 66b/13, 68b/08, 72b/15, 78b/08, 80b/03, 80b/06, 81b/03, 85b/07, 93a/15 b.+nüj 2b/10
beşre	Bkz. beşr.. b. 31a/14, 60a/12, 60b/06, 60b/06, 60b/09, 60b/15, 64b/02, 67a/01, 67a/04, 68a/10, 69b/02, 71a/09 ekşer-i b. 60b/15		

- [=16]
bevāsīr (Ar.) Bāsurlar.
 b. 96a/06
 efveh-i b. 96a/06
 b.+de 18a/07
 [=2]
bevl (Ar.) İdrar, sidik, çiş.
 b.+i+(3) 25b/13
 b.-i şabī 25b/13
 [=1]
beyān (Ar.) Anlatma, açık söyleme, bildirme.
 b. 14b/11, 15b/11, 16a/06, 17b/01,
 19a/06, 19a/14, 19b/12, 1b/03,
 20a/12, 21a/03, 21a/10, 22a/08,
 22a/14, 22b/12, 26a/01, 26a/11,
 27b/06, 28a/02, 28b/03, 29a/03,
 2b/15, 30a/01, 30b/04, 30b/14,
 31a/11, 31b/06, 32a/02, 33a/01,
 33b/02, 33b/13, 34a/05, 34a/13,
 34b/12, 35a/13, 36a/10, 37a/06,
 37b/02, 37b/14, 38a/01, 38a/13,
 38b/01, 3a/12, 3b/05, 40a/11, 40b/05,
 41a/05, 41a/08, 46b/10, 47b/10,
 48a/02, 49b/02, 4a/07, 4b/03, 50a/10,
 50b/06, 51a/02, 51a/09, 54b/04,
 55a/01, 56b/06, 57a/07, 57a/13,
 57b/02, 57b/09, 57b/13, 60a/05,
 60a/07, 60a/09, 61b/04, 62b/15,
 63b/02, 63b/04, 63b/08, 64b/01,
 64b/08, 65a/07, 65a/15, 65b/11,
 66b/14, 67a/07, 67a/13, 67b/01,
 68a/15, 69a/15, 6a/06, 6b/01, 6b/11,
 70b/06, 71a/04, 71a/13, 75a/09,
 78a/01, 78a/03, 78a/03, 78a/05,
 78a/06, 79a/14, 79a/15, 80a/15,
 80b/01, 81a/05, 81a/11, 81b/05,
 81b/15, 82a/07, 82b/14, 83a/05,
 83b/10, 83b/15, 84a/10, 84b/07,
 84b/10, 85b/03, 85b/08, 85b/15,
 86a/14, 86b/09, 87a/01, 87a/05,
 87a/13, 87b/08, 89a/05, 8a/01, 8a/02,
 90b/06, 91a/13, 93b/01, 94a/05,
 95a/05
 b.+i+(2) 53a/15, 57a/06, 60a/11,
 60b/05, 82a/13
 b.+i+(3) 5b/14, 2b/07, 69b/02, 7b/03,
 7a/15
 b.-i 'aded-i 'azli'l-'ayn 5b/14
 b.-i 'aded-i tabakāt'i'l-'ayn
 2b/07
 b.-i fark 69b/02
 b.-i huşul-ı başar 7b/03
 b.-i mezkūrāt 7a/15
 b.+la 61b/07
 b.+ları 33b/12
 [=141]
beyānū'l-'aşabi'n-nevrī ve'l-'aşabi'l-muḥrik
 (Ar.) Sinirlerin parlaklığının ve yakıcılığının
 beyanı.
 v. 6a/07
 [=1]
beyānū'l-'ecfān ve'l-'eşfār (Ar.) Göz
 kapaklarının ve kirpiklerin beyanı.
 b. 7b/07
 [=1]
beyānū'r-rūḥi'n-nefsānī (Ar.) Nefsanî ruhun
 beyanı.
 b. 6b/10
 [=1]
beyānū'r-rutūbeti'l-beyziyye (Ar.) Beyziyye
 tabakasının rutubetinin beyanı.
 b. 4b/12
 [=1]
beyānū'r-ruṭūbeti'l-celīdiyye (Ar.) Celīdiyye
 tabakasının rutubetinin beyanı.
 b. 2b/13
 [=1]

<p>beyānū'r-ruṭūbetū'z-zücāciyye (Ar.) Zücaciyye tabakasının rutubetinin beyanı. b. 3a/08 [=1]</p> <p>beyānū't-ṭabaḳati'l-'ankebūtiyye (Ar.) Ankebutiyye tabakasının beyanı. b. 4b/04 [=1]</p> <p>beyānū't-ṭabaḳati'l-'inebiyye (Ar.) Inebiyye tabakasının beyanı. b. 5a/07 [=1]</p> <p>beyānū't-ṭabaḳati'l-ḳarniyye (Ar.) Karniyye tabakasının beyanı. b. 5b/04 [=1]</p> <p>beyānū't-ṭabaḳati'l-meşīmiyye (Ar.) Meşimiyye tabakasının beyanı. b. 3b/15 [=1]</p> <p>beyānū't-ṭabaḳatū's-şulbe (Ar.) Sulbe tabakasının beyanı. b. 4a/13 [=1]</p> <p>beyānū't-ṭabaḳatū's-şebekiyye (Ar.) Şebekiyye tabakasının beyanı. b. 3b/03 [=1]</p> <p>beyāz (Ar.) Gözün kornea tabakasında meydana gelen beyaz leke. b. 27b/06, 50b/13, 55b/10, 61b/06, 62a/01, 62a/03, 62b/01, 63a/02, 71a/10, 80b/04 edviye-i b. 62a/01 ḳal'-ı b. 62a/03, 62b/01 b.+a 34b/01, 3b/01, 52b/15, 58a/08, 58b/07, 61b/15, 62b/08, 67a/03, 74a/10, 83a/06, 88b/10, 96a/03 şāhib-i b. 62b/08</p>	<p>b.+çün 62b/11 b.+da 17b/12, 23a/10, 3a/13, 48a/15 b.+dan 58a/05, 88a/05 b.+ı+(1) 61b/04, 62b/03, 62b/09, 62b/15 b.+ı+(2) 20a/13, 45b/06 b.+ı+(3) 21a/04, 96a/11, 71b/08, 97b/12, 41b/06 b.-ı 'atīḳ 96a/11 b.-ı 'ayn 21a/04 b.-ı berdiyü'l-levn 71b/08 b.-ı ḳarniyye 97b/12 b.-ı sevād 41b/06 b.+ına 48a/07 b.+ıyıla 3a/11 [=42]</p> <p>beyāz-ı beyz (Ar.) Yumurta akı. b. 11a/05, 12a/02, 24a/02, 42a/13, 43a/12, 43b/10, 47a/02, 4b/13, 65b/09, 96a/14 b.+dür 9a/06, 9a/07 laṭīf-i b.-ı beyz 9a/06, 9a/07 b.+e 43b/03 b.+le 13b/10, 58b/10, 95a/03 [=16]</p> <p>beyāz-ı eşfār (Ar.) Kirpiklerin beyazlaşması hastalığı. b. 27b/07 [=1]</p> <p>beyāz-ı hüdüb (Ar.) Bkz. beyāz-ı eşfār. b. 15b/13 [=1]</p> <p>bey'ī (Ar.) Satılmış. b. 63a/02 [=1]</p> <p>beyn (Ar.) Ara, aralık. b.+inden 89a/15 şürb-i b. 89a/15 [=1]</p>
---	--

- beyt** (Ar.) Mesken, ev, hane.
 b.+i+(3) 77a/08
 b.-i muzlime 77a/08
 [=1]
- beyyin** (Ar.) Açık, aşikar.
 b. 82b/12, 83a/11
 nef'-i b. 82b/12
 zārār-ı b. 83a/11
 b.+le 80b/11
 aẓrār-ı b. 80b/11
 [=3]
- beyz** (Ar.) Yumurta.
 b. 96a/14, 90a/06
 kuşūr-ı b. 90a/06
 b.+i+(3) 44a/04, 54b/12, 62b/14,
 62a/05
 kuşūr-ı b.-i decāc 44a/04,
 54b/12
 kuşūr-ı b.-i mükelles 62b/14
 kuşūr-ı b.-i na'ām 62a/05,
 62a/15
 [=7]
- beyzā** (Ar.) Daha ak, çok beyaz.
 b. 50b/13, 60b/02, 60b/10, 93a/10
 zīre-i b. 93a/10
 b.+yi+(3) 2b/15, 58a/12, 5b/05,
 49a/05
 b.-y1 şāfiye 2b/15, 58a/12,
 5b/05
 b.-y1 şulbe-i 'aşabiyye 49a/05
 [=8]
- beyziyye** (Ar.) Gözdeki sert tabaka, göz akı.
 b. 4b/09, 4b/12, 5b/01, 68a/14,
 70b/09, 70b/14, 79a/15 79b/07,
 79b/09, 79b/11, 82a/08
 eczā-y ı b. 79b/07
 emrāz-ı b. 68a/14, 79a/15
 kübr-i b. 79b/11
- ruṭūbet-i b. 4b/09, 4b/12,
 70b/09
 şığar-ı b. 79b/09
 b.+de 79b/02
 eczā-yı b.79b/02
 b.+den 67b/09, 68a/13, 70b/14,
 69a/07, 65b/02
 keşret-i ruṭūbet-i b. 68a/13,
 67b/09
 kılllet-i b. 70b/14
 nokşān-ı b. 69a/07
 ruṭūbet-i b. 65b/02
 b.+dür 2b/11, 68b/03, 2b/03, 5a/08
 ruṭūbet-i b. 68b/03
 keşret-i ruṭūbet-i b. 2b/03
 kuddām-ı b. 5a/08
 b.+ye 4b/10, 5a/15
 ruṭūbet-i b. 4b/10, 5a/15
 b.+yi+(1) 79a/15, 5a/10, 5b/04
 emrāz-ı ruṭūbet-i b. 79a/15
 ruṭūbet-i b. 5a/10, 5b/04
 b.+ (3) 79b/15
 ğılaż-ı b.i muḥālata 79b/15
 [=27]
- bezr** (Ar.) Tohum, ekilecek tane.
 b.+i+(3) 92a/02, 64a/08, 92b/09,
 79a/07, 64a/08, 64a/08, 74b/01,
 73b/06, 74b/02, 29a/08, 9b/08, 70a/11
 b.-i ḥass 92a/02
 b.-i hindībā 64a/08
 b.-i kaṭūnā 92b/09
 b.- kerefis 79a/07
 b.-i kışsa 64a/08
 b.-i küşüş 64a/08
 b.-i nānḥuvāh 74b/01
 b.-i rāziyānec 73b/06, 74b/02
 b.-i verd 29a/08, 9b/08
 lu'āb-ı b.-i kaṭūnā 70a/11
 [=12]

bezrü'l-ḥass (Ar.) Marul tohumu.

b. 96a/11

[=1]

bī-arām (Ar.) Durup dinlenmeyen.

b. 9a/04

[=1]

bi-'avni'l-lāḥ (Ar.) Allahın yardımıyla.

b. 4b/03

[=1]

bi'ayniḥī (Ar.) Olduğu gibi, aynıyla, tıpkı.

b. 64b/04, 6b/06, 77b/07, 81a/05,
81a/07

[=5]

bi-ḥasebi'l-müşāhed (Ar.) Görüldüğü üzere.

b. 95a/04

[=1]

bil- Bilmek.

b. 3b/15, 45b/03, 4b/04, 53b/15,
55a/01, 61a/04, 61a/06, 61a/08,
61b/09, 66a/03, 6b/12, 71a/06, 71a/07,
71a/08, 71a/10, 71a/12, 71a/13,
72a/06, 72b/03, 72b/07, 72b/14,
73a/02, 73b/12, 77b/08, 78a/06,
78a/08, 78a/09, 78a/12, 78a/13,
78a/15, 78b/04, 78b/06, 78b/07,
78b/08, 78b/10, 78b/11, 81a/11,
84b/14, 84b/14, 85a/03, 85a/04,
86a/14, 89a/05, 8a/10

b.-e 12a/07, 1b/07

b.-gil 3a/08

b.-mek 10a/09, 10b/15, 11a/08,
39a/06, 46a/10, 49a/11, 75a/11,
87b/12, 8a/15, 86b/12

b.-meyen 84b/03

[=55]

bilā (Ar.) –sız, siz.

b. 38a/11

[=1]

bilād (Ar.) Memleketler, şehirler, kasabalar.

b. 2a/10, 2a/15

b.+ı+(3) 15a/14, 15a/15, 15a/14

b.-ı ḥabeş 15a/14

b.-ı 'ırāk 15a/15

b.-ı şakālibe 15a/14

[=5]

bi'l-'akis (Ar.) Aksine, tam tersine.

b. 91a/13

emr-i b. 91a/13

[=1]

bi'l-'arż (Ar.) Belli etme, gösterme.

b. 67b/03

b.+dur 21a/06 22a/01, 67b/02

[=4]

bi'l-cümle (Ar.) Hep, bütün, toptan.

b. 13b/14, 16a/09, 19a/10, 21b/12,
26b/01, 29b/07, 30b/11, 32b/11,
37b/10, 44a/14, 44b/10, 55a/14,
57a/05, 60b/12, 75a/07, 84b/08,
85a/04, 86a/07, 88a/02, 94b/05, 9a/14

[=21]

bile Bile, dahi.

b. 21a/09, 21a/15, 21b/03, 30a/04,
49a/13, 50b/07, 67b/08, 77a/07,
78a/07, 78a/12, 86a/12, 8a/14, 8b/07,
90b/08

b.+dür 21a/07, 34a/02

[=16]

bi'l-ḥadīd (Ar.) Demir ile.

b. 53a/15

[=1]

bilin- Bilinmek.

b.-e 21a/10, 21b/09, 25a/06, 29b/04,
42a/15, 76b/05, 90b/15, 94a/10

b.-mese 29b/08

b.-üp 67b/12, 68b/12, 71a/05

[=12]

bi'l-küllīye (Ar.) Büsbütün, bütün bütün.

b. 40b/03, 40b/13

[=2]	50a/13, 50a/15, 50a/15, 50b/01,
bi'l-külliyen Bkz. bi'l-külliyen	50b/04, 50b/04, 50b/06, 51a/01,
b. 40b/12	51a/04, 51a/09, 51a/14, 51b/07,
[=1]	51b/08, 51b/08, 51b/10, 52a/03,
billür (Far.) Billür.	53a/04, 53b/02, 53b/03, 53b/05,
b. 3a/01	53b/05, 53b/07, 53b/13, 53b/14,
[=1]	53b/15, 54a/01, 54a/02, 54a/02,
bi'l-vāsıta (Ar.) Vasıtası ile.	54a/14, 55a/06, 55b/12, 55b/14,
b.+dur 8a/10	55b/15, 55b/15, 56a/04, 56a/08,
[=1]	56a/09, 56a/11, 56a/15, 56b/14,
bi'n-nār (Far.) Nār.	57a/02, 57a/07, 58a/01, 58a/03,
b.+la 89b/05	58a/04, 58a/09, 58a/12, 58a/14,
varağ-ı b. 89b/05	58a/15, 58b/07, 59a/03, 59a/04,
[=1]	59a/05, 59b/10, 5b/12, 62a/09, 62a/14,
bir Bir.	62b/06, 62b/13, 63a/04, 63a/10,
b. 10a/06, 12b/04, 12a/06, 14a/07,	63a/13, 63a/14, 63b/05, 63b/06,
15b/05, 15b/10, 16a/06, 16a/07,	63b/09, 63b/15, 64a/06, 64a/07,
16b/03, 16b/12, 17a/04, 17b/09,	64a/07, 64a/12, 64a/14, 64b/05,
18a/02, 18a/09, 18a/09, 18b/07,	64b/06, 64b/06, 66a/04, 66a/05,
18b/12, 18b/14, 19a/14, 19b/05,	66a/14, 66a/15, 69a/03, 69a/04,
19b/12, 19b/14, 1b/10, 20a/09,	69a/06, 69b/01, 6a/10, 6a/13, 70a/05,
21a/11, 21b/14, 22a/14, 22a/15,	70b/02, 71a/08, 71a/11, 71a/14,
22b/06, 22b/07, 22b/10, 22b/12,	71b/13, 72b/09, 73b/06, 73b/07,
23a/15, 23b/01, 23b/02, 23b/07,	73b/14, 73b/15, 74a/11, 74a/12,
23b/13, 24a/05, 24a/10, 25a/04,	74a/15, 74b/12, 74b/13, 75b/05,
25b/12, 26b/11, 26b/12, 26b/12,	76a/11, 76a/11, 76a/14, 77a/09,
27b/01, 27b/02, 27b/07, 28a/14,	77a/09, 78a/09, 78b/02, 78b/02,
29a/09, 29a/09, 29a/15, 30a/11,	78b/04, 78b/07, 78b/13, 78b/15,
30a/12, 30b/01, 30b/15, 31a/06,	7a/03, 7a/07, 7b/08, 82b/12, 85a/11,
31b/01, 31b/06, 31b/14, 31b/15,	85a/12, 86b/03, 86b/06, 86b/06,
32a/05, 32a/11, 32a/14, 32b/09,	86b/07, 86b/07, 86b/14, 88b/07,
33a/03, 33b/09, 34a/14, 35b/02,	88b/08, 88b/08, 88b/12, 88b/13,
35b/03, 35b/05, 35b/07, 35b/12,	88b/13, 89a/02, 89a/05, 89b/04,
36a/02, 36a/13, 36a/14, 36a/15,	89b/06, 89b/06, 89b/11, 90a/04,
36b/01, 37a/15, 37b/13, 38a/05, 3a/14,	90a/04, 90a/07, 90a/08, 90a/10,
41a/02, 41a/03, 43a/11, 43b/10,	90a/11, 90a/13, 90b/02, 90b/02,
44a/07, 45a/04, 45a/09, 46a/08,	90b/04, 90b/12, 90b/12, 91a/09,
46b/02, 46b/10, 47a/05, 47b/01,	91a/10, 92a/01, 92a/01, 92a/09,
48b/04, 49a/02, 49b/15, 4a/07, 4b/06,	92a/10, 92a/11, 92b/03, 92b/03,

92b/04, 93a/01, 93a/06, 93a/07,
 93a/07, 93a/10, 93a/12, 93a/14,
 94b/13, 95a/02
 b.+dür 18b/14, 53a/04, 71b/06,
 80a/14, 83a/05, 86b/01
 b.+er 89b/04
 b.+i+(2) 6a/01, 11a/10, 12b/04,
 13b/03, 13b/03, 15a/02, 15a/03,
 15b/12, 21b/05, 21b/08, 21b/08,
 23b/02, 25a/07, 2b/13, 2b/13, 30a/08,
 38a/02, 38a/09, 45b/05, 46a/05,
 48a/06, 48a/06, 57a/12, 58b/15, 5a/10,
 5b/15, 64a/13, 65b/04, 66b/06,
 68b/15, 6a/02, 6a/02, 6b/03, 72b/09,
 72b/09, 81a/04, 81b/10, 82a/03,
 83a/08, 85b/01, 87a/05, 87a/06,
 89b/08, 8a/10, 8b/09, 8b/10
 b.+idür 46b/12
 b.+inde 5a/06, 77b/11, 78a/08, 7a/11
 b.+inden 16b/03, 16b/11, 16b/11,
 16b/12, 17a/03, 17b/14, 18a/07,
 18a/09, 18b/12, 18b/13, 19b/05,
 21a/13, 23a/14, 23a/15, 23b/01,
 23b/06, 23b/06, 26b/13, 27a/02,
 27a/05, 27a/07, 28a/14, 29a/09,
 30a/11, 30a/12, 30b/01, 33b/09,
 35b/03, 37a/15, 37b/12, 43b/10,
 45a/04, 45a/09, 45a/09, 46b/02,
 47a/15, 47b/02, 47b/06, 47b/07,
 47b/07, 47b/08, 48b/01, 48a/02,
 48b/03, 48b/03, 48b/04, 48a/11,
 48a/11, 50a/13, 50a/15, 50b/04,
 51b/13, 52a/02, 52a/03, 52b/13,
 53a/01, 53a/02, 53a/03, 53a/04,
 55b/12, 55b/13, 55b/13, 56a/04,
 56b/13, 56b/13, 57a/02, 59b/09,
 59b/10, 62a/05, 62a/09, 62a/09,
 62a/10, 62b/06, 63a/03, 63a/06,
 64a/08, 64a/09, 64a/11, 64a/14,

64a/15, 66a/14, 69a/06, 70a/10,
 70a/10, 74b/01, 74b/01, 74b/02,
 74b/03, 74b/04, 74b/10, 74b/11,
 74b/12, 74b/13, 75a/01, 75a/02,
 80a/07, 88b/06, 88b/07, 88b/08,
 88b/11, 88b/12, 88b/13, 90a/03,
 90a/11, 90b/01, 90b/02, 91b/15,
 92a/14, 92a/15, 92b/01, 93a/10,
 93a/14, 95a/02
 b.+ine 11a/09, 1b/04, 35b/04, 57b/14,
 80b/10, 83a/12, 87a/12, 8a/04, 95a/06
 b.+inün 11a/06, 21b/05, 21b/07,
 21b/08, 2b/05, 36b/01, 78a/01,
 78a/03, 78a/06, 7b/10, 7b/11, 81a/04,
 8b/06
 b.+isi 4a/01, 4a/02, 21a/05, 21a/06,
 21b/04, 21b/04, 21b/05, 21b/15,
 22a/01, 34b/01, 34b/02, 79b/04,
 84a/01, 84a/10, 85b/08, 85b/08
 b.+isiçün 10b/09
 b.+isini 70b/03, 70b/04
 b.+iyle 14b/12, 2b/02, 38b/08, 90b/09
 [=484]

birbir Birbir.

b.+inden 6a/11, 6b/07
 b.+ine 4b/09, 20a/14, 24b/11, 75b/02
 b.+iyile 6a/10, 12b/09, 20b/11
 [=9]

bîre (Far.) Kanca; bir ağız dolusu.

b. 76b/12
 [=1]

biryân (Ar.) Susuz ve tandırda pişirilen kebab.

b. 56a/14, 82b/08, 82b/09, 82b/11
 [=4]

birinci Birinci.

b. 26a/01, 32a/01, 37a/06, 48a/01,
 57b/02, 64b/08, 70b/05, 80b/05,
 83b/15, 87a/13

	[=10]		
birle	İle, vasıtasıyla, birlikte. b. 7b/01 [=1]		b.-ur 93b/05 [=1]
biş-	Pişmek. b.-dügin 23b/13 b.-miş+(1) 22b/08 [=2]		boyun Boyun. b.+ı+(2) 93b/04 [=1]
bit-	Oluşmak, gövermek, meydana gelmek. b.-dügi 22a/15 b.-e 28a/01 b.-er 22a/05, 40b/14, 48a/03, 48a/04, 77b/12 b.-meye 22a/12, 26a/10 b.-se 35b/14 b.-üp 26a/02, 36a/05, 48a/03 [=13]		böyü- Büyümek. b.-se 40a/14 [=1]
bi-tevfikullāh (Ar.) Allahın yardımıyla. b. 4b/04 [=1]			böyük Büyük. b. 19b/09, 80b/12 [=2]
bi't-ṭabi (Ar.) Tabiatıyla, tabi olarak. b. 67b/02, 78a/11 b.+dür 21a/05, 21b/15 67b/02 [=5]			bu Bu. b. 10a/08, 10b/02, 10b/09, 11a/06, 11a/08, 11b/10, 15b/11, 16a/08, 16b/06, 17a/08, 19b/14, 21b/01, 22a/06, 22b/15, 24b/08, 24b/10, 25b/03, 26a/12, 26a/14, 26b/05, 27a/13, 27b/02, 27b/03, 27b/12, 28b/05, 28b/06, 28b/07, 28b/07, 28b/11, 2a/01, 30a/05, 30b/08, 30b/15, 32a/08, 32b/07, 32b/15, 33b/11, 34b/03, 35a/01, 35b/01, 35b/04, 36a/09, 36a/12, 36b/06, 36b/06, 36b/09, 37b/04, 38a/08, 38a/09, 38a/10, 38a/15, 38b/01, 38b/02, 38b/11, 39a/05, 40a/07, 40a/07, 40a/14, 40b/01, 40b/08, 40b/10, 41a/01, 41a/02, 41a/10, 41a/14, 41b/03, 41b/03, 41b/04, 41b/06, 42a/01, 42a/07, 42a/11, 44a/01, 45a/08, 45b/01, 45b/02, 45b/10, 46a/03, 46a/07, 49b/11, 50a/04, 50a/06, 51b/02, 52a/12, 52b/02, 52b/02, 53b/04, 54b/12, 55a/10, 55a/11, 55b/01, 56a/02, 56a/02, 56b/09, 57a/05, 59a/10, 59a/11, 60a/12, 60b/04, 61a/03, 61a/08, 61a/13, 61b/06, 61b/07, 61b/09, 61b/11, 63a/01, 63b/11,
bitür-	Oluşturmak, gövertmek. b.-e 22b/15 b.-en 59b/14 b.-endendür 41a/01 b.-üp 27a/04, 27a/10, 27a/13, 35b/13 b.-ür 26b/09, 27a/11, 27a/11, 40b/14, 95b/04, 97a/11 [=13]		
bi'z-zāt (Ar.) Kendi kendisi. b. 8a/09 [=1]			
bi'z-zıdd (Ar.) Zıttı ile. b.+dur 95a/08 [=1]			
boğul-	Boğulmak.		

63b/14,	64a/02,	64b/12,	64b/14,	64a/05,	64a/14,	64b/05,	65b/14,
65a/01,	65a/02,	65a/10,	65b/02,	66a/03,	66a/04,	66a/14,	66b/06,
67a/12,	67b/10,	68b/05,	69b/04,	69a/03,	6a/11,	70a/04,	70a/09,
69b/05,	69b/07,	6a/05,	6b/11,	71a/13,	73b/14,	74a/01,	74a/11,
71a/15,	71b/03,	71b/08,	71b/12,	74b/10,	75a/01,	75a/05,	83a/08,
71b/14,	72a/06,	72a/15,	72b/09,	85a/11,	86b/06,	88a/13,	88b/05,
73b/11,	73b/13,	75a/13,	75b/13,	88b/05,	88b/10,	89b/02,	89b/07,
76a/07,	76b/02,	76b/03,	76b/06,	89b/07,	89b/14,	90a/02,	90a/05,
77b/06,	78b/07,	78b/10,	79a/02,	90a/06,	90a/08,	91b/13,	91b/15,
79a/02,	79a/04,	79a/05,	80a/07,	92a/05,	92a/09,	92a/13,	92b/13,
80a/08,	80a/10,	80b/06,	80b/09,	93a/01,	93a/06,	93a/10,	93a/13,
81a/04,	81b/05,	81b/07,	81b/15,	94b/13,	95a/01		
82a/01,	82a/03,	82a/03,	82a/07,	b.+durur	27a/13,	29a/14,	29b/01,
82b/03,	82b/14,	83a/01,	83a/15,	33b/07,	37a/14,	41a/02,	48a/15
83b/01,	83b/03,	83b/04,	83b/05,	b.+ncılayın	54a/15,	68a/07	
83b/07,	83b/10,	83b/14,	84a/03,	b.+ncılayındur	43a/13		
84a/05,	84b/03,	84b/05,	85a/07,	b.+nda	59a/01		
85a/10,	85a/15,	85a/15,	85b/05,	b.+ndan	18a/14,	20a/11,	36b/08,
85b/06,	86a/04,	86a/15,	86b/09,	37a/03,	42b/13,	53b/05,	61a/05,
86b/12,	86b/14,	86b/15,	87a/03,	68b/10,	73a/07,	76a/14,	83a/12,
87a/05,	8a/01,	8a/07,	90b/07,	86a/04,	87a/08,	87a/11	
90b/09,	90b/11,	92a/07,	93b/01,	b.+nlar	17b/07,	43a/08,	44b/11,
94b/08,	9a/13,	9b/11		45a/11,	45a/14,	46a/09,	55b/01,
b.+dur	11b/03,	16a/15,	16b/09,	67a/12,	84a/02		
17a/02,	17b/12,	18a/07,	18b/06,	b.+nlara	55a/10		
18b/11,	19b/04,	23a/11,	23b/14,	b.+nlardan	16a/02,	16a/04,	26b/11,
24b/03,	25b/11,	27a/02,	27a/05,	36b/01,	43b/05,	57b/14,	64a/13,
27b/05,	28a/14,	29a/07,	29a/10,	71b/15,	78a/03,	78a/05,	9b/10
29a/15,	29b/05,	30a/10,	37b/12,	b.+nlaruñ	10a/03,	11b/11,	11b/15,
39a/04,	3b/11,	43b/08,	43b/14,	16b/11,	17b/14,	18a/09,	18b/12,
44a/04,	45a/04,	45a/08,	46a/14,	1b/06,	21a/13,	23a/14,	23b/01,
46b/01,	46b/04,	47a/14,	47b/05,	23b/02,	26a/05,	27a/02,	30a/15,
48a/10,	50a/12,	50a/14,	51b/07,	38b/07,	42b/04,	46a/06,	48b/01,
51b/12,	52a/02,	52b/12,	53a/01,	48a/13,	50a/07,	51b/04,	57a/12,
53a/15,	54b/12,	55b/11,	56a/04,	61b/03,	61b/14,	73b/10,	83a/02,
56a/07,	56a/07,	56a/14,	56b/04,	b.+nlaruñçün	8b/14		
56b/11,	57a/01,	59a/03,	59b/08,	b.+nlaruñla	11b/10,	8a/07	
5a/11,	60a/01,	62a/04,	62a/13,	62b/03,			
62b/10,	62b/11,	63a/03,	63a/05,	b.+nuñ	13b/11,	17a/07,	26a/07,
				34b/11,	44b/13,	46a/08,	46b/09,

- 60b/01, 61b/15, 64b/12, 87a/04,
87a/10, 89a/10, 96b/12
b.+nuḡla 82b/01
b.+radan 80b/07
[=406]
- buçuk** Buçuk, yarım.
b. 16b/03, 16b/03, 18b/12, 23a/15,
29a/09, 47a/15, 47b/01, 48b/04,
50a/15, 50b/01, 50b/03, 50b/04,
51b/08, 51b/08, 52a/03, 55b/14,
56a/09, 62a/15, 62b/06, 64a/07,
74b/02, 74b/05, 74b/05, 74b/06,
85a/11, 85a/12, 86b/07, 88b/08,
93a/06
[=29]
- budd** (Far.) 1.Ateş karıştırılan ucu yanık odun
parçası.
b. 16b/10, 47a/15, 50a/15, 50b/04,
55b/12,
2.(Far.) Bir hastalık adı.
b. 62b/11, 68a/12, 73b/05, 73b/07,
73b/14, 74a/01, 74a/05, 74a/09,
74a/10, 74a/14, 75a/05, 75a/07,
79a/14, 81a/07, 84b/08, 85a/07,
85a/10, 87b/13, 96a/05, 96b/09,
97a/07, 97a/08, 97a/10
[=28]
- buğrā** (Ar.) Turna kuşu.
b.+dan 64a/03
[=1]
- buḡār** (Ar.) Buḡu.
b. 34b/03, 42a/09, 44a/10, 44b/12,
6b/12, 79b/02, 80a/12, 94b/03
def' -i b. 80a/12
iḡtiḡān-ı b. 44b/12
b.+dan 34b/04, 79b/05, 91a/08
b.+dur 2a/13
b.+dur 20a/01, 79b/02
imtinā' -yı taḡallül-i b. 20a/01
- levn-i b. 79b/02
b.+ı+(2) 65a/04, 65a/05, 80b/15
b.+ı+(3) 51b/05, 88a/03, 87b/14,
78a/13, 79a/05, 82a/15, 91b/05,
89a/13, 6b/13
b.-ı ḡalīz 51b/05
b.-ı ḡalīze-i raṡb 88a/03
b.-ı ḡalīz-i raṡb 87b/14
b.-ı ma' de 78a/13, 79a/05,
82a/15
b.-ı redī 91b/05, 89a/13
b.-ı ṡabī' at 6b/13
b.+ına 46b/08, 82b/10, 89a/03
b.+ları 34b/03
b.+uḡ 79b/03
[=31]
- buḡārāt** (Ar.) Buḡular.
b. 90b/10, 90b/13, 92b/15
keṡret-i b. 90b/13
b.+ı+(3) 31a/14, 80a/11, 91b/03
b.-ı ḡalīze 31a/14
b.-ı ma' de 80a/11
b.-ı reddiye 91b/03
[=6]
- buḡūr-ı meryem** (Far.+Ar.) Yer somunu,
domuz etmeḡi, domuz soḡanı, macar şalgamı.
b. 74a/09
'uṡāre-i b. 74a/09
[=1]
- buḡrāt** Tıbbın babası Yunan hekimi
Hippokrates.
b. 12b/14
[=1]
- buḡūl** (Ar.) Sebzeler, otlar, yeşillikler.
b.+dan 73b/01
ekl-i b. 73b/01
[=1]
- bul-** Bulmak.
b.-maḡdur 91a/08

b.-up 17a/06, 20a/05, 38a/11, 5a/01, 62b/08, 82a/11, 91a/09	ruṭūbet-i māliḥe-i b.-i ḡālīz 30b/07
b.-ur 2a/09	[=6]
[=9]	burun Burun.
bulaşdurul- Bulaştırılmak.	b.+dan 39b/09
b.-a 25b/05	[=1]
[=1]	büşeryūn (Grek.) Bkz. ḥabb.
bulun- Bulunmak.	b. 58a/11
b.-an 37b/10	[=1]
b.-masa 63a/11, 72b/09	buşrā (Ar.) Bağdat yakınlarında bir köy adı.
b.-mayup 75a/14	b. 53a/03
b.-maz 63b/15, 68b/04	[=1]
b.-sa 14a/07	būstān (Far.) Gül ve çiçek kokularının çok olduğu yer, bahçe.
b.-up 72b/09	b. 1b/13
b.-ur 33b/15	ḥāfız-ı b. 1b/13
[=9]	b.+lara 89a/03
buḡar Gözün pınarı, gözün iç köşesi.	[=2]
b.+dan 55b/05	bustānī (Far.) Bostana ait.
[=1]	b. 74a/15
būraḡ (Far.) Genelde kuyumcuların kullandığı tuza benzer madde, doğal sodyum bikarbonat.	[=1]
b. 11a/04, 22b/06, 25b/12, 28b/02, 61b/13, 94b/13, 96a/10	buṭ' (Ar.) Yavaş.
[=7]	b.+ı+(3) 2a/05
būraḡ-ı aḡmer (Far+Ar.) Siyah renkli bir tür tuz.	b.-ı hareket 2a/05
b. 62b/10, 62b/11	[=1]
[=2]	buṭma (Ar.) Beneviş ağacı.
būraḡ-ı ermenī (Far+Ar.) Sodyum bikarbonat.	b. 19b/02
b. 19b/06, 28a/14, 48b/01, 53a/02, 62a/09, 62b/06, 74a/15, 74b/12	şamḡ-ı b. 19b/02
[=8]	[=1]
būraḡıyye Bkz. būraḡ	buṭūn (Ar.) Karınlar.
b. 30/10, 51a/03, 60b/12	b.+ı+(3) 84a/08
māliḥe-i b. 51a/03, 60b/12	b.-ı dimāḡ 84a/08
b.+den 51a/03	[=1]
faẓla-i māliḥe-i b. 51a/03	būkā (Ar.) Ağlama, gözyaşı dökme.
b.+ı+(3) 30a/03, 30b/07	b.+dan 87b/11
ruṭūbet-i b.-i laṭīfe 30a/03	[=1]
	būldān (Ar.) Şehirler, memleketler, iller. b.+da 46a/05

- b.+ı+(3) 52a/13
b.-ı bāride 52a/13
[=2]
- bürku'** (Ar.) Yüz örtüsü, peçe.
b. 87a/15
[=1]
- bürūd** (Ar.) Soğuk.
b. 27b/04, 56a/03
şıfat-ı b. 27b/04, 56a/03
b.+ı+(3) 30a/09, 30a/09, 30b/11,
34a/11, 45b/14, 46b/09, 52b/14,
55a/15, 56a/03
b.-ı hışırım 30a/09, 30b/11,
34a/11, 45b/14, 46b/09,
55a/15, 56a/03
şıfat-ı b.-ı hışırım 30a/09
b.-ı hindī 52b/14
[=11]
- bürūdet** (Ar.) Soğukluk.
b. 2a/02, 2a/08, 2a/11, 46a/05
b.+den 55b/07
b.+ı+(2) 15a/12, 49b/06
b.+ı+(3) 2a/05, 2a/10, 55b/02, 72a/01
b.-i mizāc 2a/05, 2a/10,
55b/02, 72a/01
b.+le 31b/02
[=12]
- büssed** (Ar.) Mercan.
b. 62a/14, 90a/03, 96a/02
[=3]
- büşür** (Ar.) Vücutta çıkan sivilceler,
çıbanlar.
b. 58b/03, 60b/12, 60b/13, 61a/04,
66b/03, 9b/07
envā'-ı b. 61a/04
eslem-i b. 60b/13
b.+da 56b/11, 96b/02, 9b/15
b.+ı+(3) 28b/06
b.-ı keşir 28b/06

b.+uğ 60b/13

[=11]

büzül- Büzülmek.

b.-se 21a/13

[=1]

C

ca'de Venüs saçı

c. 27a/02, 96b/10

[=2]

cāf (Far.) Kuruma.

c.+a 26a/09

[=1]

cā'iz (Ar.) İşlenilmesinde cevaz olan, olabilir,
olur.

c.+dür 76a/07, 77b/06

[=2]

cālīnūs Roma dönemi Bergamalı hekim
Galen.

c. 26a/08, 48a/08, 5a/05, 8b/03,
90a/14, 95a/07, 95a/08, 96b/08

re'y-i c. 95a/07, 95a/08

[=8]

cāmi' (Ar.) Cem eden, derleyen, toplayan.

c.+ı+(3) 86b/05

c.-i leyyin 86b/05

[=1]

cāmid (Ar.) Donmuş, donuk, cansız.

c. 19b/13

c.+den 37b/05

ğarīb -i c. 37b/05

[=2]

cāmide Bkz. cāmid.

c. 3a/07, 81a/01

[=2]

- cānib** (Ar.) Taraf, cihet, yan.
 c. 42b/05, 58b/12
 c.+deyise 58b/12
 c.+i+(2) 90b/12
 c.+i+(3) 6a/01, 5b/15, 20a/01, 68a/03,
 6a/01, 93a/08, 48b/13, 87b/01
 c.-i enf 6a/01
 c.-i māḳ-ı ekber 5b/15
 c.-i maraḫ 20a/01, 68a/03
 c.-i şudḡa 6a/01
 c.-i şakīka 93a/08
 c.-i zufre 48b/13
 zū'-i c.-i āḫir 87b/01
 c.+inden 6a/08
 [=13]
- cānibeyn** (Ar.) İki yan, iki taraf.
 c.+den 77a/08
 re's-i c. 77a/08
 [=1]
- cārī** (Ar.) Cereyan eden, akan, geçen,
 yürüyen.
 c. 38a/04, 45a/01, 55a/01, 55a/02,
 55a/04, 55b/10, 62a/05, 80b/13,
 84a/07, 93b/11
 ḳānişa -i c. 62a/05
 [=10]
- cāriye** (Ar.) Kız.
 c. 47a/01, 47a/03, 47b/11, 48a/01,
 51b/11, 65b/09, 93a/12, 93a/15
 leben-i c. 47a/01, 47a/03,
 47b/11, 48a/01, 51b/11, 65b/09,
 93a/12, 93a/15
 c.+dür 89a/05
 ḫālet-i c. 89a/05
 c.+yi+(1) 42b/10
 ḡarż -ı mādde-i c. 42b/10
 c.+yile 42b/02, 47a/06, 47b/03,
 65b/08
- leben-i c. 42b/02, 47a/06,
 47b/03, 65b/08
 [=14]
- cāşī** (Ar.) Kirece mensup, kireçle ilgili.
 c.+i+(3)54b/04
 c.-i şulb 54b/04
 [=1]
- cāşiyye** (Ar.) Bkz. cāsī.
 c. 97b/01
 [=1]
- caşşī** (Ar.) Bkz. cāsī.
 c. 72b/02
 c.+dür 67a/02
 şulb-ı c. 67a/02
 [=2]
- caşşü'l-levn** (Ar.) Kireç rengi.
 c. 71b/10
 [=1]
- cāvers** (Ar.) Buğday arasında biten bir çeşit
 sarı darı.
 c.+e 58a/13
 c.+le 93a/03
 [=2]
- cāvşir** (Ar.) Kunduz taşığı, oğlanaşı, cavşir
 otu ve bundan elde edilen bir zamk.
 c. 18a/07, 88a/14, 96b/09
 c.+den 88b/01
 [=4]
- cebhe** (Ar.) Alın.
 c. 44b/05, 44b/09, 52b/03, 55a/03,
 56a/11, 91b/06, 92b/13, 94a/07,
 94b/09, 94b/12, 94b/14, 94b/15,
 95a/03, 95b/07, 96b/15
 ḫarāret-i c. 94a/07
 c.+den 51b/15, 88a/10, 91b/01,
 94b/09
 'ırḳ-ı c. 51b/15, 88a/10,
 91b/01, 94b/09
 c.+i+(3) 85b/14

<p style="text-align: center;">c.-i mukaddim-i re's 85b/14</p> <p>c.+yile 18a/05</p> <p style="text-align: center;">faşd-ı c. 18a/05</p> <p>[=21]</p> <p>cedāvil (Ar.) Kılcal damarların dışında kalan ana damarlar.</p> <p style="padding-left: 20px;">c.+e 51a/13</p> <p style="padding-left: 20px;">c.+üç 52a/05</p> <p>[=2]</p> <p>cedid (Ar.) Yeni, kullanılmamış.</p> <p style="padding-left: 20px;">c.+e 11a/13</p> <p>[=1]</p> <p>cefāf (Ar.) Kuruma, kuru olma.</p> <p style="padding-left: 20px;">c. 5a/01</p> <p style="padding-left: 20px;">c.+dan 88b/15</p> <p style="padding-left: 20px;">c.+ı+(3) 50b/10</p> <p style="padding-left: 40px;">c.-ı ecl 50b/10</p> <p>[=3]</p> <p>ceff (Ar.) Kurumak.</p> <p style="padding-left: 20px;">c. 70b/05, 70b/13, 74a/13, 79b/07, 79b/08, 82b/03, 83a/14, 91a/06, 96b/05</p> <p>[=9]</p> <p>cefn (Ar.) Göz kapağı.</p> <p style="padding-left: 20px;">c. 13a/04, 13a/06, 13a/07, 13a/08, 16a/07, 16a/13, 16b/07, 16b/15, 17a/04, 17a/09, 17b/03,, 17b/04, 17b/05, 17b/08, 17b/10, 18a/14, 18b/02, 18b/08, 19a/03, 19a/07, 19b/08, 19b/10, 20a/06, 20a/15, 20b/03, 20b/04, 20b/13, 20b/15, 21a/05, 21a/07, 21a/08, 21a/12, 21a/13, 21a/15, 21b/03, 22a/11, 24a/02, 24a/09, 24b/04, 24b/05, 24b/05, 25a/08, 25a/08, 25a/11, 25a/12, 25b/01, 25b/08, 26a/05, 28b/06, 29b/14, 30b/05, 31a/05, 31a/07, 31a/09, 31a/13, 31b/04, 32a/08, 32a/15, 32a/15, 33a/11,</p>	<p>33b/12, 34a/07, 34a/11, 34b/06, 34b/09, 35a/09, 37a/03, 37a/11, 38a/06, 41b/05, 44b/02, 45a/13, 45b/02, 45b/04, 47b/14, 50a/08, 50b/03, 52b/08, 53b/04, 72b/13</p> <p style="padding-left: 20px;">feth-i c. 53b/04</p> <p style="padding-left: 20px;">hareket-i c. 31a/05</p> <p style="padding-left: 20px;">huşünet -i c. 17b/03</p> <p style="padding-left: 20px;">inşibāk -ı c. 20a/15</p> <p style="padding-left: 20px;">kalb-ı c. 13a/06</p> <p style="padding-left: 20px;">tül -ı c. 25a/12, 32a/15</p> <p>c.+de 19a/14, 22a/01, 22a/04, 24b/10, 25a/06, 26a/02, 30a/01, 32b/14, 33b/15, 34a/10, 37b/02, 37b/04, 45a/13, 50a/11, 50a/14, 59b/01, 19b/10, 26a/15, 33b/07, 37a/14, 19a/15</p> <p style="padding-left: 20px;">bağın-ı c. 19b/10</p> <p style="padding-left: 20px;">ğılaz -ı c. 26a/15</p> <p style="padding-left: 20px;">istirhā-yı c. 33b/07, 37a/14</p> <p style="padding-left: 20px;">zāhir-i c. 19a/15</p> <p>c.+den 24b/09, 35b/12, 76a/05, 20a/07, 53b/03</p> <p style="padding-left: 20px;">fevķ-i c. 76a/05</p> <p style="padding-left: 20px;">hark-ı c. 20a/07</p> <p style="padding-left: 20px;">kalb-i c. 53b/03</p> <p>c.+e 16a/02, 16a/04, 16a/04, 19b/13, 24a/01, 30b/04, 30b/06, 30b/14, 31b/06, 33b/02, 33b/02, 33b/14, 34a/05, 34a/13, 34b/09, 34b/12, 34b/13, 35a/04, 35a/13, 36a/10, 96a/04, 26b/01, 30b/07, 47b/15, 28b/05, 34a/08, 95b/14, 20b/02, 20b/11, 29b/14</p> <p style="padding-left: 20px;">bağın-ı c. 26b/01, 30b/07</p> <p style="padding-left: 20px;">cevf-i c. 47b/15</p> <p style="padding-left: 20px;">hāric -i c. 28b/05</p> <p style="padding-left: 20px;">nefs-i c. 34a/08</p> <p style="padding-left: 20px;">sevālil -i c. 95b/14</p>
---	---

taht-ı c. 20b/02, 20b/11
 tenkıye-i c. 29b/14
 c.+i+(1) 15b/11, 21a/11, 21a/14,
 21b/04, 7b/08, 37a/06
 ‘aded-i emrāz-ı c. 15b/11
 istirhā-yı c. 37a/06
 c.+i+(3) 21a/04, 21a/10, 22a/06,
 25a/09, 31a/12, 32a/02,
 32a/04, 32a/04, 33a/04, 37a/07,
 37a/07, 47b/13, 53b/02, 53b/11,
 70b/03, 72b/12, 75b/07, 7b/07, 7b/11
 72a/12, 22a/06, 25b/13, 25b/14,
 32a/12, 33a/03, 52a/09, 53b/02,
 70b/04, 7b/12, 53b/11, 31a/13,
 32a/05, 32b/04, 28b/04, 31b/01,
 53b/06, 54b/07, 37b/03
 c.-i a‘lā 21a/04, 21a/10,
 22a/06, 24b/14, 25a/09,
 31a/12, 32a/02, 32a/04,
 32a/04, 33a/04, 37a/07,
 37a/07, 47b/13, 53b/02,
 53b/11, 70b/03, 72b/12,
 75b/07, 7b/07, 7b/11
 c.-i ‘ayn 72a/12
 c.-i esfel 22a/06, 25b/13,
 25b/14, 32a/12,
 33a/03, 52a/09, 53b/02,
 70b/04, 7b/12
 c.-i esfel-i yüllī 53b/11
 c.-i hāric 31a/13
 c.-i tamām 32a/05
 c.-i ‘umk 32b/04
 c.-i vāhid 28b/04, 31b/01
 nāhiye-i c.-i a‘lā 53b/06
 taht-ı c.-i yüllī 54b/07
 levn-i c.-i evvel 37b/03
 c.+le 9a/04
 c.+ledür 23a/07
 c.+ünde 45b/04

c.+üj 16a/06, 20a/13, 20a/13, 20a/14,
 20b/11, 21b/05, 24a/09, 38a/05,
 38a/05, 21a/06, 18a/02, 21b/06,
 21b/07
 ‘azl-ı cefn 21a/06
 batın-ı c. 18a/02
 nişf-ı c. 21b/06, 21b/07
 [=197]
cefneyn (Ar.) İki göz kapağı.
 c. 44b/01, 44b/14, 45a/07, 48b/10
 verem-i c. 44b/14
 c.+e 28b/04, 31b/01, 31b/02
 c.+i+(1) 53b/01
 [=8]
celāye (Ar.) Bir deva adı.
 c.+de 12b/02
 edviye-i c. 12b/02
 c.+3) 13b/01
 edviye-i c.-i munkıye 13b/01
 [=2]
celb (Ar.) Çekme, çekiş, kendine çekme.
 c. 13a/01, 14a/14, 18a/13, 28b/12,
 32a/01, 44a/02, 44a/10, 51a/01,
 51a/08
 c.+i+(3) 30b/11
 c.-i dümü‘ 30b/11
 [=10]
celede (Ar.) Muhkem yer.
 c.+si 38a/05
 [=1]
celīdiyye (Ar.) Gözün bir tabakası.
 c. 2b/11, 3b/02, 4b/11, 4b/11, 71a/14,
 80b/02, 81a/04, 83a/13, 83a/14,
 83a/15
 emrāz-ı c. 80b/02
 nevr-i c. 83a/15
 ruṭubet-i 4b/11, 81a/04
 c.+de 3b/11, 7b/05
 nişf-ı c. 3b/11

<p>ruṭūbet-i c. 7b/05 c.+den 82a/05, 82a/09 keşret-i ruṭūbet-i c. 82a/05 ruṭūbet-i c. 82a/09 c.+dür 2b/03 ruṭūbet-i c. 2b/03 c.+dendür 82a/01, 4b/06 keşret-i ruṭūbet-i c. 82a/01 ruṭūbet-i c. 4b/06 c.+nüñ 3a/08, 4b/02, 4b/04, 5a/03 ruṭūbet-i c. 3a/08, 4b/02, 4b/04 c.+ye 3a/13, 3a/11, 3b/01, 3b/13, 4a/12, 5a/01, 5a/09, 70b/10, 83a/12, 83b/02 , 86b/15, 5a/02, 70b/13, 83a/08, 86b/12 ğidā-i c. 86b/15 huşūnet-i c. 5a/02 ruṭūbet-i c. 70b/13, 83a/08, 86b/12 c.+yi 70b/12, 4b/14 c.+yi+(1) 80b/01, 4b/10 emrāz-ı ruṭūbet-i c. 80b/01 ruṭūbet-i c. 4b/10 c.+yile 2b/14, 3a/13, 4b/09 ruṭūbet-i c.2b/14 levn-i c.3a/13 ruṭūbet-i c. 4b/09 [=43] celīlū'1-ḳadr (Ar.) Değerli. c. 12a/07 [=1] cellā (Far.) Parlatılmış, cilalanmış. c. 8b/08, 81b/13 eşyā-yı c. 81b/13 c.+dur 95a/14 [=3] cem (Ar.) Toplama, yığma.</p>	<p>c. 5b/04,11b/15, 12b/04, 13b/02, 16b/04, 18a/10, 19b/06, 19b/09, 20a/05, 22b/06, 30a/13, 32a/12, 35b/07, 37a/03, 40a/06, 45a/05, 51b/09, 56a/01, 56b/14, 57a/03, 59b/10, 5a/11, 5b/02, 60a/06, 64a/11, 70b/11, 75a/03, 75a/07, 75b/01, 81b/02, 85a/13, 86a/12, 89b/10, 90a/14, 90b/03, 9b/13 c.+i+(3) 68b/02 c.-i başar 68b/02 [=37] cemī (Ar.) Cümle, hep, bütün. c. 11a/07, 13b/14, 13b/14, 14a/04,14a/05, 14a/10, 14a/15, 14b/01, 18a/12, 19a/09, 28a/08, 44b/02, 48a/03, 55a/06, 55a/08, 55a/14, 59a/01, 61a/04, 63b/05, 64a/04, 64b/12, 65a/12, 67b/09, 72a/06, 72a/12, 76b/14, 79b/02, 79b/07, 80a/15, 81b/11, 81b/13, 82b/02, 83b/13, 84a/05, 84a/13, 84b/08, 88a/01, 93b/09, 97a/06 ğalīz-i c. 14a/05 huḳn-ı ḳaviyye-i c. 14a/10 c.+sin 47b/12 [=40] cenneteyn (Ar.) İki yer. c.+e 49b/12 [=1] cer (Ar.) Suyu yudum yudum içme. c. 76a/12, 77a/13 [=2] cerāḫat (Ar.) İrin, iltihap. c. 25a/03, 25a/04,39b/11, 97b/06 müleḫhim-i c. 97b/06 ṭabakāt-ı c. 39b/11 [=4] cerrār (Ar.) Küp, testi.</p>
--	---

- c.+da 23b/10
[=1]
- cereb** (Ar.) Uyuş hastalığı.
c. 13b/01, 15b/12, 16a/02, 16a/05, 16a/09, 16b/09, 17a/14, 17a/15, 17b/07, 19a/10, 23b/05, 26a/15, 31a/12, 45b/04, 52a/12, 59b/01, 86b/03, 96a/04
bāb-ı envā' -ı c. 16a/05
envā' -ı c. 16a/09
'ilāc-ı c. 17a/15
c.+de 16a/15, 17a/02, 17b/05, 17b/12, 18a/06, 18b/10, 33b/06, 34b/09, 40b/09, 48a/14, 52b/11
c.+de 18a/13, 19a/09, 30a/10
cenvā' -ı c. 18a/13, 19a/09
ruṭbet-i c.30a/10
c.+den 16b/06, 17a/07, 18a/01, 18b/15, 39a/06
c.+e 88b/10
c.+e 17b/03, 9b/05
'ilāc-ı c.17b/03
kal' -ı c. 9b/05
c.+i+(3) 23a/10
c.-i 'atīḳ 23a/10
c.-le 17a/13
c.+ile 17a/15
c.+ini 95b/14
c.+üñ 17b/07
[=45]
- cerebe** Bkz. cereb.
c.+ye 9b/02
[=1]
- cerḥ** (Ar.) Yaralama, yaranma.
c. 40a/03
ka' r -ı c. 40a/03
c.+den 40a/01
c.+e 35b/07, 36a/05, 66b/12, 37a/05
eddimel-i c. 37a/05
- c.+le 36a/02
c.+üñ 20a/10, 39b/15, 69b/09
[=10]
- cerīde** (Far.) Yalnız, tenha.
c.+i+(3) 36a/05
c.-i laḥm-ı zāyid 36a/05
[=1]
- ceriṣ** (Ar.) İri öğülmüş bulgur ve iri dövülmüş tuz.
c.+le 44a/04
[=1]
- cerrāhī** (Ar.) Operatörlük.
c.+dendür 36a/09
[=1]
- cesā** (Ar.) Göz kapağında meydana gelen bir katılık.
c. 15b/14, 30b/14, 31b/01, 37a/09, 41a/06, 50b/06, 86b/10
c.+yı+(1) 30b/14, 50b/06
c.+yıla 31a/15, 31a/15
[=11]
- cevānib** (Ar.) Taraflar, yanlar.
c.+e 72a/12
[=1]
- cevdet** (Ar.) İyilik, güzellik; olgunluk; tazelik.
c.+i+(3) 83b/08, 84a/08
c.-i ḥads 83b/08
c.-i taḥmīn 84a/08
[=2]
- cevf** (Ar.) Boşluk, oyuk.
c.+i+(3) 47b/14, 6a/09
c.-i cefn 47b/14
c.-i re's 6a/09
c.+ (2) 36b/07
c.+indeki 4a/04
[=4]
- cevherī** (Ar.) Cevhere, değerli taş veya inciye ait olan.
c.+dür 8a/09

- [=1]
cevheriyyet (Ar.) Cevhercilik.
 c.+e 11b/03
 [=1]
- cevz** (Ar.) Ceviz.
 c.+i+(3) 63b/01
 kušūr-ı c.-i raṭb 63b/01
 c.+le 38b/13
 [=2]
- cevz-i bevvā** (Ar.) Küçük Hindistan cevizi.
 c. 23a/03, 96b/15
 [=2]
- cevz-i zenc** (Ar.) Kara ceviz.
 c. 38b/12
 [=1]
- ceyyid** (Ar.) Taze, hoş, iyi, saf.
 c. 92b/03
 şabr-ı c. 92b/03
 c.+den 92a/10
 şabr-ı c. 92a/10
 c.+dür 27a/10, 96b/08
 muḥallil-i c. 96b/08
 c.+i+(2) 12b/02, 12b/03
 c.+ündür 17b/08
 [=7]
- ceyyidü'l-kıvām** (Ar.) Kıvamında olan.
 c. 72b/01
 [=1]
- cezā** (Ar.) Karşılık, azap.
 c.+dur 84a/01
 [=1]
- cezb** (Ar.) Kendine çekme, çekilme.
 c. 13b/09, 13b/13, 13b/15, 32a/13,
 32b/12, 36b/12, 36b/14, 36b/15,
 37a/01, 42b/07, 42b/08, 42b/10,
 42b/11, 43a/09, 48b/11, 49a/12,
 52a/09, 55a/11, 61a/11, 76b/08,
 77a/03, 89a/10, 91a/15, 91b/09,
 93b/07, 94b/05, 94b/07, 97b/03
- c.+i+(3) 14a/02, 5b/08, 15b/07,
 42b/12, 53a/08
 c.-i ekşer 14a/02
 c.-i ğızā 5b/08
 c.-i mādde 15b/07, 42b/12,
 53a/08
 [=33]
- cibiliyye** (Ar.) Yaratılıştaki olan, tabii.
 c. 79b/13
 [=1]
- cidden** (Ar.) Gerçekten.
 c. 43b/12, 45b/14, 59a/06, 62b/11,
 90b/07, 97a/06
 [=6]
- ciger** (Far.) Karaciğer.
 c.+deki 18b/11
 [=1]
- cihāt** (Ar.) Taraflar, yönler.
 c.+ından 93b/09
 [=1]
- cihet** (Ar.) Yan, yön, taraf.
 c. 84a/01
 c.+den 60a/10
 c.+dendür 84a/10
 [=3]
- cilā** (Ar.) Ruşen etmek ve saykal vurmak.
 c. 9a/15, 43a/14, 48a/07, 54b/15,
 59b/05, 61b/11, 61b/11, 73b/09,
 74a/06, 88b/09, 95a/15, 96a/03,
 96a/11, 96b/12, 97a/03, 97a/04,
 97a/12, 97a/14, 97b/13, 9a/10
 edviye-i c. 54b/15, 9a/15
 ğılaz-ı c. 97a/03
 c.+yı+(3) 59a/12
 c.-yı kalīl 59a/12
 c.+ya 14b/08
 [=22]
- cild** (Ar.) Deri, kap.

<p>c. 25a/14, 25a/14, 32a/13, 36b/12, 5b/11, 93b/07, 93b/07, 93b/11 taht-ı c. 93b/11 c.+de 35b/04, 35b/09 c.+den 35b/02, 35b/02, 35b/02, 35b/05, 36a/12 c.+i+(2) 24b/14, 65b/15 c.+i+(3) 25b/07 c.-i muhriķ 25b/07 c.+le 35b/11 [=19]</p> <p>cimā' (Ar.) Çiftleşme. c. 42b/15, 44b/03, 94b/05 terk-i c. 44b/03, 94b/05 c.+dan 73b/01, 88a/04 [=5]</p> <p>cins (Ar.) Çeşit, tür. c.+den 49b/11, 9a/13 c.+i+(2) 26a/13, 26b/14, 26b/03 c.+i+(3) 8b/09, 35a/06, 44b/01, 9b/06, 36a/10, 9b/04, 10a/04, 9b/14, 9a/15, 9a/10 c.-i evvel 8b/09 c.-i felğumünī 35a/06 c.-i fetīle 44b/01 c.-i hāmīs 9b/06 c.-i hurācāt 36a/10 c.-i rābi' 9b/04 c.-i sābi' 10a/04 c.-i sādīs 9b/14 c.-i şālīs 9a/15 c.-i şānī 9a/10 c.+inden 49b/10 [=16]</p> <p>cirm (Ar.) Cisim, hacim. c.+i+(2) 28a/06 c.+i+(3) 17b/10, 9b/13, 67b/05, 58a/07, 58a/08 c.-i 'ayn 17b/10</p>	<p>c.-i başar 9b/13 c.-i 'inebiyye 67b/05 c.-i sebeb 58a/07, 58a/08 c.+ini 68b/14 [=7]</p> <p>cism (Ar.) Beden, gövde, madde. c. 64b/15, 65a/01 c.+de 80a/05 c.+den 79b/08 c.+e 34b/13, 64b/14 c.+i+(3) 49a/15, 32a/03 c.-i şulb 49a/15 c.-i şahm-ı lüzce 32a/03 c.+üñ 79b/03 [=9]</p> <p>cübñ (Ar.) Peynir. c. 27b/10, 73a/15 c.+le 64a/05, 64a/12 mā' -i c. 64a/05, 64a/12 [=4]</p> <p>cüdā (Ar.) Ayrı, ayrı düşmüş. c. 59a/08 [=1]</p> <p>cüderī (Ar.) Çiçek hastalığı. c. 40b/11, 49b/14 [=2]</p> <p>cüfuf (Ar.) Kuruma, kuruluk. c.+i+(2) 79a/15, 83a/06 [=2]</p> <p>cühūz (Ar.) Gözün yerinden çıkması, pırlak göz. c.+dur 80b/04 [=1]</p> <p>cülencübīñ (Far.) Gül balı, gülbeşeker. c. 92a/12 ma' mül-i c. 92a/12 c.+le 27b/09 [=2]</p>
---	--

cüllāb (Ar.) Yumurta akıyla kesilmiş ve güllabla kıvam verilmiş şeker.

c.+dan 77a/13

[=1]

cülnār (Ar.) Nar çiçeği.

c. 91b/13, 96b/14, 9b/11

[=3]

cülūs (Ar.) Oturma.

c. 75b/06

[=1]

cümle (Ar.) Bütün, hep.

c. 10a/08, 16b/03, 16b/12, 17b/14, 18a/09, 18b/14, 23b/01, 30a/12, 33b/09, 41a/04, 45a/05, 45a/10, 47b/02, 47b/08, 48b/04, 48a/11, 50a/13, 50b/01, 50b/05, 51b/09, 52a/03, 52b/14, 53a/04, 55b/14, 56a/01, 56a/05, 56a/09, 56b/14, 57a/03, 59a/04, 59b/10, 62a/10, 62b/01, 62b/04, 62b/07, 62b/12, 63a/04, 63a/07, 64b/07, 66a/06, 66b/09, 68b/04, 69a/04, 6a/05, 70a/07, 70a/10, 73b/06, 73b/15, 74a/02, 74b/14, 75a/03, 75a/06, 85a/13, 85b/10, 85b/15, 86b/08, 87a/07, 87a/14, 88a/15, 88b/08, 88b/14, 90a/04, 90a/07, 90a/13, 90b/02, 92a/02, 92b/02, 93a/07, 93a/11, 93a/14, 95a/02

[=71]

cümūd (Ar.) Donukluk, donuk olma, donma.

c. 83b/04

c.+ı+(2) 83a/07

[=2]

cümūdet Bkz. cümūd.

c.+inden 19a/15

c.+i+(2) 75a/11

şiddet-i c. 75a/11

[=2]

cünd-i bādester (Far.) Kunduz taşığı denilen bir bitki.

c. 10a/02, 18a/07, 96b/12

[=3]

cürādet (Ar.) Soyulmuş nesne, ağaç kabı gibi.

c.+i+(3) 92a/03

c.-i qar' 92a/03

[=1]

cüz' (Ar.) Kısım, parça, bölüm.

c. 22b/06, 22b/06, 25b/11, 25b/12, 25b/12, 26b/11, 27b/01, 27b/01, 27b/02, 27b/02, 28a/14, 28a/14, 28a/14, 30b/01, 37b/13, 46b/02, 55b/15, 55b/15, 56a/01, 56a/01, 56a/01, 56a/04, 56a/04, 56a/04, 56a/10, 56a/11, 56a/11, 59a/03, 59a/04, 59a/04, 63a/04, 63a/04, 63a/13, 63a/13, 69a/06, 90a/13, 90a/13, 93a/01, 93a/01, 93a/10, 93a/11, 94b/13, 94b/13, 95a/01, 95a/02, 95a/02, 95a/02

c.+i+(3) 58a/05, 60b/15

c.-i yesir 58a/05, 60b/15

[=48]

cüzzām (Ar.) İnsan vücudunda onulmayan çıbanlar ve yaralar meydana getiren miskin hastalığı.

c. 63b/14

[=1]

Ç

çapak Çapak.

ç. 31a/07

[=1]

çehr (Far.) Yüz, surat.

ç. 82b/13
[=1]
çekil- Çekilmek.
ç.-e 20b/04, 24a/03, 24a/06, 24a/12,
76b/06, 93b/08
ç.-se 93b/11
ç.-üp 24a/08, 24a/11, 24a/13, 25a/12,
32a/12
ç.-ür 32b/01
[=13]
çekirdek(g) Çekirdek.
ç.+i+(2) 17a/07
[=1]
çeşmîzec (Ar.) Karaçalı.
ç. 29b/06, 96b/07
[=2]
çevre Çevre, etraf.
ç. 43a/10
ç.+si 39b/02
ç.+sini 40a/04
[=3]
çık- Çıkmak.
ç.-a 27a/15
ç.-an 82b/10
ç.-ar 7b/03, 20a/09, 28b/08, 31a/14,
38a/01, 4a/03, 61a/09, 84b/04
ç.-inca 24a/14
ç.-maduğı 24a/07, 24a/07
ç.-maz 38a/10, 80b/15
ç.-miş+(1) 18b/12
ç.-sa 24a/12, 40a/01, 40b/11, 77a/01,
77a/01
ç.-up 57a/07, 70a/13
[=23]
çıkār- Çıkarmak.
ç.-magla 54b/01
[=1]
çıkārıl- Çıkarılmak.
ç.-a 19b/08, 19b/11, 32b/09, 77a/04

ç.-maya 76b/09
ç.-up 26a/09, 82b/08
[=7]
çiçeklen- Çiçeklenmek.
ç.-üp 97a/11
[=1]
çir-i hazır (Ar.) Yeşil erik.
ç. 97a/15
[=1]
çiyne- Çiyнемek.
ç.-mesi 77a/14
çiynen- Çiynenmek.
ç.-miş+(2) 49a/06, 54a/09
[=3]
çok Çok.
ç. 11b/07, 11b/08, 31a/07, 49a/08,
49a/08, 73b/04
ç.+dur 87b/08, 8a/08
ç.+unı 79b/06
[=9]
çukur Çukur.
ç. 75b/01, 80b/11, 85b/04
[=3]
çünd-i bādester (Far.) Kunduz taşığı denilen
bir bitki.
ç. 11a/06, 66a/12
[=2]

D

da da, de, dahi.
d. 45b/11
[=1]
dāfi (Ar.) Def eden, savan, savuşturan,
iten.
d. 10b/04

d.+dür 77a/13, 8a/12
 [=3]
dağdağa (Ar.) Gürültü, patırtı, beyhude telaş ve ıztırap.
 d. 94a/08
 [=1]
dahı Bile, ilaveten, hatta, buna mukabil.
 d. 10a/01, 10a/09, 10b/02, 10b/14, 11a/08, 11b/08, 12b/02, 12a/04, 12a/11, 12b/13, 13a/12, 14a/06, 14a/10, 15a/01, 15b/06, 17b/07, 17b/09, 18b/14, 1b/06, 20a/03, 22a/03, 23a/04, 23b/07, 24a/07, 25a/06, 26a/07, 26b/05, 27a/11, 28a/10, 28a/12, 28b/13, 28b/14, 29b/05, 2a/03, 2a/07, 2a/11, 2b/01, 2b/04, 2b/05, 30a/12, 30b/12, 31b/02, 31b/08, 32a/06, 32a/09, 33b/11, 34a/07, 34b/11, 35a/10, 36b/02, 36b/04, 37a/15, 37b/05, 39a/06, 40a/03, 40a/14, 41a/01, 41a/01, 41b/03, 41b/04, 41b/08, 41b/10, 42a/04, 42a/13, 42a/14, 42b/12, 42b/15, 43a/05, 43a/06, 43a/13, 43a/14, 43a/15, 44a/03, 44a/13, 44a/15, 44a/15, 44b/03, 44b/05, 44b/11, 45a/07, 45b/13, 46a/02, 46a/03, 46a/05, 46a/10, 46a/12, 46b/05, 46b/06, 47a/13, 48b/08, 48a/09, 48a/13, 49a/11, 49a/14, 49b/07, 4a/04, 4a/10, 4a/11, 4a/12, 4b/01, 4b/10, 4b/15, 50a/06, 50a/11, 50b/09, 50b/14, 51a/05, 51a/14, 51b/05, 51b/15, 52a/07, 52a/10, 52b/02, 52b/14, 53a/12, 54a/02, 54a/15, 54b/12, 56a/02, 56a/02, 56a/10, 56a/12, 56a/16, 56b/09, 56b/15, 58b/10, 58b/12, 58b/13, 59a/10, 59a/11, 59a/11, 59a/13,

59a/13, 59b/06, 59b/07, 5a/02, 5a/03, 5a/10, 5a/11, 5a/15, 5b/01, 5b/03, 5b/07, 61a/03, 61a/06, 61b/03, 61b/08, 61b/11, 61b/15, 61b/15, 62a/03, 62b/01, 63a/09, 63b/10, 64b/05, 65a/03, 65a/04, 65a/13, 65b/04, 65b/07, 65b/08, 66a/08, 66a/09, 66a/12, 66a/13, 66b/04, 66b/05, 68b/05, 69a/01, 69a/02, 69b/04, 69b/11, 69b/14, 6a/05, 6b/06, 70a/04, 70a/05, 70a/05, 70a/07, 70a/07, 71a/06, 71b/08, 71b/12, 72a/08, 72b/01, 72b/03, 73a/04, 73a/15, 73b/02, 73b/04, 73b/08, 73b/09, 74a/03, 74a/04, 74a/09, 74b/13, 75b/11, 76b/05, 78a/03, 78a/05, 78b/04, 79a/01, 79a/04, 79a/06, 7a/05, 7a/06, 7a/08, 7a/09, 81a/01, 81b/14, 82a/11, 82b/12, 83a/06, 83a/12, 83a/13, 83a/14, 84a/06, 84b/08, 85a/10, 85b/02, 85b/04, 86a/12, 86b/05, 86b/13, 87b/01, 87b/07, 87b/11, 87b/13, 87b/15, 87b/15, 88a/02, 88a/02, 88a/03, 88a/08, 88a/12, 88b/04, 88b/13, 89a/10, 89a/12, 89b/10, 89b/15, 8a/10, 8a/13, 8a/15, 8b/05, 8b/09, 90b/03, 90b/04, 90b/09, 91a/02, 91a/06, 91a/14, 91b/03, 91b/07, 92a/06, 92a/13, 92b/05, 93a/02, 93a/09, 94a/09, 94a/09, 94b/07, 94b/09, 95a/01, 95a/08, 95a/12, 95b/08, 95b/12, 96b/12, 9a/03, 9a/05

[=271]

dahıl (Ar.) İç, içeri, içinde, içeri girmiş.

d. 20b/12, 76a/06, 9a/01

d.+de 61a/01

halef-i kışra-i d. 61a/01

- d.+den 41b/02
d.+e 26a/02, 26a/04, 5a/05
d.+i+(2) 6a/14
d.+i+(3) 41a/13, 41a/15, 58a/07, /05,
55a/11, 94a/07, 51a/13
d.-i beden 41a/13, 41a/15
d.-i iklîl 58a/07
d.-i kıhf 14b/05, 55a/11,
94a/07
d.-i şifâk 51a/13
d.+inde 5a/09
d.+indeki 5a/02, 6b/07
d.+inden 19b/10, 24a/09, 5b/02
[=22]
- dâhile** (Ar.) Bir şeyin iç yüzü, iç.
d. 20b/10
eşyafâ-t d. 20b/10
d.+de 5b/07
kışra-i d. 5b/07
d.+den 5a/04
kuvve-i bâsıra-i d. 5a/04
d.+sinde 84b/02
[=4]
- dâhili** (Ar.) İç ile ilgili, içe, içeriye mensup.
d. 4b/01
ribât-ı d. 4b/01
d.+dendür 41a/13
sebeb-i d. 41a/13
[=2]
- dâhiliyün** (Ar.) Bir tür merhem.
d. 20a/05
merhem-i d. 20a/05
[=1]
- dahl** (Ar.) Girme, karışma.
d.+i+(2) 22b/07
[=1]
- da'k** (Ar.) Ovmak
d. 62a/11
[=1]
- daķık** (Ar.) Toz haline getirilmiş şey, un.
d. 23b/14, 43a/15, 43b/01, 64a/10,
73a/11
ķantürîyün-ı d. 64a/10
mîl-i d. 43a/15
d.+den 88a/06
ķırât-ı hatt-ı d. 88a/06
d.+dür+(3) 61b/12
'uşâre-i ķantürîyün-ı d.
61b/12
d.+i+(3) 68a/07, 56a/12, 38b/13,
38b/09, 29a/04
d.-i bakla 68a/07
d.-i bakla-i maķşür 56a/12
d.-i devser 38b/13
d.-i kersene 38b/09
d.-i şa'ır 29a/04, 29b/12
[=12]
- daķk** (Ar.) Çalma, vurma, vurulma.
d. 27b/05, 29a/10, 29a/15, 29b/03,
30a/13, 33b/09, 37b/13, 38b/12,
43b/10, 43b/14, 45a/10, 48b/04,
48b/06, 48a/12, 51b/09, 51b/13,
52b/14, 53a/05, 55b/14, 56a/09,
56b/02, 56b/14, 57a/03, 59b/10,
62a/11, 62b/07, 63a/04, 63a/07,
64a/11, 64a/15, 66a/06, 66b/10,
69a/06, 70a/07, 70a/11, 73b/07,
75a/03, 82b/11, 85a/13, 85a/13,
86b/08, 88b/01, 88b/09, 88b/14,
90a/05, 90a/07, 91b/14, 93a/01,
93a/11, 93a/15
[=50]
- dâne** (Far.) Tane, tohum; çekirdek.
d. 16a/07
d.+leri 63a/08
d.+si 45b/05
[=3]
- dâniķ** (Ar.) Bir dirhem dördte biri.

<p>d. 16b/03, 29a/10, 37a/15, 37b/01, 41a/03, 41a/03, 41a/03, 47b/01, 47b/08, 51b/08, 51b/08, 51b/08, 51b/09, 55b/14, 56a/08, 56a/15, 62a/09, 62a/12, 64a/15, 70a/06, 70a/06, 70a/07, 85a/11, 86b/07, 88b/08, 88b/13, 89b/06, 90a/07, 90a/10, 90a/10, 90b/02, 90b/02, 93a/06, 93a/06, 93a/07, 93a/07, 93a/12 d.+e 66a/05 [=38]</p> <p>dārçini (Far.) Tarçın renginde olan. d. 88a/08, 9a/13 d.+yile 88a/09 [=3]</p> <p>dār-ı fulful (Far.) Baş biberi, uzun biber. d. 18b/11, 23a/13, 27a/06, 30a/11, 30a/14, 48b/01, 55b/15, 62a/07, 74b/05, 82b/08, 88a/15, 88b/07, 88b/12, 97b/04 d.+dan 89b/11 [=15]</p> <p>dār-ı şini (Ar.) Tarçın. d. 97a/15 [=1]</p> <p>dā'ü's-şaleb (Ar.) Saç sakal dökülmesi şeklinde görülen bir hastalık, saçkıran. d.+den 26b/14, 26b/03 d.+dendür 26a/13 d.+e 27a/02 [=4]</p> <p>dāyim (Ar.) Devamlı, sürekli. d. 14a/14, 19a/09, 20a/11, 21a/02, 32a/07, 38a/11, 43a/15, 45a/11, 52a/08, 54a/05, 73a/06, 78b/01, 86a/09, 86b/02, 88a/06, 89a/10, 8b/03, 90b/09, 92b/06, 93a/04 d.+den 87b/11, 87b/15</p>	<p>d.+den 73b/01, 91b/08, 89a/15, 88a/04 ḥammām-ı d. 73b/01 istifrag-ı d. 91b/08 seher-i d. 89a/15 sükker-i d. 88a/04 [=26]</p> <p>dāzec (Far.) Bkz. sādec. d. 52b/07 d.+i+(3) 23b/04 şifat-ı d.-i āhir 23b/04 d.+le 51a/07 [=3]</p> <p>de da, de, dahi. d. 38a/03, 41b/15, 42b/06, 4b/07, 50b/08, 60a/15, 89a/02 [=7]</p> <p>decāc (Ar.) Tavuk. d. 44a/04, 54b/13 kuşur-ı beyz-i d. 44a/04, 54b/13 [=2]</p> <p>def (Ar.) Öteye itme, savma, savulma. d. 1b/07, 10b/01, 12b/14, 42a/11, 4a/11, 4a/11, 4a/12, 4b/12, 52b/06, 66a/01, 76b/11, 7b/08, 89a/12, 8b/03, 95b/09, 95b/12 d.+i+(3) 80a/12, 46a/03, 9b/08, 43a/13 d.-i buḥār 80a/12 d.-i maraḥ 46a/03 d.-i seyelān 9b/08 d. suḳm 1b/07 d.-i veca' 43a/13 d.+ine 46a/01 d.+ine 10a/12 kuvvet-i d. 10a/12 [=22]</p> <p>def'a (Ar.) Kere, kez, yol. d.+yıla 15b/05, 15b/05, 15b/10</p>
---	--

	[=3]		d.-i reddiye 75a/13
defâ'at	(Ar.) Kereler, kezler, yollar. d. 80a/06, 83b/13, 84a/12 maḥsūr-ı d. 83b/13 d.+le 11a/12, 11b/02, 11b/13, 15b/06, 15b/10, 30b/01, 33a/07, 37b/09, 39b/03, 42b/05, 43b/15, 44a/04, 44a/05, 45b/15, 48b/07, 52a/14, 56b/01, 57a/11, 57b/07, 58b/04 [=22]		[=1]
değal	(Ar.) Çerçöp. d.+i+(1) 36a/08 [=1]		delîl (Ar.) Yol gösteren, kılavuz. d. 2a/04, 2a/05, 2a/06, 2a/07, 2a/10, 3a/04, 3a/05, 5b/02, 6b/03, 72a/03, 72b/09, 78a/10 d.+dür 58b/08 d.+i+(2) 84b/12 [=14]
degin	Değın. d. 36b/14, 36b/15, 49a/01, 89b/09 [=4]		delk (Ar.) El ile ovma, ovuşturma, ovuşturulma. d. 22b/04, 22b/05, 22b/05, 27a/04, 27b/11, 27b/13, 27b/15, 34b/15, 42b/12, 44b/04, 48b/07, 55a/09, 58b/10, 69a/12, 72b/13, 81a/07, 86b/02, 88a/08, 91a/11, 91a/15, 91b/10, 93a/04 d.+le 93b/05 [=23]
degül	Değil. d.+dür 10a/14, 14b/09, 14b/10, 15a/01, 16a/04, 19a/11, 22b/14, 38a/02, 2a/03, 39a/06, 3a/02, 3a/10, 42a/14, 49b/01, 59a/13, 59b/03, 67b/03, 73a/08, 95b/04, 96b/03, 9a/02, 9b/01 [=22]		delük Delik. d. 74a/12, 79b/09 d.+den 27a/14, 70b/11 d.+le 24a/06 [=5]
dehr	(Ar.) Zaman devir. d.+de 66b/05 tül-i d. 66b/05 [=1]		dem (Ar.) Kan. d. 14a/05, 31b/13, 33a/05, 35a/02, 37b/02, 37b/05, 39b/02, 39b/11, 3a/12, 3a/14, 42b/05, 46b/14, 4a/10, 57b/05, 57b/06, 77a/06, 93b/11, 93b/11, 97a/05, 88a/11, 38b/05, 57b/08, 58b/04, 59a/01, 85a/09, 93b/13, 94a/02 iḥrâc-ı d. 88a/11, 38b/05, 57b/08, 58b/04, 59a/01, 85a/09, 93b/13 iḥtikân-ı d. 37b/05 'ilâc-ı d. 42b/05 kâtı'-ı d. 94a/02 mevt-i d. 37b/02
dek	Dek. d. 13a/03, 13a/05, 13a/11, 24b/06, 3b/02, 40a/08, 48a/03, 66a/05, 70a/02, 77b/02, 77b/05, 92a/11, 92b/04 [=13]		
delâlet	(Ar.) Gösterme, yol gösterme, kılavuzluk. d. 10b/13, 2b/07, 45a/11, 72b/08 [=4]		
delâ'il	(Ar.) Delalet eden şeyler. d.+i+(3) 75a/13		

d.+de 65b/15, 37b/12
 mevt-i d. 37b/12
 d.+den 3a/14, 41b/14, 54b/04, 64a/04,
 30a/05, 65a/13, 88a/05, 37b/03
 fesād-ı dem 64a/04
 iħrāc-ı d. 30a/05, 65a/13,
 88a/05
 mevt-i d.37b/03
 d.+dendür 46b/13, 86a/03, 34a/01
 ħudūs-ı d. 34a/01
 d.+dür 16a/01
 d.+e 42b/07, 42b/09, 73a/12
 iħrāc-ı d. 42b/07, 42b/09,
 73a/12
 d.+i+(2) 31b/15
 d.+i+(3) 57a/08, 57a/09, 57a/09,
 47b/02, 35a/15, 36a/06, 23b/09,
 97b/07, 33a/05, 29b/09, 86a/06,
 28b/08, 23b/09, 47a/01,47a/04
 d.-i aħmer 57a/08
 d.-i aħzar 57a/09
 d.-i fāsıd-i redī 57a/09
 d.-i ferāħ47b/02
 d.-i ġalīz-i ħārr 35a/15, 36a/06
 d.-i ħalem-i kelb 23b/09
 d.-i ħamām 97b/07
 d.-i muħriķ-i fāsıd 33a/05
 d.-i mürrā 29b/09
 d.-i nifās 86a/06
 d.-i raķīķ-i keşīir 28b/08
 d.-i şafrā´ 23b/09
 d.-i zāyid 47a/01
 d.-i şefāneyn 47a/04

[=60]

dem´a (Ar.) Bir damla gözyaşı.

d. 16a/08, 17a/08, 18b/10, 22b/15,
 26a/04, 30b/05, 32a/07, 32a/09,
 41a/07, 41b/09, 43a/05, 46a/09,
 51a/03, 55a/01, 55a/06, 55a/12,

55b/02, 55b/05, 55b/07, 55b/08,
 55b/15, 56a/03, 61a/07, 67a/03,
 90a/08

kaţ´-ı d 90a/08

d.+da 30a/10, 48a/15, 52b/11

d.+dur 95b/10, 96a/02

kātı´-ı d. 95b/10, 96a/02

d.+nuġ 55a/12, 55a/15, 55b/03,
 55b/08

d.+ya 51b/15, 52b/15, 55b/11, 56a/07,
 56a/11, 56a/13, 56a/13, 56a/16,
 56b/03, 97b/10

d.+yı+(1) 27a/13, 55a/01, 95b/06,
 96b/04

[=49]

demeviyye (Ar.) Bünyesinde dört unsurdan
 biri olan kan maddesinin baskın
 olması, kanlı mizaç.

d.+den 42b/04, 28b/03, 91a/01

ħılṭ-ı d. 42b/04, 91a/01

mādde-i d. 28b/03

d.+dendür 41b/07

mādde-i d. 41b/07

[=4]

dem-i aħaveyn (Ar.) İki kardeş kanı.

d. 94a/02

[=1]

dem-i ħuffāş (Ar.) Yarasa kanı.

d. 97b/08

[=1]

dem'ül-aħaveyn (Ar.) İki kardeş kanı, ejder
 kanı.

d. 16b/12, 23a/15, 35b/15, 47b/01,
 47b/06, 97b/05

[=6]

depren- Kımıldamak, sarsılmak, nüksetmek,
 ortaya çıkmak.

d.-ür 72b/14

[=1]

derāric (Ar.) Keklik cinsinden, eti gevrek
bir kuş, çil kuşu, turac kuşu.

d. 59a/08

[=1]

derece (Ar.) Basamak, kerte, rütbe.

d.+de 95b/06, 95b/08, 96b/14, 97a/01

d.+i+(3) 95b/05, 96a/08

d.-i evlā 95b/05

d.-i şāniye 96a/08

[=6]

destenc (Far.) İş eldiveni.

d.+le 11b/04, 11b/13

[=2]

devā (Ar.) İlaç, çare.

d. 11b/11, 12b/02, 12a/13, 12a/15,
12a/07, 12a/07, 12a/12, 12b/01,
13a/01, 13a/13, 17b/09, 23a/05,
25b/04, 25b/05, 25b/06, 27a/01,
27a/01, 27a/04, 35b/07, 35b/14,
40b/14, 41a/02, 48b/08, 51b/12,
52b/08 52b/10, 53b/01, 55b/11,
56a/02, 56a/13, 62b/09, 63a/03,
63b/15, 64b/05, 66a/13, 73b/09,
75a/14, 85a/11, 8b/14, 92b/15, 94a/02,
95a/11

harka -i d.52b/08

isti' māl-i d. 48b/08

keyfiyyet-i d. 95a/11

şebāt ı d.12a/15

şifat-ı d. 27a/01, 27a/04,
41a/02, 51b/12, 55b/11,
56a/13, 62b/09, 63a/03,
92b/15

taḳviyyet-i d. 12a/13

terbiyyet-i d.11b/11

d.+dan 17a/01, 61b/10

hiddet-i d. 61b/10

d.+nuḡ 17b/08, 25b/05

d.+ya 94a/01, 16/12

şürb-i d. 16a/12

d.-yı+(1) 12a/06, 12a/14

d.+yı+(3) 55b/15, 12b/13, 12b/15,
17b/11, 19a/12, 33a/12, 33a/12,
17a/13, 39b/05, 67a/11, 15a/10,
12b/11, 25b/10, 50b/15, 43b/13,
82b/05, 14a/01, 94a/02, 12a/11,
18a/11, 21b/14, 15a/13, 74a/01,
25b/11

d.-yı āḫiri 55b/15

d.-yı ḥādd 12b/13, 12b/15,
17b/11, 19a/12, 33a/12,
33a/12

d.-yı ḥādde 17a/13

d.-yı ḥārr 39b/05

d.-yı ḳābız 67a/11

d.-yı ḳavī 15a/10

d.-yı mādde 12b/11

d.-yı mażāz 50b/15

d.-yı menhec 43b/13

d.-yı mesh 82b/05

d.-yı muḥallil 14a/01

d.-yı müceffef 94a/02

d.-yı mürekkeb 12a/11

d.-yı müshil 18a/11

d.-yı yābis 21b/14

istifrāğ-ı d.-yı ḳavī 15a/13

isti' māl-i d.-ı ḥādde 25b/10

şifat-ı d.-yı fülüs 74a/01

şifat-ı d.-yı ḥādde 25b/11

d.+yıla 17b/08, 18a/03, 23a/07,
27b/08, 33a/06, 33a/11, 34b/10,
35b/07, 36a/07, 38b/03, 41a/01,
52b/08, 59a/03, 64a/13, 13a/13,
57a/11

aşār-ı d. 13a/13

şürb-i d. 57a/11

d.+yıludur 38b/01

[=91]

<p>devām (Ar.) Daim olma, bir halde bulunma, sürme. d.+ı+(3) 43b/03, 8a/15, 8b/01 d.-ı seyelān 43b/03 d.-ı şihhat 8a/15 d.-ı şihhat-i ‘ayn 8b/01 [=3]</p> <p>devr (Ar.) Dönme, bir şeyin etrafını dolaşma. d. 39b/08, 53b/14, 54a/05, 54a/08, 76a/05, 76a/15, 7a/11 [=7]</p> <p>devser (Ar.) Yaban yulafı. d. 38b/13, 97b/01 daķīķ-i d. 38b/13 [=2]</p> <p>deyden (Far.) Alışkanlık. d.+den 33a/05 [=1]</p> <p>deyü Diye. d. 20a/10 [=1]</p> <p>dıbķ (Ar.) Ökse. d. 97b/03 [=1]</p> <p>dırnaķ Tırnak. d.+la 20a/08 [=1]</p> <p>di- Demek. d.-di 12b/14, 17a/04, 17a/06, 5a/05, 8b/03 d.-mekdür 58a/01, 58a/03, 58a/14, 58a/15 d.-r 26a/08, 31b/07 d.-rler 36a/14, 4a/01, 4a/07, 4b/05, 5a/13, 5b/14, 7a/04, 7a/08, 7a/08, 7a/10, 89b/07 [=22]</p> <p>dikil- Dikilmek.</p>	<p>d.-e 25a/01, 25a/02, 35b/04, 37a/03 [=4]</p> <p>dile- Dilemek. d.-r 1b/04, 8a/03, 95a/06, 12a/14 d.-rlerse 12a/06 d.-se 77a/10, 7a/15 [=7]</p> <p>dilen- Dilenmek. d.-en 72b/06, 75b/10, 24b/12, 25b/04, 63a/02, d.-mese 70a/14 d.-meyen 72b/05 d.-se 11a/11, 11b/11, 13a/01, 20b/14, 33a/10, 62a/02, 70a/14, 75b/12 [=15]</p> <p>dimāg (Ar.) Beyin, akıl, şuur. d. 6b/08 7a/09, 23a/04, 51b/04, 51b/12, 52a/15, 65a/12, 73a/10, 78b/14, 87b/10, 97b/01 ev‘ıyye -i d. 7a/09 harāret-i d. 78b/14 mizāc-ı d. 6b/08 muķavvī-i d. 51b/04 münakķī-i d.97b/01 nefs-i d. 87b/10 taķviye-i d. 52a/15 tenķiye-i d. 24a/03, 51b/12, 65a/12, 73a/10 d.+a 4a/01, 7a/01, 7a/02, 7a/08, 89a/11 d.+a 84a/08, 7a/02, 91b/09, 55a/09 buţun-ı d. 84a/08 ķille-i d. 7a/02 mevādd-ı d. 91b/09 mizāc-ı d. 55a/09 d.+da 52b/05, 67b/07, 68a/07, 6b/08, 78b/14, 3b/15, 82b/01, 78b/14 fevķ-i d. 3b/15 ķabl-i d. 82b/01</p>
---	---

	muḳaddim-i d. 78b/14	18b/13,	18b/13,	18b/14,	19b/05,
	d.+dan 4a/03, 6a/14, 70b/11, 73a/08,	19b/05,	19b/05,	19b/05,	19b/06,
	78a/02, 78a/05, 79a/01, 79a/10,	23a/14,	23a/14,	23a/15,	23b/01,
	81b/15, 83b/12, 84a/06, 84b/10,	23b/02,	23b/02,	23b/05,	23b/06,
	78b/12, 59a/14, 87b/09, 82b/01,	23b/07,	23b/07,	26b/10,	26b/10,
	51b/04, 94b/07	26b/12,	26b/12,	26b/13,	26b/13,
	elem-i d. 78b/12	27a/02,	27a/06,	27a/07,	27a/07,
	ışlāḥ-ı mizāc-ı d. 59a/14	29a/02,	29a/02,	29a/07,	29a/08,
	ḳabl-i d. 82b/01, 87b/09	29a/09,	29a/09,	29a/14,	29a/14,
	muḳavviyat-ı d. 51b/04	29a/15,	29a/15,	29b/02,	29b/02,
	nefs-i d. 94b/07	29b/02,	29b/03,	29b/06,	29b/06,
	d.+dandır 2a/02, 52b/04	30a/11,	30a/12,	30a/12,	30a/12,
	d.+dur 23a/04	33b/07,	33b/07,	33b/08,	33b/08,
	muḳavvī-i d. 23a/04	33b/08,	33b/09,	33b/11,	33b/11,
	d.+ı+(1) 4a/02	37a/15,	37a/15,	41a/02,	43b/09,
	d.+ı+(3) 7a/04	43b/09,	43b/10,	45a/04,	45a/05,
	d.-ı 'aẓm-ı re's 7a/04	45a/05,	45a/09,	45a/09,	45a/09,
	d.+la 83a/02	47a/14,	47a/14,	47a/15,	47b/01,
	d.+uḡ 6a/08, 7a/11	47b/02,	47b/06,	47b/07,	47b/08,
	aḡṣiye-i d. 7a/11	48b/01,	48b/02,	48b/03,	48b/03,
	[=55]	48b/04,	48a/10,	48a/11,	48a/11,
dirnil-	Denilmek.	50a/12,	50a/12,	50a/13,	50a/15,
	d.-e 24b/06, 57b/14	50a/15,	50a/15,	50b/01,	50b/01,
	d.-en 78b/13	50b/01,	50b/03,	50b/04,	50b/04,
	d.-ür 18a/03, 19b/15, 36a/14, 36a/15,	50b/04,	50b/05,	51b/07,	52a/02,
	36b/01, 40a/07 58a/01, 58a/03,	52a/02,	52a/03,	52b/12,	52b/14,
	58a/06, 58a/09, 58a/11, 58a/13,	53a/02,	53a/02,	53a/03,	53a/04,
	58a/15, 61b/07, 64b/10, 69b/03,	54b/13,	54b/13,	55b/12,	55b/13,
	69b/05, 69b/05, 71a/14, 72a/03,	56a/08,	56a/08,	56a/08,	56a/09,
	83b/14	56b/02,	56b/02,	56b/13,	56b/14,
	d.-mez 46a/08, 75b/05	57a/02,	57a/02,	57a/03,	57a/03,
	[=26]	59a/05,	59b/09,	59b/09,	59b/10,
dirhem	(Ar.) Eski okkanın dörtyüzde biri.	62a/05,	62a/09,	62a/10,	62a/10,
	d. 16b/01, 16b/01, 16b/01, 16b/02,	62a/13,	62a/13,	62a/13,	62a/14,
	16b/02, 16b/02, 16b/03, 16b/10,	62a/14,	62a/14,	62a/15,	62a/15,
	16b/10, 16b/12, 16b/12, 17a/03,	62a/15,	62b/06,	62b/06,	63a/06,
	17a/03, 17b/13, 17b/13, 17b/14,	63a/06,	63a/07,	64a/06,	64a/06,
	18a/08, 18a/09, 18a/09, 18b/07,	64a/06,	64a/07,	64a/07,	64a/07,
	18b/07, 18b/12, 18b/12, 18b/13,	64a/07,	64a/08,	64a/09,	64a/09,

64a/10,	64a/12,	64a/13,	64a/14,	d.-miş+(2) 32b/10, 77a/06
64b/05,	64b/06,	64b/06,	64b/06,	d.-se 34a/07
64b/07,	64b/07,	66a/05,	66a/05,	d.-üp 11a/12, 11b/06, 11b/14, 12a/02,
66a/06,	69a/03,	69a/04,	69a/04,	16b/04, 16b/13, 17a/03, 17b/14,
70a/04,	70a/04,	70a/05,	70a/05,	18b/14, 22b/02, 26b/14, 28a/15,
70a/05,	70a/05,	70a/09,	70a/10,	29a/12, 50b/15, 65b/15, 92a/09
70a/10,	73b/15,	74a/01,	74a/02,	d.-ür 11a/09
74a/02,	74a/11,	74a/12,	74b/01,	[=25]
74b/02,	74b/03,	74b/04,	74b/04,	dök- Dökmek.
74b/05,	74b/05,	74b/05,	74b/06,	d.-er 25a/04, 52b/05
74b/11,	74b/11,	74b/11,	74b/12,	d.-mekdür 7a/11
74b/13,	74b/13,	74b/14,	74b/14,	d.-mese 53b/14
75a/01,	75a/02,	75a/02,	75a/03,	d.-se 7a/13
75a/03,	85a/11,	85a/12,	86b/06,	[=5]
86b/06,	86b/06,	86b/07,	86b/07,	dökül- Dökülmek.
86b/07,	88b/07,	88b/07,	88b/08,	d.-dügindendür 21a/07
88b/12,	88b/12,	88b/13,	88b/13,	d.-e 69a/02
89b/11,	90a/02,	90a/02,	90a/03,	d.-en 46b/13, 51a/02, 94a/05, 95a/01
90a/03,	90a/03,	90a/04,	90a/04,	d.-mekde 59a/14
90a/06,	90a/06,	90a/06,	90a/09,	d.-mekden 28a/04, 40a/14, 57b/04,
90a/09,	90a/09,	90a/10,	90a/10,	95b/07, 95b/11
90a/11,	90b/01,	90b/01,	90b/02,	d.-mesi 14a/14
91b/15,	92a/01,	92a/01,	92a/01,	d.-mez 94a/09
92a/01,	92a/02,	92a/02,	92a/15,	d.-se 44b/07, 94a/07
92a/15,	92b/01,	92b/01,	92b/02,	d.-üp 19b/13, 36b/13, 38a/14, 46b/11,
93a/06,	93a/07,	93a/14,	93a/14	65a/08, 65b/09, 81a/10, 83b/12,
d.+den 70a/02				85a/01
d.+e 70a/02				d.-ür 26b/01, 30b/08, 41b/02, 42a/07,
d.+ün 29a/09				71b/05, 94a/09, 94a/10, 94a/10
[=287]				d.-ürken 59b/13
diz Diz.				d.-ürse 14b/01, 14b/01, 14b/02
d.+lerin 75b/01				[=37]
[=1]				dönder- Döndürmek.
dög- Dövmek.				d.+ürler 6a/03
d.-mek 35b/06				[=1]
[=1]				döndürül- Döndürülmek.
dögül- Dövülmek.				d.-se 54a/12
d.-e 12b/04, 12b/09, 18a/10, 23b/02				d.-üp 13a/09
d.-mek 12b/05				[=2]

dördüncü Dördüncü.

d. 16a/05, 18b/15, 28a/02, 28b/15,
2b/03, 33b/13, 37b/15, 49b/10,
51a/01, 60a/07, 65b/10, 68b/07,
69b/05, 70a/01, 70b/13, 72b/11,
80b/03, 80b/05, 81a/10, 85b/02,
90b/05

d.+de 96a/05, 96a/10, 45a/06

bāb-ı d. 45a/06

d.+nüñ 2b/09

[=25]

dört Dört.

d. 16a/06, 18b/13, 23b/06, 26b/13,
29b/02, 33b/08, 33b/11, 36a/13,
37a/15, 42b/01, 43b/09, 45a/05,
47b/01, 47b/07, 48b/01, 48b/03,
49b/02, 51b/08, 53a/02, 56a/08,
57a/02, 62a/09, 64a/06, 64a/09,
66b/07, 66b/09, 66b/09, 69a/03,
69a/15, 70a/06, 70a/10, 70b/09,
74b/03, 74b/11, 74b/14, 75a/03,
78a/14, 85a/12, 90a/02, 90a/04,
90a/06

d.+den 8a/07

d.+dür 10a/10, 67a/14

d.-i 57b/14

[=45]

döşe- Döşemek.

d.-yüp 43a/10

[=1]

döşek Döşek.

d. 43a/09

[=1]

duhān (Ar.) Tütün.

d. 41a/10, 47b/10, 52a/07, 64b/12

ecsām-ı d. 64b/12

d.+a 58a/02

d.+da 65a/10

d.+dan 88a/07

d.+dur 16a/10

d.+ı+(3) 53a/03, 97b/06, 27a/10,
41a/01, 56a/13, 97b/09

d.-ı kavārīr 53a/03, 97b/06

d.-ı küdür 27a/10, 41a/01,
41a/03, 56a/13, 97b/09

[=15]

duhūl (Ar.) Girmek.

d.+ı+(3) 14a/06, 3b/04, 48b/08,
51a/06, 52b/10, 85a/14

d.-i hammām 14a/06, 3b/04,
48b/08, 51a/06, 52b/10,
85a/14

killet-i d.-i hammām 28a/03

[=7]

duḳāḳ (Ar.) İnce nesne ve un.

d.+ı+(3) 55a/13, 95a/02

d.-ı küdür 55a/13, 95a/02

‘urūḳ-ı d.-ı keşīre 3b/08

[=5]

duḳāḳī (Ar.) İnce

d. 3b/07

‘urūḳ-ı d. 3b/07 (kılcal

damar.)

[=1]

durul- Durulmak.

d.-up 32a/14

[=1]

đut- Tutmak.

d.-a 32a/12

d.-maḳdur 46b/08

[=2]

đutul- Tutulmak.

d.-a 32b/08

d.-up 13a/03, 75b/06

[=3]

dübb (Ar.) Ayı.

d.+le 27b/13

d.+le 27a/04

	şahm-ı d. 27a/04		d.-i sovan 23b/12
	[=2]		d.-i süsen 27a/03
dübeyle	(Ar.) Korneada olan bir yara.		d.-i verd 19b/02, 20b/06,
	d. 41a/07, 56b/06, 63b/05, 63b/07		20b/08, 20b/15, 24a/02,
	d.+yi+(1) 56b/06, 63b/04		28b/12, 29a/05, 33a/10,
	[=6]		34b/07, 34b/08, 46b/05,
dühn	(Ar.) Sürünecek yağ.		46b/07, 49a/07, 50b/13,
	d. 20a/03, 21b/12, 25b/07, 31b/10,		54a/04, 54a/08, 77a/05,
	35b/05, 38b/13, 41a/10, 51b/11,		92a/04, 92b/07
	69a/10, 7b/05		
	d.+den 49a/07		d.+le 27b/14
	d.+e 36b/04, 48b/06		[=60]
	d.+i+(3) 19b/06, 93a/09, 27a/08,	dümmel	(Ar.) Büyük kan çıbanı.
	73b/10, 74a/12, 74b/15, 75a/02,		d. 15b/15, 31b/06
	75a/04, 75a/05, 88a/14, 97b/02,		d.+i+(1) 31b/06
	65b/07, 83a/02, 86b/04, 88b/15,		[=3]
	92a/06, 93a/12, 93a/15, 48b/05,	dümü	(Ar.) Göz yaşları.
	48b/05, 50b/15, 77a/13, 65b/07,		d. 30b/11, 43b/02, 44b/14, 45a/01,
	30b/09, 65b/07, 23b/12, 27a/03,		51a/01, 51a/08, 51b/01, 97b/07
	19b/02, 20b/06, 20b/08, 20b/15,		celb-i d. 30b/11
	24a/02, 28b/12, 29a/05, 33a/10,		keşret-i d. 43b/02, 51b/01
	34b/07, 34b/08, 46b/05, 46b/07,		killet-i d. 44b/14
	49a/07, 50b/13, 54a/04, 54a/08,		[=8]
	77a/05, 92a/04, 92b/07	dürlü	Türlü, çeşitli.
	'aker-i d.-i süsen 19b/06		d. 91a/09, 91a/09
	d.-i bābūnec 93a/09		d.+dür 8b/09
	d.-i belesān 27a/08, 73b/10,		[=3]
	74a/12, 74b/15, 75a/02,	dürtül-	Sürülmek, ilaç/merhem vb. nesnelere
	75a/04, 75a/05, 88a/14,		sürmek.
	97b/02		d.+e 27b/02, 27b/15, 30b/09
	d.-i benefsec 65b/07, 83a/02,		[=3]
	86b/04, 88b/15, 92a/06,	düş-	Düşmek.
	93a/12, 93a/15		d.-mekden 85b/05
	d.-i habb-ı kuṭun 48b/05		d.-miş+(1) 63a/05
	d.-i ḥazef 48b/05		[=2]
	d.-i keşir 50b/15	dütün	Tütün.
	d.-i levz 77a/13		d. 27a/15
	d.-i musaḥḥan 30b/09		[=1]
	d.-i nīlūfer 65b/07	düyük	(Ar.) Horozlar.
			d.+la 74a/04

merâret-i d. 74a/04
[=1]

E

ebdân (Ar.) Cisimler, vücutlar, gövdeler, tenler.

e. 52b/04
tertib-i e. 52b/04
e.+ı+(3) 52a/12, 12b/15
e.-ı bāride 52a/12
e.-ı ğayr-ı nakıyye 12b/15

[=3]

ebedî (Ar.) Sonu olmayan.

e. 76b/13

[=1]

eblağ (Ar.) Daha belîğ, en fasih, olgunluk derecesineçok yakın olan.

e. 39b/06
e.+dur 13a/14

[=2]

ebyaz (Ar.) Pek ak, pek beyaz.

e. 11b/05, 17b/07 21b/12, 22b/04, 48a/06, 54b/06, 61a/10, 61b/07, 94b/12

merhem-i e. 21b/12

şem'-i e. 22b/04

z.-ı ebyaz 17b/07

e.+dur 3a/10, 4a/15, 4b/06, 4b/13, 58a/04, 58a/07

e.+ı+(3) 71a/11

e.ı hark-ı karnî 71a/11

[=16]

ecfân (Ar.) Göz kapakları.

e. 17b/06, 26a/12, 27a/09, 27a/11, 31a/02, 31a/11,41b/04, 44b/05, 46a/13, 94b/09, 9b/11, 95b/14

ğılaz-ı e. 26a/12, 31a/11, 95b/14

hâdd-ı e. 27a/11

huşûnet-i e. 17b/06

utliye-i e. 46a/13

verem-i e. 41b/04

e.+a 21b/15, 26b/01, 26b/09, 27b/02, 30b/08, 30b/15, 31a/02, 31b/07, 34b/03, 38a/12, 40a/08, 49b/11, 50b/07

ğılaz-ı e. 26b/09

e.+da 17b/06, 22a/05, 26b/07, 26a/08, 27a/01, 51a/05, 52b/15, 54a/08, 55a/02, 55a/04

hâric-i e. 55a/02

taht-ı e. 54a/08, 55a/04

e.+dan 13a/10, 37b/08, 51a/06

e.+dur 45b/01

iltişâk-ı e. 45b/01

e.+ı+(1) 31a/11, 95b/15

ğılaz-ı e. 31a/11

şar'-ı e. 95b/15

e.+ında 33b/03

e.+la 34a/07

e.+uğ 21b/15

e.+uğ 22a/03

nev'-i e. 22a/03

[=45]

ecî (Ar.) Sebep, illet.

e.+içün 38a/08, 84a/03

e.+içündür 46a/07

e.+inden 50b/10

cefâf-ı e. 50b/10

[=4]

ecnâs (Ar.) Cinsler, nevilere, çeşitler, türler.

e.+ı+(3) 8b/07, 8a/05, 15a/02, 15a/03, 10a/08	e.-y1 mütesâviye 29a/11, 80a/08
e.-ı edviye 8b/07	[=17]
e.-ı emrâz 8a/05	ed-dübeyle (Ar.) Korneada bulunan bir yara.
e.-ı istifrâğ 15a/02, 15a/03	e. 57b/10
e.-ı edviye 10a/08	[=1]
e.+ına 8a/04, 8b/05	edhân (Ar.) Sürülecek güzel kokulu yağlar.
[=7]	e. 52b/04, 92b/08
ecsâm (Ar.) Gövdeler, bedenler.	e.+dan 81b/11, 86b/02
e.+dan 80a/07	e.+ı+(3) 67b/15, 69a/02
e.+ı+(3) 64b/12, 80a/06	e.-ı muraṭṭıbe 67b/15
e.-ı duḥân 64b/12	e.-ı musahḥıne 69a/02
e.-ı keṣîre 80a/06	e.+uḡ 52b/04
[=3]	[=7]
ecved (Ar.) Daha, pek, en iyi olan.	edviyye (Ar.) İlaçlar.
e. 11a/10, 24b/03, 77b/02, 89b/12	e. 8b/07, 9a/01, 10a/01, 10a/08,
şıfat-ı teşmîr-i e. 24b/03	10a/09, 10b/07, 10b/10, 10b/15,
e.+ı+(3) 64b/04	11a/06, 11a/07, 11b/12, 11b/15,
e.-ı 'ilâc 64b/04	12a/02, 12b/09, 12b/01, 16b/03,
[=5]	16b/12, 18a/10, 18b/14, 23b/01,
ecvef (Ar.) İçi boş, kof.	23b/03, 30a/12, 33b/09, 35b/12,
e.+den 7a/14	40b/02, 40b/02, 41a/04, 42a/12,
'aşab -ı e. 7a/14	42a/14, , 43b/07, 45a/05, 45a/10,
[=1]	47b/02, 47b/08, 48a/04, 48a/11,
eczâ (Ar.) Parçalar, kısımlar.	49a/14, 50a/13, 50b/01, 50b/05,
e. 2b/14, 45b/05, 55a/07, 84b/02	51b/09, 52a/03, 52b/06, 52b/14,
e.+da 79b/04	53a/04, 55b/14, 56a/01, 56a/05,
e.+sı 79b/08	56a/09, 56b/14, 57a/03, 59b/10,
e.+y1+(3) 83b/13, 79b/02, 79b/07,	62a/10, 62b/01, 62b/04, 62b/12,
11b/15, 80a/09, 3a/03, 80a/03, 80a/04,	64a/11, 64b/07, 66a/06, 70a/07,
80a/04, 29a/11, 80a/08	70a/11, 73b/13, 74b/06, 74b/14,
e.-y1 'ayn 83b/13	75a/03, 85a/13, 86b/08, 88a/15,
e.-y1 beyziyye 79b/02, 79b/07	88b/08, 88b/14, 8b/14, 90a/12,
e.-y1 edviye 11b/15	90b/02, 92a/02, 92b/02, 95a/13
e.-y1 ġalîze 80a/09	'aded-i e. 74b/06
e.-y1 keṣîre 3a/03	ecnâs-ı e. 8b/07
e.-y1 muttaşıla 80a/03, 80a/04	envâ'-ı e. 10a/09
e.-y1 müteferriḡ 80a/04	raṭṭbe-i lüzce-i e. 9a/01
	e.+de 63a/01

e.+den 10a/06, 11a/08, 12b/04,
12b/08, 43b/06, 75a/08
e.+dür 10a/09
ecnās-ı e. 10a/09
e.+i+(3) 95a/08, 8b/10, 12a/15,
12b/02, 13b/01, 9a/15, 16b/14, 9a/05,
17a/10, 19a/12, 17a/11, 22a/09,
22a/12, 23a/07, 25b/03, 37a/05,
38a/08, 40b/02, 40b/10, 49a/10,
52b/10, 82b/07, 10b/14, 9b/06,
21b/02, 38a/09, 13a/15, 21b/01,
30b/11, 37a/04, 9b/04, 58b/14,
13b/15, 38a/07, 9a/11, 9b/14, 40a/10,
25b/09, 25b/02, 9a/10, 9a/12, 85b/13,
8b/09, 10b/13, 17b/01, 38b/05,
36a/01, 13b/09, 66b/11, 40b/09,
62a/01, 54b/15, 54a/12, 61b/02,
62a/01, 55a/15, 44a/14, 35b/14,
94a/03, 48a/07, 63b/03, 26b/03,
25b/09, 10a/04, 45b/10, 69a/01,
26b/04, 20a/02, 61a/12, 95a/05,
95a/06
e.-i 'arziyye-i yābise 8b/10
e.-i 'ayn 12a/15
e.-i beyāz 62a/01
e.-i celāye 12b/02
e.-i celāye-i münkıye 13b/01
e.-i cilā 9a/15, 54b/15
e.-i evlā 16b/14.hatta
e.-i hāceriyye 9a/05
e.-i hādde 17a/10, 19a/12
e.-i hādde 17a/11, 22a/09,
22a/12, 23a/07, 25b/03,
37a/05, 38a/08, 40b/02,
40b/10, 48a/07,
49a/10,49a/14, 52b/10,
54a/12, 63b/03
e.-i hādde-i müfettihe 61b/02
e.-i hādde-i mulattife 82b/07

e.-i kābıza 10b/14, 9b/06
e.-i kābıza-i muḳavviye
21b/02, 55a/15
e.i ḳaviyye 38a/09
e.-i māni'a 61a/12
e.-i marḥiye 21b/01, 25b/09
e.-i mażāza 30b/11
e.-i mu'affine 37a/04, 9b/04
e.-i muḥaddire 10a/04,
45b/10, 58b/14
e.-i muḥallile 13b/15
e.-i muḥallile-i ğayr 38a/07
e.-i munzıc 9a/11
e.-i munzıca 9b/14
e.-i musaḥḥine 69a/01
e.-i müzādde 95a/08
e.-i müceffefe 40a/10, 35b/14
e.-i müceffefe-i kābıza
25b/09, 25b/02
e.-i müfettihe 9a/10, 9a/12
e.-i müfrede 12a/11, 95a/05,
95a/06
e.-i müseddide 8b/09, 50a/04,
85b/13
e.i müsekkine 10b/13, 17b/01,
26b/04
e.-i müshile 38b/05, 20a/02
e.-i leyyine 13a/15
e.-i ṭīb 36a/01
e.-i sehle 13b/09
'ilāc-ı e.-i muhallil 66b/11
isti'māl-i e.-i hādde 40b/09
e.-i ḳal'-ı aşār 62a/01
e.-i müberride 44a/14
e.-i yābise 94a/03
e.-i hādde-i hırrife 26b/03
e.+nüñ 12b/02, 12b/03, 12b/05,
61a/13, 8b/05
e.+ye 9b/13

e.+yi+(1) 27a/11, 11b/15 eczā-yı e. 11b/15 e.+yle 28a/09, 36a/08, 40b/14, 89b/01 [=170]	57a/02, 59b/09, 66b/07, 70a/06, 70a/10, 74b/10, 75a/02, 92a/02, 93a/10, 93a/14, 95a/02, 95b/08 e.+dan 28b/13, 58b/09 [=26]
efā'ī (Ar.) Engerek yılanları. e.+nüñ 26a/08 şahm-ı e. 26a/08 [=1]	efyün-ı mışrī (Ar.) Mısır afyonu. e. 16b/02, 29a/08, 33b/09, 43b/09, 52a/03, 56b/13 [=6]
ef'āl (Ar.) İşler, ameller. e.+ı+(3) 10a/11 e.-ı tabī'ıyye 10a/11 [=1]	eg- Eğmek. e.-mek 23b/10 [=1]
eferbiyün (Ar.) Sütleşen otu ve bundan elde edilen zambak. e. 61b/03 [=1]	eger (Far.) Şart edatıdır; eğer, şayet. e. 11b/10, 11b/11, 12a/01, 12a/07, 12b/07, 12a/09, 13b/08, 13b/11, 14a/02, 14a/07, 14a/15, 14b/01, 14b/02, 14b/04, 14b/05, 14b/07, 14b/15, 15a/02, 15a/03, 15a/04, 15a/05, 15a/06, 15a/07, 15a/08, 15a/09, 15a/10, 15a/11, 15a/13, 15a/13, 15a/15, 15b/01, 15b/02, 15b/04, 15b/04, 15b/06, 15b/08, 16a/11, 16b/05, 16b/07, 17a/04, 17a/06, 17a/10, 17a/13, 17a/15, 17b/03, 17b/10, 18a/13, 18a/15, 18b/05, 18b/05, 19a/08, 19a/10, 19b/07, 19b/07, 19b/08, 19b/10, 20a/04, 20a/04, 20a/05, 20a/06, 20a/09, 20b/11, 20b/11, 20b/12, 20b/13, 21a/08, 21a/08, 21a/12, 21a/13, 21a/13, 21a/15, 21b/03, 21b/04, 21b/05, 21b/06, 21b/10, 22a/06, 22a/08, 22a/09, 22b/02, 22b/03, 22b/09, 22b/09, 23a/07, 23b/10, 23b/12, 24a/03, 24a/04, 24a/10, 24a/12, 24a/14, 24b/01, 24b/02, 24b/09, 25b/01, 25b/01, 25b/08, 26a/09, 26b/03, 26b/03, 26b/06, 26b/06, 27b/03, 28a/15,
eflāk (Ar.) Semalar, felekler, gökler. e. 3a/02 [=1]	
efn (Ar.) Naks etmek, içmek, sağlamak. e. 40b/03 [=1]	
efrenc-müşk Misk otu. e. 88b/07 varağ-ı e. 88b/07 [=1]	
efümün-ı akriñi (Grek.+Ar.) Girite ait bağbozan, serent. e. 64a/06 [=1]	
efveh (Ar.) Büyük ağızlı. e.+ı+(3) 96a/06 e.-i bevāsīr 96a/06 [=1]	
efyün (Ar.) Afyon, haşhaştan çıkan uyuşturucu bir madde. e. 10a/08, 12a/04, 12b/01, 23b/06, 37a/15, 44a/12, 45a/04, 45a/09, 46b/01, 50b/01, 50b/04, 56b/09,	

28b/09,	28b/09,	28b/10,	28b/12,	66b/10,	66b/12,	67b/13,	67b/13,
29a/02,	29b/03,	29b/04,	29b/07,	68a/01,	68a/03,	68a/04,	68a/07,
29b/08,	29b/11,	29b/14,	30a/04,	68a/08,	68b/05,	68b/12,	68b/13,
30a/06,	30a/08,	30b/02,	31b/09,	69a/06,	69a/08,	69a/10,	69b/11,
31b/12,	32a/10,	32a/11,	32a/13,	69b/13,	69b/15,	70a/12,	70a/14,
32b/05,	32b/10,	32b/13,	32b/14,	70b/08,	70b/08,	71a/06,	71a/07,
32b/15,	33a/11,	33a/13,	34a/03,	71a/08,	71a/09,	71a/10,	71a/11,
34a/08,	34a/09,	34a/10,	34b/08,	72a/13,	72a/14,	72b/06,	72b/09,
34b/10,	35a/01,	35a/02,	35a/07,	72b/11,	72b/14,	72b/15,	73a/01,
35a/08,	35a/11,	35b/01,	35b/03,	73a/02,	73a/05,	73a/12,	74a/03,
35b/05,	35b/06,	35b/09,	35b/11,	74a/05,	74a/06,	75b/13,	75b/14,
35b/11,	36a/02,	36a/04,	36a/06,	76a/07,	76a/07,	76a/11,	76a/13,
36b/07,	36b/08,	36b/09,	37a/04,	76b/03,	76b/05,	76b/05,	76b/08,
37a/12,	37b/01,	37b/06,	37b/08,	76b/09,	76b/13,	76b/14,	76b/15,
38a/06,	38a/06,	38b/03,	38b/05,	77a/06,	77a/09,	77a/11,	77a/12,
39a/10,	39a/12,	39a/12,	39a/13,	77b/02,	77b/03,	77b/06,	77b/06,
39a/14,	39b/05,	39b/06,	39b/14,	77b/07,	78a/07,	78a/08,	78a/11,
40a/02,	40a/03,	40a/05,	40a/07,	78a/11,	78a/12,	78a/14,	78b/01,
40b/12,	40b/13,	41b/15,	42a/05,	78b/02,	78b/03,	78b/05,	78b/07,
42a/10,	42a/15,	42b/03,	42b/04,	78b/08,	78b/10,	79a/05,	79a/08,
42b/07,	42b/08,	42b/13,	44a/02,	79a/10,	79a/12,	79a/13,	79b/02,
44b/06,	45a/10,	45a/13,	46b/08,	79b/04,	79b/07,	79b/08,	79b/09,
46b/15,	47a/01,	47a/02,	47a/05,	79b/11,	79b/12,	79b/14,	80a/01,
47a/06,	47a/07,	47a/09,	47a/10,	80a/02,	80a/03,	80a/05,	80a/06,
47a/11,	47b/03,	47b/12,	47b/14,	80a/08,	80a/11,	80a/12,	80a/14,
48b/05,	48a/07,	48b/09,	48b/11,	80b/06,	80b/08,	80b/09,	80b/10,
48b/12,	48b/15,	49a/09,	49a/11,	80b/11,	80b/12,	80b/14,	80b/15,
49a/13,	49a/15,	50a/01,	50a/03,	80b/15,	81a/01,	81a/04,	81a/08,
51b/11,	52a/01,	53a/06,	53a/09,	81a/12,	81a/14,	81a/14,	81a/15,
53a/14,	53b/12,	53b/14,	53b/15,	81b/01,	81b/02,	82a/03,	82a/05,
54a/01,	54a/09,	54b/01,	54b/10,	82b/05,	82b/07,	82b/09,	82b/11,
54b/14,	55a/06,	56a/11,	56b/16,	83a/10,	83a/11,	83a/11,	83a/13,
57b/05,	57b/06,	58a/06,	58a/07,	83a/13,	83b/05,	83b/07,	84b/13,
58b/06,	58b/13,	58b/15,	59a/06,	84b/14,	85a/03,	85a/03,	85a/09,
59b/03,	59b/11,	60a/04,	60a/05,	85a/15,	85b/01,	85b/10,	85b/11,
60b/06,	60b/07,	60b/08,	60b/09,	86a/04,	86a/04,	86a/05,	86a/12,
61a/06,	61a/07,	61a/13,	61b/01,	86a/13,	86b/15,	87a/06,	87a/07,
62b/13,	62b/14,	63a/11,	64b/11,	87a/09,	87a/10,	87a/11,	87a/13,
64b/13,	64b/14,	64b/15,	66b/02,	87b/02,	87b/05,	87b/06,	88a/09,

88a/11, 88b/01, 88b/14, 89a/08, 89a/10, 89a/11, 8b/11, 90b/14, 91a/01, 91a/04, 91a/07, 91a/08, 91a/11, 91a/13, 91a/15, 91b/02, 91b/05, 91b/08, 91b/09, 91b/10, 92a/07, 92a/12, 92b/05, 92b/07, 92b/08, 92b/10, 92b/11, 92b/14, 93a/03, 93a/08, 93a/08, 93b/01, 93b/04, 93b/09, 93b/11, 93b/12, 94a/01, 94a/05, 94a/07, 94a/10, 94a/13, 94a/14, 94b/10, 94b/11, 95a/04, 95a/10, 95b/01, 96a/05, 96a/07, 96a/07, 96a/09, 96a/12, 96a/13, 96a/15, 9a/11 [=471]	mā' -i e. 56a/10 e.+e 56a/09 mā' -i e. 56a/09 e.+le 59a/02 [=7]
egil- Eğilmek. e.+e 29a/03 e.+üp 6a/09 [=2]	ehlīlec-i aşfer (Ar.) Sarı helile. e. 16a/13, 18b/11, 30a/11, 30a/15 [=4]
egül- Bkz. eğilmek. e.-e 20a/11 e.-mese 21b/04 e.-üp 21b/04, 24a/01, 40b/13 [=5]	ehlīlec-i esved (Ar.) Kara helile. e. 92a/13 [=1]
eḥaddiye (Ar.) Daha, en keskin. e.+i+(3) 6b/05 e-i 'ayneyn 6b/05 [=1]	ehlīlec-i kābilī (Ar.) Kabil ağaç kavunu, helilenin bir cinsi. e. 27b/08, 56a/14, 64a/09, 64a/12, 74b/02 nevā-yı e. 74b/02 [=5]
eḥadü hümā (Ar.) İkidenden biri e. 78a/11 [=1]	ehlīlec-i kābilīyye Bkz. ehlīlec-i kābilī. e. 23a/03 [=1]
ehdāb (Ar.) Kirpikler. e. 27b/11 [=1]	ehven (Ar.) En zararsız, daha hafif; kolay. e.+i+(3) 60b/13 ehven-i 'amā 60b/13 [=1]
ehlīlec (Ar. < Far.) Tohumları müşhil olarak kullanılan bir tür ilaç. e. 42b/14, 56a/04, 56a/05, 79a/08 nevā-yı e. 56a/04 e.+den 56a/10	ek Ek. e.+dür 53a/07 [=1]
	eḳall (Ar.) Pek az, çok az. e. 10b/09, 10b/11, 10b/12, 22a/06, 95a/10 e.+dür 3b/12, 4b/08, 58a/14 [=8]
	ekber (Ar.) Daha, pek, en büyük. e. 24b/06, 28b/15, 54b/06 68b/11, 69b/03, 80b/14 māk-ı e. 24b/06, 54b/06 e.+de 30a/03, 40a/12, 40b/06, 43b/12, 49a/01, 49b/04, 87a/09

<p>māk-ı e. 30a/03, 40a/12, 40b/06, 43b/12, 49a/01, 49b/04, 87a/09</p> <p>e.+dedür 6a/01</p> <p>cānib-i māk-ı e. 6a/01</p> <p>e.+deki 40b/12</p> <p>māk-ı e. 40b/12</p> <p>e.+den 13a/05, 48a/02, 53b/05</p> <p>māk-ı e. 13a/05, 48a/02, 53b/05</p> <p>e.+dür 28a/06</p> <p>e.+e 30b/06, 87a/10</p> <p>māk-ı e. 30b/06, 87a/10</p> <p>e.+i+(3) 7b/11, 57a/07, 51a/04</p> <p>māk-ı e.-i kurb 7b/11</p> <p>māk-ı e.-i yelelī 49a/03</p> <p>51a/04, 57a/07</p> <p>e.+le 38a/01</p> <p>māk-ı e. 38a/01</p> <p>[=26]</p> <p>ekbere Bkz. ekber.</p> <p>e.+den 53b/10</p> <p>māk-ı e.53b/10</p> <p>[=1]</p> <p>ekder (Ar.) Daha, en, çok bulanık.</p> <p>e. 78a/12</p> <p>[=1]</p> <p>ekhāl (Ar.) Göze çekilen sürmeler.</p> <p>e. 11b/09, 85a/10</p> <p>e.+le 50a/03</p> <p>[=3]</p> <p>ekil- Ekilmek.</p> <p>e.-e 19b/10, 22b/11, 29a/01</p> <p>e.-üp 17a/05</p> <p>[=4]</p> <p>ekl (Ar.) Yemek.</p> <p>e. 11b/07, 32b/11, 35b/11, 36a/09, 40b/10, 40b/11, 42a/07, 58b/13,</p>	<p>73b/02, 74a/07, 81b/12, 86b/03, 88a/08</p> <p>e.+i+(3) 73b/01, 43a/02, 88a/02</p> <p>e.-i buqūl 73b/01</p> <p>e.-i fevākih 43a/02</p> <p>e.-i mālih 88a/02</p> <p>[=16]</p> <p>ekşer (Ar.) En çok, daha ziyade.</p> <p>e. 10b/08, 11b/10, 14a/02, 16a/08, 18a/14, 19a/15, 21b/01, 22a/06, 23b/11, 25b/09, 25b/10, 28b/07, 2a/09, 2a/13, 2a/14, 2b/07, 32a/06, 33a/03, 37a/03, 49b/06, 49b/09, 49b/11, 49b/13, 51a/11, 52a/12, 52b/02, 57a/13, 58a/14, 65a/03, 65b/01, 68b/07, 68b/10, 71b/14, 72a/02, 72b/01, 78b/11, 80a/09, 81b/01, 81b/09, 82b/03, 84b/05, 87b/03, 8b/12, 9a/03</p> <p>cezb-i e. 14a/02</p> <p>laḥm-ı zāyid-i e. 57a/13</p> <p>e.+dür 10a/03, 17a/07, 18a/01, 18b/15, 29b/10, 2a/08, 2a/13, 4a/09, 60b/02, 72a/02, 7a/05, 97a/07</p> <p>e.+i+(2) 61a/03</p> <p>e.+i+(3) 60b/15, 49b/03</p> <p>e.-i büşre 60b/15</p> <p>e.-i emr 49b/03</p> <p>e.+ini 58a/02, 67b/11</p> <p>e.+inün 87b/08</p> <p>[=62]</p> <p>ekşerī (Ar.) Eksere mensup, çok defa, çoğu.</p> <p>e. 42a/03</p> <p>[=1]</p> <p>ekşeriyā (Ar.) Çok defa olarak, çok zaman; sık sık.</p> <p>e. 22b/15, 38a/03, 66b/15</p> <p>[=3]</p> <p>eksil- Eksilmek.</p>
--	--

	e.-üp 10b/01 [=1]		e.+i+(3) 78b/12, 78a/02, 78a/04, 90b/09, 63b/11, 61a/07, 61a/13, 63b/10, 63b/14
el	El. e. 32b/08 e.+den 13a/02, 13a/02, 13a/05, 76a/04 e.+e 24b/12 e.+le 11b/05, 31a/06, 53b/07 e.+lerin 75b/01 e.+üñ 13a/05, 13a/06, 24b/04 [=13]		e.-i dimāğ 78b/12 e.-i ma‘de 78a/02, 78a/04 e.-i re’s 90b/09 e.-i şudā‘ 63b/11 e.-i şedīd 61a/07, 61a/13, 63b/10, 63b/14 e.+le 42a/03 [=32]
elbān	(Ar.) Lebenler, sütler. e. 11a/05, 31a/04 [=2]	elen-	Elenmek. e.-dükden 16b/04, 16b/13, 30a/13 e.-e 11a/12, 28a/15, 48b/04, 56b/14, 59b/11, 62a/11 e.-üp 17b/14, 18b/14, 27b/05, 29a/10, 29b/03, 43b/10, 43b/14, 48a/12, 52b/14, 53a/05, 55b/14, 57a/03, 66b/10, 90a/05 [=23]
elbet	(Ar.) Mutlaka, behemehal; nihayet, eninde sonunda. e. 89a/02 [=1]	el-eşer	Bkz. eşer. e. 57b/10 [=1]
elbette	Bkz. elbet. e. 25a/15, 39a/07, 43a/11, 49b/15, 53b/12, 53b/13, 54a/11, 55b/09, 76a/11, 85a/05 [=10]	el-ıfıfer	(Ar.) Korneada doku kaybına yol açan sıyrıık. e. 57b/11 [=1]
el-beşr	(Ar.) Vücutta çıkan sivilce. e. 57b/10 [=1]	el-‘ilāc	(Ar.) Derde deva olan şey, ilaç. e. 16a/11, 17a/09, 18a/03, 19a/04, 19b/01, 20a/01, 20b/02, 21a/07, 22a/06, 22b/02, 23a/01, 26a/06, 26b/02, 27b/07, 28a/09, 28b/08, 29b/10, 30a/05, 30b/08, 31a/08, 31b/03, 31b/08, 32a/10, 33a/06, 33b/04, 34a/02, 34b/04, 34b/14, 35a/07, 35a/15, 36b/10, 37a/10, 37b/05, 40a/15, 40b/12, 42a/10, 46b/15, 48a/06, 49b/14, 50b/11, 51a/06, 51b/01, 52a/13, 53a/15,
elek	Elek. e. 11b/06 [=1]		
elem	(Ar.) Ağrı. e. 1b/07, 10b/14, 38b/06, 41b/11, 52a/08, 53a/11, 59b/02, 73a/03, 78a/15, 78b/03, 78b/06, 78b/10, 79a/10, 92a/08 kıllet-i e. 41b/11 mevzi‘-i e. 38b/06 taḥayyül-i e. 79a/10 e.+i+(1) 43b/07, 8b/03, 95b/09 e.+i+(2) 21b/05, 21b/06, 21b/07, 42a/03, 42a/04		

- 54b/09, 55a/07, 56b/07, 57a/10,
57b/04, 58b/03, 61a/08, 61b/08,
64a/02, 65a/11, 65b/04, 66a/02,
67a/05, 67a/09, 67b/11, 68b/11,
69b/09, 71a/01, 73a/07, 79a/05,
80a/11, 81b/10, 82a/03, 82b/04,
84b/06, 85a/06, 85b/11, 86a/03,
87b/12, 90b/15, 94a/08
[=75]
- eliyye** (Ar.) Kısa.
e.+dür 84a/03
[=1]
- el-ķarniyyet** Bkz. karniyye.
e. 57b/11
[=1]
- el-ķurūh** (Ar.) Yaralar.
e. 57b/10
[=1]
- elli** Elli.
e. 57b/01, 57b/08, 57b/12, 60a/07,
61b/04, 62b/15, 63b/01, 63b/04,
63b/08
[=9]
- ellinci** Ellinci.
e. 57a/13
[=1]
- elvān** (Ar.) Renkler, çeşitler.
e.+dan 3a/0, 79b/03
e.+ı+(2) 54b/05, 54b/05, 71b/06
e.+ı+(3) 83a/12, 80b/10
e.-ı erba'a 80b/10, 83a/12
[=7]
- elye** (Ar.) Kıç.
e.+de 32a/11
[=1]
- elyen** (Ar.) Daha, en yumuşak.
e.+dür 36b/03, 3b/12
[=2]
- emerce** Memeden kesilmemiş, meme emecek yaşta olan.
e. 28b/10
[=1]
- emīn** (Ar.) Emniyet sahibi, birine emniyet eden, güvenen, şüphe etmeyen.
e. 18b/03, 18b/04, 24b/15, 33a/08,
48b/15, 61a/03, 76a/03
[=7]
- emlec** (Ar.) Hindistana mahsus, devayi bir meyve, amlacotu.
e. 56a/04, 91b/13, 92a/14
[=3]
- emles** (Ar.) Düz, pürüzsüz, cilalı.
e. 39a/13
e.+dür 5a/12, 39b/01
hāric-i emles 5a/12
[=3]
- emr** (Ar.) İş, şey, husus, vakıa.
e. 24b/15, 27b/09,
33b/04, 35a/09, 40b/07, 52b/10,
61b/15, 73b/05, 77a/10, 79a/10,
82b/07, 86a/08, 86b/05, 89a/04,
91b/05
e.+de 39a/02, 29b/14, 42b/03, 49b/03
āhir-i e. 29b/14, 42b/03
ekşer-i e. 49b/03
e.+ı+(3) 7b/06, 91a/13, 40b/07,
20a/06, 46a/12, 24b/08, 31b/11,
31b/13
e-i başar 7b/06
e.-i bi'l-aķs 91a/13
e.-i mūmted 20a/06
e.-i mūteķāvīl 46a/12
e.-i tabķīn 24b/08
e.-i ķavīl 31b/11, 31b/13
[=26]
- emrāz** (Ar.) İletler, hastalıklar.
e. 8a/05, 8a/15, 84a/03, 87a/02

ecnās-ı e. 8a/05
 şifā-yı e. 8a/15
 e.+dandur 32a/03, 40a/13, 61b/09, 84a/08
 e.+ı+(2) 84a/05
 e.+ı+(3) 83b/15, 15b/11, 57b/09, 67a/13, 37b/14, 41a/05, 83a/04, 83b/15, 14b/07, 59a/01, 8a/04, 8a/04, 8b/06, 95a/06, 87a/05, 68a/14, 79a/15, 80b/02, 77b/15, 57b/09, 65b/03, 67a/13, 55a/07, 41a/06, 81a/11, 79a/15, 80b/01, 84a/01, 86b/09, 87a/01, 83b/10, 8a/01, 8a/03
 ‘aded-i e.-ı ‘aşab-ı nevriyye 83b/15
 ‘aded-i e.-ı cefn 15b/11
 ‘aded-i e.-ı hicab-ı karniyye 57b/09
 ‘aded-i e.-ı ‘mebiyye 67a/13
 ‘aded-i e.-ı māḳ 37b/14
 ‘aded-i e.-ı mülteḥime 41a/05
 ‘aded-i e.-ı ruṭūbet-i zücāciyye 83a/04
 e.-ı ‘aşab-ı nevī 83b/15
 e.-ı ‘ayn 1b/04, 14b/07, 59a/01, 8a/04, 8a/04, 8b/06, 95a/06
 e.-ı ‘azale-i muḥarriḳ-i ‘ayn 87a/05
 e.-ı beyziyye 68a/14, 79a/15
 e.-ı celīdiyye 80b/02
 e.-ı ḥafıyye 77b/15
 e.-ı hicab-ı karniyye 57b/09
 e.-ı ‘mebiyye 65b/03, 67a/13
 e.-ı keşīre-i istirḥā 55a/07
 e.-ı mülteḥime 41a/06
 e.-ı rūḥ-ı bāşır 81a/11
 e.-ı ruṭūbet-i beyziyye 79a/15
 e.-ı ruṭūbet-i celīdiyye 80b/01

e.-ı şemāniyye 84a/01
 e.-ı ṭabaḳa-i meşīmiyye 86b/09
 e.-ı ṭabaḳa-i şulbe 87a/01
 e.-ı ṭabaḳa-i şebekiyye 83b/10
 e.-ı zāḥire 8a/01
 ‘ilāc-ı e.-ı ‘ayn 8a/03
 e.+ından 81a/04
 e.+uḡ 83b/07, 87a/03
 [=46]
emrāzü’l-‘mebiyye (Ar.) İris tabakası hastalığı.
 e. 81a/09
 [=1]
emşāl (Ar.) Nümüneler, örnekler.
 e. 73b/11
 eşyā-yı e. 73b/11
 e.+ı+(2) 43a/08, 44b/11
 e.+inden 73b/11
 [=4]
emyāl (Ar.) Göze sürme çekmekte kullanılan mil.
 e. 79a/08
 e.+ı+(3) 17b/09, 45b/09, 17a/11, 17a/12, 42b/03, 17a/01, 45b/03, 52b/09, 18b/04, 53a/10, 68a/04
 e.-ı ağber 17a/01, 17b/09, 45b/09, 45b/03
 e.-ı şādenc 17a/11, 17a/12, 18b/04, 42b/03, 53a/10, 68a/04
 e.-ı remādī 52b/09
 [=12]
emzāc (Ar.) Mizaclar.
 e.+da 46a/05
 [=1]
emzice (Ar.) Tabiatler, huylar, meşrepler.
 e. 89a/06
 [=1]

emzürüc Göğüs.	[=22]
e.+den 28b/10	enfa' (Ar.) En nafi, daha faydalı.
[=1]	e.+dur 44a/11, 48a/13
enāmīl (Ar.) Parmak uçları.	e.+ı+(3) 92b/06, 63b/03
e.+ı+(3) 76a/08	e.-ı eşyā 92b/06
e.-i yedd 76a/08	e.-ı şey' 63b/03
[=1]	[=4]
enār (Far.) Nar.	enşāb (Ar.) Şerler, belalar.
e. 43a/03, 63a/10	e.+ı+(2) 6b/04, 36b/05
e.+uğ 63a/08	[=2]
[=3]	envā' (Ar.) Çeşitler, türülür.
enbāt (Ar.) Bitkiler.	e.+dan 57b/15, 58a/11
e.+ı+(3) 36a/01, 36a/01, 94a/03	e.+ı+(2) 8a/08
e.-ı lahm 36a/01, 36a/01,	e.+ı+(3) 8a/14, 16a/05, 61a/04,
94a/03	16a/09, 18a/13, 10a/09, 19a/01,
[=3]	19a/09, 73a/10, 67b/09, 57b/13,
encaḥ (Ar.) İşin bitmesi.	72a/06, 41a/08, 87b/11, 21a/03,
e. 75b/04	21a/03, 13b/14, 28b/02
[=1]	bāb-ı e.-ı cereb 16a/05
encīr (Far.) İncir.	e.-ı büşür 61a/04
e. 43a/02	e.-ı cereb 16a/09, 18a/13,
i.+le 22b/08	19a/09
[=2]	e.-ı edviye 10a/09
enf (Ar.) Burun, her şeyin ön kısmı, uç.	e.-ı evcā' 8a/14
e. 38a/01, 39b/10, 49a/04, 94b/08	e.-ı evvele 19a/01
e.+de 18a/06, 51b/07	e.-ı istifrāğāt 73a/10
e.+den 38a/11, 39b/11, 44b/15,	e.-ı ittisa' 67b/09
94b/07	e.-ı kūrūḥ 57b/13
e.+den 91b/01, 39b/08, 39b/10	e.-ı mā' 72a/06
'ırķ-ı e. 91b/01	e.-ı remed 41a/08
nāḥiye-i e. 39b/08, 39b/10	e.-ı şavt 87b/11
e.+e 38a/04, 40a/14, 51b/12, 51b/13	e.-ı şetre 21a/03, 21a/03
e.+e 6a/01, 87b/02	e.-ı temeddūd 13b/14
cānib-i e. 6a/01	e.-ı verdīnc 28b/02
nāḥiye-i e. 87b/02	e.+ına 8a/05, 8b/05
e.+ı+(2) 77a/12	[=23]
e.+le 38a/04	erba'a (Ar.) Dört.
e.+üğ 39a/09	e.+dan 80b/10, 83a/12, 60a/09
a'zam-ı e. 39a/09	elvān-ı e. 80b/10, 83a/12

	kışrāt-ı e. 60a/09		e.+le 34b/06
	e.+dandur 41b/07, 82a/08		kuşūr-ı haşb-i e. 34b/06
	esbāb-ı e. 41b/07, 82a/08		[=1]
	e.+dur 5b/06	esābi (Ar.) Parmaklar	e.+le 93b/05
	kışrāt-ı e. 5b/06		[=1]
	[=6]	eşahh (Ar.) Daha sahih, daha doğru	
erfa (Ar.) Daha, en, pek yüksek, yüce.	e. 41b/06		e. 75b/04
	[=1]		[=1]
erfağ (Ar.) En ziyade yumuşak.	e. 48b/15	esbāb (Ar.) Vasıtalar, lazımlar.	
	[=1]		e. 16a/09
erhāmūn (Grek. <ercāmūn) Korneada bulunan bir yara.	a. 58a/05		e.+ı+(2) 41b/03, 61b/07, 68b/02, 46b/11
	[=1]		e.+ı+(3) 82a/08, 41a/12, 2b/06, 69b/07, 2b/06, 2b/05, 82b/14, 71b/12, 87b/08, 46b/11
eri- Erimek.	e.-miş+(2) 3a/09, 21b/12		e.-ı erba'a 82a/08
	e.-yüp 48b/07		e.-ı fā'ile 41a/12
	[=3]		e.-ı kehūlet 2b/06
erit- Eritmek.	e.-ür+(eridür) 40b/10, 96b/06		e.-ı nütüvv 69b/07
	[=1]		e.-ı rızık 2b/06
eriyici Eriyici.	e.+dür 40b/02		e.-ı seb'a 2b/01, 2b/05
	[=1]		e.-ı sülüs 82b/14
erkek Erkek.	e. 64a/03		e.-ı tekşire 71b/12
	[=1]		e.-ıza' f-ı başar 87b/08
erken Erken.	e. 12b/13		e.+ımı 78a/01
	[=1]		e.+ınıp 87a/03
ermād (Ar.) Göz ağrması.	e.+a 46a/13		e.+ıyıla 8a/01
	nažc-ı e. 46a/13		[=18]
	e.+ı+(3) 45b/15	esdāf (Ar.) Sedefler, inci kabukları.	
	e.-ı mürekkebe 45b/15		e. 11a/15
	[=2]		[=1]
erzen (Ar.) Darı.		eşer (Ar.) Nişan, iz, alamaet; yara izi.	
			e. 37b/08, 58b/07, 61b/04, 61b/05, 71a/10
			e.+de 60a/05
			bāb-ı e. 60a/05
			e.+e 9b/01
			e.+ı+(1) 61b/04, 63a/02

e.+i+(2) 12b/11, 25b/05, 49b/07, 49b/09, 58b/07, 76b/12		cefn-i e. 25b/13, 25b/14 [=34]
e.+i+(3) 9b/03, 25a/15, 60a/04, 84b/03, 47a/02	eshel (Ar.) En kolay, daha kolay. e. 48a/06, 60a/12, 62b/09 inķıla‘-ı e. 62b/09	[=3]
e.-i ğalīze 9b/03 e.-i indimal 25a/15 e.-i mūzī 60a/04 e.-i nevr 84b/03 e.-i verem 47a/02	eski Eski e. 39b/12 e.+e 19a/02 e.+si 12b/02, 12b/03	[=4]
e.+le 61b/07 [=21]	eski- Eskimek. e.+se 19a/10	[=1]
esfel (Ar.) En sefil, pek ağağı, çok bayağı. e. 52a/09, 75b/13 cefn-i e. 52a/09	eslem (Ar.) En selametli, en emin, en sağlam. e.+dür 13a/13, 33a/11, 48b/14, 60a/12 e.+i+(3) 60b/13 e.-i büşür 60b/13	[=4]
e.+de 22a/06, 33a/03, 7b/12 cefn-i e. 22a/06, 33a/03, 7b/12	esnāf (Ar.) Neviler, çeşitler, cinsler. e.+ı+(2) 8a/09 e.+ına 8a/05	[=2]
e.+dedür 6a/02 e.+den 75b/07 e.+den 70b/04 cefn-i e. 70b/04	esnān (Ar.) Dişler. e.+da 46a/05	[=1]
e.+e 26a/03, 32b/01, 53b/03, 53b/09, 61a/11, 6a/02, 76b/07, 77a/03, 77a/03, 80b/08, 87a/08, 32a/12, 94b/05 cefn-i e. 32a/12 mādde-i e. 94b/05	esra ‘ (Ar.) Daha seri, daha çabuk. e. 76b/04, 77a/14	[=2]
e.+i+(1) 53b/03, 42b/10 cefn-i e. 53b/03 mādde-i e. 13b/14, 42b/10	es-seretān (Ar.) İyileşmez bir tür çıban, kanser. e. 57b/11	[=1]
e.+i+(2) 76a/09	esved (Ar.) Siyah, kara. e. 23a/13, 48b/02, 57a/09, 77b/06, 84b/03 kehl-i e. 77b/06 mā‘-i e. 84b/03	
e.+i+(3) 53b/11, 13b/09, 42b/07, 80b/03, 76b/07 cefn-i e.-i yüllī 53b/11 e.-i beden 13b/09, 42b/07 e.-i imtidād 80b/03 e.-i mıkdağ 76b/07	e.+le 33b/12	
e.+inden 76a/05 e.+ine 13a/11 e.+üñ 25b/13, 25b/14		

	[=6]		e.-i müzevver 76a/12
esvedü'l-levn (Ar.) Kara renkli.	e.+dür 71b/10		e.-i muratıbe 67b/15
	[=1]		[=2]
eş'al (Ar.) Kuyruğu beyaz at.	e. 2b/07	eş-şedidü'ş-şalābe (Ar.) Şiddetli katılık.	e.+dür 36b/02
	levn-i e. 2b/07		[=1]
	[=1]	eşyā (Ar.) Nesneler, mevcut olan şeyler.	e. 81a/15, 92b/06
eşedd (Ar.) Daha, en şiddetli, çetin ve sert.	e. 2a/14, 41a/11, 41b/01, 41b/03, 43b/01, 46a/07, 60b/02, 60b/07		enfa'-ı e. 92b/06
	vecā'-ı e. 60b/07		e.+dan 52b/01, 90b/11
	e.+dür 28a/07, 28a/09, 49b/06		e.+dur 45a/07, 67a/12
	[=11]		e.+yı+(3) 50b/14, 31a/08, 81b/13, 73b/11, 63b/02, 63b/13, 94b/08, 43a/05, 86b/04, 73b/08, 55a/14, 67a/06, 91b/07, 21b/13, 89a/06, 47a/02, 56b/08, 94b/1021b/13, 25b/01, 38b/11, 55a/10, 92a/07, 44a/11, 77a/10, 43b/04, 37b/10, 14a/04, 21b/03, 37a/11, 81b/11, 91a/13, 52a/11, 53a/07, 91a/12, 26a/12, 90b/11, 37b/11
eşfār (Ar.) Göz kapağının kenarları, kirpik yerleri.	e. 27a/12, 28a/11, 7b/14		e.-yı bāride 50b/14
	e.+a 69b/04, 28a/04, 34b/03, 97b/10		e.-yı bāride-i ġalīze 31a/08
	ġalīz-i e. 28a/04		e.-yı cellā 81b/13
	tabī'at-ı e. 34b/03		e.-yı emşāl 73b/11
	tesākuṭ-ı e. 97b/10		e.-yı fettāḥ 63b/02
	e.+da 22b/12, 25a/09, 34a/14		e.-yı ḥādde 63b/13, 94b/08
	mevzi'-i e. 25a/09		e.-yı ḥāmıza 43a/05, 86b/04
	uṣūl-ı e. 34a/14		e.-yı ḥārre 73b/08
	e.+dan 24a/14, 26a/03, 25a/04		e.-yı kābıza 55a/14, 67a/06
	mevzi'-i e. 25a/04		e.-yı kābıza-i bāride 91b/07
	e.+ı+(2) 26a/13		e.-yı kābıza-i müceffefe 21b/13
	e.+ı+(3) 97a/11, 27b/04		e.-yı keşīre-i muzādde 89a/06
	e.-ı müteneşir 97a/11		e.-yı māni'a 47a/02, 56b/08, 94b/10
	e.-ı raḥve 27b/04		e.-yı marḥiye 21b/13, 25b/01
	[=16]		e.-yı mezküre 38b/11, 55a/10, 92a/07
eşkāl (Ar.) Biçimler, suretler, tarzlar.	e. 80a/09		
	[=1]		
eşref (Ar.) Daha, peki en şerefli.	e. 6b/02		
	[=1]		
eşribe (Ar.) İçilecek şeyler.	e.+ı+(3) 76a/12, 67b/15		

e.-y1 muḥaddire 44a/11, 77a/10	şifat-ı e.-ı aştafīkân 74b/08 [=5]
e.-y1 muḥaddire-i müsekkine 43b/04	eşyāf-ı abār (Ar.) Bir tür fitil. e. 56b/10, 56b/10, 59b/15 şifat-ı e. 56b/10
e.-y1 muḥallil 37b/10	e.+a 64b/04
e.-y1 muḥallile 14a/04	e.+dan 69b/13
e.-y1 murattıbe 21b/03, 37a/11, 81b/11	e.+dur 63b/04
e.-y1 musaḥḥine 91a/13	e.+la 47b/04 [=7]
e.-y1 müberride 52a/11, 53a/07, 91a/12	eşyāf-ı aḥmer (Ar.) Bir tür fitil. e. 30a/08, 54b/15 [=2]
e.-y1 şeşe 26a/12	eşyāf-ı aḥmer-i ḥādd (Ar.) Bir tür fitil. e. 16a/14, 33b/11, 51a/07, 66a/12 şifat-ı e. 16a/14
e.-y1 şemm 90b/11	e.+le 16a/14, 34b/06 [=6]
e.-y1 zırnīḥ 37b/11	eşyāf-ı aḥmer-i leyyin (Ar.) Bir tür fitil. e. 16b/08, 31a/09, 34a/11, 45b/01, 46b/09, 60a/03, 61b/01 şifat-ı e. 16b/08
e.+yıla 69b/12, 94b/01 [=46]	e.+e 17a/12, 45b/09 e.+le 16b/07, 18b/08, 29b/15, 31b/05, 31b/10, 50a/06, 65a/06 [=14]
eşyāf (Ar.) Şiyaflar, çeşitli hastalıklarda makattan kullanılmak üzere hazırlanmış fitiller.	eşyāf-ı aḥzar (Ar.) Bir tür fitil. e. 17a/10, 17b/12, 23a/08, 33a/15, 45b/05, 52b/07, 62a/02 şifat-ı e. 17b/12
e. 37b/11, 41a/04, 47a/14, 47b/04, 53a/13, 56b/15, 57a/04, 59b/11, 59b/12, 63a/05, 63a/07, 66b/03, 66a/10, 66a/11, 66b/03, 66b/10, 69a/03, 69a/04, 73b/14, 74a/13, 74a/14, 74b/07, 74b/15, 75a/04, 88a/13, 88a/13	e.+a 16b/05, 60a/03 e.+dan 62a/03 e.+la 18a/15 [=11]
şifat-ı e. 37b/11, 47b/04, 63a/05, 66b/03, 73b/14, 74a/14, 74b/15, 88a/13	eşyāf-ı bür'ü-yevmī (Ar.) Bir tür fitil. e. 45a/08 [=1]
e.+ı+(3) 50b/02, 50b/05	eşyāf-ı dāzec (Ar.) Bir tür fitil. e. 23a/09, 23a/09, 27b/03
e.-ı kibār 50b/02, 50b/05	
e.+la 56b/16 [=29]	
eşyāfāt Bkz. eşyāf.	
e. 11b/09, 45b/10	
e.+dan 45b/02	
e.+ı+(3) 20b/10, 43b/07	
e.-ı dāḥile 20b/10	
e.-ı müsekkine 43b/07	

- şıfat-ı e. 23a/09
e.+le 30b/03, 33b/05, 34b/06, 51b/14
[=7]
- eşyâf-ı ebyaz** (Ar.) Bir tür fitil.
e. 17b/07, 43b/08, 43b/08, 45a/03,
47b/04, 54b/11, 56b/09, 57a/01,
58b/09, 59b/06, 59b/08, 61a/14,
61a/15
şıfat-ı e. 43b/08, 57a/01,
59b/08
e.+da 12a/01, 12a/03
e.+dan 44a/08
e.+la 53a/09
[=17]
- eşyâf-ı esved** (Ar.) Bir tür fitil.
e. 50a/14, 52a/01
şıfat-ı e.50a/14
[=2]
- eşyâf-ı hulûkî** (Ar.) Bir tür fitil.
e. 33b/12, 50a/11
şıfat-ı e. 50a/11
[=2]
- eşyâf-ı ıtır-i hamâtîkân** (Ar.) Bir tür fitil.
e. 33b/05, 33b/06
şıfat-ı e.33b/06
[=2]
- eşyâf-ı aştafilîkân** (Ar.) Bir tür fitil.
e. 81b/12
e.+la 84b/07
[=2]
- eşyâf-ı kayşar** (Ar.) Bir tür fitil.
e. 48a/10
[=1]
- eşyâf-ı kibâr** (Ar.) Bir tür fitil.
e. 46b/03
[=1]
- eşyâf-ı māmîşâ** (Ar.) Bir tür fitil.
e. 26b/04, 29b/02, 32b/14, 45a/09,
46b/01, 50b/01, 64a/14, 69a/05,
74b/11
e.+yıla 44b/06
[=10]
- eşyâf-ı māmîşâ-yı rehbanî** (Ar.) Bir tür fitil.
e. 18b/07, 29a/07
[=2]
- eşyâf-ı merâ'ir** (Ar.) Bir tür fitil.
e. 68a/13, 74a/14
[=2]
- eşyâf-ı merâre** (Ar.) Bir tür fitil.
e. 12a/14
[=1]
- eşyâf-ı mücerreb** (Ar.) Bir tür fitil.
e. 74a/10
şıfat-ı e. 74a/10
[=1]
- et** Et.
e. 95b/04
e.+dür 33a/03, 57a/07
e.+inden 64a/03
[=4]
- eṭfâl** (Ar.) Çocuklar.
e.+de 27a/05
[=1]
- eṭṭibbâ** (Ar.) Hekimler, doktorlar.
e. 25b/10, 88a/01
[=2]
- et'ime** (Ar.) Yemekler, aşlar.
e. 65a/13
e.+i+(3) 87b/15, 27b/09, 28a/03,
19b/15
e.-i mâliḥe 87b/15
e.-i reddiye 27b/09
iḳşâr-ı e.-i reddiye 28a/03
keşret-i e.-i ḡalîze 19b/15
[=5]
- etlendür-** Etlendirmek.

- e.-e 59b/06
e.-üp 96a/01
[=2]
- eṭrāf** (Ar.) Yanlar, uçlar, kıyılar.
e. 44b/04, 59a/08, 88a/08, 91a/15, 91b/10
şedd-i e. 91a/15
e.+a 76b/14
e.+ımı 54a/15
e.+la 91a/11
[=8]
- evcā'** (Ar.) Ağrılar, sancılar.
e. 14b/09, 36a/11
e.+ı+(3) 14a/10, 66b/03, 93b/02
e.-ı re's-i maḥmūd 14a/10
e.-ı şa'be 66b/03
e.-ı şakīka 93b/02
e.+ımı 8a/14
envā-ı e. 8a/14
[=6]
- evceb** (Ar.) En vacip, pek lüzumlu, çok gerekli.
e. 42b/11
[=1]
- ev'ıyye** (Ar.) Damarlar.
e.+ı+(3) 7a/09
e.-i dimāğ 7a/09
[=1]
- evkāt** (Ar.) Zamanlar, çağlar.
e.+da 66b/14, 90b/14
e.+dan 10b/09
e.+ı+(3) 10a/10, 10b/02, 14b/14, 15a/11, 15a/09
e.-ı maraž 10a/10
e.-ı mezküre 10b/02
e.-ı sene 14b/14, 15a/11
vaqt-ı e.-ı sene 15a/09
[=8]
- evlā** (Ar.) Daha uygun, daha layık.
- e. 24a/04
e.+dur 39b/06
[=2]
- evrād** (Ar.) Toplardamarlar.
e.+dan 3b/04
e.+ıla 3b/13, 4a/01
e.+ımı 46b/11
e.+uğ 51a/13
[=5]
- evrām** (Ar.) Vücutta peyda olan şişler, yumrular.
e. 36a/11, 38b/04, 42a/10, 50a/02, 97a/08, 97b/01
'ilāc-ı e. 38b/04, 42a/10, 50a/02
e.+da 9b/14
e.+dan 42a/10, 86b/14
e.+ı+(1) 42a/11, 50a/08
e.+ı+(1) 96b/01
ḥudūş -ı e. 96b/01
e.+ı+(3) 49b/05, 50a/10, 96a/13
e.-ı balgamiye 49b/05
e.-ı sevdā 50a/10
e.-ı şedīde 96a/13
e.+ımı 38a/08
e.+la 13b/05
[=17]
- evride** (Ar.) Toplardamarlar.
e.+den 14b/02
e.+ye 14b/02
[=2]
- evsa'** (Ar.) En geniş.
e. 72a/04
e.+dur 36b/03
[=2]
- evsāḥ** (Ar.) Kirler, pislikler.
e. 59b/05
[=1]
- evşāt** (Ar.) Ortalar.

e.+la 59b/15	sebeb-i e. 68b/02
harem-i e.59b/15	veche-i e. 78a/07
[=1]	e.+de 22a/08
evvel (Ar.) Önce, ilk, birinci.	nev'-i e. 22a/08
e. 8a/02, 8b/09, 9a/15, 9b/07, 12a/14,	e.+den 17a/08, 69b/03, 84b/02
13b/12, 14a/15, 16a/06, 17a/09,	e.+den 41a/11, 65b/14
18a/03, 20a/01, 20a/15, 21a/04,	nev'-i e. 41a/11, 65b/14
21a/09, 22a/03, 24b/02, 25a/02,	e.+den 10b/11, 19a/01, 39b/12,89a/13
25b/06, 26a/11, 26b/02, 26b/04,	ta'am-ı e. 89a/13
28a/09, 28b/08, 28b/12, 28b/03,	envā'-ı e. 19a/01
2b/08, 2b/15, 31a/08, 31b/08, 31b/13,	e.+e 54b/03
32a/10, 32b/05, 33a/06, 34a/02,	e.+e 49b/15
34b/05, 37a/10, 37b/03, 37b/06,	nev'-i e. 49b/15
39a/02, 40a/15, 41a/09, 42a/15,	e.+i 1b/03
42b/05, 42b/06, 49b/02, 49b/03,	e.+inde 10b/10, 41b/03, 41b/15
50b/11, 51a/12, 52a/04, 52a/13,	e.+inden 15a/05, 37a/03
53b/01, 54a/09, 54b/02, 55a/08,	vācib-i e. 15a/05
56b/08, 57a/10, 57a/10, 57a/15,	e.+ine 22a/11, 27a/12
57b/04, 57b/15, 58a/11 58b/03,	şekl-i e. 22a/11
59a/07, 60a/03, 60b/09, 61b/05,	e.+üj 38a/13, 41a/12
62a/02, 65a/11, 65b/12, 67a/09,	nev'-i e. 38a/13, 41a/12
68a/09, 68b/02, 68b/11, 69b/01,	[=106]
6b/09, 70b/10, 71a/04, 72b/04,	evvelā (Ar.) Birinci olarak, her şeyden önce,
76b/15, 77b/10, 77b/13, 78a/02,	ilk önce.
78a/04, 78a/07, 78a/08, 80b/02,	e. 16a/11, 42a/15
81b/11, 82b/05, 89b/09, 90b/15,	[=2]
91a/10, 94a/08, 94a/15	evvelki (Ar.) Birinci, ilk, eski.
āfet-i e. 70b/10	e. 53a/12
bāb-ı e. 78a/02, 78a/04, 8a/02	[=1]
cins-i e. 8b/09	eyit- Söylemek, demek, anlatmak.
kışm-ı e. 9a/15, 9b/07	a.+di 73a/06
levn-i cefn-i e. 37b/03	e.+ür 96b/08
maraz-ı e. 80b/02	[=2]
mevzi'-i e. 24b/02	eyle Öyle.
nev'-i e. 16a/06, 21a/04,	e. 10a/06, 10b/06, 11a/11, 12a/01,
26a/11, 28b/03, 41a/09,	13a/02, 13a/06, 13a/09, 13b/03,
42a/15, 49b/02, 51a/12,	13b/08, 13b/12, 14a/02, 14a/05,
52a/04, 57b/15, 58a/11,	14a/07, 14a/11, 14a/15, 15b/02,
61b/05, 65b/12, 69b/01	15b/08, 16a/11, 16b/14, 17a/09,

18a/03,	18a/12,	18a/14,	19a/04,	[=175]
19b/01,	19b/07,	19b/10,	20b/02,	eyle- Eylemek, etmek.
20b/14,	21a/09,	21b/09,	21b/10,	e.-mek 53a/14, 65a/02
22a/07,	22a/08,	22a/12,	23a/01,	e.-mekdür 64b/05
23b/11,	23b/13,	24a/02,	24a/12,	e.-mez 70b/03, 70b/08
24b/01,	24b/13,	25b/14,	26b/02,	e.-r 38a/08
26b/04,	27b/08,	27b/14,	28a/09,	e.-se 47a/10, 56a/13
28b/08,	29a/05,	29b/11,	30a/05,	e.-ye 77a/10
30a/06,	30b/02,	30b/08,	31a/08,	e.-yüp 54a/15
31b/03,	31b/08,	31b/11,	31b/15,	[=10]
32a/10,	32a/14,	32b/07,	32b/11,	eylen- Eylenmek.
33a/06,	33a/10,	33a/14,	33b/04,	e.-e 27a/10, 33b/10, 45a/10, 47b/02,
34b/10,	35b/04,	35b/12,	36a/07,	56b/15, 59b/11, 63a/07
36b/11,	37b/08,	39a/05,	39a/15,	e.-üp 12b/10, 16b/05, 16b/13, 17b/15,
39b/07,	40a/05,	40a/08,	40a/15,	23b/04, 23b/07, 43b/11, 45a/06,
40b/03,	40b/03,	42a/10,	42a/15,	48a/12, 50b/02, 53a/13, 53a/13,
42b/04,	42b/13,	43b/03,	44a/01,	57a/04, 59a/05, 66b/10, 69a/04,
44a/11,	44b/07,	45a/12,	45b/04,	74b/07, 75a/04
45b/07,	45b/15,	47a/10,	47b/04,	[=25]
47b/11,	47b/13,	47b/15,	48b/09,	eyü İyi.
49a/13,	50b/11,	51a/06,	51b/02,	e. 89a/03
52a/13,	52b/07,	53a/06,	53a/11,	[=1]
53b/13,	54b/02,	54b/10,	55a/08,	eyyām (Ar.) Günler, gündüzler.
57a/10,	57a/15,	58b/03,	58b/06,	e. 25a/13, 77b/06, 92a/10
58b/08,	59a/06,	61b/10,	62a/02,	e.+ı+(3) 60a/02, 19a/05, 73a/11,
62b/08,	64a/01,	64a/02,	65a/11,	73b/04
66a/03,	67a/09,	67b/11,	67b/14,	e.-ı müte'addid 60a/02
68a/09,	68b/11,	68b/15,	69b/09,	e.-ı müteferrika 19a/05,
70a/13,	70a/15,	71a/01,	71a/04,	73a/11, 73b/04
71a/09,	72b/08,	73a/04,	73a/05,	e.+la 38a/15, 84b/11
75a/14,	76b/03,	76b/14,	76b/14,	tul-i e. 38a/15, 84b/11
77a/02,	77b/09,	77b/10,	77b/12,	[=9]
79a/05,	79a/10,	79a/13,	80a/11,	ez'afī (Ar.) En, daha, pek zayıf, dermansız,
84b/06,	85a/06,	85b/12,	86a/05,	kuvvetsiz.
86b/01,	87a/15,	87b/10,	88b/15,	e.+dür 38b/01
90b/15,	91a/10,	91b/06,	92a/08,	[=1]
92b/09,	92b/12,	93b/04,	93b/12,	ezil- Ezilmek.
93b/14,	94a/03,	94a/08,	94a/15,	e.-e 45b/11, 66a/15
94b/05,	94b/12,	95a/12		e.-miş+(2) 92a/06

- e.-üp 19b/02, 22b/04, 41a/04, 45a/03,
47a/06, 47b/03, 62b/02, 94b/15
[=11]
- eziyyed** (Ar.) Eziyet, meşakkat, zahmet.
e. 44a/10
[=1]
- ezmān** (Ar.) Vakitler, zamanlar, çağlar.
e.+da 46a/05
e.+ı+(3) 52a/12
e.-ı bāride 52a/12
[=2]
- ezmide** (Ar.) Yara sargısı.
e.+ı+(3) 55a/13
e.-i müceffefe 55a/13
e.+yile 94b/04
[=2]
- ezraqu'l-levn** (Ar.) Mavi, gök renkli.
e. 71b/10
[=1]
- ezyed** (Ar.) Daha ziyade, daha çok
e. 95a/10
[=1]

F

- fāfāliyūn** (Grek.) Karniyede bir yara.Kornea
ülseri.
f. 58a/03
[=1]
- fahḥār** (Ar.) Balçıktan düzülen çanak ve testi
ve bardak.
f.+da 27a/07
anā' -i f. 27a/07
[=1]
- fā'ide** (Ar.) Fayda, menfaat, kar.
f. 6b/04

- f.+ı+(3) 6b/06
f.-i āḥiri 6b/06
[=2]
- fā'il** (Ar.) İşleyen, yapan.
f.+ı+(2) 42a/15
sebeb-i f. 42a/15
[=1]
- fā'ile** Bkz. fā'il.
f.+si 41a/12
esbāb-ı f. 41a/12
[=1]
- fān** (Ar.) Gelmek.
f. 40b/12, 40b/13
[=2]
- farānıtıs** (Grek.) Sersam hastalığı, menenjit.
f. 78b/13
[=1]
- farāsiyūn** (Grek.) Yabani pırasa, dağ pırasası.
f. 96b/12
[=1]
- fāriğ** (Ar.) Vazgeçmiş, çekilmiş.
f. 4b/02
[=1]
- farḳ** (Ar.) Ayrılık, başkalık.
f. 21b/11, 31a/15, 34b/14, 36a/11,
46a/08, 49a/05, 61a/09, 61b/07,
66b/14, 67a/01, 67a/04, 68b/05,
69b/02, 73a/09, 78a/03, 78a/05,
78a/06, 82b/01, 84b/01, 85a/02,
85a/04
beyān-ı f. 69b/02
f.+ı+(1) 71a/04
[=22]
- farz** (Ar.) Bir netice elde etmek için ihtimalli
veya gerçek olarak kabul edilenbir tahminde
bulunan, sayma, tutma.
f. 51a/04
[=1]
- faşd** (Ar.) Damar kesme yoluyla kan almak.

f. 13b/12, 14b/06, 14b/12, 14b/12, 20a/01, 28b/09, 28b/10, 30b/02, 32a/10, 32b/03, 34a/02, 35a/11, 36a/07, 37a/05, 40a/04, 42b/08, 52b/01, 56b/08, 57b/07, 58b/04, 61a/12, 68a/04, 68a/11, 73a/13, 73a/14, 82b/07, 86a/05, 87b/10, 91a/03, 91a/11, 93b/13, 94a/06, 94a/15, 94b/09 f.+a 61b/10 f.+dan 18a/11, 42b/09, 45b/14 f.+i+(3) 42b/06, 42b/11, 18a/05, 18a/04, 51b/02, 18a/04, 42b/11, 94b/06 f.-i bāselik 42b/06, 42b/11 f.-i cebhe 18a/05 f.-i kīfāl 18a/04, 51b/02 f.-i māḳeyn 18a/04 f.-i ṣāfin 42b/11, 94b/06 f.+la 16a/11, 31b/09, 33a/07, 38b/05, 53b/01, 57a/11, 75a/14 [=53]	mā'-i f. 35a/10, 45b/08, 81a/08 [=3]
fāsid (Ar.) Bozuk, yaramaz, ayarsız. f. 39a/11, 39a/12, 39a/14, 40a/02, 86b/12, 86b/13 ‘aẓm-ı f. 39a/12, 39a/14 f.+den 40a/09 laḥm-ı f. 40a/09 f.+dür 33a/05 dem-i muḥriḳ-i f. 33a/05 f.-i+(3) 57a/09 dem-i f.-i redī 57a/09 [=9]	fātire Bkz. fātir. f.+yile 37b/08 mā'-i f. 37b/08 [=1]
fāsıde Bkz. fāsıd. f.+i+(3) 39b/03 kışra-i f.-i ‘aẓm 39b/03 [=1]	fatḳ (Ar.) Kırma, yarma, ayırma, çatlatma. f.+i+(3) 47b/03 f.-i ḥurāc 47b/03 [=1]
fātir (Ar.) Az sıcak, ılık olan. f.+le 35a/10, 45b/08, 81a/08	fayda Bkz. fā'ide. f. 5a/10 [=1]
	fāzalāt (Ar.) Kazurat, pislik. f.+i+(1) 7a/13 f.+i+(3) 2a/06 keşret-i f.-i muḥaddire 2a/06 [=2]
	fāzıl (Ar.) Faziletli, erdemli. f. 5a/05 [=1]
	fāzıla Bkz. fāzıl f. 95a/07 [=1]
	fāzıl (Ar.) Fazla, ziyade, artık. f.+i+(3) 4b/11 f.-i gıza 4b/11 f.+ındandur 4b/11 [=2]
	fazla (Ar.) Artık, ziyade, çok artan. f. 30a/03, 41a/14, 41b/01, 50a/03 taḥlīl-i f. 50a/03 f.+dan 66a/01 f.+i+(3) 19b/12, 49b/05, 49b/11, 22b/01, 49b/07, 36a/03, 51a/02 f.-i balğamiye 49b/05 f.-i galīze 49b/11

f.-i ğalīze-i sevdāviyye 19b/12, 22b/01 f.-i mā'iyye 49b/07 f.-i reddiye 36a/03 f.-i mālihe-i būraḳıyye 51a/02 f.+yı+(1) 41a/13 [=13]	f. 59a/07 [=1]
faẓliyye Bkz. faẓla. f.+dür 79b/12 ruṭūbet-i f. 79b/12 [=1]	ferbiyūn Bkz.eferbiyun. f. 11a/02, 11a/06, 66b/11, 9a/12 [=4]
febihā (Ar.) Ne ala, ne güzel. f. 18a/15, 19b/07, 20a/04, 22b/09, 30a/09, 47a/06, 47a/09, 66b/02, 66b/11, 86a/13 [=10]	ferde (Far.) Baş. f.+de 46b/15 [=1]
felā (Ar.) O halde. f. 72b/07, 72b/11, 73a/02 [=3]	ferək (Ar.) Kulak sarkık ve sölpük olmak. f. 44a/06 [=1]
felgumūnī (Grek.) Kandan olan şiş, kızıl şiş, ısırgu. f. 35a/06 f.+dendür. 35a/06 cins-i f. 35a/06 [=2]	ferenc-müşk (Far.) Yemen'den getirilen, hoş kokulu, sarı renkli bir tohum, besbase yaprağı. f. 88b/12 [=1]
fels (Ar.) Pul. f.+i+(3) 69b/06 f.-i mismār 69b/06 [=1]	ferk (Ar.) El ile bir nesneyi ovmak. f. 77a/12 [=1]
fem (Ar.) Ağız. f.+ini 85b/07 [=1]	fesād (Ar.) Bozukluk. f. 40a/02 f.+i+(3) 73a/02, 64a/04, 83a/09, 83b/11, 86b/09, 87a/02, 83b/10, 16a/10 f.-i ahlāt 73a/02 f.-i dem 64a/04 f.-i ḥurāc 83a/09 f.-i mizāc 83b/11, 86b/09, 87a/02 f.-i mizācī 83b/10 f.-i tedbīr 16a/10 [=9]
ferāḥ (Ar.) Bol, geniş, yayvan, açık. f.+i+(3) 74b/04 f.-i ḥaṭātīf 74b/04 f.+la 47b/02 dem-i f. 47b/02 [=2]	fesh (Ar.) Bozma, bozukluk, dağıtma. f. 84a/04 [=1]
ferārīc (Ar.) Piliç.	feth (Ar.) Açma, açılma. f. 13a/02, 13a/05, 20a/07, 39a/07, 42b/05, 47a/01, 48b/10, 53b/02, 53b/03, 65b/07, 69a/10, 72a/12,

- 72b/06, 73b/09, 90a/01, 96a/07, 97a/05
f.+i+(3) 50b/10, 53b/04, 20a/07, 9a/04
f.-i 'ayn 50b/10
f.-i cefn 53b/04
f.-i ta'miḳ 20a/07
tevātür-i f.-i cefn 9a/04
[=21]
- feṭīle** (Ar.) Yaralara konulan tiftik.
f. 20b/09, 32a/15, 38b/14, 40a/01
f.+den 44b/01
cins-i f. 44b/01
f.+yi+(1) 39b/15
f.+yile 13a/04, 13a/06
[=8]
- fettāḥ** (Ar.) Fetheden, açan.
f.+dan 63b/02
eşyā-yı f. 63b/02
[=1]
- fevākīh** (Ar.) Yemişler.
f.+e 43a/02
ekl-i f. 43a/02
[=1]
- fevḳ** (Ar.) Üst, üst taraf, yukarı.
f.+de 87a/06
f.+dedür 6a/02
f.+den 39b/09
şaḳb-ı f. 39b/09
f.+e 27b/05, 32b/09, 48b/10, 48b/11, 53b/02, 6a/02, 6a/03, 75b/13, 80b/03, 80b/08, 87a/06, 87a/07
f.+e 32a/13, 32b/02
hācib-i f. 32a/13, 32b/02
f.-i cefn 76a/04
f.-i dimāḡ 3b/15
f.-i mā' 76a/15, 76b/06
f.+inden 76a/05
f.+ine 72b/13
[=23]
- fevḳ-al-miḳdār** (Ar.) Mikdarın üstünde.
f. 80b/15
[=1]
- fī-cemī'ü'l-'ayn** (Ar.) Gözün tamamında.
f. 83b/14
[=1]
- fī'il** (Ar.) İş, amel.
f. 18a/15, 75b/13
f.+i+(3) 17b/05
f.-i şādenc 17b/05
f.+iyile 95a/13
ḳuvvet-i f. 95a/13
[=4]
- fīḳāmuvā** (Grek.) Bkz. ihtirāk.
f. 58a/15
[=1]
- fīkr** (Ar.) Fikir, düşünce.
f. 15b/09
f.+i+(3) 21b/09
f.-i şahīḥ 21b/09
[=2]
- fī'l-ḥāl** (Ar.) Bu anda, hemen, şimdi.
f. 31b/15
[=1]
- fırze** (Ar.) Bir şeyden ayrılmış parça, lokma.
f. 56a/15
'acīn-i f. 56a/15
[=1]
- fūdenc** (Far.) Yarpuz.
f. 74a/06
mā' -i f. 74a/06
[=1]
- fūfel** (Ar.) Yer yemişi.
f.+i+(3) 47a/15
f.-i meshūk 47a/15
[=1]
- fulful** (Ar.) Biber.

- f. 18b/11, 26b/12, 53a/03, 55b/15,
73b/14, 85a/11, 88b/07, 88b/12
f.+a 18a/10
f.+dan 89b/10
f.+la 37b/10
[=11]
- fulfule-i ebyaž** (Ar.) Ak biber.
f. 23a/13
[=1]
- fulful-ı ebyaž** (Ar.) Ak biber.
f. 48b/02, 74b/02, 75a/02, 88a/14
[=4]
- fulful-ı esved** (Ar.) Kara biber.
f. 74b/01, 74b/10
[=2]
- fülüs** (Ar.) Pullar, tanecikler,
çekirdekler.
f. 69b/07, 74a/01
şifât-ı devâ-yı f. 74a/01
[=2]
- fuzül** (Ar.) Lüzumsuz, fazla şey.
f. 59a/11, 59a/11, 82a/12
f.+dan 59a/10
tahlîl-i f. 59a/10
f.+ı+(3) 40a/14, 84b/10, 59a/09,
83b/12, 41b/02
f.-ı 'ayn 40a/14
f.-ı bārîde-i raṭbe 84b/10
keşret-i f.-ı 'ayn 59a/09
f.-i ḥārre-i ḥādde 83b/12
keşret-i f.-i müteḥarrike
41b/02
[=9]
- fuzülen** (Ar.) Usulsüz, yersiz, haksız olarak.
f. 7a/10
[=1]
- fucil** (Ar.) Turp.
f. 47a/10, 47a/09, 74b/07
kuşūr-ı f. 47a/10

- mā' -i f. 47a/09, 74b/07
f.+le 73b/15
mā' -i f. 73b/15
[=4]

G

- ğadāt** (Ar.) Sabah.
ğ.+da 74b/08
[=1]
- ğāfil** (Ar.) Gaflette bulunan, ihmal eden,
dikkatsiz, ihtiyatsız.
g. 38a/06, 46a/03, 53b/13, 69b/08
[=4]
- gāh** (Far.) Zaman bildiren edat.
g. 13b/06, 13b/06, 13b/07, 13b/07,
14a/08, 14a/09, 25a/11, 28b/05,
28b/06, 2a/02, 31b/01, 31b/01,
33a/04, 33a/04, 34a/14, 34a/15,
36a/13, 36a/14, 36a/15, 36a/15,
38a/03, 38a/05, 38a/09, 39a/08,
40a/01, 40b/07, 41b/05, 42a/03,
42a/03, 48a/03, 48a/03, 48a/04,
48a/05, 49a/12, 49b/12, 49b/12,
50b/07, 54b/05, 54b/05, 54b/06,
54b/06, 54b/06, 54b/07, 54b/09,
54b/09, 56b/07, 57a/08, 57a/09,
60a/11, 60b/01, 60b/03, 60b/06,
60b/06, 60b/06, 60b/07, 60b/10,
60b/10, 60b/10, 60b/10, 60b/10,
60b/11, 60b/11, 60b/11, 60b/12,
60b/12, 64b/02, 64b/03, 64b/03,
65a/08, 65a/08, 65a/08, 67b/07,
71b/13, 71b/13, 71b/13, 71b/15,
71b/15, 72a/01, 72a/01, 79b/13,
79b/13, 8b/13, 8b/13, 90b/08, 90b/08

[=85]
ġalebe (Ar.) Çokluk, kalabalık.
 ġ. 68b/09
 ġ.+i+(3) 37a/10, 37a/09
 ġ.-i ruṭūbet 37a/10
 ġ.-i yūbs 37a/09

[=3]
ġālib (Ar.) Daha kuvvetli.
 ġ. 19a/04, 22a/02, 2a/03, 2a/12,
 32a/07, 36b/11, 37a/09, 42a/01,
 46a/05, 55b/10, 68b/03, 68b/09,
 68b/14, 69a/08, 81a/06, 83a/14,
 83b/08, 87a/03, 92b/09
 hılt-ı ġ. 36b/11, 83b/08,
 87a/03
 ġ.+den 90b/15, 91b/12
 hılt-ı ġ. 90b/15
 istifrāġ-ı hılt-ı g. 91b/12
 ġ.+dür 2a/11, 2a/15, 5b/15
 ġ.+üñ 46a/01
 hılt-ı ġ. 46a/01

[=25]
ġālibe Bkz. ġālib.
 ġ. 52a/08
 harāret-i ġ. 52a/08

[=1]
ġālīz (Ar.) Yoğun, yapışkan, kötü.
 ġ. 4a/05, 10b/05, 14a/03, 31a/13,
 51b/05, 52a/11, 52a/14, 52b/06,
 55b/10, 60b/08, 61b/13, 69b/10,
 69b/11, 81a/14, 9b/01
 aḥmer-i ġ. 31a/13
 buḥār-ı ġ. 51b/05
 ġiṣā-yı ġ. 4a/05
 hılt-ı ġ. 14a/03, 52a/14,
 52b/06
 ġ.+den 51a/09
 ġ.+den 68a/02, 84b/05, 14a/09
 hılt-ı ġ. 68a/02

me'kel-i ġ. 84b/05
 şiddet-i hılt-ı ġ. 14a/09
 ġ.+dendür 71a/01, 4a/14
 ġiṣā-yı ġ. 4a/14
 ġ.+dür 30b/07
 ruṭūbet-i māliḥe-i būraḳıyye-i
 ġ. 30b/07
 ġ.+i+(3) 36b/06, 87b/14, 35a/15,
 36a/06, 14a/05, 28a/04, 4a/02, 42a/08,
 31a/03, 42b/15
 balġam-ı ġ.-i 'afen 36b/06
 buḥār-ı ġ.-i raṭb 87b/14
 dem-i ġ.-i ḥārr 35a/15, 36a/06
 ġ.-i cemī' 14a/05
 ġ.-i eṣfār 28a/04
 ġ.-i şulb 4a/02
 hılt-ı ġ.-i keṣīre 42a/08
 hılt-ı ġ.-i yābis 31a/03
 ta'ām-ı ġ.-i redī 42b/15
 ġ.+ini 82a/14
 ġ.+le 81b/02, 81b/01
 kaḻīl-i ġ. 81b/02
 keṣīr-i ġ. 81b/01

[=35]
ġālīze Bkz. ġālīz.
 ġ. 9b/03, 36b/10, 60b/11, 69b/10,
 80a/09, 92a/12, 92b/07
 eczā-yı ġ. 80a/09
 eṣer-i ġ. 9b/03
 hılt-ı ġ. 92a/12
 müdevvire-i ġ. 69b/10
 rīḥ-i ġ. 92b/07
 şifā'-ı ġ. 39b/07
 ġ.+de 57a/01
 midde-i ġ. 57a/01
 ġ.+den 13b/07, 31a/03, 72a/01,
 31a/08, 68a/08, 14a/02, 36b/05,
 65a/13, 45b/06, 91a/08, 65a/08,
 88a/04

ictima‘-ı ruṭūbet-i ğ. 13b/07, 14a/02	[=3]
aġdiye-i bāride-i ğ. 31a/03	ġamz (Ar.) Kaşla, gözle işaret, göz kırpma.
aġdiye-i muratṭıbe-i ğ. 72a/01	ğ. 38a/06, 38a/10, 49b/07, 49b/08,
eşyā-yı bāride-i ğ. 31a/08	67a/02, 72b/13, 75b/10, 76a/02,
hılt-ı ğ. 68a/08	76a/03, 76b/05, 76b/13, 77a/01,
me‘külāt-ı reddiye-i ğ. 36b/05	77a/01
reddiye-i ğ. 65a/13	[=13]
rīḥ-i ğ. 45b/06, 91a/08	ġamze (Ar.) Süzgün bakış, çene veya yanak
ruṭūbāt-ı ğ. 65a/08	çukurluġu.
şurb-i şarāb-ı ğ. 88a/04	ğ. 24b/05
ġ.+dendür 42a/08	[=1]
zencār-ı ğ. 42a/08	ġaraż (Ar.) Maksat, kasıt.
ġ.+dür 49b/05, 31a/14, 49b/11, 31b/07, 19b/15, 38a/15, 33b/02	g. 67b/02
buhārat-ı ğ. 31a/14	[=1]
fazla-i ğ. 49b/11	ġareb (Ar.) Çıban.
keşret-i aġdiye-i reddiye-i ğ. 31b/07	ğ. 37b/15, 40a/15
keşret-i et‘ime-i ğ. 19b/15	ğ.+e 39a/03, 40b/07
mādde-i ğ. 38a/15	ğ.+den 38a/10
rīḥ-i ğ. 33b/02	ğ.+dür 97b/02
ġ.+i+(3) 19b/12, 96a/10, 88a/03, 22b/01, 19b/13, 59b/11, 97b/03, 73a/14	müberrid-i ğ. 97b/02
aḥlāt-ı ğ.-i lüzce 96a/10	ġ.+i+(3) 38a/01, 74b/04
buhār-ı ğ.-i raṭb 88a/03	kuşūr-ı ğ.-i müceffef 74b/04
fazla-i ğ.-i sevdāviyye 22b/01, 19b/13	ġ-ı verem 38a/01
midde-i ğ.-i keşire 59b/11	[=8]
ruṭūbāt-ı ğ.-i ‘umḳ 97b/03	ġargara 1.Su veya ilaçlı sıvı ile ağız veya
aġdiye-i ğ.-i muratṭıbe 73a/14	yutaġı çalkalama işi. 2. Bu maksatla
ġ.+nüṅ 19a/14	kullanılan ilaçlı sıvı.
ruṭūbāt-ı ğ. 19a/14	ğ. 19a/05, 23a/02, 51b/03, 55a/08,
g.+yi 97a/05	65a/12, 85b/13, 91b/08, 92a/06
[=38]	ġ.+ya 73b/04
ġamām (Ar.) Korneada olan bir karha, yara.	ġ.+yıla 28a/10
ğ. 58a/03	[=10]
ġ.+a 51a/14, 58b/07	ġarīb (Ar.) Tuhaf, şaşılacak, bambaşka.
	ġ.+i+(3) 37b/05
	g.-i cāmīd 37b/05
	[=1]
	ġarīz (Ar.) Huy, tabiat.
	ġ.+den 79a/07
	[=1]

ġarīziyye (Ar.) Fıtrı, tabi, yaratılıştan, kendiliğinden.

ġ. 71b/15, 79b/15

ħarāret-i ġ. 71b/15

ruṭūbet-i ġ. 79b/15

[=2]

ġarķ (Ar.) Suya batma, batırma.

ġ. 3b/02, 3b/03

[=2]

ġarż (Ar.) Batırma, sokma, iğne sokma.

ġ.+ı+(3) 42b/10, 12a/03, 1b/09

g.-ı mādde-i cāriye 42b/10

g.-ı tebrīd 12a/03

g.-ı tıbb 1b/09

[=3]

ġavr (Ar.) Çukur.

ġ. 39a/08, 49b/07, 49b/08

[=3]

ġavrateyn (Ar.) İki çukur.

ġ. 39a/08

[=1]

ġāyet (Ar.) Çok, fazla, son derece.

ġ. 38a/03, 3a/13, 41b/15, 42b/06,

4b/07, 50b/08, 59a/15, 60a/15, 91b/11

[=9]

ġāyir (Ar.) Uzak.

ġ. 40a/08

[=1]

ġāyire Bkz. ġāyir.

g. 66b/04

ķurūħ-ı ġ. 66b/04

[=1]

ġayr (Ar.) Ayır, başka,

g. 24b/02, 38a/07, 70b/07, 70b/08,

89a/14

edviye-i muħallile-i ġ 38a/07

şar-ı ġ. 24b/02

yesīr-i ġ. 70b/07, 70b/08

g.+dan 8a/07

ġ.+ı+(3) 12b/15, 16b/10, 47a/15,

47b/06, 62a/06, 60a/12, 73b/12,

55b/13, 65a/14, 5a/06, 21b/13,

62a/14, 64a/15, 64b/06,

ebdān-ı ġ.-ı naķıyye 12b/15

ġ.-ı büsr 60a/12

ġ.ı merārāt 73b/12

ġ.-ı meşķūb 55b/13

ġ.-ı nāfi‘ 65a/14

ġ.-ı zāribe 5a/06

ġ.-ı zelk 21b/13

lülü‘-i ġ.-ı meşķūb 16b/10,

47a/15, 47b/06, 62a/06,

62a/14, 64a/15, 64b/06

ġ.+ıyıla 77b/05

ġ.+la 3a/04, 44b/09, 53a/15

[=27]

ġayrı Bkz. ġayr.

ġ. 18b/05, 19a/11, 24b/03, 34b/13,

36a/12, 39a/01, 49b/05, 61a/05,

63a/01, 83b/07

ġ.+dan 48b/14

ġ.+sı 16a/04, 37b/11

g.+ya 96b/04

ġ.+yla 65a/12

[=15]

ġayrı-hā (Ar.) Diğerleri.

g. 2b/08

[=1]

ġazārān (Ar.) Büyük çanak.

ġ.+dan 48b/06

[=1]

ġazāyir (Ar.) Balçıktan düzülen kap kacak.

ġ. 48b/06

[=1]

geç- Geçmek.

g.-di 4a/07, 22a/08, 30b/03, 59a/15,

60a/09, 67a/05, 6b/01, 79a/14, 84a/11,

86a/04, 87b/09

	g.-ince 28b/14	16b/14.hatta, 17a/09, 18a/03, 18a/12,
	g.-mese 78b/01	18a/14, 19a/04, 19b/01, 19b/07,
	g.-se 70a/12	19b/10, 20b/02, 21a/09, 21b/09,
	[=14]	21b/11, 22a/07, 22a/08, 22a/12,
geçil-	Geçilmek.	23a/01, 23b/11, 23b/13, 24a/02,
	g.-mesidür 86a/15	24a/12, 24b/01, 24b/13, 25b/14,
	g.-se 80b/14	26b/02, 26b/04, 27b/08, 27b/14,
	g.-üp 79b/07	28a/09, 28b/08, 29a/05, 29b/11,
	[=3]	30a/05, 30a/06, 30b/02, 30b/08,
gedgüd	Göz kapağında bulunan bir çıban.	31a/08, 31b/03, 31b/08, 31b/15,
	g. 31b/07	32a/10, 32a/14, 32b/07, 32b/11,
	[=1]	33a/06, 33a/10, 33b/04, 34b/10,
gel-	Gelmek.	35b/04, 35b/12, 36a/07, 36b/11,
	g.-dügin 1b/07	37b/08, 39a/05, 39a/15, 39b/07,
	g.-e 17b/01, 29a/03, 31a/01, 33b/12,	40a/05, 40a/08, 40a/15, 40b/03,
	38a/13, 39b/09, 3a/12, 3b/05, 50a/10,	42a/10, 42a/15, 42b/04, 42b/13,
	57a/06, 60a/05, 69b/03, 6a/07, 75a/09,	43b/03, 44a/01, 44a/11, 44b/07,
	80b/01, 81a/05, 84b/07, 91a/13	45a/12, 45b/04, 45b/07, 45b/15,
	g.-en 4a/10, 6a/06, 70b/11	47a/10, 47b/04, 47b/11, 47b/13,
	g.-medügi 25a/14	47b/15, 48b/09, 50b/11, 51a/06,
	g.-mekdür 91a/03	51b/02, 52a/13, 52b/07, 53a/06,
	g.-ür 3a/08, 86b/13	53a/12, 53a/14, 53b/13, 54b/02,
	[=27]	54b/10, 55a/08, 57a/10, 57a/15,
gene	Gene, yine, tekrar.	58b/03, 58b/06, 58b/08, 59a/06,
	g. 24a/13, 37a/09, 72a/10, 72a/14,	62a/02, 62b/08, 64a/01, 64a/02,
	75a/13, 76b/10, 76b/15, 77a/02,	65a/11, 66a/03, 67a/09, 67b/11,
	77a/12, 77b/07	67b/14, 68a/09, 68b/11, 68b/15,
	[=10]	69b/09, 70a/13, 70a/15, 71a/01,
	[=2]	71a/04, 71a/09, 72b/09, 73a/04,
gerçi	(Far.) Her ne kadar, ise de.	73a/05, 75a/14, 76b/03, 76b/14,
	g. 73a/04	76b/15, 77a/03, 77b/09, 77b/11,
	[=1]	77b/12, 79a/06, 79a/10, 79a/13,
gerek	Lazım, gerek.	80a/11, 84b/06, 85a/06, 85b/12,
	g. 54a/11, 54a/11, 72b/08, 8a/15	86a/05, 86b/01, 87a/15, 88b/15,
	g.+dür 10a/06, 10b/06, 10b/10,	90b/15, 91a/10, 91b/06, 92a/08,
	11a/11, 12a/01, 13a/02, 13a/06,	92b/09, 92b/12, 93b/04, 93b/12,
	13a/09, 13b/03, 13b/08, 13b/12,	93b/15, 94a/03, 94a/08, 94a/15,
	14a/02, 14a/05, 14a/08, 14a/11,	94b/05, 94b/12
	14a/15, 15b/02, 15b/08, 16a/11,	[=173]

gerek- Gerekmek.

g.-mez 40b/03

g.-se 84a/02, 84a/02

[=3]

ġidā (Ar.) Yiyip içilen şeyler.

ġ. 30b/09, 31b/04, 31b/09, 36a/04,
44a/10, 44b/03, 61a/12, 67a/06,
73b/03, 94b/05

ıslāh-ı ġ. 31b/04, 31b/09,
36a/04

taqlīl-i ġ. 94b/05

taltīf-i ġ. 61a/12, 73b/03

ġ.+dan 43a/03, 17a/03, 18a/12,
77a/14, 45a/11, 28a/13, 94b/12,
89a/14

ıslāh-ı ġ. 17a/03, 18a/12

keşret-i ġ. 77a/14

ta'dīl-i ġ. 45a/11

taltīf-i ġ. 28a/13, 94b/12

tenāvül-i ġ. 89a/14

ġ.+ı+(3) 86b/15

ġ.-i celīdiyye 86b/15

ġ.+lar 86b/03

ġ.+ları 1b/06

ġ.+sı 25a/14, 28b/11, 4a/14, 5b/12,
77a/14, 86b/13

ġ.+sını 73b/04

ġ.+ya 86a/08, 91b/04

taħfīf-i ġ. 86a/08

taqlīl-i ġ. 91b/04

[=30]

ġılaż (Ar.) Yoğunluk ve koyuluk.

g. 15b/15, 27b/03, 30a/02, 31a/15,
51a/11, 65a/08, 80a/01, 80a/02,
81a/06, 81b/09, 82a/08, 83b/03,
86b/11

g.+çün 19a/02

keşret-i ġ. 19a/02

ġ.+dan 26b/07

ġ.+dur 32a/05

ġ.+ı+(2) 50b/08, 75a/12, 81a/12,
83a/07

ġ.+ı+(3) 79b/15, 26a/14, 97a/03,
26a/12, 26b/09, 31a/11, 31a/11,
95b/14, 90b/13, 81a/02, 82a/11,
31b/02

ġ.-ı beyziyye-i muħālata
79b/15

ġ.-ı cefn 26a/14

ġ.-ı cilā 97a/03

ġ.-ı ecfān 26a/12, 26b/09,
31a/11, 31a/11, 95b/14

ġ.-ı ħılt 90b/13

ġ.-ı keşire 81a/02

ġ.-ı letāfet 82a/11

ġ.-ı mecmū' 31b/02

ġ.+ıdur 79b/01

ġ.+ından 80a/13

ġ.+ındandur 81b/05

ġ.+la 31b/02

[=36]

ġışā (Ar.) Gece körlüğü, tavuk karası; örtü,
perde, zar.

ġ. 32b/07, 36b/12, 3b/15, 63a/08,
6b/07, 7a/03, 7a/07

ġ.+da 74b/08, 7a/06

ġ.+dan 32a/03, 36a/12, 49b/01,
73b/02, 7a/05

ġ.+dandur 5b/12

ġ.+dur 31a/14, 31b/08

müdāvet-i ġ. 31a/14,
31b/08

ġ.+ya 52b/15

g.+yı+(1) 82a/07

g.+yı+(3) 4a/05, 4a/14, 36a/13,
67b/07, 68a/08, 69b/01, 70b/10,

76b/01, 20b/05, 71b/11, 76a/15,
69b/08, 48b/15, 49a/15, 77b/08,

<p>41a/14, 3b/06, 4a/04, 4a/07, 5b/11, 7a/07</p> <p>ğ.-y1 ğalīz 4a/05, 4a/14</p> <p>ğ.-y1 hāş 36a/13</p> <p>ğ.-y1 'inebiyye 67b/07, 68a/08, 69b/01, 70b/10, 76b/01</p> <p>ğ.-y1 karnī 20b/05, 71b/11, 76a/15</p> <p>ğ.-y1 karniyye 69b/08, 48b/15</p> <p>ğ.-y1 mültehim 49a/15, 77b/08</p> <p>ğ.-y1 mültehim 41a/14</p> <p>ğ.-y1 raķik 3b/06, 4a/04, 4a/07</p> <p>ğ.-y1 şulbe 5b/11</p> <p>g.-y1 şebekī 7a/07</p> <p>g.+yıla 4a/04, 4a/03</p> <p>mücevvefe-i ğ. 4a/03</p> <p>[=42]</p> <p>ġişāvet (Ar.) Körlüğü meydana getiren zar; aksu.</p> <p>g.+e 95a/15</p> <p>[=1]</p> <p>ġızā Bkz. ğidā.</p> <p>ğ. 12b/15, 3a/11, 3b/12, 4a/01, 4a/04, 4a/09, 5a/15, 7a/08, 31a/08, 79a/07, 52a/15</p> <p>ıslāh-ı ğ. 31a/08, 79a/07</p> <p>tadil-i ğ. 52a/15</p> <p>ğ.+da 5b/08</p> <p>cezbi-i ğ. 5b/08</p> <p>ğ.+y1+(2) 3b/14</p> <p>ğ.+sı 3a/07, 3a/14, 3b/03, 4a/12, 4b/11, 4b/14, 5a/07, 5a/14, 5b/08, 5b/11, 6b/07</p> <p>ğ.+sın 4b/12</p> <p>ğ.+sınuñ 4b/11</p> <p>ğ.+y1+(1) 6b/12</p> <p>kebed-i ğ. 6b/12</p> <p>[=27]</p>	<p>ġızā'iyet (Ar.) Gıda ile ilgili.</p> <p>ğ.+ine 3a/15</p> <p>[=1]</p> <p>ġızzā Bkz. ğıda.</p> <p>g. 29b/11</p> <p>[=1]</p> <p>ġibi Gibi.</p> <p>g. 10a/08, 11a/02, 11a/02, 11a/03, 11a/03, 11a/03, 11a/05, 11a/05, 11a/06, 11a/06, 11a/11, 11a/13, 11a/15, 11b/06, 11b/10, 11b/13, 12b/02, 12b/05, 12b/06, 12b/07, 12a/08, 12a/08, 12a/09, 12a/10, 12a/12, 12a/14, 12a/15, 12b/01, 12b/01, 13a/15, 13b/01, 13b/11, 14a/01, 14a/04, 14a/07, 14b/04, 14b/08, 14b/09, 14b/12, 15a/03, 15a/09, 15a/11, 15a/14, 15a/14, 15b/01, 17a/07, 17a/10, 19b/14, 1b/13, 21a/14, 21b/03, 21b/13, 21b/14, 22a/09, 22b/02, 23a/08, 23a/10, 23b/14, 23b/15, 24a/01, 24a/06, 24a/09, 24b/04, 24b/08, 25a/12, 26b/05, 27b/10, 29a/13, 2a/08, 31a/04, 32a/15, 33b/01, 33b/03, 34a/01, 34a/07, 34a/11, 34b/10, 34b/11, 34b/11, 35a/14, 35a/14, 35b/05, 35b/09, 35b/13, 35b/14, 36a/02, 36a/03, 36b/04, 37a/04, 37a/11, 37a/12, 37a/13, 37b/11, 38b/04, 39b/02, 39b/05, 39b/07, 39b/08, 3a/01, 3a/02, 3b/02, 40a/10, 40a/14, 40b/01, 40b/03, 40b/14, 41a/10, 41a/13, 41a/14, 42a/09, 42a/13, 43a/03, 43a/12, 43b/08, 44a/08, 44a/13, 45a/03, 45b/05, 45b/14, 46b/05, 46b/09, 47b/10, 47b/12, 47b/12, 48a/08, 49a/11, 49b/04, 50a/04, 50a/10, 51a/01,</p>
---	--

- g.-üp+(gidüp) 11b/05, 63b/13, 95b/01
[=12]
- gider-** Gidermek.
g.-mek 75a/12
g.-ür 74a/10
[=2]
- gideril-** Giderilmek.
g.-e 73a/01
g.-se 75a/13
g.-üp 13a/03
[=3]
- gögüs** Göğüs.
g.+ine+(gögsine) 75b/01
[=1]
- gök** Mavi.
g.+dür 2a/11
[=1]
- gökçek** Güzel, sevimli, hoş.
g. 19a/04
[=1]
- gör-** Görmek.
g.-di 75b/05
g.-emez 67b/11
g.-en 33b/15, 69b/02
g.-mege 80a/07
g.-mekden 80a/06
g.-meyen 81b/04, 81b/04, 81b/14, 81b/15
g.-meyendür 82a/07, 82b/14
g.-meyenlere 25b/11
g.-mez 31a/13, 52a/08, 67b/10, 68b/05, 72b/11, 79b/07, 81a/14, 81a/15, 81b/02, 81b/08, 82a/02
g.-se 72b/11
g.-üp 31a/12, 81b/04, 81b/04, 81b/14, 81b/15, 82a/07, 82b/14
g.-ür 2a/09, 4b/07, 60b/01, 64b/12, 64b/14, 64b/15, 65a/01, 65a/10, 68b/05, 68b/11, 6b/04, 71b/04, 71b/05, 71b/05, 72b/11, 80a/09, 81a/14, 81a/15, 81b/01, 81b/02, 81b/03, 81b/07, 87a/08
g.-ürler 25b/02, 25b/10
g.-ürse 68b/05
[=58]
- göre** Göre.
g. 68b/12
[=1]
- görül-** Görülmek.
g.-e 71a/05, 76a/15
g.-mese 71a/08
g.-se 77a/05
[=4]
- görün-** Görünmek.
g.-e 6b/06
g.-en 45b/05, 67b/10, 80a/05
g.-memekdür 68b/07
g.-mese 71a/11
g.-mesidür 85b/04
g.-mez 28a/07, 79a/05
g.-se 72b/07, 77a/06
g.-üp 34a/07
g.-ür 16a/08, 18a/02, 19a/04, 22b/13, 26a/03, 28a/05, 30a/02, 31a/13, 34a/14, 39a/07, 51a/14, 52a/06, 52a/07, 52a/09, 65a/09, 6b/07, 71b/03, 72a/06, 79b/04, 79b/05, 79b/09, 80a/06, 80b/09, 80b/10, 80b/13, 80b/14, 81a/13
g.-ürse 72b/14
[=40]
- gösteril-** Gösterilmek.
g.-se 75b/05
[=1]
- göyün-** Yanmak, hafif sararmak.
g.-üp 12a/06
[=1]
- göyündür-** Yakmak, sarartmak.

- g.+mesi 12b/11
g.-ür 40b/14
[=2]
- göz** Göz.
g. 11a/13, 24a/03, 27a/14, 46b/08, 50a/01, 71b/13, 72a/11, 81a/07, 87b/03
g.+de 11a/15, 78a/09
g.+i+(2) 71b/04, 75b/02, 86b/02, 90a/01
g.+iyle 75b/05
g.+leri 2a/11
g.+lerine 54a/05
g.+lerinin 78b/11
g.+in 24b/15
g.+ün 77a/07, 79b/11
[=22]
- gubār** (Ar.) Toz.
g. 11b/10, 16a/10, 35b/05, 41a/10, 44a/08, 47b/10, 58a/01, 62a/11, 95a/01
g.+dan 88a/07
g.+dur 55a/13
[=11]
- gudde** (Ar.) Beze.
g. 37b/15, 40a/11
g.+yi 40a/11
[=3]
- gusl** (Ar.) Yıkanmak, arınmak.
g. 11b/01, 11b/02, 13b/10, 19b/11, 20b/15, 25b/06, 28a/11, 30b/12, 31a/09, 33a/14, 35a/10, 42b/02, 44a/04, 44a/05, 44b/08, 45b/08, 50a/01, 50a/07, 54a/07, 54a/12, 56b/01, 68a/04, 68a/05, 68a/11, 77b/01, 77b/04, 86a/12, 89b/03, 95b/01, 95b/11, 96b/02, 9a/07
[=32]
- ğuzrūf** (Ar.) Kulak kemiği ve kıkırdak denilen yumuşak kemik.
g. 32b/04, 77b/08
g.+dan 22a/13, 22a/13
g.+ların 38a/05
[=5]
- ğuzrūfi** (Ar.) Kıkırdaksı, kemiksi.
g.+dür 49a/15
[=1]
- gül** (Far.) Çiçek, gül çiçeği.
g. 18b/03, 44b/09
[=2]
- gün** Gün.
g. 11b/12, 18b/04, 20b/08, 20b/09, 28b/13, 28b/14, 28b/15, 39b/15, 40a/05, 40a/06, 42b/08, 43b/15, 43b/15, 49a/10, 51b/10, 54a/11, 54a/12, 56a/05, 77a/15, 79b/05, 88b/03, 90a/08, 90a/12, 92b/04, 93a/11
g.+de 12b/10, 28b/12, 39b/14, 42a/04, 42b/01, 42b/01, 42b/09, 43a/01, 49b/15, 51b/10, 64a/12, 66b/01, 73b/07, 89b/04, 93a/12
g.+den 42a/04
g.+e 77b/02, 77b/05
g.+le 28b/12
g.+ünde 42b/06
g.+ün 77b/03
[=46]
- gündüz** Gündüz.
g. 82a/07, 82b/14
g.+de 62b/10, 90b/03
[=4]

H

hā (Ar.) Arap alfabesinin yedinci harfi.

- h. 6a/11
şekl-i h. 6a/11
[=1]
- ḥabb** (Ar.) Tane, tohum, çekirdek.
h. 59a/05
h.+dur 58a/11
h.+ı+(3) 48b/05, 43a/14
dühn-i h.-ı kütun 48b/05
lu'āb-ı h.-ı sefercel 43a/14
h.+lar 51b/10
[=5]
- ḥabbe** (Ar.) Buğday, arpa gibi ufak ve yuvarlak olan şeyler, taneler.
h. 51b/10, 62b/01, 70a/06, 85a/12
h.+den 66a/05
h.+ı+(3) 19a/06, 92b/05
h.-i şabr 19a/06, 92b/05
h.+ler 18a/11
[=8]
- ḥabbe-i ayāric** Bkz. ḥabb-ı ayāric.
h. 65a/11, 68a/09, 69a/01, 73a/10, 81b/11, 85a/08, 85b/12
[=7]
- ḥabb-ı ayāric** (Ar.) Müşhil hapı.
h. 51b/02
[=1]
- ḥabb-ı sefercel** (Ar.) Ayva çekirdeği.
h. 42a/13
[=1]
- ḥabere** (Ar.) Haber, bir vakanın tebliği. 2. Bilgi.
h.+ı+(3) 79b/08
ḥabere-i muḳābele 79b/08
[=1]
- ḥabeş** (Ar.) Habeşistan.
h. 15a/14
bilād-ı h. 15a/14
[=1]
- ḥabeşe** (Ar.) Esmer, kara.
- h. 2a/14
a'yen-i h. 2a/14
[=1]
- ḥabs** (Ar.) Hapis, alıkoyma, bir yere kapama; tutma, zaptetme.
h. 39a/12
h.+de 16a/04
[=2]
- ḥacāmat** (Ar.) Boynuz veya şişe ile vücudun bir organına kanı topladıktan sonra nişter ve mengene denilen aletle kan alma.
h. 28b/09, 32a/11, 55a/10, 58b/11, 68a/11, 86a/07, 91b/01, 91b/02, 92b/10
h.+dan 73a/14, 81b/12, 88a/06
h.+ı+(3) 91a/14, 94b/06
h.-ı sāk 91a/14
h.-ı sāḳeyn 94b/06
[=14]
- ḥacb** (Ar.) Men etme, mahrum etme.
h. 46a/07
[=1]
- ḥāce** (Ar.) İhtiyaç.
h.+ye 7b/09
'aẓm-ı h. 7b/09
[=1]
- ḥaceb** (Ar.) Gırtlak.
h. 11b/07
[=1]
- ḥacer** (Ar.) Taş.
h. 19b/14, 35a/14, 57b/04, 68a/02
h.+de 37b/10
[=5]
- ḥacer-i efrūhī** (Ar.) Bir tür taş.
h. 90a/14
[=1]
- ḥacer-i ermenī** (Ar.) Ermeni taşı denen kırmızı ve mavi çeşitleri bulunan bir tür taş olup edviyede toz haline getirilerek kullanılır.

- h. 64a/10
h.+yile 26b/05
[=2]
- hacer-i fulful** (Ar.) Bir tür taş.
h. 37b/12
[=1]
- hacer-i süvâr-ı sind** (Ar.) Bir tür taş.
h. 11a/13
[=1]
- haceriyye** Bkz. hâcer
h.+nüñ 9a/05
edviye-i h. 9a/05
[=1]
- hâcet** (Ar.) İhtiyaç, lüzum, gereklilik.
h. 15b/03, 15b/09, 82b/05
h.+de 47b/03
vakt-ı h. 47b/03
h.+ce 93b/08, 19a/08
mikdâr-ı h. 19a/08
h.+i+(3)+(hacetalil) 15b/04
h.-i 'alîl 15b/04
[=7]
- hâcib** (Ar.) Kaş.
h.+de 52a/08
h.+de 32a/12
kurb-ı h. 32a/12
h.+dedür 25a/08
kurb-ı h. 25a/08
h.+den 25a/05
şakk-ı taht-ı h. 25a/05
h.+i+(3) 32a/13, 32b/02
h.-i fevķ 32a/13, 32b/02
[=6]
- hâcibeyn** (Ar.) İki kaş.
h.+e 49b/12
[=1]
- hadd** (Ar) Sınır, derece.
h. 44a/05, 55b/04, 55b/05
h.+de 12b/04, 23b/02, 80a/07,89b/08
- h.+i+(3) 1b/03, 27a/11, 10a/11,
10a/15, 10a/14, 27a/10, 10a/12,
76a/02, 1b/03, 81a/02
h.i 'ayn 1b/03
h.-ı ecfân 27a/11
h.-ı ibtidâ 10a/11
h.-ı inhitât 10a/15
h.-ı intiha 10a/14
h.-ı intişâr 27a/10
h.-ı tezeyyid 10a/12
[=17]
- hâdd** (Ar.) Keskin, sivri, dar.
h. 12a/10, 12b/13, 13b/03, 13b/03,
16a/09, 25b/11, 33a/12, 33a/12,
52a/10, 53a/06, 58b/11, 63b/13,
76b/02, 76b/03, 81a/09,83b/05
devâ-yı h. 12b/13, 33a/12,
33a/12
hârr-ı h. 83b/05
hılt-ı h. 81a/09
kehl-i h. 63b/13
maraż-ı h. 13b/03
remed-i h.16a/09, 52a/10,
53a/06, 58b/11
re's-i h. 76b/02
şifat-ı devâ-yı h. 25b/11
h.+den 19a/12
devâ-yı h. 19a/12
h.+dendür 70b/15
hılt-ı h. 70b/15
h.+i+(2) 76a/02
re's-i h. 76a/02
h.+i+(3) 81a/02
hılt-ı h.-i hırrîf 81a/02
h.+ile 17a/10
edviye-i h. 17a/10
h.+inde 52a/07
h.+ine 75b/12
re's-i h. 75b/12

h.+le 12b/15, 17b/11

devā-yı h. 12b/15, 17b/11

h.+üñ 42b/06

remed-i h. 42b/06

[=26]

hādde (Ar.) Erimiş madenden tel yapmak için kullanılan delikli maden levha.

h. 17a/13, 18a/13, 19a/12, 17a/11, 22a/12, 25b/04, 25b/10, 38a/08, 40b/10, 43b/08, 44a/13, , 45b/02, 58b/15, 59b/13, 60b/07, 61a/05, 63b/03, 63b/13, 79a/03, 80a/07 94b/08, 94b/06, 94b/10

edviye-i h. 19a/12, 17a/11, 22a/12, 25b/04, 38a/08, 40b/10, 63b/03

aḥmer-i h.45b/02

devā-yı h. 17a/13

eşyā-yı h. 94b/08

hukn-ı h. 94b/06

isti' māl-i devā-yı h. 25b/10

kehl-i h. 63b/13

mādde-i h. 94b/10

maraz-ı h. 79a/03

mevādd-ı h. 18a/13, 58b/15, 59b/13

remed-i h. 43b/08, 44a/13, 59b/08

ruṭūbāt-ı h. 61a/05

h.+de 54b/07, 46b/03

mādde-i h. 54b/07

remed-i h. 46b/03

h.+den 26b/04, 52b/10, 63b/13

aḥlāt-ı h. 26b/04

edviye-i h. 52b/10

eşyā-yı h.63b/13

h.+dendür 46b/14, 40b/09

isti' māl-i edviye-i h. 40b/09

h.+dür 83b/12, 38a/14

fuzül-i hārre-i h. 83b/12

mādde-i h. 38a/14

h.+i+(3) 61b/02, 26b/03, 82b/07, 58b/02, 60b/11, 93b/03, 26a/13

edviye-i h.-i müfettiḥe 61b/02

edviye-i h.-i hırrife 26b/03

edviye-i h.-i mulaṭṭıfe 82b/07

hādde-i hırrife 58b/02, 60b/11,

93b/03

ruṭūbet-i h.-i müfıraṭa 26a/13

h.+ye 54a/12

edviye-i h. 54a/12

h.+yi+(1) 46b/06

ruṭūbāt-ı h. 46b/06

h.+yile 22a/09, 23a/08, 37a/05, 40b/02, 48a/07, 49a/10, 49a/14

edviyye-i h. 22a/09, 23a/08, 37a/05, 40b/02, 48a/07, 49a/10, 49a/14

[=48]

hadeqa (Ar.) Gözbebeği.

h. 5a/13, 60b/14, 60b/15, 65b/02, 65b/03, 67b/01, 67b/08, 68b/06, 70b/07, 71b/11, 73a/06, 76a/06, 78a/11

inḥirāk-ı h. 70b/07

imtidād-ı h. 67b/08

ittisā'-ı h. 67b/01

mevzi'-i h. 60b/14

nefs-i h. 68b/06

şakb-ı h. 73a/06

zıyık-ı h. 65b/02, 65b/03

h.+da 65a/09, 71a/14, 96a/09, 97a/03, 61a/02, 70b/11, 75b/13

mevzi'-i h. 61a/02

nevr-i h. 70b/11

tağ'ir-i h. 75b/13

h.+dadur 67a/13

h.+dandur 84a/10 ittisā‘-i h. 84a/10	31a/03, 32a/04, 34b/04, 35a/04, 35a/06, 36a/06, 36b/07, 36b/10, 37b/04, 40a/15, 41a/09, 41a/09, 41a/12, 42a/06, 45b/06, 49b/03, 50a/03, 50b/09, 51a/10, 51a/11, 52a/05, 52a/11, 52a/12, 52b/15, 54b/04, 54b/05, 55a/15, 55b/02, 55b/03, 57a/06, 58b/02, 60a/07, 60a/08, 60b/08, 61a/04, 62b/09, 65b/03, 67a/01, 67a/04, 67a/10, 67b/05, 67b/06, 67b/09, 68a/01, 68a/02, 68a/03, 68a/14, 68b/10, 69a/11, 69a/12, 69a/13, 69a/13, 69b/08, 70a/03, 70b/10, 71a/03, 71b/11, 74b/09, 78b/12, 78b/14, 79a/05, 80b/07, 81a/03, 83a/11, 84a/11, 84a/12, 84a/13, 84a/15, 84a/15, 84b/01, 84b/02, 84b/03, 85a/01, 85b/06, 87a/11, 87b/04, 91b/11, 96a/04, 96a/09, 96a/15
h.+i+(3) 78a/10 h.-i ‘ayn 78a/10	[=96]
h.+nuḡ 72b/07	ḡadīs (Ar.) Taze, yeni.
h.+nuḡ 84b/05 ṣaḡb-i h. 84b/05	h. 51b/07 kündüs-i h 51b/07
h.+sı 72b/06	[=1]
h.+sına 84b/13	ḡadīse (Ar.) Vakıa, yeni bir şey, ilk defa çıkan.
h.+sını 75b/08	h. 55b/06, 66b/14, 79b/13 büşre-i h 66b/14
h.+ya 67b/01, 68b/01, 68b/10, 71b/06, 95a/15	[=3]
h.+ya 71b/02, 71a/10 nefs-i h. 71a/07, 71b/02 ṣaḡb-i h 71a/10	ḡads (Ar.) Zan, tahmin, sezgi, sezgiş.
h.+yı+(1) 63a/15, 68a/15 zıyḡ-i h 68a/15 inḡirāk-i h 70b/07	h. 83b/08 cevdet-i h 83b/08
h.+yıla 85a/07 zīḡ-i h. 85a/07	h.+le 87a/03
[=40]	[=2]
ḡadeḡateyn (Ar.) İki gözbebeḡi.	ḡāfız (Ar.) Saklayan, koruyan.
h.+e 78a/11	h. 89b/08 rummān-i h.89b/08
[=1]	h.+ı+(3) 90a/02, 1b/13
ḡadīd (Ar.) Demir, keskin nesne.	
h. 23b/10, 35a/14, 62a/07, 63b/02, 66b/12, 67a/09, 72b/02 menn-i aḡzar-ı h. 62a/07	
h.+le 19a/11, 31b/14, 33a/10, 36b/12, 39a/05, 48b/07, 48b/09, 93b/15	
h.+üḡ 25b/02 zeker-i h 25b/02	
[=16]	
ḡādīs (Ar.) Hudus eden, çıkan, meydana gelen.	
h. 14a/03, 16a/09, 19a/03, 19a/15, 19b/13, 22a/04, 22a/04, 22a/05, 22b/01, 22b/09, 26b/06, 27b/07, 28b/03, 28b/06, 29b/09, 30a/04,	

- h.-ı şıhhat 90a/02
h.-ı bustān 1b/13
[=3]
- hafif** (Ar.) Ağır olmayan, yeğni.
h. 16b/09, 30a/08, 43b/14, 78b/09,
78b/10
[=5]
- hafiyye** (Ar.) Gizli, saklı.
h.+sini 77b/15
emrāz-ı h. 77b/15
[=1]
- hakikat** (Ar.) Bir şeyin aslı ve esası,
mahiyeti.
h.+i+(3) 1b/10
h.-i 'ayn 1b/10
h.+ine 1b/05
[=2]
- hakk** (Ar.) Kazıma.
h. 13a/08, 13a/14, 16a/14, 16b/06,
16b/08, 16b/15, 17a/10, 17b/05,
17b/08, 17b/09, 17b/10, 18a/15,
18b/01, 18b/08, 19a/08, 19a/11,
21a/02, 23b/08, 29b/15, 33b/01,
33b/15, 34b/09, 34b/10, 34b/11,
39a/11, 41a/01, 45b/05, 52b/08,
90b/04
'azm-ı h. 39a/11
h.+da 19a/08
āhir-i h. 19a/08
[=30]
- hakkāk** (Ar.) Kazıma.
h. 51a/15
marīze-i h. 51a/15
[=1]
- hāl** (Ar.) Oluş, bulunuş, durum.
h. 78b/04, 95a/09
h.+i+(2) 79b/05
h.+i+(3) 14b/14, 15a/11, 72a/12,
95a/11
- h.-i hevā 14b/14, 15a/11
h.-i mā 72a/12
h.-i maraža 95a/11
h.+ine 16b/15
[=8]
- hālbukim** Halbuki.
h. 9a/03, 32b/06, 40a/08, 59b/02,
80b/08, 95a/08, 95b/02
[=7]
- halef** (Ar.) Sonra gelen.
h.+i+(2) 3a/08
h.+i+(3) 57b/12, 65b/11, 65b/12,
96b/13, 9a/11, 9b/15, 61a/01
h.-i karniyye 57b/12, 65b/11,
65b/12, 96b/13, 9a/11, 9b/15
h.-i kışra-i dāhil 61a/01
h.+inde 60a/12, 60b/01, 60b/04
h.+indeki 4b/02
h.+inden 4a/10, 6b/09, 75b/06
[=15]
- hālet** (Ar.) Hal, suret, keyfilik, nitelik.
h. 41a/15, 78b/07
h.+i+(3) 89a/05, 1b/08, 6a/15,
18b/02, 82b/02, 72a/05
h.-i cāriye 89a/05
h.-i evlā 1b/08, 6a/15
h.-i şıhhat 18b/02
h.-i vāhide 82b/02
tabaka-i h.-i evlā 72a/05
[=8]
- hālī** (Ar.) Tenha, boş, sahipsiz yer; açık
yer.
h. 3a/10, 89a/14
[=2]
- hālīb** (Ar.) Süt, taze süt.
h. 64a/02
leben-i h. 64a/02
[=1]
- hālīş** (Ar.) Saf, katışıksız.

	h. 93b/09 [=1]		[=2]
halk	(Ar.) Yaratma, yaratılma insanlar. h. 31b/07, 92b/10 ‘amme-i h. 31b/07 re’s-i h. 92b/10 [=2]		hāmī (Ar.) Himaye eden, koruyan, koruyucu. h. 22b/02, 22b/03, 30a/06, 52a/01 h.+de 17a/02 sebel-i h. 17a/02 [=5]
halqa	(Ar.) Ortası boş, yuvarlak şekil, daire biçiminde olan şey. h.+sıyla 20a/08 [=1]		hāmīs (Ar.) Beşinci. h. 9b/06 cins-i h. 9b/06 [=1]
hall	(Ar.) Çözme, çözülme. h. 10b/02, 22b/07, 23b/03, 35a/09, 49a/09, 54a/07, 77a/15, 77b/02, 77b/03, 88b/02 [=10]		hāmiye (Ar.) Bkz. hāmī. h.+ye 53a/12 sebel-i h. 53a/12 [=1]
hall	(Ar.) Sirke. h. 19b/01, 28a/15, h.+den 88a/01 h.+i+(3) 53a/05, 92a/04, 92a/05, 92b/07 h.-i hamr 53a/05, 92a/04, 92a/05, 92b/07 h.+le 19b/03, 35a/01, 35a/09, 35a/10, 38b/11, 65a/05, 68a/12, 92b/13, 97a/13, 93a/02 mā’-i h. 93a/02 [=17]		haml (Ar.) Yük, yükleme. h. 34a/15, 5a/10, 76b/10 h.+ı+(3) 76b/07 h.-ı ‘mebiyye 76b/07 [=4]
hamām	(Ar.) Güvercin. h. 97b/07 dem-i h. 97b/07 h.+la 38b/10 zarq-ı h. 38b/10		hammām (Ar.) Hamam, banyo. h. 13b/11, 14a/04, 21a/14, 28a/13, 31a/09, 45b/01, 45b/14, 50a/06, 51a/07, 52b/10, 69a/09, 89a/01 duhūl-i h. 51a/07, 52b/10 h.+a 19a/09, 30b/09, 62b/08, 67b/15, 83a/03 h.+a 33b/04 duhūl-i h. 33b/04 h.+dan 42b/15, 14a/06, 48b/08, 85a/14 duhūl-i h. 14a/06, 48b/08, 85a/14 h.+dur 28a/03 killet-i duhūl-i h. 28a/03 h.+ı+(3) 73b/01 h.-ı dāyim 73b/01 h.+la 65b/05, 47a/10 zerq-i h. 47a/10
hāmīza	(Ar.) Ekşi ve sirke gibi olan, asit; kekre. h. 86b/04 eşyā-yı h. 86b/04 h.+dan 43a/05 eşyā-yı h. 43a/05		

- [=26]
hamr (Ar.) Şarap.
 h.92a/04
 hall-i h. 92a/04
 h.+da 92b/07
 hall-i h 92b/07
 h.+la 22b/07, 53a/05, 92a/05
 hall-i h. 53a/05, 92a/05
- [=5]
hamrā' (Ar.) Daha, en, pek, çok kırmızı, kızıl.
 h. 52a/07, 64b/14
 'urūḡ-ı h
 h.+i+(3) 52a/06, 49a/06
 h.-i mümteliye 52a/06
 leyyine-i h.-i laḥmiyye 49a/06
- [=4]
hanzal (Ar.) Ebucehil karpuzu de denilen, portakal büyüklüğündeki meyvesi çok acı ve iç sürdürücü olan bir bitki.
 h. 93a/06
 şahm-ı h. 93a/06
 h.+la 38b/15
 h.+la şahm-ı h. 38b/15
- [=2]
hanzala Bkz. hanzal.
 h. 92b/01
 şahm-ı h. 92b/01
 h.+i+(3) 63a/15
 mā' -i h.-i raṭbe 63a/15
- [=2]
harāret (Ar.) Sıcaklık.
 h. 2a/15, 39a/15, 41b/08, 55b/15, 79b/10, 91a/02, 92b/08, 96b/10
 h.+den 55b/03, 55b/08, 91b/15, 96b/08
 h.+dür 41b/12, 79b/06
 h.+e 3a/09, 4a/09, 55b/11, 5a/08
- h.+i+(2) 10b/05, 15a/12, 24a/03, 2a/12, 2a/14, 3b/12, 7b/13, 97a/02
 h.+i+(3) 94a/07, 78b/14, 52a/08, 71b/15, 28a/04, 4b/15, 82a/10, 41b/13, 55b/02, 69a/13, 13b/13, 41b/09, 56b/10, 68b/07, 91a/05, 91a/12, 82a/13, 4b/15, 5a/01, 35a/05, 5b/07, 2a/04
 h.-i cebhe 94a/07
 h.-i dimāḡ 78b/14
 h.-i ḡālibe 52a/08
 h.-i ḡarīziyye 71b/15
 h.-i ḡārice 28a/04
 h.-i hevā 4b/15, 82a/10
 h.-i ḡalīle 41b/13
 h.-i mizāc 55b/02, 69a/13
 h.-i mu'tedil 13b/13
 h.-i müfraṭ 41b/09
 h.-i müfraṭa 56b/10, 68b/07
 h.-i şedīde 91a/05, 91a/12
 h.-i şems 82a/13
 h.-i ṭabī'iyye 4b/15, 5a/01
 h.-i yesīre 35a/05, 5b/07
 h.-i melmesī 2a/04
 h.+ine 2a/03
 h.+le 55b/06, 95b/13
- [=51]
harbaḡ-ı ebyaḡ (Ar.) Ak çöpleme, kar çiçeği denilen bitkinin kökü.
 h. 73b/14, 74a/02, 97a/13
- [=3]
harbaḡ-ı esved (Ar.) Kara çöpleme, karaca ot.
 h. 64a/09
- [=1]
hardal (Ar.) Sofrada iştah açmak için kullanılan macunumsu madde.
 h. 74a/15
 h.+dan 93a/01
- [=2]

harekât (Ar.) Hareketler.

h.+dan 77a/11

[=1]

hareket (Ar.) Sarsıntı, kımıldama, yer değiştirme.

h. 26a/05, 2b/13, 50b/08, 54a/05, 63b/11, 6a/06, 72a/12, 72b/15, 73a/01, 75b/04, 75b/04, 76a/05, 77a/09, 77b/05, 94b/05

kılllet-i h. 77b/05

h.+den 20b/02, 48a/04

h.+den 89a/15

keşret-i h. 89a/15

h.+dür 2a/04, 2a/05

h.+dür 55b/04

sür'at-i h. 55b/04

h.+e 6b/10

kuvvet-i h. 6b/10

h.+i+(2) 52b/09

h.+i+(3) 31a/05

h.-i cefn 31a/05

h.+idür 55b/09

h.+iyle 14a/07

şiddet-i h. 14a/07

[=26]

harem (Ar.) Herkesin girmesine müsaade edilmeyen, saygıdeğer ve kutsal yer.

h.+i+(3) 59b/15, 44a/03

h.-i evsaṭ 59b/15

h.-i şağîr 44a/03

[=2]

harfû'd-dāl (Ar.) D harfi.

h. 97a/15

[=1]

harfû'l-bā (Ar.) B harfi.

h. 96a/01

[=1]

harfû'l-cā (Ar.) C harfi.

h. 97a/14

[=1]

harfû'l-cim (Ar.) Cim harfi.

h. 96b/07

[=1]

harfû'l-elif (Ar.) Elif harfi.

h. 95a/14

[=1]

harfû'l-hā (Ar.) H harfi.

h. 97a/01, 97a/09

[=2]

harfû'r-rā' (Ar.) R harfi.

h. 97b/13

[=1]

harfû't-tā (Ar.) T harfi.

h. 96b/01

[=1]

hāric (Ar.) Dış, dışarı.

h. 71a/15

nevr-i h. 71a/15

h.+den 41a/10, 41a/15, 41b/02, 50b/02, 5a/04, 77a/06

h.+den 31a/13, 70b/12

cefn-i h. 31a/13

nevr-i h. 70b/12

h.+e 24a/14, 28b/06, 32a/13, 39a/06, 39a/07, 39a/09, 5b/04, 86a/01

h.+i+(3) 28b/05, 55a/02, 5a/12, 58a/06, 52b/02, 55a/02, 55a/12,

94a/05, 55a/11, 14b/03

h.-i cefn 28b/05

h.-i ecfān 55a/02

h.-i emles 5a/12

h.-i iklīl 58a/06

h.-i kıḥf 52b/02, 55a/02,

55a/11, 55a/12, 94a/05

mevādd-ı h.-i kıḥf 14b/03

h.+inden 6a/14

h.+ine 24a/10

[=29]

<p>hārice Bkz. hāric. h. 5b/06, 7b/04, 28a/04 harāret-i h. 28a/04 hevā-yı h. 7b/04 kışra-i h. 5b/06 h. 5a/04 h.+den 5b/09, 5b/13 ‘ayn-ı h.5b/13 h.+i+(3) 24a/04, 22a/03 h.-i hıyātat 24a/04 h.-i inkılāb22a/03 [=8]</p> <p>hāricī (Ar.) Dışarıya mensup, haricle ilgili. h. 4b/01 ribāt-ı h. 4b/01 h.+dendür 41a/12 sebeb-i h. 41a/12 [=2]</p> <p>hārīf (Ar.) Güz ayları. h. 15a/10 [=1]</p> <p>hārīr (Ar.) İpek. h.+le 11a/12 [=2]</p> <p>hark (Ar.) Yanmak. h. 11a/14, 11a/15, 26a/09, 26b/15, 27a/09, 27a/14, 27b/12, 46b/11, 46b/12, 47a/10, 55b/05, 56b/01, 83b/13, 97b/07 h.+dan 79a/01 h.+i+(3) 71a/11, 20a/07 ebyaž-ı h.-ı karnī 71a/11 h.-ı cefn 20a/07 [=17]</p> <p>harka Bkz. hark. h. 25a/03, 29b/10, 49b/04 h.+i+(3) 52b/08 h.-i devā 52b/08 [=4]</p>	<p>hārr (Ar.) Isı. h. 15a/04, 15a/13, 21b/01, 22b/04, 28a/11, 35a/11, 35a/14, 35a/15, 36a/07, 39b/05, 49a/11, 58b/14, 68b/08, 7b/06, 78b/15, 83a/09, 83a/10, 83b/01, 84a/02, 86b/10, 86b/11, 86b/11, 89a/08, 91b/10, 93a/10, 95a/14, 95b/03, 96a/03, 96a/05, 96a/10, 96b/13, 97a/04, 97a/14, 97b/02, 97b/04, 97b/07 başal-ı h. 96a/05 basīṭ-i h. 83a/09 dem-i ğalīz-i h. 35a/15, 36a/07 devā-yı h. 39b/05 mā’-i h. 22b/04, 28a/11, 91b/10 şudā’-ı h. 93a/10 verem-i h. 21b/01, 35a/14, 49a/11, 58b/14 h.+da 35a/15 verem-i h. 35a/15 h.+dan 35a/06, 35a/11, 36a/06, 35a/11, 67b/07, 87b/04, 88a/07, 44b/13, 36a/06 hül -i h. 87b/04 mülākāt-ı h. 88a/07 su’-i mizāc-ı h. 44b/13 verem-i h. 35a/11, 36a/06, 67b/07 h.+dur 1b/13, 41a/08, 8a/06, 95b/13, 96b/09, 96b/10, 97a/06, 97a/07, 97a/08, 97a/10, 97a/15, 97b/03, 97b/08, 97b/14, 78b/14 verem-i h. 78b/14 h.+i+(3) 83b/05, 55b/05, 83a/14, 41a/10 h.-i hādd 83b/05 h.-i rakīk 55b/05</p>
---	---

	h.-ı raṭb 83a/14		45b/05, 46a/11, 48b/09, 49a/01,
	h.-ı şems 41a/10		50a/09, 57a/13, 66b/15, 6b/01, 6b/12,
	h.+la 89a/07, 20a/11, 31a/09, 31b/09,		6b/12, 6b/13, 6b/15, 72b/03, 72b/07,
	35a/10, 44b/04, 50a/01, 50b/12,		72b/10, 77b/13, 7a/03, 7a/07, 7a/14,
	76a/13		7b/02, 81b/09, 82a/12, 82b/12,
	mā'-i h. 20a/11, 31a/09,		86b/15, 95a/07, 9a/02
	31b/09, 35a/10, 44b/04, 50a/01,		[=50]
	50b/12	hāssī (Ar.) Hisseden, duyan.	
	naḥḥ-ı h. 76a/13	h.+dür 33a/02, 31b/06	
	[=72]	verem-i h 33a/02	
hārre	Bkz. hārr.	verem-i şulb-ı h. 31b/06	
	h. 73b/08, 93b/05, 97a/02, 97b/01	[=2]	
	eşyā-yı h. 73b/08	haşlet (Ar.) İnsanın yaradılışındaki huyu,	
	kuvvet-i h. 97a/02	tabiatı, mizacı.	
	kümād-ı h. 93b/05	h.+le 72b/04	
	h.+dür 55b/05	[=1]	
	h.+i+(3) 83b/12, 96b/15, 96b/15	haşr (Ar.) Böğür, bel.	
	fuzül-i h.-i hādde 83b/12	h. 13a/05, 36b/04	
	h.-i laṭīfe 96b/15	[=2]	
	h.-i yābis 96b/15	hass (Ar.) Marul.	
	[=8]	h. 73a/15, 92a/02	
hāşş	(Ar.) Mahsus, özel.	bezr-i h 92a/02	
	h. 36a/13	[=4]	
	ğışāy-ı h . 36a/13	hāss (Ar.) Hisseden, duyan.	
	[=1]	h.+i+(2) 2a/03, 1b/13	
haseb	(Ar.) Göre, nazaran, gereğince.	tab-ı h. 1b/13	
	h.+ince 66a/05, 67b/12, 81a/06,	hassās (Ar.) Çok hissededen, hisli, duygulu.	
	83b/08, 83b/09, 89a/06, 90b/13,	h.+i+(3) 1b/10	
	92a/11, 92b/05, 94b/01, 95a/09	użv-ı h. ālī 1b/10	
	h.+iyile 84a/06, 87a/04	[=1]	
	[=13]	hāşşeten (Ar.) Hususi olarak, özellikle.	
hāşıl	(Ar.) Husule gelen, peyda olan, çıkan,	h. 42a/05, 65a/11	
üreyen.		[=2]	
	h. 12b/07, 17b/11, 18b/09, 21a/13,	hāşşiyet (Ar.) Özellik.	
	22b/09, 24b/08, 24b/09, 25b/08,	h. 14b/01	
	28b/01, 31a/07, 32b/14, 35a/15,	[=1]	
	35b/01, 35b/06, 35b/10, 35b/15,	haşeb (Ar.) Kereste yapılan kalın, kuru ağaç,	
	36a/07, 36a/08, 37a/12, 3b/10,	odun.	
	42b/10, 42b/12, 44a/12, 45a/15,	h.+dür 11a/03	

h.+i+(3) 34b/06	h.-ı müstakîm 24b/11
kuşūr-ı h.-ı erzen 34b/06	kırat-ı h.-ı dakik 88a/06
[=2]	[=3]
hāşebe Bkz.hāşeb.	hāttā (Ar.) Bundan başka, fazla olarak, dahi, bile.
h. 25a/15	h. 10a/05, 11b/05, 11b/09, 11b/12,
[=1]	12b/09, 12b/11, 13a/07, 13b/03,
hāşebeteyn (Ar.) İki ağaç.	18b/01, 20a/08, 21a/04, 24a/13,
h.+ 25a/13	24b/05, 25b/06, 25b/07, 25b/08,
[=1]	27a/14, 28b/07, 31a/12, 31a/13,
hāşhāş (Ar.) Kapsüllerinden afyon, tohumlarından da yağı çıkarılan bir bitki.	32a/12, 32a/13, 32a/14, 32b/06,
h. 43a/01, 44b/08, 45b/04, 86a/11	33a/13, 33b/15, 37a/07, 39b/02,
mā' -ikuşūr-ı h. 44b/08	39b/03, 39b/09, 40a/06, 40b/10,
şarāb-ı h. 43a/01	44a/04, 44a/05, 44a/07, 45b/06,
[=4]	46a/02, 46a/12, 48a/05, 4a/05,
hāşine (Ar.) Katı, sert.	52a/14, 54a/13, 54a/15, 56a/15,
h.+yile 93a/03	62a/11, 63a/14, 63b/06, 65b/13,
menādil-i h. 93a/03	69b/02, 69b/04, 6a/10, 6b/06,
[=1]	70b/05, 70b/09, 74a/12, 74a/13,
hāşv (Ar.) Fazla, fazlalık.	75a/12, 75a/13, 75b/07, 75b/11,
h. 38b/12, 38b/13, 38b/15, 38b/15,	76a/01, 76a/15, 76b/06, 76b/13,
39a/02, 39a/12, 39b/04, 39b/13,	80a/07, 84b/03, 92b/03, 93b/08,
86a/11, 93b/15	94a/11
[=10]	[=69]
hātā (Ar.) Yanlış, yanlışlık, yanılma.	hāvācib (Ar.) Kaşlar.
h. 20b/01	h. 28a/01
h.+dur 12b/05	h.+e 27b/15, 28a/01
[=2]	zeker-i h. 28a/01
hātāfif (Ar.) Kırlangıçlar.	[=3]
h. 62b/02, 62b/03, 74b/04, 97a/09	hāvan (Ar.) Havan.
ferāh-ı h. 74b/04	h.+a 12a/01
zerk-i h. 62b/02, 62b/03	h.+da 11b/03, 11b/04, 11b/05, 11b/14,
[=3]	43b/14, 62a/11
hāt (Ar.) Aşağı inme, indirme.	[=7]
h. 77a/02	hāvāşş (Ar.) Hassalar, keyfiyetler.
[=1]	h.+ındandur 26a/08
hāt (Ar.) Çizgi, satır, yol.	[=1]
h.+i+(3) 26a/03, 24b/11, 88a/06	hāvf (Ar.) Korku, korkma.
h.-ı istivā 26a/03	h. 10a/05, 49a/13, 77b/13, 93b/04

- [=4]
ḥavī (Ar.) İçine alan, kaplayan, toplayan.
 ḥ. 4a/07
 [=1]
ḥavl (Ar.) Etraf, çevre.
 ḥ. 80b/07
 ḥ.+i+(3) 80a/05, 80a/06
 ḥ.-i vasaṭ 80a/05, 80a/06
 [=3]
ḥayālāt (Ar.) Hayaller.
 ḥ. 78a/02, 78a/05, 78a/06, 78b/11,
 80a/10
 ḥ.+dan 78b/01
 [=6]
ḥayāšīm (Ar.) Genizler.
 ḥ.+de 91a/05
 [=1]
ḥayṭ (Ar.) İplik.
 ḥ. 25a/01
 ḥ.+la 24b/11, 70b/05
 [=3]
ḥayvānāt (Ar.) Hayvanlar.
 ḥ. 33b/15
 [=1]
ḥayvānī (Ar.) Hayvanla ilgili, canlıya ait.
 ḥ.+dür 6b/15, 7a/10, 7a/11, 7b/07
 rūḥ-ı ḥ. 6b/15, 7a/10, 7b/07,
 mezkūr-ı rūḥ-ı ḥ. 7a/11
 [=4]
ḥayvāniyyet (Ar.) Hayvanlık.
 ḥ.+i+(1) 7a/09
 rūḥ-ı ḥ. 7a/09
 [=1]
ḥayvāniyye Bkz. ḥayvānī.
 ḥ.+den 11a/05
 ḥ.+dür 11a/01
 ḥ.+nūḡ 6b/15
 rūḥ-ı ḥ. 6b/15
 [=3]

- ḥayy-ı ālem** (Ar.) Kaya koruğu.
 ḥ. 92a/03
 [=1]
ḥazef (Ar.) Topraktan yapılan çanak çömlek.
 ḥ. 48b/05, 53a/04
 dühn-i ḥ 48b/05
 ḥ.+i+(3) 62a/07
 ḥ.-i iccāne-i ḥazrā 62a/07
 [=3]
ḥazer (Ar.) Sakınma, kaçınma, korunma.
 ḥ. 10a/06, 12a/05, 12b/14, 13b/04,
 15b/02, 16b/06, 17a/14, 17b/06,
 20a/07, 20b/05, 21a/02, 22a/13,
 25a/07, 25a/10, 25b/15, 28b/14,
 32b/04, 36a/06, 37a/02, 39b/09,
 40a/02, 40a/10, 43a/06, 43a/09,
 43b/12, 44a/09, 44b/01, 45b/14,
 46b/15, 49a/02, 53a/10, 53b/03,
 53b/12, 75a/10, 77a/10, 77a/11,
 77b/02, 77b/11, 86a/09, 89a/15
 ḥ.+le 24b/13
 ḥ.+süz 15b/02,
 [=42]
ḥāzır (Ar.) Huzurda, meydanda, gözönünde
 olan, bizzat bulunan.
 ḥ. 63a/08
 ḥ.+a 14b/14
 vakt-ı ḥ. 14b/14
 ḥ.+da 15a/11
 vakt-ı ḥ. 15a/11
 [=3]
ḥazīrān (Ar.) Haziran ayı.
 ḥ. 89b/09
ḥazīz (Ar.) Dağ eteği, alçak yer.
 ḥ. 97a/01
 ḥ.-i afş 97a/01
 [=1]
ḥazm (Ar.) Midedeki yiyecekleri eritme,
 sindirme.

- h. 91b/04
 tekşîr-i h. 91b/04
 h.+ı+(3) 88a/04, 91b/03
 h.-ı batı 88a/04
 h.-ı ifsād 91b/03
 [=3]
- hazrā** (Ar.) Daha, pek, çok, en yeşil.
 h.+(3) 62a/07
 hazef-i iccâne-i h.
 [=1]
- hazrat** (Ar.) Yeşil.
 h.+a 29b/09, 37b/03
 h.+da 37b/11
 h.+dan 37b/03
 h.+ı+(1) 37b/02
 [=4]
- hazravāt** (Ar.) Yeşillik.
 h. 43a/10
 [=1]
- hebb** (Fa.) Hızlı.
 h. 32b/09
 [=1]
- hekīm** (Ar.) Tabip, doktor.
 h. 12b/14
 [=1]
- helāk** (Ar.) Mahvolma, ölme.
 h.+ı+(3) 10a/05
 h.-ı marīz 10a/05
 [=1]
- helezun** (Far.) Kabuklu sümüklü böcek.
 h. 11a/15, 39a/04
 [=2]
- helīlec** (Ar.) Tohumları müşhil olarak kullanılan bir bitki.
 h. 48b/03
 [=1]
- helīlec-i esved** (Far.) Kara helile.
 h. 18b/11
 [=1]
- hem** (Far.) –dak, –deş, –i bir.
 h. 39a/04, 44b/09, 48b/05, 74a/07
 [=4]
- henüz** (Far.) Şimdiye kadar, bu ana dek; daha, yeni.
 h. 10a/11, 58b/15, 59b/13, 94a/09, 94a/10
 [=5]
- her** (Far.) Hep, bütün.
 h. 10b/03, 10b/03, 10b/09, 11a/06, 11a/09, 11a/10, 12b/04, 12a/06, 12b/14, 12b/15, 13a/14, 13a/15, 13b/02, 14a/11, 14a/14, 14b/11, 14b/11, 16b/03, 16b/11, 16b/11, 16b/12, 17a/03, 17b/14, 18a/07, 18a/09, 18b/12, 18b/13, 19a/12, 19b/05, 1b/04, 1b/07, 21a/13, 23a/10, 23a/14, 23a/15, 23b/01, 23b/02, 23b/06, 23b/06, 26a/05, 26b/13, 27a/02, 27a/05, 27a/07, 28a/14, 29a/09, 2a/14, 2b/05, 30a/11, 30a/12, 30b/01, 31b/14, 33b/09, 35b/03, 35b/04, 36b/01, 37a/15, 37b/12, 38b/08, 39b/14, 39b/15, 42a/04, 43a/01, 43b/10, 43b/15, 44a/14, 44b/11, 45a/04, 45a/09, 45a/09, 46b/02, 47a/15, 47b/02, 47b/06, 47b/07, 47b/07, 47b/08, 48b/01, 48b/02, 48b/03, 48b/03, 48b/04, 48a/11, 48a/11, 4a/02, 50a/13, 50a/15, 50b/04, 51a/07, 51b/10, 51b/13, 52a/02, 52a/03, 52b/13, 53a/01, 53a/02, 53a/03, 53a/04, 54a/02, 55b/12, 55b/13, 55b/13, 56a/04, 56b/13, 56b/13, 57a/02, 57b/14, 59a/02, 59b/09, 59b/10, 5b/06, 60b/14, 61a/02, 62a/05, 62a/09, 62a/09, 62a/10, 62b/06, 63a/03, 63a/06, 64a/08, 64a/09, 64a/11,

<p>64a/12, 64a/13, 64a/14, 64a/15, 64b/14, 64b/15, 65a/01, 66a/14, 66b/01, 69a/06, 6a/12, 6a/14, 6b/09, 70a/10, 70a/10, 73b/07, 74b/01, 74b/01, 74b/02, 74b/03, 74b/04, 74b/10, 74b/11, 74b/12, 74b/13, 75a/01, 75a/02, 75a/07, 78a/01, 78a/03, 78a/06, 7a/11, 80a/05, 80a/07, 81a/04, 83a/08, 84a/05, 86a/11, 87a/12, 88a/03, 88a/05, 88b/06, 88b/07, 88b/08, 88b/11, 88b/12, 88b/13, 89b/08, 89b/09, 8a/03, 8a/10, 8a/14, 8b/02, 8b/06, 90a/03, 90a/11, 90b/01, 90b/02, 90b/04, 90b/09, 91b/15, 92a/14, 92a/15, 92b/01, 92b/04, 93a/10, 93a/12, 93a/14, 95a/02, 95a/05, 96b/06, 9a/14 [=195]</p> <p>hetk (Ar.) Perde yırtmak, kan dökmek. h. 11b/07, 22a/04, 84a/04 [=3]</p> <p>hevā (Far.) Hava. h. 15a/11 ḥāl-i h. 15a/11 h.+dan 7b/13, 2a/09, 4b/15 berd-i h. 2a/09 ḥarāret-i h.4b/15 h.+nuş 15a/11, 7a/01 h.+sı 82a/12 h.+sından 81b/07 h.+ya 7b/03, 14b/14, 71b/07, 72a/07, 72b/04, ḥāl-i h.14b/14 h.+yı+(1) 82a/10 ḥarāret-i h. 82a/10 h.+yı+(3) 7b/03, 82a/14 h.-yı ḥārice 7b/03 ruṭūbet-i h.-yı leyl 82a/14 [=16]</p>	<p>hey'et (Ar.) Şekil, suret, görünüş, hal, durum. h.+i+(3) 37a/01 h.-i şalīb 37a/01 [=1]</p> <p>ḥicāb (Ar.) Perde. ḥ.+ı+(3) 48a/03, 51a/10, 53b/12, 57b/09, 57b/10, 58a/06, 65a/07, 65a/07, 65a/15, 71a/13 emrāz-ı ḥ.-ı ḳarniyye 57b/10 ḥ.-ı ḳarniyye 48a/03, 53b/12 ḥ.-ı mülteḥime 58a/06 'aded-i emrāz-ı ḥ.-ı ḳarniyye 57b/09 ḥ.-ı ḳarnī 65a/07, 71a/13 ḥ.-ı mülteḥime 51a/10 ruṭūbet-i ḥ.-ı ḳarniyye 65a/07 yübs-i ḥ.-ı ḳarniyye 65a/15 ḥ.+ından 53b/10 h.+a 49a/14 [=12]</p> <p>ḥifer (Ar.) Korneada doku kaybına yol açan sıyrık. ḥ. 59b/14, 60a/03, 64b/01 ḥ.+i+(1) 64b/01 [=4]</p> <p>ḥıfz (Ar.) Saklama. ḥ. 27a/13, 35b/05, 4a/02, 4a/10, 4b/10, 5b/09, 63a/11, 7a/04, 7b/13, 7b/14, 88b/09, 89a/05, 89b/02, 89b/15, 90b/03, 96a/01, 96b/03 ḥ.+ı+(3) 4a/15, 90a/07, 1b/12, 12b/01, 90b/04, 89a/07, 89a/09, 89a/12, 89b/07, 89b/13, 89b/14, 90a/05, 89a/10, 1b/09 ḥ.-ı 'ayn 4a/15, 90a/07 ḥ.-ı beden 1b/12 ḥ.-ı ḳuvvet 12b/01 ḥ.-ı mā 90b/04</p>
---	--

	h.-ı şıhhat 89a/07, 89a/09, 89a/12, 89b/07, 89b/13, 89b/14, 90a/05	ğılaz-ı h. 90b/13
	h.-ı şıhhat-ı 'ayn) 89a/10	istifrāğ-ı h. 15b/10, 94b/04
	h.-ı şıhhat-i mevcūde 1b/09	levn-i h. 79b/01
	h.+la 97a/08	tahlil-i h. 19a/09
	[=32]	h.+dan 26b/06, 69a/11, 84a/13
hıkke	(Ar.) Kaşıma, kaşıntı.	h.+ı+(3) 34b/05, 27b/07, 35a/05, 35a/08, 41b/11, 50b/07, 91a/07, 34b/14, 42b/04, 91a/01, 36b/11, 42a/01, 46a/01, 83b/08, 87a/03, 90b/15, 14a/03, 52a/14, 52b/06, 68a/02, 68a/08, 92a/12 42a/08, 31a/03, 70b/15, 81a/09, 81a/02, 59a/07, 42a/07, 71a/02, 26b/01, 89a/11, 34a/11, 34a/02, 42b/04, 91a/04, 38a/12, 41b/12, 41b/12, 45b/11, 63b/09, 69a/03, 91b/12, 90b/08, 69a/05, 14a/09
	h. 14b/06, 15b/14, 26a/04, 29b/10, 30b/04, 30b/06, 33b/15, 41a/06, 51a/02, 51a/03, 51a/12, 94a/08	h.-ı 'afen 34b/05
	humret-i h. 51a/12	h.-ı balgamī 27b/07, 35a/05, 35a/08, 41b/11, 50b/07, 91a/07
	h.+den 30b/06, 51a/05	h.-ı bārid-i sevdā-yı 'afen 34b/14
	şiddet-i h. 30b/06, 51a/05	h.-ı demeviyye 42b/04, 91a/01
	h.+ye 56a/02, 88b/10, 97b/11	h.-ı gālib 36b/11, 42a/01, 46a/01, 83b/08, 87a/03, 90b/15
	h.+yi+(1) 30b/04, 51a/02	h.-ı gālīz 14a/03, 52a/14, 52b/06, 68a/02
	h.+yile 32a/10	h.-ı gālīze 68a/08, 92a/12
	[=20]	h.-ı gālīz-i keşīre 42a/08
hılāf	(Ar.) Söğüt ağacı.	h.-ı gālīz-i yābis 31a/03
	h. 68a/06, 97a/11	h.-ı hādd 70b/15, 81a/09
	h.+ı+(2) 61a/08	h.-ı hādd-i hırrīf 81a/02
	h.+ıdur 41b/13	h.-ı kalīl 59a/07
	h.+la 92a/03	h.-ı laza 'a 42a/07
	mā' -i h. 92a/03	h.-ı mu 'azzā 71a/02
	[=5]	h.-ı reddiye 26b/01
hılṭ	(Ar.) Eski hekimlerin insan vücudunda var saydığı safra, sevda, dem, balgam gibi dört unsurdan her biri.	h.-ı redī 89a/11
	h. 11b/08, 12a/06, 12a/09, 12b/09, 12a/10, 12a/12, 15b/01, 15b/10, 19a/09, 19b/03, 25a/05, 26a/09, 27a/08, 34b/03, 35a/10, 38b/09, 42a/07, 42a/13, 43b/04, 43b/04, 48b/06, 51b/11, 62b/05, 62b/13, 66a/15, 66b/01, 74a/03, 74a/09, 75a/04, 77a/05, 79b/01, 79b/02, 7a/13, 83b/05, 83b/05, 88a/11, 89b/12, 90b/13, 90b/14, 91a/14, 92a/04, 94b/04, 96b/11, 97a/09, 97a/13, 9b/13	

- h.-ı redīb 34a/11
h.-ı şafrāvī 41b/12, 34a/02
h.-ı şafrāvīye 42b/04, 91a/04
h.-ı sākin 38a/12
h.-ı sevdāviye 41b/12, 45b/11,
63b/09
h.-ı za 'ferān 69a/03
istifrāg-ı h.-ı ġālib 91b/12
keşret-i h.-ı redī 90b/08
şıfat-ı h.-ı za 'ferān 69a/05
şiddet-i h.-ı ġalīz 14a/09
h.+uñ 79b/03
[=96]
- hiltit** (Ar.) Kasmı, şeytan otu.
h. 11a/01, 12a/12, 61b/03, 68a/13,
73b/06, 74a/01, 74a/11, 88a/14,
97a/05, 9a/12
h.+den 73b/10
h.+le 74a/06
[=12]
- hinnā** (Ar.) Kına.
h. 92b/13
[=1]
- hinzir** (Ar.) Domuz.
h. 48a/08, 74a/03
merāret-i h.
[=2]
- hırka** (Ar.) Kalın kumaştan yapılmış veya içi
pamukla beslenmiş ceket uzunluğunda bir
giyecek.
h. 32a/14, 32b/01, 43a/10, 63a/14,
77b/04
h.+i+(3) 39a/15, 47b/14, 54a/10
h.-i kettān 39a/15, 47b/14,
54a/10
h.+yıla 11b/15, 30a/07, 32b/08,
39b/02
[=12]
- hırrif** (Ar.) Acı nesne.
- h.+den 81a/02
h.-ı hādd-i h. 81a/02
[=1]
- hırrife** Bkz. hırrif.
h. 22b/14, 26b/03, 58b/02, 58b/03
60b/12, 63b/12, 93b/03
edviye-i hādde-i h. 26b/03
hādde-i h. 60b/12
mādde-i h. 63b/12
h.-i laza'a 58b/02, 58b/03
h.+den 43a/06, 86b/04
h.+i+(3) 58b/02
ruṭübāt-ı hādde-i h..
[=10]
- hırrifi** (Ar.) Acıya ait, acıyla ilgili.
h.+i+(3) 22b/14
h.-i mālīhe-i laza'a 22b/14
[=1]
- hışırım** (Ar.) Koruk.
h. 11b/11, 30a/09, 30a/09, 30b/10,
76a/12, 34a/11, 45b/14, 46b/09,
51a/01, 75a/02, 55b/01, 56a/03,
56a/09, 82b/12
bürūd-ı h. 34a/11, 45b/14,
46b/09, 55b/01, 56a/03
şıfat-ı bürūd-ı h. 30a/09
mā'-i h. 11b/11, 30b/10,
56a/09
rubb.-ı h. 75a/02
verd-i h. 51a/01, 82b/12
h.+dan 56a/10
mā'-i h. 56a/10
h.+la 30a/13, 30b/01, 30b/11
bürūd-ı h. 30b/11
mā'-i h. 30a/13, 30b/01
h.+uñ 9b/10
mā'-i h. 9b/10
[=19]
- hıyār** (Ar.) Hıyar.

h. 64a/08	h.-i devā 17b/09, 61b/10
[=1]	h.-i ruṭūbet 13b/06, 13b/08
hıyarşenber (Ar.) Hint hıyarı.	h.-i nazār 4b/07
h. 58b/05, 91a/04	h.+in 43a/13
h.+le 42b/14	h.+le 72b/06, 95b/01
[=3]	[=34]
hıyāt (Ar.) İplik, iğne.	hiffet (Ar.) Yeynilik, hafiflik.
h. 23a/07	h. 78b/06
h.+ından 21b/10	h.+le 13a/04
[=2]	[=2]
hıyāṭat (Ar.) Terzilik etmek.	hılāf (Ar.) Karşı, zıd.
h.+dan 22a/07	h.+ıdur 87a/11
h.+la 24a/04	[=1]
hārice-i h. 24a/04	hîle (Ar.) Oyun, aldatma.
[=2]	h. 28b/14
hızmet (Ar.) İş, iş görme, vazife.	[=1]
h. 2b/14, 77a/09	hilm-i kelb (Ar.) Yumuşak huylu köpek.
[=2]	h.+le 23b/09
hiç Hiç.	dem-i h. 23b/09
h. 5a/06	[=1]
[=1]	hîn (Ar.) Vakit.
hiçbir Hiçbir.	h.+i+(3) 5a/01, 5a/09, 61a/01
h.+i+(2) 36a/13	h.-i indimal 61a/01
[=1]	h.-ı mülākat 5a/01, 5a/09
hiddet (Ar.) Keskinlik.	[=3]
h. 12b/07, 17b/01, 27b/04, 88a/13,	hindî (Ar.) Hintli.
88b/04, 89b/02, 93b/15, 95b/01,	h. 10a/02, 18a/08, 52b/14, 97a/01
96b/10, 96b/11, 97b/07	bürūd-ı h. 52b/14
h.+den 10a/06, 60b/08, 9a/02	hūzaż-ı h. 10a/02, 18a/08
h.+e 12b/02	[=4]
kesr-i h. 12b/02	hindibā (Ar.) Hindiba.
h.+i+(2) 17b/03, 17b/08, 38a/12,	h. 64a/08, 35a/12, 65a/03
47a/15, 68a/06, 71b/02	bezr-i h. 64a/08
h.+i+(3) 88b/05, 89b/07, 89b/13,	maā' -i h. 35a/12, 65a/03
89b/14, 9b/12, 17b/09, 61b/10,	h.+dan 92a/09
13b/06, 13b/08, 4b/07	mā' -i h. 92a/09
h.-i başār 88b/05, 89b/07,	h.+yı+(3) 46b/06
89b/13, 89b/14	h.-yı meslūk 46b/06
h.-i başrā 9b/12	

- h.+yıla 44b/07, 54a/13, 32b/14,
34a/09, 37b/01, 46a/15, 86a/10,
40a/04, 22b/03
mā'-i h. 32b/14, 34a/09,
37b/01, 46a/15, 86a/10,
40a/04, 22b/03
[=14]
- hiss** (Ar.) Duyuma kuvveti, duygu.
h. 41b/08, 52a/08, 55b/11, 78b/09,
85a/03, 85a/04, 87b/11, 91a/02,
91a/12
h.+den 79a/12
şafā-i h. 79a/12
[=10]
- hizā** (Ar.) Karşı ; sıra, düzlük.
h.+larına 87b/01
h.+sından 60b/15
[=2]
- hoḳḳa** (Ar.) İçine mürekkep konan maden,
cam veya topraktan yapılmış küçük kap.
[=19]
- hubbāzī-i aḥzār** (Ar.) Yeşil ebe gömeci.
h. 74a/08
[=1]
- hubūb** (Ar.) Taneler, tohumlar.
h. 47b/09
[=1]
- hudūs** (Ar.) Sonradan peyda olma.
h. 49b/13
h.+ı+(2) 42b/04, 67a/13, 71b/12
h.+ı+(3) 34a/01, 96b/01, 73b/02,
46b/15
h.-ı dem 34a/01
h.-ı evrām 96b/01
h.-ı mā 73b/02
h.-ı verem 46b/15
h.+ından 33b/14, 49b/03
h.+ındandır 65b/15
[=11]
- hufūr** (Ar.) Çukurlar, oyuklar.
h. 60a/01, 64b/03, 64b/05
h.+da 56b/11
h.+ı+(3) 95b/01
h.-ı ḳarniyye 95b/01
[=5]
- huḳn** (Ar.) Şırınga ile kan alma, su veya
başka sıvı ilacı vücuda verip ishal ettirme ya
da tedavi.
h. 46a/02, 91a/15
isti'māl-i h. 91a/15
h.+ı+(3) 94b/06, 14a/10
h.-ı ḥādde 94b/06
h.-ı ḳaviyye-i cemī' 14a/10
[=4]
- hūl** (Ar.) Bela ve zahmet.
h. 81a/05, 87a/08, 87a/11, 87a/14,
87a/15, 87b/06
'ilāc-ı h. 81a/05
h.+e 87b/06
h.+ı+(1) 87a/13
'ilāc-ı h. 87a/13
h.+ı+(3) 87b/04, 72a/05
h.-i ḥārr 87b/04
h.-i mā 72a/05
[=10]
- hulbe** (Ar.) Boy tohumu.
h. . 10a/02, 13b/15, 59b/03, 66a/08,
9a/06, 9a/09, 88b/02, 97a/07
mā'-i h. 10a/02, 13b/15,
59b/03, 66a/08, 9a/06, 9a/09
h.+den 66a/12
mā'-i h. 66a/12
h.+yile 20a/03, 21b/13
mā'-i h. 21b/13
[=11]
- hulv** (Ar.) Tatlı nesne.
h. . 46b/04, 89b/08, 65b/08
rummān-ı h. 89b/08

- dühh-i levz-i hulv 65b/08
 kuşūr-ı rummān-ı h. 46b/04
 [=30]
hulüvv (Ar.) Boşluk, boş olma.
 h.+de 79b/06
 h.+i+(3) 43a/07
 h.i ma' de 43a/07
 [=2]
humṁā (Ar.) Ateşli hastalık.
 h. 17a/12, 17b/05, 18b/05, 30a/08,
 33a/14, 37b/01, 37b/06, 37b/08,
 39b/14, 40a/04, 42a/05, 42a/05,
 42a/06, 61b/10, 62b/13, 90b/14
 h.+i+(3) 16b/14, 18b/04, 17a/11
 h.-yı baḳāyā-yı remed 16b/14
 h.-yı 'ayn 18b/04
 h.-yı ḳalīl 17a/11
 [=19]
humṁāz-ı ütrüc (Ar.) Ağaç kavunu ekşisi.
 h.+le 23b/03
 [=1]
humret (Ar.) Kırmızılık, kızılık.
 h. 26a/04, 26a/15, 30a/02, 41b/05,
 41b/08, 41b/11, , 45a/11, 47a/01,
 50b/09, 51a/05, 51a/11, 52a/07,
 54b/09, 54b/11, 55b/09, 63b/10,
 68a/04, 80b/04, 91a/02, 92b/06
 ḳillet-i h. 41b/11, 55b/09
 h.+dür 16a/06
 h.+e 34a/08, 83a/06
 h.+i+(2) 28a/06, 3a/10
 h.+i+(3) 94a/06, 51a/12, 2a/04,
 55b/04, 41b/10, 45b/07, 94a/06,
 45b/13, 51a/05, 51a/15, 29b/10
 h.-i 'ayneyn 94a/06
 h.-i hıkke 51a/12
 h.-i levn 2a/04, 55b/04
 h.-i remaş 41b/10
 h.-i şedīde 45b/07
- h.-i vech 94a/06
 h.-i yesīre 45b/13, 51a/05,
 51a/15
 h.-i ḳalīl 29b/10
 [=36]
humūzet (Ar.) Ekşilik, kekrelilik.
 h.+den 11b/02
 [=1]
hunnāk (Ar.) Boğmaca, bademcik, boğaz
 iltihabı.
 h.+dan 86a/04
 şedd-i h. 86a/04
 h.+dandur 86a/03
 [=2]
hurāc (Ar.) Çıban.
 h. 57a/14, 83a/09
 fesād-ı h. 83a/09
 h.+dan 47b/03
 fatḳ-ı h. 47b/03
 [=3]
hurācāt (Ar.) Çıbanlar.
 h.+dandur 36a/10
 cins-i h. 36a/10
 h.+la 36a/11
 [=2]
hurđ (Ar.) Küçük, ufak, kırık.
 h. 65b/09
 [=1]
huref (Ar.) Tere.
 h.+i+(3) 97a/04
 h.-i muḫriḳ 97a/04
 [=1]
hūr-ı fār (Ar.) Sıçan boku.
 h.+a 26b/07, 26b/14, 26b/08, 27a/02
 [=4]
hurma (Ar.) Hurma ağacının meyvesi.
 h. 56a/16
 [=1]
hurrāc (Ar.) Kabarcık, yumru, tümör.

- h.+dan 38a/06, 40a/08
h.+dan 46b/14
intifāk-ı h. 46b/14
h.+ı+(3) 38a/01
h.-ı saġir 38a/01
[=4]
- hurūc** (Ar.) Çıkış, çıkma, dışarı çıkma.
h. 39b/11, 58b/07, 70b/12, 83b/13
h.+dan 84b/11
h.+ı+(3) 96a/06
hurūc-ı şa'r 96a/06
[=6]
- hurūf** (Ar.) Harfler.
h. 95a/13
[=1]
- hūrū'l-fār** (Ar.) Sıçan boku.
h. 97a/10
[=1]
- huşūl** (Ar.) Üreme, türeme, çıkma.
h.+ı+(3) 7b/03
beyān-ı h.-ı başar 7b/03
h.+ine 8a/11, 8a/12
[=3]
- huşūşā** (Ar.) Başkaca, ayrıca.
h. 10a/05, 11b/07, 19a/02, 23a/08,
25a/10, 27a/05, 30a/02, 39a/09,
44b/05, 51a/04, 51a/15, 52b/03,
59a/01, 63b/11, 73a/10, 73b/02,
73b/03, 73b/11, 87b/14, 88a/06,
91b/05
[=21]
- huşūşen** (Ar.) Hususi olarak, ayrıca.
h. 49b/14
[=1]
- huşk** (Ar.) Kuru.
h. 2a/07, 4b/15
yābis-i h. 2a/07
[=2]
- huşk-rīşe** (Ar.) Ciltte bir yerin kuruyarak kabuk halinde olması.
h. 19a/04, 25b/06
h.+si 58a/12
[=3]
- huşūnet** (Ar.) Sertlik.
h. 42a/12, 47b/15, 59b/01, 60a/06,
9a/14, 9b/12
şiddet-i h. 47b/15
h.+e 17b/04, 59b/03, 9b/11
h.+e 9b/05
kal'-ı h. 9b/05
h.+ı+(1) 9a/02
h.+ı+(2) 17a/07, 18a/01, 18b/15,
59b/01, 5a/10, 5b/07
h.+ı+(3) 9a/07, 17b/03, 5a/02,
17b/06, 12a/04
h.-i 'ayn 9a/07
h.-i cefn 17b/03
h.-i celidīyye 5a/02
h.-i ecfān 17b/06
h.-i remed 12a/04
h.+in 9a/05
h.+iyile 76b/07
[=24]
- huyūt** (Ar.) İpler, iplikler, lifler.
h. 24b/12, 24b/13, 25a/01
[=3]
- hużāz** (Ar.) Topalak, kırkboğum bitkisi ve bundan elde edilen bir tür ilaç.
h. 34a/12, 44b/05, 46b/01, 74b/03
h.+ı+(3) 10a/02, 18a/08, 23a/15,
51b/08, 90a/06
h.-ı hindī 10a/02, 18a/08
h.-ı mekkī 23a/15, 51b/08, 90a/06
[=9]
- hüdūd** (Ar.) Çavuş kuşu, ibibik.
h.+le 23b/09
merāret-i h. 23b/09

- [=1]
hüdüb (Ar.) Kirpik.
 h. 28a/13
 h.+de 28a/03, 28a/05, 34a/09, 30a/02,
 34a/08
 nāhiye-i h. 30a/02, 34a/08
 h.+dür 34a/07
 [=7]
hüküm (Ar.) Hüküm, emir.
 h.+i+(2) 21b/08, 21b/09
 [=2]
hülb (Ar.) Yoğun kıl, kuyruk kılı gibi.
 h. 75b/07
 ‘ayn-ı h. 75b/07
 [=1]
hüsn (Ar.) Güzel, iyi, güzellik, iyilik.
 h. 27a/05, 27b/04, 63a/01, 97b/09
 h.+de 72b/05
 h.+i+(3) 78b/05, 77b/05
 h.-i istimrā 78b/05
 h.-i tedbīr 77b/05
 [=7]
hüzāl (Ar.) Arıklık, zayıflık, cılızlık.
 h.+i+(3) 69a/07, 80a/15, 86a/15,
 86a/14
 h.-ı ‘ayn 69a/07, 80a/15,
 86a/15
 ‘ilāc-ı h.-ı ‘ayn 86a/14
 [=4]

I

- ibtā** (Ar.) Eğlendirmek, eğlenmek, ihmal etmek.

1. 48a/06
 [=1]
iccāş (Ar.) Erik.
 1. 34a/03, 42b/14, 58b/05
 1.+la 91a/04
 [=4]
‘meb (Ar.) Üzümün tazesi.
 ‘1.+e 69b/05
 [=1]
‘mebe Bkz. ‘meb.
 ‘1. 69b/05
 nütüvv-i ‘1. 69b/05
 [=1]
‘meb-i sa‘leb (Ar.) İt üzümü, tilki üzümü.
 ‘1.+le 63b/01, 46b/02
 ‘uşāre-i ‘1. 63b/01
 mā’-i ‘1. 46b/02
 [=2]
‘mebiyye (Ar.) Gözün iris tabakası.
 ‘1. 5a/08, 60a/05, 60a/14, 60b/03,
 67a/13, 68b/14, 69a/08, 70b/10,
 71a/09, 76b/01, 76b/07, 81a/09
 emrāz-ı ‘1. 67a/13
 ğışā-yı ‘1. 70b/10, 76b/01
 haml-ı ‘1. 76b/07
 levn-i ‘1. 71a/09
 mizāc-ı ‘1. 68b/14
 nütüvv-i ‘1. 60a/05
 sevād-ı ‘1. 60a/14, 60b/03
 tabāka-i ‘1. 5a/08, 69a/08
 ‘1.+de 67b/05, 65b/03, 67b/07, 68a/08,
 67a/14
 emrāz-ı ‘1. 65b/03
 ğışā-yı ‘1. 67b/07, 68a/08
 şakb-ı ‘1. 67a/14
 ‘1.+den 5b/07, 72a/04, 84b/03,
 69b/01, 84b/01
 ‘ğışā-yı ‘1. 69b/01
 intişār-ı ‘1. 84b/01

‘1.+dendür 71a/11, 4b/14 tabaka-i ‘1.4b/14 ‘1.+dür 2b/10, 67b/05 cirm-i ‘1. 67b/05 ‘1.+nün 5a/02 ‘1.+nün 2b/04, 67b/04 tabaka-i ‘1. 2b/04, 67b/04 ‘1.+ye 69a/15, 69a/15, 70b/06, 71a/04, 68b/03, 5b/03 levn-i ‘1. 71a/04 mizāc-ı ‘1. 68b/03 şakb-ı ‘1. 5b/03 ‘1.+yi+(1) 4b/15, 67a/13 ‘aded-i emrāz-ı ‘1. 67a/13 ‘1.+yile 72a/03, 67a/04, 71a/03, 71a/13 nütüvv-i ‘1. 67a/04, 71a/03 tabaka-i ‘1. 71a/13 [=41]	‘1. 7a/01 ‘1.+den 52b/01, 68a/11 [=3] ‘ışābe (Ar.) Yaraları sarmak için kullanılan sargı, bağ, bant. ‘1. 54a/05, 54a/07 [=2] ışba‘eyn (Ar.) İki parmak 1.+le 93b/07 [=1] ışır- Isırmak. 1.-duğundan 49b/04 1.-miş+(1) 34a/01 [=2] ışlāh (Ar.) İyi bir hale koyma, iyileştirme, düzeltme. 1. 55a/09 1.+i+(3) 17a/03, 18a/12, 31b/04, 31b/09, 36a/04, 31a/08, 79a/07, 59a/14, 29b/11 1.-ı ğidā 17a/03, 18a/12, 31b/04, 31b/09, 36a/04 1.-ı ğızā 31a/08, 79a/07 1.-ı mizāc-ı dimāğ 59a/14 1.-ı tedbīr 29b/11 [=10] ışlan- Islanmak. 1.-a 30a/07 1.-miş+(2) 38b/11, 90a/08 1.-up 11b/13, 11b/14, 19b/03, 56a/06 [=7] ışlat- Islatmak. 1.-up 53a/13 [=1] ıtrıfıl (Ar.) Bir grup macun. 1. 27b/09 1.+e 35a/09 ahz-ı 1. 35a/09 1.+i+(3) 85b/13
‘irāk (Ar.) Dicle nehrinden aşağı Basra‘ya kadar Şat suyunun iki tarafı. ‘1. 15b/01 bilād-ı. 15b/01 [=1] ırak Uzak. 1. 75b/09 [=1] ‘ırk (Ar.) Damar. ‘1. 54a/02, 7a/01, 93b/08, 93b/13, 93b/11, 93b/14 şefeteyn-i ‘1. 93b/11 ‘1.+i+(3) 51b/15, 88a/10, 91b/01, 94b/09, 91b/01, 73a/13 ‘1.-ı cebhe 51b/15, 88a/10, 91b/01, 94b/09 ‘1.-ı enf 91b/01 ‘1.-ı yāfūh 73a/13 [=12] ‘ırkeyn (Ar.) İki damar.	

- 1.-i şağır 85b/13
[=3]
ıẓām (Ar.) Kemik.
1. 40a/02
[=1]
- İ**
- i'āde** (Ar.) Geri gönderme, gönderinme, geri çevirme.
i. 11b/06, 20b/09, 30a/14, 32b/06, 39b/03, 40a/03, 59a/01, 77b/07
saḥḥ-ı i. 11b/06, 30a/14
i.+i+(3) 24a/08
i.-i ibre24a/08
[=9]
- ibḥām** (Ar.) Başparmak.
i. 13a/02, 13a/03, 32b/08, 72b/12
i.+ı+(2) 32b/01
i.+ı+(3) 76a/04, 13a/04
i.-ı sebbābe 76a/04
i.-ı yūsra 13a/04
i.+ıyıla 13a/05, 13a/06, 24b/04
i.+la 72a/11
i.+uḡ 76a/09
[=12]
- ibḥāmeyn** (Ar.) İki başparmak.
i.+le 53b/02
re's-i i. 53b/02
[=1]
- ibkā** (Ar.) Baki, daim, sürekli kılma; yerinde, evvelki halinde bırakma.
i. 82a/14, 9a/03
i.+sına 9a/04
[=3]
- ibre** (Ar.) İğne.

- i. 24a/10, 24b/11
i.+ı+(3) 24a/05
i.-i rüfāteyn 24a/05
i.+ye 24a/08, 24b/01
i'āde-i i. 24a/08
idḥāl-i i. 24b/01
[=5]
- ibrişim** (Far.) İbrişim, bükülmüş, ipek ipliği.
i. 24a/05
[=1]
- ibṭāl** (Ar.) Boş, hükümsüz bırakma, bırakılma, bozma.
i. 96a/14
i.+ı+(3) 84b/12
i.-i başar 84b/12
[=2]
- ibtidā** (Ar.) Başlama, başlangıç.
i. 10a/10, 10a/11, 10a/13, 10b/10, 17a/15, 25a/05, 45a/15, 49a/04, 66a/10
ḥādd-ı i. 10a/11
vaḡt-ı i. 10a/10
i.+da 10b/04, 10b/14, 20a/03, 29a/03, 30a/06, 42a/14, 43a/12, 44a/09, 45b/08, 45b/11, 47a/03, 48a/07, 59a/05, 69b/09, 71a/02, 73b/12, 81a/08, 9b/15
i.+sı 6b/11
i.+sında 59a/12, 71b/01
i.+sından 28b/11
i.+yı+(3) 66a/09, 61a/09, 61a/10, 61a/11, 61a/15, 61a/09, 61a/10, 74b/09, 79a/13, 97b/09, 43b/11
i.-yı 'ayn 66a/09
i.-yı büşre 61a/09, 61a/10, 61a/11
i.-yı intihā 61a/15
i.-yı ḡurūḥ 61a/09, 61a/10
i.-yı mā 74b/09, 79a/13

	i.-y1 nüzül 97b/09		i. 12a/11, 2b/14, 36a/01, 3b/05,
	i.-y1 remed 43b/11		55b/15, 56a/03, 63a/02, 63b/15,
	[=42]		77a/09, 7b/01, 92a/05, 93a/01, 93a/10,
ibtidād	(Ar.) İki kişinin bir şeyi bir taraftan tutması.		87b/12
	i. 37b/06		i.+dür 2b/13, 2b/13
	[=1]		[=16]
icābet	(Ar.) Kabul etme, kabul edilme.	içür-	İçirmek.
	i. 36b/02		i.-e 90a/14
	[=1]		[=1]
iccāne	(Ar.) Leğen, tekne.	içürül-	İçirilmek.
	i. 24b/06		i.-e 73a/12
	i.+i+(3) 62a/07		[=1]
	hazef-i i.-i hazrā 62a/07	idāre	(Ar.) Döndürme, döndürülme, çevirme.
	[=2]		i. 76b/01, 87a/11
ictimā'	(Ar.) Toplanma, bir araya gelme.		vaqt-ı idāre 76b/01
	i.+i+(3) 13b/07, 14a/02, 72a/15		[=1]
	i.-ı ruṭūbet-i galīze 13b/07,	idhāl	(Ar.) Dahil etme, içeri sokma.
	14a/02		i. 13a/12, 20b/03, 20b/11, 20b/14,
	i.-ı ṣaḥn 72a/15		22a/10, 24a/06, 24a/07, 24a/11,
	i.+ından 19a/14		24a/13, 24b/01, 24b/11, 25a/04,
	[=4]		48b/12, 48b/14, 53b/09, 70a/15,
iç	İç.		70b/03, 77b/10, 93b/10, 93b/12
	i. 7a/05		i.+i+(3) 24b/01
	i.+inde 27a/14, 56a/14, 56b/01,		i.-i ibre 24b/01
	64b/12, 65b/06, 65b/07, 66b/01,		[=21]
	69a/10, 77b/07, 82b/08, 82b/11	idmāl	(Ar.) Yaranın kabuğu.
	i.+inden 7a/01		i. 39a/11
	i.+ine 22b/05, 49b/07, 49b/08, 63a/14,		i.+i+(3) 37a/05
	74a/11, 74a/12, 85a/14, 89b/08,		i.-i cerḥ 37a/05
	91b/10		[=2]
	[=22]	idmān	(Ar.) Alıştırma, alışkanlık olması için
iç-	İçmek.		bir şeyi birçok defa tekrarlamak.
	i.-er 76a/14		i.+ından 35b/12
	[=1]		[=1]
içil-	İçilmek.	idrāk	(Ar.) Anlayış, akıl erdirme.
	i.-e 14a/06, 94b/15		i. 7b/06
	[=2]		i.+i+(3) 1b/12
içün	İçin.		i.-ı mubaṣṣirat 1b/12
			[=2]

<p>idrār (Ar.) Sidik. i.+1+(3) 86a/06 i.-1 tamş 86a/06 [=1]</p> <p>ifnā (Ar.) Yok etme, tüketme. i. 35b/11, 42a/11 [=2]</p> <p>ifrāt (Ar.) Aşırı gitme, pek ileri varma. i. 83a/01 i.+1a 40a/12, 40b/08, 88a/03 [=4]</p> <p>ifsād (Ar.) Fesada uğratma, uğratılma, bozma. i. 22b/15, 38a/06, 38a/07, 39a/08, 39a/08, 39a/09, 55a/07, 76a/08, 91b/03 ‘azm-ı i. 38a/07, 39a/08, 39a/08 hazm-ı i. 91b/03 i.+1+(3) 38b/03 i.-1 ‘azm 38b/03 [=10]</p> <p>igne İğne. i. 22a/10, 23b/13, 70a/15 i.+yi+(1) 25a/04 i.+yile 70b/03, 93b/12 [=6]</p> <p>iḥāṭā (Ar.) Bir şeyin etrafını çevirme, sarma, kuşatma. i. 36a/12, 36a/13, 3b/08, 3b/10, 60a/15, 60b/14, 61a/02, 7b/04, 82a/03 [=9]</p> <p>iḥdās (Ar.) Meydana getirme, ortaya çıkma. i. 17a/08, 17b/07, 26a/06, 30b/05, 35a/15, 37a/09, 37a/10, 38a/14, 41a/14, 42a/12, 43a/05, 43b/05, 46a/04, 50b/14, 51a/04, 51b/05, 52b/01, 60a/06, 63b/14, 65a/09, 65a/15, 65b/05, 87a/12, 87b/14,</p>	<p>88a/03, 89a/13, 90b/10, 91b/05, 94b/03, 9a/14, 9b/12 [=31]</p> <p>iḥmāl (Ar.) Yükletme, yükletilme. i. 17a/14 [=1]</p> <p>iḥrāc (Ar.) Dışarı atma, çıkarma. i. 47b/12, 77a/04, 93a/04 i.+1+(3) 30a/05, 38b/05, 42b/07, 42b/09, 57b/08, 58b/04, 58b/15, 65a/13, 73a/12, 85a/08, 88a/05, 88a/11, 93b/13 i.-1 dem 30a/05, 38b/05, 42b/05, 42b/07, 42b/09, 57b/08, 58b/04, 58b/15, 65a/13, 73a/12, 85a/08, 88a/05, 88a/11, 93b/13 [=17]</p> <p>iḥrāk (Ar.) Yakma, yakılma. i. 26b/11, 27a/07, 78b/15, 78b/15 nār-ı i. 78b/15 [=3]</p> <p>iḥsās (Ar.) Üstü kapalı anlatma, duyurma, sezdirme. i. 17a/11, 76a/11, 77a/13 [=3]</p> <p>iḥtiḳān (Ar.) Kan yürümesi, kanın bir yerde toplanması. i. 44a/10 i.+1+(3) 44b/12, 37b/04, 89a/15 i.-1 buḥār 44b/12 i.-1 dem 37b/04 i.-1 keşir 89a/15 [=4]</p> <p>iḥtilāf (Ar.) Ayrılık, anlaşmazlık, aykırılık. i. 60b/05, 60b/09 i.+1+(3) 60b/06, 60b/09, 83b/09, 60a/10, 60a/11, 60a/10, 60b/05</p>
--	--

	i.-ı büşre 60b/06, 60b/09	29b/06, 30a/12, 33b/07, 34b/03,
	i.-ı mevâdd 83b/09	37a/15, 37b/01, 38a/05, 3b/15, 40a/05,
	i.-ı mevâzi‘ 60a/10, 60a/11	41a/03, 41a/03, 41a/12, 41b/04,
	i.-ı nefis 60a/10, 60b/05	45a/09, 47a/14, 47a/15, 47b/06,
	[=9]	47b/08, 48b/03, 48a/10, 48a/11, 4a/03,
ihtirāk	(Ar.) Tutuşup yanma.	4a/04, 50a/12, 50b/03, 51a/12, 51b/08,
	i. 58a/15	52b/12, 53a/03, 54a/05, 54b/13,
	i.+ından 34a/06	56a/01, 56a/10, 56a/11, 59b/09, 5a/09,
	[=2]	5a/10, 60a/10, 60b/04, 61b/05,
ihtiyāc	(Ar.) Muhtaçlık, yoksulluk, yokluk.	61b/11, 62a/05, 62a/10, 62a/11,
	i. 3a/10, 18b/06, 19a/08, 24a/08,	62a/15, 62b/01, 62b/06, 64a/07,
	24b/01, 24b/09, 29b/14, 33a/13,	64a/08, 64a/10, 64a/11, 64a/12,
	42b/02, 42b/07, 42b/13, 48b/08,	64a/15, 64b/06, 64b/07, 65b/12,
	61b/09, 61b/10, 68b/13, 73a/12,	66a/05, 66b/02, 66b/08, 66b/08,
	75a/10, 94a/01, 9a/04	66b/09, 67b/01, 67b/08, 68b/01,
	şedd-i i. 3a/10	6a/03, 6a/07, 6a/08, 70a/04, 70a/04,
	[=19]	70a/06, 70a/06, 70a/06, 70a/10,
ihtiyār	(Ar.) Seçme, seçilme; katlanma.	70a/12, 70b/07, 71b/04, 72b/09,
	i. 12b/02, 12b/03, 24b/13, 39a/14,	74b/02, 74b/11, 74b/12, 74b/13,
	39b/05, 39b/06, 76a/13	74b/14, 75a/02, 75a/03, 75b/01,
	[=7]	75b/03, 7a/01, 7a/09, 7a/12, 7b/09,
iḳdām	(Ar.) Gayretle çalışma, ilerleme.	80b/09, 81a/07, 85a/11, 85a/12,
	i. 73a/05, 75a/11	85b/08, 86b/02, 87a/12, 87b/03,
	[=2]	88b/13, 8b/09, 90a/01, 90a/03, 90a/03,
iken	İken.	90a/09, 90a/10, 90a/10, 90a/10,
	i. 77a/15	90b/01, 90b/02, 90b/07, 90b/09,
	[=1]	90b/09, 91b/15, 92a/01, 92a/01,
iki	İki.	92a/02, 92b/01, 92b/04, 92b/12,
	i. 13b/02, 15b/05, 16b/01, 16b/01,	93a/01, 93a/06, 93a/07, 93a/14,
	16b/03, 16b/12, 17a/08, 17b/14,	94b/13, 95a/01, 9a/15, 9b/07
	18b/07, 19b/09, 1b/11, 20b/04,	i.+dür 20a/14, 21a/05, 34b/01, 3a/12,
	20b/11, 20b/15, 21a/11, 21a/14,	75a/11, 87a/05, 8a/09
	21b/04, 21b/05, 21b/15, 22a/03,	i.+si 21a/15, 21b/03, 35a/01, 5b/12,
	22a/09, 23a/14, 23b/07, 23b/10,	67a/01, 69b/02, 73a/09, 77a/07,
	23b/15, 24a/05, 24a/06, 24a/10,	89b/10
	25a/01, 25a/09, 25a/11, 25a/12,	i.+sinde 30a/04, 78a/07
	25a/13, 25b/11, 25b/12, 26a/11,	i.+sinden 21a/07, 21a/09, 34a/02,
	26b/10, 27a/02, 28a/14, 28b/03,	90b/08
	28b/11, 29a/08, 29a/09, 29b/02,	

- i.+sinüñ 36a/10, 65b/04, 6a/10, 78a/12, 80a/14
[=198]
- ikinci** İkinci.
i. 10b/11, 17a/07, 18b/04, 20b/01, 20b/08, 21b/14, 22a/05, 28b/12, 33a/01, 37b/02, 42b/08, 49b/01, 49b/05, 57b/08, 65a/07, 70b/11, 71a/03, 72b/05, 77a/15, 78a/10, 79a/14, 80b/02, 80b/05, 84a/09, 84a/11, 87b/07, 95b/06, 96b/14, 9b/02, 9b/10, 26a/10, 68b/03, 69b/03, 84a/03
i.+de 95b/10, 95b/14, 96b/09, 96b/10, 97a/02, 97a/13
i.+dedür 96b/09
i.+nüñ 2b/09, 97b/04
i.+si 5a/11
[=44]
- iklîl** (Ar.) Tırnağın kenarını çevreleyen deri.
i. 20a/02, 59b/04
mā' -i i.-i melik 59b/04
i.+de 58a/07, 58a/06, 54b/09
dāhil-i i. 58a/07
hāric-i i. 58a/06
rahūl-i i. 54b/09
i.+den 75b/09
i.+i+(3) 58a/05
i.-i sevād 58a/05
[=7]
- iklîl-i melik** (Ar.) Bir tür kokulu yonca, koç boynuzu.
i. 95b/02
i.+dür 10a/03
[=2]
- iklîmiyâ** (Ar.<Grek.) Bakır, gümüş ve altın gibi madenlerin eritilmesi sırasında meydana gelen köpük, çökeklere ve posalara verilen ad.
i. 17b/13, 27a/14, 45a/08, 62b/12, 66b/07, 88b/10, 89b/02, 90a/02, 90b/01
[=9]
- iklîmiyâ-yı aşfer** (Ar.) Altın iklimiyası.
i. 62b/04, 90b/01
[=2]
- iklîmiyâ-yı fızza** (Ar.) Gümüşün eritilmesi sırasında meydana gelen cürufa verilen bir isim olmakla beraber daha çok çinko oksit için kullanılmıştır.
i. 17b/13, 23a/11, 33b/11, 48a/15, 59b/09, 70a/04, 70a/09, 86b/07, 90a/09
[=9]
- iklîmiyâ-yı zehab** (Ar.) Altının eritilmesi sırasında meydana gelen cürufa verilen isim.
i. 23b/06, 47b/05, 56a/08, 56b/11, 59b/07, 62a/07, 74b/03, 74b/10, 75a/01, 88b/05, 90a/13
[=11]
- ikşâr** (Ar.) Çoğaltma, çoğaltılma, artırma.
i.+i+(3) 28a/03
i.-i et'ime-i reddiye 28a/03
[=1]
- iksireyn** (Ar.) İki iksir. Eskiden kimya ile uğraşanların olağanüstü bir kuvvet ve tesiri olduğuna inandıkları hayali bir cisim, tıpta bazı ilaçlarla şeker ve güzel kokulardan birleştirilerek hazırlanan şuruplar.
i. 70a/08, 70a/08
şıfat-ı i. 70a/08
[=2]
- iktihâl** (Ar.) Sürme çekme, çekinme.
i. 62a/01, 65a/12, 82b/12, 88a/09
[=4]
- iktişâr** (Ar.) Sözü uzatmama, kısa kesme.
i. 34a/04
[=1]

<p>iktizā (Ar.) Lazım gelme, gerekme, ihtiyaç. i. 15b/10, 42b/09, 43b/06 [=3]</p> <p>ilāc (Ar.) Derde deva olan şey, ilaç. ‘i. 10b/03, 10b/10, 12b/10, 12b/12, 13a/01, 13b/03, 13b/05, 14a/07, 14a/13, 14a/13, 17a/14, 17b/02, 17b/11, 19a/12, 1b/04, 23a/05, 24a/01, 24a/04, 24b/03, 25b/03, 25b/03, 25b/14, 26b/04, 30b/03, 31b/15, 34b/10, 35a/07, 36a/05, 36a/08, 38a/09, 39a/14, 39b/04, 39b/06, 40a/07, 40b/01, 40b/01, 40b/02, 44a/13, 45a/02, 47b/04, 49a/14, 53a/14, 53a/15, 54b/02, 54b/03, 57a/12, 57a/15, 57b/01, 57b/01, 59b/03, 61a/10, 61a/11, 63b/03, 64a/01, 64a/01, 64a/13, 64b/03, 65a/02, 65a/06, 66a/07, 66b/12, 67a/06, 67a/10, 67b/12, 67b/14, 68a/10, 68a/10, 68a/13, 68b/12, 68b/15, 70b/05, 71a/02, 75a/07, 75b/04, 75b/07, 80a/13, 81a/07, 81b/13, 84b/06, 85a/07, 85a/07, 85b/06, 87a/04, 87b/01, 87b/06, 8a/03, 8a/14, 8b/06, 91a/01, 91a/11, 91b/09, 91b/12, 94a/04, 94a/15, 94b/08, 95a/05 sāyir-i ‘i. 45a/02 ‘i.+a 48b/07, 95a/04 ‘i.+da 69b/11 ‘i.+da 75b/03 vaqt-ı ‘i. 75b/03 ‘i.+dan 32b/15, 36b/13, 93b/15 ‘i.+dur 55a/12 ‘i.+ı 80a/14 ‘i.+ı+(1) 60a/06 ‘i.+ı+(1) 64b/04 ecved-i ‘i. 64b/04</p>	<p>‘i.+ı+(2) 13a/14, 13b/01, 14a/05, 14a/14, 14b/06, 16a/10, 17b/07, 21b/02, 21b/03, 22a/02, 23a/05, 23b/10, 23b/13, 26a/07, 26a/07, 32b/15, 34a/08, 34a/09, 36a/09, 38a/07, 38a/15, 38b/02, 39a/05, 39a/09, 40b/08, 40b/09, 44a/14, 45b/14, 46b/07, 48a/07, 48b/09, 50a/02, 55a/12, 56b/16, 57a/12, 60a/04, 61b/02, 61b/11, 63b/03, 63b/07, 64b/12, 65a/01, 66b/12, 67a/05, 68a/14, 69a/07, 69a/11, 69a/12, 69a/14, 79a/13, 80a/15, 81a/05, 83a/02, 83b/08, 83b/08, 84a/11, 85a/07, 86a/04, 86a/15, 87b/06, 88b/15, 91a/03, 91a/06, 91a/10, 93b/02, 95a/10 ‘i.+ı+(3) 19a/12, 87b/13, 11a/07, 95a/13, 85a/07, 66a/03, 67a/05, 17a/15, 17b/02, 66b/11, 8a/03, 38b/04, 42a/10, 50a/02, 81a/05, 87a/13, 86a/14, 13b/14, 57a/05, 66a/03, 59a/13, 57a/13, 80a/13, 94a/04, 85b/15, 39b/06, 39a/14, 49a/10, 20b/01, 20b/01 ‘i.-ı ağber 19a/12 ‘i.-ı ‘ām 87b/13 ‘i.-ı ‘ayn 11a/07, 95a/13 ‘i.-ı büşr 66a/03 ‘i.-ı büşre 67a/05 ‘i.-ı cereb 17a/15, 17b/02 ‘i.-ı edviye-i muhallil 66b/11 ‘i.-ı emrāz-ı ‘ayn 8a/03 ‘i.-ı evrām 38b/04, 42a/10, 50a/02 ‘i.-ı hül 81a/05, 87a/13 ‘i.-ı hüžāl-ı ‘ayn 86a/14 ‘i.-ı istifrāğ 13b/14 ‘i.-ı karniyye 57a/05</p>
---	---

<p>‘i.-ı kemne-i midde 66a/03 ‘i.-ı �ur�h 59a/13 ‘i.-ı lahm-ı z�yid 57a/13 ‘i.-ı m� 80a/13 ‘i.-ı ma��� 85a/07 ‘i.-ı mev�dd-ı mu�addire 94a/04 ‘i.-ı n�t�vv 85b/15 ‘i.-ı �al�se 39b/06 ‘i.-ı �an� 39a/14 ‘i.-ı s�yir 49a/10 ‘i.-ı sebel 20b/01 ‘i.-ı z�fre 20b/01 ‘i.+ıla 63b/07 ‘i.+ıma 38a/13, 46a/06, 53a/12, 87b/10 ‘i.+ında 14b/08, 45b/15, 51b/02, 68a/14, 80a/15, 87b/13 ‘i.+ından 52a/04, 69b/08 ‘i.+ındandır 28b/15 ‘i.+ımı 16a/05, 19a/14, 19b/12, 20a/12, 21a/03, 22a/14, 22b/12, 26a/01, 26a/11, 28b/02, 30a/01, 32a/02, 33a/01, 38a/01, 38a/15, 40a/11, 40b/05, 41a/08, 46b/10, 47b/10, 48a/02, 51a/09, 54b/03, 55a/01, 55a/15, 57b/13, 64b/08, 65b/11, 68a/15, 71a/12, 78a/01, 78a/03, 78a/06, 81b/05, 84a/10, 87b/08 ‘i.+ıyıla 81a/07, 33a/01, 42a/10, 57a/05, 86b/01 i.+la 18a/14, 61a/10, 70a/12 i.+larımı 61b/04 i.+larıyıla 17b/02, 65a/02 i.+suz 46a/02, 49b/15 [=266] ‘il�c�t (Ar.) İlaçlar. i.+ıyıla 8a/01 [=1] ile ile.</p>	<p>i. 10b/08, 10b/11, 20b/15, 21b/12, 22a/02, 23a/02, 23a/02, 23a/03, 25b/04, 27a/03, 33b/05, 39b/07, 42a/06, 47a/05, 50b/13, 51b/11, 54a/15, 59a/08, 67a/06, 68a/10, 69b/10, 70a/11, 76a/04, 76b/10, 7a/02, 80a/15, 81b/13, 85a/02, 86a/11, 86b/03, 89a/09, 90a/15 [=32] ‘ilel (Ar.) İlletler, hastalıklar. i. 2a/13, 66b/06 i.+den 4b/10 i.+i+(3) 72a/02, 44b/02 i.-i �hir-i ke�ire 72a/02 i.-i ayn 44b/02 [=5] ‘ilkle- iliklemek. i.-mekden 43a/08 [=1] ‘ilk� (Ar.) Bırakma, bırakılma, terk etme. i. 12a/11, 74a/13, 85a/09, 92a/10, 92b/03 [=5] ‘ilk�t (Ar.) Toplama, kaldırma. i. 23b/09, 23b/15 [=2] ‘ill� (Ar.) İlle, mutlaka. i. 10b/12, 11a/13, 11b/08, 14a/13, 15a/07, 15a/15, 18a/11, 18a/15, 1b/08, 30a/09, 35b/06, 42a/05, 44b/12, 47a/09, 61b/09, 66b/02, 66b/11, 72a/04, 72a/10, 72b/07, 72b/11, 73a/02, 76b/10, 79a/03, 84a/01, 89a/02, 89a/12, 8b/01, 8b/14, 91b/08, 91b/10 [=31] ‘illet (Ar.) Hastalık, sakatlık.</p>
---	--

<p>‘i. 1b/07, 23a/10, 36a/02, 63b/13, 71a/06, 71a/06, 71a/15, 71b/02, 79a/05, 84a/07, 85a/04 ‘i.+de 50a/04 ‘i.+den 90b/09 ‘i.+e 13b/11, 26b/05, 71a/05, 83b/07, 83b/14, 85a/10, 94a/15, 94b/02 ‘i.+(1) 20b/01 ‘i.+(3) 78a/12, 83b/06 ‘i.-i mā 78a/12 ‘i.-i müfrede 83b/06 ‘i.+le 13a/14, 13a/15 ‘i.+ünç 64a/02, 65a/10, 82a/03, 8a/11 [=30]</p> <p>ilşāk (Ar.) Bitiştirme. i. 24a/15, 87b/03 [=2]</p> <p>iltifāt (Ar.) Yüzünü çevirip bakma, dikkat. i. 75b/08 [=1]</p> <p>iltihām (Ar.) Yaranın iyileşerek ağzı kapanması. i.+dan 59b/02 [=1]</p> <p>iltişāk (Ar.) Bitişme, yapışma. i. 15b/12, 16a/02, 20a/12, 20b/04, 20b/11, 23a/06, 23b/12, 31b/12, 41b/15, 41b/15, 42a/03, 49a/08, 53b/04, 54a/06, 54a/08, 54a/09, 54a/11 i.+dan 21a/01 ‘avdet-i i. 21a/01 i.+dur 20a/13, 20a/14, 20a/14, 45b/12 i.++(3) 95b/05, 45b/01, 48b/11, 48a/12 i.-ı ‘ayn 95b/05 i.-ı ecfān 45b/01 i.-ı şedīd 48b/11, 48b/12 i.+la 23b/10, 26a/07</p>	<p>[=28]</p> <p>imtidād (Ar.) Uzama, uzanma. i. 63b/10 i.+dan 60b/14 i.++(1) 80b/13 i.++(2) 55a/03 i.++(3) 67b/08 i.-ı hādeka 67b/08 i.+ıdur 80b/03, 80b/03 esfel-i i. 80b/03 [=7]</p> <p>imtilā (Ar.) Dolgunluk; kan toplanma, kan durma. i. 12b/13, 14a/04, 14b/09, 14b/15, 60b/08, 73a/02, 77b/11, 78b/05, 85a/03, 85a/04, 85a/05, 85a/06, 86b/11, 89a/11, 91b/04, 94a/12, 94a/13, 94a/14, 94a/15, 94b/03 i.+da 79b/06 i.+dan 59a/02, 94a/15 i.+dur 51a/09 i.+sı 55b/03 i.+sından 13b/06, 13b/11 i.+yı+(3) 43a/07, 82b/03, 52a/09, 86a/08, 41b/05, 52b/06, 94a/07, 44b/13 i.-yı ma‘de 43a/07, 82b/03 i.-yı re’s 52a/09 i.-yı ta‘am 86a/08 i.-yı ‘urūḳ 41b/05, 52b/06 i.-yı ‘urūḳ-ı re’s 94a/07 killet-i i.-yı ‘urūḳ 44b/13 [=35]</p> <p>imtiḥān (Ar.) Deneme, sınama. i. 75b/11 [=1]</p> <p>imtinā (Ar.) Çekinme, geri durma. i. 31a/09 i.+yı+(3) 19b/15</p>
---	---

- i.-yı taḥallül-i buḥār 19b/15
[=2]
- imtizāc** (Ar.) Karışabilme, birbirini tutma, uygunluk.
i.+ıyla 7a/01
[=1]
- in-** İnmek.
i.-en 97b/03
i.-mez 21a/13
i.-üp 7a/12
[=3]
- ināyet** (Ar.) Dikkat, gayret, özenme; iyilik.
i.+i+(2) 52b/02
[=1]
- ince** İnce.
i. 12b/12, 24a/04
[=2]
- incel-** İncelmek.
i.-üp 79b/11, 85b/04
[=2]
- incizāb** (Ar.) Çekme, çekilme.
i.+i+(3) 18b/03
i.-ı mādde 18b/03
[=1]
- incü** (Far.) İnci.
i.+ye 54b/08
[=1]
- ‘ind** (Ar.) 1.Yan, taraf; yön, kat. 2.(edat) Yanında, göre, düşüncesine göre. 3. (edat) Olunca, olduğu halde.
i.+i+(3) aḥzū’l-ayāric 78b/09
[=1]
- ‘inde’l-irāde** (Ar.) İradesi gereğince.
i. 7b/10
[=1]
- ‘inde’l-ḳay** (Ar.) Kustuğu halde.
i. 78b/09
[=1]
- ‘inde’l-vilāde** (Ar.) Doğduğunda.
i. 87a/14
[=1]
- ‘inde’n-nevm** (Ar.) Uykusunda.
i. 41b/14, 42a/02, 45b/12, 50b/12, 7b/08, 7b/09
[=6]
- indifā’** (Ar.) Geri çekilmek, teveccüh etmek.
i.+a 36b/02
[=1]
- indimāl** (Ar.) Yaranın ağzı birleşmek.
i. 21b/11, 25a/15, 25b/08, 35b/15
eşer-i i. 25a/15
mevzi’-i i. 21b/11
i.+de 61a/01
ḥīn-i i.61a/01
i.+i+(3) 35b/10
i.-ı tecfīf 35b/10
[=6]
- indür-** İndirmek.
i.-en 21b/04
i.-ür 21a/11, 25a/09, 7b/09
i.-ürler 21a/15
[=5]
- indürül-** İndirmek.
i.-e 13a/04
i.-meye 13a/11
[=2]
- infiḳār** (Ar.) Akmak ve yarılmak.
i. 38a/10
i.+a 38a/02
i.+i+(3) 59a/07, 38b/11
i.-ı ḳarḥa 59a/07
i.-ı maraḫ 38b/11
[=4]
- infiṣāḥ** (Ar.) Bozulmak.
i. 81a/03
[=1]
- infitāk** (Ar.) Sökülmüş ve dikişi ayrılmak.
i.+i+(3) 46b/14

	i.-ı hurrâc 46b/14		i.+dur 10a/11
	[=1]		vaqt-ı i. 10a/11
infitâl (Ar.) Bükülmek ve burulmak.	i.+le 77a/04		i.+ı+(3) 46a/11
	[=1]		i.-ı kâmil 46a/11
inhişâz (Ar.) Çökme, çökkünlük.	i.+ıdur 2b/03		[=6]
	[=1]	in'ikâd (Ar.) Bağlanma, bağlanmış.	i.+ı+(2) 80b/04, 80b/06
inhişâl (Ar.) Açılma, çözülüp açılma, dağılma, bozulma.	i.+ı+(3) 44b/12		[=2]
	i.-ı remed 44b/12	inşıla (Ar.) Yerinden ve kökünden kopmak.	i.+ı+(3) 62b/09
	[=1]		i.-ı eshel 62b/09
inhişâl-ı ferd (Ar.) Bütünlüğün ve normal durumun bozulması ya da kesintiye uğramasının ortaya çıkardığı hastalıklar.		inşilâb (Ar.) Değişme, bir halden başka bir hale gelme.	i.+dur 22a/03
i. 41a/07, 67a/08, 81a/02			hârice-i i. 22a/03
i.+dür 8a/08, 67a/15, 70b/06, 84a/04			i.+ı+(1) 26a/01
i.+ı+(1) 67a/07			i.+ı+(3) 15b/13, 16a/03, 26a/01
[=8]			i.-ı şa' r 16a/03, 26a/01
inhişâk (Ar.) Yırtılma, yırtma.			i.-ı şa' ire 15b/13
i. 67a/09			[=5]
i.+dan 67a/14		inşıla (Ar.) Kesilme, tükenme, bitme.	
i.+dur 67a/08, 67a/14			i.+ı+(3) 44b/02, 37b/06, 8b/11, 45a/15
i.+ı+(3) 57b/12, 70b/07, 70b/06			i.-ı mādde 44b/02, 37b/06,
i.-ı hâdeka 70b/07, 70b/06			8b/11
i.-ı karniyye 57b/12			i.-ı seyelân 45a/15
i.+ından 61a/03			i.+ıyıla 84a/07
[=8]			[=5]
inhişâk (Ar.) Yırtılmak.		insâl (Ar.) Nesli çoğaltma, döl peyda etme, döllenne.	
i. 81a/03			i. 37a/06
[=1]			istirhâ-yı i. 37a/06
inhişâf (Ar.) Düşme, aşağı inme, aşağılanma.			[=1]
i. 10a/15		insân (Ar.) Adam.	
hâdd-ı i. 10a/15			i.+ı+(3) 53b/02
i.+a 45a/15			i.-ı mâhir 53b/02
i.+da 29a/05, 10b/04			[=1]
mebde-i i. 29a/05		inşibâb (Ar.) Dökülme.	
vaqt-ı i. 10b/04			i. 94a/12, 94a/13, 94a/14

- sebeb-i i. 94a/12, 94a/13,
94a/14
i.+1+(2) 94b/02
men'-i i. 94b/02
i.+1+(3) 94a/10, 61a/04
i.-1 mādde 94a/10
i.-1 ruṭūbāt 61a/04
[=6]
- inṣā'illāhū-te'ālā** (Ar.) İnşallahü teala.
i. 2b/12, 11a/08, 17b/11, 31a/01,
50a/10, 64b/13, 67a/05, 68a/14,
73a/09, 81a/05, 93a/05
[=10]
- inṣā'llāh** (Ar.) Allah isterse, Allah nasibetti
ise.
i. 29a/03, 75a/09, 84b/07
[=3]
- intıbāk** (Ar.) Uyuma, uygun gelme.
i. 44b/01
i.+1+(3) 20a/15
i.-1 cefn 20a/15
[=2]
- intıbāh** (Ar.) Uyanma, uyanıklık.
i.+da 50b/10
vaḳt-ı i. 50b/10
[=1]
- intıfāh** (Ar.) Şişme, kabarma.
i. 14b/07, 16a/01, 33b/13, 35a/04,
35a/07, 35a/08, 41a/06, 41b/04,
49b/02
bāb-ı i. 33b/13
i.+1+(1) 49b/02
i.+1+(3) 14b/09
i.-1 'urūḳ-ı 'ayn 14b/09
[=11]
- intihā** (Ar.) Nihayet bulma, son bulma.
i. 10a/10, 10a/14, 65a/06
ḥādd-ı i. 10a/14
vaḳt-ı i. 10a/10
- i.+da 10b/07, 10b/09, 9b/15, 61a/15
ibtidā-yı i. 61a/15
i.+1+(3) 43b/05
i.-i maraḫ 43b/05
i.+sı 46a/11, 6a/15
[=10]
- intiḳāl** (Ar.) Bir yerden başka bir yere geçme;
göçme.
i. 12b/07, 91a/10, 95a/10
[=3]
- intiṣār** (Ar.) Yayılma, dağılma; türeme.
i. 34a/07, 84b/01
'alāmet-i i. 34a/07
i.+a 74a/11, 84b/08
i.+a 27a/10
ḥādd-ı i. 27a/10
i.+da 74b/10
i.+1+(1) 84a/10
i.+1+(3) 84a/10, 84b/01, 67b/03,
84a/03
i.-1 'ayn 84a/10
i.-1 'inebiyye 84b/01
i.-1 nevr 67b/03
i.-1 rüḥ 84a/03
[=11]
- intiṣār-ı eṣfār** (Ar.) Kirpik yerlerinin
yayılması.
i.+dur 26a/14
[=1]
- intiṣār-ı ḥavācib** (Ar.) Kaşların yayılması.
i.+de 27b/14
i.+1+(1) 27b/06
[=2]
- intiṣār-ı hüdüb** (Ar.) Kirpiklerin yayılması.
i. 15b/13, 26a/11, 26a/11, 26a/12,
30a/04
i.+de 30b/02
[=6]
- intiṣār-ı şa'r** (Ar.) Kılların yayılması.

- i. 26b/05
[=1]
- intiṣārū'n-nevr** (Ar.) Parlaklığın yayılması.
i. 83b/14
[=1]
- intizār** (Ar.) Bekleme, beklenilme; gözleme, gözlenilme.
i. 39a/06
[=1]
- inzi' āc** (Ar.) Yerinden kopma, sökülme.
i.+dan 76a/14
[=1]
- iplik** İplik.
i. 24a/05, 70a/15, 70b/03, 93b/12
i.+le 19b/09
sereka-i iplik 19b/09
[=5]
- irdā'** (Ar.) Aşağı düşürme, helak etme.
i. 61a/01
[=1]
- irdāf** (Ar.) Ardi sıra yürütme, yürütülme.
i. 69b/14
[=1]
- irhā'** (Ar.) Gevşetme, sarkıtma.
i. 68b/03, 68b/14
i.+y1 52b/05
[=3]
- irsāl** (Ar.) Gönderme, gönderilme; salıverme.
i. 77b/10, 92b/11
'alāk-ı i. 92b/11
[=2]
- īṣāl** (Ar.) Buldurulma, vardırma, ulaştırma.
i. 12a/15, 3a/11, 3b/13, 5a/04, 5a/05, 6b/10
[=6]
- ise** İse.
i. 54a/11, 54a/11, 78b/10, 79b/04
[=4]
- isfenc** (Ar.) Sünger.
- i.+le 50b/12
[=1]
- isfidāc** (Far.) 1. Daha çok boyacılıkta kullanılan zehirli, bazik kurşun karbonat.
i. 11b/01, 11b/08, 12b/02, 12a/08, 8b/15, 25a/05, 35b/13
merhem-i i. 25b/08, 35b/13
zerūr-ı merhem-i i. 25a/05
i.+dan 58b/09
i.+1+(3) 95b/07
i.-1 bārid-i müzeddid 95b/07
i.+la+ 39b/04
merhem-i i. 21a/01, 39b/04
[=12]
- isfidāc-ı raṣāṣ** (Ar.) Bazik, kurşun, karbonat.
i. 17b/13, 23a/11, 43b/09, 45a/05, 56b/12, 57a/01, 59b/09, 62a/05, 70a/04, 70a/09, 75a/01
[=11]
- isfidācū'r-raṣāṣ** (Ar.) Bazik, kurşun, karbonat.
i. 47b/01
[=1]
- ishāl** (Ar.) Dışarıya çıkma, iç sürme; sürgün.
i. 14b/06, 15a/03, 34a/03, 42b/14, 58b/05, 59a/02, 59a/03, 79a/08, 82a/05, 86a/05, 91b/06
i.+1+(3) 42b/13, 61a/12, 68a/09, 91a/03, 91a/06, 94b/01
i.-i ṭabī'at 42b/13, 61a/12, 68a/09, 91a/03, 91a/06, 94b/01
i.+le 13b/12, 56b/08
[=19]
- iṣmid** (Ar.) Sürme taşı.
i. 11a/11, 26b/11, 27a/05, 31b/11, 56a/01, 63a/06, 66b/08, 88b/10, 90a/02, 90a/08, 90a/11, 95b/15

<p>i.+i+(3) 26b/06 i.-i vaḥde 26b/06 [=13] işmid-i meş'arī (Ar.) Bir tür sürme taşı. i. 26b/12 [=1] issi Isı, sıcak. i. 19b/11, 22b/05, 85a/15, 89a/03 i.+den 89a/12 [=5] isti'ānet (Ar.) Yardım istemek. i. 75a/07 [=1] istidārat (Ar.) Daire biçimine girme, dönme, dolaşma. i.+ında 71a/07 [=1] istidlāl (Ar.) Bir delile dayanarak bir şeyden bir netice çıkarma, delil ile anlama. i. 2a/08, 71b/02, 72b/04, 84a/12, 84a/15 [=5] istifrāg (Ar.) Kusma. i. 13b/09, 14a/03, 14a/06, 14b/01, 14b/03, 14b/11, 14b/15, 15a/01, 15a/01, 15a/03, 15a/04, 15a/04, 15a/06, 15a/06, 15a/07, 15a/08, 15a/10, 15a/13, 15a/14, 15b/01, 15b/02, 15b/03, 15b/04, 15b/05, 15b/07, 15b/07, 15b/08, 30b/12, 46a/01, 66a/03, 71a/02, 81a/06, 87a/04, 91b/08, 94b/02, 97a/05 miḳdār-ı i. 15a/01 müdāvet-i i. 46a/01 reddiye-i i. 30b/12 i.+a 68b/13 i.+dan 44a/01, 44a/02, 44b/06, 88a/10, 93a/03, 94b/12, 15a/02, 15a/03</p>	<p>ecnās-ı i. 15a/02, 15a/03 i.+i+(2) 13b/14 i.+i+(3) 53b/01, 13b/12, 14a/01, 14a/11, 14b/06, 14b/07, 14b/08, 14b/12, 15a/09, 16a/11, 17a/09, 18a/03, 19a/05, 23a/01, 26b/02, 27b/08, 28a/09, 28a/12, 29b/11, 31b/08, 33a/06, 34a/10, 34b/05, 36a/03, 36a/07, 36b/11, 38b/04, 40a/15, 44a/13, 44a/14, 45b/15, 48b/10, 50a/02, 50a/05, 50a/05, 51b/02, 52a/13, 53a/07, 55a/08, 56b/08, 57a/10, 57a/15, 61b/09, 64a/05, 65a/11, 68b/13, 69a/01, 73a/09, 75a/14, 81b/11, 85a/08, 91b/08, 15a/12, 15b/10, 94b/04, 91b/12, 42b/08, 94b/07, 94b/06, 14b/02, 15b/06 i.-ı beden 53b/01, 13b/12, 14a/01, 14a/11, 14b/06, 14b/07, 14b/08, 14b/12, 15a/09, 16a/11, 17a/09, 18a/03, 19a/05, 23a/01, 26b/02, 27b/08, 28a/09, 28a/12, 29b/11, 31b/08, 33a/06, 34a/10, 34b/05, 36a/03, 36a/07, 36b/11, 38b/04, 40a/15, 44a/13, 44a/14, 45b/15, 48b/10, 50a/02, 50a/05, 50a/05, 51b/02, 52a/13, 53a/07, 55a/08, 56b/08, 57a/10, 57a/15, 61b/09, 64a/05, 65a/11, 68b/13, 69a/01, 73a/09, 75a/14, 81b/11, 85a/08 i.-ı dāyim 91b/08 i.-ı devā-yı ḳavī 15a/12 i.-ı ḥılṭ 15b/10, 94b/04</p>
---	--

i.-ı hılt-ı ğālib 91b/12	16b/13,	17a/04,	17b/01,	17b/15,
i.-ı mādde 42b/08, 94b/07	18a/05,	18a/11,	18a/12,	18b/05,
i.-ı mütetābi' 94b/06	18b/06,	18b/08,	18b/15,	19a/07,
i.-ı re's 14b/02	19a/08,	20a/03,	20a/11,	20b/10,
i.-ı zāyi' 15b/06	21b/02,	21b/14,	23b/04,	23b/07,
i.+la 15b/01, 15b/02, 46a/10	25b/01,	25b/02,	25b/07,	25b/08,
[=110]	25b/09,	25b/10,	26b/14,	27a/01,
istifrāġāt (Ar.) Kusmalar.	27a/08,	27b/06,	28a/15,	29a/03,
i.73a/10	29a/10,	29a/12,	29a/12,	29a/15,
envā'-ı i. 73a/10	29b/03,	29b/07,	29b/07,	31b/11,
i.+dan 14b/12	35b/10,	35b/11,	35b/13,	35b/14,
[=2]	36a/01,	36a/02,	37a/13,	37b/10,
istiḥāle (Ar.) Başkalaşma.	38b/06,	38b/12,	41a/04,	42a/12,
i. 3a/01, 64b/10	42a/14,	43a/12,	43b/06,	43b/11,
[=2]	44a/01,	44a/02,	44a/08,	44b/09,
istiḥkām (Ar.) Sağlamlık, kuvvet.	45a/02,	45b/01,	45b/02,	45b/09,
i.+ı+(3) 72a/10	45b/10,	45b/10,	46a/04,	46b/03,
i.-ı қадаḥ-ı mā 72a/10	46b/05,	47b/03,	47b/09,	48b/05,
i.+ından 72a/09, 72b/04	48a/13,	49a/11,	50a/04,	50a/05,
[=3]	51b/04,	51b/06,	51b/10,	52a/01,
istiḳāmet (Ar.) Doğruluk, doğru hareket.	52a/04,	52b/06,	52b/07,	52b/14,
i. 84b/04, 87a/15	53a/06,	54b/11,	54b/15,	55a/08,
nażar-ı i. 87a/15	55b/14,	56a/05,	56a/07,	56a/16,
i.+le 6a/09	56b/09,	57a/04,	58b/08,	58b/14,
[=3]	59a/05,	59b/05,	59b/12,	59b/13,
istiḳbāl (Ar.) Gelecek, birini karşılama, birine karşı çıkma.	59b/15,	60a/02,	60a/03,	61a/14,
i.+den 88a/07	61a/15,	61b/01,	62a/01,	62a/02,
[=1]	62a/12,	62b/01,	62b/05,	62b/07,
istiḳşā (Ar.) İnceden inceye araştırma.	62b/14,	63a/08,	64a/12,	66a/06,
i. 13a/08	66a/11,	66b/02,	66b/03,	66b/10,
i.+yıla 16b/15, 18b/01, 19a/07,	69a/04,	69a/06,	69a/09,	69a/10,
81b/01, 81b/02, 81b/03	69a/12,	70a/07,	70a/12,	73a/11,
[=7]	73b/05,	73b/15,	74a/03,	74a/13,
isti māl (Ar.) Kullanma.	74b/15,	75a/04,	81a/09,	82a/05,
i. 10a/04, 10a/07, 10b/04, 10b/06,	82b/06,	85a/10,	85a/10,	85a/14,
10b/07, 11a/09, 11a/11, 11a/13,	85b/13,	86a/07,	86b/08,	87b/05,
11a/14, 11b/07, 12b/04, 13a/10,	88b/09,	88b/14,	89a/01,	89a/02,
14a/01, 16a/15, 16b/05, 16b/08,	89b/06,	89b/15,	90a/05,	90a/07,
	90a/14,	90b/05,	91a/10,	91a/12,

91a/13, 92a/03, 92a/04, 92b/12, 93a/04, 93a/08, 93a/09, 95a/09, 95a/09, 95a/13, 9b/14 i.+e 69b/13 i.+i+(2) 14b/11, 45b/14, 52b/04, 59b/06, 61a/13, 8b/07, 8b/11, 9b/12 i.+i+(3) 48b/08, 25b/10, 40b/09, 61a/12, 91a/14, 21a/14, 25a/11, 44a/09, 43b/11 i.-i devā 48b/08 i.-i devā-yı hādde 25b/10 i.-i edviye-i hādde 40b/09 i.-i edviye-i mani'a 61a/12 i.-i hukn 91a/14 i.-i maraž 21a/14 i.-i tabtīn 25a/11 i.-i zērūr 44a/09 i.-i zērūrāt 43b/11 i.+inden 12b/13 i.+ine 27b/09, 42b/02 i.+iyile 13b/15 [=205]	i.+dur 85b/08 i.+sındandur 21a/06, 86a/02 i.+ya 21b/10 mevzi'-i i. 21b/10 i.+y1+(3) 55a/14, 86a/04, 33b/06, 37a/06, 37a/14, 37a/06 i.-y1 'azale 55a/14, 86a/04 i.-y1 cefn 33b/06, 37a/06, 37a/14 i.-y1 insāl 37a/06 [=25]
istimdād (Ar.) Yardım isteme. i. 3b/07 [=1]	istivā (Ar.) Karar etmek, galip olmak, doğruluk. i.+y1 26a/03 hatt-ı i. 26a/03 [=1]
istimrā (Ar.) Sindirim. i. 78b/05 hüsn-i i. 78b/05 [=1]	işbu Bu, işte bu. i. 15b/09, 18a/05, 18a/12, 19b/03, 26b/15, 28a/13, 29a/12, 29b/05, 30a/03, 30b/11, 36a/01, 47a/14, 51b/06, 52a/04, 56b/16, 59a/03, 64a/05, 64a/13, 64b/05, 66a/13, 66b/03, 69a/03, 70a/02, 70a/08, 88a/13, 91b/12, 94b/13 [=27]
istirāhat (Ar.) Rahat etmeler, dinlenmeler. i. 76a/10 [=1]	işlen- İşlenmek. i.-dügi 34b/09 i.-e 17a/07 i.-se 76b/06 [=3]
istirhā (Ar.) Gevşeme. i. 16a/01, 21b/01, 21b/06, 21b/08, 37a/10, 55a/07, 85b/10, 87a/05, 87a/07, 87a/09, 87a/12 emrāz-ı keşire-i i. 55a/07 i.+da 74b/09 i.+dan 21a/09, 21a/10, 85b/09	iştirāk (Ar.) Ortak olma, ortaklık. i. 6b/04 i.+ına 6b/02 [=2]
	it- Etmek. i.-di 10a/13, 10a/15, 10b/02 hall it- 10b/02 i.-diyise 76b/05 i.-dügi 66a/01

i.-dükden 11a/14

i.-düre 54a/05

hareket it- 54a/05

i.-e 76a/14, 20a/10, 5a/11, 75b/06,
53b/02, 53b/03, 65b/07, 12a/15,
3a/11, 3a/01, 9b/13, 63b/11, 5b/05,
75b/09, 75b/07, 43b/07, 32b/11,
3a/15, 64a/03, 73a/10, 9a/14, 43a/10

arām id- 76a/14

‘avdet id- 20a/10

cem‘ id- 5a/11

cülüs id- 75b/06

feth id- 53b/02, 53b/03,
65b/07

īsāl id- 12a/15, 3a/11

ķabūl id- 3a/01

ķavī id- 9b/13

meşy ve hareket id- 63b/11

nüfüz id- 5b/05

redd id- 75b/09

ref‘ id- 75b/07

sākin id- 43b/07

taħlīl id- 32b/11

taħvīl id- 3a/15

tenāvül id- 64a/03

tenķıye-i dimāğ id- 73a/10

teshīn-i ķavī id- 9a/14

vaz‘ id- 43a/10

i.-ecek 75b/12

ķarār id- 75b/12

i.-eler 25b/03

‘ilāc id- 25b/03

i.-emez 68b/05

farķ id- 68b/05

i.-en 9b/12, 33b/15, 52b/06 , 94a/03,
53b/04, 39a/08, 4b/07, 33b/15,
87a/11, 60a/15, 61a/02, 42a/12,
50b/14, 51b/05, 52b/01, 89a/13,
90b/10, 94b/03, 93a/04, 89b/01,

61b/11, 64b/02, 69a/11, 84a/14,
85b/07, 86a/02, 66a/11, 66a/08,
87a/14, 86a/07, 92b/07, 43a/04

def‘ id- 52b/06

enbāt-ı laħm id- 94a/03

feth-i cefn id- 53b/04

ğavr id- 39a/08

ħiddet-i nażar id- 4b/07

idāre id- 87a/11

iħāta id- 60a/15, 61a/02

iħdāş id- 42a/12, 50b/14,
51b/05, 52b/01, 89a/13,
90b/10, 94b/03

iħrāc id- 93a/04

meyl id- 89b/01

naķķā id- 61b/11

necs id- 64b/02

şakb-ı sedd id- 69a/11

sedd id- 84a/14

şedd id- 85b/07, 86a/02

taħlīl id- 66a/11

taħlīl-i mu‘tedil id- 66a/08

taħrīķ id- 87a/14

taķlīl id- 86a/07

temdīd id- 92b/07

tertīb-i ma‘de 43a/04

i.-enden 91b/05 , 88a/04

iħdāş id- 91b/05

tecġif id- 88a/04

i.-endendür 62a/03

ķal‘-ı beyāz id- 62a/03

i.-endür 90b/04 , 63a/09, 89b/15,
59a/14, 88b/04, 63a/02

ħıfz id- 90b/04

şabğ id- 63a/02, 63a/09

ķavī id- 89b/15

men‘ id- 59a/14

nef‘-i acib id- 88b/04

40a/14, 44a/15, 44b/02, 48a/04,
 48a/05, 56a/12, 59b/02, 5a/03, 5b/01,
 5b/04, 60b/03, 61a/01, 71a/15,
 80a/02, 80a/06, 83b/01, 89b/01,
 8b/12, 92b/15, 95b/07, 96a/13,
 96b/01, 96b/04, 96b/14, 28b/04,
 56b/07, 63b/12, 70b/09, 87a/06,
 87a/07, 87a/08, 87a/09, 87a/10,
 26a/03, 52b/05, 59b/13, 74a/07,
 88b/04, 51b/12, 88b/10, 95b/02,
 96a/04, 96a/10, 96b/05, 97b/04,
 97b/11, 70b/14,) 45a/13, 8b/02, 26a/13,
 5b/13, 6a/05, 85b/09, 27a/12, 35b/13,
 55a/11, 30b/12, 27b/04, 25a/08,
 27b/05, 91b/03, 73a/06, 40b/08,
 72a/14, 76b/13, 77a/12, 63a/03,
 63a/05, 56b/04, 91b/08,
 96a/15, 68b/06, 84b/11, 70b/13, 7b/10,
 38a/06, 32a/09, 17a/07, 50a/08, 50a/09,
 65a/06, 66a/13, 87b/15, 95b/04,
 97b/08, 19a/09, 68a/12,
 77a/07, 61b/01, 6a/01, 6a/02,
 6a/02, 7b/12, 45a/15, 90a/05, 64b/10,
 95a/15, 97b/05, 43a/02, 8b/10, 95b/01,
 96b/01, 70b/15, 71a/01, 10a/07, 13b/08,
 42a/08, 42a/09, 68b/04, 84a/14,
 66a/07, 70b/11, 96b/04, 97b/04, 5a/01,) 4b/14, 14a/06, 9a/09, 61b/06, 63a/15,
 31a/12, 12b/02, 25a/06, 10a/07,
 65b/01, 82a/14, 90b/12,
 90b/13, 70b/15, 84a/05, 8b/04, 44a/11,
 66b/14, 44a/10, 51a/08, 30b/11,
 68b/02, 5b/02, 86a/12, 42b/07,
 76b/08, 89a/10, 91a/15, 91b/09,
 4a/11, 4a/11, 4a/12, 4b/12, 7b/08,
 8b/03, 95b/09, 95b/12, 43a/13,
 10b/13, 2b/07, 45a/12, 72b/08,
 39b/08, 23a/04, 51a/01, 11b/07,
 36a/09, 42a/08, 51a/04, 14b/12,
 96a/07, 68b/09, 9a/07, 85a/01,
 17b/05, 33b/01, 46b/11, 46b/12,
 55b/05, 83b/13, 97b/07, 39b/04,
 22a/04, 27a/13, 4a/02, 4a/10, 5b/09,
 7b/13, 7b/14, 88b/09, 89b/02, 96a/01,
 96b/03, 89b/07, 89b/14, 88b/05
 17b/06, 9a/03, 84b/12, 96a/14,
 25a/05, 6b/06, 25a/05, 7b/06, 35b/11,
 38b/03, 22b/15, 38a/06, 39a/09,
 3b/08, 7b/04, 17a/09, 17b/07, 26a/06,
 35a/15, 37a/09, 37a/10, 38a/14,
 41a/14, 43b/05, 51a/04, 63b/14,
 65a/09, 65b/06, 87a/13, 87b/14,
 88a/03, 9b/12, 47b/12, 70b/05,
 15b/10, 43b/06, 75b/08, 91b/04,
 12b/07, 95a/10, 68b/03, 68b/14,
 3b/13, 5a/04, 5a/05, 6b/10, 42b/08,
 94b/02, 97a/05, 3b/07, 25b/14,
 76b/11, 40b/14, 68b/07, 62b/03,
 62b/15, 97a/13, 9b/11, 27b/12,
 65b/15, 90a/08, 27a/13, 35a/03,
 62b/09, 96a/11, 27a/11, 88a/13,
 29a/13, 53b/02, 7b/01, 39a/03, 8b/05,
 95b/14, 20b/02, 26a/08, 32a/05,
 40a/14, 44a/15, 44b/02, 48a/04,
 48a/05, 56a/12, 59b/02, 5a/03, 5b/01,
 5b/04, 60b/03, 61a/01, 71a/15,
 80a/02, 80a/06, 83b/01, 89b/01,
 8b/12, 92b/15, 95b/07, 96a/13,
 96b/01, 96b/04, 96b/14, 28b/04,
 56b/07, 63b/12, 70b/09, 87a/06,
 87a/07, 87a/08, 87a/09, 87a/10,
 26a/03, 52b/05, 59b/13, 74a/07,
 88b/04, 51b/12, 88b/10, 95b/02,
 96a/04, 96a/10, 96b/05, 97b/04,
 97b/11, 70b/14, 45a/13, 8b/02,
 26a/13, 5b/13, 6a/05, 85b/09, 27a/12,
 35b/13, 55a/11, 30b/12, 27b/04,
 25a/08, 27b/05, 91b/03, 73a/06,

40b/08, 72a/14, 76b/13, 77a/12,
63a/03, 63a/05, 56b/04, 91b/08,
96a/15, 68b/06, 84b/11, 70b/13,
7b/10, 38a/06, 32a/09, 17a/07, 50a/08,
50a/09, 65a/06, 66a/13, 87b/15,
95b/04, 97b/08, 19a/09, 68a/12,
77a/07, 61b/01, 6a/01, 6a/01, 6a/02,
6a/02, 7b/12, 45a/15, 90a/05, 64b/10,
95a/15, 97b/05, 43a/02, 8b/10,
95b/01, 96b/01, 70b/15, 71a/01,
10a/07, 13b/08, 42a/08, 42a/09,
68b/04, 84a/14, 66a/07, 70b/11,
96b/04, 97b/04, 5a/01, 4b/14, 14a/06,
9a/09, 61b/06, 63a/15, 31a/12,
12b/02, 25a/06, 10a/07, 65b/01,
82a/14, 90b/12, 90b/13

beyân ve fark id- 66b/14

celb id- 44a/10, 51a/08

celb-i dümû' id- 30b/11

cem' -i başar id- 68b/02

cem' id- 5b/02, 86a/12

cezb id- 42b/07, 76b/08,
89a/10, 91a/15, 91b/09

def' id- 4a/11, 4a/11, 4a/12,
4b/12, 7b/08, 8b/03, 95b/09,
95b/12

def' -i veca' id- 43a/13

delâlet id- 10b/13, 2b/07,
45a/12, 72b/08

devr id- 39b/08

dimâğ id- 23a/04

dümû' id- 51a/01

ekl id- 11b/07, 36a/09, 42a/08

farz id- 51a/04

faşd id- 14b/12

feth id- 96a/07

galebe id- 68b/09

gusl id- 9a/07

hakk id- 17b/05, 33b/01

hark id- 46b/11, 46b/12,
55b/05, 83b/13

hark ve kat' id- 97b/07

haşv id- 39b/04

hetk id- 22a/04

hıfz id- 27a/13, 4a/02, 4a/10,
5b/09, 7b/13, 7b/14, 88b/09,
89b/02, 96a/01, 96b/03

hiddet-i başar id- 89b/07,
89b/14, 88b/05

huşûnet-i ecfân id- 17b/06

ibkâ id- 9a/03

ibtâl-i başar id- 84b/12

ibtâl id- 96a/14

ibtidâ id- 25a/05

idhâl id- 25a/05

idrâk id- 7b/06

ifnâ id- 35b/11

ifşâd-ı 'azm id- 38b/03

ifşâd id- 22b/15, 38a/06,
39a/09

iḥâta id- 3b/08, 7b/04

iḥdâş id- 17a/09, 17b/07,
26a/06, 35a/15, 37a/09,
37a/10, 38a/14, 41a/14,
43b/05, 51a/04, 63b/14,
65a/09, 65b/06, 85a/01,
87a/13, 87b/14, 88a/03, 9b/12

iḥrâc id- 47b/12, 70b/05

iktizâ id- 15b/10, 43b/06

iltifât id- 75b/08

imtilâ id- 91b/04

intikâl id- 12b/07, 95a/10

irhâ id- 68b/03, 68b/14

îşâl id- 3b/13, 5a/04, 5a/05,
6b/10

istifrâğ-ı mādde id- 42b/08

istifrâğ id- 94b/02, 97a/05

istimdâd id- 3b/07

īzā id- 25b/14	neşf id- 45a/13, 8b/02
ķabūl id- 76b/11	neşr id- 26a/13
ķabz id- 40b/14, 68b/07	rabt id-5b/13, 6a/05, 85b/09
ķal' id- 62b/03, 62b/15, 97a/13, 9b/11	redd id- 27a/12, 35b/13, 55a/11
ķara id- 27b/12	reddiye-i istifrāg id- 30b/12
ķarār id- 65b/15	ref'-i 'azīm id- 27b/04
ķaṭ'-ı dem'a id- 90a/08	ref' id- 25a/08, 27b/05, 91b/03
ķaṭ' id- 27a/13, 35a/03, 62b/09, 96a/11	reşh id- 73a/06
ķavī id- 27a/11, 88a/13	rücū' id- 6b/06, 40b/08, 72a/14, 76b/13, 77a/12
ķazā id- 29a/13	şabg id- 63a/03, 63a/05
ķebs id- 53b/02	sākin id- 56b/04, 91b/08, 96a/15
ķeş id- 7b/01	sedd id- 68b/06, 84b/11
menfa'at id- 39a/03, 8b/05, 95b/14	setr id- 70b/13, 7b/10
men' id- 20b/02, 26a/08, 32a/05, 40a/14, 44a/15, 44b/02, 48a/04, 48a/05, 56a/12, 59b/02, 5a/03, 5b/01, 5b/04, 60b/03, 61a/01, 71a/15, 80a/02, 80a/06, 83b/01, 89b/01, 8b/12, 92b/15, 95b/07, 96a/13, 96b/01, 96b/04, 96b/14	seyl id- 38a/06
meyl id- 28b/04, 56b/07, 63b/12, 70b/09, 87a/06, 87a/07, 87a/08, 87a/09, 87a/10	sür'at id- 32a/09
mīl id- 26a/03	taḥlīl id- 50a/08, 50a/09, 65a/06, 66a/13, 87b/15, 95b/04, 97b/08
mülteḥim id- 52b/05	taḥlīl-i ḥılt id- 19a/09, 68a/12, 77a/07
nazc id- 59b/13	taḥlīl-i mu'tedil id- 61b/01
nef'-i 'azīm id- 74a/07, 88b/04	taḥrīk id- 6a/01, 6a/01, 6a/02, 6a/02, 7b/12
nef' id- 51b/12, 88b/10, 95b/02, 96a/04, 96a/10, 96b/05, 97b/04, 97b/11	taḳlīl id- 45a/15
nef'-i şāf id- 17a/07	taḳviyyet-i başar id- 90a/05
nemekīn id- 70b/14	ta'līl id- 64b/10
	talṭīf id- 95a/15, 97b/05
	tebrīd-i re's ve beden id- 43a/02
	tecfīf id- 8b/10, 95b/01, 96b/01
	tefrīk id- 70b/15, 71a/01
	telef id-10a/07
	temdīd id-13b/08, 42a/08, 42a/09, 68b/04

temeddüd id- 84a/14	şedd it- 44b/04
tenkıye id- 66a/07	i.-mekden 16b/06, 28b/14, 40b/07, 43a/11, 90b/11, 92b/15, 19a/11
tenşif id- 70b/11, 96b/04	hakk it- 19a/11
terkik ve tahlil id- 97b/04	i.-mekdendür 40b/08
tertib id- 5a/01	kat' it- 40b/08
tertib ve nemekın id- 4b/14	i.-mekdür 11b/15, 91a/02, 91a/10, 92b/06, 4b/10, 4b/09, 55a/13, 7a/05, 7a/09, 4b/10, 4b/09, 55a/13, 7a/05, 7a/09
teshin ve tefih id-14a/06	hıfz it- 4b/10
teshin ve mu'tedil id- 9a/09	men' it- 4b/09
tesmiye id- 61b/06	şedd it- 55a/13
tesvid id- 63a/15	taltif it- 7a/05, 7a/09
tevehhüm id- 31a/12	i.-mekiçün 36a/02
vacib id- 12b/02	i.-mekle 19a/05, 21a/02, 22b/05, 23a/04, 23b/08, 34a/09, 40a/01, 51b/03, 54a/14, 65a/02, 65a/12, 75b/04, 89a/12, 91b/10, 94b/07, 94b/08, 54a/15, 1b/08, 42b/13, 62a/03
vaz' id- 25a/06	kaşş it- 54a/15
za'if id- 10a/07, 65b/01, 82a/14	redd it- 1b/08
zann id- 90b/12, 90b/13	şedd it- 42b/13
zarar id- 70b/15, 84a/05, 8b/04	i.-mekledür 23a/05, 23a/07, 23a/06, 23a/06
ziyade id- 44a/11	devā it- 23a/05
i.-erken 39a/02, 75b/08	hıyāt it- 23a/07
laz' id- 39a/02	iltşāk it- 23a/06
nażar id- 75b/08	kebs it- 23a/06
i.-erler 43a/09, 94b/04, 6a/04, 7a/02	i.-meksüz 77a/01
cezb id- 43a/09	i.-mese 92a/08, 9a/12
istifrag-ı hılt id- 94b/04	i.-mese 72b/15
men' id- 6a/04	hareket it- 72b/15
su'ud id- 7a/02	i.-meye 17a/06, 39b/01, 43a/05, 49a/02, 58b/13, 76b/09, 76b/15, 94a/11, 9a/05, 76a/05, 77a/09, 9a/15, 3a/02, 36b/13, 5a/03
i.-erse 85a/03	devr ve hareket it- 76a/05
hiss id- 85a/03	hareket it- 77a/09
i.-ince 18b/02	
'avdet id-18b/02	
i.-mege 13b/10, 66a/03	
i.-mek 12a/06, 13a/10, 23a/03, 29b/04, 44a/03, 58b/11, 8a/03, 90a/01, 95a/05, 42b/11, 1b/04, 44a/13, 7a/15, 44b/04	
cezb it- 42b/11	
'ilac it- 1b/04, 44a/13	
nażc it- 7a/15	

iḥdās it- 9a/15	89b/15, 25a/05, 47b/14, 78b/09,
ḳabūl it- 3a/02	70b/12, 83b/13, 82a/14, 70b/03,
men' it- 36b/13	55a/07, 76a/08, 3b/10, 60b/15,
tenṣīf it- 5a/03	30b/05, 43a/05, 46a/04, 65a/15,
i.-meyen 46a/07	44b/12, 44a/11, 23b/09, 38a/08,
i.-meyenle 60a/06	5a/04, 5a/05, 86a/11, 60a/06, 17b/05,
i.-mez 21a/04, 25a/08, 36a/01, 36a/04,	52b/08, 23b/08, 3b/06, 45a/02, 7a/10,
36a/12, 36b/02, 39a/08, 40b/07,	74a/06, 56b/04, 61a/11, 86a/06,
51b/12, 60a/14, 63b/14, 75b/04,	95b/06, 97a/14, 71a/02, 54b/01,
76b/10, 77a/02, 77b/09, 82a/03,	26b/09, 95b/15, 45a/14, 50a/09,
84b/04, 8b/10, 95a/11, 96b/02, 9a/08	80a/02, 84b/12, 95b/09, 95b/11,
i.-mez 42b/08	41a/14, 30b/09, 13b/08, 26a/02,
cezb it- 42b/08	26a/06, 96b/06, 44a/03, 88a/12,
i.-mezse 85a/04	96a/12, 97b/05, 68b/04, 60a/01,
i.-süz 8b/11	5a/14, 9a/08, 54a/14, 22a/11, 64b/09,
i.-miş 78b/15	43a/13, 83a/03, 5b/09, 60a/14,
i.-mişdür 51a/14	76b/09, 85b/09, 67b/15, 3a/12,
i.-mişdür 36a/13	35b/09, 96a/04, 43b/07, 90a/08,
iḥāṭa it- 36a/13	90a/01, 52b/06, 96a/11, 4a/11, 4a/10,
i.-se 17b/03, 26a/05, 34b/04, 36a/03,	4a/12, 27a/13, 96a/06, 6b/13, 44b/04,
39b/12, 40a/08, 40b/11, 41a/13,	91b/04, 95b/14, 71a/01, 36a/08,
45a/15, 45b/09, 66a/11, 6b/12, 76a/07,	47b/12, 59b/05, 59b/13, 95b/04,
76a/08, 76b/08, 78b/15, 79a/02, 7a/14,	97a/11, 52b/05, 9a/08, 87b/01, 53a/08
38a/12, 52b/09, 76b/11, 42b/09,	'avdet id- 22a/12, 37a/02,
44b/15, 76b/09, 59a/03	7b/04
arām it- 38a/12, 52b/09	ceff ve ḳabz id- 96b/05
def' it- 76b/11	cem' id- 75b/01, 9b/13
iḳtiżā it- 42b/09	cezb id- 42b/10, 55a/11,
ḳarār it- 44b/15	97b/03
şu'ūd it- 76b/09	cilā id- 61b/12
tevaḳḳuf it- 59a/03	def' id- 10b/01, 42a/11
i.-üp 6b/01, 22a/12, 37a/02, 7b/04 ,	delk id- 42b/12, 91b/10
96b/05, 75b/01, 9b/13, 42b/10,	devr id- 7a/11
55a/11, 97b/03, 61b/12, 10b/01,	eḳl id- 32b/11, 35b/11, 40b/10
42a/11, 42b/12, 91b/10, 7a/11,	feth id- 73b/09
32b/11, 35b/11, 40b/10, 73b/09,	ḡamz id- 75b/10
75b/10, 12a/03, 49b/07, 49b/09,	ḡarż-ı tebrīd id-12a/03
43b/05, 23b/08, 34a/15, 73a/01,	ḡavr id- 49b/07, 49b/09
11a/14, 91b/03, 11b/07, 7a/04,	geç id- 43b/05

hakk id- 23b/08
 haml id- 34a/15
 hareket id- 73a/01
 harḳ id- 11a/14
 hazm-ı ifşād id- 91b/03
 hetk id- 11b/07
 hıfz id- 7a/04, 89b/15
 hılt id- 25a/05
 hırḳa-i kettān id- 47b/14
 hiss id- 78b/09
 hurūc id- 70b/12, 83b/13
 ibkā id- 82a/14
 idhāl id- 70b/03
 ifşād id- 55a/07, 76a/08
 ihāta id 3b/10, 60b/15
 ihdāş id- 30b/05, 43a/05,
 46a/04, 65a/15
 ihitikān-ı buhār id- 44b/12
 ihtikān id- 44a/11
 ilḳāt id- 23b/09
 izā id- 38a/08
 ḳabūl id- 5a/04, 5a/05
 ḳabz id- 86a/11
 ḳabz ve şedd ve cem´ id-
 60a/06
 ḳalb id- 17b/05, 52b/08
 ḳal´ id- 23b/08
 ḳarār id-3b/06, 45a/02, 7a/10
 ḳat´-ı mā id- 74a/06
 ḳat´ id- 56b/04, 61a/11,
 86a/06, 95b/06, 97a/14
 ḳavī id- 71a/02
 laḳt id- 54b/01
 menfa´at id- 26b/09, 95b/15
 men´ id- 45a/14, 50a/09,
 80a/02, 84b/12, 95b/09,
 95b/11
 meyl id- 41a/14
 müdāvemmet id- 30b/09

nafh id- 13b/08
 naḳs id- 26a/02, 26a/06
 naḳş id- 96b/06
 nef´ id- 44a/03, 88a/12,
 96a/12, 97b/05
 nemekīn id- 68b/04
 neşf id- 60a/01
 nüfūz id- 5a/14
 raşh id- 9a/08
 ref´ id- 54a/14
 rücū´ id- 22a/11
 şabg id- 64b/09
 sākin id- 43a/13
 sa´ūt id- 83a/03
 setr id- 5b/09, 60a/14
 şu´ūd id- 76b/09
 şedd id- 85b/09
 şürb id- 67b/15
 tabh id- 3a/12
 tağyīr ve şulb id- 35b/09
 taḳlīl id- 96a/04
 taḳzīr id- 43b/07
 taḳviyyet-i başar id- 90a/08
 taleb id- 90a/01
 talḳīf id- 52b/06, 96a/11
 talḳīf ve terḳiḳ id- 4a/11,
 4a/10, 4a/12
 tecfīf id- 27a/13
 teheyyc id- 96a/06
 tehzīb ve tenḳīh id- 6b/13
 tekmiḳ id- 44b/04
 tekşīr-i hazm id- 91b/04
 telyīn id- 95b/14
 temdiḳ id- 71a/01
 tenḳiye id- 36a/08, 47b/12,
 59b/05, 59b/13, 95b/04,
 97a/11
 tertīb id- 52b/05
 teshīn id- 9a/08

- vaz' id- 87b/01
zerr id- 53a/08
[=742]
- i'fā** (Ar.) Vermek.
i. 92a/08, 92a/11, 92a/12, 92a/13, 92b/05
[=5]
- iṭ'ām** (Ar.) Yemek yedirme, yemek verme verilme.
i. 43a/03
[=1]
- i'tibār** (Ar.) Ehemmiyet verme; değer.
i.+iyile 10b/03, 13b/02, 15b/06, 16a/13, 38b/05, 40b/01, 42a/01, 42b/06, 58b/04, 61a/13
[=10]
- i'tidāl** (Ar.) Orta oluş, ortalama, aşırı olmama hali, ölçülülük.
i. 24b/08, 96a/08
i.+i+(3) 64a/04
i.-i mizāc 64a/04
i.+le 12b/09, 72a/15, 82a/04, 93b/10, 96a/14
[=8]
- i'tidālī** (Ar.) Ölçülü olma ile ilgili.
i. 15a/13
[=1]
- ittifāk** (Ar.) Birleşme, uyuşma; sözleşme.
i.95a/09
keyf-i mā'-i i.
[=1]
- ittisā'** (Ar.) Bollaşma, genişleme, bolluk, genişlik.
i. 5b/03, 67a/14, 67b/13, 84a/03, 84a/12, 84b/13, 84b/14, 84b/14, 87b/09
i.+a 96a/10
i.+a 67b/09
envā'-ı i. 67b/09

- i.+dan 6a/04
i.+i+(1) 67b/01
i.+i+(2) 58a/14, 84b/05
i.+i+(3) 84a/13, 67b/01, 84a/10
i.ı 'aşab 84a/13
i.-ı ḥadeka 67b/01, 84a/10
[=18]
- ittişāl** (Ar.) Bitişme, kavuşma, ulaşma, birbirine dokunma, yakınlık.
i. 6b/04
i.+i+(2) 81a/10, 71a/15
i.+ini 70b/15, 71a/01
[=5]
- i'vicāc** (Ar.) Eğrilik.
i. 6a/03, 71a/07, 87a/12
[=3]
- īzā** (Ar.) İyiliğe karşı iyilik etme; mihnete uğratma.
i. 11b/10, 17b/03, 25b/13, 38a/08, 43a/05, 9a/05
[=6]
- izāle** (Ar.) Giderme, giderilme, yok etme.
i. 65a/02
[=1]
- izhār** (Ar.) Gösterme, meydana çıkarma.
i.+i+(3) 10a/15
i.-ı 'alāmet 10a/15
[=1]

K

- qab** Kabuk, kışır.
q.+i+(2) 11b/05
[=1]
- qabar-** Kabarmak.
k.-ur 33b/15
[=1]
- qābız** (Ar.) Kabızlık veren, sıkın, çeken.

- k. 10b/08, 10b/08, 10b/11, 21b/10,
 45a/02, 8b/08, 94b/15
 şarāb-ı k. 94b/15
 k.+dan 43a/05
 k.+dur 96b/14, 97b/06
 k.+dur 95b/02, 95b/15
 munzıc-ı k. 95b/02
 müceffef-i k 95b/15
 k.+la 37a/12, 79a/11
 k.+la 67a/11 , 94b/15, 94b/14
 devā-yı k. 67a/11
 şarāb-ı k. 94b/15
 tiryāk-ı şarāb-ı k. 94b/14
 [=17]
- ķābıza** Bkz. ķābız.
 k. 50a/04, 9b/06, 25b/09, 25b/02,
 55a/14, 67a/06, 91a/14
 edviye-i k. 9b/06
 edviye-i müceffefe-i k.
 25b/09, 25b/02
 eşyā-yı k. 55a/14, 67a/06
 keyfiyyet-i k. 91a/14
 k.+ı+(3) 91b/07, 21b/02, 21b/13,
 94b/10
 eşyā-yı k-i bāride 91b/07
 edviye-i k.-i muķavviye
 21b/02
 eşyā-yı k.-i müceffefe 21b/13
 k.-i bāride 94b/10
 k.+yıla 10b/14, 86a/09
 edviye-i k. 10b/14
 uṭliye-i k. 86a/09
 [=13]
- ķābil** (Ar.) Kabul eden, kabul edici.
 k.+dür 8a/12
 [=1]
- ķabl** (Ar.) Ön, önceki, öndeki, evvelki.
 k. 72a/10, 91b/08
- k.+ı+(3) 87b/09, 73a/08, 82b/01,
 82b/01, 82b/02
 k.-ı dimāğ 87b/09, 82b/01,
 82b/01
 k.-ı ma'de 73a/08, 82b/02
 k.+inden 82a/15
 [=8]
- ķable'l-īlāc** (Ar.) İlaçtan önce.
 k. 62b/08
 [=1]
- ķable'l-inficār** (Ar.) Çatlamadan önce.
 k. 39a/04
 [=1]
- ķabūl** (Ar.) Alma, içeri alma.
 k. 17a/06, 36a/04, 3a/01, 3a/02, 5a/04,
 5a/05, 76b/10, 76b/11, 94a/11
 k.+ı+(3) 52a/10
 k.-ı mādde-i reddiye 52a/10
 [=10]
- ķabz** (Ar.) El ile tutma, avuç içine alma,
 kavrama.
 k. 40b/14, 44b/11, 60a/06, 68b/07,
 71a/03, 86a/11, 96b/05
 k.+ı+(2) 9b/10
 k.+ı+(3) 97a/03
 k.-ı yesīr 97a/03
 [=9]
- ķaç-** Kaçmak.
 k.-ar 31a/06
 [=1]
- ķaçan** Ne zaman, ne suretle, ne vakit, şayet,
 o durumdaki.
 k. 10a/04, 10b/13, 11a/10, 12b/10,
 13a/01, 13a/08, 13a/10, 13b/10,
 16a/07, 17a/12, 17a/15, 17b/05,
 17b/09, 18b/04, 18b/08, 19a/03,
 20b/07, 20b/08, 20b/09, 24b/08,
 25a/14, 25a/15, 28b/07, 28b/15,
 29a/01, 29a/05, 29b/08, 2a/12, 2b/06,

30a/08, 31a/01, 31a/05, 31a/12, 32b/02, 32b/07, 33a/10, 33b/15, 34a/06, 34b/02, 35b/14, 36b/06, 38a/10, 38a/12, 39b/11, 3a/05, 3a/06, 3b/05, 3b/07, 40a/01, 40a/07, 40a/14, 41a/10, 41a/13, 41a/15, 41b/06, 43b/02, 44b/14, 45a/01, 45a/15, 45b/03, 45b/09, 45b/10, 49a/01, 49a/10, 49b/06, 49b/08, 50a/05, 52a/09, 52a/11, 52b/08, 52b/09, 53a/11, 54a/02, 58b/01, 59a/09, 59b/04, 59b/14, 5a/11, 5a/11, 5a/12, 5b/03, 60a/02, 61a/15, 62a/01, 63a/02, 65a/05, 66a/10, 66b/01, 67a/02, 68a/06, 68b/10, 69b/06, 69b/08, 6b/03, 6b/05, 70b/14, 71a/15, 71b/05, 72a/05, 73a/07, 73b/13, 75a/09, 75a/13, 75b/04, 75b/12, 76a/02, 76a/08, 76b/06, 77a/04, 77a/04, 77a/15, 78b/14, 7a/02, 7a/15, 81b/06, 81b/08, 82a/10, 82a/11, 83a/15, 83b/02, 86b/12, 86b/13, 93b/06, 95b/07, 96b/11, 96b/14, 97a/09, 97a/11, 97a/12, 9b/05 [=130]	
kaḍaḥ (Ar.) Gözün suyu. k. 72b/03, 72b/05, 72b/05, 72b/07, 73a/05, 75a/11, 76a/09 māni'a-ı k. 75a/11 k.+a 71b/07, 71b/08, 73a/04, 75a/10 k.+da 72a/06, 72b/09, 72b/11, 72b/14 k.+dan 72a/08 k.+ı+(3) 9a/13, 5a/12, 72a/10 k.-ı mā 9a/13, 5a/12 istiḥkām-ı k.-ı mā 72a/10 k.+ımı 71a/13 k.+la 72a/05 [=21]	
kaḍar Kadar.	
	k. 89b/12, 89b/12 k.+ı+(2) 88b/03 [=3]
kaḍr (Ar.) Değer, itibar. k.+ı+(3) 12a/09, 12a/10 k.-ı keşir 12a/09 k.-ı yesir 12a/10 [=2]	
kaḍa Kafa. k. 86a/07, 88a/06 k.+sı 54a/06, 77a/08 [=4]	
kaḍlūmiyā (Grek.) Bkz. mu'lim. k. 58a/13 [=1]	
kaḍūr (Ar.) Uzak Doğuda yetişir bir çeşit taflandan elde edilen ve hekimlikte kullanılan , beyaz ve yarı saydam, kolaylıkla parçalanın, ıtırı kuvvetli bir madde. k. 12b/01, 46a/14, 90a/06, 90a/10, 90b/02 k.+ı+(3) 57b/05 k.-ı yesir 57b/05 [=6]	
kaḍūrī (Ar.) Kafurdan yapılma, kafurla ilgili. k. 89b/06 [=1]	
kaḍr (Ar.) Zorlama, zorla bir iş gördürme. k.+ı+(3) 10a/15 k.-ı maraz 10a/15	
kaḍ'im (Ar.) Ayakta duran, ayakta bulunan. k. 72b/12 [=1]	
kaḍ'im-i maḍām (Ar.) Birinin yerine geçen, yerini tutan. k.+ı+(3) 63a/09, 63a/12, 74a/14 k.-i maḍām 63a/09, 63a/12, 74a/14 [=3]	

- ķāk** (Ar.) Uzun.
 ķ.+ı+(3) 9b/09
 ķ.-ı kŭndŭr 9b/09
 ķ.+la 27a/11
 [=2]
- ķākıyā** Bkz. aķākıyā.
 ķ. 11a/02, 37a/12
 [=2]
- ķākŭle** (Ar.) Zencefilgillerden, sıcak memleketlerde yetişen ıtırlı bir bitki ve bunun buhar gibi kullanılan tohumu.
 ķ.+ı+(3) 56b/02
 lŭbāb-ı ķ.-i kibār 56b/02
 [=1]
- ķal^ç** (Ar.) Koparma, koparılma.
 ķ. 13a/13, 22b/10, 23b/08, 27a/15, 62b/03, 62b/15, 77b/01, 97a/13, 9b/11
 ķ.+ı+(3) 14b/09, 62a/03, 62b/01, 9b/05, 9b/05, 9b/05, 62a/01
 ķ.-ı ařār 14b/09
 ķ.-ı beyāz 62a/03, 62b/01
 ķ.-ı cereb 9b/05
 ķ.-ı ĥuřŭnet 9b/05
 ķ.-ı zŭfre-i şulbiyye 9b/05
 edviye-i ķ.-ı ařār 62a/01
 [=16]
- ķal-** Kalmak.
 ķ.-a 11b/05, 92b/03
 ķ.-dı 22b/15, 25b/03
 ķ.-duğı 32b/10
 ķ.-madı 53b/15, 54a/01
 ķ.-maķdan 32a/05, 37a/02
 ķ.-maķdur 67a/08, 86a/01
 ķ.-masa 54a/03
 ķ.-maya 11b/02, 20a/11, 44a/05, 49a/02
 ķ.-mayup 44a/06
 ķ.-maz 49b/09
 ķ.-mişdur 54a/02
- ķ.-sa 10b/05, 32b/09, 32b/15, 37a/04, 37b/08, 44a/07, 46b/08, 50a/01, 53b/13, 60a/04
 ķ.-ur 41a/15, 42a/04, 49b/07, 73a/06
 [=33]
- ķalay** (Ar.) ķal^çı, ķalay.
 ķ. 25b/11
 [=1]
- ķalb** (Ar.) Yŭrek, yŭrek hastalığı.
 ķ. 13a/07, 13a/08, 13a/11, 16a/07, 16a/13, 16b/07, 16b/15, 17a/04, 17a/09, 17b/04, 17b/05, 17b/08, 17b/09, 17b/10, 18a/14, 18b/08, 19a/03, 19a/07, 20a/06, 24a/02, 24b/05, 25b/15, 29b/15, 31a/13, 45b/02, 45b/04, 47b/13, 52b/08, 6b/15
 ķ.+de 6b/14
 ķ.+den 55b/06, 7a/02
 ķ.+e 6b/14, 7a/01
 ķ.+ı+(3) 13a/06, 53b/03
 ķ.-i cefn 13a/06
 ķ.-i cefn 53b/03
 [=36]
- ķaldur-** Kaldırmak.
 ķ.-an 21a/12
 ķ.-up 53b/10
 ķ.-ur 21a/11
 [=3]
- ķaldurul-** Kaldırılmak.
 ķ.-a 13a/07
 ķ.-maya 39b/11
 ķ.-up 54a/15
 [=3]
- ķalıl** (Ar.) Az, çok olmayan.
 ķ. 41b/15, 81a/14, 85b/11, 87a/01, 59a/12, 17a/11, 29b/10, 10a/07, 28b/13, 43a/03, 43b/04, 43b/06, 51b/11
 cilā-i ķ 59a/12

- hummā-yı k. 17a/11
 humret-i k. 29b/10
 remaş-ı k. 41b/14
 şey'-i k. 10a/07, 28b/13,
 43a/03, 43b/04, 43b/06,
 51b/11
 taħlil-i k. 95b/03
 k.+dür 25b/11, 9b/12
 k.+e 59a/07, 12a/06
 hılt-ı k. 59a/07
 saħk-ı k. 12a/06
 k.+i+(3) 81b/01, 81b/02
 k.-i ğalīz 81b/01
 k.-i laṭīf 81b/02
 [=21]
- kaľile** Bkz. kaľile.
 k. 60b/07, 60b/08, 70b/14, 41b/13,
 30a/02
 harāret-i k. 41b/13
 te'ekkül-i k. 30a/02
 k.+dür 58a/13
 k.+ye 35a/03
 zāc-ı k. 35a/03
 k.+yile 97b/05
 ruṭübet-i k.
 [=8]
- kaľilen** (Ar.) Az olarak.
 k. 34b/02, 45b/13, 95b/12
 [=3]
- kaľiletü'l-yübs** (Ar.) Az kuru.
 k. 36b/10
 [=1]
- kaľilü'l-cilā** (Ar.) Az parlak.
 k.+dur 9a/15
 [=1]
- kaľilü'l-ħareket** (Ar.) Az hareketli.
 k. 15b/08
 [=1]
- kaľilü'l-menāfi** (Ar.) Az faydalı.
 k. 12a/09
 [=1]
- kaľilü's-seyelān** (Ar.) Gözyaşının az akması.
 k.+uñ 46a/12
 [=1]
- kaľk-** Kalkmak.
 k.-maz 21a/12
 [=1]
- kaľy** (Ar.) Et ve buğday kavurmak.
 k. 12a/05
 [=1]
- kaľmādīn** (Ar.) Bir tür tıbbî alet.
 k.+le 18b/01, 19a/07, 20b/13, 22a/11,
 24b/05, 33a/08, 36b/15, 70b/01
 [=8]
- kaľmil** (Ar.) Bütün, tam, noksansız, eksiksiz.
 k. 46a/11
 inhiṭāt-ı k. 46a/11
 [=1]
- kaľmān** (Ar.) Kene.
 k. 15b/14, 28a/02, 28a/05
 [=3]
- kaľml** (Ar.) Bit, kehle.
 k. 15b/14, 28a/02
 k.+dan 28a/06
 k.+ı+(3) 28a/05, 28a/02
 k.-ı şığar 28a/05
 k.-ı şığar-ı keşir 28a/02
 k.+uñ 28a/07
 [=6]
- kaľan** Kan.
 k. 22b/10, 23b/15, 51b/15, 64b/15,
 70a/13, 77a/01, 77a/01
 k.+a 65a/02
 k.+da 22b/15, 25b/03
 k.+dan 1b/06
 k.+dur 46b/10
 k.+ı+(1) 47a/04
 [=13]

- kanad** Kanat.
k.+ı+(2) 47a/03
[=1]
- kanadıl-** Kanatılmak.
k.+a 76b/15
[=1]
- kānişa** (Ar.) Kursak.
k. 74a/08
kışr-ı k. 74a/08
k.+ı+(3) 62a/05
k.-i cārī 62a/05
[=2]
- kanķı** Hangi.
k. 11a/09, 11a/10, 12a/07, 58b/12,
59a/02, 76b/04, 8a/10, 8a/10, 8b/07
[=9]
- kanṭūriyūn** (Grek.) Eşek kulağı denilen bir bitki.
k.+ı+(3) 64a/10, 73a/11, 61b/12
k.-ı daķīķ 64a/10, 73a/11
usare-i k.-ı daķīķ 61b/12
[=3]
- kar** (Ar.) Su kabağı.
k. 92a/03
cürādet-i k. 92a/03
[=1]
- ka'r** (Ar.) Çukur şeyin dibi, dip; derinlik.
k.+ı+(3) 91b/06, 40a/03
k.-ı 'ayn 91b/06
k.-ı cerḥ 40a/03
[=2]
- kara** Kara, siyah.
k. 11b/05, 19a/04, 27b/12, 39b/09,
43a/09, 43a/10, 77b/04, 87b/03
k.+gu 43a/09
[=9]
- karad-** Karartmak.
k.-up 33a/13
[=1]
- karaltu** Karamsı, karaya çalar.
k. 68b/05
[=1]
- karanful** (Ar.) Karanfil.
k. 17a/06, 18b/13, 23a/03, 48b/03,
64a/10
[=5]
- karār** (Ar.) Durma; devamlılık, süreklilik.
k. 3b/06, 44b/15, 45a/02, 45b/09,
65b/15, 6b/01, 75b/12, 7a/10, 84b/04
[=9]
- karḥ** (Ar.) Yaralamak.
k. 17a/15, 57a/14
k.+ı+(3) 58a/07
k.-ı mülteḥime 58a/07
[=3]
- karḥa** (Ar.) Yara.
k. 29a/02, 29b/04, 35a/15, 36a/04,
36a/06, 57a/14, 57b/14, 58a/15,
58b/12, 58b/13, 59b/03, 59b/04,
59b/04, 59b/14, 64b/02
mevzi'-i k. 35a/15
k.+da 36a/02, 69b/08
'aķab-ı k. 69b/08
k.+dan 22a/05, 22a/07, 60a/05, 67a/08
sebeb-i k. 67a/08
k.+dandur 20a/15
k.+dur 22a/03, 58a/01, 58a/03,
58a/04, 58a/09, 58a/14
k.+ı+(3) 29b/04, 63b/05, 58a/03,
58a/14, 56b/06, 58a/12
k.-i verem 29b/04
k.-i 'azīme 63b/05
k.-i evlā 58a/03, 58a/14
k.-i 'umīķa 56b/06
k.-i 'umķıye 58a/12
k.+nuḡ 65b/14
k.+ya 58b/08, 59a/07, 36a/08
inficār-ı k. 59a/07

nefs-i k.36a/08
 k.+yı+(1) 59b/02, 59b/06
 k.+yıla 26a/15, 59b/02
 [=42]

karhalan- Yaralanmak.
 k.-up 34a/15
 [=1]

karınca Karınca.
 k. 69b/01
 [=1]

karış- Karışmış.
 k.-mıþ+(2) 28a/04
 k.-mıþ+(1) 50b/13
 [=2]

karīb (Ar.) Yakın, yakın olan, uzak olmayan.
 k. 70b/10, 70b/12, 73a/04, 81a/13,
 81a/14, 81a/15, 81b/02, 81b/03
 k.+den 81b/04, 81b/14
 k.+dür 71b/08, 7b/09
 [=12]

karn (Ar.) Boynuz.
 k. 56a/12
 [=1]

karn-ı ryyel (Ar.) Geyik boynuzu.
 k. 9b/01
 [=1]

karnī (Ar.) Bkz. karniyye.
 k. 20b/05, 71b/11, 76a/15, 65a/08,
 65a/15, 71a/13, 69b/06
 ğışā-yı k. 20b/05, 71b/11,
 76a/15
 hıcāb-ı k. 65a/08, 71a/13
 yübs-i k. 65a/15
 k.+dür 44b/14
 k.+dür 71a/11
 ebyaz-ı harķ-ı k. 71a/11
 k.+ye 51a/11
 [=10]

karniyye (Ar.) Gözün dış tabakasının ön kısmi saydam tabaka, kornea.

k. 5b/01, 5b/05, 48a/04, 48b/15,
 52a/07, 53b/12, 57b/10, 57b/11,
 57b/12, 58a/08, 60a/07, 60a/08,
 64b/08, 64b/14, 64b/14, 65a/09,
 65b/11, 66b/13, 69b/01, 70b/09,
 72a/03

āven-i k. 64b/14

büşr-i k. 60a/07

emrāz-ı hıcāb-57b/10ı k.
 57b/10

ğışā-yı k. 48b/15

hıcāb-ı k. 53b/12

nütüvv-i k. 57b/12, 66b/13

ruṭūbet-i k. 70b/09

şalābet-i k. 5b/01

ṭabaka-i k. 52a/07, 5b/05

teġayyür-i levn-i k. 64b/08

teşennüc-i k. 57b/11

ḥalef-i k. 65b/11

inḥirāk-ı k. 57b/12

k.+de 56b/11, 60a/07, 60b/13, 62b/03,
 63b/09, 66b/04, 66b/13, 66b/14,
 67a/01, 69b/08, 69b/09, 69b/10,
 71a/03, 65b/12, 96b/13, 9b/15,
 57a/05, 64b/13, 8b/14, 58a/10, 58a/09

ğışā-yı k. 69b/08

ḥalef-i k. 65b/12, 96b/13,
 9b/15

‘ilāc-ı k. 57a/05

ruṭūbet-i k. 64b/13

şifāk-ı k. 63b/09

te’ekkül-i k.8b/14

‘umķ-ı k. 58a/10

zāḥir-i k. 58a/09

k.+dedür 9a/11

ḥalef-i k. 9a/11

k.+den 60b/15, 60a/12, 65b/03

<p> k.-ı k. 60a/12 yübs-i k. 65b/03 k.+dür 2b/10 k.+nüñ 64b/09, 58a/08 kurūh-ı k. 58a/08 k.+ye 53b/06, 57b/13, 63b/02, 63b/04, 63b/05, 63b/08, 64b/01, 64b/01 , 65b/01, 67a/07, 67a/08 , 97b/12, 48a/03, 58b/07, 97a/10, 57b/14, 57b/15, 32b/05, 5a/12, 5a/15, 57b/15, 61b/06, 58a/01, 61b/05 beyāz-ı k. 97b/12 hıcb-ı k. 48a/03 nefs-i k. 58b/07 ruṭubet-i k. 97a/10 sath-ı k. 57b/14, 57b/15 ṭabaḳa-i k. 32b/05, 5a/12, 5a/15 ‘umk-ı k. 57b/15, 61b/06 zāhir-i k. 58a/01, 61b/05 k.+yi 57b/0964b/08, 65a/15, 95b/02, 65a/07 ‘aded-i emrāz-ı hıcb-ı k. 57b/09 teğayyür-i levn-i k. 64b/08 yübs-i hıcb-ı k. 65a/15 hufür-ı k. 95b/02 ruṭubet-i hıcb-ı k. 65a/07 k.+yile 5a/15, 5b/13, 66b/13 nütüvv-i k. 66b/13 [=83] </p> <p> kaşab (Ar.) Kamış, saz, şeker kamışı. k. 26b/08, 51b/13, 63b/02 remād-ı k. 26b/08 [=3] </p> <p> kaşaba (Ar.) Nefes borularından her biri; boğum. k. 57b/03, 67a/09 </p>	<p> sebab-i k. 67a/09 [=2] </p> <p> kaşabü’z-zerire (Ar.) Eğir otu, azak eğiri. k. 92a/15 [=1] </p> <p> kaşd (Ar.) Niyet, kurma. k. 35a/08, 46a/01 [=2] </p> <p> kaşır (Ar.) Kısa, boysuz. k. 25b/01 [=1] </p> <p> kaşr (Ar.) Kısa kesme, kısaltma. k.+dur 21b/14 k.+ıdur 21a/04 [=2] </p> <p> kaşş (Ar.) Göğüs. k. 54a/15 [=1] </p> <p> kaşr (Ar.) Bir şeyin kabuğunu soyma. k.+ı+(3) 44a/07 k.-ı rakīk 44a/07 [=1] </p> <p> kaşret (Ar.) Ağacın ve her nesnenin kabuğunu soymak. k. 60a/12 [=1] </p> <p> kaşv (Ar.) Ağacın kabuğunu soymak. k.+ı+(3) 39b/04 k.-ı rummān 39b/04 [=1] </p> <p> kaṭ (Ar.) Kesme, kesilme, biçme. k. 14b/05, 17a/11, 19a/02, 22a/11, 24b/12, 24b/14, 24b/14, 25a/01, 27a/13, 31b/15, 33a/09, 35a/02, 35a/03, 40a/09, 40b/08, 42b/01, 44b/15, 45a/02, 48b/13, 49a/01, 49a/03, 49a/04, 49a/13, 49a/14, 53b/03, 53b/08, 54a/14, 56b/04, 57a/12, 57b/01, 57b/04, 57b/08, </p>
---	---

<p>58b/15, 60a/05, 61a/11, 62b/09, 70b/01, 70b/03, 84a/04, 86a/06, 93b/09, 93b/10, 93b/10, 93b/11, 93b/14, 95b/06, 96a/11, 97a/14, 97b/07</p> <p style="padding-left: 40px;">kıllet-i k. 44b/15 mâdde-i k. 57b/08</p> <p>k.+dan 24b/14</p> <p>k.+i+(3) 24b/10, 90a/08, 74a/06, 43b/13, 25a/10</p> <p style="padding-left: 40px;">k.-i a'zâm 24b/10 k.-i dem'a 90a/08 k.-i mâ 74a/06 k.-i mevâdd 43b/13 k.-i müstaķill 25a/10</p> <p>k.+ma 24b/09</p> <p>k.+ında 14b/11, 25b/03, 48a/09, 4b/06, 54b/06, 54b/06, 5b/12, 77a/09, 96b/15</p> <p>k.+ından 32a/15 [=66]</p> <p>kaṭ'a (Ar.) Hiçbir vakit, asla. k. 49a/03 k.+da 25a/08 k.+da 25a/07, 25a/10 vaķt-ı k. 25a/07, 25a/10 k.+i+(3) 54b/01 k.-i vâhîde 54b/01 [=5]</p> <p>kaṭı Katı, sert. k. 10a/04, 32a/15, 40a/04, 42a/04, 71b/12, 73a/01, 85b/06, 89a/12 k.+raķ 2b/08 [=9]</p> <p>kaṭı' (Ar.) Kesen, durduran. k.+i+(3) 94a/02, 95b/10, 96a/02 k.-i dem 94a/02 k.-i dem'a 95b/10, 96a/02 [=3]</p>	<p>kaṭıl- (Ar.) Katılmak. k.-up 53a/11 [=1]</p> <p>kaṭrân (Ar.) Katran. k. 61b/13 k.+a 26a/09 [=2]</p> <p>kaṭûnâ (Ar.) Karnıyarık. k. 70a/11, 92b/09 bezr-i k. 92b/09 lu'âb-ı bezr-i k.70a/11 [=2]</p> <p>kaṭvâid (Ar.) Kaideler, usuller. k.+i+(1) 8a/02 [=1]</p> <p>kaṭvânin (Ar.) Kanunlar. k. 14b/11 [=1]</p> <p>kaṭvârîr (Ar.) Şişeler. k. 53a/04, 62a/10, 62b/04, 97b/06 duḡân-ı k. 53a/04 [=4]</p> <p>kaṭviyy (Ar.) Güçlü, sağlam. k. 9a/14, 12a/13, 13b/04, 15b/07, 17a/14, 17b/10, 19a/13, 21a/02, 27a/11, 32a/08, 53a/09, 53a/14, 54a/13, 58b/14, 71a/02, 7b/15, 88a/13, 89b/15, 8b/02, 8b/02, 92a/08, 95b/12, 96a/01, 96a/01, 96a/02, 9b/13 müceffef-i k. 96a/02 teshîn-i k. 9a/14 k.+dür 94b/01 k.+yile 15a/10, 15a/13 devâ-yı k. 15a/10 istifrâġ-ı devâ-yı k. 15a/13 [=29]</p> <p>kaṭviyye Bkz. kaṭviyy. k. 15b/04, 51b/11 k.+i+(3) 14a/10</p>
---	---

- hukn-ı k.-i cemī⁶ 14a/10
 k.+yile 73a/10, 38a/09, 57b/06,
 67a/10, 77a/07
 edviye-i k. 38a/09
 rifāde-i k. 57b/06
 rifāyid-i k. 67a/10, 77a/07
 [=8]
- qavm** (Ar.) İnsan topluluğu.
 k. 17a/04, 25a/04, 4b/06, 5b/12,
 39b/04, 70b/02
 k.+i+(3) 25a/05
 k.-i āhir 25a/05
 [=7]
- qayh** (Ar.) İrin.
 k. 38a/06
 [=1]
- qayna-** Kaynamak.
 k.-mıþ+(1) 28a/12, 30b/13
 k.-ya 39b/02, 89b/08
 k.-yup 88b/03
 [=5]
- qaynad-** Kaynatmak.
 k.-up 46b/08
 [=1]
- qaynadıl-** Kaynatılmak.
 k.-up 20a/02, 44b/09
 [=2]
- qaynan-** Kaynanmak.
 k.-mıþ+(2) 54a/07, 65a/04, 65a/05,
 65b/07, 65b/09, 69a/02, 73a/12,
 77b/03, 79a/06, 92a/06, 92a/09
 [=11]
- qaz** Kaz.
 k. 50b/14
 k.+la 54a/14
 [=2]
- qaz-** Kazmak.
 k.-mağa 16a/07
 [=1]
- qazā** (Ar.) Göz içine yabancı nesne kaçması.
 k. 29a/13
 k.+da 96b/08
 [=2]
- qazef** (Ar.) Irak, uzak.
 k. 76a/11
 k.+den 58b/13
 k.+i+(3) 46b/14, 37b/05
 k.-i şedīd 46b/14, 37b/05
 [=4]
- qazīf** (Ar.) İncei zayıf.
 k.+i+(3) 15a/05
 k.-i mehzül 15a/05
 [=1]
- kebed** (Ar.) Karaciğer.
 k.+dür 6b/14
 k.+i+(3) 82b/08, 82b/09, 82b/11
 k.-i mā'iz 82b/08, 82b/09,
 82b/11
 k.-i ğızā 6b/12
 [=5]
- kebī** (Far.) Maymun.
 k.+ 81b/12
 leben-i k. 81b/12
 [=1]
- kebīr** (Ar.) Büyük, ulu.
 k. 29a/06, 29a/06, 29b/14, 48a/13,
 73b/08, 81b/04, 81b/15, 82a/03
 aşfer-i k. 29b/14, 29a/06
 bāselīkūn-ı k. 48a/13
 şıfat-ı zerūr-ı aşfer-i k. 29a/06
 şekl-i k. 82a/03
 tiryāk-ı k. 73b/08
 k.+i+(2) 79b/01
 k.+inde 81a/06
 [=10]
- kebs** (Ar.) Çukurluğu doldurup düzleme.

- k. 13a/07, 22b/10, 23a/06, 32b/02, 32b/11, 35a/03, 39b/09, 53b/02, 70b/01, 76b/10
[=10]
- kedde** (Ar.) İçinde nesne dövülen kap, havan gibi.
k. 3b/02
[=1]
- ke'enne** (Ar.) Güya, sanki.
k. 32a/05
[=1]
- ke'enne-hu** (Ar.) Güya, sanki, gibi.
k. 51a/04, 76a/10, 76a/14, 76b/12
[=4]
- keḥḥāl** (Ar.) Göz hekimi.
k.+e 8b/05
[=1]
- kehl** (Ar.) Göze sürme çekme.
k. 26b/09, 26b/10, 26b/12, 27a/10, 27a/12, 27b/01, 27b/13, 28b/01, 31b/05, 31b/10, 33b/05, 34a/04, 34a/10, 34b/05, 45b/08, 50a/06, 50b/02, 50b/15, 51a/07, 51b/14, 52b/08, 53a/06, 55b/14, 56a/02, 56a/08, 56a/16, 56b/03, 62b/02, 62b/11, 63a/03, 63a/04, 63a/15, 63b/01, 64a/15, 64b/07, 67a/06, 69a/03, 73b/09, 74a/03, 74a/05, 74a/07, 74a/08, 74a/10, 74b/08, 79a/09, 80a/12, 82b/08, 82b/09, 82b/10, 84b/07, 85a/14, 85a/15, 85b/14, 86b/05, 87b/05, 88a/12, 88b/01, 88b/02, 88b/04, 89b/01, 89b/02, 89b/04, 89b/12, 89b/13, 90a/01, 90a/15, 90b/03, 90b/04, 96a/05, 96b/11, 97a/12
şifat-ı k. 27a/12, 89b/02, 89b/13, 90a/01
k.+den 17b/06
- k.+dür 79b/13
k.+e 82b/04
k.+i+(3) 26b/05, 30b/10, 77b/06, 63b/13, 63b/13, 64b/06, 56b/12, 45b/12, 45b/14, 75a/05
k.-i 'ayn 26b/05, 30b/10
k.-i esved 77b/06
k.-i ḥādd 63b/13
k.-i ḥādde 63b/13
k.-i işfaḥānī 64b/06, 56b/12
k.-i levn 45b/12
k.-i mażaz 45b/14
şifat-ı k.-i raṭb 75a/05
k.+le 70b/02
[=85]
- kehlā** (Ar.) Sürme çekilmiş göz.
k. 2b/01, 71a/05, 80b/11
k.+da 72a/02, 2a/09
'ayn-ı k. 72a/02
k.+dan 2a/09
'ayn-ı k. 2a/09
k.+nuṣ 2a/12
'ayn-ı k. 2a/12
[=6]
- kehl-i işfaḥānī** (Ar.) İsfahan sürmesi.
k. 52b/13, 56b/12, 64b/06
[=3]
- kehrübā** (Far.) Kehribar.
k. 47b/02
[=1]
- kelām** (Ar.) Söz, lakırdı.
k.+dan 77a/11
k.+dan 43a/07
keşret-i k. 43a/07
k.+ı+(3) 76a/10
k.-ı ṭayyib 76a/10
[=3]
- kem** (Far.) Az, eksik.
k. 76b/11

[=1]	k.+de 4a/13
kemā-yenbağī (Ar.) Gereği gibi; layık olduğu gibi, uygun şekilde.	k.+den 13a/10
k. 21a/07	[=7]
[=1]	kerefis (Ar.) Kereviz.
kemend (Ar.) Uzakta bulunan herhangi bir şeyi tutup çekmek için atılan ucu ilmekli uzun ip.	k. 92a/14
k. 25a/12	aşl-ı k. 92a/14
[=1]	bezr.-i 79a/07
kemmiyyet (Ar.) Nicelik.	[=2]
k.+de 60b/06, 60b/06	kermet (Ar.) Uyluk başı.
k.+i+(3) 64b/10, 64b/11	k. 56a/14
k.-i ruṭūbet 64b/10, 64b/11	[=1]
k.+ine 8a/05	kerre (Ar.) Defa, kez.
[=5]	k. 66b/02, 66b/02, 89b/03, 89b/14, 90b/04
kemmūn (Ar.) Kimyon.	[=5]
k. 18b/02, 20b/06, 20b/08, 20b/15, 33a/09, 47a/11, 49a/06, 49a/09, 54a/03, 54a/10	kersene (Ar.) Burçak.
mā' -i k.18b/02, 20b/06, 20b/08	k.+yile 38b/10
k.+dan 54a/10	daḳīḳ-i k. 38b/10
[=11]	[=1]
kemne (Ar.) Karasu denilen bir göz hastalığı.	kesil- Kesilmek.
k. 13b/01, 15b/15, 18b/10, 23b/04, 33b/02	k.-miş+(2) 22b/04
k.+de 16a/15, 33b/06	[=1]
k.+yi+(1) 33b/02	keşir (Ar.) Çok çok olan, bol.
[=8]	k. 10a/09, 12a/09, 15a/12, 24b/10, 28b/06, 28b/08, 35b/11, 38a/02, 43b/04, 43b/05, 50b/15, 65b/13, 81a/13, 85b/10, 87b/04, 89a/15, 93a/04
kemne-i midde (Ar.) Korneanın ardında bulunan irin.	balğam-ı k. 93a/04
k. 57b/12, 66a/03	büşür-ı k. 28b/06
'ilāc-ı k. 66a/03	dem-i raḳīḳ-i k. 28b/08
k.+yi+(1) 65b/11	dühn-i k. 50b/15
[=3]	ḳadr-ı k. 12a/09
kendü Kendi.	mevzi' -i k. 65b/13
k. 13a/10, 17b/02, 63a/05, 65a/02, 77a/01	nevm-i k. 89a/15
	rūḥ-ı nevr-i k. 81a/13
	şa'r-ı k. 24b/10
	şey' -i k. 35b/11, 43b/04, 43b/05

- vedağ-ı k. 54b/08
vedağ-ı şıgar-ı k. 54b/08
k.+den 89a/15, 87b/13, 89a/14,
43a/07, 73b/03
ihtikān-ı k. 89a/15
nevm-i k. 87b/13
şürb-i mā' -i bārid-i k. 89a/14
şürb-i mā' -i k. 43a/07, 73b/03
k.+dür 2a/01, 2a/12, 2a/13
k.+e 12b/05
saħk-ı k. 12b/05
k.+i+(3) 35a/02, 24b/07, 81b/01
k.-i münbe'ış 35a/02
k.-i şey' -i münşell 24b/07
k.-i ġalīz 81b/01
k.+üñ 28a/03
kaml-ı şıgar-ı k. 28a/03
[=40]
keşirā (Ar.) Geven dikeninden çıkarılan
bir tür zamk.
k. 11b/14, 16b/11, 23a/11, 28b/05,
32a/09, 43b/09, 45a/04, 47b/07,
50a/12, 56b/13, 57a/02, 58b/09,
59a/03, 59b/08
k.+dan 12a/03
k.+dur 9a/06
[=16]
keşire Bkz. keşir.
k. 59b/11, 60a/09, 60b/06, 60b/07
mide-i ġalīze-i k. 59b/11
ruṭbāt-ı k. 61a/05
k.+den 72a/02, 81a/03, 77a/15
'alel-i āḫir-i k. 72a/02
ġılaż-ı k. 81a/03
şürb-i mā' -i k. 77a/15
k.+dendür 42a/08, 84b/15
hılt-ı ġalīz-i k. 42a/08
ruṭbet-i k. 84b/15
k.+i+(3) 55a/07, 89a/06, 3b/08
emrāz-ı k.-i istirhā 55a/07
eşyā-yı k.-i muzādde 89a/06
'urūk-ı duķāk-ı k. 3b/08
k.+ye 80a/06, 3a/03
ecsām-ı k. 80a/06
eczā-yı k. 3a/03
k.+yile 15b/10
k.+yiledür 28b/05
[=17]
keşiretü'l-evsāh (Ar.) Çok kirli.
k.+dur 56b/06
[=1]
keşirü'l-'aded (Ar.) Çok taneli.
k. 24b/02
[=1]
keşirü'l-ḥiss (Ar.) Çok hisli.
k. 42a/11, 42a/13
[=2]
keşirü'l-menāfi' (Ar.) Çok faydalı.
k. 12a/07
[=1]
keşirü's-seyelān (Ar.) Gözyaşının çok akması.
k.+uñ 46a/10
[=1]
keşirü't-taḥlīl (Ar.) Çok çözümlenmiş.
k. 61b/02
[=1]
keşirü'l-ḥareket (Ar.) Çok hareketli.
k. 15b/06
[=1]
keşiretü'l-ḥuşk-rīşe (Ar.) Uyuz hastalığının
çokluğu.
k.+dür 58b/01
[=1]
kesr (Ar.) Kıрма, kırılma, paralama.
k.-i+(3) 12b/02
kesr-i h. 12b/02
[=1]
keşre Bkz. keşret.

k.+i 64b/10	k.+içün 31b/11
k.-i ruṭūbet 64b/10	k.+inden 80a/13
[=1]	[=36]
keşret (Ar.) Çokluk, bolluk, ziyadelik.	keşf (Ar.) Açma, meydana çıkarma.
k. 10b/12, 60a/10	k. 93b/13
sebeb-i k. 60a/10	[=1]
tezeyyid-i k. 10b/12	ketfeyn (Ar.) İki omuz.
k.+de 15a/01	k. 28b/09
k.+den 60b/08	[=1]
k.+i+(2) 31a/03, 41b/07, 41b/08,	kettān (Ar.) Keten.
59a/10, 59a/11, 59a/11, 81a/12, 8a/12	k. 39a/15, 47b/14
k.+i+(3) 31b/07,	hırka-i k. 39a/15, 47b/14
90b/13, 43b/02, 19b/15, 2a/06, 59a/10,	k.+la 54a/10
59a/09, 41b/02, 77a/14, 19a/02,	hırka-i k. 54a/10
89a/15, 90b/08, 43a/07, 2a/06,	[=3]
82b/04, 2b/03, 67b/09, 68a/13, 82a/01,	keyf (Ar.) Sağlık, afiyet.
82a/05, 14b/10, 90b/13	k.+i+(3) 95a/09
k.-i ağdiye-i reddiye-i ġalīze	keyf-i mā' -i ittifāk 95a/09
31b/07	[=1]
k.-i buḥārat 90b/13	keyfiyyet (Ar.) Nitelik.
k.-i dümū' 43b/02	k.+de 60b/06, 60b/09
k.-i et'ime-i ġalīze 19b/15	k.+i+(3) 95a/11, 91a/14, 8b/03,
k.-i fażalāt-ı muḥaddire 2a/06	64b/11, 64b/13, 90b/07
k.-i fużül 59a/10	k.-i devā 95a/11
k.-i fużül-ı 'ayn 59a/09	k.-i k̄ābıza 91a/14
k.-i fużül-i müteḥarrike	k.-i müfraṭa 8b/03
41b/02	k.-i ruṭūbet 64b/11, 64b/13
k.-i ġidā 77a/14	k.-i redā'et-i mizāc 90b/07
k.-i ġılaż 19a/02	k.+ine 8a/05
k.-i hareket 89a/15	k.+ini 8a/14
k.-i hılt-ı redī 90b/08	şiddet-i k. 8a/14
k.-i kelām 43a/07	k.+ledür 6b/11, 8a/11
k.-i ruṭūbet 2a/06, 82b/04	[=12]
k.-i ruṭūbet-i beyziyye 2b/03,	keymūs (Ar.<Grek.) 1. Mide ve karaciğerde
67b/09, 68a/13	sindirim sonu oluşan besin sıvısı. 2. Darı.
k.-i ruṭūbet-i celīdiyye 82a/01,	k. 71a/01, 78b/15
82a/05	k.+dan 64b/09
k.-i ruṭūbet-i mā 14b/10	k.+ı+(3) 52a/15, 65b/05, 68b/06
k.-i veca' 90b/13	k.-ı redī 52a/15

	k.-ı maḥmūd 65b/05	59a/05, 64a/15, 64b/07, 68b/12,
	k.-ı arzī-i şulb 68b/06	72b/12, 74a/11, 76b/14, 89b/09,
	[=6]	91a/01
keyy	(Ar.) Dağlama	k.-dı 1b/13, 7b/02
	k.+ile 23b/13, 39a/14 94a/06	k.-dıyısı 2b/15
	k.+iledür 38b/03	k.-madı 76b/03
	k.+ini 93b/01	k.-mağ 13a/01
	[=5]	k.-sa 26b/09, 74a/07, 74a/07
kez	Kez, defa, kere.	k.-up 11b/15, 22a/10, 24a/09, 30a/07,
	k. 64a/12	32a/11, 32a/15, 33a/08, 38b/15,
	k.+den 12b/04, 72b/09	46b/03, 47b/09, 53a/06, 53b/11,
	[=3]	63a/14, 74a/12, 74a/13, 89b/08
ķıḥf	(Ar.) Kafatası.	[=49]
	ķ.+a 55a/11	ķılīmiyā Bkz. iķlīmiyā.
	ḥāric-i ķ. 55a/11	k. 11a/13, 8b/15, 9b/01
	ķ.+dan 14b/05, 55a/12, 94a/07,	[=3]
	52b/02, 55a/02, 55a/12, 94a/05,	ķılķīt Bk. ḥıltīt.
	14b/03, 55a/03	k. 63a/04
	dāḥil-i ķ. 14b/05, 55a/12,	[=1]
	94a/07	ķille (Ar.) Bkz. ķillet.
	ḥāric-i ķ. 52b/02, 55a/02,	ķ.+i+(3) 7a/02
	55a/12, 94a/05	ķ.-i dimāğ 7a/02
	mevādd-ı ḥāric-i ķ. 14b/03	[=1]
	taḥt-ı ķ. 55a/03	ķillet (Ar.) Azlık, zıdlık.
	ķ.+i+(3) 5b/11	ķ. 82a/02
	ķıḥf-ı re's 5b/11	ķ.+de 15a/01
	[=11]	ķ.+i+(3) 70b/13, 28a/03, 44b/14,
ķıl-	Kılmak.	41b/11, 41b/12, 77b/05, 41b/11,
	k.-a 3a/15, 8a/15	55b/09, 44b/13, 44b/15, 45a/15,
	k.-ar 8b/12	45b/13, 44b/15, 79b/14, 41b/12,
	k.-mağla 3a/12, 21a/02, 87b/02	28a/03, 41b/10
	k.-ur 35b/09, 7b/15, 8b/02, 95b/12,	ķ.-i beyziyy 70b/13
	96a/01	ķ.-i duḥūl-i ḥammām 28a/03
	[=11]	ķ.-i dümū' 44b/14
ķılın-	Kılınmak.	ķ.-i elem 41b/11, 41b/12
	k.-a 11b/04, 13a/12, 14a/13, 18a/11,	ķ.-i ḥareket 77b/05
	24b/04, 25a/12, 26b/10, 26b/12,	ķ.-i ḥumret 41b/11, 55b/09
	28b/11, 41a/04, 48b/13, 50b/05,	ķ.-i imtilā-yı 'urūķ 44b/13
	51b/10, 56a/02, 57a/12, 57b/01,	ķ.-i ḳaṭ' 44b/15

	<p>ķ.-i ķutū' 45a/15 ķ.-i remaş 45b/13 ķ.-i seyelān 44b/15 ķ.-i Őikāl-ı 'ankebūtiyye 79b/14 ķ.-i Őikāl 41b/12 ķ.-i ta'ab 28a/03 ķ.-i verem 41b/10 ķ.+idür 81a/12 ķ.+inden 82a/04, 82b/15 ķ.+indendür 21b/15, 82a/01 [=24]</p>		
ķına	(Far.) Kına. ķ. 23b/03 [=1]		
ķınna	(Far.) Kına, kasnı. ķ. 19b/01, 23b/07 [=2]		
ķırāt	(Ar.) Orta büyüklükte beş arpa ağırlığında olan ve kuyumcular arasında kullanılan miskalin yirmi dörtte biri. ķ. 62b/13, 88b/13, 90a/04 ķ.+ı+(3) 88a/06 ķ.-i hatt-ı dakīķ 88a/06 [=4]		
ķirdān	(Ar.) Kene; kirpik diplerine düşen kırkayaklıya denir. ķ. 15b/14 ķ.+a 28a/08 tevellüd-i ķ. 28a/08 ķ.+ı+(1) 28a/02 [=3]		
ķırķ	Kırk. ķ. 48a/01, 49b/01, 50b/05, 51a/01, 51a/08, 54b/03, 54b/15, 56b/05, 57a/06 [=9]		
ķırķıncı	Kırkıncı. ķ. 47b/09		
			[=1]
		ķırķās-ı mıŐrī	(Ar.) Mısıır kağıdı. ķ. 34b/07 [=1]
		ķıŐm	(Ar.) Bölük, parça, takım. ķ. 9a/15, 9b/02, 9b/07, 9b/10 ķ.+ı+(3) 9a/15, 9b/07 ķ.-ı evvel 9a/15, 9b/07 ķ.+uñ 9b/11 [=7]
		ķıŐsa	(Ar.) Hıyar. ķ. 64a/08 bezr-i ķ. 64a/08 [=1]
		ķıŐŐar	(Ar.) İhlamur ağacının kabuğu. ķ.+ı+(3) 94a/02, 9b/11 ķ.-ı kündür 94a/02, 9b/11 [=2]
		ķıŐŐr	(Ar.) Kabuk. ķ. 48b/06, 97a/11 ķ.+ı 74a/08 ķ.-ı ķānıŐa 74a/08 [=3]
		ķıŐŐra	Bkz. ķıŐr. ķ. 60b/03, 64b/03, 64b/03, 64b/03 ķ.+ı+(3) 61a/01, 5b/07, 39b/03, 5b/06, 60b/01 ħalef-i ķ.-i dāħil 61a/01 ķıŐŐra-i dāħile 5b/07 ķ.-i fāsıde-i 'azm 39b/03 ķ.-i ħārice 5b/06 ķ.-i ŐālıŐe 60b/01 ķ.+nuñ 5b/06, 60a/15 [=11]
		ķıŐŐrāt	(Ar.) Kabuklar. ķ.+ı+(3) 60a/08, 5b/05 ķ.-ı erba'a 60a/08, 5b/05 [=2]
		ķıvām	(Ar.) Sıvının koyuluk dercesi.

- k.+da 60b/10, 60b/11, 78a/09
 [=3]
- kıyās** (Ar.) Karşılaştırma.
 k. 71a/05
 k.+dur 95a/08
 [=2]
- kıız-** Kızmak, sıcaklığı artmak.
 k.-maya 24a/03
 k.+mış+(2) 12a/05
 [=2]
- kızır-** Kızarmak.
 k.-ınca 93a/04
 [=1]
- kızdırl-** Kızdırılmak.
 k.-up 23b/14, 39b/01
 [=1]
- kızıl** Kızıl.
 k. 33a/03, 57a/07, 87b/02
 k.+ca 61a/09
 k.+dur 58a/07
 [=5]
- ki** (Far.) Ki, ki ilgeci.
 k. 13a/14, 13b/05, 14b/11, 16a/14,
 16b/08, 17a/01, 17b/12, 18a/05,
 19b/02, 19b/04, 1b/04, 1b/09, 20a/01,
 23a/09, 23b/04, 23b/13, 25b/10,
 27b/04, 29a/10, 2a/08, 30a/09, 32b/01,
 39b/03, 39b/05, 39b/06, 40a/14,
 44a/14, 70a/01, 8a/03
 [=29]
- kibār** (Ar.) Büyükler, ulular.
 k. 50b/02, 50b/05
 eşyāf-ı k.50b/02, 50b/05
 k.+a 82b/04
 maraz-ı 'uyūn-ı k. 82b/04
 k.+dan 56b/02, 43b/01
 lübāb-ı kākūle-i k. 56b/02
 remaş-ı k. 43b/01
 [=5]
- kibrīt** (Ar.) Kırmızı yakut; altın; kükürt;
 kibrit.
 k. 22a/09, 40b/03
 k.-i aşfer 28a/15, 94b/13
 [=4]
- kifāl** (Ar.) Baş damar.
 k. 42b/05, 47a/01
 k.+den 16a/11, 20a/01, 28b/08,
 34a/03, 35a/11, 38b/04, 42b/07,
 57a/11, 58b/04, 68a/03, 91a/03
 k.+le 18a/04, 51b/03
 faşd-ı k 18a/04, 51b/03
 [=15]
- kifāyet** (Ar.) Yetişme, elverme, yeterlik.
 k. 95a/11
 k.+ce 93b/13
 miqdār-ı k. 93b/13
 [=2]
- kilitle-** Kilitlemek.
 k.-ye 75b/02
 [=1]
- kim** Ki ilgeci.
 k. 10a/01, 10a/05, 10a/06, 10a/07,
 10a/11, 10a/12, 10a/14, 10b/01,
 10b/02, 10b/06, 10b/07, 10b/10,
 10b/12, 10b/13, 10b/15, 11a/07,
 11a/08, 11a/10, 11a/11, 11b/02,
 11b/03, 11b/03, 11b/07, 11b/09,
 11b/11, 12a/01, 12b/02, 12b/03,
 12a/04, 12b/05, 12a/06, 12a/06,
 12b/08, 12b/08, 12a/09, 12b/10,
 12a/11, 12b/11, 12a/12, 12a/14,
 12a/14, 12b/14, 13a/02, 13a/09,
 13a/12, 13b/01, 13b/03, 13b/08,
 13b/08, 13b/12, 14a/02, 14a/04,
 14a/05, 14a/07, 14a/08, 14a/08,
 14a/09, 14a/11, 14a/15, 14b/09,
 14b/11, 14b/11, 14b/11, 14b/13,
 15b/02, 15b/08, 15b/09, 16a/06,

16a/07,	16a/11,	16b/14,	17a/04,	32a/01,	32a/10,	32a/14,	32b/04,
17a/06,	17a/09,	17b/02,	17b/03,	32b/05,	32b/07,	32b/07,	32b/08,
17b/08,	17b/10,	18a/02,	18a/02,	32b/11,	32b/11,	33a/04,	33a/04,
18a/03,	18a/12,	18a/14,	18a/15,	33a/06,	33a/07,	33a/10,	33a/12,
18b/03,	18b/04,	18b/10,	18b/11,	33a/14,	33b/04,	33b/06,	33b/14,
19a/02,	19a/02,	19a/03,	19a/03,	33b/14,	34a/05,	34a/13,	34a/13,
19a/04,	19a/09,	19a/13,	19b/01,	34b/01,	34b/05,	34b/07,	34b/09,
19b/07,	19b/10,	1b/04,	1b/04,	34b/10,	34b/12,	34b/15,	34b/15,
20a/04,	20a/10,	20a/15,	20b/02,	35a/05,	35a/06,	35a/08,	35a/08,
20b/05,	21a/10,	21a/10,	21a/14,	35a/14,	35b/04,	35b/07,	35b/07,
21b/01,	21b/09,	21b/11,	22a/01,	35b/08,	35b/10,	35b/12,	35b/13,
22a/04,	22a/05,	22a/07,	22a/08,	35b/14,	35b/15,	36a/03,	36a/06,
22a/12,	22a/12,	22b/01,	22b/02,	36a/07,	36a/08,	36a/11,	36b/01,
22b/07,	22b/08,	22b/08,	22b/12,	36b/06,	36b/07,	36b/11,	36b/13,
22b/14,	22b/15,	23a/01,	23a/08,	37a/02,	37a/08,	37a/10,	37a/14,
23b/11,	23b/13,	23b/13,	24a/02,	37b/06,	37b/08,	37b/11,	38a/03,
24a/03,	24a/04,	24a/07,	24a/07,	38a/07,	38a/10,	38a/13,	38a/14,
24a/12,	24b/01,	24b/02,	24b/03,	38b/01,	38b/02,	38b/04,	39a/03,
24b/11,	24b/12,	24b/13,	24b/14,	39a/05,	39a/05,	39a/06,	39a/08,
24b/15,	25a/07,	25a/07,	25a/09,	39a/10,	39a/15,	39a/15,	39b/01,
25a/10,	25a/11,	25a/13,	25b/03,	39b/07,	39b/10,	39b/11,	39b/12,
25b/13,	25b/14,	26a/03,	26a/04,	3a/01,	3a/02,	3a/03,	3a/05,
26a/05,	26a/08,	26a/08,	26a/13,	3a/08,	3a/11,	3a/12,	3a/14,
26a/15,	26b/02,	26b/04,	26b/15,	3b/01,	3b/02,	3b/05,	3b/10,
27a/01,	27a/04,	27a/04,	27a/05,	3b/14,	3b/15,	40a/01,	40a/05,
27a/12,	27b/07,	27b/08,	27b/08,	40a/05,	40a/08,	40a/15,	40b/02,
27b/11,	27b/14,	27b/15,	28a/04,	40b/03,	40b/03,	40b/04,	40b/07,
28a/05,	28a/06,	28a/08,	28a/09,	40b/14,	40b/14,	41a/02,	41a/14,
28a/10,	28a/11,	28b/08,	28b/14,	41b/05,	41b/10,	42a/02,	42a/06,
29a/04,	29a/05,	29a/06,	29a/07,	42a/07,	42a/07,	42a/08,	42a/08,
29a/13,	29a/14,	29b/01,	29b/04,	42a/10,	42a/12,	42a/14,	42a/15,
29b/11,	2a/10,	2b/07,	2b/15,	42b/04,	42b/13,	43a/04,	43b/03,
30a/02,	30a/05,	30a/06,	30b/02,	43b/05,	43b/06,	43b/07,	43b/08,
30b/03,	30b/05,	30b/05,	30b/06,	43b/14,	44a/01,	44a/09,	44a/11,
30b/08,	30b/10,	30b/11,	30b/13,	44a/12,	44b/07,	44b/11,	44b/12,
30b/15,	30b/15,	31a/01,	31a/05,	45a/03,	45a/12,	45a/12,	45a/15,
31a/07,	31a/08,	31a/14,	31a/15,	45b/03,	45b/04,	45b/05,	45b/07,
31b/01,	31b/03,	31b/08,	31b/10,	45b/10,	45b/15,	46a/02,	46a/02,
31b/12,	31b/13,	31b/14,	31b/15,	46a/03,	46a/07,	46a/08,	46a/09,
				46a/10,	46a/12,	46a/13,	46a/15,

46b/03,	46b/07,	46b/10,	46b/12,	61a/15,	61b/01,	61b/02,	61b/08,
46b/14,	46b/14,	46b/15,	47a/03,	61b/09,	61b/09,	61b/10,	62a/02,
47a/08,	47a/10,	47a/14,	47b/04,	62a/04,	62a/12,	62b/01,	62b/03,
47b/05,	47b/05,	47b/11,	47b/11,	62b/08,	62b/08,	62b/09,	63a/03,
47b/15,	48b/08,	48b/09,	48a/10,	63a/05,	63a/05,	63a/11,	63a/15,
48a/14,	49a/02,	49a/02,	49a/05,	63b/02,	63b/03,	63b/04,	63b/05,
49a/08,	49a/12,	49a/14,	49b/03,	63b/07,	63b/08,	63b/10,	63b/11,
49b/06,	49b/08,	49b/14,	4a/02,	63b/15,	63b/15,	64a/01,	64a/01,
4a/03,	4b/02,	4b/03,	4b/04,	64a/02,	64a/05,	64a/08,	64a/13,
4b/07,	4b/09,	4b/15,	50a/08,	64b/05,	64b/09,	65a/07,	65a/08,
50a/11,	50a/14,	50b/03,	50b/07,	65a/09,	65a/11,	65b/01,	65b/04,
50b/08,	50b/08,	50b/11,	50b/13,	65b/05,	65b/13,	65b/15,	66a/02,
51a/03,	51a/04,	51a/05,	51a/06,	66a/03,	66a/03,	66a/04,	66a/09,
51a/08,	51a/11,	51a/13,	51a/14,	66a/10,	66a/11,	66a/13,	66b/03,
51b/02,	51b/06,	51b/12,	52a/05,	66b/04,	66b/06,	66b/06,	66b/12,
52a/06,	52a/06,	52b/03,	52b/07,	66b/14,	67a/01,	67a/02,	67a/07,
53a/07,	53a/12,	53a/15,	53b/01,	67a/09,	67a/10,	67a/13,	67b/06,
53b/03,	53b/13,	53b/15,	54a/06,	67b/07,	67b/11,	67b/14,	68a/09,
54a/08,	54a/09,	54a/13,	54b/02,	68a/12,	68a/12,	68b/02,	68b/03,
54b/07,	54b/08,	54b/10,	54b/11,	68b/04,	68b/06,	68b/07,	68b/08,
54b/12,	54b/13,	55a/01,	55a/08,	68b/09,	68b/11,	68b/14,	68b/15,
55b/01,	55b/04,	55b/09,	55b/11,	69a/03,	69b/01,	69b/03,	69b/06,
56a/07,	56a/13,	56a/16,	56b/03,	69b/09,	69b/12,	69b/15,	6a/04,
56b/07,	56b/08,	56b/09,	57a/01,	6b/05,	6b/06,	6b/11,	6b/12,
57a/07,	57a/09,	57a/09,	57a/10,	6b/13,	70a/03,	70a/08,	70a/13,
57a/12,	57a/15,	57b/02,	57b/04,	70a/13,	70a/15,	70b/06,	70b/10,
57b/08,	58a/01,	58a/03,	58a/05,	70b/11,	70b/13,	70b/15,	71a/01,
58a/09,	58a/14,	58b/03,	58b/03,	71a/01,	71a/04,	71a/06,	71a/07,
58b/06,	58b/07,	58b/09,	59a/01,	71a/08,	71a/09,	71a/10,	71a/12,
59a/02,	59a/06,	59a/08,	59a/15,	71a/13,	71a/14,	71b/14,	72a/03,
59b/01,	59b/04,	59b/05,	59b/05,	72a/04,	72a/06,	72a/07,	72a/11,
59b/06,	59b/07,	59b/08,	59b/12,	72b/03,	72b/04,	72b/05,	72b/07,
59b/14,	59b/15,	5a/01,	5a/03,	72b/08,	72b/09,	72b/10,	72b/12,
5a/05,	5a/09,	5a/10,	5a/12,	72b/14,	72b/15,	73a/02,	73a/04,
5a/13,	5b/01,	5b/02,	5b/02,	73a/05,	73a/06,	73a/08,	73a/09,
5b/05,	5b/07,	5b/14,	60a/11,	73a/10,	73b/02,	73b/02,	73b/03,
60b/01,	60a/13,	60a/14,	60b/02,	73b/06,	73b/09,	73b/11,	73b/12,
60b/05,	60b/03,	60b/04,	60b/13,	73b/14,	74a/01,	74a/14,	74b/09,
61a/06,	61a/01,	61a/04,	61a/08,	74b/15,	75a/07,	75a/11,	75a/14,
61a/11,	61a/09,	61a/10,	61a/11,				

75b/03, 75b/04, 75b/05, 75b/06,	91a/10, 91a/14, 91b/05, 91b/06,
75b/11, 76a/03, 76a/04, 76a/05,	91b/12, 92a/08, 92a/08, 92a/13,
76a/09, 76a/10, 76a/11, 76a/14,	92b/01, 92b/08, 92b/09, 92b/12,
76b/03, 76b/03, 76b/04, 76b/09,	92b/12, 93a/05, 93a/12, 93b/04,
76b/10, 76b/11, 76b/11, 76b/12,	93b/11, 93b/12, 93b/15, 94a/02,
76b/14, 76b/15, 76b/15, 77a/03,	94a/03, 94a/08, 94a/12, 94a/15,
77a/03, 77a/10, 77a/12, 77b/08,	94b/01, 94b/04, 94b/05, 94b/13,
77b/09, 77b/09, 77b/11, 77b/11,	95a/01, 95a/05, 95a/06, 95a/07,
77b/12, 77b/12, 77b/13, 78a/06,	95a/13, 95a/14, 96b/08, 97a/02, 9a/02,
78a/07, 78a/08, 78a/09, 78a/10,	9a/04, 9a/05, 9a/11, 9a/14, 9b/01,
78a/12, 78a/13, 78a/13, 78a/15,	9b/04, 9b/04, 9b/13, 9b/15
78b/01, 78b/04, 78b/04, 78b/06,	[=913]
78b/07, 78b/08, 78b/08, 78b/10,	kimse Kimse, herhangi biri.
78b/11, 78b/11, 78b/13, 78b/15,	k.+nünj 81b/04, 81b/05
79a/02, 79a/06, 79a/06, 79a/10,	k.+ye 32a/07, 64b/15, 65a/01, 78b/11,
79a/13, 79b/02, 79b/07, 7a/01, 7a/05,	79a/03
7a/15, 7b/02, 7b/03, 7b/08, 7b/10,	[=7]
7b/13, 7b/14, 80a/01, 80a/11, 80b/09,	kirpik Kirpik.
81a/09, 81a/11, 81b/10, 82a/10,	k. 22a/15, 32a/15
82a/13, 82a/15, 82b/01, 82b/04,	[=2]
83a/01, 83a/02, 83a/08, 83a/09,	kişi Kişi.
83b/10, 83b/12, 84a/01, 84a/02,	k. 32a/11, 77a/09
84a/05, 84a/06, 84a/14, 84b/01,	[=2]
84b/06, 84b/10, 84b/12, 84b/13,	kitāb (Ar.) Kitap.
84b/14, 84b/14, 84b/15, 85a/01,	k.+da 11a/08
85a/03, 85a/03, 85a/04, 85a/05,	āhir-i ki. 11a/08
85a/06, 85a/08, 85b/12, 85b/15,	[=1]
86a/05, 86a/11, 86a/13, 86a/14,	kitābet (Ar.) Yazı yazma, katiplik.
86b/01, 86b/05, 86b/12, 87a/02,	k.+i+(3) 6a/11
87a/08, 87a/15, 87a/15, 87b/03,	k.-i yūnanca 6a/11
87b/09, 87b/12, 87b/12, 87b/13,	[=1]
87b/14, 87b/14, 88a/01, 88a/03,	ko- Komak.
88a/05, 88a/06, 88a/13, 88b/05,	k.-mağla 49a/04
88b/09, 88b/15, 89a/05, 89a/07,	k.-mağ 17a/01, 42b/03
89a/08, 89a/11, 89a/12, 89b/01,	k.-mağdan 44b/01
89b/02, 89b/07, 89b/14, 8a/02, 8a/03,	k.-yıla 11b/06
8a/04, 8a/10, 8a/14, 8a/15, 8b/01,	[=5]
8b/02, 8b/03, 8b/05, 8b/05, 8b/11,	konul- Konulmak.
8b/13, 90a/02, 90a/05, 90a/07, 90b/15,	

- k.-a 17b/10, 18b/04, 29a/01, 30a/08, 30a/09, 32b/14, 33a/12, 45b/03, 52b/09, 68a/05, 79a/08, 82a/06, 82b/11
k.-mayup 79a/12
k.-sa 77b/06
k.-up 70a/02, 76a/01
[=17]
- kop-** Kopmak.
k.-ar 63b/13
[=1]
- kor** Kor, ateş.
k. 12a/05
[=1]
- korḳul-** Korkulmak.
k.-sa 20a/10
[=1]
- koḳu** Koyu.
k.+ca 45b/11
[=2]
- koḳul-** Koyulmak.
k.-a 69a/09, 87b/06
k.-up 12b/09, 85a/14, 92a/10
[=5]
- könlek** Gömlek.
k.+in 43a/08
[=1]
- ḳuddām** (Ar.) Ön taraf, ileri taraf.
k.+ı+(3) 4b/12, 5a/08, 5b/05
k.-ı 'ankebütiyye 4b/12
k.-ı beyziyye 5a/08
k.-ı 'inebiyye 5b/05
k.+ındaki 4b/03
k.+ından 4b/05
[=5]
- ḳudret** (Ar.) Kuvvet, güç.
k. 24b/09, 24b/12
tamām-ı k. 24b/09
[=2]
- ḳūḳıyā** (Ar.<Grek.) Çeşitli bitkilerin bir araya getirilmesiyle elde edilen bir tür hap.
k. 51b/02, 73a/11, 85b/12, 91a/10
k.+yıla 65a/11, 68a/10, 69a/01, 81b/11, 85a/08
[=9]
- ḳulak** Kulak.
k.+da 91a/09
'alīl-i k. 91a/09
[=1]
- ḳulḳadis** (Grek.) Beyaz renkli madeni bir tuz.
k. 48a/08, 63a/06
[=2]
- ḳulḳaḳār** Bkz.ḳulḳadis.
k. 16b/01, 23a/12, 26b/11, 48a/11, 9b/03
[=5]
- ḳulḳaḳār-ı ḳızıl** (Grek.+T.) Kıızıl renkli madeni bir tuz
k. 33b/08
[=1]
- ḳum** Kum.
k.+unı 84a/14
[=1]
- ḳūr** (Ar.) Yüksek yer.
ç. 31a/07
[=1]
- ḳurb** (Ar.) Yakınlık.
k.+ı+(3) 25a/08, 32a/12, 6a/09
k.-ı ḥācib 25a/08, 32a/12
k.-ı menḥireyn 6a/09
k.+ındadır 7b/11, 7b/11
māḳ-ı aşḡar-ı k. 7b/11
māḳ-ı ekber-i k. 7b/11
[=5]
- ḳurş** (Ar.) Yuvarlak, hap şeklinde ilaçlar.
k.+ı+(3) 66a/04, 86a/05

	<p> kı.-ı benefsec 66a/04, 86a/05 [=2] kıuru Kuru. kı. 43a/06 [=1] kıuru- Kurumak. kı.+sa 86b/15 kı.-ya 12b/10, 74b/07 [=3] kıurudul- Kurutulmak. k.-up 44a/07, 74b/15 [=2] kıurūh (Ar.) Yaralar. kı. 13a/15, 14b/08, 16a/01, 17b/02, 28b/05, 30b/06, 35a/13, 51a/06, 57a/05, 57b/13, 61a/08, 61b/08, 63b/03, 63b/07, 96a/01 kı.+a 23b/05, 93a/13, 9b/01, 59a/13 ‘ilāc-ı kı. 59a/13 kı.+da 23a/09, 43b/11, 57a/01, 59b/08, 8b/13, 95b/04, 96b/02, 96b/05, 9b/07, 9b/14, 70a/09, 17b/01, 64b/04, 61a/09, 61a/10 aṣār-ı kı. 70a/09 bāb-ı kı. 17b/01, 64b/04 ibtidā-yı kı. 61a/09, 61a/10 kı.+dan 10a/06, 81a/03 kı.+ı+(1) 35a/13 kı.+ı+(1) 57b/13 envā-ı kı. 57b/13 kı.+ı+(3) 95a/14, 17a/02, 56b/10, 95b/04, 66b/04, 58a/08, 70a/03, 96b/03 kı.-ı ı ‘atīke 95a/14 kı.-ı ‘ayn 17a/02, 56b/10, 95b/04 kı.-ı gāyire 66b/04 kı.-ı karniyye 58a/08 kı.-ı raṭbe 70a/03 </p>	<p> kı.-ı seretanī 96b/03 kı.-uṅ 59a/15 [=47] kıurut- Kurutmak. kı.-maḳ 53a/13 [=1] kıus- Kusmak. kı.-maḳdan 43a/09, 71b/12, 73b/05, 85b/06, 86a/08 [=5] kıuṣūr (Ar.) Kabuklar. kı. 60a/08 kı.+ı+(3) 90a/06, 44a/04, 54b/12, 62b/14, 62a/15, 62a/0563b/01 47a/10, 74b/04, 34b/06, 60a/12, 35b/15, 44a/05, 46b/04, 29b/13, 91b/13, 44b/08 kı.-ı beyz 90a/06 kı.-ı beyz-i decāc 44a/04, 54b/12 kı.-ı beyz-i mükelles 62b/14 kı.-ı beyz-i na‘am 62a/15, 62a/05 kı.-ı cevz-i raṭb 63b/01 kı.-ı fūcil 47a/10 kı.-ı gāreb-i müceffef 74b/04 kı.-ı haṣb-i erzen 34b/06 kı.-ı karniyye 60a/12 kı.-ı kündür 35b/15 kı.-ı raḳīk 44a/05 kı.-ı rummān-ı hūlv 46b/04 kı.-ı rumman 29b/13, 91b/13 mā’-i kı.-ı haṣḥāṣ) 44b/08 [=18] kıuṣāre (Ar.) Bir şeyi damla damla akıtma. kı. 78b/15, 78b/15 kı.+ı+(3) 79a/01 kı.-i mezkūr 79a/01 [=3] </p>
--	--	---

- kuṭū'** (Ar.) Su kesilmek.
k. 43a/15, 43b/03, 45a/01, 45a/15
killet-i k. 45a/15
[=4]
- kūṭūlī** (Grek. <kūṭūlīdūn) Kaya koruğu.
k. 74a/02, 85a/12
[=2]
- kuṭun** (Ar.) Pamuk.
k. 21a/02, 21b/11, 37b/08, 39b/15, 72b/15, 48b/05
dühn-i ḥabb-ı k. 48b/05
k.+dan 54a/04
k.+ı+(3) 93b/15, 33a/12, 20b/06
k.-ı 'atīk 93b/15
k.-ı leyyin 33a/12
k.-ı meblül 20b/06
k.+la 21b/11, 50b/12, 54a/04, 94a/01
[=14]
- kuvā** (Ar.) Kuvvetler, güçler.
k.+yı+(3) 95a/05, 95a/06, 97a/01
k.-yı edviye-i müfrede 95a/05, 95a/06
k.-yı muhtelif 97a/01
[=3]
- kuvve** (Ar.) Kuvvet, güç.
k.+ı+(3) 5a/03
k.-i bāşıra-i dāhile 5a/03
[=1]
- kuvvet** (Ar.) Güç, kudret.
k. 10a/13, 12b/01, 15b/03, 16a/13, 38b/05, 42b/06, 58b/04, 66a/05, 82a/02, 88a/12, 88b/10, 92a/11, 94b/01, 97a/04
hıfz-ı k. 12b/01
merātib-i k. 13b/02
k.+de 60b/10, 60b/11, 96b/12
k.+den+(zafikuvvet) 46a/03
k.+e 14b/15
- k.+ı+(2) 11a/07, 12a/07, 12b/10, 59a/08, 59a/09, 5a/04, 84a/06, 8b/06
k.+ı+(3) 97a/02, 7a/14, 3b/13, 78b/12, 10a/12, 95a/13, 97a/02, 69b/12, 8a/13, 39b/08, 76a/01, 8a/12, 6a/05, 6b/10
k.-i arzıyye 97a/02
k.-i başar 7a/14
k.-i bāşıra 3b/13, 78b/12
k.-i def' 10a/12
k.-i fi'il 95a/13
k.-i ḥārre 97a/02
k.-i men' 69b/12
k.-i muğayyire 8a/13
k.-i şedīde 39b/08, 76a/01
k.-i 'użv 8a/12
k.-i bāşıra 6a/05
k.-i hareket 6b/10
k.+le 17a/12, 31a/10, 96a/03
k.+lerinden 6a/13
[=46]
- kuzi** Kuzu.
k. 64a/03
[=1]
- kübr** (Ar.) Büyüklük.
k. 83a/15, 83a/15
k.+ı+(2) 83a/07
k.+ı+(3) 79b/13, 79b/11
k.-i 'ayn 79b/13
k.-i beyziyye 79b/11
[=5]
- kübrā** (Ar.) Daha büyük, en büyük.
k.+dan 75b/08
zāviye-i k. 75b/08
k.+dur 80b/05
[=2]
- küdüret** (Ar.) Bulanıklık.
k. 65a/09
k.+ı+(2) 52b/09, 78a/12

k.+idür 2b/02, 2b/04
k.+indendür 82a/09
[=6]
kühület (Ar.) Alkol, ispirto.
k.+le 2b/06
 esbâb-ı k. 2b/06
[=1]
kühület (Ar.) Olgunluk çağı.
k.15a/08
 sinn-i k. 15a/08
[=1]
külek Tahta kova, gerdel.
k.+de 12b/10, 44a/07, 74b/07, 74b/15,
75a/15
[=5]
külî (Ar.) Umumi, bütün; çok.
k.+si 10a/03, 38b/11, 39a/11, 43a/06,
58a/07, 58a/08, 58b/11, 61b/14,
74a/12, 79b/03, 84b/08, 9b/04
k.+sin 39a/09, 54b/01
k.+sinde 80a/02
k.+sinden 48a/13, 52b/04
k.+sine 91a/13
k.+sini 67b/10
k.+sün 65b/14
[=20]
kümâd (Ar.) Kompres, tampon.Yara ve beze
üzerine konan kızdırılmış bez parçası.
k. 93a/03
k.+ı+(3) 93b/05
 k.-ı hârre93b/05
[=2]
kümd Bkz. kümde.
k.+dür 49b/13
[=1]
kümde (Ar.) Renk değiştirme.
k.+dür 34b/01
 ağber-i k. 34b/01
[=1]

kümüdet Bkz. kümde.
k.+ı+(3) 34b/02, 37b/03
 k.-i levn 34b/02
 k.-i müteğayyir 37b/03
[=2]
kündür (Far.) Bir ağacın zamkı, ak günlük.
k. 9b/01,9b/09, 9b/11, 10a/02, 19b/04,
27a/06, 27a/10, 41a/01, 41a/03,
47a/06, 47a/12, 55a/13, 59b/12,
61a/15, 95a/02, 97b/09
 duḳāk-ı k. 55a/13, 95a/02
 duḳān-ı k. 27a/10, 41a/01,
41a/03, 97b/09
 ḳāḳ-ı k. 9b/09
 ḳışār-ı k. 9b/11
k.+den 66a/09, 66a/11, 94a/02, 35b/15
 ḳışār-ı k. 94a/02
 ḳuşūr-ı k. 35b/15
k.+le 38b/10, 56a/13
 duḳān-ı k. 56a/13
k.-ı+(3) 57a/03
 k.-i zeker 57a/03
[=23]
kündüs Kündüs.
k. 18a/09, 51b/12, 93a/06
k.+ı+(3) 51b/07
 k.-i ḥadīṣ 51b/07
[=4]
küre (Ar.) Yuvarlak nesne.
k. 25b/02, 25b/10
[=2]
kürsî (Ar.) Oturulacak yüksekçe yer.
k. 75b/06
[=1]
kerş-i bahır (Far.+Ar.) Deniz köpüğü.
k. 62a/08
[=1]
küsfer Bkz. küzbere.
k.+yile 92b/10

- mā' -i k. 92b/10
[=1]
küşüş (Ar.) Bağ sarmaşığı.
k. 64a/08
bezr-i k. 64a/08
[=1]
küşüşā Bkz. küşüş.
k. 65a/03
[=1]
küvve (Ar.) Delik.
k. 79b/08, 80a/05
[=2]
küzbere (Ar.) Asmacık denilen bitki.
k.+yile 37b/13
mā' -i k.37b/13
[=1]

L

- lā-büdd** (Ar.) Lazım, gerekli.
l.+dür 8a/15, 14b/07
[=2]
lā-cerem (Ar.) Şüphesiz.
l. 2b/15, 42b/11, 45a/01
[=3]
lāden (Far.) Bir cins çalı.
l. 19b/05, 51b/04
l.+le 85b/14
[=3]
lāhiķ (Ar.) 1.Yetişen, ulaşan. 2.Eklenen. 3. Yeni.
l. 5a/03, 69b/04
[=2]
laḥāz (Ar.) Göz kuyruğu.
l.+a 87a/09
l.+da 87a/10

- [=2]
laḥm (Ar.) Et.
l. 22a/12, 35b/11, 35b/11, 35b/13,
35b/14, 36a/01, 36a/01, 36a/14,
40a/14, 40b/14,59b/14, 94a/03
enbāt-ı l. 36a/01, 36a/01,
94a/03
l.+a 40b/12
l.+da 96b/07
l.+dan 35b/02, 35b/03, 39a/11, 40a/09
l.+i+(1) 40b/08
l.+i+(3) 36a/05, 127b/10, 31a/03,
51b/06, 73a/15, 84b/06, 40a/09,
36b/02
cerīde-i l.-ı zāyid 36a/05
l.-ı baķar 27b/10, 31a/03,
51b/06, 73a/15, 84b/06
l.-ı fāsid 40a/09
l.-ı şulb 36b/02
l.+uḡ 35b/08
[=28]
laḥme Bkz. laḥm
l. 40b/10, 49a/05, 49a/06
l.+den 49a/02
l.+i+(3) 40a/12, 40b/03, 40b/06
l.-i ṭabī'iyye 40a/12, 40b/03,
40b/06
l.+nūḡ 38a/03
l.+ye 41a/02
nokşān-ı l. 41a/02
l.+yi+(1) 40b/10, 41a/01
[=11]
laḥm-ı zāyid (Ar.) Bedenin bir yerinde hastalık sonucu çıkan et parçası.
l. 22a/13, 41a/07, 77b/12, 96b/05
l.+den 22a/08
l.+dür 22a/05
l.+e 48a/09
l.+i+(1) 57a/13

	'ilāc-ı l. 57a/13		kalīl-i l. 81b/02
	l.+i+(3) 57a/13		tedbīr-i l. 73b/13
	l.-i ekşer 57a/13		[=19]
	[=9]	laṭīfe	Bkz. laṭīf.
laḥmī	Etle ilgili.		l. 60b/07
	l. 56a/15		l.+den 7b/14
	[=1]		āfāt-ı l. 7b/14
laḥmiyye	(Ar.) Vücutun çeşitli yerlerinde su		l.+dür 96b/15, 30a/03
	toplansması, istiska hastalığının bir türü.		ḥārre-i l. 96b/15
	l. 36a/14, 36b/10		ruṭūbet-i būraḳıyye-i l. 30a/03
	l.+de 36b/01		[=4]
	l.+dür 49a/06	lāyık	(Ar.) Yakışan, yaraşır, yakışık.
	leyyine-i ḥamrā' -i l. 49a/06		l. 10b/10, 8a/14
	[=4]		[=2]
lākin	(Ar.) Ama, fakat.	laz'	(Ar.) Yakmak.
	l. 10a/13, 10b/08, 13b/04, 17b/05,		l. 14b/06, 39a/02, 59a/13, 60b/08,
	2a/03, 2b/06, 36a/10, 38a/02, 39a/02,		63b/02, 78b/09, 79a/08, 8b/10,
	39b/05, 3a/02, 3a/10, 41b/03, 43a/14,		90b/13, 96b/01
	43b/06, 45b/07, 46b/13, 48b/14,		şiddet-i l. 90b/13
	53b/06, 59a/06, 59b/13, 61a/13,		l.+ı+(1) 96a/15
	63a/01, 64a/01, 67a/01, 69a/09, 6a/09,		l.+suz 9a/07
	71b/01, 74b/08, 79a/04, 80b/11,		[=12]
	81b/02, 96b/06, 9b/12	laza'a	Bkz. laz'.
	[=34]		l. 22b/14, 22b/14, 38a/02, 39a/03,
laḳt	(Ar.) Yerden toplama.		95b/03, 96b/03, 96b/06, 9a/02
	l. 53b/10, 54a/14, 54b/01		ḥırrīfi-i māliḥe-i l. 22b/14
	l.+dan 53a/14, 54a/12		l.+dandur 42a/07
	[=5]		ḥılt-ı l. 42a/07
laṭīf	(Ar.) Yumuşak, hoş, güzel.		l.+dur 9b/04, 58b/03
	l. 28b/11, 44a/06, 77a/14, 7a/10,		l.+nuḡ 43a/13
	7a/12, 7a/12, 81a/15, 81b/07, 82a/11		ruṭūbet-i l. 43a/13
	l.+dür 97b/01		l.+yıla 38a/07
	l.+i+(3) 9a/06, 9a/07, 97a/06, 10b/05		[=13]
	l.-i beyāz-ı beyz 9a/06, 9a/07	lāzım	(Ar.) Gerek.
	l.-i muḥallil 97a/06		l. 15a/02, 91a/06
	l.-i müteḥallil 10b/05		l.+dur 54a/11
	l.+ini 82a/14		l.+ı+(3) 14b/13
	l.+le 15a/07, 81b/01		l.-ı maraḳ 14b/13
	l.+le 81b/02, 73b/13		[=4]

lāzüverd (Ar.) Laciverd, koyu mavi, değerli bir süs taşı.

1. 27a/10, 27a/11, 27b/05

1.+le 27b/02

[=4]

leben (Ar.) Süt.

1. 27b/10, 28b/12, 37a/11, 42a/13, 73a/15, 83a/02, 9a/06, 9a/09

1.+den 88a/02

1.+e 43b/03

1.+i+(3) 42b/02, 47a/01, 47a/03,

47a/06, 47b/03, 47b/11, 48a/01,

51b/11, 65b/08, 65b/09, 93a/12,

93a/15, 64a/02, 81b/12, 43a/13,

59a/12, 29a/07, 29a/14, 45a/04,

63a/02

1.-i cāriye 42b/02, 47a/01,

47a/03, 47a/06, 47b/03,

47b/11, 48a/01, 51b/11,

65b/08, 65b/09, 93a/12,

93a/15

1.-i ḥalīb 64a/02

1.-i kebī 81b/12

1.-i nisā 43a/13, 59a/12

1.-i ütün 29a/07, 29a/14,

45a/04, 63a/02

1.+inden 97a/12

1.+le 33a/14, 68a/04

[=33]

lebs (Ar.) Giyecek şey.

1. 56a/14, 7b/01

[=2]

lems (Ar.) Yapışmak.

1. 55b/10

1.+de 36b/02, 36b/04

taht-ı l. 36b/02, 36b/04

[=3]

leṭāfet (Ar.) Latiflik, hoşluk, yumuşaklık.

1.82a/11

ğılaz-ı l. 82a/11

1.+idür 81a/12

[=2]

leṭāyif (Ar.) Yumuşak, hoş, güzel.

1. 59a/08

ṭayāhīc-i l. 59a/08

[=1]

levn (Ar.) Renk, boya.

1. 2a/04, 31b/12, 45b/12, 55b/04,

71a/05, 71b/07, 71b/08, 79a/15,

79b/05

ḥumret-i l. 55b/04

kehl-i l. 45b/12

teğayyür-i l. 57b/11, 79a/15

1.+de 3a/12, 60b/10, 60b/10, 78a/09,

81a/06

teğayyür-i l. 81a/06

1.+dür 34b/02

kümüdet-i l. 34b/02

1.+i+(1) 55b/09

1.+i+(2) 28b/04, 29b/09, 34a/01,

34a/08, 34a/15, 34b/01, 3a/10, 49b/04,

49b/06, 49b/10, 49b/13, 4a/15, 4b/06,

4b/13, 58a/02, 58a/04, 58a/06, 58a/07,

58a/12, 64b/11, 67a/03, 71a/06,

71b/06, 72b/02, 72b/02, 72b/02,

79b/03, 80b/10, 83a/12

1.+i+(3) 94b/11, 79b/02, 71a/09,

37b/03, 3a/12, 2b/06, 79b/01, 71a/04,

71a/09, 71b/09, 64b/09, 64b/08,

64b/08

1.-i 'ayn 94b/11

1.-i buḥār 79b/02

1.-i büşre 71a/09

1.-i cefn-i evvel 37b/03

1.-i celīdiyye 3a/12

1.-i eş'al 2b/06

1.-i ḥılt 79b/01

1.-i 'inebiyye 71a/04, 71a/09

	l.-i sîmā 71b/09		[=6]
	l.-i ṭabī' 64b/09		
	teğayyür-i l.-i karniyye		leyyine Bkz. leyyin.
	64b/08, 64b/08		l.+dür 5a/08
	l.+idür 2b/04, 83a/05		l.+i+(3) 49a/06, 2a/06
	sevād-ı l. 2b/04		l.-i ḥamrā' -i laḥmiyye 49a/06
	teğayyür-i l. 83a/05		l.-i melmesī 2a/06
	l.+ine 79b/01		l.+yiledür 13a/15
	teğayyür-i l. 79b/01		edviyye-i l. 13a/15
	l.+iyile 2a/08, 5b/01		[=4]
	l.+le 80b/10		leyyinet Bkz. leyyin.
	[=64]		l. 97a/03
levz	(Ar.) Badem.		l.+i+(2) 4a/09
	l.+de 78a/07		[=2]
	l.+den 77a/13		lezic (Ar.) Yapışkan, yoğun.
	dühn-i l. 77a/13		l. 76b/10
	l.+i+(3) 65b/07		[=1]
	dühn-i l.-i ḥulv 65b/07		lezice Bkz. lezic.
	l.+le 31a/10		l.9a/06
	[=4]		raṭbe-i l. 9a/06
leyl	(Ar.) Gece.		l.+den 27b/07
	l. 44a/11, 44a/12		l.+dür 32a/03, 8b/10
	nevm-i l. 44a/11, 44a/12		cism-i şaḥm-ı l. 32a/03
	l.+den 82a/15		raṭbe-i l. 8b/10
	ruṭbet-i hevā-yı l. 82a/15		l.+i+(3) 9a/01, 96a/10
	[=3]		raṭbe-i l.-i edviye 9a/01
leyle	(Ar.) Bir gece, bir tek gece.		aḥlāt-ı ġalīze-i l. 96a/10
	l. 40b/02		l.+yi+(1) 96a/04, 97b/05
	l.+i+(3) 46a/11		aḥlāt-ı l. 96a/04, 97b/05
	l.-i vāḥide 46a/11		[=8]
	[=2]		
leyyin	(Ar.) Yumuşak.		liḥye (Ar.) Sakal.
	l. 33a/12, 66a/13		l.+de 27a/01
	ḳuṭun-ı l. 33a/12		[=1]
	l.+dür 4a/01, 6a/13		līlenc (Ar.) Çivitotu.
	l.+e 49a/15		l. 74b/11
	şey' -i l. 49a/15		[=1]
	l.+le 86b/05		līnet (Ar.) Yumuşaklık.
	cāmi' -i l. 86b/05		l. 62b/08
			[=1]

- lisān** (Ar.) Dil.
l.+a 91a/06
[=1]
- lisānū's-şevr** (Ar.) Sığır dili.
l. 64a/06
[=1]
- lu'āb** (Ar.) Ağızdan akan su.
l. 42a/13
l.+i+(3) 70a/11, 43a/14
l.-i bezr-i kaṭūnā 70a/11
l.-i ḥabb-ı sefercel 43a/14
[=3]
- lu'be** (Ar.) Salya.
l. 27b/09
[=1]
- luffāḥ** (Ar.) Büyük ve geniş yapraklı, kokulu bir bitki.
l. 10a/08, 44a/12, 92a/01
aşl-ı luffāḥ 92a/01
mā' -i luffāḥ 10a/08
[=3]
- luṭf** (Ar.) Hoşluk, güzellik.
l. 28b/10, 96b/06
[=2]
- lübāb** (Ar.) Her nesnenin iyisi, her şeyin özü.
l.+i+(3) 56b/02
l.-i kākūle-i kibār 56b/02
[=1]
- lūk** (Ar.) Lak ağacı ve bu ağaçtan elde edilen zamk
l. 52a/05
[=1]
- lü'lü'** (Ar.) İnci.
l. 11b/03, 50b/04, 86b/07, 89b/02, 90a/03, 90a/10, 90a/11
l.+i+(3) 16b/10, 47a/15, 47b/06, 62a/06, 55b/12, 62a/14, 64a/15, 64b/06

l.-i ğayr-ı meşķūb 16b/10, 47a/15, 47b/06, 62a/06, 55b/12, 62a/14, 64a/15, 64b/06
[=15]

lü'lü' -i muşavvel (Ar.) Yıkanmış inci.

l. 90b/01

[=1]

lüzüçet (Ar.) Yapışkanlık.

l. 76b/02

l.+idür 75a/12

l.+le 9a/02

[=3]

M

- mā'** (Ar.) 1. Su. 2. Bir tür hastalık.
m. 29a/04, 2a/13, 5a/11, 5a/12, 71a/14, 71b/05, 72a/03, 72a/04, 72a/05, 72a/08, 72a/10, 72b/01, 72b/03, 72b/04, 73a/01, 73a/04, 73a/06, 73b/03, 73b/12, 74a/06, 75a/09, 75a/14, 76b/07, 76b/08, 76b/09, 76b/10, 76b/11, 76b/14, 77a/02, 77a/03, 77a/04, 77b/06, 79a/10, 80a/03, 81a/07, 87b/13, 92a/05
aḥz-ı m. 79a/10
istiḥkām-ı kadaḥ-ı m. 72a/10
kadaḥ-ı m. 5a/12
kaṭ'-ı m. 74a/06
m.+da 72a/07, 72a/11, 75a/07, 79a/14, 85a/10, 97b/03
m.+da 76a/15, 74b/10
fevķ-i m. 76a/15
ibtidā-yı m. 74b/10

m.+dan 3a/10, 78a/02, 78a/04, 72a/05,
79a/13, 72b/06
 hül-i m. 72a/05
 ibtidā-yı m. 79a/13
 verā'-ı m. 72b/06
m.+dandur 73a/08
m.+dur 78a/10, 78b/04, 78b/08,
78b/11, 78a/12
 'illet-i m. 78a/12
m.+i+(3) 95a/09, 37a/12, 56a/06,
67a/11, 69b/15, 94b/10, 95a/03,
37b/01, 44b/10, 55a/13, 44a/05,
47b/11, 89b/04, 44b/10, 44b/12,
68a/05, 88b/02, 88a/11, 86a/10,
64a/04, 64a/12, 56a/09, 56a/10,
84b/03, 35a/10, 45b/08, 81a/08,
37b/08, 74a/06, 47a/09, 73b/15,
74b/07, 93a/02, 63a/14, 20a/11,
22b/03, 22b/04, 28a/11, 31a/09,
31b/09, 35a/10, 40a/04, 44b/04,
50a/01, 50b/12, 91b/10, 92a/02,
11b/11, 30a/13, 30b/01, 30b/10,
56a/09, 56a/10, 9b/10, 32b/14,
34a/09, 35a/12, 37b/01, 46a/15,
65a/03, 86a/10, 92a/09, 10a/02,
13b/15, 21b/13, 59b/03, 66a/08,
66a/12, 9a/06, 9a/09, 46b/02, 59b/04,
18b/02, 20b/06, 20b/08, 44b/08,
92b/10, 37b/13, 10a/08, 86a/12,
44b/08, 45a/05, 45a/10, 50a/13,
52a/03, 56b/15, 57a/04, 59b/11,
66b/10, 90a/08, 89b/05, 93a/07,
51b/09, 20b/15, 33a/09, 44a/04,
49a/06, 49a/09, 54a/10, 54a/10,
47a/07, 47a/07, 11b/11, 12a/13,
33b/10, 48a/12, 74b/07, 23b/03,
75a/04, 89b/14, 9a/13, 25b/12,
91b/07, 88b/02, 50a/07, 25b/12,
90a/01, 9a/06, 43a/14, 44b/10, 75a/06,

23b/07, 74b/07, 28a/11, 56a/11,
56a/09, 65a/03, 94b/10, 14b/04,
63a/11, 91b/07, 69b/13, 69b/15,
30a/06, 37b/07, 44a/12, 44b/08,
44b/10, 77b/01, 77b/03, 79a/11,
92a/02, 89a/14, 43a/07, 77a/14, 82b/06
keyf-i m.-i ittifāk 95a/09
m.-i as 37a/12, 56a/06,
67a/11, 69b/15, 94b/10,
95a/03
m.-i asel 37b/01
m.-i 'avsec 44b/10, 55a/13
m.-i 'azeb 44a/05, 47b/11,
56b/01, 89b/04
m.-i baqlatü'l-ḥamka 44b/10
m.-i bārid 44b/12, 68a/05,
88b/02
m.-i başal 88a/11, 74a/05
m.-i baṭbāt 86a/10
m.-i cübñ 64a/04, 64a/12
m.-i ehlīlec 56a/09, 56a/10
m.-i esved 84b/03
m.-i fātir 35a/10, 45b/08,
81a/08
m.-i fātire 37b/08
m.-i fūdenc 74a/06
m.-i fūcil 47a/09, 73b/15,
74b/07
m.-i ḥall 93a/02
m.-i ḥanzale-i raṭbe 63a/14
m.-i ḥārr 20a/11, 22b/04,
28a/11, 31a/09, 31b/09,
35a/10, 44b/04, 50a/01,
50b/12, 91b/10
m.-i ḥılāf 92a/02
m.-i ḥısrım 11b/11, 30a/13,
30b/01, 30b/10, 56a/09,
56a/10, 9b/10

- m.-i hindibā 22b/03, 32b/14,
34a/09, 35a/12, 37b/01,
40a/04, 46a/15, 65a/03,
86a/10, 92a/09
- m.-i hūlbe 10a/02, 13b/15,
21b/13, 59b/03, 66a/08,
66a/12, 9a/06, 9a/09
- m.-i 'ineb-i şa'leb 46b/02
- m.-i iklīl-i melik 59b/04
- m.-i kemmūn 18b/02, 20b/06,
20b/08
- m.-i kuşūr-ı haşhāş 44b/08
- m.-i küsfere 92b/10
- m.-i küzbere 37b/13
- m.-i luffāh 10a/08
- m.-i māliḥ-i bārid 86a/12
- m.-i maṭar 44b/08, 45a/05,
45a/10, 50a/13, 52a/03,
56b/15, 57a/04, 59b/11,
66b/10, 90a/08
- m.-i merzencūş 89b/05,
93a/07
- m.-i merzencūş-ı raṭb 51b/09
- m.-i milḥ 20b/15, 33a/09,
44a/04, 49a/06, 49a/09,
54a/10, 54a/10
- m.-i milḥ-i enderānī 47a/07
- m.-i nānḥuvah 47a/07
- m.-i rāziyānec 11b/11, 12a/13,
33b/10, 48a/12, 74b/07,
75a/04, 89b/14, 9a/13
- m.-i remād 25b/12
- m.-i re's-i raṭb 91b/07
- m.-i rummān 88b/02
- m.-i şabr 50a/07
- m.-i şabun 25b/12
- m.-i şāfi-i bārid 90a/01
- m.-i şamġ 9a/06
- m.-i şamġ-ı 'arabī 43a/14
- m.-i sefercel 44b/10
- m.-i sezāb 75a/06, 23b/07
- m.-i sezab-ı ma'şūr 74b/07
- m.-i sezāb-ı raṭb 23b/03
- m.-i silġ 28a/11
- m.-i simmāk 56a/11, 56a/09
- m.-i şa'īr 65a/03
- m.-i şevk-i raṭb 94b/10
- m.-i 'uleyk 14b/04
- m.-i varaḡ-ı benc 63a/11
- m.-i varaḡ-ı şevk-i raṭb 91b/07
- m.-i varaḡ-ı zeytun 69b/13,
69b/15
- m.-i verd 30a/06, 37b/07,
44a/12, 44b/08, 44b/10,
77b/01, 77b/03, 79a/11,
92a/02
- şürb-i m.-i bārid-i keşir
89a/14
- şürb-i m.-i keşir 43a/07,
73b/03
- şürb-i m.-i keşire 77a/14
- şürb-i m.-i zūfā-yı yābis
82b/06
- m.+nuḡ 75a/11
- m.+ya 47a/12, 68a/12, 73a/05,
73b/05, 73b/08, 73b/14, 74a/01,
74a/05, 74a/09, 74a/10, 74a/14,
84b/08, 96a/05, 96b/09, 97a/07,
97a/09, 97a/10, 97b/09
- m.+ya 72a/06, 76b/06, 72a/12,
73b/02, 9a/13, 3b/03
- envā'-ı m. 72a/06
- fevġ-i m. 76b/06
- ḫāl-i m. 72a/12
- ḫudūş-ı m. 73b/02
- ḫadaḡ-ı m. 9a/13
- nışf-ı m. 3b/03
- m.+yı 71a/12, 74a/10

- m.+yi+(1) 97a/14
m.+yıla 11b/01, 11b/01, 11b/02,
11b/03, 28a/11, 30b/13, 45a/03,
46b/04, 53a/13, 56a/05, 57b/08,
60a/02, 63a/07, 68a/12, 79a/06,
79a/13, 85a/07, 90a/12, 91b/14,
92b/02, 94b/14, 90b/04, 80a/13,
14b/10
hıfz-ı m. 90b/04
‘ilâc-ı m. 80a/13
keşret-i ruḫbet-i m. 14b/10
m.+yiçün 75a/05
[=259]
ma‘cūn (Ar.) Hamur kıvamına getirilmiş ilaç.
m. 73b/05, 74a/07
[=2]
mādde (Ar.) Madde, maya, cevher, asıl.
m. 12a/13, 15b/07, 20a/11, 26a/03,
31b/08, 37b/06, 40b/11, 42b/07,
42b/08, 42b/12, 43a/09, 45a/01,
45a/01, 52a/11, 53a/08, 57b/04,
94a/10, 94a/11, 94b/07, 94b/08,
94b/11
cezb-i m. 15b/07, 42b/12,
53a/08
inḳitā‘-ı m. 37b/06
insibāb-ı m. 94a/11
istifrāğ-ı m. 42b/08, 94b/07
taḥlīl-i m. 12a/13
m.+den 25a/01, 94a/11, 43b/01,
18b/03, 44b/02, 8b/11
ağlez-i m. 43b/01
incizāb-ı m. 18b/03
inḳitā‘-ı m. 44b/02, 8b/11
m.+dendür 44b/06
mevāni‘-i m. 44b/06
m.+dür 28a/08, 8a/13
m.+i+(3) 42b/10, 52a/10, 28a/05,
13b/12, 31b/03, 94b/02, 28b/03,
41b/07, 21b/15, 13b/14, 42b/10,
94b/05, 38a/15, 38a/13, 54b/07,
94b/10, 63b/12, 57b/08, 83b/06,
41b/09, 79b/12
ğarż-ı m.-i cāriye 42b/10
ḳabūl-ı m.-i reddiye 52a/10
m.-i aḳvā 28a/05
m.-i a‘zā-yı süfliyye 13b/12
m.-i bāride-i raṭbe 31b/03
m.-i beden 94b/02
m.-i demeviyye 28b/03,
41b/07
m.-i ecfān 21b/15
m.-i esfel 13b/14, 42b/10,
94b/05
m.-i ġalīze 38a/15
m.-i ḥādde 38a/13, 54b/07,
94b/10
m.-i ḥırrīfe 63b/12
m.-i ḳaṭ‘ 57b/08
m.-i müfrede 83b/06
m.-i şafrāviyye 41b/09
tevāfer-i m.-i aṣliye 79b/12
m.+nün 8a/11
m.+si 41b/06
m.+sinün 21a/05, 21a/08
m.+süz 44b/13, 83a/10, 83a/11
m.+ye 94a/12
m.+yi+(1) 17a/06, 40a/06, 55a/11,
61a/11, 7a/15, 7a/15
m.+yile 83a/11, 83a/11, 83b/07,
94a/09, 12b/11
devā-yı m.12b/11
[=70]
ma‘de (Ar.) Kursak.
m. 5a/09, 43a/04, 80a/11, 82a/15,
89a/13
buḥār-ı m. 82a/15
tenḳiye-i m. 80a/11

- tertīb-i m. 43a/04
 m.+de 79a/08
 m.+den 80a/11, 79a/05, 78a/02,
 78a/05, 43a/07, 43a/07, 73a/08,
 82b/02
 buḥārat-ı m. 80a/11
 buḥār-ı m. 79a/05
 elem-i m. 78a/02, 78a/05
 ḥulüvv-i m. 43a/07
 imtilā-yı m. 43a/07
 kabl-i m. 73a/08, 82b/02
 m.+dendür 78a/08, 78a/15, 78b/03,
 78b/06, 78b/10
 m.+dür 78a/13
 buḥār-ı m. 78a/13
 m.+sinde 78b/09
 m.+yi+(1) 66a/07
 m.+yile 82b/03, 82b/03
 imtilā-yı m. 82b/03
 naḳḳā-ı m. 82b/03
 [=24]
mā' den (Ar.) Maden.
 m.+i+(3) 96b/04
 m.-i seyelān 96b/04
 [=1]
mā' deniyyāt (Ar.) Madenler.
 m. 12b/05
 m.+dan 11a/10
 [=2]
mā' deniyye (Ar.) Madenle ilgili.
 m. 11a/04
 m.+dür 10b/15
 [=2]
mā-fiye (Ar.) Suya dair, suyla ilgili.
 m. 78a/11
 [=1]
mağsül (Ar.) Yıkanmış.
 m. 16a/15, 16b/10, 17a/12, 26b/13,
 27b/02, 33b/07, 47a/14, 48a/10,
 48a/15, 52a/02, 52b/13, 53a/10,
 54b/13, 54b/13, 55b/12, 66b/07,
 69b/12, 70a/06, 88b/06, 88b/11, 8b/15
 [=21]
mağsā (Ar.) Örtülü, örülmüş.
 m.+dur 4a/03, 4a/04
 [=2]
mağsüş (Ar.) Karışık, saf olmayan.
 m.+i+(2) 12b/02, 12b/03
 [=2]
maḥad (Ar.) Minderli alçak sedir.
 m.+a 77b/04
 [=1]
maḥālīl (Ar.) Torba.
 m.+e 34a/14
 [=1]
maḥall (Ar.) Yer.
 m.+e 8a/10
 [=1]
māḥāyil (Ar.) Hayal eserleri.
 m. 3a/05
 [=1]
maḥbas (Ar.) Gözün alt kısmı.
 m. 39b/12
 adaḳḳ-ı m. 39b/12
 [=1]
māḥir (Ar.) Maharetli, hünerli, becerikli.
 m. 53b/02, 53b/04
 insān-ı m. 53b/02
 [=2]
maḥlūt (Ar.) Katılmış, karıştırılmış, karışık.
 m. 34b/07
 [=1]
maḥmūd “boşurca maḥmūd” Bodurmahmut,
 kısamahmut otu, yer çamı, iştah açıcı ve mide
 ağrılarını giderici olarak kullanılır.
 m. 14a/10, 65b/05
 evcā'-ı re's-i m. 14a/10
 keymūs-ı m. 65b/05

m.+dur 68b/02
 [=3]
maḥmūde-i anṭākī (Ar.) Antakya mahmudesi.
 m. 59a/04
 [=1]
maḥmūdī (Ar.) Mahmude otu, bingöz otu.
 m. 30a/14, 62a/08
 [=2]
maḥmūmin (Ar.) Hummaya, sıtmaya
 tutulmuş, sıtmalı kişiler.
 m.+e 80a/10
 [=1]
maḥsūr (Ar.) Feri gitmiş, yorulmuş göz.
 m.+i+(3) 83b/13
 m.-ı defā‘at 83b/13
 [=1]
maḥşūş (Ar.) Başkasında bulunmayan, yalnız
 bir kimseye ait olan.
 m. 16a/02, 16a/04, 3a/05, 40a/13,
 5a/05, 85a/08
 ‘ilāc-ı m. 85a/08
 m.+dan 3a/03
 [=7]
maḥsūsāt (Ar.) Gözle görülür şeyler.
 m.+a 5a/14
 [=1]
mā’iyye (Ar.) Hidrat.
 m.+den 9a/03
 ruṭūbet-i m. 9a/03
 m.+dür 49b/08
 faẓla-i m. 49b/08
 m.+ye 9a/10
 [=3]
mā’iz (Ar.) Keçi.
 m. 26b/08, 48a/08, 82b/08, 82b/09,
 82b/11
 ba‘ar-ı m. 26b/08
 kebed-i m. 82b/08, 82b/09,
 82b/11

[=5]
māk (Ar.) Göz pınarı.
 m.+a 40a/08, 40a/13, 49a/01, 97b/04
 nevāşir-i m. 97b/04
 m.+da 31a/07, 40a/09, 49a/02, 49a/05,
 49a/06
 m.+dan 38a/03, 38a/10, 57a/07
 m.+i+(1) 37b/14
 ‘aded-i emrāz-ı m. 37b/14
 m.+i+(3) 5b/15, 13a/03, 13a/05,
 20b/12, 24b/06, 30a/03, 48a/03,
 54b/06, 75b/08, 75b/09, 87b/02,
 7b/11, 53b/08, 49a/04, 53b/07,
 13a/05, 24b/06, 30a/03, 30b/06,
 38a/01, 40a/11, 40b/06, 40b/12,
 43b/12, 48a/02, 49a/01, 49b/04,
 53b/05, 54b/06, 87a/09, 87a/10,
 53b/10, 7b/11, 49a/03, 51a/04,
 57a/07, 76b/15
 cānib-i m.-ı ekber 5b/15
 m.-ı aşğar 13a/03, 13a/05,
 20b/12, 24b/06, 30a/03,
 48a/03, 54b/06, 75b/08,
 75b/09, 87b/02
 m.-ı aşğar-ı kırb 7b/11
 m.-ı aşğar-ı nāḥiye 53b/08
 m.-ı aşğar-ı yelelī 49a/04,
 53b/07
 m.-ı ekber 13a/05, 24b/06,
 30a/03, 30b/06, 38a/01,
 40a/11, 40b/06, 40b/12,
 43b/12, 48a/02, 49a/01,
 49b/04, 53b/05, 54b/06,
 87a/09, 87a/10
 m.-ı ekbere 53b/10
 m.-ı ekber-i kırb 7b/11
 m.-ı ekber-i yelelī 49a/03,
 51a/04, 57a/07
 nāḥiye-i m.-ı aşğar 76b/15

[=50]
maḳādīm (Ar.) Atılğan, çevik. (Sözcüğün bağlamdan ayak anlamında kullanıldığı görülmektedir.)
 m.+i+(3) 86b/03
 m.-i zā'n 86b/03
 [=1]
maḳāle (Ar.) Söz, nutuk, tek bir bahis üzerine kaleme alınan şey.
 m. 77b/15, 8a/01
 m.+i+(3) 1b/03, 7b/15
 m.-i ūlā 1b/03
 m.-i şāniye 7b/15
 [=4]
maḳām (Ar.) Kıyam edilen, durulan, durulacak yer.
 m. 74a/14
 ḳāyim-i m. 74a/14
 m.+dur 63a/09, 63a/12
 ḳayim-i m. 63a/09, 63a/12
 m.+ına 90a/15
 [=4]
māḳeyn (Ar.) İki gözün. İki gözün.
 m.+de 13a/11, 30a/02, 45a/07, 48a/03, 52b/01, 53a/08, 68a/10
 m.+de 25a/09
 nāḥiye-i m. 25a/09
 m.+den 30b/02, 51b/15, 82b/07, 85a/08, 88a/11
 m.+e 30b/07
 m.+le 18a/04
 faşd-ı m. 18a/04
 [=15]
māḳlūb (Ar.) Altı üstüne getirilmiş, ters döndürülmüş, başka şekle sokulmuş.
 m.+la 17a/05, 17a/05
 [=2]
maḳşūr (Ar.) Kabuğu çıkarılmış, soyulmuş.
 m. 46a/14, 46b/04, 64a/08

'ades-i m. 46a/14, 46b/04
 m.+la 56a/12
 daḳīḳ-i baḳla-i m. 56a/12
 [=4]
māliḥ (Ar.) Tuzlu.
 m. 88a/02
 ekl-i m. 88a/02
 m.+i+(3) 86a/12
 mā'-i m.-i bārid 86a/12
 [=2]
māliḥe Bkz. māliḥ.
 m. 16a/09, 86b/04
 ruṭūbāt-ı m. 16a/09
 m.+den 87b/15
 et'ime-i m. 87b/15
 m.+i+(3) 51a/02, 22b/14, 51a/03, 60b/12, 30b/07
 fazla-i m.-i būraḳıyye 51a/02
 ḥırrīfi-i m.-i laza'a 22b/14
 m.-i būraḳıyye 51a/03, 60b/12
 ruṭūbet-i m.-i būraḳıyye-i ḡalīz 30b/07
 [=8]
ma'lūm (Ar.) Bilinen, belli.
 m. 32b/10, 61b/07, 73a/08, 75a/09, 76a/02, 78a/07, 81a/15, 84a/09
 m.+dur 34b/13
 [=9]
māmīrān (Ar.) Kırlangıç otu.
 m. 30a/11, 30a/15
 [=2]
māmīrān-ı sīnī (Ar.) Bir tür kırlangıç otu.
 m. 52b/12, 52b/12
 [=2]
māmīşā (Ar.) Sarı gelincik çiçeği.
 m. 11a/02, 21b/02, 22b/03, 29b/07, 31b/04, 34a/12, 35a/11, 37a/12, 37a/15, 38b/06, 40a/04, 41a/02, 44b/10, 86b/06, 92a/01, 94b/11, 9b/09

- m.+dan 40b/15
m.+yıla 34a/09, 68a/05
[=20]
- ma' mül** (Ar.) İmal edilmiş, yapılmış, işlenmiş.
m. 20b/14
m.+dür 94a/02
m.+i+(3) 92a/12
m.-i cülencübîn 92a/12
[=3]
- ma' nā** (Ar.) Anlam.
m.+sı 58a/01, 58a/03, 58a/09, 58a/11,
58a/13, 58a/15
[=6]
- māni'** (Ar.) Geri bırakan, alıkoyan, engel olan.
m. 36a/01, 58b/08
[=2]
- māni' a** (Ar.) Engel, özür; zorluk.
m. 47a/02, 56b/08, 61a/12, 72a/08,
75a/10, 94b/10
eşyā-yı m. 47a/02, 56b/08,
94b/10
isti' māl-i edviye-i m. 61a/12
m.+i+(3) 75a/11
m.-ı kadh 75a/11
[=7]
- maraz** (Ar.) Hastalık.
m. 10a/05, 10a/10, 10a/12, 10a/14,
10a/15, 10b/01, 12a/11, 13b/02,
14a/07, 14a/08, 14b/15, 15a/02,
19b/10, 20a/10, 20b/10, 21a/14,
29a/01, 29a/05, 29b/13, 30a/06,
30b/02, 30b/15, 31b/14, 34a/03,
34b/08, 34b/10, 37a/02, 37b/04,
37b/06, 40a/07, 40a/07, 43b/02,
43b/05, 44b/14, 45a/01, 45a/11,
45b/09, 45b/10, 56a/02, 56b/09,
59a/02, 59a/06, 61b/01, 61b/01,
61b/09, 62b/08, 63b/15, 65a/02,
67b/04, 67b/06, 70a/12, 71a/13,
- 71b/04, 71b/15, 78b/13, 79a/02,
79a/05, 80a/11, 81b/15, 82a/03,
82b/14, 83b/10, 84a/05, 84b/05,
85a/15, 85b/05, 86a/04, 87a/05,
87b/04, 8a/06, 90b/07, 90b/09,
90b/11, 91a/01, 91a/02
evkāt-ı m. 10a/10
intihā-i m. 43b/05
isti' māl-i m. 21a/14
kahr-ı m. 10a/15
mevzi'-i m. 34b/10
şāhib-i m. 91a/02
sebeb-i m. 14b/15
m.+a 10b/03, 12a/07, 30b/12, 34b/11,
40b/01, 54b/12, 55b/01, 57a/05,
63b/14, 67a/12, 81a/11, 85a/07,
85b/06, 14b/13, 14b/13
lāzım-ı m. 14b/13
sebeb-i m. 14b/13
m.+da 33b/11, 46a/04, 78b/13
m.+da 20a/01
cānib-i m. 20a/01
m.+dadur 8b/07
m.+daki 68a/03
cānib-i m. 68a/03
m.+dan 33a/07, 46a/03, 38b/11
'avdet-i m. 33a/07
def'-i m. 46a/03
inficār-ı m. 38b/11
m.+dandur 49b/01
m.+dur 15b/12, 27b/07, 49a/08,
57b/10, 63b/09, 85b/08
m.+i+(1) 84b/03, 85b/08
m.+i+(3) 95a/10, 86b/14, 80b/02,
13b/03, 79a/03, 20b/10, 13b/04,
13b/05, 82b/03
m.-i āhir 95a/10
m.-i ālī 86b/14
m.-i evvel 80b/02

- m.-i ḥādd 13b/03
m.-i ḥādde 79a/03
m.-i müşāhid 20b/10
m.-i müzmīn 13b/04, 13b/05
m.-i ‘uyūn-ı kibār 82b/03
m.+ınca 15a/02
miqdār-ı sebeb-i m. 15a/02
m.+la 27b/03
m.+un 40b/08, 68b/05
m.+uñ 30a/05, 30b/08, 32a/08,
36a/09, 38a/09, 38a/15, 38b/02,
39a/05, 50a/06, 59a/10, 59a/11,
63b/11, 64b/12, 64b/14, 65a/01,
67b/10, 77b/15, 79a/04, 80a/08,
80b/09, 81b/05, 82a/07, 84a/06,
86a/15, 8a/14
m.+uñ 34b/11
nefs-i m. 34b/11
[=147]
- marāza** Bkz. maraž.
m. , 95a/07, 95a/11
aḥvāl-i m. 95a/07
ḥāl-i m. 95a/11
[=1]
- marḥiye** Bkz. marḥī.
m. 21b/02, 25b/01, 25b/10
edviye-i m. 21b/02, 25b/10
eşyā-yı m. 25b/01
m.+yile 21b/13
eşyā-yı m. 21b/13
[=4]
- marḥī** (Ar.) Yağla ilgili, yağlı.
m. 10b/06, 22a/02, 67b/14
m.+yile 21b/09
[=4]
- ma‘rifet** (Ar.) Herkesin yapamadığı ustalık;
her şeyde görülmeyen hususiyet, ustalıkla
yapılmış olan şey.
m.+i+(2) 71a/15, 87a/03
- m.+i+(3) 71b/01
m.-i ‘ayn 71b/01
[=3]
- marīz** (Ar.) Hasta, hastalıklı.
m. 14b/13, 28b/10, 37a/11, 39a/02,
44a/03, 50b/15, 52a/08, 67b/12,
68b/12
mizāc-ı m. 14b/13, 67b/12,
68b/12
m.+den 10a/05
helāk-ı m. 10a/05
m.+e 14a/13, 44a/10, 44a/11, 44a/12,
14b/14, 15a/07
sinn-i m. 14b/14, 15a/07
[=16]
- marīze** Bkz. marīz.
m. 13a/01, 24b/15, 78a/10, 78a/13,
78b/04, 78b/08, 90b/14
m.+i+(3) 44a/02, 51a/15
m.-i beliyye 44a/02
m.-i ḥakkāk 51a/15
[=9]
- ma‘rūf** (Ar.) Herkesçe bilinen, tanınmış, belli.
m.+dur 61b/07
[=1]
- marul** Marul.
m.+dan 43a/04
[=1]
- maşṭakī** (Ar.) Sakız.
m. 23a/02, 64a/11, 92a/15
m.+yile 23b/11
[=4]
- ma‘şūr** (Ar.) Sıkılmış, suyu ve yağı alınmış
şey.
m.+la 74b/07
mā’-i sezāb-ı m. 74b/07
[=1]
- māş** (Ar.) Mürdümük.
m. 38b/08

- [=1]
māşırā (Ar.) Yüzde ortaya çıkan kan çıbanı.
 m.+dan 46a/08
 m.+ya 46a/09
 [=2]
maşar (Ar.) Yağmur suyu.
 m.+ıla 44b/08, 45a/05
 mā'-i m. 44b/08, 45a/05
 m.+la 45a/10, 50a/13, 52a/03, 56b/15,
 57a/04, 59b/11, 66b/10, 90a/08
 mā'-i m. 45a/10, 50a/13,
 52a/03, 56b/15, 57a/04,
 59b/11, 66b/10, 90a/08
 [=10]
maşbūh (Ar.) Pişirilmiş.
 m. 29a/04
 m.+(3) 16b/04
 m.-ı 'atīk 16b/04
 m.+la 31a/10
 benefsec-i m. 31a/10
 [=3]
maşhūn (Ar.) Öğütülmüş.
 m. 29b/13
 'ades-i m. 29b/13
 [=1]
māyil (Ar.) Bir yana eğilmiş, eğik, eğri.
 m. 34a/08, 39a/06, 39a/07, 39a/09,
 55a/11, 57a/09, 58b/01, 67a/03,
 75b/13, 75b/13, 76a/03, 77a/02,
 87b/02
 m.+dür 29b/09, 33a/03, 34b/02, 3a/09,
 58a/06, 58a/08, 71b/09
 [=20]
mażāż (Ar.) Acıma, kederlenme; musibet.
 m.+dur 45b/14
 kehl-i m. 45b/14
 m.+la 50b/15
 devā-yı m. 50b/15
 [=2]
- mażāza** Bkz. mażāz
 m. 30b/11
 edviye-i m.30b/11
 [=1]
mażġ (Ar.) Ağızda çiğneme.
 m. 23a/03, 38b/08, 47a/11, 54a/03
 [=4]
ma'z-ı berri (Ar.) Yabani keçi.
 m.+yile 27b/12
 [=1]
mażır (Ar.) Ekşi nesne.
 m. 65a/14
 [=1]
mażrūb (Ar.) Dövülmüş, vurulmuş, çarpılmış.
 m.+dan 90b/10
 şavt-ı şey'-i m. 90b/10
 [=1]
māzū (Far.) Mazı, servi cinsinden, gövdesi
 düz ve dipten dallanan bir süs ağacı.
 m. 17a/04
 [=1]
mebde (Ar.) Evvel, başlangıç.
 m.++(3) 29a/05
 m.-i inhiṭāt 29a/05
 m.+lerin 1b/06
 [=2]
meblūl (Ar.) Islanmış, ıslak; nemli, yağ.
 m. 20b/06
 kuṭun-ı m. 20b/06
 [=1]
mecs (Ar.) Ovmak.
 m. 39b/15, 40a/03
 m.++(3) 39b/07
 m.-i mümtelī 39b/07
 m.+le 39a/12
 [=4]
mecmū' (Ar.) Toplanmış, bir araya getirilmiş
 şey.

- m. 14b/15, 26b/14, 27b/02, 31b/02, 43b/10, 50b/07, 53b/09, 54b/14, 74b/06
 ğılaż-ı m. 31b/02
 m.+ıla 38b/07
 [=9]
- mecrā** (Ar.) Akıntı yeri.
 m.+yı+(3) 3b/05, 89a/05
 m.-yı rūḥ-ı nefsanī 3b/05
 m.-yı ṭabī' 89a/05
 [=2]
- medd** (Ar.) Uzatma, çekme.
 m. 32b/02, 32b/09, 33a/11, 35a/02, 48b/10, 70a/15
 m.+i+(3) 81b/06
 m.-i başār 81b/06
 [=7]
- medḥal** (Ar.) Dahil olacak, girecek yer, kapı.
 m. 48b/13
 [=1]
- medkūḵ** (Ar.) İnceltilmiş, toz haline getirilmiş.
 m. 54b/13
 m.+la 30a/07
 [=2]
- mefkūd** (Ar.) Kayıp, yok, olmayan, bilinmeyen.
 m. 6b/03, 6b/05
 [=2]
- mefkūde** Bkz. mefkūd.
 m. 1b/09
 redd-i şıḥḥat-i m.1b/09
 [=1]
- meger** (Far.) Meğer, oysaki, halbuki.
 m. 10b/12, 11b/08, 44b/12, 61b/10, 8b/13
 [=5]
- meht** (Ar.) (<mehd) Bitki adı.
 m. 48b/12, 48b/13, 53b/08, 53b/13, 76a/09, 76a/15, 76b/03, 76b/08, 76b/11, 76b/15, 77a/04, 77b/07
 re's-i m. 76b/03
 m.+de 76b/01
 m.+den 48b/15
 m.+le 20b/04
 [=15]
- mehzül** (Ar.) Zayıf, arık.
 m. 15a/05
 każif-i m. 15a/05
 m.+a 91a/10
 m.+dan 91a/09
 [=2]
- me'kel** (Ar.) Yemek yenilecek yer.
 m.+den 89a/13
 m.+i+(3) 84b/05
 m.-i ğalīz 84b/05
 [=2]
- mekkī** (Ar.) Mekkeye ait.
 m. 23a/15, 51b/08, 90a/06
 ḥuzaż-ı m. 23a/15, 51b/08, 90a/06
 [=3]
- meks** (Ar.) Eğlenmek ve muntazır olmak.
 m.+i+(3) 55a/04
 tül-ı m.-i seyelān 55a/04
 [=1]
- mekşüf** (Ar.) Keşfolunmuş, meydana çıkarılmış.
 m.+ken 93b/14
 [=1]
- me'külāt** (Ar.) Yenilen şeyler.
 m.+dan 36b/06
 m.+i+(3) 36b/05
 m.-ı reddiye-i ğalīze 36b/05
 [=2]
- melāset** (Ar.) Yumuşaklık, sert olmayış.
 m. 12a/04, 17b/04, 9a/08

[=3]
melekāyā Anlam tespit edilememiştir.
 m. 29a/01, 29a/02, 29a/11
 m.+dan 45a/06
 m.+yıla 53a/10, 54b/10, 61a/14,
 66a/10
 [=8]
melmesī (Ar.) Vücuda ait, vücutla ilgili.
 m. 2a/07
 şalābet-i m. 2a/07
 m.+dür 2a/04, 2a/05, 2a/06
 [=4]
me'lūf (Ar.) Alışılmış, alışmış.
 m. 39a/03
 [=1]
memlūk (Ar.) Birinin malı olan.
 m. 63a/02
 [=1]
memzūc (Ar.) Karıştırılmış, karışmış, karışık.
 m. 68a/12
 [=1]
memzūce Bkz. memzūc.
 m.+dür 10b/07
 [=1]
men' (Ar.) Yasak etme.
 m. 10b/13, 20b/02, 26a/08, 27b/10,
 30a/05, 32a/05, 36b/13, 37a/11,
 40a/14, 40b/07, 41a/11, 41a/15,
 43a/01, 43a/02, 43a/04, 43a/08,
 43a/11, 44a/10, 44a/15, 44b/02,
 44b/11, 44b/12, 44b/12, 45a/14,
 46b/06, 48a/04, 48a/05, 4b/09, 50a/09,
 50b/15, 51b/05, 52b/01, 52b/04,
 56a/12, 57b/05, 58b/13, 59a/14,
 59b/02, 5a/03, 5b/01, 5b/04, 60a/14,
 60b/03, 61a/01, 65a/14, 6a/04, 71a/15,
 73a/14, 73b/01, 73b/03, 73b/05,
 77a/15, 80a/02, 80a/02, 80a/06,
 81b/12, 82b/05, 83b/01, 84b/12,

86b/05, 87b/14, 87b/15, 88a/01,
 88a/03, 88a/07, 89b/01, 8b/12,
 91b/02, 91b/03, 91b/05, 92b/15,
 94a/11, 95b/07, 95b/09, 95b/11,
 96a/13, 96b/01, 96b/04, 96b/14,
 69b/12
 kuvvet-i m. 69b/12
 m.+i+(3) 94b/02
 m.-i insibāb 94b/02
 [=81]
menādil (Ar.) Mendiller.
 m.+i+(3) 93a/03
 m.-i haşşine 93a/03
 [=1]
menāfi' (Ar.) Menfa'atler, faydalar.
 m. 12a/07, 5a/15
 [=2]
menāfiz (Ar.) Menfezler, geçecek delikler,
 yarıklar.
 m. 7b/02
 m.+de 14a/10
 tevsī'-i m. 14a/10
 m.+i+(3) 14a/08
 m.-i 'urūk 14a/08
 m.+inde 7b/01
 ālāt-ı m. 7b/01
 [=4]
mendīl (Ar.) Mendil.
 m.+e 44a/06
 [=1]
menfa'at (Ar.) Fayda, kar, çıkar, yarar.
 m. 17a/06, 26b/09, 29b/05, 39a/03,
 59a/01, 63a/01, 63b/14, 75b/03,
 8b/04, 95b/14, 95b/15
 m.+a 7b/14
 m.+ı 7a/04
 m.+i+(2) 7a/10, 11a/07, 11b/15,
 1b/12, 3b/12, 44a/03, 4a/09, 4a/15,
 4b/08, 5b/13, 7a/08, 7b/12, 8b/06

- m.+i+(3) 75b/04, 75b/03
 m.-i āḥiri 75b/04
 m.-i ūlā 75b/03
 m.+lardan 11b/10
 m.+ları 1b/07
 [=30]
- menḥec** (Ar.) Geniş, açık yol.
 m. 29a/03
 m.+dür 43b/13
 devā-yı m. 43b/13
 [=2]
- menḥireyn** (Ar.) İki burun deliği.
 m. 40a/12
 m.+de 93a/08, 6a/09
 ḳurb-ı m. 6a/09
 m.+e 55b/04, 7a/11, 7a/13
 tabī'at-ı m. 7a/11, 7a/13
 [=6]
- menn** (Ar.) Kudret helvası.
 m.+i+(3) 62a/06
 m.-i aḥzar-ı ḥadīd 62a/06
 [=1]
- menşabe** (Ar.) Zahmet, meşakkat.
 m.+yi 96b/01
 mevādd-ı m. 96b/01
 [=1]
- menşe'** (Ar.) Bir şeyin çıktığı yer, esas, kök.
 m.+nüḡ 6b/09
 [=1]
- menzū ü'r-ruḡve** (Ar.) Köpük.
 m. 62b/05, 62b/07
 [=2]
- menzū ü'l-'acem** (Ar.) Çekirdeği koparılmış.
 m. 92b/01
 [=1]
- menzū ü'l-aḳmā** (Ar.) Yeşil gül,
 olgunlaşmamış.
 m.+dur 66b/06
 [=1]
- merār** (Ar.) Acılık.
 m.+dan 79a/08
 [=1]
- merārāt** (Ar.) Öd keseleri.
 m. 11a/05, 9a/13
 m.+dan 73b/12
 ḡayr-ı m. 73b/12
 [=3]
- merāre** (Ar.) Öd kesesi.
 m.+i+(3) 56b/04
 m.-i raḥm 56b/04
 [=1]
- merāret** Bkz. merāre.
 m.+i+(3) 74a/11, 74a/04, 48a/08,
 74a/03, 23b/09, 74a/04, 75a/05,
 88a/15, 85a/11, 56b/04
 m.-i baḳar 74a/11
 m.-i düyūk 74a/04
 m.-i ḥinzīr 48a/08, 74a/03
 m.-i hüdhüd 23b/09
 m.-i şabḡ 74a/04, 75a/05
 m.-i şevr 88a/15
 m.-i žabḡ 85a/11
 m.-i zi' b 56b/04
 m.+le 65a/12
 [=11]
- merātīb** (Ar.) Rütbeler, dereceler.
 m.+i+(2) 54a/12
 m.+i+(3) 13b/02
 m.-i ḳuvvet 13b/02
 [=2]
- merā'ir** (Ar.) Öd kesesi.
 m. 73b/11
 ṭabi'-i m. 73b/11
 m.+i+(3) 73b/12
 m.-i tayr 73b/12
 m.+le 73b/10, 84b/08
 [=4]
- mercān** (Ar.) Mercan.

- m. 62a/08, 95b/09
aşl-ı m. 62a/08, 95b/09
[=2]
- mercū** (Ar.) Umulan.
m.+dur 79b/10
[=1]
- merhā'** (Ar.) Göz ağrısı.
m.+i+(3) 49b/10
m.-i sevdā 49b/10
[=1]
- merhem** (Ar.) Deriye içirilerek veya sürülerek kullanılan tereyağı kıvamında yağlı ilaç.
m. 31b/12
m.+i+(3) 35b/10, 20a/04, 21b/12, 35b/13, 39b/03, 94a/04, 39b/13, 25a/05
m.-i aḥẓar 35b/10
m.-i dāhiliyūn 20a/04
m.-i ebyaẓ 21b/12
m.-i isfīdāc 21a/01, 25b/08, 35b/13, 39b/03
m.-i müdemmil 94a/04
m.-i zāc 39b/13
zerur-ı m.-i isfīdāc 25a/05
m.+le 39a/11
[=12]
- merkaşīšā** (Ar.) Göztaşı, ruşına.
m. 11a/11, 55b/12, 62a/09, 74b/03, 89b/01, 89b/04, 90a/02, 90a/09, 90a/11, 90a/15
[=10]
- mermāḥūr** (Ar.) Yarpuzun bir çeşididir, koca yarpuz denir.
m.+la 79a/07
[=1]
- mertebe** (Ar.) Derece, basamak.
m. 10b/09
m.+sinde 10b/11, 10b/12
m.+ye 10b/10
- [=4]
- merzencūş** (Far.) Mercanköşk.
m. 18a/10, 51b/14, 73b/08, 81b/13, 89b/05, 92b/08
mā'-i m. 89b/05
şemm-i m. 73b/08, 81b/13
m.+dan 51b/11
m.+i+(3) 51b/09
mā'-i m.-i raṭb 51b/09
m.+la 92a/06
m.+la 93a/07
mā'-i m. 93a/07
[=10]
- mesā** (Ar.) Akşam.
m.+da 31a/14
m.+ya 76b/05
[=2]
- mesālik** (Ar.) Tutulan yollar.
m. 7b/01
[=1]
- mesdüde** (Ar.) Kapanmış, kapalı, tıkanmış, tıkalı.
m.+dür 72b/08
[=1]
- meşelā** (Ar.) Misal olarak, şunun gibi, söz gelişi.
m. 10b/03, 10b/10, 14a/04, 23a/11, 31a/04, 35a/14, 40a/10, 40b/03, 41a/10, 64a/03, 66b/12, 71b/02, 73a/08, 73b/01, 79a/03, 82b/08, 83a/02, 84a/03, 84a/04, 84a/04, 87b/09, 89a/06, 89a/08, 8a/13, 91a/01, 91a/05, 91a/08, 91a/09, 91b/11, 93b/03
[=30]
- mesh** (Ar.) Bir şeyi el ile sığama.
m. 33a/13, 33a/14, 39b/03, 47b/14, 86b/03
m.+le 82b/05

- devā-yı m. 82b/05
[=6]
- meshūk** (Ar.) Dövülüp toz haline getirilmiş.
m. 47a/15
füfel-i m. 47a/15
zāc-ı m. 40a/10
[=2]
- mesken** (Ar.) Oturulacak yer.
m.+i+(2) 6b/13
[=1]
- meşküb** (Ar.) Delinmiş, delikli.
m. 55b/13, 62a/14, 64a/15, 64b/06,
16b/10, 47a/15, 47b/06, 62a/06
ğayr-ı m. 55b/13
lü'lü'-i ğayr-ı m. 62a/14,
64a/15, 64b/06, 16b/10, 47a/15,
47b/06, 62a/06
m.+i+(3) 39b/10
m.-ı 'ayn 39b/10
[=9]
- meslah** (Ar.) Nesne gözetecek yüksek yer.
m.+a 37b/09
[=1]
- meslūk** (Ar.) Kaynamış.
m. 46b/06
hindibā-yı m. 46b/06
[=1]
- meşakkat** (Ar.) Zahmet, sıkıntı, güçlük,
zorluk.
m. 76b/10
m.+le 31a/07
[=2]
- meş'ar** (Ar.) Hasse, duyu.
m. 80a/09
[=1]
- meşārib** (Ar.) İçecek yerler.
m.+den 89a/13
[=1]
- meşāyih** (Ar.) Yaşlılar.
m. 2a/11,17b/05
a'yen-i m. 2a/11
m.+e 65b/01, 68b/10, 71b/14, 81b/10
[=6]
- meşīmiyye** (Ar.) Gözün bir tabakası.
m. 3b/12, 4a/07
m.+de 85a/02
tabāka-i m. 85a/02
m.+dendür 3b/14, 5a/14
tabāka-i m. 3b/14, 5a/14
m.+dür 2b/09
m.+ye 7a/03
m.+yi+(1) 86b/09
emrāz-ı tabāka-i m. 86b/09
[=8]
- meşy** (Ar.) Yürüme.
m. 63b/11
[=1]
- met'ab** (Ar.) Yorgunluk, meşakkat.
m.+i+(3) 76b/13
m.-ı asīr 76b/13
[=1]
- mevādd** (Ar.) Varlıklar, cisimler.
m. 14a/14, 14a/15, 36a/04, 44a/15,
44b/06, 83b/09, 89a/10, 94a/05,
95b/09, 95b/11
ihtilāf-ı m. 83b/09
m.+a 95a/01
m.+da 43b/13
kaṭ'-ı m. 43b/13
m.+dan 28a/08
m.+ı 52b/05
m.+i+(1) 44b/11, 45a/14, 96b/14
m.+i+(3) 59a/14, 91b/09, 18a/13,
58b/15, 59b/13, 14b/03, 96b/01,
94a/04
m.-ı 'ayn 59a/14
m.-ı dimāğ 91b/09

<p>m.-ı hādde 18a/13, 58b/15, 59b/13</p> <p>m.-ı hāric-i kīḥf 14b/03</p> <p>m.-ı menşabe 96b/01</p> <p>‘ilāc-ı m.-ı muḥaddire 94a/04</p> <p>[=25]</p> <p>mevāni‘ (Ar.) Maniler, engeller.</p> <p>m.+i+(3) 44b/06</p> <p>m.-i mādde 44b/06</p> <p>[=1]</p> <p>mevāzi‘ (Ar.) Mevziler, yerler.</p> <p>m. 24b/1, 60a/10</p> <p>iḥtilāf-ı m. 60a/10</p> <p>m.+den 53b/15, 54a/01, 60a/11</p> <p>iḥtilāf-ı m. 60a/11</p> <p>m.+i+(2) 54b/05, 54b/06</p> <p>m.+i+(3) 25a/01, 55a/01</p> <p>m.i şelāşe 25a/01</p> <p>m.-i şülüş 55a/01</p> <p>[=9]</p> <p>mevcūde (Ar.) Var olan bulunan.</p> <p>m. 1b/09, 95a/09</p> <p>hıfz-ı şihḥat-i m. 1b/09</p> <p>m.+dür 41b/03</p> <p>[=3]</p> <p>mevīzec (Ar.) Bit otu.</p> <p>m. 28a/12, 28a/14</p> <p>m.+den 93a/01</p> <p>m.+le 28b/02</p> <p>[=4]</p> <p>mevt (Ar.) Ölüm.</p> <p>m. 16a/01</p> <p>m.+i+(3) 37b/02, 37b/03, 37b/11</p> <p>m.-i dem 37b/02, 37b/03, 37b/11</p> <p>[=4]</p> <p>mevzi‘ (Ar.) Bir şey konulacak yer, yer.</p> <p>m. 20a/08, 20b/03, 22a/07, 22b/01, 24a/01, 25b/06, 32b/03, 32b/11,</p>	<p>32b/12, 33a/13, 33a/14, 33b/01, 33b/15, 34a/14, 37b/07, 37b/09, 38a/12, 38b/08, 38b/09, 39b/13, 3a/03, 40a/04, 40a/05, 49b/09, 58a/04, 75b/15, 76b/05, 76b/15, 93b/05</p> <p>m.+de 24b/06, 24b/10, 24b/10, 45a/08, 57a/10, 60a/04, 66a/02, 75b/10, 77a/06, 77b/12</p> <p>m.+dedür 76b/04</p> <p>m.+e 24b/11, 25b/04, 33a/09, 33a/15, 38a/14, 39b/02, 53b/15, 54a/01, 66a/01, 93b/15</p> <p>m.+i+(2) 7b/09, 7b/10, 7b/11</p> <p>m.+i+(3) 24b/01, 20a/07, 38b/06, 25a/04, 25a/09, 24b/02, 60b/14, 61a/02, 21b/11, 21b/09, 35a/15, 65b/13, 34b/10, 21b/09, 76a/01, 65b/12</p> <p>m.-i āḥir 24b/01</p> <p>m.-i ‘arz 20a/07</p> <p>m.-i elem 38b/06</p> <p>m.-i eşfār 25a/04, 25a/09</p> <p>m.-i evvel 24b/02</p> <p>m.-i ḥadeka 60b/14, 61a/02</p> <p>m.-i indimāl 21b/11</p> <p>m.-i istirḥā 21b/09</p> <p>m.-i qarḥa 35a/15</p> <p>m.-i keşir 65b/13</p> <p>m.-i maraž 34b/10</p> <p>m.-i teşennüc 21b/09</p> <p>m.-i vāsī‘ 76a/01</p> <p>m.-i yesir 65b/12</p> <p>m.+inde 31a/01, 50a/10, 93b/14</p> <p>m.+inden 67a/04</p> <p>m.+leri 25a/06, 25a/07</p> <p>m.+lerin 1b/06</p> <p>[=76]</p> <p>meyl (Ar.) Eğilme, eğiklik.</p>
--	--

- m. 28b/04, 40b/07, 41a/14, 56b/07, 63b/12, 70b/09, 87a/06, 87a/07, 87a/08, 87a/09, 87a/10, 89b/01, 94b/08
[=13]
- meynencīs-i ğalīz** (Ar.) meşimeye benzer bir perde, etene, son.
m. 7a/04
[=1]
- meynencīs-i rakīk** (Ar.) Ağımsı damarlar.
m. 7a/08
[=1]
- meyyit** (Ar.) Çok zayıf.
m. 77a/08
[=1]
- mez̄kūr** (Ar.) Zikredilmiş, adı geçmiş, anılmış şey.
m. 79a/0, 52b/03
kuṭāre-i m. 79a/01
sa'ūt-ı m. 52b/03
m.+ı+(3) 7a/11
m.-ı rūḥ-ı ḥayvānī 7a/11
[=1]
- mez̄kūrāt** (Ar.) Zikredilmiş, adı geçmiş, anılmış şeyler.
m. 7a/15
beyān-ı m. 7a/15
m.+dan 2b/05
[=1]
- mez̄kūre** Bkz. mez̄kūr.
m. 55a/10, 72a/03
eşyā-yı m. 55a/10
ruṭūbet-i m. 72a/03
m.+den 10b/02
evkāt-ı m. 10b/02
m.+nün 38b/11
eşyā-yı m. 38b/11
m.+yile 75a/09, 92a/07
'alāmāt-ı m. 75a/09
- eşyā-yı m. 92a/07
[=6]
- mı** Soru eki.
m. 29b/04, 42b/11, 78b/02
m.+dur 71a/05, 71a/05, 84b/13, 84b/13, 94a/12, 94a/13
[=9]
- mıḳbaza** (Ar.) Hallaçlar tokmağı, soku denilen nesne, tokmak.
m.+dur 95b/12
[=1]
- mıḳdah** (Ar.) Çakmak demiri.
m. 77a/04, 76b/07
esfel-i m. 76b/07
ṭaraf-ı m. 75b/09
m.+a 76a/01, 76a/02, 76a/03, 76a/04, 76a/08, 76b/04, 77b/09, 77b/10
m.+dan 76a/06
m.+la 3a/06, 75b/10
zeneb-i m. 75b/10
m.+uḡ 75b/11, 75b/15
[=16]
- mıḳrāz** (Ar.) Makas.
m. 49a/04
m.+la 11b/04, 20a/10, 22a/11, 22b/10, 31b/13, 33a/08, 35a/02, 48b/13, 49a/01, 53b/08, 53b/10, 70b/01, 77b/13, 93b/07, 93b/10, , 77b/13
[=16]
- mıḳta'** (Ar.) Kesecek alet, makas.
m.+ı+(3) 96b/13
m.-ı munzıc 96b/13
[=1]
- mıḳta'a** Bkz. mıḳta' .
m.+dur 95b/12
[=1]
- mi** Soru eki.
m. 72b/11, 72b/11, 94a/09
m.+dür 78b/02

[=4]
mibza' (Ar.) Neşter, kan alacak alet.
 m. 32b/06, 77b/10, 93b/09
 müdevvirü'r-re's-i m. 77b/10
 m.+la 19b/08, 20a/06, 32b/03, 34b/09,
 40a/06
 [=8]
micerr (Ar.) Uyan çılıbrı ve miskap kayışı.
 m. 22b/02
 [=1]
midād (Ar.) Mürekkep.
 m.+la 93b/06
 [=1]
midādāt (Ar.) Mürekkepler.
 m.+i+(3) 95a/07
 m.-i şuvāb 95a/07
 [=1]
midde (Ar.) İrin, cerahat.
 m. 20a/09, 34a/15, 38a/10
 m.+i+(3) 57a/01, 59b/11, 38a/04,
 65b/13
 m.-i ğalīze 57a/01
 m.-i ğalīze-i keşīre 59b/11
 m.-i sevād 65b/13
 m.+yi+(1) 59b/12
 [=8]
midde-i kāmīne (Ar.) Ağzın üstünde çıkan
 irin, cerahat.
 m. 65b/11, 66b/04, 68a/10
 m.+de 9b/15
 m.+ye 66a/13, 9a/1, 96b/13
 [=6]
miḳdār (Ar.) Belirlenen gerekli miktar, doz.
 m. 12a/02, 20b/13, 25a/03, 25a/12,
 32a/15, 32b/03, 40b/04, 76a/06,
 76a/07
 m.+ca 15a/05, 15b/05, 42b/09, 73a/13
 m.+da 78a/07
 m.+dan 76a/07

m.+i+(1) 25b/04, 40b/06, 75b/09
 m.+i+(2) 76a/06
 m.+i+(3) 19a/08, 15a/01, 93b/13,
 15a/02
 m.-ı hācet 19a/08
 m.-ı istifrāġ 15a/01
 m.-ı kifāyet 93b/13
 m.-ı sebeb-i maraḏ 15a/02
 m.+ınca 15b/01, 15b/03, 15b/04,
 20b/10, 34b/05, 36b/11, 87a/04,
 93b/08
 m.+ından 12b/06, 40a/12, 68b/11,
 79b/14, 80b/12, 80b/14
 [=37]
miḳvā (Ar.) Ütü.
 m. 39b/01
 m.+yı+(3) 39b/01
 m.+yı şaġīre 39b/01
 m.+yıla 23b/13, 24a/03
 [=4]
mīl (Ar.) Göze sürme çekilen nesne.
 m. 12b/12, 13a/03, 13a/06, 13a/11,
 20b/02, 20b/12, 20b/13, 24a/15,
 26a/03, 36a/03, 40a/08, 54a/08
 m.+i+(2) 21b/06, 21b/07
 m.+i+(3) 12b/12, 43a/15
 m.-i āḫīr 12b/12
 m.-i daḳīḳ 43a/15
 m.+le 17b/04, 20b/03, 20b/13, 22b/05,
 23a/05, 25b/04, 27b/13, 33b/01,
 34b/10, 67a/02, 13a/07, 17b/10,
 19b/08, 24a/10, 47b/13, 24b/05
 mil'aḳa-i m. 13a/07, 17b/10,
 19b/08
 re's-i m. 24a/10, 47b/13
 vasaṭ-ı m. 24b/05
 [=32]
mil'aḳa (Ar.) Kaşık.
 m.+i+(3) 13a/07, 17b/10, 19b/08

- m.-i mīl 13a/07, 17b/10,
19b/08
[=3]
- milḥ** (Ar.) Tuz.
m. 11a/04, 18b/02, 20b/06, 20b/09,
35a/01,47a/11, 54a/03,20b/15, 33a/09,
44a/04, 49a/06, 49a/09, 54a/10
mā' -i m. 20b/15, 33a/09,
44a/04, 49a/06, 49a/09, 54a/10
m.+den 68a/12, 88a/01
m.+den 54a/10
mā' -i m. 54a/10
m.+i+(3) 62b/06, 93a/03
m.-i 'acīn 62b/06
m.-i musaḥḥin 93a/03
m.+le 28a/11, 32b/10, 32b/13
[=21]
- milḥ-i enderānī** (Ar.) Kaya tuzu, sodyum klorür.
m. 30a/15, 37b/12, 48a/08, 53a/02,
61b/14, 62a/09, 88a/14, 88b/12,
47a/07
mā' -i m.-i enderānī 47a/07
[=9]
- milḥ-i hindī** (Ar.) Kara tuz, kara taş tuzu.
m. 30a/12, 48a/15, 55b/15, 64a/09,
74a/15, 74b/12
[=6]
- mincel** (Ar.) Ekin orağı.
m. 20b/14
[=1]
- minfaḥ** (Ar.) Körük.
m.+dan 14a/03
riyāḥ-ı m.14a/03
[=1]
- minkaş** (Ar.) Cımbız.
m.+la 35a/02
[=1]
- mirāren** (Ar.) Defaatle.
m. 10b/13
[=1]
- mirfaḥ** (Ar.) Dirsek.
m.+dan 73a/13, 86a/05
[=2]
- mişāl** (Ar.) Örnek.
m. 23b/14, 3b/11, 57a/08, 6a/11,
8b/15
[=5]
- mişālī** (Ar.) Örnek olarak.
m.+yile 73b/13
[=1]
- misk** (Ar.) Güzel kokulu madde.
m. 12a/15, 62a/12, 62a/15, 62b/13,
88b/08, 88b/13, 89b/06, 90a/04,
90a/10, 90b/02
[=10]
- mişḳāl** (Ar.) Bir buçuk dirhemlik yani yaklaşık dört buçuk gramlık ağırlık ölçüsü.
m. 66a/04, 66b/06, 66b/07, 66b/07,
66b/07, 66b/08, 66b/08, 66b/08,
66b/09, 66b/09, 66b/09, 73b/07,
89b/03, 89b/04, 89b/06, 92a/01
[=16]
- mismār** (Ar.) Çivi, mih.
m. 69b/05
re's-i m. 69b/05
m.+a 69b/06
fels-i m. 69b/06
[=2]
- mītencesīn** Bkz. meynencīs.
m. 4a/01
[=1]
- mizāc** (Ar.) Bünye, yapı.
m. 15a/04, 27a/12, 64a/04, 69a/08,
83b/11
fesād-ı m. 83b/11
i'tidāl-i m. 64a/04
'użv-ı m. 27a/12

m.+da 96b/12	[=1]
m.+dan 72a/01, 69a/13, 90b/08	mizz (Ar.) İyice.
bürüdet-i m. 72a/01	m. 88b/03
harâret-i m. 69a/13	[=1]
keyfiyyet-i reda'et-i mi	mu'affin (Ar.) Çürük, mikroplu.
90b/08	m. 8b/08
m.+i+(2) 37a/08, 68b/09, 7b/06,	[=1]
86b/12, 86b/12, 86b/09	mu'affine Bkz. mu'affin.
fesâd-ı m. 86b/09	m. 9b/04
m.+i+(3) 59a/14, 2a/02, 2a/03, 2a/07,	edviye-i m. 9b/04
89a/07, 89a/08, 55a/09, 6b/08, 68b/03,	m.+yile 37a/04
68b/14, 14b/13, 67b/12, 68b/12,	edviye-i m. 37a/04
95a/12, 2a/01, 44b/13	[=2]
ışlâh-ı m.-ı dimâğ 59a/14	mu'ahhar (Ar.) Tehir edilmiş, sonraya
m.-ı 'ayn 2a/02, 2a/03, 2a/07,	bırakılmış, sonraki.
89a/07, 89a/08	m.+i+(3) 91b/01
m.-ı dimâğ 55a/09, 6b/08	m.-ı re's 91b/01
m.-ı 'inebiyye 68b/03, 68b/14	[=1]
m.-ı marîz 14b/13, 67b/12,	mu'allak (Ar.) Asılmış, asılı; havada, boşta
68b/12	duran.
m.-ı 'użv-ı tabî'iyeye 95a/12	m. 22a/10, 53b/07, 53b/11
m.-ı zâtî 2a/01	[=3]
su-i m.-ı hârr 44b/13	mu'assel (Ar.) Ballı, içine bal katılmış.
m.+ına 22a/02, 32a/06, 2a/05, 2a/10,	m. 62b/02, 66a/08
2a/06, 2a/07	şîfat-ı m. 62b/02
bürüdet-i m. 2a/05, 2a/10	şarâb-ı m. 66a/08
ruṭûbet-i m. 2a/06	m.+i+(3) 62b/05
yâbis-i m. 2a/07	şîfat-ı m.-i âhîr 62b/05
m.+ında 96a/08	[=3]
m.+ından 55b/02, 87a/02, 55b/02	mu'aṭṭar (Ar.) Itırlı, güzel kokulu.
bürüdet-i m. 55b/02	m.+la 68a/07
fesâd-ı m. 87a/02	şarâb-ı m. 68a/07
harâret-i m. 55b/02	[=1]
m.+ları 2a/10, 2b/01	mu'âvenet (Ar.) Yardım, yardım etme.
m.+larını 2a/15	m. 28a/01, 77a/04
[=44]	[=2]
mizâcî (Ar.) Bünyeye ait.	mu'ayyen (Ar.) Belli, belirli.
m.+den 83b/10	m. 44b/02, 46a/13, 73b/02
fesâd-ı m. 83b/10	[=3]

mu'azzā (Ar.) Yapılan, hazırlanan.

m. 71a/02

hılt-ı m. 71a/02

[=1]

mubaşşır (Ar.) Gören, gözetici.

m. 7b/04

şey' -i m. 7b/04

[=1]

mubaşşırāt Bkz. mubaşşır.

m. 1b/12

idrāk-ı m. 1b/12

[=1]

mubaşşıra Bkz. mubaşşır.

m.+i+(3) 80b/13

şey' -i m.-i imtidād 80b/13

[=1]

mūcib (Ar.) Lazım gelen, gereken, gerektiren.

m.+i+(3) 88a/02

m.-i za' f-ı başār 88a/02

[=1]

muğarrā (Ar.) Yapıştırılmış.

m. 96a/14

m.+yıla 24a/15

şey' -i m. 24a/15

[=2]

muğayyere (Ar.) Değiştirilmiş,
başkalaştırılmış.

m.+dür 8a/13

kuvvat-i m. 8a/13

[=1]

muḥādded (Ar.) Sınırı çizilmiş, sınırlanmış.

m.+i+(3) 97b/01

m.-i başār 97b/01

[=1]

muḥaddir (Ar.) Uyuşturucu, uyuşturan.

m. 10b/11, 10b/12, 58b/08, 97b/07

m.+dür 8b/08, 95b/08, 96a/12, 96a/13

[=8]

muḥaddirāt (Ar.) Uyuşturucu ilaçlar.

m. 46a/04, 79a/12

[=2]

muḥaddire Bkz. muḥaddir.

m. 10a/04, 45b/10, 58b/14, 56b/09,
61a/12

edviye-i m. 10a/04, 45b/10,
58b/14

m.+den 44a/11

eşyā-yı m. 44a/11

m.+i+(3) 43b/04

eşyā-yı m.-i müsekkinē
43b/04

m.+si 2a/06

m.+yi+(1) 94a/04

'ilāc-ı mevādd-ı m. 94a/04

m.+yile 53a/07, 77a/10

eşyā-yı m. 77a/10

[=11]

muḥaddiṣ (Ar.) Hadis ile meşgul olan.

m. 41a/10

sebeb-i m. 41a/10

m.+i+(2) 41a/15, 42b/01

sebeb-i m. 41a/15, 42b/01

m.+in 65a/01

sebeb-i m. 65a/01

[=4]

muḥālaṭa (Ar.) Karışma.

m. 79b/15

ğılāz-ı beyzīyye-i m.

[=1]

muḥālif (Ar.) Muhalefet eden, aykırılık
gösteren, uymayan, uygun olmayan.

m. 8b/04

m.+dür 22b/13

[=2]

muḥallil (Ar.) Tahlil eden, analiz yapan,
çözümleyen.

m. 10b/06, 10b/08, 14a/01, 37b/10,
45a/02, 50a/05, 66b/11, 68a/10,
80a/12, 82a/06

devā-yı m. 14a/01

eşyā-yı m. 37b/10

‘ilāc-ı edviye-i m. 66b/11

m.+dür 10a/03, 66a/10, 96a/08,
97b/01, 97b/03, 97b/07

m.+dür 97a/06, 96b/09

laṭīf-i m. 97a/06

müleyyin-i m. 96b/09

m.+i+(3) 96b/07

m.-i ceyyid 96b/07

[=19]

muḥallilāt (Ar.) İltihapları, şişleri, yumruları
iyi eden ilaçlar.

m.+ındandur 50a/06

[=1]

muḥallile Bkz. muḥallil.

m. 66b/11,

m.+dür 95b/03, 97a/08

m.+dür 14a/04

eşyā-yı m. 14a/04

m.+i+(3) 38a/07

edviye-i m.-i ğayr 38a/07

m.+nün 13b/15

edviye-i m. 13b/15

m.+yile 55a/15

[=7]

muḥarriḳ (Ar.) Tahrik eden, çok yakan.

m. 6b/08, 8b/13

‘aşab-ı m. 6b/08

m.+i+(3) 87a/05

emrāz-ı ‘āzale-i m.-i ‘ayn

87a/05

m.+süz 41b/02

[=4]

muḥāzī (Ar.) Birbirinin karşısında ve bir
hizada bulunan.

m. 75a/15, 76a/06, 79b/05

[=3]

muḥazzirāt Bkz.muḥaddirāt.

m. 28b/15

[=1]

muḥḥ (Ar.) İlik.

m.+i+(3) 86b/03

m.-ı sāk-ı baḳar 86b/03

[=1]

muḥkem (Ar.) Tahkim edilmiş, sağlam
kılınmış, sağlam.

m. 24b/09, 25a/13, 25a/02, 27b/15,
34b/15, 69b/10, 6b/04, 75b/06,
76b/02, 84b/11, 89b/08

[=12]

muḥriḳ (Ar.) İhrak eden, yakan, yakıcı.

m. 16b/01, 16b/01, 16b/10, 17a/03,
23a/12, 23a/12, 25b/07, 26b/09,
26b/13, 27a/05, 27a/09, 27b/05,
33b/08, 33b/08, 34b/07, 34b/07,
38b/07, 45a/08, 45a/14, 47a/14,
47b/06, 48a/08, 48a/10, 48a/11,
48a/15, 50a/12, 50a/14, 50b/03,
52a/02, 52b/13, 53a/01, 53a/03,
53a/04, 56a/04, 56b/12, 56b/13,
60a/01, 61b/13, 62a/06, 62a/08,
62a/15, 62b/12, 64b/04, 64b/06,
64b/07, 66b/07, 70a/06, 70a/10,
74b/02, 74b/03, 74b/04, 76b/01,
85a/10, 88b/06, 97a/09, 9a/01, 9b/03,
97a/04

cild-i m. 25b/07

ḥuref-i m. 97a/04

m.+den 6a/06

‘aşab-ı m. 6a/06

m.+i+(3) 33a/05

dem-i m.-i fāsīd 33a/05

[=61]

muhtāc (Ar.) İhtiyacı olan, kendisine bir şey lazım olan.

m. 14a/10, 14b/09, 3a/14, 80a/07, 95a/04
m.+dur 12b/05, 12b/06, 14b/08, 61b/13
[=9]

muhtaşş (Ar.) Bir kimsaye veya bir şeye mahsus olan.

m. 32a/02
[=1]

muhtebis (Ar.) İhtibas eden, kapanıp kalan.

m. 45a/12
şey'-i m. 45a/12
[=1]

muhtekın (Ar.) İhtikan olan, kan toplanan.

m. 40a/14, 41b/01, 57a/10
[=3]

muhtelif (Ar.) İhtilaf eden, birbirine uymayan, zıt.

m. 78a/09, 80b/09
[=2]

muhtelif Bkz. muhtelif.

m. 60a/09
m.+den 97a/02
kuvā-yı m. 97a/02
m.+dür 54b/05
[=3]

muhteliğ (Ar.) Karışık, karma.

m. 4b/09, 66b/01, 81b/06, 83b/07
[=4]

muhtemel (Ar.) İhtimali olan, umulur, beklenir, olabilir.

m. 63b/13
[=1]

muķābele (Ar.) Karşılık verme, karşılama.

m. 79b/08
ḥabere-i m. 79b/08
[=1]

muķābil (Ar.) Karşı karşıya gelen, bir şeyin karşısında bulunan.

m. 24b/11, 75a/15
m.+inde 6a/12
[=3]

muķaddem (Ar.) Takdim edilen, sunulan; önde giden, önde olan.

m. 6a/08
m.+den 67b/12, 68b/12
tedbīr-i m. 67b/12, 68b/12
m.+i+(3) 7a/09
m.-i re's 7a/09
m.+inde 91b/02
[=5]

muķadder (Ar.) Takdir olunmuş, kıymeti biçilmiş, beğenilmiş.

m. 55a/05
aşğar-ı m. 55a/05
[=1]

muķaddim (Ar.) Takdim eden, sunan; öne, ileriye geçiren.

m.+i+(3) 85b/14, 78b/14
cebhe-i m.-i re's 85b/14
m.-i dimāğ 78b/14
[=2]

muķavvī (Ar.) Takviye eden, kuvvet veren, kuvvetlendiren.

m. 52b/03, 91a/14
şey'-i m. 91a/14
m.+dür 97a/15
m.+i+(3) 90a/02, 95b/06, 95b/09, 96a/02, 97b/06, 89a/04, 89a/02, 23a/04, 51b/04
m.-i 'ayn 90a/02, 95b/06, 95b/09, 96a/02, 97b/06
m.-i başa 89a/04
m.-i beden 89a/02
m.-i dimāğ 23a/04, 51b/04
m.+yile 21b/10, 70b/04, 80a/12

[=15]
muḳavviyāt (Ar.) Kuvvet verenler.
 m.+ı+(3) 51b/04
 m.-ı dimāğ 51b/04
 [=1]
muḳavviye Bkz. muḳavvī.
 m. 55a/15
 edviye-i m. 55a/15
 m.+dür 95b/13
 ruḫbet-i m. 95b/13
 m.+yile 85b/14
 m.+yiledür 21b/02
 edviye-i ḳābıza-i m. 21b/02
 [=4]
muḳdime (Ar.) Göz pınarı.
 m.+ye 75a/12, 75a/13
 [=2]
muḳletü'l-‘ayn (Ar.) Göz bebeği.
 m. 76a/05
 [=1]
mu‘lim (Ar.) Elem veren, inciten, ağrıtan,
 sızlatan.
 m. 90b/06
 şudā‘-ı m. 90b/06
 [=1]
mu‘lime Bkz. mu‘lim.
 m. 58a/13
 [=1]
mūmiyā (Ar.) Her türlü derde deva olduğuna
 inanılan madde.
 m.+yıla 92a/07
 [=1]
munḳıye (Ar.) İlikli.
 m.+yiledür 13b/02
 edviye-i celāye-i m. 13b/02
 [=1]
munşabb (Ar.) İnsıbab eden, dökülen,
 karışan.
 m. 46b/12, 46b/13, 58b/03, 58b/15

[=4]
munşıf (Ar.) İnsaf eden.
 m. 29a/01
 [=1]
munḫabıḳ (Ar.) İntibak eden, birbirine uyan.
 m. 21a/15, 21b/05, 44b/02
 [=3]
munzabiḫ (Ar.) Zabt olunmuş.
 m. 24b/02
 [=1]
munzamm (Ar.) Üst üste konan, katılan, ek.
 m. 34b/08, 77a/14, 7a/03
 [=3]
munzıc (Ar.) Yara ve çıbanı cerahatlendiren,
 irinlendiren, olduran
 m. 9a/12, 68a/10, 8b/08, 96b/13
 edviye-i m. 9a/12
 mıḳta‘-ı m. 96b/13
 m.+ı+(3) 95b/02
 m.-ı ḳābız 95b/02
 [=5]
munzıca Bkz. munzıc.
 m. 9b/14
 edviye-i m. 9b/14
 [=1]
murabbā (Ar.) Terbiye edilmiş; kaynayıp
 kıvama geldikten sonra dondurulmuş meyve
 suyu tatlısı.
 m. 11b/13, 17a/02, 17a/03, 29a/07,
 29a/11, 29b/01, 29b/06, 30b/10,
 45a/04, 52b/13, 52b/13, 56b/12,
 56b/16, 57a/02, 59a/15, 64b/06,
 64b/06, 67a/11, 69b/15, 86b/06,
 90a/09
 m.+dan 43b/13, 89b/04, 89b/04
 m.+dur 29a/14
 m.+yıla 57b/07, 64b/04
 [=27]
murād (Ar.) Arzu, istek, dilek.

m. 37b/03, 67a/15
[=2]
muraṭṭı̄b (Ar.) Rutubetli.
m. 50b/15
m.+ı+(3) 82a/04, 83a/02
m.-ı beden 82a/04
m.-ı re's 83a/02
m.+la 67b/14, 69a/14, 80a/15
[=6]
muraṭṭı̄be Bkz. muraṭṭı̄b
m. 82a/05
ağdiye-i m. 82a/05
m.+den 37a/11, 67b/15, 73a/14,
81b/11
eşyā-yı m 37a/11
ağdiye-i ġalīze-i m. 73a/14
eşyā-yı m. 81b/11
eşrebe-i m. 67b/15
m.+ı+(3) 72a/01
ağdiye-i m.-i ġalīze 72a/01
m.+yile 67b/15, 65b/05
ağdiye-i m. 65b/05
m.+yiledür 21b/04
eşyā-yı m. 21b/04
[=9]
mūr-ı serec (Ar.) Gözde karınca başına
benzeyen bir ben.
m.+e 95b/02, 95b/15, 97b/02
m.+de 56b/11, 70a/03, 70a/08
[=6]
muşaddā' (Ar.) Başı ağrıtılmış.
m.+yıla 91b/04
ruṭübāt-ı m. 91b/04
[=1]
muşahḥin (Ar.) Isıtan, kızdıran, kızdırıcı.
m. 30b/09, 93a/03, 96b/13
dühn-i m. 30b/09
[=3]
muşahḥine Bkz. muşahḥin.

m. 91a/13
eşyā-yı m. 91a/13
m.+yile 69a/02, 69a/02
edviye-i m. 69a/02
edhān-ı m.69a/02
[=3]
muşayḳal (Ar.) Cilalanmış.
m. 12b/12
m.+dur 4b/07
[=2]
mu'tād (Ar.) Adet olunmuş, alışılmış.
m. 15b/02, 15b/03
[=2]
mutavassıṭa (Ar.) Orta, ortalama.
m. 60b/05, 95b/13
[=2]
mu'tedil (Ar.) Ilıman, ne az ne çok, orta
halde bulunan.
m. 13b/13, 15a/15, 9a/09, 61b/01,
66a/07, 66a/08
ḥarāret-i m.13b/13
taḥlil-i m. 61b/01, 66a/07,
66a/08
m.+dür 2b/01, 3b/11, 5b/15, 97a/03
m.+e 64a/02
ağdiye-i m. 64a/02
m.+lerdür 5b/08
[=12]
mu'tediletü's-şahḥn Bkz. mu'tedil's-şahḥn.
m. 75b/02
[=1]
mu'tedilü'l-ḳābız (Ar.) Orta halli kabızlık
veren.
m.+dur 96a/02
[=1]
mu'tedilü'l-ḳabz (Ar.) Orta halli kabızlık.
m.+dur 9b/07
[=1]
mu'tedilü'l-ḳivām (Ar.) Orta kıvamda.

- m. 72a/09
[=1]
mu'tedilü's-şahn (Ar.) Orta sıcaklık, ılık.
m. 72b/01
[=1]
muttaşıl (Ar.) İttisal eden, ulaşan, kavuşan, bitişen.
m. 51b/10, 69a/12, 6a/10, 7a/07, 7b/04, 50b/12
'ayn-ı m. 50b/12
m.+i+(3) 7a/14
m.-ı 'ayn 7a/14
[=7]
muttaşıla Bkz. muttaşıl.
m.+da 80a/03, 80a/04
eczā-yı m. 80a/03, 80a/04
[=2]
muvāfiq (Ar.) Uygun, yerinde.
m. 15a/01, 15a/15, 23b/14, 95a/07
m.+dur 15a/04
[=5]
muvāneset (Ar.) Ünsiyet peyda etme, birbirine alışıp beraber yaşama.
m. 76a/10
[=1]
mūye (Far.) Hıçkırma hıçkırma ağlama.
m.+yi+(1) 97b/08
āşār-ı m. 97b/08
[=1]
mużādde (Ar.) Birbiriyle zıt olmak.
m. 95a/08
edviye-i m. 95a/08
m.+yile 89a/06
eşyā-yı keşīre-i m. 89a/06
[=1]
mū'zī (Ar.) İnciten, eziyet veren, rahat bırakmayan.
m. 14b/05, 60a/04
eşer-i m. 60a/04
- 'uṭās-ı m. 14b/05
[=1]
mużlime (Ar.) Karanlık.
m.+de 77a/08
beyt-i m. 77a/08
[=1]
mü Soru eki.
m. 94a/09
[=1]
mübāşeret (Ar.) Bir işe başlama, girişme.
m. 38a/13
[=1]
müberrid (Ar.) Soğutan, soğutucu.
m. 10b/11, 24a/03, 39a/15, 44a/14, 69a/14, 70b/04, 89a/09, 96a/14
'acīn-i m. 24a/03, 39a/15
edviye-i m. 44a/14
m.+e 39a/15
m.+i+(3) 97b/02
m.-i gareb) 97b/02
[=10]
müberride Bkz. müberrid.
m. 53a/07, 91a/12
eşyā-yı m.
m.+yile 52a/11
eşyā-yı m. 52a/11
[=3]
mübtedī (Ar.) Yeni başlayan, acemi.
m. 19a/11
[=1]
müceddī (Ar.) Yeni.
m.+i+(3) 80b/14
nevr-i m.-i ṭabī' 80b/14
[=1]
müceffef (Ar.) Kurutulmuş; suyu çekilmiş, kurumuş.
m. 37a/12, 74b/04, 89a/09, 94a/02, 95b/09, 96a/08, 97a/15
devā-yı m. 94a/02

kuşūr-ı ğareb-i m. 74b/04
 m.+i+(3) 95b/15, 96a/02, 35b/08
 m.-i k̄abız 95b/15
 m.-i kavī 96a/02
 m.-i ruṭūbet 35b/08
 m.+le 39b/04
 [=11]
müceffefe Bkz. müceffef.
 m. 35b/14
 edviye-i m. 35b/14
 eṣyā-yı k̄abıza-i m. 21b/13
 m.+dür 95b/03
 m.+i+(3) 25b/09, 25b/02
 edviye-i m.-i k̄abıza 25b/09,
 25b/02
 m.+yile 40a/10, 55a/13, 14b/03
 edviye-i m. 40a/10
 ezmid-i m. 55a/13
 uṭliye-i m.14b/03
 [=8]
mücellā (Ar.) Cilalı, parlatılmış, parlak.
 m. 80a/12, 97a/15
 [=2]
mücerreb (Ar.) Tecrübe olunmuş, denenmiş,
 sınanmış.
 m.+dür 44a/01, 56b/05, 62b/02,
 89b/13
 [=4]
mücevvef (Ar.) Tecvif olunmuş, içi boş şey,
 oyuk.
 m.+den 3b/04
 ‘aşabe-i m. 3b/04
 [=1]
mücevvefe Bkz. mücevvef.
 m. 4a/14
 ‘aşabe-i m. 4a/14
 m.+dür 6a/08
 ‘aşab-ı m. 6a/08
 m.+i+(3) 4a/03

m.-i ğışā 4a/03
 [=3]
müctemi‘ (Ar.) Toplanan, toplanmış;
 birikmiş, birleşmiş.
 m. 36a/11, 50b/11, 60a/08, 72a/13
 şulb-ı m. 50b/11
 m.+i+(3) 72a/14
 m.-i şaḥīn 72a/14
 [=5]
müdāvāt (Ar.) Mu‘alece etmek, ilac eylemek.
 m.+i+(3) 95a/08
 m.-ı zıdd 95a/08
 [=1]
müdāvemēt (Ar.) Devam etme, bir yere her
 vakit gidip gelme.
 m. 14a/08, 30b/09, 33a/15, 46a/01,
 66a/03, 71b/15
 m.+e 69b/15, 87b/11
 m.+i+(3) 31a/14, 31b/08, 46a/01,
 88a/05, 16a/10, 82a/10, 82a/13
 m.-i ğışā 31a/14, 31b/08
 m.-i istifrāġ 46a/01
 m.-i naẓar-ı şems 88a/05
 m.-i şems 16a/10, 82a/10,
 82a/13
 [=15]
müddet (Ar.) Zaman, vakit.
 m.+i+(2) 19a/01, 46a/06, 56b/16,
 58b/01
 m.+i+(3) 58b/12, 7b/01, 90a/01
 m.-i ṭabaḳāt-ı ‘ayn 58b/12
 m.-i ṭavīle 7b/01, 90a/01
 [=7]
müdemmil (Ar.) Çıban edici.
 m. 35b/08, 94a/04
 merhem-i m. 94a/04
 m.+dür 39a/02
 [=3]
müdevver (Ar.) Döndürülmüş, yuvarlak.

m. 39b/01
[=1]
müdevvirü'r-re's (Ar.) Başı döndürülmüş.
m. 20a/06, 32b/02, 39b/07
m.+i+(3) 77b/10
m.-i mibzağ 77b/10
[=4]
müdevvere Bkz. müdevver.
m.+i+(3) 69b/10
m.-i gālīze 69b/10
[=1]
mü'ellef (Ar.) Toplanmış.
m.+dür 3b/04
[=1]
müfāriḳ (Ar.) Ayrılan, ayrılmış.
m. 4a/06
[=1]
müfcir (Ar.) Birden kaynayıp akıtan.
m. 38b/15, 39a/01
[=2]
müferrid (Ar.) Tek, tek başına.
m.+dür 95b/08
[=1]
müfettiḥ (Ar.) Açan, açıcı.
m. 9a/12
edviye-i m. 9a/12
[=1]
müfettiḥe Bkz. müfettiḥ.
m. 9a/10
edviye-i m. 9a/10
m.+yile 61b/02
edviye-i ḥādde-i m. 61b/02
[=2]
müfraṭ (Ar.) Terk olunup unutulmuş.
m. 10b/14, 41b/10, 80a/02
ḥarāret-i m. 41b/10
m.+dur 68b/08, 37a/08
ruṭūbāt-ı m. 37a/08
[=5]

müfraṭa Bkz. müfraṭ.
m.+da 56b/10
ḥarāret-i m. 56b/10
m.+dandur 26a/13
ruṭūbet-i ḥādde-i m. 26a/13
m.+dur 68b/07
ḥarāret-i m. 68b/07
m.+sına 8b/04
keyfiyet-i m. 8b/04
[=4]
müfred (Ar.) Tek, yalnız; basit.
m. 84a/02
m.+dür 8a/06
[=2]
müfrede Bkz. müfred.
m. 83b/06, 83b/06
'illet-i m. 83b/06
mādde-i m. 83b/06
m.+nün 12a/11
edviye-i m. 12a/11
m.+ye 95a/06
ḳuvā-yı edviye-i m. 95a/06
m.+yi+(1) 95a/05
ḳuvā-yı edviye-i m. 95a/05
[=5]
mükelles (Ar.) Kireçleşmiş.
m. 62b/14
ḳuşūr-ı beyz-i m. 62b/14
[=1]
mülāḳat (Ar.) Kavuşma, buluşma, birleşme.
m.+da 5a/02, 5a/09
ḥīn-ı m. 5a/09
m.+i+(3) 88a/07
m.-ı ḥārr 88a/07
[=3]
mülāḳī (Ar.) Buluşan, kavuşan; görüşen.
m. 3a/03, 53b/15, 54a/01, 5a/04, 5a/14
[=5]
mülāḳiye Bkz. mülāḳī.

m. 70b/09
[=1]
mülâşık (Ar.) Bitişik, yapışık, yan yana bulunan.
m.+dur 2b/09
[=1]
mülâttıf (Ar.) Taltif eden; yumuşatıcı.
m. 97b/02
[=1]
mülâttıfe Bkz. mülâttıf.
m.+dür 73b/11, 73b/12
m.+yile 82b/07
edviye-i hâdde-i m. 82b/07
[=2]
mülâyim (Ar.) Uygun.
m. 15a/15
[=1]
mülâzem (Ar.) Lüzumlu, gerekli.
m. 77a/09
[=1]
mülâzemet (Ar.) Bağlanma.
m. 20a/05, 46a/06, 83a/03
[=3]
müleḥḥim (Ar.) Etlendirilimiş.
m.+i+(3) 97b/06
m.-i cerāḥāt 97b/06
[=1]
müleyyin (Ar.) Yumuşatıcı, yumuşatan.
m.+i+(3) 96b/09
m.-i muḥallil 96b/09
[=1]
mülteḥim (Ar.) Gözün bir tabakası.
m. 3b/11, 40a/02, 40a/02, 4a/08,
4a/08, 52b/05, 5b/13, 69b/06, 77b/08,
49a/15, 77b/08, 46b/13
ğışā-yı m. 49a/15, 77b/08
‘urūḳ-ı m. 46b/13

m.+e 49b/02, 49b/11, 50b/06, 50b/06,
51a/02, 51a/02, 51a/04, 56b/06,
57b/02, 57b/03
m.+i+(1) 46b/12
[=23]
mülteḥime Bkz. mülteḥim.
m. 31a/02, 41a/06, 48a/04, 48a/05,
4b/01, 51a/10, 52a/06, 53b/14,
54b/04, 55b/09, 5b/14, 63b/07, 76a/01
emrāz-ı m. 41a/06
hıcāb-ı m. 51a/10
m.+de 33b/13, 41a/08, 41a/09,
50a/11, 51a/12, 52a/05, 53b/12,
54a/02, 57a/06, 48a/02
şifāk-ı m. 48a/02
m.+den 48a/14, 52a/09, 53b/06
vasaṭ-ı m. 53b/06
m.+dür 2b/10, 44b/14
m.+nüḅ 58a/07
karḥ-ı m. 58a/07
m.+ye 30b/15, 31a/01, 41b/02,
46b/11, 46b/13, 46b/13, 41a/14,
58a/06
ğışā-yı m. 41a/14
hıcāb-ı m. 58a/06
m.+yi+(1) 47a/10, 41a/05
‘aded-i emrāz-ı m. 41a/05
[=39]
mülte’im (Ar.) Onulan iyileşen.
m. 2b/06
[=1]
mülteşık (Ar.) Bitişik, yapışık, birbirine
bağlanmış.
m. 41b/14, 48b/11, 49a/14
[=3]
mülūhat (Ar.) Tuzlu su.
m.+dan 44a/06
[=1]
mümāss (Ar.) Temas eden, dokunan, ilişen.

- m. 3b/01, 3b/14, 5a/13
[=3]
- mümessek** (Ar.) Misk kokulu.
m. 62a/12
şifat-ı m.-i āḥir-i şağīr 62a/12
m.+le 62a/04
[=2]
- mümkın** (Ar.) Mümkün, olabilir, olabilen.
m. 16a/12, 16b/05, 19a/11, 20b/12,
20b/12, 23a/02, 24a/11, 28b/09,
28b/09, 29b/11, 31b/09, 32a/10,
32a/11, 34a/10, 37a/08, 38a/09,
38b/05, 38b/06, 40a/09, 52a/04,
59b/03, 75a/12
[=22]
- mümtedd** (Ar.) Uzayan, uzanan, süren.
m. 20a/06, 48a/04, 49b/12, 57a/08,
80b/08, 81a/13, 82a/02
emr-i m. 20a/06
[=7]
- mümtelī** (Ar.) Mide dolgunluğuna uğramış,
dolu, dolgun.
m. 15a/06, 39b/07, 49b/09, 60a/03,
64a/04
meces-i m. 39b/07
[=4]
- mümteliye** Bkz. mümteliye.
m.+dür 52a/06
ḥamrā'-i m. 52a/06
[=1]
- mümteziç** (Ar.) İmtizac eden, uyan, uyuşmuş,
kaynaşmış.
m. 3b/09, 6a/10
[=2]
- mün'adım** (Ar.) Yok olan.
m. 83b/14
[=1]
- münaḥḥal** (Ar.) Elenmiş.
m. 61a/06, 64b/09, 75a/03
[=4]
- mün'aqid** (Ar.) Düğümlenmiş, bağlanmış,
bağlı.
m. 68b/06
[=1]
- mün'aqīde** Bkz. mün'aqīd.
m. 81a/01
[=1]
- münaḳḳī** (Ar.) Pak edici ve hıfz edici.
m. 52b/03
m.+dür 97b/12
m.+i+(3) 97b/01
m.-i dimāğ 97b/01
[=3]
- münāsebet** (Ar.) Uygunluk, ilişik, bağ,
yakınlık.
m. 14a/13
[=1]
- münāsib** (Ar.) Uygun, yerinde.
m. 91a/01
[=1]
- münba'ış** (Ar.) Gönderilen, ileri gelen, doğan.
m. 33a/05, 35a/02, 57b/05, 57b/06,
81b/15
keşīr-i m. 35a/02
[=5]
- münbaşıḳ** (Ar.) Yayılan, açılan, genişleyen.
m. 48a/03, 48a/05, 51a/10
[=3]
- müncelib** (Ar.) Kıvama getirilmiş.
m. 50a/09
m.+le 84b/11
[=2]
- müncemid** (Ar.) Donmuş, donan, donuk.
m. 71a/14
[=1]
- münceziç** (Ar.) İncizab eden, beriye çekilen.
m. 49a/13
[=1]

- mündefi'** (Ar.) Geçmiş, atlatılmış, savuşturulmuş.
m. 76b/01
[=1]
- mündemil** (Ar.) Büyük çıban.
m. 34a/15
[=1]
- münfetiḥ** (Ar.) Açılan, açılmış, açık.
m. 38a/03, 61a/04, 61a/05, 61a/06
[=4]
- münḥafız** (Ar.) Alçalan.
m. 67a/02
[=1]
- münḥall** (Ar.) İnhilal eden, açılan, çözülen.
m. 11b/14, 12a/03, 56a/02, 61b/02, 74a/12
[=5]
- münḥarif** (Ar.) Sapan, doğru gitmeyen, çarpık; sağlam olmayan.
m. 32b/04, 46b/13, 60b/15, 60b/15, 61a/02, 61a/03
[=6]
- münḥaṭṭ** (Ar.) İnhitat eden, aşağı inen, alçak; çukur.
m. 29a/05, 29b/13, 53a/11, 61b/01, 76b/13, 77a/04
[=5]
- münḥalib** (Ar.) Dönen, dönmüş, değişen.
m. 25b/13, 26a/02, 26a/04, 28b/06, 31a/07, 41b/05
m.+i+(3) 26a/06
şa'r-ı m.-i 'ayn 26a/06
[=7]
- münḥaşım** (Ar.) Kısım, bölünen, bölük bölük olan, bölünmüş.
m. 3b/08, 7a/02, 7a/06
[=3]
- münḥaṭı'** (Ar.) Kesileni kesilmiş, kesik.
m. 45a/01, 77a/02
[=2]
- münkesİR** (Ar.) Kırılan, kırılmış, kırık.
m. 76b/07
[=1]
- münşell** (Ar.) İnşilal eden, şelale.
m. 24b/07
keşİR-i şey' -i m. 24b/07
[=1]
- münṭabı'** (Ar.) Basılan, damgalanmış.
m. 7b/05
[=1]
- müntehİ** (Ar.) Nihayet bulan, sona eren, biten.
m. 3b/06, 3b/07, 63b/11, 64b/03, 6a/15
[=5]
- müntekıŞ** (Ar.) İntikaş eden, nakşolunan.
m. 7b/05, 7b/05
[=2]
- münteni'** (Ar.) İmtina eden, çekinen.
m. 82a/15
[=1]
- müntesic** (Ar.) Dokunmuş.
m.+dür 32a/04
[=1]
- müntesice** Bkz. müntesic.
m. 52a/06
[=1]
- münteŞir** (Ar.) İntiŞar etmiş, yayılmış, açılmış.
m. 5b/02, 34a/15, 70b/12, 84a/13
[=3]
- mürdāsenc** (Far.) Kurşun oksidi.
m. 37b/07, 37b/12
[=2]
- mürebbiyāt** (Ar.) Terbiye edilmiş şeyler.
m. 3a/12
[=1]

mürekkeb (Ar.) İki veya daha çok şeylerin karışmasından meydana gelen.

m. 60a/08, 81b/01, 81b/02, 83a/14, 83b/07, 84a/02

m.+dendür 83b/11

m.+dür 1b/11, 35b/14, 60a/09, 67b/06, 73b/09, 83a/09, 86b/10, 8a/07, 97a/01

m.+e 12a/11

edviye-i m. 12a/11

[=17]

mürekkebât (Ar.) Bileşikler.

m.+dan 89a/08

[=1]

mürekkebe (Ar.) Bileşikgiller.

m.+nüñ 45b/15

ermäd-ı m. 45b/15

[=1]

mürr (Ar.) Acı nesne.

m. 10a/01, 18a/09, 19b/05, 21b/03, 27a/06, 31b/04, 37a/12, 38b/07, 45a/14, 47b/07, 66a/12, 66a/14, 74b/13

m.+de 32b/05

m.+le 34a/12, 38b/14, 39a/04

m.+ün 10a/03

[=18]

mürrâ (Ar.) Şiddetli, yakıcı, keskin.

m.+dan 29b/09

dem-i m. 29b/09

[=1]

mürre Bkz. mürr.

m. 41b/09

m.+i+(3) 34a/06, 34b/02

m.-i safrâ 34a/06

'ufünet-i m.-i sevdâ 34b/02

[=3]

mürr-i şâfi (Ar.) Mirra adı verilen ve Arabistan'da yetişen bir ağaç ve o ağacın zamkı, usaresi.

m. 16b/03, 16b/11, 23a/11, 29a/09, 51b/08, 52a/03, 56b/13, 66b/09, 69a/05, 74b/05

[=10]

mürtefi (Ar.) Yükselen, yükselmiş, yüksek.

m. 21b/03, 21b/05, 37a/07, 52a/09, 77b/07

[=5]

mürtıb (Ar.) Rutubet verici.

m. 22a/02, 81a/09

m.+i+(3) 89a/01

m.-ı beden 89a/01

[=3]

müsâmid (Ar.) Melahi işleyen kişi.

m.+e 9a/09

[=1]

müseddid (Ar.) Bağlayıcı.

m. 8b/08, 93b/08

isfidâc-ı bārid-i m. 95b/08

m.+dür 95b/06, 96a/15

[=5]

müseddide Bkz. müseddid.

m. 55a/15, 50a/04, 85b/13, 8b/09

edviye-i m. 50a/04, 85b/13, 8b/09

[=4]

müsekkin (Ar.) Teskin edici, uyuşturucu, yatıştırıcı.

m.+i+(3) 49a/11

m.-i verem 49a/11

[=1]

müsekkin Bkz. müsekkin.

m. 17b/01

edviye-i m. 17b/01

ruṭübāt-ı m.42a/13

m.+den 43b/04

- eşyā-yı muḥaddire-i m.
43b/04
m.+dür 43b/07
eşyāfāt-ı m. 43b/07
m.+yile 44a/15, 10b/13, 26b/04
edviye-i m. 10b/13, 26b/04
[=7]
- müşelles** (Ar.) Üçleştirilen, üçlü, üç.
m.+i+(2) 75b/15
taraf-ı m. 75b/15
[=1]
- müşhil** (Ar.) İshal veren, bağırsakları temizleyen ilaç.
m. 14b/12
şürb-i m. 14b/12
m.+le 18a/11
devā-yı m. 18a/11
[=2]
- müşhile** Bkz. müşhil.
m. 38b/06
edviye-i m.38b/06
m.+yile 20a/02
edviye-i m. 20a/02
[=2]
- müstaḥkim** (Ar.) İstihkam eden, sağlamlaştıran.
m. 71a/15, 71b/06, 72a/09, 72a/13, 73b/13, 75a/10, 75a/14
[=7]
- müstaḥkemetü'l-istidāre** (Ar.) Sağlamlaştırılmış daire.
m. 3a/02
[=1]
- müstaḥkill** (Ar.) Başlı başına.
m. 25a/10
kaṭ'-ı m. 25a/10
[=1]
- müstaḫim** (Ar.) İstikametli, doğru, rast.
m. 24b/11
- ḥaṭṭ-ı m. 24b/11
[=1]
- müstaḫil** (Ar.) Uzun.
m.+i+(3) 22a/15
verem-i m.-i şa'ire 22a/15
[=1]
- müstedire** (Ar.) Daire şeklinde olan.
m.+dür 3a/01
[=1]
- müsteḫil** (Ar.) Mümkün ve kabil olmyan şey.
m. 66a/02
[=1]
- müsterḫī** (Ar.) Gevşek, sarkık, sölpük.
m. 21a/12, 21a/15, 25b/08, 32a/08
[=4]
- müşābeh** (Ar.) Benzeme, benzeyiş.
m.+le 8b/01
[=1]
- müşābih** (Ar.) Benzeyen, benzer.
m. 8b/04, 55a/10
[=2]
- müşāhid** (Ar.) Müşahede eden, gören, bakan.
m. 20b/10
maraż-ı m. 20b/10
[=1]
- müşākelet** (Ar.) Şekilce bir olma, benzeme.
m.+le 8b/01
[=1]
- müşākil** (Ar.) Şekilce bir olan, benzeyen.
m. 89a/09, 95a/12
m.+le 51b/03
[=3]
- müşārik** (Ar.) Ortak, bir iş beraberliğinde bulunan.
m. 31a/02, 31a/02
[=2]
- müşkil** (Ar.) Güç, zor, çetin.
m. 40a/05
[=1]

müştebıke (Ar.) Pencere gibi örtülü; karışık.

m. 3b/09

[=1]

müştemil (Ar.) Kavrayan, saran, içine alan.

m. 4a/08

[=1]

müte'addid (Ar.) Çoğalan, çok, birçok.

m.+de 60a/02

eyyām-ı m. 60a/02

[=1]

müte'affin (Ar.) Teaffün eden, bozulup fena kokan.

m. 34b/03, 36b/06, 90b/14

[=3]

müte'allik (Ar.) Asılı, bağlı, ilgili, ilişiği olan.

m. 49a/15, 49b/01, 5a/11, 67b/02

[=4]

müte'azzir (Ar.) Özürlü, özürü bulunan.

m.+dür 10a/09

'addī-i m.10a/09

[=1]

mütebeddid (Ar.) Dağılmış, parçalanmış.

m. 5b/02, 6a/05, 76b/14, 84b/02

[=4]

mütecellıye (Ar.) Görünen, meydana çıkan; parlak.

m. 66b/05

[=1]

müte'ekkil (Ar.) Oyulup açılan.

m. 8b/13

[=1]

müte'ellim (Ar.) Elemlenen, içi sızlayan, acı duyan.

m. 69b/04

[=1]

müteferriğ (Ar.) Feragat eden, vaz geçen.

m. 7a/05

[=1]

müteferriğa Bkz. müteferriğ.

m.7a/06

'urük-ı m. 7a/06

[=1]

müteferriğ (Ar.) Teferruk eden, dağılık, ayrı ayrı.

m. 6a/05, 6a/11, 6b/07, 6b/10, 76b/14, 81a/10, 84b/02

m.+de 80a/04

eczā-yı m. 80a/04

m.+dür 88a/01

m.+i+(3) 88a/05

m.-i başar 88a/05

[=10]

müteferriğa Bkz. müteferriğ.

m.+da 19a/06, 73a/11, 73b/04

eyyām-ı m.19a/06, 73a/11,

73b/04

[=3]

müteğayyir (Ar.) Tegayyür eden, değişen, başkalaşan.

m. 37b/03, 37b/04, 72a/13, 79b/05, 82b/02, 83a/12, 80b/10

kümüdet-i m. 37b/03

[=7]

mütehallil (Ar.) Tahallül eden, hallolmuş, erimiş, çözülmüş.

m. 10b/01, 10b/05, 19b/07, 19b/07,

20a/04, 20a/04, 34b/15, 35a/01,

35a/06, 47a/05, 47a/06, 47a/07,

47a/09, 49b/15, 52a/14, 66b/02,

66b/12, 73b/12, 73b/13

lañif-i m. 10b/05

[=19]

müteharrike (Ar.) Hareket eden, oynayan.

m.+dür 41b/02

keşret-i fużül-i m. 41b/02

[=1]

mütehaşşıl (Ar.) Hasıl olan, meydana gelen.

m. 32a/14, 32b/02

[=2]
mütekâşif (Ar.) Tekasüf eden, sıklaşan, koyulaşan, yoğunlaşan.
 m. 81b/09, 82a/12, 82a/15
 [=3]
mütekeşşire (Ar.) Çoğalan, artan, çok.
 m. 59a/09
 [=1]
mütelevvin (Ar.) Televvün eden, renkli, boyalı.
 m. 3a/12
 [=1]
mütemeddid (Ar.) Sulanan, sulanmış.
 m. 85b/11, 8b/13
 [=2]
mütenâşir (Ar.) İntisar eden, saçılan.
 m.+i+(1) 97a/11
 eşfâr-ı m. 97a/11
 [=1]
mütesahhîn (Ar.) Tesahhun eden, ısınan, kızan.
 m. 35a/05
 [=1]
mütesâvî (Ar.) Birbirine müsavi, eş olan.
 m.+de 80a/08
 eczâ-yı m. 80a/08
 m.+ye 29a/11
 eczâ-yı m. 29a/11
 [=2]
müteşevvib (Ar.) Sevab kazanan.
 m. 51a/10
 [=1]
müteşâbih (Ar.) Teşâbüh eden, birbirine benzeyen.
 m.+te 84a/01
 [=1]
müteşennic (Ar.) Buruşan, kasılan.
 m. 21b/03, 25b/09
 [=2]

müteşennice Bkz. müteşennic.
 m. 21b/08
 [=1]
mütetâbi' (Ar.) Birbiri ardınca gelen, peyderpey.
 m.+le 94b/06
 istifrâğ-ı m. 94b/06
 [=1]
müteţâvîl (Ar.) Uzayan, birbiri ardınca uzanan.
 m. 46a/12
 emr-i m. 46a/12
 [=1]
mütevâlî (Ar.) Birbiri ardınca gelen, art arda gelen.
 m. 51a/15
 'uţâs-ı m. 51a/15
 [=1]
mütevellid (Ar.) Tevellüd eden, doğan.
 m. 19a/15, 28a/06, 33a/06, 34a/06, 36b/06, 36b/08, 36b/09, 49b/11, 6b/09, 78b/15, 79a/02
 [=11]
müteżâ'ife (Ar.) Kat kat artan.
 m.+den 14a/09
 rîh-i m. 14a/09
 [=1]
müeybbis (Ar.) Kuruluk veren, kurulaştıran.
 m.+dür 96b/03
 [=1]
müzevver (Ar.) İlaçlı çorba.
 m.+den 76a/12
 eşribe-i m. 76a/12
 [=1]
müzevverât Bkz. müzevver.
 m. 34a/04
 [=1]
müzîl (Ar.) İzale eden, yok eden, gideren.
 m. 34a/10

[=1]

müzmîn (Ar.) Üzerinden zaman geçmiş, eskimiş, süreğen.

m. 13b/03, 39a/10

m.+de 49b/13

remed-i m. 49b/13

m.+e+ 13b/05

maraz-ı m. 13b/05

m.+nüñ 13b/04

maraz-ı m. 13b/04

[=5]

müzmîne Bkz. müzmîn.

m.+de 93b/02

nezlât-ı m. 93b/02

m.+yile 13a/15

[=2]

N

na'âm (Ar.) Deve kuşu.

n. 62a/05, 62a/15

kuşūr-ı beyz-i n. 62a/05,
62a/15

[=2]

nâdir (Ar.) Seyrek, az, ender bulunur.

n. 42a/05

[=1]

naflı (Ar.) Üfürmek ve şişmek.

n. 13b/08, 20a/05, 40a/06, 51b/12,
51b/13, 73a/01, 76a/13, 94b/08

n.+ı+(3) 76a/13

n.-ı hârr 76a/13

n.+la 76a/13

[=10]

nâfi' (Ar.) Faydalı.

n. 14a/04, 27a/04, 27b/03, 43a/14,

44a/01, 44b/03, 45a/08, 47a/13,

47a/13, 48a/09, 52a/01, 53a/13,

54b/12, 56a/02, 56a/16, 58b/10,

59a/12, 59b/06, 61b/03, 61b/15,

62a/02, 62a/12, 65a/06, 66a/12,

66a/13, 68a/12, 69b/14, 70a/08,

73b/05, 74a/04, 74a/09, 84b/08,

86a/13, 87b/06, 87b/07, 88a/12,

88b/05, 92b/08, 92b/12, 92b/12,

93a/02, 93a/05

n.+dür 12a/07, 13b/11, 17a/01,

17a/02, 17b/07, 17b/12, 18a/06,

18b/10, 19b/04, 23a/09, 23b/04,

23b/08, 26b/05, 26b/06, 27a/01,

28a/13, 29a/06, 29b/01, 29b/04,

30a/09, 30b/12, 30b/13, 31a/09,

33b/06, 33b/12, 34b/11, 37a/14,

37b/11, 37b/11, 41a/01, 41a/02,

42b/03, 42b/06, 43b/08, 44a/08,

45b/01, 45b/09, 46a/02, 46a/13,

46a/15, 46b/03, 46b/09, 47b/05,

48a/09, 48a/13, 48a/14, 50a/11,

50a/14, 50b/03, 51b/06, 52b/03,

52b/10, 52b/11, 53a/01, 55a/14,

55b/01, 55b/11, 56a/02, 56a/07,

56a/11, 56a/13, 56a/13, 56b/04,

56b/10, 56b/11, 56b/16, 57a/01,

59b/08, 61b/14, 61b/15, 62b/11,

63a/09, 63a/12, 65a/03, 65a/05,

65a/13, 65a/13, 66a/09, 66b/03,

69a/02, 70a/03, 70a/08, 70b/07,

73a/14, 73b/08, 73b/09, 73b/14,

74a/01, 74a/05, 74a/10, 74a/14,

74b/09, 79a/13, 82b/13, 84b/08,

85a/11, 85b/09, 86a/06, 88a/09,

92a/07, 92a/13, 92b/05, 92b/14,

93a/05, 93a/09, 93a/13, 94b/09,

95a/01, 95a/01, 95b/05, 96a/06,

- 96b/02, 96b/09, 96b/13, 97a/05,
97a/07, 97a/08, 97a/10, 97b/02,
97b/09
n.+dür 65a/14
ğayr-ı n. 65a/14
[=163]
- nāfiḥa** (Ar.) Üfüren, üfürücü, üfleyici.
n. 35a/06
riyāḥ-ı n. 35a/06
[=1]
- nāfiz** (Ar.) Delen, delip geçen; içeriye giren,
işleyen.
n. 70b/08, 70b/08
‘azīm-i n. 70b/08
n.+dür 70b/07
‘asīr-i n. 70b/07
[=3]
- nāḥiye** (Ar.) Canip ve taraf.
n.+i+(3) 53b/06, 39b/08, 39b/10,
87b/02, 30a/01, 34a/08, 25a/09,
76b/15
n.-i cefn-i a‘lā 53b/06
n.-i enf 39b/08, 39b/10,
87b/02
n.-i hüdüb 30a/01, 34a/08
n.-i māḳeyn 25a/09
n.-i māḳ-ı aşğar 76b/15
n.+sinde 22a/15
n.+sindeki 53b/11
n.+sinden 53b/08
māḳ-ı aşğar-ı n. 53b/08
[=11]
- naḥs** (Ar.) Zayıflama
n. 26a/02, 26a/06, 46b/06, 63b/10,
92b/06
[=5]
- nāḳıheyne** (Ar.) Hastalıktan henüz çıkmış
kimse.
n.+e 87b/12, 89a/01
- [=2]
- nāḳıṣ** (Ar.) Noksan, eksik, tam olmayan.
n. 40b/04, 40b/06, 40b/10, 40b/13
[=4]
- nāḳıyy** (Ar.) Arı, pak nesne.
n. 31a/13, 33a/07, 54a/13
[=3]
- nāḳıyye** Bkz. nāḳıyy.
n.+dür 58a/12
n.+ye 12b/15
ebdān-ı ğayr-ı n. 12b/15
[=2]
- nāḳī‘** (Ar.) Kuru üzümü su içinde ıslatarak
yapılan şarap.
n.+i+(3) 92a/08
n.-i şabr 92a/08
[=1]
- nāḳḳā** (Ar.) Paklık ve arılık.
n. 45b/02, 61b/11, 78a/15
n.+i+(3) 82b/03
n.-i ma‘de 82b/03
n.+sı 42a/02, 45b/12
[=6]
- nāḳḳāşeyn** (Ar.) ‘uyün -ı nāḳḳāşeyn, hıfz-ı
şihḥat ve ḥiddet-i başar (?).
n. 89b/07
‘uyün-ı n. 89b/07
[=1]
- nāḳl** (Ar.) Bir şeyi başka bir yere gönderme.
n. 16b/06, 17a/13, 17a/13, 60a/04
[=4]
- nāḳs** (Ar.) Noksan, eksiklik.
n. 35b/02, 35b/03, 35b/03, 35b/03,
35b/13, 6a/13, 96b/06
[=7]
- nāḳū‘** (Ar.) Geceden su içinde ilaç için
ıslatılan nesne.
n.+i+(3) 92a/13
n.-i şabr 92a/13

[=1]
nā-münāfi (Ar.) Faydalı olmayan.
 n. 4b/14
 [=1]
nā-münāsib (Ar.) Uygun olmayan.
 n. 14a/13
 [=1]
nānhuvāh (Far.) İştah açıcı.
 n. 47a/07, 74b/01
 bezr-i n. 74b/01
 mā' -i n. 47a/07
 [=2]
nār (Ar.) Ateş, od.
 n.+dan 90b/10
 zū' -i n. 90b/10
 n.+ı+(3) 78b/15
 n.-ı ihrāk 78b/15
 n.+la 23a/06, 56b/01
 [=4]
nās (Ar.) İnsanlar, halk, herkes.
 n. 61b/06
 [=1]
nāşūr (Ar.) Basur deliği.
 n. 38a/07, 38b/02, 40a/05, 40a/07
 n.+da 18a/06
 [=5]
nāşī (Ar.) Neş'et eden, ileri gelen.
 n. 6a/08, 6b/09
 [=2]
nāti (Ar.) Tümsek, çıkıntı.
 n. 71a/11
 şey' -i n. 71a/11
 n.+nün 71a/09, 71a/10
 şey' -i n. 71a/09, 71a/10
 [=3]
naṭrūn (Ar.) Güherçile, boraks.
 n. 62a/01, 62a/13
 [=2]

naṭūl (Ar.) İlaçlarla kaynatılıp hastanın başına az az dökülen su.
 n. 20a/11, 21b/13, 22b/04, 31b/09, 81a/08, 91b/14
 [=6]
nāyim (Ar.) Uyuyan, uykuda bulunan.
 n. 77a/15
 [=1]
naẓar (Ar.) Bakma, göz atma.
 n. 4b/07, 25a/15, 42b/04, 43a/11, 58b/06, 71a/04, 71a/07, 71a/10, 71b/03, 72a/12, 72b/06, 75b/08, 76b/04, 78a/10, 78a/11, 79b/03, 84b/13, 87b/03, 89a/04, 89a/11, 94a/09, 94a/12, 95a/04
 ḥiddet-i n. 4b/07
 n.+da 14a/15
 n.+dan 46b/07
 n.+ı+(3) 88a/05, 87a/15
 müdāvemmet-i n.-ı şems 88a/05
 n.-ı istiḳāmet 87a/15
 [=27]
naẓc (Ar.) Pişme, olma, kıvam bulma.
 n. 13b/10, 38a/15, 43b/02, 43b/05, 59b/13, 66a/07, 66a/08, 7a/15, 7b/02
 n.+a 39a/05, 66a/10
 n.+dan 38b/02, 38b/02
 n.+ı+(2) 46a/12
 n.+ı+(3) 46a/13
 n.-ı ermād 46a/13
 [=15]
nāẓır (Ar.) Nazar eden, bakan, gözetken.
 n. 72b/12
 n.+ına 72b/12
 [=2]
nāzil (Ar.) Yukarıdan aşağıya inen, inici.
 n. 49b/12, 80a/03, 97a/14
 [=3]
nāzūk (Far.) İnce, narin.

- n. 11a/12, 11a/14, 11a/15, 11b/14, 12a/01, 12a/02, 18b/07, 18b/14, 23b/02, 27a/08, 29b/06, 48b/04, 56a/15, 74a/08, 74b/06, 89b/11
[=16]
- ne** Ne.
n. 38a/10, 38a/11, 38a/12, 6b/11, 72a/15, 72a/15, 78a/10, 89b/12, 8b/07
n.+dür 12a/07, 8b/07
[=11]
- ne‘am** (Ar.) Evet, pek güzel, hay hay; öyledir.
n. 18a/15, 19b/07, 20a/04, 22b/09, 30a/09, 47a/06, 47a/09, 66b/02, 66b/11, 86a/13
[=10]
- nebāt** (Ar.) Bitki.
n. 4a/14
n.+ı+(2) 4b/06, 5a/14, 5b/08, 5b/11
n.+ı+(3) 26a/08
n.-i şa‘r 26a/08
n.+ın 22b/15
 tab‘-ı n. 22b/15
n.+ına 22b/13
 tab‘-ı n. 22b/13
[=8]
- nebātī** (Ar.) Nebata mensup, bitkisel.
n. 5b/12
n.+dür 10b/15
[=3]
- nebātiyye** Bkz. nebātī.
n.+den 11a/01
[=1]
- nebīz** (Ar.) Hurma veya arpadan yapılan bir çeşit içki; şarap.
n. 44b/03, 73a/15
 şürb-i n. 73a/15
 terk-i n. 44b/03
n.+den 42b/15
- şürb-i n. 42b/15
[=3]
- necāh** (Ar.) İsteğine ulaşma; kurtulma.
n. 14b/04, 22a/09, 37a/12, 50a/03, 69b/11, 72a/06, 72a/07, 72b/03, 72b/07, 72b/09, 72b/11, 72b/14, 73a/02, 86a/12, 86a/13
[=15]
- necse** (Ar.) Pislik.
m+dan. 64b/02
[=1]
- nedd** (Far.) Miskten yapılmış bir çeşit kokulu madde.
n.+le 52b/11
[=1]
- nef** (Ar.) Fayda.
n. 17b/11, 44a/03, 51b/12, 88a/12, 88b/10, 95b/02, 96a/04, 96a/10, 96a/12, 96b/05, 97b/04, 97b/05, 97b/11
n.+ı+(1) 17a/07
n.+ı+(3) 88b/04, 74a/07, 88b/04, 28b/01, 82b/12
n.-i ‘acīb 88b/04
n.-i ‘azīm 74a/07, 88b/04
27b/03, 82b/10
n.-i belīg 28b/01
n.-i beyyin 82b/12
[=19]
- nefha** (Ar.) Karniyede bulunan kabarcıklar.
n. 31a/15, 31b/02
n.+da 50a/11
[=3]
- nefs** (Ar.) İç, iç taraf.
n. 59b/05, 60a/11, 60b/05
 ihtilāf-ı n. 60a/11, 60b/05
 tabī‘at-ı n. 59b/05
n.+ı+(3) 84b/15, 34a/08, 87b/10, 94b/06, 68b/06, 71a/06, 71b/02,

<p>36a/08, 58b/06, 34b/11, 70b/01, 68b/07, 45a/12, 42b/08 n.-i 'aşabe 84b/15 n.-i cefn 34a/08 n.-i dimāğ 87b/10, 94b/06 n.-i ḥadeqa 68b/06, 71a/06, 71b/02 n.-i qarḥa 36a/08 n.-i karniyye 58b/06 n.-i maraḥ 34b/11 n.-i nütüvv 70b/01 n.-i şakb 68b/07 n.-i ṭabaḳāt-ı 'ayn 45a/12 n.-i 'uḏuv 42b/08 n.+inde 14a/14 [=18]</p> <p>nefsānī (Ar.) Canlılığın uyandırdığı arzularla ilgili. n. 7a/14, 87b/15 rūḥ-ı n. 7a/14, 87b/15 n.+dendür 82a/09 rūḥ-ı n. 82a/09 n.+dür 3b/05 mecrā-yı rūḥ-ı n. 3b/05 n.+yi 6b/11 rūḥ-ı n. 6b/11 [=5]</p> <p>nehār (Ar.) Gündüz. n. 82a/10 n.+da 48b/07 n.+dan 44a/10 nevm-i n. 44a/10 n.+la 82a/10, 83a/01 [=5]</p> <p>nemekīn (Far.) Tuzlu, gözyaşı. n. 4b/14, 68b/04, 70b/14 [=3]</p> <p>nemle (Ar.) Vücutta küçük kabarcıklar şeklinde beliren bir cilt hastalığı.</p>	<p>n. 15b/15, 34a/06 n.+yi+(1) 34a/05 [=3]</p> <p>nesā (Ar.) Kalça kemiklerinden ayakların ucuna kadar uzanan sinir. n.+da 11b/08, 49b/14 [=2]</p> <p>nesc (Ar.) Dokuma, örme, dokunuş. n.+i+(3) 4b/05 n.-i 'ankebüt 4b/05 [=1]</p> <p>nesne Nesne. n. 11b/02, 18a/02, 20a/09, 29b/08, 32b/09, 34a/14, 35b/05, 36a/12, 44a/05, 44a/06, 44b/01, 47b/10, 47b/15, 4a/08, 51a/14, 53b/15, 54a/01, 55b/04, 58a/10, 59b/07, 59b/14, 5a/06, 68b/04, 68b/05, 69b/01, 70b/13, 71a/08, 71b/03, 71b/05, 72a/04, 75b/05, 77a/09, 78a/15, 78b/07, 79a/11, 79b/07, 86a/11, 88a/03, 94a/11 n.+de 19a/11 n.+dür 35b/08, 9a/14 n.+lerden 43a/04 n.+nüḡ 31b/11, 67b/10 n.+ye 24b/12, 43a/11 n.+yile 44b/11, 47a/08, 49b/15, 51a/08, 61b/11, 66a/08, 71b/13, 75a/07, 89a/02, 8b/01 [=57]</p> <p>neşf (Ar.) Suyu çekip emme, soğurma. n. 44a/06, 45a/13, 60a/01, 68b/15, 8b/02 [=5]</p> <p>neşr (Ar.) Yayma, dağıtma, saçma, açma. n. 26a/13, 39b/03 [=2]</p>
--	--

neşv ü nemā (Ar.) Yetişip büyüme, sürüp çıkma.

n.+sı 2a/02

[=1]

nev^ç (Ar.) Çeşit, türlü.

n. 17a/08, 20a/13, 22a/06, 26a/12, 28b/07, 46a/08, 49b/02, 52a/12, 67b/01, 69b/03, 69b/04, 69b/05, 70a/01, 70a/01

n.+de 28b/06, 41b/03, 41b/06, 52b/02

n.+dür 16a/06, 19a/14, 19b/12, 22a/14, 22b/12, 26a/11, 28b/03, 36a/13, 37b/14, 41a/06, 41a/09, 51a/12, 57b/13, 61b/05, 65b/12, 69a/15

n.+e 41b/04, 52b/03, 69b/04, 69b/05

n.+i+(2) 21b/14

n.+i+(3) 22b/14, 22a/03, 16a/06, 21a/04, 22a/08, 26a/11, 28b/03, 38a/13, 41a/09, 41a/11, 41a/12, 42a/15, 49b/02, 49b/15, 51a/12, 52a/04, 57b/15, 58a/11, 61b/05, 65b/12, 65b/14, 69b/01, 50a/09, 58a/09, 41b/01, 58a/04, 58a/15, 18a/01, 26a/14, 29b/09, 38a/14, 41a/11, 41b/01, 42b/03, 50a/02, 52a/05, 58a/02, 58a/13, 61b/06, 65b/13, 67b/02, 16b/06, 26a/01, 30a/01, 30b/04, 30b/14, 31a/12, 31b/06, 32a/02, 33a/02, 33b/14, 34a/06, 34b/13

n.-i āḥir 22b/14

n.-i ecfān 22a/03

n.-i evvel 16a/06, 21a/04, 22a/08, 26a/11, 28b/03, 38a/13, 41a/09, 41a/11, 41a/12, 42a/15, 49b/02, 49b/15, 51a/12, 52a/04,

57b/15, 58a/11, 61b/05, 65b/12, 65b/14, 69b/01

n.-i rābi^ç 50a/09, 58a/09

n.-i şāliş 41b/01, 58a/04, 58a/15

n.-i şāni 18a/01, 26a/14, 29b/09, 38a/14, 41a/11, 41b/01, 42b/03, 50a/02, 52a/05, 58a/02, 58a/13, 61b/06, 65b/13, 67b/02

n.-i sükker 16b/06

n.-i vāhid 26a/01, 30a/01, 30b/04, 30b/14, 31a/12, 31b/06, 32a/02, 33a/02, 33b/14, 34a/06, 34a/13, 34b/13

n.+le 28b/05, 67b/08

n.+üñ 16a/08, 17a/07, 17b/15, 18b/15, 28b/11, 38a/10, 41a/10, 41a/14, 41b/03, 49b/05, 49b/07, 49b/10, 51b/02, 61b/11

[=109]

nevā (Ar.) Çekirdek.

n.+yı+(3) 56a/04, 74b/02, 26b/09, 27a/07, 27b/05

n.-yı ehlīlec 56a/04

n.-yı ehlīlec-i kābilī 74b/02

n.-yı temr 26b/09, 27a/07, 27b/05

[=5]

nevāḥī (Ar.) Yanlar, taraflar.

n.+i+(3) 85a/09

n.-i süfliyye 85a/09

[=1]

nevāşir (Ar.) Bäsür delikleri

n.+i+(3) 97b/04

n.-i māk 97b/04

[=1]

nev^çayn (Ar.) İki tür.

- n. 41b/03
[=1]
- nevm** (Ar.) Uyku.
n. 54a/06, 77a/07
n.+den 33b/03
n.+e 86b/05
n.+i+(3) 87b/13, 89a/15, 44a/11,
44a/12, 44a/10, 91b/03
n.-i keşir 87b/13, 89a/15
n.-i leyl 44a/11, 44a/12
n.-i nehâr 44a/10
n.-i tavîl 91b/03
[=10]
- nevr** (Ar.) Parlaklık.
n. 5b/03, 5b/05, 6b/09, 67b/03,
80b/09, 83b/13, 84a/13, 84b/02,
84b/03
‘aşab-ı n.6b/09
eşer-i n. 84b/03
intişâr-ı n. 67b/03
tesâvî-i n. 80b/09
n.+e 25b/11
n.+i+(3) 84b/04, 67b/11, 3a/11,
83a/15, 70b/11, 70b/12, 71a/15,
80b/14, 83b/02, 81a/13
n.-i ‘aşab 84b/04
n.-i başar 6b/05, 67b/11
n.-i bâşır 3a/11
n.-i celîdiyye 83a/15
n.-i hadeķa 70b/11
n.-i hâric 70b/12, 71a/15
n.-i müceddî-i tabî‘ 80b/14
n.-i zücâciyye 83b/02
rûh-ı n.-i keşir 81a/13
n.+ini 64b/09
[=22]
- nevri** (Ar.) Parlaklıkla ilgili.
n. 6a/07, 84a/01
‘aşab-ı n. 6a/07,
- emrâz-ı ‘aşab-ı n. 84a/01
n.+de 81b/09, 82a/02
rûh-ı n. 81b/09, 82a/02
n.+den 84a/12, 82b/15
‘aşab-ı n. 84a/12
rûh-ı n. 82b/15
n.+nüj 81b/05, 82a/13
rûh-ı n. 81b/05, 82a/13
n.+ye 84b/09
‘aşab-ı n. 84b/09
[=9]
- nevriyye** Bkz. nevri.
n. 72b/08, 85b/11
‘aşabe-i n.72b/08, 85b/11
n.+nüj 6a/04, 85b/07, 86a/02
‘aşabe-i n. 6a/04, 85b/07,
86a/02
n.+ye 86b/14
‘aşabe-i n. 86b/14
n.+yi+(1) 83b/15
‘aded-i emrâz-ı ‘aşab-ı n.
83b/15
[=7]
- nezl** (Ar.) Nezle, burun akması.
n. 91b/09
[=1]
- nezlât** (Ar.) Nezle, burun akması.
n. 32a/07, 93b/03
n.+a 95a/01
n.+ı+(3) 93b/02
n.-ı müzmîne 93b/02
[=4]
- nışf** (Ar.) Yarım, yarı.
n. 16b/02, 16b/02, 18a/08, 19b/05,
27a/06, 27b/01, 27b/02, 28a/14,
29a/02, 29a/02, 29a/09, 29a/15,
29b/06, 41a/03, 47b/02, 47b/08,
4b/05, 50a/15, 50b/01, 50b/04,
55b/13, 56a/01, 56a/04, 56b/02,

- 57a/03, 59a/04, 62a/10, 62a/14,
63a/04, 64a/07, 64a/09, 64a/15,
64b/07, 66a/04, 70a/05, 73b/15,
76a/07, 86b/07, 86b/07, 88b/07,
88b/12, 89b/10, 90a/03, 92a/02,
93a/06, 95a/02
n.+ı+(2) 88b/03, 88b/03
n.+ı+(3) 21b/06, 21b/07, 3b/10, 3b/02,
90b/07
n.-ı cefn 21b/06, 21b/07
n.-ı celīdiyye 3b/10
n.-ı mā 3b/02
n.-ı re's 90b/07
n.+ına 3b/02
[=54]
- nicār** (Ar.) Esas, asıl, kök.
n. 71b/15, 91a/15
taḥallül-i n. 71b/15
[=2]
- nicārī** (Ar.) Esasa ait, kökle ilgili.
n.+dür 8a/13
[=1]
- nice** Nice, nasıl.
n. 6b/12, 8a/11, 11a/09, 11b/12,
21a/10, 25a/13, 92a/10
n.+dür 94a/10
[=8]
- nidügin** Ne olduğu.
n. 1b/07, 68b/05
[=2]
- nifās** (Ar.) Nefis kan.
n. 86a/06
dem-i n. 86a/06
[=1]
- nīkūmā** (Grek.) Bkz. şa'be.
n. 58a/09
[=1]
- nīlüfer** (Far.) Nilüfer.
n. 43a/01, 44b/07, 46b/06, 50a/07,
65a/04, 65b/07, 65b/08, 92a/01,
92a/06
şarāb-ı n. 43a/01
varaḫ-ı n. 44b/07, 46b/06
n.+ı+(3) 44a/13
n.-i raṭb 44a/13
n.+le 44b/08, 65b/06, 68a/06, 89a/01
[=14]
- nire** Nere.
n.+den 94a/10
[=1]
- nisā** (Ar.) Kadınlar.
n. 43a/13, 59a/12
leben-i n. 43a/13, 59a/12
n.+dan 24a/05
şar'-ı n. 24a/05
[=3]
- nisbet** (Ar.) Bağlılık, ilgi.
n. 27a/12
[=1]
- nişā** (Far.) Nişasta.
n. 12b/07, 23a/13, 29a/08, 29a/11,
29a/15, 29b/02, 47b/07, 59b/08,
64a/14, 69a/05, 70a/10, 86b/06, 8b/15
n.+yıla 45a/12
[=14]
- nitekim** Nitekim.
n. 17b/01, 22a/07, 29a/03, 2a/14,
31a/01, 33b/12, 37a/09, 38a/13, 3b/05,
4a/06, 4b/01, 50a/10, 57a/05, 60a/05,
60a/09, 65b/03, 69b/02, 6a/06, 6b/01,
73a/09, 75a/08, 79a/14, 80a/15,
81a/05, 84a/11, 84b/07, 91a/12
[=27]
- niyye** (Ar.) Çiğ.
n.+dür 3a/01
[=1]
- niżām** (Ar.) Dizi, sıra.

- n. 10a/13
[=1]
- noḫsān** (Ar.) Eksiklik, azalma, azlık.
n. 65b/01, 67b/05, 68b/04, 68b/03,
78a/13, 78b/02, 78b/02, 78b/03
‘alāmet-i n. 67b/05, 68b/04
teşennüc-i n. 65b/01
n.+ı+(3) 69a/07, 41a/02, 2b/02
n.-ı beyziyye 69a/07
n.-ı laḫme 41a/02
n.-ı rūḫ-ı bāşır 2b/02
n.+ından 21a/08
n.+ındandır 21a/05
[=13]
- noḫta** (Ar.) Nokta, benek, leke.
n.+lar 61a/09
[=1]
- nuḫre** (Ar.) Ense çukuru.
n. 86a/07, 92b/10
n.+den 55a/10, 68a/11, 91b/02
[=5]
- nuşādır** (Far.) Nişadır.
n. 11a/04, 12a/10, 17b/06, 18b/14,
25b/12, 48b/04, 48a/08, 61b/13,
74b/01, 74b/04, 88b/07, 88b/12, 9b/03
n.+dan 89b/11
n.+la 23b/08
[=15]
- nuḫlāt** (Ar.) Çeşitli otların kaynatılarak
suyunun başa dökülmesi ya da buharının başa
tutulması şeklinde kullanılan bir grup ilaç.
n. 25b/06
[=1]
- nūfūz** (Ar.) İçe geçme, işleme.
n. 24a/10, 5a/14, 5b/05, 76a/08,
76b/04, 77b/09, 79a/02, 7a/14
[=8]
- nuḫās** (Ar.) Bakır.
- n. 9b/03, 16b/01, 16b/10, 23a/12,
33b/08, 45a/08, 45a/14, 47a/14,
47b/06, 48a/08, 48a/10, 48a/15,
50a/12, 50a/14, 50b/03, 52a/02,
53a/01, 56b/12, 61b/13, 62a/08,
70a/01, 70a/06, 70a/10, 74b/03,
76a/15, 88b/06
rifāde-i şaḫīfe-i n. 70a/01
[=25]
- nūmūde** (Ar.) Gösterilmiş, görünmüş.
n. 79b/10
sinn-i n. 79b/10
[=1]
- nūmūvv** (Ar.) Uzamak ve ziyade olmak.
n. 27a/05
[=1]
- nūşā** (Ar.) Yazılı, yazılmış şey.
n. 29a/14
şıfat-ı n. 29a/14
n.+da 52b/12, 74b/13, 75a/06
n.+dan 29a/12
n.+ı+(3) 33b/10, 74b/13, 90a/04
n.-i āḫir 33b/10, 74b/13
n.-i āḫiri 90a/04
[=8]
- nūşābe** (Ar.) Temrenli ok.
n. 57b/04
[=1]
- nūtüvv** (Ar.) Kemik çıkıntısı, yumru.
n. 32b/05, 61a/03, 62b/03, 66b/15,
67a/02, 67a/14, 69a/15, 69b/06,
69b/07, 69b/11, 70a/01, 70b/01,
70b/05, 85b/04, 85b/10
esbāb-ı n. 69b/07
nefs-i n. 70b/01
zamān-ı n. 69b/06
n.+de 67a/06, 70a/03
n.+e 69b/07, 70b/03
taḫt-ı n. 70b/03

n.+i+(1) 69a/15, 85b/15
 'ilāc-ı n. 85b/15
 n.+i+(3) 20b/05, 57b/12, 66b/04,
 86a/01 , 71a/07, 67a/01, 69b/05,
 60a/05, 67a/04, 71a/03, 66b/13,
 66b/13
 n.-i 'ayn 20b/05, 66b/04,
 86a/01
 n.-i 'ayniyye 71a/07
 n.-i büşre 67a/01
 n.-i 'inebe 69b/05
 n.-i 'inebiyye 60a/05, 67a/04,
 71a/03
 n.-i karniyye 57b/12, 66b/13,
 66b/13

n.+üñ 70a/15

[=34]

nütüvve Bkz. nütüvv.

n.+de 70b/04

[=1]

nütüvvī (Ar.) Yumru ile ilgili.

n. 55b/04

[=1]

nüzül (Ar.) Aşağı inme.

n. 76b/08, 97b/09

ibtidā-yı n. 97b/09

[=2]

O

oğlak Keçi yavrusu.

o. 64a/03

[=1]

oğlancuq Çocuk.

o. 28b/10

[=1]

ol O.

o. 10a/01, 10a/08, 10b/03, 10b/10,
 12a/07, 12b/08, 12a/12, 13b/03,
 13b/09, 14a/02, 14a/07, 14a/08,
 14a/11, 14a/15, 15a/05, 15a/11,
 15a/15, 15b/05, 15b/12, 16a/06,
 17a/12, 17a/14, 17b/04, 17b/08,
 19a/14, 19b/12, 1b/08, 20a/07, 20a/08,
 20a/12, 20b/03, 21a/05, 21a/06,
 21a/12, 21a/14, 21b/05, 21b/11,
 22a/03, 22a/07, 22a/08, 22a/12,
 22a/14, 22b/01, 23b/15, 24a/06,
 24a/06, 24a/07, 24a/12, 24b/10,
 24b/11, 24b/12, 25a/14, 25b/05,
 26a/02, 26a/05, 26a/06, 29a/01, 2b/09,
 2b/15, 30b/15, 31b/06, 32a/01,
 32a/03, 32a/10, 32b/01, 32b/03,
 32b/07, 32b/08, 32b/12, 33a/03,
 33a/08, 33a/09, 33a/13, 33a/14,
 33a/15, 33b/01, 33b/15, 34a/06,
 34a/14, 34b/03, 34b/15, 35a/06,
 35a/10, 35a/14, 35a/15, 35b/08,
 36a/13, 36b/11, 37b/07, 37b/09,
 37b/14, 38a/11, 38a/14, 38b/04,
 38b/08, 38b/09, 39a/10, 39a/10,
 39b/02, 39b/02, 39b/08, 39b/10,
 39b/13, 39b/14, 3a/06, 3a/10, 3a/15,
 3b/07, 40a/13, 40b/02, 40b/10,
 40b/13, 41a/09, 41a/12, 42a/09,
 42b/09, 43b/06, 43b/07, 44b/07,
 45a/02, 45a/13, 47b/13, 48a/01,
 49b/01, 49b/15, 4a/03, 4a/04, 4a/07,
 4a/11, 4a/12, 50b/13, 53a/11, 54a/02,
 54a/13, 54b/10, 54b/11, 56b/01,
 57b/05, 58b/07, 58b/12, 59b/02,
 5a/04, 5a/05, 60a/04, 60a/14, 60b/02,
 60b/03, 61a/05, 61a/14, 61b/08,
 62b/13, 63a/11, 63b/13, 63b/15,
 65a/01, 65b/04, 66a/01, 66a/02,

66a/10,	66b/15,	67a/07,	67a/14,	60a/14,	60b/02,	60b/04,	60b/05,
67b/02,	67b/04,	67b/06,	68a/04,	60b/13,	61a/01,	61a/09,	65a/09,
68b/14,	68b/15,	69b/10,	69b/14,	67a/01,	69b/01,	69b/03,	70b/10,
6a/06,	6a/13,	6b/01,	6b/02,	70b/11,	70b/13,	72a/04,	72a/11,
6b/12,	6b/14,	6b/15,	70a/02,	72b/04,	72b/05,	72b/10,	72b/12,
70b/05,	70b/06,	70b/09,	70b/12,	72b/15,	75b/03,	75b/04,	78a/07,
71a/05,	71a/05,	71a/06,	71a/07,	78a/10,	78a/13,	78b/04,	78b/08,
71a/08,	71a/11,	71a/12,	71a/14,	79a/02,	79b/02,	79b/07,	7a/15,
71b/02,	71b/02,	71b/07,	71b/14,	7b/03,	7b/14,	80a/01,	82a/13,
72a/02,	72a/07,	72a/11,	72b/07,	84b/01,	84b/12,	85a/03,	85a/05,
72b/13,	72b/14,	73a/06,	73a/13,	85a/08,	10a/11,	10a/12,	10a/14,
73b/04,	73b/09,	73b/13,	75a/08,	16a/07,	17b/02,	18a/02,	21a/10,
75b/05,	75b/15,	76a/15,	76b/12,	22b/12,	26a/03,	26a/05,	28a/05,
76b/13,	76b/14,	77a/06,	77a/07,	28a/06,	30b/05,	31a/05,	31a/15,
77b/03,	77b/07,	77b/15,	78a/01,	33b/14,	34a/13,	34b/01,	3a/05,
78a/04,	78a/08,	78a/10,	78a/11,	34a/05,	49a/05,	5b/02,	6b/03,
78a/13,	78a/15,	78b/01,	78b/04,	6b/03,	6b/05,	6b/06,	82b/01
78b/06,	78b/08,	78b/10,	78b/11,	[=385]			
78b/13,	79a/01,	79a/12,	79b/03,	ol -	Olmak.		
79b/03,	79b/04,	79b/05,	79b/06,		o.-a	10a/06,	10b/03,
79b/08,	7a/01,	7a/03,	7a/04,		10b/08,	10b/09,	10b/09,
7a/05,	7a/06,	7a/06,	7a/08,		11b/06,	11b/10,	11b/13,
7a/11,	7a/12,	7a/13,	7a/13,		11b/14,	11b/08,	15b/05,
7b/01,	7b/02,	7b/03,	7b/06,		11b/13,	19a/13,	94b/04,
80a/08,	80a/09,	80b/10,	81a/04,		12a/08,	12b/11,	12b/12,
81b/10,	82a/07,	82a/10,	82a/12,		13b/04,	14b/13,	15a/02,
82a/15,	82b/08,	82b/14,	83a/05,		15a/11,	15a/15,	16a/13,
83a/08,	83a/12,	83a/13,	83a/14,		17b/10,	17b/11,	18b/04,
84a/05,	84a/08,	84b/06,	85a/03,		19a/13,	1b/04,	21b/03,
85b/01,	85b/02,	85b/08,	86b/04,		22b/04,	21b/12,	22b/08,
86b/05,	87a/15,	88b/15,	89b/12,		23a/08,	23a/09,	23b/14,
8b/14,	90b/14,	92b/09,	93b/05,		24a/04,	24a/06,	24b/12,
93b/07,	93b/12,	93b/13,	93b/15,		25a/10,	25b/04,	25b/06,
94a/01,	94a/11,	94a/12,	94b/02,		25b/08,	25b/14,	27a/04,
94b/15,	94b/15,	96a/11,	9a/05,		27b/03,	27b/09,	27a/05,
9a/12	o.+dur	10b/01,	19a/03,		28a/10,	28a/12,	29a/04,
36a/11,	36b/01,	49b/03,	49b/06,		30a/02,	30b/10,	30b/13,
49b/08,	50b/08,	51a/03,	51a/13,		32a/12,	32b/06,	32b/13,
52a/05,	52a/06,	59b/01,	60a/11,		33a/07,	33a/10,	34b/07,
60a/13,					35a/08,	35b/02,	34b/15,
					35b/03,	35b/03,	35b/08,
					35b/10,	35b/15,	36a/04,
					37b/08,	37b/09,	38a/08,
					38b/02,	38b/04,	39a/05,
					39b/02,	3a/03,	40a/06,
					40b/02,		

43a/12,	44a/12,	44b/05,	44b/13,	25a/06,	25a/14,	26b/07,	26a/14,
45b/05,	47a/08,	47a/13,	47b/04,	26b/06,	27a/01,	27a/14,	29b/08,
47b/05,	48b/08,	48b/09,	49a/10,	2a/13,	30b/04,	32a/03,	32a/07,
49b/14,	50b/13,	52b/03,	52b/08,	33b/02,	34a/10,	34b/14,	35a/04,
53a/05,	54a/06,	54a/13,	54b/13,	35a/04,	35a/07,	35a/13,	36a/08,
56a/11,	56b/09,	56b/16,	57a/05,	36b/13,	38a/03,	38a/04,	39b/10,
57a/13,	59a/02,	59b/01,	59b/07,	40a/09,	40a/09,	40a/12,	40a/13,
59b/07,	5a/11,	5a/14,	60a/06,	40b/06,	40b/07,	41b/13,	41b/14,
60a/12,	60b/14,	61a/02,	61a/11,	42a/01,	42b/10,	45b/06,	45b/11,
61a/12,	61a/13,	61b/03,	61b/10,	46a/05,	46a/06,	46a/07,	46a/15,
62a/11,	62a/12,	62b/09,	62b/14,	46b/14,	47a/05,	47b/15,	49a/02,
63a/05,	63a/11,	63a/14,	63b/03,	49a/06,	49b/02,	49b/04,	4a/13,
63b/07,	63b/15,	64a/05,	64a/08,	4b/10,	50a/03,	50a/11,	50a/14,
64a/13,	64a/13,	64b/15,	65a/03,	50b/06,	50b/06,	50b/09,	51a/02,
66b/11,	67b/14,	68a/02,	68a/02,	51a/13,	51a/13,	51b/07,	51b/07,
68a/07,	68a/12,	69a/11,	69b/15,	52b/01,	52b/02,	52b/05,	52b/15,
72a/09,	73b/02,	73b/03,	73b/04,	55a/02,	55a/03,	55a/04,	55a/10,
73b/05,	74a/04,	74a/09,	74a/13,	55a/12,	55a/12,	55a/15,	55b/03,
75b/07,	75b/07,	75b/14,	75b/15,	55b/05,	55b/06,	55b/07,	55b/08,
76a/02,	76a/03,	76a/03,	76a/10,	55b/08,	55b/10,	56b/06,	56b/11,
76b/06,	77a/14,	78a/07,	79a/07,	57a/05,	57a/06,	57b/03,	57b/15,
79a/13,	79b/03,	7b/02,	80a/04,	58a/11,	58b/02,	58b/08,	58b/11,
80a/04,	80a/05,	80a/15,	82b/10,	59a/13,	5a/05,	60a/07,	60a/08,
82b/12,	83a/02,	83a/10,	83a/11,	61a/10,	61a/14,	61b/13,	62b/09,
83a/11,	86a/12,	86a/13,	87b/03,	63b/05,	63b/07,	64b/01,	64b/15,
87b/06,	88a/06,	89a/03,	89a/07,	65a/01,	65b/03,	65b/11,	66a/01,
89a/07,	89a/09,	89a/09,	8a/04,	66b/04,	67a/02,	67a/04,	67a/04,
8b/11,	8b/14,	92b/02,	92b/08,	67b/01,	67b/02,	67b/05,	67b/07,
92b/12,	93a/05,	93a/12,	93b/11,	68a/01,	68a/02,	68a/03,	68a/08,
95a/06,	95a/07,	95a/11,	95a/12,	68a/09,	68a/11,	68b/01,	68b/10,
95a/13,	95a/14,			69a/08,	69a/15,	69b/08,	69b/09,
				69b/11,	6a/12,	70a/03,	71a/04,
o.-acágina	72b/03			71b/11,	72a/08,	72a/11,	73a/08,
o.-adur	75a/06			73b/05,	74b/09,	75a/08,	76a/06,
o.-alar	12a/03,	72b/09		77b/12,	78a/02,	78a/05,	78b/13,
o.-alı	78a/14			78b/14,	79a/01,	79a/03,	79b/05,
o.-amaz	72a/14,	81a/14		7a/01,	7a/13,	7b/05,	80b/07,
o.-an	10b/04,	10b/06,	12a/03,	81a/03,	81a/11,	81b/06,	82a/08,
	14b/05,	16a/02,	16b/09,	82b/01,	82b/02,	82b/02,	83a/08,
	18a/06,	19a/06,	22a/05,	24a/13,			83b/13,

84a/07, 84a/08, 84a/15, 84b/01,
 84b/09, 85a/02, 85b/03, 85b/08,
 86a/03, 87a/03, 87a/05, 87a/06,
 87a/09, 87a/10, 87a/11, 90b/06,
 90b/11, 91b/11, 93b/02, 94a/12,
 94a/13, 94a/13, 94a/14, 94a/15,
 94b/02, 95a/14, 96a/04, 96a/06,
 96a/09, 96a/15, 96b/02, 96b/03,
 97a/05, 97a/14, 97b/08, 9a/02, 9a/10,
 9a/13, 30b/14, 31b/06, 34b/13,
 36a/10, 49a/05, 52a/05, 69a/12,
 69a/15, 81b/15, 86b/09
 o.-ana 61b/13, 94b/07
 o.-anda 84b/03
 o.-andan 77a/03, 88a/04
 o.-andandur 56a/03, 56a/16, 58b/10,
 59a/12, 59b/06, 61b/03, 61b/15,
 62a/03, 66a/12, 66a/13, 69b/14,
 70a/08, 87b/07, 88a/12
 o.-andur 42a/09
 o.-anı 35b/13, 36a/01, 45a/15, 55a/11,
 50a/09, 50a/09, 81b/07, 81b/08,
 85a/13
 o.-anla 15a/15, 68a/13, 89a/09
 o.-anlar 10a/08, 12a/01, 35a/01,
 8b/04, 8b/04
 o.-anlardan 36a/12, 71b/04, 7a/06
 o.-anlardandur 43a/14, 44b/03,
 44b/04, 45a/08, 46a/13, 47a/13,
 48a/09, 52a/01, 52a/04, 53a/13,
 54b/12, 93a/02
 o.-anlaruñ 61a/08
 o.-anuñ 39a/09, 39a/11, 47b/10,
 47b/12, 48a/06, 48a/06, 51a/14,
 60a/11, 60b/05, 68a/14, 69a/13,
 72b/01, 72b/02, 76a/06, 79b/05,
 79b/10, 82a/13, 84b/08
 o.-ayıdı 76b/04, 76b/04

o.-dı 10a/12, 10a/14, 10b/01, 10b/13,
 1b/10, 21a/10, 2a/01, 38a/09, 3a/14,
 3b/01, 3b/02, 3b/03, 3b/14, 42b/11,
 46a/07, 53b/05, 66a/02, 76a/09,
 76b/12
 o.-duğı 15a/08, 15a/10, 36b/12, 4a/08,
 4a/08, 5b/12, 60a/08, 76a/01, 81b/08
 o.-duğıçün 12a/13, 14a/05, 1b/12,
 32a/06, 3a/13, 4a/08, 60a/15, 67b/11,
 76b/01, 77b/08, 81b/06, 82a/02,
 82b/04, 84b/05
 o.-duğıdur 28a/01
 o.-duğına 6b/03, 72a/03
 o.-duğımdandur 72a/15
 o.-duğımuñ 21b/08, 21b/08
 o.-duğça 24a/11, 38b/06
 o.-duğdan 17b/04, 24a/11, 25b/05,
 7a/12, 85b/04
 o.-dıyısa 2b/14, 42a/11, 42b/11,
 61b/15, 72a/14
 o.-ıçak 20b/12
 o.-madan 42b/05, 44a/13, 69b/10
 o.-madı 38a/09, 76b/12
 o.-madıyısa 72a/13
 o.-maduğına 3a/04
 o.-mağa 63b/06, 71b/08
 o.-mağıçün 12b/08
 o.-mağıla 85b/02
 o.-mağla 75b/11, 84a/12, 84a/15
 o.-mağ 37a/07, 53b/04
 o.-mağdan 12a/05, 17a/14, 24b/15,
 35b/05, 36a/06, 39b/09, 40a/02,
 44b/02, 53a/10, 53b/12, 5a/03,
 77b/11, 83b/01, 89a/14, 91a/05
 o.-mağdandur 20b/01, 40b/11
 o.-mağdur 34a/08, 37b/04, 40a/12,
 40b/06, 42a/03, 55a/05, 60a/13,
 60b/03, 72b/05, 91a/06
 o.-mamağdur 37a/08, 55a/06

o.-masa	11b/10,	15a/03,	15b/03,	63b/06,	63b/13,	65a/10,	65b/03,
	16b/05,	19b/07,	20a/04,	67a/03,	69a/09,	69b/11,	6a/13,
	22a/09,	22b/03,	22b/09,	70b/11,	70b/13,	72a/04,	72a/06,
	28b/09,	32a/11,	32a/14,	72b/10,	73b/14,	75a/12,	76b/01,
	34a/03,	35a/01,	37a/13,	77b/08,	78b/10,	79a/03,	81a/15,
	40b/13,	47a/03,	47a/06,	81b/09,	82a/02,	82a/12,	82b/02,
	47b/13,	48b/11,	50a/03,	83a/11,	84b/03,	85a/05,	89a/12,
	61a/08,	61a/14,	61b/02,	91b/10			
	62b/03,	63a/08,	66b/12,	o.-mazlar	46a/09		
	71a/06,	76b/03,	77b/08,	o.-mazsuz	6a/13,	65a/10,	84a/07
	78a/08,	78a/11,	78b/03,	o.-mış	45b/12		
	78b/07,	84b/14,	86a/13,	o.-mış+(1)	19a/04		
	92b/12			o.-mışdur	36a/07,	39a/13,	41b/01,
o.-ması	72b/08,	79b/11		76b/02			
o.-masıdur	2a/07			o.-sa	10a/04,	10b/05,	10b/14,
o.-masından	13b/04			12a/08,	12b/08,	12a/09,	12a/10,
o.-masun	54a/11			12b/13,	13a/14,	13b/02,	13b/03,
o.-maya	11b/04,	12a/06,	13a/08,	13b/08,	13b/12,	14a/02,	14a/11,
	13b/01,	15a/10,	20b/05,	14a/14,	14b/05,	14b/07,	14b/15,
	24b/02,	29b/07,	32a/01,	15a/01,	15a/02,	15a/04,	15a/05,
	33a/15,	35b/02,	35b/03,	15a/06,	15a/08,	15a/09,	15a/10,
	39a/10,	3a/12,	40b/04,	15a/12,	15a/12,	15a/13,	15a/14,
	49a/08,	49a/14,	4b/09,	15a/14,	15a/14,	15a/15,	15b/02,
	53b/06,	54a/06,	54a/08,	15b/05,	15b/07,	15b/08,	16a/12,
	53b/08,	59a/09,	59a/09,	16b/07,	17a/01,	17a/12,	17a/14,
	59a/09,	5b/02,	60b/14,	17a/15,	17b/01,	17b/05,	17b/09,
	64a/01,	64a/04,	67a/10,	18a/15,	18b/04,	18b/05,	18b/08,
	64a/08,	72a/08,	72a/08,	19a/11,	19b/07,	19b/10,	20a/04,
	72a/08,	72a/10,	73b/04,	20a/06,	20b/08,	20b/10,	20b/11,
	75b/13,	76a/11,	76a/11,	20b/12,	21a/08,	21a/09,	21a/12,
	77b/12,	7b/08,	7b/10,	21a/14,	21b/06,	21b/07,	21b/10,
	7b/13,	89a/10,	9a/04	22a/07,	22a/08,	22b/02,	22b/09,
o.-mayan	76a/04			23a/02,	23a/07,	23b/10,	23b/11,
o.-mayınca	32b/07,	58b/15		23b/13,	24a/04,	24a/10,	24a/14,
o.-mayup	24b/08,	31b/12,	3a/14,	24b/01,	24b/03,	25a/15,	25a/15,
	65b/15,	72b/08,	75a/10,	25b/01,	25b/01,	25b/09,	25b/09,
	78a/15			26b/07,	26b/14,	26b/03,	26b/04,
o.-maz	10a/14,	10b/12,	15b/10,	26b/06,	27b/03,	28b/08,	28b/09,
	19a/02,	1b/08,	21a/15,	28b/10,	28b/13,	28b/15,	29a/03,
	21b/03,	24b/03,	24b/08,	29a/05,	29b/04,	29b/11,	2a/14,
	26a/12,	28b/07,	31a/02,	30a/04,			
	31b/15,	32a/08,	32b/07,				
	38a/10,	39a/07,	41b/15,				
	45b/07,	46b/13,	49a/15,				
	54b/09,	55b/09,	61a/04,				
	63b/06,	61a/06,	63b/06,				

30a/06,	30a/09,	31a/01,	31a/02,	72a/05,	72b/01,	73a/01,	73a/02,
31b/09,	31b/11,	31b/13,	32a/11,	73a/03,	73a/03,	73a/05,	73a/08,
32a/14,	32b/02,	32b/07,	32b/10,	73b/13,	75a/10,	75a/14,	75b/05,
32b/10,	32b/13,	32b/14,	33a/11,	75b/14,	75b/14,	76a/06,	76a/08,
34a/08,	34a/10,	35a/02,	35a/07,	76b/13,	76b/14,	77a/02,	77a/04,
35a/08,	35a/11,	35b/01,	35b/04,	77a/09,	77a/12,	77a/15,	77b/03,
35b/06,	35b/07,	35b/09,	35b/12,	77b/07,	77b/09,	78a/08,	78a/09,
36a/03,	36a/05,	36a/06,	36b/07,	78a/09,	78a/12,	78a/12,	78a/13,
36b/08,	36b/09,	36b/10,	37b/01,	78a/14,	78a/15,	78b/03,	78b/03,
37b/06,	37b/06,	37b/08,	38b/03,	78b/04,	78b/06,	78b/08,	79a/05,
38b/05,	39a/12,	39a/12,	39a/14,	79a/08,	79a/10,	79a/12,	79a/13,
39b/14,	3a/05,	3b/06,	3b/07,	79b/04,	79b/07,	79b/08,	79b/09,
40a/04,	40a/05,	40b/13,	41b/15,	79b/11,	79b/12,	79b/14,	7a/13,
42a/05,	42a/10,	42a/15,	42b/04,	80a/01,	80a/02,	80a/03,	80a/05,
42b/05,	43b/02,	43b/03,	44a/14,	80a/06,	80a/08,	80a/11,	80a/13,
45a/01,	45a/11,	45a/13,	47a/01,	80a/14,	80b/07,	80b/08,	80b/08,
47a/05,	47a/09,	47b/03,	47b/10,	80b/10,	80b/11,	80b/11,	80b/12,
48a/07,	48b/09,	48b/12,	49a/01,	80b/15,	81a/01,	81a/02,	81a/04,
49a/01,	49a/09,	49a/10,	49a/11,	81a/13,	81a/14,	81a/14,	81a/15,
49a/13,	49b/01,	4a/06,	51b/11,	81b/01,	81b/02,	81b/03,	82a/04,
52a/01,	52a/11,	53a/06,	53a/09,	82a/05,	82a/10,	82a/11,	82b/06,
53a/11,	53a/14,	53b/06,	53b/15,	82b/07,	83a/10,	83a/12,	83a/13,
54a/01,	54a/09,	54b/02,	54b/02,	83a/14,	83a/15,	83b/02,	83b/05,
54b/11,	54b/11,	55a/06,	57b/05,	83b/05,	83b/06,	83b/07,	84a/02,
58a/06,	58a/07,	58b/01,	58b/07,	84b/14,	85b/01,	85b/01,	85b/10,
58b/14,	58b/15,	59a/10,	59a/11,	85b/11,	86a/04,	86a/05,	86a/06,
59b/11,	59b/14,	5a/11,	5a/12,	86a/12,	86b/12,	86b/14,	87a/06,
5b/03,	60a/03,	60a/06,	60b/06,	87a/07,	87a/07,	87a/09,	87a/10,
60b/07,	60b/09,	60b/09,	60b/15,	87a/12,	87a/14,	87b/02,	87b/06,
61a/01,	61a/02,	61a/06,	61b/01,	87b/10,	88a/10,	89a/07,	89a/08,
61b/10,	62b/13,	64b/09,	64b/11,	89a/11,	8b/12,	90b/14,	91a/01,
64b/13,	64b/14,	64b/15,	65a/06,	91a/05,	91a/07,	91a/09,	91a/13,
66b/01,	66b/02,	66b/11,	67b/13,	91b/01,	91b/02,	91b/05,	91b/06,
68a/01,	68a/03,	68a/04,	68a/06,	91b/09,	91b/09,	91b/11,	92a/08,
68a/08,	68a/09,	68b/11,	68b/13,	92a/12,	92b/06,	92b/07,	92b/09,
69a/07,	69a/08,	69a/11,	69b/11,	92b/10,	93a/08,	93a/08,	93b/06,
6a/14,	6b/03,	6b/05,	6b/07,	93b/09,	93b/12,	94a/05,	94a/10,
70b/08,	70b/08,	70b/14,	71a/07,	94a/14,	94a/15,	94b/10,	94b/11,
71a/09,	71a/10,	71a/15,	71b/06,				

94b/12, 95a/04, 95a/10, 95a/10,	91a/05, 91a/06, 91b/11, 92b/05,
95a/12, 95a/12, 9b/05, 34a/09, 88b/15	92b/11, 93b/09, 95a/07
o.-salar 12a/01, 21a/15, 7a/02	o.-ur 10b/11, 10b/11, 10b/13, 11a/10,
o.-sun 30a/08, 54a/11, 84a/02	11b/10, 12b/07, 13b/06, 13b/07,
o.-unca 18b/09, 20a/06, 29b/13,	13b/15, 14a/02, 14a/04, 14a/05,
39b/14, 44a/08	14a/07, 14a/08, 14a/09, 14a/09,
o.-up 6a/08, 10b/05, 11b/06, 11b/12,	14a/10, 14b/06, 15b/06, 15b/09,
12b/04, 12b/09, 13b/10, 13b/14,	15b/10, 16a/07, 16a/09, 18a/14,
16b/14, 19b/09, 19b/13, 21a/15,	19a/03, 19a/03, 19a/15, 19a/15,
22a/04, 23b/14, 25a/01, 25a/03,	19b/13, 19b/14, 1b/08, 20a/09,
25a/14, 25b/13, 26b/01, 28b/03,	20a/15, 20a/15, 21a/12, 21a/13,
31a/05, 31b/13, 32a/08, 33a/07,	21a/13, 21b/01, 21b/01, 21b/03,
34b/03, 34b/04, 34b/07, 34b/08,	21b/05, 21b/06, 21b/07, 21b/15,
34b/08, 35a/05, 35a/15, 37a/07,	22a/02, 22a/02, 22a/04, 22a/05,
37b/03, 38a/07, 38a/12, 38b/03,	22a/06, 22b/01, 22b/02, 23a/01,
39a/03, 39a/07, 39a/13, 3a/04, 3b/08,	24b/09, 25a/11, 25a/14, 25b/13,
3b/09, 40a/06, 40a/15, 40b/04,	26a/02, 26a/04, 26a/04, 26a/04,
40b/13, 42a/02, 42a/04, 43a/10,	26a/05, 26a/12, 26a/13, 26a/15,
43b/02, 44b/14, 45b/06, 46b/12,	26a/15, 27b/07, 28a/04, 28a/04,
47b/13, 48a/05, 49b/12, 4a/06,	28a/06, 28b/01, 28b/05, 28b/06,
51a/10, 52a/14, 53a/09, 53a/11,	28b/06, 28b/07, 29b/09, 2a/11, 2a/12,
53a/14, 58b/14, 59a/08, 59a/10, 5a/01,	2a/14, 2b/01, 2b/05, 2b/06, 2b/06,
60a/09, 60a/15, 60b/07, 60b/08,	30a/04, 30a/04, 30b/05, 30b/05,
60b/13, 61a/03, 63b/12, 64a/01,	30b/06, 30b/07, 30b/15, 30b/15,
65a/04, 65a/06, 65a/10, 66a/02,	30b/15, 31a/01, 31a/02, 31a/03,
66b/12, 67a/03, 68b/03, 68b/06,	31a/04, 31a/05, 31a/06, 31a/07,
68b/14, 69a/09, 69b/04, 69b/06,	31a/07, 31a/07, 31a/12, 31b/01,
6a/10, 6a/11, 6a/15, 6b/10, 70b/05,	31b/02, 31b/03, 31b/07, 31b/10,
70b/09, 70b/10, 70b/12, 71a/14,	31b/11, 32a/04, 32a/06, 32a/07,
71b/06, 72a/13, 72b/03, 72b/07,	32a/08, 32a/09, 32b/05, 32b/10,
72b/10, 72b/12, 74a/12, 75a/10,	33a/01, 33a/03, 33a/04, 33a/04,
75b/12, 76a/03, 76b/07, 77a/02,	33a/04, 33a/05, 33a/05, 33a/06,
77a/08, 77b/09, 78b/05, 7a/03, 7a/06,	33b/02, 33b/04, 33b/14, 34a/06,
7a/07, 7a/10, 7b/04, 80a/02, 80b/12,	34a/06, 34a/09, 34a/13, 34a/15,
80b/15, 81a/03, 81a/13, 81b/07,	34b/04, 34b/09, 34b/12, 35a/04,
81b/09, 82a/02, 82a/12, 82a/15,	35a/06, 35a/06, 35b/01, 35b/06,
82b/02, 82b/03, 84a/13, 84b/02,	36a/11, 36a/14, 36a/14, 36a/15,
84b/11, 85a/06, 86a/01, 86b/15,	36b/06, 36b/06, 36b/07, 36b/08,
87a/15, 87b/03, 88b/05, 91a/02,	36b/09, 37a/09, 37b/04, 37b/05,

37b/05,	38a/02,	38a/03,	38a/03,	60b/09,	60b/10,	60b/10,	60b/11,	
38a/10,	38a/11,	38a/12,	38a/15,	60b/12,	60b/13,	60b/15,	61a/04,	
39a/03,	39a/08,	3a/05,	3b/09,	3b/10,	61a/05,	61a/06,	61a/07,	61a/08,
3b/11,	40a/01,	40a/02,	40b/07,	61a/10,	61b/02,	61b/05,	61b/06,	
40b/12,	41a/09,	41a/09,	41a/11,	61b/07,	61b/08,	61b/11,	61b/11,	
41a/12,	41b/04,	41b/05,	41b/06,	63b/02,	63b/05,	63b/08,	63b/09,	
41b/06,	41b/10,	41b/11,	41b/14,	63b/10,	63b/11,	64b/02,	64b/02,	
42a/01,	42a/01,	42a/02,	42a/02,	64b/03,	64b/09,	65a/02,	65a/07,	
42a/03,	42a/05,	42a/07,	42a/07,	65b/01,	65b/01,	65b/02,	65b/02,	
42a/09,	42b/12,	43b/02,	44a/02,	65b/13,	66b/05,	66b/05,	66b/14,	
44a/15,	45a/01,	45a/01,	45b/07,	66b/15,	66b/15,	67a/03,	67a/08,	
45b/10,	46a/02,	46a/05,	46a/08,	67a/14,	67b/04,	67b/06,	67b/07,	
46a/08,	46a/09,	46a/11,	46a/12,	67b/08,	67b/08,	67b/09,	67b/10,	
46a/12,	46a/12,	46b/07,	46b/07,	67b/14,	68b/08,	68b/10,	68b/10,	
46b/14,	46b/14,	46b/14,	46b/15,	68b/15,	69b/02,	69b/03,	69b/04,	
46b/15,	48a/03,	48a/05,	48a/06,	69b/04,	69b/06,	69b/07,	69b/07,	
48a/06,	48a/07,	48b/09,	48b/15,	69b/14,	6a/10,	6a/14,	6b/01,	6b/09,
49a/12,	49a/13,	49b/03,	49b/04,	6b/12,	6b/12,	6b/13,	6b/15,	70a/13,
49b/09,	49b/10,	49b/11,	49b/12,	70b/05,	70b/06,	70b/10,	70b/12,	
49b/14,	4a/06,	4a/07,	4a/08,	50a/01,	70b/13,	71a/14,	71b/01,	71b/06,
50b/07,	50b/07,	50b/07,	50b/08,	71b/13,	71b/14,	71b/14,	71b/15,	
50b/09,	50b/10,	50b/11,	51a/03,	72a/02,	72a/02,	72a/04,	72a/05,	
51a/05,	51a/05,	51a/06,	51a/11,	72a/07,	72b/02,	72b/03,	72b/07,	
51a/11,	51a/12,	51a/13,	51a/15,	72b/11,	73a/02,	73b/02,	73b/12,	
52a/05,	52a/11,	52a/12,	52a/13,	76a/08,	76a/15,	76b/01,	76b/10,	
52b/02,	54a/13,	54b/05,	54b/05,	76b/10,	76b/11,	76b/11,	76b/11,	
54b/06,	54b/07,	54b/07,	54b/08,	76b/11,	76b/12,	76b/12,	76b/13,	
54b/08,	54b/09,	54b/09,	55a/01,	77b/03,	77b/09,	77b/12,	78b/02,	
55a/02,	55a/04,	55a/07,	55a/15,	78b/11,	78b/13,	78b/14,	78b/15,	
55b/01,	55b/02,	55b/05,	55b/06,	79a/02,	79a/03,	79a/04,	79b/08,	
55b/07,	55b/09,	55b/10,	55b/10,	79b/13,	79b/15,	7a/03,	7a/05,	7a/07,
57a/08,	57a/09,	57a/10,	57a/14,	7a/15,	7b/05,	7b/06,	80a/03,	80a/07,
57a/14,	57a/14,	57a/15,	57b/02,	80a/08,	80a/10,	80b/08,	80b/09,	
57b/03,	57b/14,	57b/15,	58a/02,	80b/11,	80b/11,	80b/14,	80b/15,	
58a/05,	58a/06,	58a/09,	58b/02,	81a/01,	81a/02,	81a/03,	81a/05,	
59a/10,	59a/11,	5b/03,	5b/14,	60a/05,	81a/09,	81a/10,	81b/07,	81b/10,
60a/08,	60a/09,	60a/12,	60b/01,	82a/11,	82a/12,	82a/15,	82a/15,	
60b/01,	60b/02,	60b/03,	60b/04,	82b/01,	82b/03,	82b/04,	82b/15,	
60b/05,	60b/06,	60b/08,	60b/08,	83a/01,	83a/09,	83a/12,	83a/13,	

83a/13,	83a/14,	83a/15,	83b/01,	11b/12,	12a/02,	12b/02,	12b/03,
83b/02,	83b/03,	83b/04,	83b/04,	12a/05,	12a/05,	12a/09,	12a/10,
83b/05,	83b/06,	83b/07,	83b/07,	12b/11,	12b/12,	12b/14,	13a/02,
83b/08,	83b/09,	83b/10,	83b/14,	13a/03,	13a/06,	13a/08,	13a/09,
84a/03,	84a/05,	84a/06,	84a/06,	13b/09,	13b/12,	14a/03,	14a/03,
84a/09,	84a/11,	84a/13,	84a/14,	14a/07,	14a/08,	14a/13,	14a/15,
84a/14,	84b/03,	84b/06,	84b/11,	14b/01,	14b/02,	14b/03,	14b/03,
85a/01,	85a/01,	85a/05,	85b/01,	14b/05,	15a/06,	15a/08,	15a/13,
85b/02,	85b/05,	85b/06,	85b/10,	15b/01,	15b/02,	15b/03,	15b/04,
85b/10,	85b/11,	85b/11,	86a/01,	15b/07,	15b/08,	15b/09,	16a/11,
86a/15,	86b/13,	86b/15,	87a/01,	16a/14,	16b/05,	16b/06,	16b/06,
87a/02,	87a/02,	87a/03,	87a/08,	16b/08,	16b/13,	16b/14,	16b/15,
87a/11,	87b/01,	87b/02,	87b/04,	17a/04,	17a/09,	17a/10,	17a/13,
87b/04,	87b/07,	87b/09,	87b/09,	17a/13,	17a/14,	17a/15,	17a/15,
87b/10,	87b/11,	87b/12,	87b/12,	17b/01,	17b/02,	17b/06,	17b/08,
87b/14,	88b/15,	89a/06,	89a/12,	17b/09,	17b/15,	18a/03,	18a/04,
89b/12,	8a/11,	8a/11,	8a/15,	18a/05,	18a/12,	18a/13,	18a/15,
8b/03,	8b/03,	8b/07,	8b/13,	18b/01,	18b/03,	18b/06,	18b/08,
90b/07,	90b/09,	90b/12,	90b/13,	18b/08,	18b/15,	19a/05,	19a/08,
90b/14,	91b/10,	94a/08,	94b/03,	19a/09,	19a/12,	19b/02,	19b/07,
96a/08,	9a/01,	9b/15,	10b/12,	19b/08,	19b/11,	20a/02,	20a/03,
19b/02,	2a/03,	31a/04,	32b/05,	20a/05,	20a/05,	20a/07,	20a/07,
34a/15,	36b/10,	38a/04,	40a/15,	20a/08,	20a/10,	20a/11,	20b/03,
49b/12,	56b/07,	58b/03,	67b/06,	20b/03,	20b/04,	20b/05,	20b/09,
69a/14,	85a/06,	36b/01,	60b/07	20b/10,	20b/10,	20b/11,	20b/13,
10b/12,	13b/08,	19b/02,	2a/03,	20b/14,	21a/01,	21a/02,	21a/14,
31a/04,	32b/05,	34a/15,	36b/10,	21b/10,	21b/11,	22a/07,	22a/09,
38a/04,	40a/15,	49b/12,	56b/07,	22a/10,	22a/11,	22a/12,	22a/13,
58b/03,	67b/06,	69a/14,	85a/06	22b/03,	22b/05,	22b/06,	22b/06,
	o.-urlar	16a/05,	25a/10,	22b/07,	22b/10,	22b/10,	23a/02,
	6a/11,	7a/03,	90b/08,	23a/04,	23a/05,	23b/03,	23b/03,
	90b/08,	90b/09		23b/04,	23b/05,	23b/07,	23b/12,
	o.-ursa	73a/04,	78b/10	23b/13,	23b/15,	24a/01,	24a/02,
	[=1965]			24a/03,	24a/07,	24a/10,	24a/11,
oldurul-	Oldurulmak.			24a/13,	24b/02,	24b/04,	24b/05,
	o.-up	54a/08		24b/06,	24b/10,	24b/11,	24b/13,
	[=1]			24b/14,	24b/15,	25a/01,	25a/02,
olun-	Olunmak.			25a/03,	25a/03,	25a/04,	25a/07,
	o.-a	10b/06,	11a/12,	25a/10,	25a/15,	25b/01,	25b/07,
	11b/01,	11b/01,					
	11b/03,	11b/06,	11b/08,				
	11b/09,						

25b/08,	25b/09,	25b/10,	25b/15,	38b/09,	38b/12,	38b/13,	38b/13,
26b/14,	26b/02,	26b/03,	26b/05,	38b/14,	38b/15,	38b/15,	39a/05,
26b/10,	26b/15,	26b/15,	27a/01,	39a/10,	39a/11,	39a/12,	39a/12,
27a/03,	27a/04,	27a/07,	27a/08,	39a/15,	39b/03,	39b/04,	39b/05,
27a/14,	27b/01,	27b/01,	27b/05,	39b/08,	39b/09,	39b/10,	39b/13,
27b/06,	27b/08,	27b/10,	27b/10,	39b/14,	39b/15,	40a/01,	40a/02,
27b/11,	27b/13,	27b/14,	27b/15,	40a/03,	40a/07,	40a/09,	40a/10,
28a/09,	28a/11,	28a/13,	28a/15,	40a/10,	40b/01,	40b/01,	40b/03,
28a/15,	28b/01,	28b/10,	28b/11,	40b/04,	41a/05,	42a/11,	42a/13,
28b/12,	28b/13,	28b/14,	28b/15,	42a/14,	42b/01,	42b/03,	42b/04,
29a/04,	29a/04,	29a/06,	29a/10,	42b/05,	42b/08,	42b/09,	42b/15,
29a/10,	29a/12,	29a/12,	29a/12,	43a/01,	43a/02,	43a/03,	43a/04,
29a/15,	29a/15,	29b/03,	29b/03,	43a/06,	43a/08,	43a/09,	43a/11,
29b/06,	29b/07,	29b/11,	29b/12,	43a/12,	43b/04,	43b/06,	43b/10,
29b/12,	29b/14,	29b/15,	30a/06,	43b/11,	43b/12,	43b/13,	43b/14,
30a/08,	30a/13,	30a/14,	30b/01,	43b/15,	43b/15,	44a/02,	44a/04,
30b/01,	30b/03,	30b/10,	30b/12,	44a/05,	44a/06,	44a/07,	44a/07,
31a/09,	31a/10,	31b/05,	31b/09,	44a/08,	44a/09,	44a/10,	44a/12,
31b/10,	31b/10,	31b/12,	31b/13,	44b/01,	44b/05,	44b/08,	44b/09,
31b/14,	32a/10,	32a/11,	32a/15,	44b/09,	44b/12,	45a/02,	45a/03,
32b/02,	32b/02,	32b/04,	32b/06,	45a/06,	45a/06,	45a/10,	45a/13,
32b/11,	32b/13,	32b/15,	33a/06,	45a/14,	45b/01,	45b/02,	45b/04,
33a/08,	33a/09,	33a/10,	33a/13,	45b/05,	45b/08,	45b/08,	45b/09,
33a/13,	33a/14,	33a/14,	33b/01,	45b/15,	46a/01,	46a/15,	46b/02,
33b/05,	33b/09,	33b/12,	34a/02,	46b/03,	46b/05,	46b/05,	47a/02,
34a/03,	34a/04,	34a/04,	34a/10,	47a/06,	47a/07,	47a/08,	47a/09,
34a/11,	34b/05,	34b/05,	34b/06,	47a/11,	47b/03,	47b/09,	47b/13,
34b/07,	34b/08,	34b/10,	34b/11,	47b/14,	48b/05,	48b/10,	48b/10,
34b/15,	35a/02,	35a/03,	35a/08,	48b/11,	48a/12,	48a/13,	48b/14,
35a/09,	35a/10,	35a/11,	35a/11,	49a/02,	49a/03,	49a/04,	49a/07,
35b/05,	35b/07,	35b/10,	35b/13,	49a/08,	49a/09,	49a/11,	49a/14,
35b/14,	36a/04,	36a/05,	36a/06,	50a/01,	50a/03,	50a/04,	50a/05,
36a/07,	36a/08,	36b/11,	36b/12,	50a/06,	50a/07,	50a/09,	50b/02,
36b/13,	36b/14,	36b/15,	37a/01,	50b/12,	50b/13,	50b/15,	50b/15,
37a/02,	37a/02,	37a/04,	37a/05,	51a/07,	51b/02,	51b/03,	51b/04,
37a/05,	37a/11,	37a/11,	37a/11,	51b/05,	51b/06,	51b/10,	51b/10,
37a/13,	37a/14,	37b/07,	37b/09,	51b/13,	51b/14,	51b/14,	52a/01,
37b/10,	37b/13,	37b/13,	38a/13,	52a/04,	52a/14,	52a/14,	52b/01,
38b/05,	38b/06,	38b/08,	38b/09,	52b/01,	52b/04,	52b/06,	52b/09,

52b/11,	52b/14,	52b/14,	53a/05,	70a/07,	70a/07,	70a/11,	70a/14,
53a/05,	53a/06,	53a/08,	53a/09,	70a/15,	70b/01,	70b/02,	71a/02,
53a/10,	53a/11,	53a/12,	53b/01,	71a/06,	71a/07,	71a/10,	72a/12,
53b/03,	53b/07,	53b/09,	53b/10,	72a/12,	72b/06,	72b/13,	72b/13,
53b/11,	53b/12,	53b/13,	53b/14,	73a/01,	73a/09,	73a/10,	73a/11,
54a/03,	54a/05,	54a/07,	54a/08,	73a/13,	73a/14,	73b/01,	73b/03,
54a/10,	54a/10,	54a/13,	54b/03,	73b/05,	73b/07,	73b/07,	73b/09,
54b/10,	54b/11,	54b/14,	54b/14,	73b/15,	74a/03,	74a/10,	74a/12,
54b/15,	55a/09,	55a/10,	55b/14,	74a/13,	74a/13,	74b/06,	74b/08,
55b/14,	56a/01,	56a/05,	56a/06,	74b/15,	75a/03,	75a/05,	75a/07,
56a/07,	56a/10,	56a/16,	56b/01,	75a/07,	75a/11,	75b/10,	75b/10,
56b/02,	56b/03,	56b/03,	56b/05,	75b/13,	76a/09,	76a/10,	76a/13,
56b/08,	56b/09,	56b/14,	57a/03,	76b/05,	76b/07,	76b/08,	76b/10,
57a/04,	57a/05,	57a/11,	57b/05,	77a/04,	77a/06,	77a/07,	77a/07,
57b/08,	58b/04,	58b/05,	58b/06,	77a/08,	77a/10,	77a/10,	77a/11,
58b/08,	58b/10,	58b/13,	59a/01,	77a/12,	77a/13,	77a/15,	77b/01,
59a/02,	59a/03,	59a/05,	59a/06,	77b/02,	77b/04,	77b/05,	77b/07,
59a/07,	59a/07,	59b/05,	59b/10,	77b/10,	77b/11,	77b/13,	77b/14,
59b/12,	59b/15,	59b/15,	60a/02,	78a/10,	78a/11,	78a/14,	78b/01,
60a/02,	60a/04,	61a/15,	61a/15,	78b/04,	79a/09,	79a/09,	79a/10,
61b/01,	62a/02,	62a/12,	62b/01,	79a/11,	79a/12,	80a/12,	80a/14,
62b/04,	62b/05,	62b/07,	62b/07,	81a/07,	81a/08,	81b/12,	81b/13,
62b/10,	62b/11,	62b/13,	62b/14,	82b/05,	82b/06,	82b/07,	82b/08,
63a/04,	63a/04,	63a/07,	63a/09,	82b/08,	82b/09,	82b/09,	83a/03,
63a/12,	63a/13,	63a/14,	63a/15,	83a/04,	84b/06,	84b/07,	84b/13,
63b/01,	64a/01,	64a/01,	64a/04,	85a/07,	85a/09,	85a/09,	85a/10,
64a/05,	64a/11,	64a/12,	64a/13,	85a/13,	85a/13,	85a/14,	85a/14,
64a/15,	64b/13,	65a/06,	65a/11,	85a/15,	85b/12,	85b/13,	85b/14,
65a/12,	65b/04,	65b/05,	65b/08,	85b/14,	86a/05,	86a/07,	86a/09,
65b/10,	66a/04,	66a/06,	66a/06,	86a/10,	86a/12,	86a/13,	86b/02,
66a/07,	66a/10,	66a/11,	66a/15,	86b/03,	86b/04,	86b/05,	86b/05,
66b/02,	66b/03,	66b/10,	66b/10,	86b/08,	87a/15,	87b/03,	87b/14,
66b/12,	67a/05,	67a/06,	67a/10,	87b/15,	88a/01,	88a/03,	88a/07,
67a/11,	67b/13,	68a/04,	68a/05,	88a/11,	88b/01,	88b/01,	88b/02,
68a/06,	68a/06,	68a/07,	68a/10,	88b/04,	88b/09,	88b/14,	88b/14,
68a/11,	68a/11,	68a/13,	68a/14,	89a/01,	89a/04,	89a/11,	89a/15,
68b/13,	69a/01,	69a/03,	69a/05,	89b/01,	89b/03,	89b/03,	89b/05,
69a/06,	69a/06,	69a/10,	69a/13,	89b/05,	89b/06,	89b/09,	89b/10,
69a/13,	69b/10,	69b/12,	70a/02,	89b/11,	89b/12,	89b/13,	89b/15,

89b/15,	90a/05,	90a/05,	90a/07,	o.-dı	2b/15,	3a/11,	4b/03,	9a/04,
90a/12,	90a/13,	90a/14,	90a/14,	12a/12				
90b/03,	91a/04,	91a/10,	91a/11,	o.-dışında	4b/03			
91a/12,	91a/13,	91a/14,	91a/15,	o.-duğı	37a/13,	50a/04,	53b/09,	
91b/01,	91b/02,	91b/03,	91b/05,	60b/10,	60b/11,	60b/11,	80a/04	
91b/06,	91b/14,	91b/14,	92a/02,	o.-duğdan	13b/15,	19a/06,	33b/04,	
92a/03,	92a/03,	92a/04,	92a/06,	75a/15,	85a/13			
92a/08,	92a/09,	92a/10,	92a/11,	o.-ıcak	72b/03			
92a/12,	92a/12,	92a/13,	92b/02,	o.-mağda	89a/04			
92b/02,	92b/04,	92b/05,	92b/07,	o.-mağ	11a/11,	13a/11,	13a/14,	
92b/08,	92b/09,	92b/11,	92b/12,	20b/14,	39a/14,	39b/06,	45a/07,	
92b/14,	93a/01,	93a/02,	93a/08,	51b/11,	56b/16,	58b/12,	62a/01,	
93a/09,	93a/11,	93a/12,	93a/15,	62a/02,	62b/02,	90b/04,	90b/05	
93a/15,	93b/06,	93b/08,	93b/09,	o.-mağda	77a/03			
93b/10,	93b/12,	93b/13,	93b/13,	o.-mağdan	32b/04			
93b/14,	93b/15,	94a/01,	94a/02,	o.-mağdur	25b/15,	29a/01,	41b/08,	
94a/04,	94a/09,	94a/11,	94a/12,	87b/11,	91a/07,	91b/12		
94a/14,	94a/15,	94b/01,	94b/06,	o.-masa	14b/04,	18a/13,	24b/07,	
94b/09,	94b/10,	94b/12,	94b/14,	77b/02,	96a/07			
94b/15,	95a/03,	95a/03,	95a/04,	o.-maya	11b/07,	12b/04,	13a/13,	
95a/04,	10a/07,	11a/07,	12b/14,	14a/01,	15a/03,	15a/06,	15a/07,	
13a/08,	13a/11,	13b/03,	13b/04,	15a/13,	15a/15,	15b/07,	18a/11,	
13b/05,	13b/10,	13b/13,	13b/13,	18b/05,	21b/14,	24a/08,	31b/15,	
39a/02,	4b/03,	65a/14,	11b/02,	36b/13,	42a/12,	43b/04,	45b/10,	
51b/09,	54a/04,	31b/04,	46b/04	46a/03,	46a/04,	46a/06,	48b/08,	
o.-andandır	87b/13			49a/04,	49a/07,	49b/15,	50a/04,	
o.-an	19a/06,	24b/08,	31b/11,	53a/07,	58b/15,	59a/06,	59b/13,	
37a/04,	45a/06,	50a/08,	54a/12,	70a/13,	72b/01,	72b/15,	73a/04,	
55a/11,	56b/15,	57a/12,	60b/04,	73a/05,	89a/02			
67b/03,	72a/06,	73a/07,	73b/11,	o.-mayup	24a/01,	53b/13,	77b/13	
73b/13,	75b/15,	76b/06,	79b/03,	o.-maz	8a/08,	11a/13,	39a/06,	42b/02,
80a/15,	85a/10,	90a/15,	90b/11,	61a/03,	61b/09,	95a/09		
93b/03,	95a/10,	95a/13,	95b/11	o.-mazdan	76a/04			
o.-ana	24b/09			o.-miş+(1)	47a/08,	63a/11		
o.-anda	44a/01			o.-miş+(2)	22b/07,	35a/09,	35a/10,	
o.-andan	71a/08,	78b/07		38b/09,	38b/10,	64a/03,	65b/09,	
o.-andur	64b/04			66a/09,	77a/05			
o.-anuç	60b/09			o.-mişdur	40b/15,	58b/09,	66a/11	

o.-sa 12b/07, 12b/10, 13a/01, 13a/09,	20b/14, 20b/15, 21b/11, 22a/10,
16a/07, 16a/12, 17a/04, 17a/05,	22a/13, 22b/04, 22b/06, 22b/10,
17a/06, 17a/11, 17b/10, 17b/11,	23a/01, 23b/15, 24a/02, 24a/06,
18b/06, 19a/03, 19a/07, 19a/08,	24a/09, 24a/15, 24b/05, 24b/07,
20b/12, 24b/08, 26b/07, 26a/09,	24b/09, 25b/06, 25b/06, 25b/11,
26a/10, 26b/04, 28b/01, 28b/09,	26b/07, 26a/09, 26b/02, 26b/08,
29b/07, 29b/08, 29b/14, 31a/13,	26b/10, 26b/11, 26b/12, 27a/03,
33a/13, 33b/15, 34b/10, 35b/11,	27a/07, 27a/08, 27a/08, 27a/09,
38a/06, 38a/06, 38a/10, 39a/14,	27a/15, 27a/15, 27b/01, 27b/02,
39b/05, 39b/07, 40a/05, 41a/11,	27b/05, 27b/09, 27b/11, 27b/12,
41a/15, 42b/07, 42b/13, 44a/02,	27b/13, 27b/13, 27b/15, 28a/10,
45b/11, 46b/15, 47a/12, 47a/12,	28b/09, 28b/10, 29a/10, 29a/15,
47a/13, 48b/06, 49a/12, 49a/13,	29b/03, 29b/06, 29b/12, 29b/15,
49b/07, 49b/08, 50a/05, 52a/09,	30a/05, 30a/13, 30a/13, 30b/01,
55b/11, 56a/12, 57b/06, 62b/14,	30b/02, 30b/09, 31a/08, 31a/09,
63a/03, 67a/02, 69b/09, 69b/14,	31b/04, 31b/04, 31b/09, 31b/14,
71b/03, 72a/10, 72b/07, 73a/13,	32a/01, 32a/13, 32b/01, 32b/03,
74a/03, 74a/05, 74a/07, 74a/08,	32b/09, 32b/12, 32b/12, 33a/09,
74a/08, 75a/10, 76a/02, 76a/11,	33a/11, 33a/14, 33b/04, 33b/09,
76a/14, 76b/13, 77a/02, 77a/13,	34b/09, 34b/11, 35a/01, 35a/02,
77b/01, 81b/06, 81b/08, 82a/05,	35a/09, 35a/10, 35a/11, 35b/04,
82b/10, 82b/12, 87b/06, 87b/10,	36a/04, 36b/14, 36b/15, 37a/01,
88a/12, 89a/02, 89a/10, 91a/12,	37a/03, 37b/07, 37b/13, 38b/04,
92b/14, 93a/04, 93a/04, 93b/04,	38b/06, 38b/08, 38b/12, 38b/14,
93b/06, 94a/01, 95b/01, 95b/07,	39a/01, 39a/02, 39a/04, 39a/11,
96a/05, 96a/07, 96a/09, 96a/12,	39b/02, 39b/03, 39b/03, 39b/12,
96a/14, 96b/11, 96b/15, 97a/09,	40a/03, 40a/04, 40a/07, 40a/09,
97a/11, 97a/12, 97a/13, 10a/05,	42b/02, 42b/05, 43b/10, 43b/14,
12b/15, 13a/10, 3a/06, 48b/07, 6b/04,	43b/15, 44a/04, 44a/06, 44a/08,
96a/15	45a/02, 45a/05, 45a/10, 45b/02,
o.-up 11a/15, 11a/15, 11b/05, 12a/01,	45b/08, 46a/01, 46a/03, 46a/06,
13a/05, 13a/07, 13a/08, 13a/10,	46a/14, 46b/02, 46b/05, 47a/01,
13b/13, 14a/03, 16a/14, 16b/04,	47a/09, 47a/11, 47a/11, 47a/12,
16b/07, 16b/15, 16b/15, 17a/10,	47b/02, 47b/09, 47b/13, 48a/01,
17a/11, 17a/14, 17b/04, 17b/08,	48b/04, 48b/05, 48b/05, 48b/06,
17b/09, 17b/11, 18a/10, 18a/14,	48b/06, 48b/07, 48b/10, 48b/12,
18b/07, 18b/08, 19a/07, 19b/06,	48b/13, 48b/14, 48b/15, 49a/01,
19b/09, 19b/11, 20a/01, 20a/06,	49a/07, 49a/09, 49a/14, 50a/01,
20a/07, 20b/05, 20b/07, 20b/13,	50a/02, 50a/05, 50a/07, 50a/13,

50b/02,	50b/05,	50b/11,	51b/09,	86a/08,	86a/09,	86b/01,	86b/02,	
51b/12,	51b/13,	51b/13,	52a/11,	86b/03,	86b/05,	86b/08,	87b/05,	
52a/15,	52b/10,	52b/14,	53a/04,	87b/05,	88a/11,	88a/15,	88b/02,	
53a/05,	53b/03,	53b/07,	53b/08,	88b/03,	88b/09,	88b/14,	89a/01,	
53b/09,	53b/14,	54a/02,	54a/03,	89a/02,	89b/03,	89b/03,	89b/04,	
54a/07,	54a/09,	54a/12,	54b/02,	89b/05,	89b/06,	89b/06,	89b/08,	
54b/10,	54b/14,	55a/08,	55a/09,	89b/09,	89b/10,	89b/11,	89b/14,	
55a/09,	55b/14,	56a/01,	56a/02,	89b/15,	90a/04,	90a/07,	90a/11,	
56a/05,	56a/06,	56a/09,	56a/14,	90a/12,	90a/12,	90a/14,	90b/03,	
56a/15,	56a/15,	56a/15,	56b/01,	90b/03,	90b/04,	90b/05,	90b/15,	
56b/02,	56b/03,	56b/05,	56b/14,	91a/03,	91b/02,	91b/05,	91b/06,	
56b/14,	57a/03,	57a/12,	57b/01,	91b/13,	92a/04,	92a/05,	92b/04,	
57b/01,	57b/04,	57b/06,	57b/07,	92b/08,	92b/11,	93a/01,	93a/07,	
57b/07,	58b/04,	58b/10,	58b/14,	93a/10,	93a/11,	93a/14,	93b/05,	
59a/04,	59b/10,	59b/10,	60a/01,	93b/07,	93b/08,	93b/10,	93b/10,	
60a/02,	60a/03,	61a/14,	62a/11,	93b/11,	93b/13,	93b/13,	93b/14,	
62a/11,	62a/12,	62b/01,	62b/04,	94a/01,	94a/11,	94b/05,	94b/08,	
62b/05,	62b/07,	62b/10,	62b/10,	94b/09,	94b/13,	94b/14,	95a/02,	
62b/12,	63a/04,	63a/07,	63a/08,	95a/03,	96b/11,	97a/12,	10a/06,	
63a/10,	63a/11,	64a/11,	64a/11,	11a/12,	13a/04,	13a/13,	13b/09	
64a/15,	64b/07,	66a/06,	66a/15,	o.-ur	2a/08,	8b/01,	8a/03,	8b/06,
66b/01,	66b/01,	66b/09,	67a/06,	9b/13,	9b/14,	10a/04,	11a/09,	
67a/11,	67b/12,	68a/04,	68a/05,	11a/10,	10a/07,	10b/04,	10b/07,	
68a/09,	68a/11,	68b/12,	68b/15,	11a/14,	12b/02,	12a/11,	12a/12,	
69a/04,	69a/06,	69a/10,	69a/12,	12a/13,	12a/14,	12a/15,	12a/15,	
70a/07,	70a/11,	70a/11,	70a/12,	12b/01,	13a/01,	14a/14,	16a/15,	
70a/15,	70a/15,	70b/01,	71a/02,	16b/08,	18a/13,	19b/03,	19b/03,	
71a/04,	72a/12,	72b/06,	72b/13,	19b/04,	21b/02,	25a/08,	25a/13,	
73a/01,	73b/03,	73b/05,	73b/06,	25b/02,	27a/12,	29a/10,	31a/13,	
73b/15,	74a/02,	74a/08,	74a/09,	36a/02,	36b/04,	38b/01,	38b/12,	
74a/11,	74a/13,	74b/06,	74b/14,	43b/09,	49a/13,	50b/03,	52a/08,	
75a/03,	75a/04,	75a/06,	76a/12,	54a/14,	55b/11,	61b/05,	61b/10,	
76a/13,	76a/15,	76b/04,	77a/01,	63a/02,	67a/01,	69b/13,	71b/02,	
77a/02,	77a/05,	77a/15,	77b/03,	72b/04,	75a/01,	76a/10,	81a/09,	
77b/10,	79a/07,	81a/06,	81a/07,	84a/12,	84a/15,	87a/04,	90b/13,	
81b/11,	81b/13,	82a/05,	82b/05,	95a/09 ,				
82b/06,	82b/07,	82b/09,	82b/09,	o.-ursa	68b/13			
82b/11,	82b/11,	84b/12,	85a/08,	[=1644]				
85a/13,	85b/13,	85b/14,	86a/05,	on	On.			

<p>o. 16b/10, 17a/03, 18b/14, 26a/01, 26a/10, 27b/06, 28a/01, 28b/02, 29a/14, 29b/02, 29b/15, 30b/03, 30b/13, 31a/11, 33b/07, 33b/07, 33b/11, 41a/06, 43b/15, 48a/10, 52b/13, 53a/04, 54a/12, 54b/13, 57b/10, 62a/15, 70a/02, 71b/06, 74a/02, 74a/02, 74b/04, 74b/12, 74b/13, 75a/02, 75a/03, 80b/02, 80b/05, 80b/05, 80b/05, 80b/05, 80b/06, 80b/06, 83a/05, 83b/14, 84a/09, 84b/08, 85b/02, 85b/07, 85b/15, 86a/14, 86b/08, 87a/01, 88b/08, 88b/14, 90a/08, 90a/09, 90a/09, 92a/15 o.+dur 14b/15, 16b/12, 18a/10, 62b/01, 88a/15 [=63]</p> <p>onuncu Onuncu. o. 22b/11, 80b/04, 83b/09 [=3]</p> <p>oñat Düzgün. o. 75b/02 [=1]</p> <p>oñul- Onulmak, iyileşmek. o.-mağ 21a/08, 43b/06, 63b/14, 67b/13, 69a/08, 69a/13, 79b/09, 81a/08, 85b/06 o.-ması 79b/10 o.-mayup 45b/03 o.-maz 69b/11, 70a/13 o.-sa 67b/13 o.-up 42b/01 o.-ur 42a/04, 42a/06, 46a/02, 46a/10, 94a/06 [=20]</p> <p>oñuld- İyileştirmek. o.-a 26b/15 o.-ur 26b/08, 39a/01, 65a/03</p>	<p>[=4]</p> <p>orta Orta. o.+sın 21b/11, 4b/09, 5b/01, 66b/14, 71a/15 o.+sına 20b/06 o.+sında 10b/08, 20b/15, 25a/12, 25a/13, 31a/15, 34b/14, 36a/11, 45a/07, 46a/09, 60b/04, 61a/09, 61b/07, 67a/04, 69b/02, 71a/04, 71a/13, 72a/03, 73a/09, 78a/06, 82b/01, 84b/01, 85a/02, 85a/04, 95b/13 o.+sındaki 40a/13, 63a/08 o.+sından 67a/01, 92a/11, 93b/14 o.+sını 60a/14, 78a/03, 78a/05 o.+sıyla 71a/14 [=39]</p> <p>otur- Oturmak. o.-up 75b/01, 77b/04 [=2]</p> <p>otuz Otuz. o. 37a/06, 37b/02, 37b/13, 37b/15, 40a/11, 40b/04, 41a/05, 41a/07, 46b/09, 85a/12, 92b/02 [=11]</p> <p>otuzuncu Otuzuncu. o. 36a/09 [=1]</p> <p>ov- Ovmak. o.-alar (31a/06) [=1]</p> <p>ovul- Ovulmak. o.-a 11b/05 [=1]</p>
--	--

Ö

- ögüdül-** Öğütülmek.
 ö.-e 18b/14
 [=1]
- ‘ömür** (Ar.) Ömür, yaşama, yaşayış, hayat.
 ‘ö.+lerinde 65b/01
 āhir-i ‘ö. 65b/01
 [=1]
- öğ** Ön.
 ö. 14a/01
 ö.+de 24a/08, 24b/04
 ö.+din 24b/15, 35b/12, 38b/02,
 38b/11, 44a/02, 72a/10, 73a/07,
 76a/04, 8b/11
 ö.+dince 86a/04
 ö.+ini 71b/04
 ö.+içde 80a/09
 [=15]
- ördek** Ördek.
 ö. 50b/14
 [=1]
- örtül-** Örtülmek.
 ö.-üp 80b/13
 [=1]
- öyken** Akciğer.
 ö. 20a/09
 [=1]

P

- pamuğ** Bkz.panbuk.
 p. 21a/01, 73a/01, 76a/13
 p.+la 77b/01
 [=4]
- panbuk** (Far.) Ebegümeçigillerden, koza

biçimindeki meyvesi üç, dört, beş dilimli olan, sıcak bölgelerde yetişen tarım bitkisi, pamuk.

p. 39b/12, 43a/15
 [=2]

pāre (Far.) Parça.
 p.+si 76a/13
 p.+sine 20a/09
 [=2]

penç (Far.) Beş.
 p. 96a/13
 [=1]

pūr (Ar.) Çulluk.
 p. 47a/03
 [=1]

R

- rābi‘** (Ar.) Dördüncü.
 r. 9b/04, 50a/09, 58a/09
 cins-i r. 9b/04
 nev‘-i r. 50a/09, 58a/09
 [=3]
- rabṭ** (Ar.) Bağlama, ilişirme.
 r. 13b/13, 5b/13, 6a/05, 85b/09
 r.+1+(2) 36b/05
 [=5]
- rāḥat** (Ar.) Üzüntüsüz, tasasız, kedersiz bir halde bulunma.
 r.+la 86b/05
 [=1]
- raḥim** (Ar.) Dölyatağı.
 r. 56b/04
 merāre-i r. 56b/04
 [=1]
- raḥūl** (Ar.) Deve.

- r.+i+(3) 54b/08
r.-i iklîl 54b/08
[=1]
- rahve** (Ar.) Rehavetli, gevşek, sölpük.
r.+ye 27b/04
eşfâr-ı r. 27b/04
[=1]
- raķîk** (Ar.) İnce, cıvık, sığ olmayan.
r. 4a/04, 12a/02, 19a/11, 45b/11, 47a/02, 48a/07, 4a/01, 5a/11, 55b/05, 61b/11, 63a/08, 65b/15, 72a/08, 72a/08, 76b/11, 7a/12, 7a/12, 81b/07, 93b/09
ğışâ-yı r. 4a/04
hârr-ı r. 55b/05
r.+a 4b/13
r.+den 3b/06, 4a/07, 44a/07, 44a/05
ğışâ-yı r. 3b/06, 4a/07
kaşr-ı r. 44a/07
kuşûr-ı r. 44a/05
r.+dendür 6b/08
r.+e 63b/12
r.+i+(2) 48a/05
r.+i+(3) 28b/08
dem-i r.-i keşîr 28b/08
r.+le 43b/10
[=29]
- raķîke** Bkz. raķîk.
r. 60b/11
[=1]
- raşâş** (Ar.) Kurşun, kalay.
r. 9a/01, 26b/12, 27a/05, 27b/15, 86a/13
şahîfe-i r. 86a/13
[=5]
- raţb** (Ar.) Yaş, ıslak.
r. 15a/04, 17b/14, 32a/08, 44a/13, 44a/13, 46a/10, 75a/05, 79b/14, 79b/15, 81a/01, 81a/01, 83a/10,
- 83a/13, 83a/13, 84a/02, 86b/10, 86b/11, 86b/11, 87b/14, 89a/08, 91b/07, 91b/07, 3b/14, 94b/11, 96a/08
buĥâr-ı ġalîz-i r. 87b/14
buĥâr-ı ġalîze-i r. 88a/03
benefsec-i r. 44a/13
mâ' -i re's-i r. 91b/07
mâ' -i şevk-i r. 94b/11
mâ' -i varaķ-ı şevk-i r. 91b/07
nîlüfer-i r. 44a/13
remed-i r. 46a/10
sezâb-ı r. 17b/14
şîfat-ı kehl-i r. 75a/05
r.+dandur 66a/02
remed-i r. 66a/02
r.+dur 2a/02, 6b/08, 83b/03, 8a/06, 97a/13, 83a/14
hârr-ı r. 83a/14
r.+la+ 63b/01, 51b/09
kuşûr-ı cevz-i r. 63b/01
mâ' -i merzencûş-ı r. 51b/09
[=35]
- raţbe** Bkz. raţb.
r. 55a/05, 89a/01
aġdiye-i r. 89a/01
r.+de 70a/04
ķurûĥ-ı r. 70a/04
r.+den 13a/15
r.+dendür 84b/10
fużûl-ı bāride-i r. 84b/10
r.+dür 31b/03
mādde-i bāride-i r. 31b/03
r.+i+(3) 8b/10, 9a/06, 9a/01
r.-i lezice 8b/10, 9a/06
r.-i lezice-i edviye 9a/01
r.+yile 63a/15
mâ' -i ĥanzale-i r. 63a/15
[=10]
- râţînec** (Ar.) Reçine.

- r.+le 23b/11
[=1]
- rafl** (Ar.) Bir litre kadar olan sıvı ölçüğü.
r. 89b/10, 92a/09, 92b/02, 92b/03
[=4]
- rāyiha** (Ar.) Koku.
r.+sı 90b/11
[=1]
- rāzıķı** (Ar.) Zambak.
r. 92b/01
zebīb-i r. 92b/01
[=1]
- rāziyānec** (Ar.) Rezene.
r. 11b/11, 12a/13, 9a/13, 73b/06,
74b/02, 85a/12, 92a/14, 97b/13
aşl-ı r. 92a/14
bezr-i r. 73b/06, 74b/02
mā'-i r. 11b/11, 12a/13, 9a/13
'uşāre-i r. 85a/12
r.+den 73b/10
r.+le 33b/10, 48a/12, 74b/07, 75a/04,
89b/14, 88b/01
mā'-i r. 33b/10, 48a/12,
74b/07, 75a/04, 89b/14
'uşāre-i r. 88b/01
[=15]
- rebī'** (Ar.) Bahar.
r. 15a/10, 19b/05, 19b/05, 19b/06,
95a/02
r.+de 11b/09, 11b/09
āhīr-i r. 11b/09
[=7]
- redā'et** (Ar.) Kötülük, bayağılık.
r.+i+(3) 90b/08
keyfiyet-i r.-i mizāc 90b/08
[=1]
- redd** (Ar.) Geri döndürme, döndürülme, geri çevirme, çevrilme.
r. 13a/09, 16b/15, 1b/08, 27a/12,
35b/13, 55a/11, 75b/09
r.+i+(3) 1b/09
r.-i şihhat-i mefkūde 1b/09
[=8]
- reddiye** Bkz. redd.
r. 12b/14, 28a/03, 35b/07, 36a/03,
75a/13, 90b/11, 91b/03, 96b/05
aḥlāt-ı r. 12b/14
buḥārat-ı r. 91b/03
delāyil-i r. 75a/13
fazla-i r. 36a/03
ikşār-ı et'ime-i r. 28a/03
ruṭūbāt-ı r. 35b/07
r.+den 96a/06, 27b/10, 26b/01
aḥlāt-ı r. 96a/06
et'ime-i r. 27b/10
hılt-ı r. 26b/01
r.+dendür 90b/07
a'rağ-ı r. 90b/07
r.+dür 67b/02, 52a/10
ķabūl-ı mādde-i r. 52a/10
r.+i+(3) 31b/07, 36b/05 , 65a/13,
30b/12
keşret-i ağdiye-i r.-i ğalīze
31b/07
me'külāt-ı r.-i ğalīze 36b/05
r.-i ğalīze 65a/13
r.-i istifrāğ 30b/12
r.+ye 12b/13
aḥlāt-ı r. 12b/13
r.+yi+(1) 45a/13 , 26a/06
ruṭūbet-i r. 45a/13
a'rağ-ı r. 26a/06
[=21]
- redī** (Ar.) Kötü, fena, azgın, vahim.
r. 34a/11, 52a/15, 89a/11, 89a/13,
91b/05
keymūs-ı r. 52a/15

<p>buḥār-ı r. 89a/13 , 91b/05 hılt-ı r. 34a/11, 89a/11 r.+den 90b/08, 42b/15 keşret-i hılt-ı r. 90b/08 ta‘ām-ı ğalīz-i r. 42b/15 r.+dür 43a/06, 57a/09, 68b/02 dem-i fāsīd-i r. 57a/09 [=10]</p> <p>refāyid (Ar.) Yaraların üzerine konulan bez baskı, kompres. r. 69b/10, 77b/01, 86a/09, 86a/10 r.+i+(3) 67a/10, 77a/07 r.-i kavıyye 67a/10, 77a/07 [=6]</p> <p>ref (Ar.) Yukarı kaldırma. r. 13a/08, 20b/03, 20b/13, 22a/10, 24a/09, 24b/04, 25a/08, 27b/05, 34b/04, 53b/07, 54a/14, 72b/13, 75b/07, 76b/07, 91b/03 [=15]</p> <p>remād (Ar.) Kül. r.+a 54b/07 r.+i+(3) 26b/08 r.-i kaşab 26b/08 r.+ile 19a/13 r.+la 39a/01, 25b/12 mā’-i r. 25b/12 [=5]</p> <p>remādī (Ar.) Küle mensup, küle ilgili; kül renginde olan, gri. r. 52b/09, 52b/11, 79a/09 emyāl-i r. 52b/09 şifāt-ı r. 52b/11 r.+ye 90b/05 sādenc-i r. 90b/05 [=4]</p> <p>remaş (Ar.) Çapak. r. 43a/15, 45b/13, 50b/11 killet-i r. 45b/13</p>	<p>r.+a 95b/05 r.+i+(2) 41b/10 ḥumret-i r. 41b/10 r.+i+(3) 41b/13, 43b/01, 43b/01 r.-ı kalīl 41b/13 r.-ı kibār 43b/01 r.-ı şıġar 43b/01 r.+ıdur 41b/08 [=9]</p> <p>remed (Ar.) Göz ağrısı. r. 12a/04, 13a/15, 14b/08, 16b/14, 17a/13, 17a/15, 17b/02, 32a/09, 38a/11,41a/06, 41a/08, 41a/11, 41a/15, 42a/05, 42a/06, 42a/09, 42a/10, 44b/12, 45b/03, 46a/08, 46b/07, 53a/09, 53a/11, 62b/13, 9b/07 aş‘ab-ı r. 42a/09 ḥummā-yı bakāyā-yı r. 16b/14 ḥuşūnet-i r. 12a/04 inḥilāl-ı r. 44b/12 sebeb-i r. 38a/11 şiddet-i r. 42a/06 r.+de 16a/10, 16b/09, 41b/14, 42a/06, 45b/12, 96b/08, 16b/09, 31a/04, 50a/03, 56b/15, 59a/15, 43b/11, 43a/06 āḥir-i r. 16b/09, 31a/04 bāb-ı r. 50a/03, 56b/15, 59a/15 ibtidā-yı r. 43b/11 şaḥīb-i r. 43a/06 r.+den 16b/07, 42a/15, 42b/03, 45b/06 r.+dür 45b/12 r.+e 17a/14, 46a/14, 46b/09, 53a/12 r.+i+(1) 95b/04, 41a/08 bakāyā-yı r. 95b/04 envā’-ı r. 41a/08 r.+i+(3)+(remediatik) 29a/07, 66b/05, 94b/08, 16a/09, 42b/06, 52a/10,</p>
--	--

<p>53a/06, 58b/11, 43b/08, 44a/13, 46b/03, 59b/08, 49b/13, 46a/10, 66a/02, 13a/12, 46a/11, 42a/02 r.-i 'atīk 29a/07, 66b/05, 94b/08 r.-i hādd 16a/09, 42b/06, 52a/10, 53a/06, 58b/11 r.-i hādde 43b/08, 44a/13, 46b/03, 59b/08 r.-i müzmīn 49b/13 r.-i raṭb 46a/10, 66a/02 r.-i şa'b 13a/12 r.-i yābis 46a/11 r.-i yübs 42a/02 r.+le 42a/05, 46a/08, 46a/09 r.+üñ 41b/06, 42a/01, 42a/03, 42a/15, 46a/06, 46a/07 [=76] reml (Ar.) Kum. r. 33b/03, 41b/13, 47b/12 [=3] rendelen- Rendelenmek. r.-miş+(2) 25a/12 [=1] re's (Ar.) Baş, kafa. r. 13b/14, 14b/02, 43a/02, 50b/15, 52a/10, 69a/11, 85b/12, 85b/14, 86b/03, 87b/04, 90b/09, 91b/14, 91b/14, 92b/08, 92b/14, 93a/03, 18a/04, 19a/05, 20a/02, 23a/02, 26b/02, 28a/10, 43b/12, 51b/03, 52a/15, 75a/15, 80a/12, 88a/10, 94a/14 cebhe-i muḳaddim-i r. 85b/14 elem-i r. 90b/09 imtilā-yı r. 52a/10 istifrāğ-ı r. 14b/02 tebrīd-i r. 43a/02</p>	<p>tenḳıye-i r. 18a/04, 19a/05, 20a/02, 23a/02, 26b/02, 28a/10, 43b/12, 51b/03, 52a/15, 75a/15, 80a/12, 88a/10, 94a/14 'urūḳ-ı r. 94a/06 r.+de 51b/05, 83b/08, 73a/03, 77b/11, 87a/03, 88a/09, 90b/10, 91a/05, 91b/04, 91b/10, 92a/08, 94a/13, 94b/03, 6a/09, 7a/09, 91b/01 cevf-i r. 6a/09 muḳaddem-i r. 7a/09 mu'aḥḥar-ı r. 91b/01 r.+den 14b/01, 91a/15, 7a/04, 4a/02, 94a/07, 94a/12, 14a/12 dimāğ-ı 'azm-ı re's 7a/04 'azm-ı re's 4a/02 imtilā-yı 'urūḳ-ı r. 94a/07 sebeb-i r. 94a/12 tenḳıye-i r. 14a/12 r.+e 69a/09, 83a/03, 91b/03, 92b/15, 90b/07 nişf-ı r. 90b/07 r.+i+(1) 55a/12, 90b/12 r.+i+(2) 20a/10, 23b/13, 26a/02, 31a/10, 39b/01, 40a/13, 48b/13, 53b/08, 55a/09, 77b/13, 89b/08, 93b/10 r.+i+(3) 14a/10, 91b/07, 75b/06, 76a/08, 93b/04, 77a/08, 75b/12, 76a/02, 76b/02, 92b/10, 53b/02, 76b/03, 77b/13, 24a/10, 47b/13, 69b/05, 69b/03 evcā'-ı r.-i maḥmūd 14a/10 mā'-ı r.-i raṭb 91b/07 r.-i 'alīl 75b/06, 76a/08, 93b/04 r.-i cānibeyn 77a/08</p>
--	--

	r.-i hādd 75b/12, 76a/02, 76b/02		r. 18a/13, 18a/13 [=2]
	r.-i halk 92b/10	ribāt (Ar.) Bağ, ip.	r. 5b/14
	r.-i ibhāmeyn 53b/02		r.+i+(3) 4b/01, 4b/01
	r.-i meht 76b/03		r.-i dāhilī 4b/01
	r.-i mīl 24a/10, 47b/13		r.-i hāricī 4b/01
	r.-i mismār 69b/05		[=3]
	r.-i zebāb 69b/03	ricleyn (Ar.) İki ayak.	r. 42b/12
	r.+inden 36b/03, 36b/03		[=1]
	r.+inüñ 90b/12	rifade (Ar.) Yaraların üzerine konan bez baskı, kompres.	r. 54a/04, 94a/01
	r.+le 14b/06, 66a/07, 5b/11		r.+i+(3) 57b/06, 70a/01
	kıh̄f-ı r. 5b/11		r.-i kavıyye 57b/06
	r.+üñ 92b/12		r.-i şah̄ife-i nuhās 70a/01
	[=95]		r.+yile 75b/02
resm (Ar.) Eser, iz, nişan, alamet.	r. 20b/09		[=5]
	[=1]	ribās (Ar.) Usaresinden şerbet yapılan mayhoş bir bitki.	r. 76a/12
reşh (Ar.) Sızma, sızıntı, terleme.	r. 73a/06, 49a/03, 9a/08		rubb.-ı r. 76a/12
	[=3]		[=1]
re'y (Ar.) Görme, görüş.	r.+i+(3) 95a/07, 95a/08	rīh (Ar.) Yel, rüzgar; romatizma, ağrı.	r. 51b/11
	r.-i cālīnūs 95a/07, 95a/08		r.+de 50a/11, 51b/07, 52b/15
	[=2]		r.+dür 49b/03
reyhānī (Ar.) Fesleğen gibi ince nakışlı.	r.+yile 4b/14		r.+e 50a/14, 93a/13
	şarāb-ı r. 74b/14		r.+i+(3) 33b/02, 45b/06, 91a/08, 92b/07, 14a/09, 33b/07, 51b/06, 51b/12
	[=1]		r.-i galīze 33b/02, 45b/06, 91a/08, 92b/07
rıf̄k (Ar.) Yumuşaklık, yavaşlık, tatlılık.	r.+la 32b/09, 32b/12, 48b/14, 93b/05		r.-i mütezā'ife 14a/09
	[=4]		r.-i sebel 33b/07, 51b/06, 51b/12
rıh̄ve (Ar.) Yumuşak şey.	r. 77b/09		[=15]
	[=1]	rıkkat (Ar.) İncelik.	
rızk (Ar.) Azık, yiyecek içecek şey.	r. 2a/11, 2b/06		
	esbāb-ı r. 2b/06		
	[=2]		
ri'āyet (Ar.) Gütme, gözetme.			

- r.+e 43b/03
r.+i+(2) 38a/03, 60a/15
r.+idür 75a/12
[=4]
- rīşe** (Far.) Saçak, püskül; saçaklı kök.
r. 48b/12, 48b/14, 53b/09
[=3]
- riyāh** (Ar.) Rüzgarlar.
r.+i+(3) 14a/03, 35a/05, 13b/07
r.-i minfaḥ 14a/03
r.-i nāfiḥa 35a/05
r.-i žabābiyye 13b/07
[=3]
- riyāzet** (Ar.) Nefsi kırma, perhiz.
r. 86b/01
r.+le 69a/11
[=2]
- riyye** (Ar.) Akciğer.
r.+den 6b/15
[=1]
- rub^ç** (Ar.) Dörtte bir, çeyrek.
r. 27a/07
[=1]
- rubb** (Ar.) İç, öz, meyve ve sebzelerin özü.
r.-i+(3) 75a/02, 76a/12
r.-i hısrım 75a/02
r.-i ribās 76a/12
[=2]
- rubb-ı sūs** (Ar.) Meyan kökü şerbeti.
r. 59a/04, 64a/10, 66a/05
[=3]
- rūḥ** (Ar.) Hıltlarla beraber bulunan buhar, gaz, can, beden kuvveti.
r. 7b/01, 84a/03
intişār-ı r. 84a/03
r.+a 7a/13
r.+dan 82a/04
yübs-i r. 82a/04
- r.+i 82a/14
r.+i+(1) 7a/04
r.+i+(3) 81a/11, 3b/05, 7a/11, 2b/02, 2b/07, 5b/02, 7b/03, 80b/13, 81a/11, 81b/07, 84b/11, 6b/15, 7a/10, 7b/07, 7a/08, 6b/15, 6b/11, 7a/14, 82a/09, 87b/15, 81b/05, 81b/09, 82a/02, 82a/13, 82b/15, 81a/13, 6b/13, 6b/14, 81b/15, 5a/13, 71b/14, 6a/06
emrāz-ı r.-i bāşır 81a/11
mecrā-yı r.-i nefsanī 3b/05
mezḳūr-ı r.-i ḥayvānī 7a/11
nokşān-ı r.-i bāşır 2b/02
r.-i bāşır 2b/07, 5b/02, 7b/03, 80b/13, 81a/11, 81b/07, 84b/11
r.-i ḥayvānī 6b/15, 7a/10, 7b/07
r.-i ḥayvāniyet 7a/08
r.-i ḥayvāniyye 6b/15
r.-i nefsanī 6b/11, 7a/14, 82a/09, 87b/15
r.-i nevrī 81b/05, 81b/09, 82a/02, 82a/13, 82b/15
r.-i nevr-i keşīr 81a/13
r.-i ṭabi‘ī 6b/13, 6b/14
r.-i türbūd 81b/15
r.-i bāşıra 5a/13
ža‘f-ı r.-i bāşıra 71b/14
r.-i şānī 6a/06
r.+la 7b/02
r.+uḡ 7b/06, 84a/07
[=41]
- ruḥām** (Ar.) Yumuşak taş, mermer.
r.+dan 47a/05
[=1]
- rummān** (Ar.) Nar.
r. 29b/13, 30a/07, 39b/05, 63a/07, 88b/02, 91b/13

- kaçv-ı r. 39b/05
 kuşūr-ı r. 29b/13
 mā' -i r. 88b/02
 şahm-ı r. 30a/07
 verd-i r. 63a/07
 r.+ı+(3) 46b/04, 89b/07, 89b/08,
 63a/05
 kuşūr-ı r.-ı hūlv 46b/04
 r.-ı hūlv 89b/07
 r.-ı hāfız 89b/08
 verd-i r.-ı şıġar 63a/05
 r.+la 43a/01
 [=11]
- rūsuhtec** (Ar.) Rastık taşı.
 r. 27b/0, 89b/02
 [=2]
- rūšenā** (Ar.) Göz ilacı.
 r.+ya 16b/05
 r.+yıla 21a/02, 27b/13, 28b/01, 45b/05
 [=5]
- rūšenāyī** Bkz. rūšenā.
 r. 23a/08, 34b/11, 48a/14, 48a/14,
 49a/10, 51a/08, 51b/14, 52b/07,
 55b/01, 56a/03, 61b/03, 61b/15,
 65a/13, 81b/13, 82b/12, 88b/04
 şıfat-ı r. 48a/14
 r.+yile 33a/15,
 [=17]
- ruṭūbāt** (Ar.) Yaşlar, nemler.
 r. 36a/11, 40b/07, 55b/06, 55b/07,
 61a/04, 82a/10
 inşıbāb-ı r. 61a/04
 r.+dan 11a/05, 1b/11, 60a/08, 8b/12
 r.+dandur 60a/10, 60a/11
 r.+ı 58b/02
 r.+ı+(1) 89b/01, 9a/07
 r.+ı+(3) 2b/11, 56b/07, 57b/08,
 58b/01, 19a/14, 65a/08, 97b/03,
 61a/05, 61a/04, 16a/09, 91b/04,
 37a/08, 42a/12, 35b/07, 78b/12,
 5a/06, 8b/02, 46b/06
 r.-ı 'ayn 2b/11, 56b/07,
 57b/08, 58b/01
 r.-ı ġalīze 19a/14, 65a/08
 r.-ı ġalīze-i 'umk 97b/03
 r.-ı hādde 61a/05
 r.-ı keşīre 61a/04
 r.-ı mālihe 16a/09
 r.-ı muşadda' 91b/04
 r.-ı müfraṭ 37a/08
 r.-ı müsekkine 42a/12
 r.-ı reddiye 35b/07
 r.-ı şāfiye 78b/12
 r.-ı şeleşe 5a/06
 r.-ı ziyāde 8b/02
 r.-ı hādde 46b/06
 r.+ına 1b/05
 [=34]
- ruṭūbet** (Ar.) Yaşlık, nem.
 r. 13b/09, 17a/08, 2a/09, 32a/07,
 35b/08, 36a/02, 36b/13, 37a/09,
 37a/10, 41b/08, 4b/02, 4b/03, 60a/15,
 61a/06, 61a/07, 64b/11, 70b/14,
 72b/14, 80b/06, 81b/09, 86b/10,
 95b/13
 'adem-i r. 37a/09
 ġalebe-i r. 37a/10
 kemiyet-i r. 64b/11
 müceffef-i r. 35b/08
 r.+den 16b/09, 60b/05, 68b/14,
 69a/12, 13b/06, 13b/08, 64b/13
 hıddet-i r. 13b/06, 13b/08
 keyfiyet-i r. 64b/13
 r.+dendür 71b/11, 81b/06, 82a/08
 r.+dür 64b/11, 68b/03, 71a/14,
 64b/10, 64b/10, 64b/11
 kemiyet-i r. 64b/10
 keşre-i r. 64b/10

keyfiyyet-i r. 64b/11
 r.+e 22b/14, 28a/04, 30b/12, 3a/10,
 5a/08, 60b/14, 83a/07, 83a/08
 r.+i+(1) 68b/15
 r.+i+(2) 15a/12, 28b/05, 2a/12, 2a/14,
 32a/06, 72a/02, 79b/01, 79b/13,
 7b/13, 82a/11, 83a/06, 82b/04
 keşret-i r. 82b/04
 r.+i+(3) 83a/04, 79a/15, 80b/01,
 13b/07, 2b/03, 67b/09, 68a/13,
 82a/01, 82a/05, 14b/10, 41b/11,
 4b/09, 4b/10, 4b/12, 5a/10, 5b/04,
 65b/02, 68b/03, 70b/08, 30a/03,
 2b/03, 2b/14, 3a/08, 3a/13, 4b/02,
 4b/04, 4b/06, 4b/08, 4b/10, 4b/11,
 70b/13, 7b/05, 81a/04, 82a/09,
 83a/08, 86b/12, 30a/10, 79b/12,
 79b/15, 26a/13, 82a/14, 65a/07,
 97b/05, 64b/13, 70b/09, 97a/10,
 84b/15, 43a/13, 30b/07, 72a/03,
 2a/05, 95b/12, 45a/13, 2b/15, 22b/13,
 3a/06, 3a/07, 3a/09, 3a/15, 3b/05,
 6a/15, 83a/05, 9a/03, 5a/15, 3b/10
 ‘aded-i emrâz-ı r.-i zücâciyye
 83a/04
 emrâz-ı r.-i beyziyye 79a/15
 emrâz-ı r.-i celîdiyye 80b/01
 ictimâ‘-ı r.-i ğalîze 13b/07
 keşret-i r.-i beyziyye 2b/03,
 67b/09, 68a/13
 keşret-i r.-i celîdiyye 82a/01,
 82a/05
 keşret-i r.-i mâ 14b/10
 r.-i ‘ayn 41b/11
 r.-i beyziyye 4b/09, 4b/10,
 4b/12, 5a/10, 5b/04, 65b/02,
 68b/03, 70b/08
 r.-i bürâkıyye-i laţîfe 30a/03

r.-i celîdiyye 2b/03, 2b/14,
 3a/08, 3a/13, 4b/02, 4b/04,
 4b/06, 4b/08, 4b/10, 4b/11,
 70b/13, 7b/05, 81a/04, 82a/09,
 83a/08, 86b/12
 r.-i cereb 30a/10
 r.-i fażliye 79b/12
 r.-i garîziyye 79b/15
 r.-i hâdde-i müfrata 26a/13
 r.-i hevâ-yı leyl 82a/14
 r.-i hıccâb-ı karniyye 65a/07
 r.-i kalîle 97b/05
 r.-i karniyye 64b/13, 70b/09,
 97a/10
 r.-i keşîre 84b/15
 r.-i laza‘a 43a/13
 r.-i mâlihe-i bürâkıyye-i ğalîz
 30b/07
 r.-i mezkûre 72a/03
 r.-i mizâc 2a/05
 r.-i muķavviye 95b/12
 r.-i reddiye 45a/13
 r.-i şerîf 2b/15
 r.-i ‘ufune 22b/13
 r.-i zücâciyye 3a/06, 3a/07,
 3a/09, 3a/15, 3b/05, 6a/15,
 83a/05
 r.-i mâ‘iyye 9a/03
 r.-i beyziyye 5a/15
 r.-i zücâciyye 3b/10
 r.+idür 2a/06, 80b/06
 r.+in 5a/03
 r.+inde 81a/06
 r.+inden 80a/13
 r.+ini 70b/10
 r.+le 82b/10
 r.+ledür 10a/01
 r.+leri 2a/13
 r.+süz 50b/09

r.+üñ 71b/12
[=135]
ruṭūbetü'l-karniyye (Ar.) Karniyye
tabakasının rutubeti.
r. 57b/11
[=1]
rüz-kür (Ar.) Gece görüp gündüz görememe
hastalığı.
r. 82b/13
[=1]
rücū' (Ar.) Dönme, geri dönme.
r. 13a/10, 22a/11, 40b/07, 53a/12,
54b/03, 6b/05, 72a/14, 76b/13, 77a/12
r.+ı+(2) 36b/05
r.+ı+(3) 70a/14
r.-ı başar 70a/14
[=11]
rūfāteyn (Ar.) Çürüyüp, ufalıp kırıntı haline
gelmiş şey.
r. 24a/05
ibre-i r. 24a/05
[=1]
rüttet (Ar.) Pelteklik.
r.+e 87b/05
[=1]

S

sā'at (Ar.) Saat, vakit, zaman.
s. 17a/05, 22b/10, 31a/06, 31b/14,
31b/15, 58b/03, 89b/04
s.+den 63a/10
[=8]
şa'b (Ar.) Güç, zor, çetin
ş. 81a/14
ş.+da 13a/12

remed-i s.13a/12
[=2]
şa'be Bkz. şa'b.
ş.+de 66b/03
evcā'-ı ş. 66b/03
[=1]
şabğ (Ar.) Bazı nebat köklerine ispirto eter
gibi şeyler karıştırılarak yapılan ilaç.
ş. 63a/02, 63a/03, 63a/05, 63a/09,
64b/09, 74a/04, 75a/05
merāret-i ş. 74a/04, 75a/05
ş.+ı+(3) 62b/15
ş.-ı aşār 62b/15
[=8]
şabī (Ar.) Henüz memeden kesilmemiş erkek
çocuk.
ş.+yile 25b/13
bevl-i ş. 25b/13
[=1]
sābi' (Ar.) Yedinci.
s. 10a/04
cins-i s. 10a/04
[=1]
şābit (Ar.) Hareketsiz, kımıldamayan, yerinde
duran.
ş. 78b/07
[=1]
şabr (Ar.) Sabır, tahammül.
ş. 12b/11, 75b/11, 76b/08,
[=3]
şabr (Ar.) Ada soğanı.
ş. 19a/06, 28a/10, 28a/14, 35b/09,
37a/14, 39a/04, 50a/08, 55b/13,
66a/14, 74a/15, 74b/13, 86b/07,
92b/05, 92a/08, 92a/13, 93a/07, 9b/02
ḥabbe-i ş. 19a/06, 92b/05
mā'-i ş. 50a/07-8
naḳī-i ş. 92a/08
naḳū-i ş. 92a/13

- ş.+dan 35b/14, 40b/15, 89b/10
 ş.+i+(3) 92a/09, 92b/03
 ş.-i ceyyid 92a/09, 92b/03
 ş.+la 22b/08, 23b/12, 35a/09, 38b/07,
 45a/14, 66a/15
 [=28]
- şabr-ı uskūturī** (Ar.) Sukutur adasında yetiştirilen ada soğanı.
 ş. 16b/02, 18a/07, 18b/12, 23a/12,
 29a/08, 41a/03, 46b/01, 48b/02,
 51b/08, 53a/02, 88b/06, 88b/11
 [=12]
- şābūn** (Ar.) Sabun.
 ş.+la 25b/12
 mā' -i ş. 25b/12
 [=1]
- saçıl-** Saçmak.
 s.-a 27a/15
 [=1]
- sādec** (Far.) Sümbül.
 s. 23a/13
 s.+dür 79b/15
 berd-i s. 79b/15
 [=2]
- sādec-i hindī** (Far.) Hint sümbülü.
 s. 16b/11, 90b/01
 [=2]
- şadef** (Ar.) İnci.
 ş. 38b/07
 [=1]
- sādenc** Bkz. şādenc.
 s. 64b/05, 88b/06
 s.+i+(3) 90b/05
 s.-i remādī 90b/05
 [=3]
- sādīs** (Ar.) Altıncı.
 s. 9b/14
 cins-i s. 9b/14
 [=1]
- şafā** (Ar.) Saflık, berraklık.
 ş. 78a/15
 ş.+da 3a/13, 72b/05
 ş.+yi+(3) 79a/12
 ş.-i hiss 79a/12
 ş.+sına 60a/14
 ş.+sını 64b/10
 ş.+ya 3b/01
 [=7]
- sa'fe** (Ar.) Genellikle çocuklarda başta ve yüzde beliren bir cilt hastalığı.
 s. 15b/15, 34a/13, 34b/04
 s.+de 18a/06
 s.+yi+(1) 34a/13
 [=5]
- şaff** (Ar.) Dizi, sıra.
 ş. 52a/11
 [=1]
- şāf** (Ar.) Temiz, saf, sade.
 z.-i şāf 16b/02, 17b/12
 [=2]
- şāfī** (Ar.) Temizlikle ilgili.
 ş. 11b/12, 11b/15, 30a/07, 3a/12,
 47a/12, 53a/13, 65b/06, 73a/01,
 73a/04, 75a/14, 76b/01, 89b/09,
 23a/12, 33b/08, 53a/01, 62a/14,
 66b/08
 zencār-ı ş. 23a/12, 33b/08,
 53a/01, 62a/14, 66b/08
 ş.+i+(3) 90a/01
 mā' -i s.-i bārid 90a/01
 s.+sin 6b/14, 6b/15
 [=20]
- şāfin** (Ar.) Ayak bileğindeki bir damar.
 ş. 42b/1, 94b/06
 faşd-ı ş. 42b/11, 94b/06
 [=2]
- şāfiye** Bkz. şāfī.
 ş. 2b/15, 60a/13, 60b/01, 78b/12

- beyzā-yı ş. 2b/15
 ruṭūbāt-ı ş. 78b/12
 sevdā-yı ş. 60a/13
 ş.+dür 58a/12, 5b/05
 beyzā-yı ş. 58a/12, 5b/05
 [=6]
- şafṛā** (Ar.) Öd kesesindeki sıvı.
 ş. 48a/07, 64b/15
 dem-i ş. 23b/09
 ş.+nuḡ 34a/06
 mürre-i ş. 34a/06
 ş.+sına 34a/10
 ş.+yıla 41b/15
 [=6]
- şafṛāvī** (Ar.) Safra ile ilgili, safradan kaynaklanan.
 s.+den 41b/13
 hılt-ı s. 41b/13
 s.+dendür 34a/02
 hılt-ı s. 34a/02
 [=2]
- şafṛāviye** Bkz. şafṛāvī.
 ş.+den 42b/05, 91a/04
 hılt-ı ş. 42b/05, 91a/04
 ş.+dendür 41b/09
 mādde-i ş. 41b/09
 [=1]
- sağ** Sağ.
 s. 13a/02, 13a/05, 63b/06, 75b/02, 75b/05
 [=5]
- sağ-** Sağmak.
 s.+up 67b/15
 [=1]
- sağır** (Ar.) Küçük, ufak.
 ş. 24a/14, 29a/06, 29b/12, 29b/01, 32a/14, 44a/03, 80a/08, 81b/04, 81b/08, 81b/14, 85b/13, 62a/12
 aşfer-i ş. 29a/06, 29b/12
- harem-i ş. 44a/03
 ıtrıfıl-i ş. 85b/13
 vāhide-i ş. 24a/14
 şıfat-ı mümessek-i āḫir-i ş. 62a/12
 şıfat-ı zerūr-ı aşfer-i ş. 29b/01
 ş.+den 29a/02
 zerūr-ı aşfer-i ş. 29a/02
 ş.+dür 28a/07, 38a/01
 hurrāc-ı ş. 38a/01
 ş.+i+(3) 19b/14
 verem-i s.-i şulb 19b/14
 [=15]
- şağire** Bkz. şağir.
 ş. 39b/0, 43b/13
 miḡvā-i ş. 39b/01
 zerre-i ş. 43b/13
 [=2]
- şāhib** (Ar.) Sahip.
 ş.+i+(2) 30a/05, 30b/08, 32a/08, 33b/03, 63b/11, 64a/02, 64b/12, 64b/14, 67b/10, 68b/05, 68b/11, 80a/08, 80b/09, 91a/08
 ş.+i+(3) 62b/08, 91a/01, 43a/06
 ş.-i beyāz 62b/08
 ş.-i maraḡ 91a/01
 ş.-i remed 43a/06
 ş.+inde 58b/11
 ş.+ine 65a/10, 79a/04, 86b/01
 [=21]
- şahīfe** (Ar.) Kağıt yaprağı.
 ş.+i+(3) 70a/01, 86a/13
 rifāde-i ş.-i nuḡās 70a/01
 ş.-i raşāş 86a/13
 [=2]
- şahih** (Ar.) Gerçek, doğru, sağlam.
 ş. 11b/03, 39b/13, 75a/09
 ‘azm-ı ş. 39b/13
 ş.+dür 39a/13

- 'azm-ı ş. 39a/13
 ş.+i+(3) 84b/12
 ş.-i aġrāz 84b/12
 ş.+le 21b/09, 84a/09
 fikr-i ş. 21b/09
 temeyyüz-i ş. 84a/09
 [=7]
- şahīhe** Bkz. şahīh.
 ş. 21b/08
 ş.+den 21b/06
 azale-i ş. 21b/06
 [=2]
- şahīn** (Ar.) Sıcak, kızgın, ısınmış.
 ş. 72a/14, 72b/01
 müctemi' -i ş. 72a/14
 [=1]
- şahk** (Ar.) Dövme, dövülme, ezme, kırma, dövüp yumuşatma.
 s. 11a/14, 11a/15, 11b/03, 11b/09, 12a/01, 12a/06, 18b/07, 26b/07, 26b/10, 26b/12, 27a/08, 27b/01, 27b/02, 27b/11, 27b/13, 29b/06, 30b/01, 35a/01, 38b/10, 38b/14, 39a/01, 39a/04, 44a/08, 47a/06, 47a/11, 47b/02, 47b/08, 48b/05, 53a/05, 54b/14, 56a/05, 56a/15, 56b/03, 62b/01, 62b/04, 62b/10, 70a/12, 74a/08, 74b/06, 82b/09, 89b/06, 89b/11, 90a/12
 s.+dan 11b/01
 s.+i+(3) 11b/06, 30a/14, 12b/06, 12b/05
 s.-i i'āde 11b/06, 30a/14
 s.-i kalīl 12b/06
 s.-i keşir 12b/05
 [=48]
- şahn** (Ar.) Sıcaklık, ısı.
 ş. 72a/15
 ictimā'-ı ş. 72a/15
- [=1]
- şahne** Bkz. şahn.
 s.+i+(3) 14b/13, 15a/05
 s.-i beden 14b/13, 15a/05
 [=2]
- şahnī** (Ar.) Sıcakla ilgili.
 ş. 45b/01
 ş.+dür 44b/15
 [=2]
- şā'id** (Ar.) İnsanın iki tarafında olan kolu.
 s.+dan 32a/10
 [=1]
- sāḳ** (Ar.) Baldır.
 s.+a 81b/06, 91a/14
 hacāmat-ı s. 91a/14
 s.+i+(3) 86b/03
 muḥḥ-ı s.-ı baḳar 86b/03
 [=3]
- şaḳālibe** (Ar.) Ortaçağ Arap coğrafyacılarına göre Balkanlarda yaşayan çeşitli Slav kavimleri.
 ş. 15a/14
 bilād-ı ş. 15a/14
 ş.+dür 2a/10
 'ayn-ı ş. 2a/10
 [=2]
- şaḳb** (Ar.) Delme, delinme
 ş. 5a/13, 68b/07, 73a/03, 77b/12
 nefsi-i ş. 68b/07
 ş.+da 77b/07
 ş.+dan 38a/04
 ş.+i+(2) 6a/10, 75b/10, 75b/12
 ş.+i+(3) 39b/09, 71a/10, 73a/06, 84b/04, 5b/03, 67a/14, 69a/11, 6b/02
 ş.-i fevḳ 39b/09
 ş.-i ḥadeḳa 71a/10, 73a/06, 84b/04
 ş.-i 'nebiyye 5b/03, 67a/14
 ş.-i sedd 69a/11

- ş.-ı vāhid 6b/02
 ş.+la 38b/03, 39b/06
 ş.+ları 6b/02
 ş.+uñ 40a/13
 [=21]
- şak̄be** Bkz şak̄b.
 ş. 39b/08, 39b/10
 [=2]
- şak̄beyn** (Ar.) İki delik.
 s. 6b/06
 [=1]
- sākeyn** (Ar.) İki baldır.
 s. 42b/12, 44b/04, 58b/10, 58b/10,
 75b/01
 hacāmat-ı s. 94b/06
 [=6]
- şak̄mıl-** Sakınmak.
 s.-a 29b/08
 [=1]
- sākıñ** (Ar.) Alçak, düşen.
 s. 25a/14, 25a/14, 25a/15, 25b/07,
 35b/06, 35b/12, 70b/05
 [=7]
- şak̄ım** (Ar.) Hasta, hastalıklı.
 s.+den 21b/07
 ‘azale-i s.21b/07
 [=1]
- sākin** (Ar.) Hareketsiz olan, oynamayan.
 s. 10b/05, 14a/12, 16b/14.hatta,
 17a/01, 17a/12, 17a/15, 17b/03,
 18b/08, 34a/03, 34b/04, 36a/05,
 41a/11, 43a/10, 43a/13, 43b/07,
 53a/11, 54b/02, 56b/04, 64a/01,
 66a/02, 68a/06, 76a/10, 91b/08,
 96a/15
 hılñ-ı s. 38a/12
 [=24]
- şak̄la-** Saklamak.
 ş.-r 4a/05, 55b/07
- ş.-sa 47a/04
 [=3]
- şak̄y** (Ar.) Sulama, su içirmek.
 s. 89b/05
 [=1]
- şalābet** (Ar.) Peklik, katılık, sağlamlık.
 ş. 26a/15, 41b/04, 50b/14
 ş.+dür 30b/15, 31b/01, 49b/13, 50b/06
 ş.+i+(2) 45b/13
 ş.+i+(3) 2a/07, 19a/01, 5b/01
 ş.-i melmesī 2a/07
 ş.-i şedīde 19a/01
 ş.-i karniyye 5b/01
 ş.+inden 31a/06, 67a/02
 [=13]
- şalāh** (Ar.) Düzeltme, iyileşme, iyilik.
 ş. 72a/06, 72a/07
 [=2]
- şalāye** (Ar.) Nesne dövülen yassı düz taş.
 s. 27a/15
 [=1]
- şalc** (Ar.) Sağır olma.
 ş. 80b/10
 [=1]
- salh** (Ar.) Yüzmek bir nesneyi bir yerden çıkarmak.
 s. 20b/04, 20b/05, 22a/13, 36b/14,
 36b/15, 48b/12, 48b/14, 53b/09,
 53b/09, 57a/12, 57b/01
 s.+a 48b/13
 s.+ı+(1) 63b/02
 [=13]
- şalīb** (Ar.) Şedit, sert nesne.
 ş. 37a/01
 hey’et-i ş. 37a/01
 [=1]
- şālīh** (Ar.) Yarar, elverişli, uygun.
 ş. 15a/08, 3a/15, 59a/13, 71b/08,
 9a/13

- ş.+dür 71b/07, 9a/10, 9b/01, 9b/02,
9b/04, 9b/08
[=11]
- şāliha** Bkz. şālih.
ş.+dur 11a/07
[=1]
- şālīl** (Ar.) Elde ve ayakta çıkan siğiller.
ş. 16a/01, 34b/13
ş.+i+(1) 34b/12, 97a/13
[=4]
- şālime** (Ar.) Sağ, sağlam.
s. 76a/03, 77a/05
tabakāt-ı s. 76a/03
[=2]
- şāliš** (Ar.) Üçüncü.
ş. 9a/15, 41b/01, 42b/03, 58a/04,
67b/08
cins-i ş. 9a/15
nev'-i ş. 41b/01, 58a/04
sebeb-i ş. 67b/08
ş.+e 58a/15
nev'-i ş. 58a/15
ş.+üñ 50a/02
[=7]
- şālişe** Bkz. şāliš.
ş. 39b/06, 60b/01
'ilāc-ı ş. 39b/06
kışra-i ş. 60b/01
ş.+de 97a/08
ş.+ye 64b/03
[=4]
- şām** (Ar.) Ateş, od; sersemlik hastalığı.
s.+dan 7b/13
[=1]
- şamg** (Ar.) Ağaç sakızı, reçine.
ş. 9a/06, 11a/01, 12a/03
mā'-i ş. 9a/06
ş.+ı+(3) 19b/02
ş.-ı buṭma 19b/02
- ş.+la 24a/15
[=5]
- şamg-i 'arabī** (Ar.) Arap zamkı.
ş. 11b/14, 16b/01, 16b/11, 17b/13,
23a/11, 23b/05, 29a/11, 33b/07,
43b/09, 45a/04, 48a/10, 50a/12,
52a/02, 63a/06, 66b/09, 69a/06,
70a/05, 70a/09, 74b/11, 75a/03
mā'-i ş. 43a/14
s.+den 58b/09
[=22]
- şan-** Sanmak.
s.-ur 34a/01, 69b/02, 84b/04
[=3]
- şandal** (Ar.) Sandal ağacı.
ş. 35a/12, 37b/07, 44b/10, 46a/14,
68a/05, 91b/15
ş.+ı+(3) 46b/02
ş.-ı aḥmer 46b/02
[=7]
- şandala** Bkz. şandal.
ş. 79a/11
şetm-i ş. 79a/11
[=1]
- şanevber** (Ar.) Köknar ağacı.
ş.+ı+(3) 80a/07
ş.-i başar 80a/07
[=1]
- sanḥ** (Ar.) Arız olmak.
s. 36a/02
[=1]
- şānī** (Ar.) İkinci.
ş. 9a/10, 26a/14, 29b/09, 41a/11,
42b/03, 50a/02, 52a/05, 61b/06,
65b/13
cins-i ş. 9a/10
nev'-i ş. 26a/14, 29b/09,
41a/11, 42b/03, 50a/02,

52a/05, 61b/06, 65b/13, 67b/02	[=1]
ş.+den 18a/01, 41b/01	şarkıd- Sarkıtmak.
nev'-i ş. 18a/01, 41b/01	ş.-a 77b/05
ş.+dendür 6a/06	[=1]
rūh-ı ş. 6a/06	şaru Sarı.
ş.+nüj 38a/14	ş.+sı 18b/03, 20b/07, 20b/07, 20b/08, 20b/09
nev'-i ş. 38a/14	[=5]
ş.+ye 58a/13	şa'ter (Ar.) Güveyi otu, kekik.
nev'-i ş. 58a/13	ş.+i+(3) 47a/08
ş.+yile 39a/14	ş.-i yābis 47a/08
'ilāc-ı ş. 39a/14	[=1]
[=16]	şa'ter-i fārisī (Ar.) Yabani güveyi otu.
şāniye Bkz. şānī.	ş. 18a/08
ş. 7b/15, 58a/02	[=1]
maḳāle-i ş. 7b/15	saḥ (Ar.) Bir şeyin dış tarafı.
nev'-i ş. 58a/02	s.+i+(3) 35b/08, 16a/06, 57b/14, 57b/15
ş.+de 97a/07, 97a/08, 96a/08	s.-i zāḥir 35b/08
derece-i ş. 96a/08	s.-i baṭın 16a/06
ş.+ye 64b/03	s.-i ḳarniyye 57b/14, 57b/15
[=5]	[=4]
şāniyen (Ar.) İkinci derecede, ikinci olarak.	sa'ūṭ (Ar.) Enfiye gibi buruna çekilen ilaçlar.
s. 24b/01, 32b/06, 40a/03, 42b/07, 49a/02, 49a/09, 52b/08, 54a/09, 59a/02, 60b/04, 72a/10, 75a/13, 76b/09, 77b/07	s. 18a/05, 18a/11, 19a/06, 51b/06, 51b/10, 56b/05, 65b/08, 68a/01, 69a/10, 74a/05, 83a/03, 86b/04, 89a/01, 92a/07, 93a/04, 93a/11, 93a/15, 18a/05, 51b/06, 56b/03, 93a/05, 93a/09, 93a/12
[=14]	şıfat-ı s. 18a/05, 51b/06, 56b/03, 93a/05, 93a/09, 93a/12
şar- Sarmak.	s.+i+(3) 52b/03
ş.-maḳ 76a/13	s.-i mezkūr 52b/03
ş.+maḳdan 43a/04	[=24]
[=2]	sa'ūṭāt Bkz. sa'ūṭ.
şarb (Ar.) Ekşimiş süt ve bir nevi zamk.	s. 55a/08
ş. 44a/14	s.+la 94b/07
[=1]	[=2]
şarıl- Sarılmak.	
ş.-up 39b/13, 43a/15	
[=2]	
sarḳ- Sarkmak.	
s.-masıdur 37a/07	

- şavān** Tropikal bitki örtüsü ?.
 ş.+1la 23b/12
 dühn-i ş. 23b/12
 [=1]
- şavm** (Ar.) Oruç.
 ş. 87b/11
 ş.+dan 73b/01
 [=2]
- şavt** (Ar.) Ses, seda.
 ş. 87b/11
 envā‘-ı ş. 87b/11
 ş.+1+(3) 90b/09
 ş.-ı şey’-i mazrûb 90b/09
 ş.+lar 91a/09
 [=3]
- şayf** (Ar.) Yaz mevsimi.
 s.+da 42a/05, 43a/02
 [=2]
- şayha** (Ar.) Kuvvetle bağırarak.
 ş. 58b/01, 66b/04
 ş.+dan 43a/07
 ş.+dur 63b/05
 [=4]
- şâyir** (Ar.) Bir şeyden kalan başka şey; diğer, başka.
 s. 16a/04, 49a/10, 77a/11, 91b/09, 94a/14
 ‘ilâc-ı s. 49a/10
 s.+i+(3) 94a/13, 45a/02
 s.-i beden 94a/13
 s.-i ‘ilâc 45a/02
 s.+inden 60b/02
 [=8]
- şâyirü’l-em** (Ar.) Diğer ilaçlar.
 s. 10a/01
 [=1]
- şayyād** (Ar.) Avcı.
 ş.+a 7a/07
 şebeke-i ş. 7a/07
- [=1]
- sāzec** Bkz. sādec.
 s. 11a/03, 90a/01
 [=2]
- sāzec-i hindī** Bkz. sadec-i hindī.
 s. 88b/11, 89a/08, 90a/03, 90a/10
 [=4]
- sāzenc** Bkz. şādenc.
 s. 56a/08, 60a/01, 64a/14, 67a/06
 [=4]
- seb‘ā** (Ar.) Yedi.
 s. 2b/05
 esbāb-ı s. 2b/05
 s.+dan 2b/01
 esbāb-ı s. 2b/01
 [=2]
- sebāt** (Ar.) Devamlı olma.
 s.+1+(3) 12a/15
 s.-ı devā 12a/15
 [=2]
- sebbābe** (Ar.) Şehadet parmağı.
 s. 13a/03, 76a/04
 ibham-ı s. 76a/04
 s.+si 24b/04
 s.+siyile 13a/06
 s.+yile 13a/02, 32b/08
 [=6]
- sebbāk** (Ar.) Eritici, eritip kalıba döken.
 s. 54a/15
 [=1]
- sebeb** (Ar.) Sebep, neden.
 s. 19b/15, 20a/14, 20a/15, 20b/01, 22a/05, 22b/01, 26a/05, 28a/01, 28a/03, 28a/08, 2b/02, 37a/08, 40b/08, 60a/13, 60a/14, 79b/01, 79b/06, 81a/11, 8a/12, 94b/02
 s.+çün 76b/03
 s.+çündür 53b/04

s.+den 21b/15, 25a/14, 2a/01,
 35a/04, 41a/12, 59a/09, 61a/03,
 76b/02, 81b/08, 83a/14, 83a/15,
 83b/01, 83b/03, 83b/04, 83b/05
 s.+dendür 22a/03, 71b/14, 83a/01,
 86a/02
 s.+i+(2) 30a/02, 30b/07, 31a/03,
 31a/14, 31b/02, 31b/03, 31b/07,
 33a/05, 34a/15, 34b/01, 34b/14,
 38a/13, 38a/14, 41a/09, 41b/02,
 41b/02, 41b/06, 49b/03, 49b/05,
 49b/07, 49b/10, 50b/07, 52a/09,
 57a/09, 58b/02, 64b/10, 64b/11,
 64b/11, 65b/14, 67b/04, 70b/15,
 71b/11, 73a/05, 79b/10, 79b/12,
 79b/12, 79b/15, 81b/05, 84a/08,
 84a/11
 s.+i+(3) 15a/02, 35a/13, 37b/04,
 57a/15, 57b/03, 66b/15, 68a/01,
 68a/03, 73a/05, 96a/09, 97b/08,
 35b/01, 67b/06, 35a/14, 41a/13,
 68b/02, 42a/15, 41a/12, 94a/12,
 94a/13, 94a/14, 59b/02, 67a/08,
 67a/09, 60a/10, 14b/13, 14b/15,
 41a/10, 41a/15, 42b/01, 65a/01,
 38a/11, 94a/12, 67b/08, 83b/12,
 21a/05, 46b/11
 miqdār-ı s.-i maraž 15a/02
 s.-i bādī 35a/13, 37b/04,
 57a/15, 57b/03, 66b/15,
 68a/01, 68a/03, 73a/05,
 96a/09, 97b/08
 s.-i bādiye 35b/01, 67b/06
 s.-i bedenī 35a/14
 s.-i dāhilī 41a/13
 s.-i evvel 68b/02
 s.-i fā'il 42a/15
 s.-i ḥāricī 41a/12

s.-i inşibāb 94a/12, 94a/13,
 94a/14
 s.-i qarḥa 59b/02, 67a/08
 s.-i qaşaba 67a/09
 s.-i keşret 60a/10
 s.-i maraž 14b/13, 14b/15
 s.-i muḥaddiṣ 41a/10, 41a/15,
 42b/01, 65a/01
 s.-i remed 38a/11
 s.-i re's 94a/12
 s.-i şāliş 67b/08
 s.-i teferruḫ-i ittişāl 83b/12
 s.-i 'urüz 21a/05, 46b/11
 s.+inden 13b/07, 58b/02, 66b/15
 s.+inden 58a/07, 58a/08
 cirm-i s. 58a/07, 58a/08
 s.+iyile 52a/10
 s.+le 81b/07, 82a/12
 [=126]
sebel (Ar.) Göze inen perde.
 s. 13b/01, 14b/08, 18b/10, 26a/05,
 30a/10, 41a/07, 51a/09, 51a/12,
 52a/01, 52a/09, 53a/14, 53b/05,
 54a/13
 s.+de 16a/15, 17b/12, 40b/09, 48a/14,
 52b/11, 57a/11, 33b/07, 51b/07
 rīḥ-i s. 33b/07, 51b/07
 s.+den 52a/12, 53b/12, 53b/14,
 54a/01, 54a/02, 20b/01
 'ilāc-ı s. 20b/01
 s.+e 51b/15, 52b/10, 52b/15, 97b/07,
 51b/12
 rīḥ-i s. 51b/12
 s.+i+(1) 51a/09
 s.+i+(3) 17a/02, 53a/12
 s.-i ḥāmī 17a/02
 s.-i ḥāmiye 53a/12
 s.+i 23a/10
 s.-i 'atīḫ 23a/10

- s.+le 53a/06
s.+üj 40b/10
[=38]
- sedd** (Ar.) Kapama, tıkama, perde.
s. 68b/06, 69a/11, 84b/11
 şakb-ı s. 69a/11
s.+le 69b/12
[=4]
- sefercel** (Ar.) Ayva.
s. 43a/14, 44b/10
 lu'āb-ı ḥabb-ı s. 43a/14
 mā'-i s. 44b/10
[=1]
- segsinbūye** (Ar.) Sibistan ağacı.
s. 82b/11
[=1]
- seḥāb** (Ar.) Bulut.
s. 65a/09
s.+a 61b/06, 71b/03
[=3]
- seher** (Ar.) Uykusuzluk hastalığı.
s. 87b/15, 91a/05
s.+i+(3) 89a/15, 91b/02
 s.-i dāyim 89a/15
 s.-i ṭavīl 91b/02
[=4]
- sehle** (Ar.) Sade.
s.+yile 13b/09
 edviye-i s. 13b/09
[=1]
- sekbīnc** (Ar.) At kasnısı, sek beni.
s. 11a/01, 11b/13, 12a/12, 19b/03,
61b/03, 66b/11, 74a/01, 88a/13, 9a/12
s.+le 22b/07, 38b/11, 73b/10
[=12]
- sekiz** Sekiz.
s. 16b/10, 23a/14, 29a/07, 43b/09,
45a/05, 48b/02, 52a/02, 53a/01,
- 56a/08, 56b/13, 57a/02, 70a/09,
74a/02, 75a/01, 90a/09
[=15]
- sekizinci** Sekizinci.
s. 21a/03, 30b/14, 35a/03, 41a/07,
56b/05, 63b/04, 67a/15, 80b/04,
82b/13, 86b/08
[=10]
- selāse** (Ar.) Üç.
s. 24b/13
 şināyir-i ş. 24b/13
ş.+de 25a/01
 mevāzi'-i ş. 25a/01
[=1]
- selc** (Ar.) Kar.
s.+den 88a/05
s.+e 46b/07
[=2]
- seleşe** (Ar.) Üç.
ş.+den 26a/12, 5a/06
 eşyā-yı ş. 26a/12
 ruṭūbāt-ı ş. 5a/06
[=2]
- selīḥa** (Ar.) Soyulmuş, bozulmuş şey;
kabuk.
s. 11a/03, 18b/13
[=2]
- selīmü'l-ākıbet** (Ar.) Sonucu iyi.
s.+dür 60b/12
[=1]
- sem'** (Ar.) İşıtme, işitiş.
s.+ini 25b/02
[=1]
- semāniye** (Ar.) Sekiz.
ş.+dür 84a/01
 emrāz-ı ş. 84a/01
[=1]
- semek** (Ar.) Balık.
s. 51b/05, 73b/02, 81b/12

- s.+den 88a/01
[=4]
- semen** (Far.) Yasemin, yasemin yaprağı.
s. 37a/04, 73a/15
s.+le 39b/13
[=3]
- şemer** (Ar.) Meyve, yemiş.
ş.+dür 11a/02
[=1]
- şemere** Bkz. şemer.
s.+i+(3) 63a/12
s.-i aḳāḳıyā 63a/12
[=1]
- semīn** (Ar.) Semiz, şişman, besli, yağlı.
s. 15a/06
[=1]
- senc** (Ar.) Bkz. şenc.
s. 52b/13, 64b/04, 64b/06
[=3]
- sene** (Ar.) Sene, yıl.
s.+den 14b/14, 15a/11, 15a/09
evḳāt-ı s. 14b/14, 15a/11
vaḳt-ı evḳāt-ı s. 15a/09
[=3]
- sereḳa** (Ar.) İpek.
s.+i+(3) 19b/09
s.-i iplik 19b/09
[=1]
- seretān** (Ar.) İyileşmez bir tür çıban, kanser;
yengeç.
s. 49b/11, 63b/09
s.+ı+(1) 63b/08
[=3]
- seretān-ı baḫr** (Ar.) Deniz yengeci.
s. 88b/08
[=1]
- seretān-ı baḫrī** Bkz. seretān-ı baḫr.
s. 61b/14, 62a/04, 62b/12
[=3]
- seretānī** (Ar.) Bkz. seretān.
s.+ye 96b/03
ḳurūḫ-ı s. 96b/03
[=1]
- serī** (Ar.) Çabuk, hızlı.
s. 68b/15
s.+dür 36b/05, 46a/11, 81b/10
[=4]
- serī'ü'l-elem** (Ar.) Hızlı ağrı.
s.+dür 42a/14
[=1]
- sersām** (Far.) Sersem, insana sersemlik veren
bir hastalık.
s. 68b/08, 79a/03
[=2]
- setr** (Ar.) Örtme, kapama, gizleme.
s. 21a/04, 51a/14, 5b/09, 60a/14,
70b/13, 7b/10
[=6]
- sevād** (Ar.) Karalık, siyahlık, karartı.
s. 58a/05
iklīl-i s. 58a/05
s.+a 33a/03, 83a/06
s.+dur 2a/15
s.+ı+(2) 45b/06, 20a/13
s.+ı+(3) 2a/14, 58a/02, 60a/13,
60b/03, 2b/04
s.-ı 'ayn 2a/14, 58a/02
s.-ı 'inebiyye 60a/13, 60b/03
s.-ı levnī 2b/04
s.+ına 60a/13
s.+ından 41b/06
beyāz-ı s. 41b/06
[=13]
- sevāde** Bkz. sevād.
s.+ı+(3) 80b/03
s.-ı tegayyür 80b/03
s.+un 65b/13
mide-i s. 65b/13

- [=2]
sevālīl Bkz. şālīl.
 ş.+i+(3) 95b/14
 ş.-i cefn 95b/14
 [=1]
sevdā (Ar.) Kara safra, vücutta bulunan dört ana maddeden biri.
 s. 49b/10, 60b/10
 merhā'-i s. 49b/10
 s.+dan 41b/15
 s.+dur 34b/02
 'ufūnet-i mürre-i s. 34b/02
 s.+ya 50a/10
 evrām-ı s. 50a/10
 s.+yı+(3) 34b/14 , 60a/13
 hılt-ı bārid-i s.-yı 'afen 34b/14
 s.-yı şāfiye 60a/13
 s.+yıla 7b/14
 [=8]
sevdāviye Bkz. sevdā.
 s.+den 45b/11, 63b/09, 19b/13
 hılt-ı s. 45b/11, 63b/09
 fazla-i gālīze-i s. 19b/13
 s.+dendür 41b/12
 hılt-ı s. 41b/12
 s.+dür 22b/01
 fazla-i gālīze-i s. 22b/01
 [=5]
sevīk (Ar.) Kavrulmuş un.
 s. 92b/09
 [=1]
sevr (Ar.) Öküz, boğa.
 ş. 88a/15
 merāret-i ş. 88a/15
 [=1]
seyelān (Ar.) Akma, gözyaşının dinmemesi.
 s. 40b/04, 40b/05, 40b/12, 43b/03,
 44b/15, 45a/11, 45a/15, 45b/07,
 51a/12, 55a/04, 96b/04
- devām-ı s. 43b/03
 inkıta'-i s. 45a/15
 kılllet-i s. 44b/15
 māden-i s. 96b/04
 tūl-ı mekş-i s. 55a/04
 s.+a 9b/08
 def'-i s. 9b/08
 s.+da 96b/02
 s.+dan 40b/06
 s.+dur 37b/15
 s.+ı 56a/12
 s.+ı+(1) 40b/05, 95b/07, 95b/11,
 96a/12
 [=20]
seyl (Ar.) Akma, akıntı.
 s. 38a/06
 s.+den 5b/04
 s.+e 97a/05
 [=3]
sezāb (Far.) Su teresi.
 s. 75a/06, 82b/06
 mā'-i s. 75a/06
 s.+ı+(3) 74b/07, 17b/14
 mā'-i s.-ı ma'sūr 74b/07
 mā'-i s.-ı raṭb 23b/03
 s.-ı raṭb 17b/14
 s.+la 23b/07
 mā'-i s. 23b/07
 [=6]
sezāb-ı berrī (Far.) Yabanda yetişen sezab.
 s. 74a/14
 [=1]
sezāb-ı bustānī (Far.) Bostanda yetişen sezab.
 s. 39a/01
 varaḡ-ı s. 39a/01
 [=1]
şıbyān (Ar.) Çocuklar.
 ş. 15a/07
 sinn-i ş. 15a/07

	ş.+a 28b/07, 32a/06, 80a/10, 80b/07, 87a/11, 87a/14	73b/14, 74a/14, 74b/15, 88a/13, 56b/10, 16a/14, 16b/08, 17b/12,
	ş.+da 11b/08, 49b/14	74b/08, 23a/09, 43b/08, 57a/01,
	[=9]	59b/07, 50a/14, 50a/10, 33b/06,
şifāk	(Ar.) Adalelei örten ve koruyan ince	74a/10, 69a/05, 70a/08, 27a/12,
zarlar.		89b/02, 89b/13, 90a/01, 75a/05,
	ş. 49a/12	62b/02, 62b/05, 62a/12, 29a/13,
	ş.+da 51a/13	52b/11, 48a/14, 18a/05, 51b/06,
	dāhil-i ş. 51a/13	56b/03, 93a/05, 93a/09, 93a/12,
	s.+ı+(3) 63b/09, 48a/02	24b/03, 19b/04, 37a/14, 46a/13,
	ş.-ı karniyye 63b/09	46a/15, 91b/15, 92a/04, 92b/13,
	ş.-ı mülteħime 48a/02	95a/01, 70a/02, 29a/06, 29b/01
	[=4]	ş.-ı ağber 17a/01
şifākāt	Bkz. şifāk.	ş.-ı āħiri 27b/11, 30a/14,
	ş.+ı+(3) 63b/10, 8b/12, 13b/11, 13b/06	39a/03, 46b/03, 50b/02,
	ş.-ı ‘ayn 63b/10, 8b/12	90a/07, 90a/13, 90a/15
	vecā‘-ı ş.-ı ‘ayn 13b/11	ş.-ı ‘azīz-i āħir 88b/09
	ş.-ı ‘ayn 13b/06	ş.-ı ‘azīz 88b/05
	[=4]	ş.-ı bāselīkūn 18b/10
şifāt	(Ar.) Hal, keyfiyet, suret şekil, varlık.	ş.-ı bürūd 27b/04, 56a/03
	ş. 28a/13, 29b/05, 43b/13, 53a/01	ş.-ı bürūd-ı hısrım 30a/09
	ş.+a 83a/06	ş.-ı dāzec-i āħir 23b/04
	ş.+ı+(2) 18b/06, 29a/10, 44a/03, 45a/03, 45a/08, 47a/14, 48a/10, 52a/01, 53a/15, 54b/12, 56a/07, 59a/03, 60a/01, 62a/04, 64a/05, 64a/14, 64b/05, 66a/04, 66a/14, 69a/03, 73b/06, 85a/11, 86b/06, 89b/06, 90a/05, 91b/13, 92a/09, 92a/13, 94b/13	ş.-ı devā 27a/01, 27a/04, 41a/02, 51b/12, 55b/11, 56a/13, 62b/09, 63a/03, 92b/15
	ş.+ı+(3) 17a/01, 27b/11, 30a/14, 39a/03, 46b/03, 50b/02, 90a/13, 90a/15, 90a/07, 88b/09, 88b/05, 18b/10, 27b/04, 56a/03, 30a/09, 23b/04, 27a/01, 27a/04, 41a/02, 51b/12, 55b/11, 56a/13, 62b/09, 63a/03, 92b/15, 74a/01, 25b/11, 37b/11, 47b/04, 63a/05, 66b/03,	ş.-ı devā-yı fülūs 74a/01 ş.-ı devā-yı hādde 25b/11 ş.-ı eşyāf 37b/11, 47b/04, 63a/05, 66b/03, 73b/14, 74a/14, 74b/15, 88a/13 ş.-ı eşyāf-ı abār 56b/10 ş.-ı eşyāf-ı aħmer-i hād 16a/14 ş.-ı eşyāf-ı aħmer-i leyyin 16b/08 ş.-ı eşyāf-ı aħzar 17b/12 ş.-ı eşyāf-ı aštaftīkān 74b/08 ş.-ı eşyāf-ı dāzec 23a/09

- ş.-1 eşyāf-ı ebyāz 43b/08,
57a/01, 59b/07
- ş.-1 eşyāf-ı esved 50a/14
- ş.-1 eşyāf-ı hūlūkī 50a/10
- ş.-1 eşyāf-ı ıtr-ı hamātīkān
33b/06
- ş.-1 eşyāf-ı mücerreb 74a/10
- ş.-1 hılıt-ı za'ferān 69a/05
- ş.-1 iksireyn 70a/08
- ş.-1 kehl 27a/12, 89b/02,
89b/13, 90a/01
- ş.-1 kehl-i ratb 75a/05
- ş.-1 mu'assel 62b/02
- ş.-1 mu'assel-i āhīr 62b/05
- ş.-1 mümessek-i āhīr-i şağīr
62a/12
- ş.-1 nüsha 29a/13
- ş.-1 remādī 52b/11
- ş.-1 rüşenāyī 48a/14
- ş.-1 sa'ūt 18a/05, 51b/06,
56b/03, 93a/05, 93a/09,
93a/12
- ş.-1 teşmīr-i ecved 24b/03
- ş.-tılā 19b/04, 37a/14, 46a/13,
46a/15, 91b/15, 92a/04,
92b/13, 95a/01
- ş.-1 verdī 70a/02
- ş.-1 zērūr-ı asfer-i kebīr 29a/06
- ş.-1 zērūr-ı aşfer-i şağīr 29b/01
- [=113]
- şığa-** Sıvamak.
ş.-yup 77b/02
[=1]
- şıhhat** (Ar.) Doğruluk, sağlamlık.
ş. 89a/05, 89a/12, 89b/07, 89b/14,
90a/05, 90a/02
hāfiz-ı ş. 90a/02
hıfz-ı ş. 89a/12, 89b/07,
89b/14, 90a/05
- ş.+de 89b/13
hıfz-ı ş. 89b/13
- ş.+i+(2) 8b/03, 89a/07, 89a/09
hıfz-ı ş. 89a/07, 89a/09
- ş.+i+(3) 8b/01, 1b/09, 1b/09, 90b/03,
89a/05, 89a/10, 96b/03
devām-ı ş.-i 'ayn 8b/01
hıfz-ı ş.-i mevcüde 1b/09
hıfz-ı ş.-i 'ayn 89a/10
redd-i ş.-i mefküde 1b/09
ş.-i 'ayn 90b/03, 89a/05,
96b/03
- ş.+in 27a/13, 96a/01
- ş.+te 18b/02
hālet-i ş. 18b/02
[=20]
- şık-** Sıkmak.
ş.-mağla 54a/10
[=1]
- şıkāl** (Ar.) Parlak.
ş.+i+(3) 79b/14
kıllet-i ş.-i 'ankebütiyye
79b/14
[=1]
- şıkķif** (Ar.) Çok ekşi sirke.
ş.+le 19b/01
[=1]
- şıkıl-** Sıkılmak.
ş.-maya 40a/06
ş.-up 11b/12, 72a/12, 92a/09
[=4]
- şıkışdur-** Sıkıştırmak.
ş.-up 68b/09, 92b/15
[=2]
- şınāre** (Ar.) İğ başı.
ş. 49a/15, 54a/15
ş.+ye 49b/01
ş.+yile 20b/03, 20b/04, 22a/09,
22a/10, 25a/11, 33a/08, 36b/14,

	48b/10, 53b/05, 53b/05, 53b/07, 53b/10, 54a/14, 93b/08 [=17]		[=3]
sırça	(Ar.) Cam. s. 11b/03, 3a/09, 66b/01, 92a/10 [=4]	şikle	(Ar.) Ağırılık. s. 17a/08 [=1]
şırf	(Ar.) Saf, halis nesne. ş. 14a/06 şarāb-ı ş. 14a/06 [=1]	şila ^ç	(Ar.) Hıyarcık dedikleri maraz. s. 16a/01, 36a/10, 36b/07, 36b/08, 36b/09, 36b/09, 36b/11, 36b/12, 36b/14, 36b/15, 37a/01 s.+da 36a/12 s.+yı+(1) 36a/10 [=13]
şıyāh	(Ar.) Bağirmalar. ş.+dan 58b/13, 90b/10 [=2]	şilin-	Silinmek. s.-üp 25b/05 [=1]
şığar	(Ar.) Küçüklük, ufaklık. ş. 2b/02, 28a/05, 43b/01, 63a/05, 83b/01, 83b/02 kaml-ı ş. 28a/05 remaş-ı ş. 43b/01 verd-i rummān-ı ş. 63a/05 ş.+ı+(2) 79b/01, 83a/07 ş.+ı+(3) 28a/02, 79b/09, 66b/15, 54b/08 kaml-ı ş.-ı keşir 28a/02 ş.-ı beyziyye 79b/09 ş.-ı şeklī 66b/15 vedağ-ı ş.-ı keşir 54b/08 ş.+ında 81a/07 ş.+ından 80a/14 [=14]	şilk	(Ar.) Çükündür. s. 56b/05, 96a/07, 96a/07 s.+le 28a/11 mā ^ç -i s. 28a/11 [=4]
şikāl	(Ar.) Ağırılık. ş. 28b/04, 41b/08, 85a/03, 85a/04, 85a/05, 85a/06, 88a/10, 91a/02, 91a/08 ‘alīl-i ş. 85a/03, 85a/04 killet-i ş. 41b/12 ş.+ı+(2) 49b/06, 7b/08 [=12]	şill	(Ar.) Verem hastalığı. s. 92b/06 s.-ı+(3) 93b/01 s.-i şiryāneyn-i şudgeyn 93b/01 [=1]
sikencübīn	(Far.) Bal ve sirke. s. 43a/01, 65a/03, 88a/08	şīmā	(Ar.) Yüz, çehre, beniz. s.+ya 71b/09 levn-i s. 71b/09 [=1]
		şimmāk	(Ar.) Sumak. s. 30a/07, 41a/01, 91b/13 s.+dan 56a/11 mā ^ç -i s. 56a/11 s.+ı+(1) 53a/13 s.+la 30b/10, 56a/10 mā ^ç -i s. 56a/10 [=7]
		şināmeki	(Far.) Sinameki otu. s. 64a/06

	[=1]		44a/14, 44b/02, 44b/06, 45a/06,
sinn	(Ar.) Diş; ömür, yaş.		45a/11, 45b/03, 45b/11, 48b/08,
	s. 16a/13, 38b/05, 40b/01, 42b/05,		51a/07, 52b/10, 53b/05, 54a/04,
	58b/04, 89a/06, 92b/05		59a/14, 62a/03, 63a/10, 69b/13, 6a/10,
	s.+i+(3) 15a/08, 14b/14, 15a/06,		6a/12, 72a/09, 72b/04, 73a/13, 75a/15,
	79b/10, 15a/07, 15a/08, 15a/07		76a/14, 7a/12, 85a/13, 85a/14, 85b/04,
	s.-i kühūlet 15a/08		88a/10, 8b/11, 91b/08, 91b/12,
	s.-i marīz 14b/14, 15a/06		92b/03, 93a/03, 93b/15, 94b/12
	s.-i nümūde 79b/10		[=75]
	s.-i şıbyān 15a/07	şorul-	Emmek, emer gibi çekmek.
	s.-i şebāb 15a/08		s.-a 76a/14, 78b/08
	s.-i şüyūh 15a/07		[=2]
	[=14]	şovuk	Soğuk.
siṅek	Sinek.		ş. 88a/07
	s. 34a/01, 49b/04, 71b/04		ş.+dan 89a/13
	[=3]		[=2]
sirāc	(Ar.) Işık, kandil, mum.	sögürce	At gibi hayvanların tırnaklarının
	s. 72b/10, 87b/01		oyuğu.
	zū' -i s. 72b/10		s. 74a/11
	s.+da 52a/08		[=1]
	[=3]	söyken-	Dayanmak, yaslanmak.
sirke	(Far.) Sirke.		s.+i 77b/04
	s.+den 43a/05		s.+ür 43a/12
	[=1]		[=2]
sol	Sol.	şu	Su.
	s. 13a/02, 13a/05, 13a/06, 24b/04,		ş. 11b/06, 12b/09, 20a/02, 43b/15,
	24b/12, 53b/07		65a/04, 65a/05, 65b/06, 65b/07,
	[=6]		65b/09, 69a/02, 69a/09, 69a/10,
şonra	Sonra.		73a/12, 89a/03
	s. 11a/14, 11b/01, 12b/12, 13b/15,		ş.+da 11b/14
	14a/06, 14a/12, 16a/13, 16b/04,		ş.+larıyla 91b/14
	16b/13, 17a/04, 17b/04, 18a/04,		ş.+yı+(2) 11b/12
	18a/12, 18a/14, 18b/02, 18b/09,		ş.+yıla 11a/12, 13b/13, 19b/11,
	19a/06, 19a/10, 19a/12, 20a/11,		43b/14, 54a/07, 69a/04, 77b/04,
	20b/06, 22b/11, 24a/08, 24a/11,		85a/15, 85a/15, 86b/02, 87b/05,
	25a/11, 25b/05, 28a/13, 30a/13,		92a/06
	31b/14, 32b/15, 33a/15, 33b/05,		ş.+yıyla 17b/15, 18a/10, 50a/07
	37a/03, 38b/02, 3b/09, 42b/13,		[=33]
	43a/03, 43b/12, 44a/01, 44a/08,	sū'	(Ar.) Kötü, fena.

	s.+i+(3) 44b/13		[=3]
	s.-i mizāc-ı hārr 44b/13		
su'āl	(Ar.) Öksürük.		şudğeyn (Ar.) Şakaklar.
	ş. 67b/12, 68b/12, 73a/03, 77a/13,		ş. 44b/05, 44b/09, 91b/06, 92b/13,
	78a/14, 78b/01, 78b/04		93a/02
	s.+den 77a/11		sill-i şiryāneyin-i ş. 93b/01
	[=8]		ş.+de 14b/04, 55a/03
şudā'	(Ar.) Baş ağrısı.		ş.+e 85a/09, 92b/11
	ş. 14a/12, 36a/03, 41b/10, 56b/04,		ş.+üj 92b/06
	61a/07, 63b/12, 67b/08, 73a/03,		[=11]
	77b/11, 87b/10, 90b/06, 91a/09,	şufār	(Ar.) Yürekte sarı suların toplanması.
	91b/01, 91b/08, 92a/04, 92a/07,		ş. 26a/09, 27a/11
	92b/05, 92b/10, 92b/11, 92b/13,		aşdāf-ı ş. 26a/09
	92b/14, 92b/15, 93a/08		[=1]
	ş.+a 84b/06, 91a/11, 96a/12	şufr	(Ar.) Bakır, pirinç, tunç.
	ş.+a 93a/13		ş. 30a/14, 71a/07
	şiddet-i ş. 93a/13		'urūq-ı ş. 30a/14
	ş.+çün 91b/15		[=2]
	ş.+da 93b/02, 84b/07, 63b/11	şufret	(Ar.) Sarılık, sarı renk.
	bāb-ı ş. 84b/07		ş.+i+(3) 80b/04
	elem-i ş. 63b/11		ş.-i teğayyür 80b/04
	ş.+dan 72a/01, 77a/10		[=1]
	ş.+dandur 66a/01	şufret-i beyz	(Ar.) Yumurta sarısı.
	ş.+i+(1) 92b/07		ş. 28b/11, 28b/13, 33a/09, 49a/07,
	ş.+i+(3) 93a/02, 93a/05, 93a/09,		53a/08, 54a/04, 57b/07, 70b/02,
	90b/06, 14a/11, 61b/08, 84b/05,		77a/05, 96a/15
	87b/05		ş.+le 44a/15, 57a/04
	ş.-ı bāride 93a/02, 93a/05		[=12]
	ş.-ı hārr 93a/09	şufr-ı fārisī	(Ar.) Fars bakırı.
	ş.-ı mu'lim 90b/06		ş. 93a/06
	ş.-ı şedīd 14a/11, 61b/08,		[=1]
	84b/05, 87b/05	şuğrā	(Ar.) Daha, en, pek küçük.
	ş.+la 90b/14, 91b/09		ş. 80b/05
	[=45]		ş.+dan 76a/02
şudğ	(Ar.) Şakak.		zāviye-i ş. 76a/02
	ş. 68a/05		[=2]
	ş.+a 6a/01	şuhletü'l-hareke	(Ar.) Yavaş hareket.
	cānib-i ş. 6a/01		s. 2a/01
	ş.+dadur 6a/01		[=1]

- sukm** (Ar.) Zahmet ve maraz.
s. 1b/08, 1b/07, 61a/13
za‘f-ı s. 61a/13
def‘-i s.1b/07,
[=2]
- şulb** (Ar.) Sert, katı; gözakı.
ş. 35b/09, 36a/14, 36b/02, 48b/09,
49a/15, 5a/01, 6a/14, 9b/05
cism-i ş. 49a/15
laħm-ı ş. 36b/02
ş.+dur 54b/04, 4a/02, 68b/06, 19b/14
cāssī-i ş. 54b/04
ğalīz-i ş. 4a/02
keymūs-ı arzī-i ş. 68b/06
verem-i şağīr-i ş. 19b/14
ş.+ı+(2) 48a/06
ş.+ı+(3) 67a/02, 50b/11, 31b/06
ş.-ı cāssī 67a/02
ş.-ı müctemi‘ 50b/11
verem-i ş.-ı hāsī 31b/06
[=16]
- şulbe** (Ar.) Gözakı.
ş. 9b/05
zūfre-i ş. 9b/05
ş.+de 85a/02
ş.+den 4b/08
tabaka-i ş. 4b/08
ş.+dendür 5b/11, 5b/08, 5b/11, 5b/13
ğışā-yı ş. 5b/11
tabaka-i ş. 5b/08, 5b/11, 5b/13
ş.+dür 2b/08, 5b/06 , 19a/15
verem-i ş. 19a/15
ş.+ı+(3) 49a/05
beyzā-yı ş.-i ‘aşabiyye 49a/05
ş.+nüñ 4a/13
tabaka-i ş. 4a/13
ş.+ye 87a/02
tabaka-i ş. 87a/02
ş.+yi+(1) 87a/01
- emrāz-ı tabaka-i ş. 87a/01
[=14]
- şulu** Sulu, sulanmış.
ş. 83a/03
[=1]
- şumūğ** (Ar.) Zamklar.
ş.+dan 11b/13, 97a/06
[=2]
- şun‘** (Ar.) Tesir, kudret.
s.+la 11a/10
[=1]
- şunub** “ba‘ar-ı şunub” (Ar.-F.) Hardal
ve kuru üzüm karışımı bir katığın
posası.
ş. 30a/15
ba‘ar-ı ş. 30a/15
- şüret** (Ar.) Biçim, görünüş.
ş.+in 4b/07
[=1]
- şurmcān** (Ar.) Ucu eğri kestane.
ş. 64a/07
[=1]
- şurre** (Ar.) Kese.
ş. 74a/11
[=1]
- sūsen** (Far.) Susam.
s. 27a/03, 48a/09, 74b/05, 92a/14
aşl-ı s. 48a/09, 92a/14
dühn-i s. 27a/03
s.+le 19b/07
‘aker-i dühn-i s. 19b/07
[=5]
- şu‘übet** (Ar.) Güçlük, zorluk.
s.+de 10b/14
s.+ı+(2) 16a/08, 18a/01, 18b/15
[=4]
- şu‘ūd** (Ar.) Yukarı çıkma, yükselme.
s. 76b/09, 76b/09, 7a/02, 92b/15
[=4]

şuvāb (Ar.) Bit sirkesi.

ş. 95a/07

midādāt-ı ş. 95a/07

[=1]

süd Süt.

s. 67b/14

[=1]

südde (Ar.) Bedenin bazı organlarında ve deri üzerindeki deliklerde görülen hastalık.

s. 72a/07, 84a/04, 84a/07, 84b/10, 84b/14, 84b/15, 85a/02, 85a/05, 85b/01, 87b/09

s.+de 51b/07

s.+den 69a/13, 92b/10

s.+dür 85a/04

s.+i+(3) 92b/11

s.-i şiryāneyn 92b/11

s.+ye 85a/07

s.+yi+(1) 84b/09

s.+yile 85a/04

[=18]

südüs (Ar.) Altıda bir.

s. 22b/06, 93a/11

[=2]

süfliyye (Ar.) Aşağıda bulunan.

s.+ye 13b/13, 85a/09

mādde-i a'zā-yı s. 13b/13

nevāhi-i s. 85a/09

[=2]

süfuf (Ar.) Toz haline getirilmiş ilac.

s. 64a/05

[=1]

sühletü'l-ilāc (Ar.) Kullanışlı, elverişli ilaç.

s.+dur 94a/05

[=1]

sühület (Ar.) Kolaylık; yavaşlık.

s.+le 20b/02, 48b/11

[=2]

sükker (Ar.) Şeker.

s. 19a/08, 64a/12

s.+i+(3) 88a/04

s-i dāyim 88a/04

s.+ile 16a/13

s.+le 16a/12, 18b/01, 19a/10, 34b/09, 42b/14, 58b/06, 66a/06, 79a/08, 91a/07, 16b/06

nev'-i s.16b/06

[=14]

sükker-i şabarzed (Ar.) Bir tür şeker.

s. 17a/03, 18a/08, 29a/11, 29a/14, 47b/08, 62b/14, 93a/13

[=7]

sükkerü'l-uşer (Ar.) Uşer ağacı üzerinde bulunan bir özsuğu.

s. 23a/13

[=1]

sükün (Ar.) Durgunluk ve hareketsizlik.

s.+la 13a/08

[=1]

sülāk (Ar.) Bir göz hastalığı.

s. 13b/01, 15b/14, 16a/03, 26b/01, 27b/03, 30a/01, 40a/13

s.+a 51b/15, 97b/10

s.+da 16a/15, 16b/09, 23a/09, 23b/05, 30a/10, 33b/06

s.+i+(1) 30a/01

[=16]

sülül (Ar.) Elde ve ayakta çıkan siğil.

ş. 69b/07

[=1]

sülüş (Ar.) Üçte bir.

ş. 70a/05, 70a/05

ş.+den 82b/14, 55a/02

esbāb-ı ş. 82b/14

mevāzi'-i ş. 55a/02

[=4]

şülüşān (Ar.) Üçte iki.

ş. 30a/12, 88b/13, 90a/06

- [=3]
şülüşeyn (Ar.) Üçte iki.
 ş. 50b/05, 70a/04
 [=2]
sünbül (Far.) Sümbül.
 s. 11b/04, 27a/09, 27a/10, 27b/05,
 50b/04, 90b/02
 s.+e 9b/08
 [=7]
sünbül-i hindî (Far.) Hint sümbülü.
 s. 26b/13, 27a/06, 66b/08
 [=3]
sünbül-i şāmî (Far.) Şam sümbülü.
 s. 26b/10
 [=1]
sünbül-i fı̄b (Ar.) Hoş kokulu sümbül.
 s. 23b/01, 48b/02, 50a/12, 92a/15
 [=4]
sür'at (Ar.) Çabukluk, hız.
 s. 32a/09
 s.+i+(3) 2a/04, 55b/04
 s.-i hareket 2a/04, 55b/04
 s.+le 3a/01, 12a/14, 19a/02, 24a/12,
 25b/15, 49b/08, 49b/09, 59b/02,
 59b/04, 72b/13, 73a/01, 77b/08
 [=15]
sürül- Sürülmek.
 s.-e 24a/15, 27a/09, 72b/10
 s.-üp 31b/10, 33a/12
 [=5]
süvār-ı sind (Ar.) Yaprakları tüylü olan ve
 kırmızı, turuncu çiçekleri için yetiştirilen Hint
 çalısı.
 s. 62a/04
 [=1]

Ş

- şa'be** (Ar.) Kafatasındaki çatlaklık.
 ş. 58a/10
 [=1]
şa'biyye Bkz. şa'be.
 ş.+dür 58a/10
 [=1]
şādenc (Ar.) Mercimek biçiminde madeni taş.
 ş. 11a/04, 11a/11, 16a/15, 16b/10,
 17a/12, 17a/12, 17b/06, 18b/04,
 33b/07, 42b/03, 47a/14, 48a/10,
 48a/15, 54b/13, 55b/12, 53a/10,
 57b/05, 68a/04 70a/06, 77b/06,
 88b/11, 90a/13,
 emyāl-i ş. 17a/12, 17a/12,
 18b/04, 42b/03, 53a/10,
 68a/04
 fi'il-i ş.17b/06
 ş.+den 18b/05
 ş.+le 17b/05, 34a/04, 45b/08
 [=26]
şāf (Ar.) Fitol.
 ş. 12b/08, 12b/09, 16b/04, 16b/13,
 17a/07, 17b/15, 23b/04, 23b/07,
 33b/10, 43b/11, 45a/06, 45a/10,
 47b/02, 48a/12
 [=14]
şahm (Ar.) İç yağı, iç, meyve içi.
 ş.+a 36b/09
 ş.+i+(3) 32a/03, 27a/04, 27b/12,
 26a/07, 93a/06, 38b/15, 92b/01,
 27b/12, 30a/07, 27a/03, 27b/14
 cism-i ş.-i lüzce 32a/03
 ş.-i dübb 27a/04, 27b/12
 ş.-i efā'ī 26a/07
 ş.-i ḥanzal 93a/06, 38b/15
 ş.-i ḥanzala 92b/01

<p>ş.-ı ma'z-ı berri 27b/12 ş.-ı rummān 30a/07 ş.-ı üvez 27a/03, 27b/14 [=12]</p> <p>şahmiyye Bkz. şahm. ş. 36a/14 ş.+den 36b/03 [=2]</p> <p>şa'ir (Ar.) Arpa. ş. 29a/04, 29b/12, 65a/03 daḳīk-i ş. 29a/04, 29b/12 mā'-i ş. 65a/03 [=3]</p> <p>şa'ire (Ar.) Arpacık denilen göz hastalığı. ş. 15b/13, 15b/13, 16a/03, 22b/05, 76a/07 inkılāb-ı ş. 15b/13 ş.+ye 19b/04 ş.+ye 22a/15 verem-i müstaḫl-i ş. 22a/15 ş.+yi 22a/14 [=8]</p> <p>şakāyık (Ar.) Gelincik. ş. 27b/10 varaḳ-ı ş. 27b/10 [=1]</p> <p>şakāyıku'n-nu mān (Ar.) Gelincik çiçeği. ş. 61b/12 ş.+la 63a/13 usare-i ş. 63a/13 [=2]</p> <p>şakīka (Ar.) Migren, yarım baş ağrısı; yarık, çatlak. ş. 90b/06, 92a/04, 93a/08 ş.+da 93a/08 cānib-i ş. 93b/02, 93a/08 evcā'-ı ş. 93b/02 ş.+ı+(3) 92b/15 ş.-ı bāride 92b/15</p>	<p>ş.+ya 91a/11, 92a/07 ş.+yı+(1) 90b/06 [=8]</p> <p>şakḳ (Ar.) Yarma, çatlatma. ş. 19b/08, 19b/09, 19b/11, 20b/06, 20b/12, 20b/13, 20b/14, 21b/11, 22a/07, 24b/05, 24b/07, 24b/07, 32b/03, 32b/04, 32b/07, 32b/12, 36b/12, 36b/13, 36b/14, 37a/01, 40a/07, 54a/09, 69b/11, 93b/08 şefe-i ş. 36b/14 ş.+dan 69b/08 ş.+ı+(3) 25a/05 ş.-ı taht-ı hācib 25a/05 [=26]</p> <p>şān (Ar.) Tabiat, huy. ş.+ı+(2) 25b/15 ş.+ındandur 50a/08 [=2]</p> <p>şa'r (Ar.) Kıl. ş. 16a/03, 22b/13, 22b/15, 23b/10, 23b/15, 24a/07, 24b/02, 26a/01, 26a/02, 26a/08, 26a/10, 26b/09, 27b/12, 27b/13, 34a/14, 87b/04, 96a/06 hüruc-ı ş. 96a/06 inkılāb-ı ş. 26a/01 nebāt-ı ş. 26a/08 uşul-ı ş. 27b/13 inkılāb-ı ş. 16a/03 ş.+a 71b/05 ş.+dan 23b/15 ş.+ı+(2) 25b/13 ş.+ı+(3) 95b/15, 24b/02, 24b/10, 26a/05, 24a/05, 23a/06 ş.-ı ecfān 95b/15 ş.-ı ğayr 24b/02 ş.-ı keşir 24b/10 ş.-ı münkalib-i 'ayn 26a/05</p>
---	--

- ş.-ı nisā 24a/05
 ş.-ı ṭabī'iyye 23a/06
 ş.+ından 13a/07
 [=27]
- şarāb** (Ar.) İçilecek şey, şarap.
 ş. 27a/15, 66a/14
 ş.+dan 40b/15, 42b/15
 ş.+ı+(3) 33b/10, 43a/01, 94b/15,
 94b/15, 66a/08, 68a/07, 43a/01,
 74b/14, 14a/06, 88a/08, 88a/04,
 94b/14
 ş.-ı 'atīk 16b/13, 33b/10
 ş.-ı ḥaşḥāş 43a/01
 ş.-ı kâbız 94b/15, 94b/15
 ş.-ı mu'assel 66a/08
 ş.-ı mu'aṭṭar 68a/07
 ş.-ı nīlūfer 43a/01
 ş.-ı reyḥānī 74b/14
 ş.-ı şırf 14a/06
 şürb-i ş.-ı afsentīn 88a/08
 şürb-i ş.-ı ğalīze 88a/04
 tiryāk-ı ş.-ı kâbız 94b/14
 ş.+la 22b/08, 41a/04, 41a/04, 48a/12,
 66a/15
 [=22]
- şa're** Bkz. şa'r.
 ş. 24a/14, 24a/14
 ş.+nüj 24a/05, 24a/06
 ş.+yile 24a/07, 24a/13
 [=6]
- şa'r-ı hüdüb** (Ar.) Kirpik kılı.
 ş. 27a/04
 [=1]
- şa'r-ı zāyid** (Ar.) Artık kıl.
 ş. 15b/13, 16a/03, 19a/03, 22b/12,
 22b/12, 22b/13, 22b/15, 23a/10,
 24a/07, 24a/07, 24a/09, 24a/10,
 24a/12, 24a/13, 24a/13, 26a/07,
 26a/09
- ş.+de 23b/05, 37a/13
 ş.+e 23b/08
 [=20]
- şāzenc** Bkz. şādenc.
 ş. 67a/11, 69b/12, 70a/13, 70b/02
 [=4]
- şeb** (Far.) Gece.
 ş. 19b/05, 28a/14, 33b/11
 ş.+den 40b/15
 [=4]
- şebāb** (Ar.) Gençlik, tazelik.
 ş. 15a/08
 sinn-i ş. 15a/08
 [=1]
- şebeke** (Ar.) Ağ şeklinde olan dokular.
 ş.+ı+(3) 7a/07
 ş.-i şayyād 7a/07
 [=1]
- şebekī** (Ar.) Şebekeye mensup, ağımsı.
 ş. 7a/08
 ğışā-yı ş. 7a/08
 [=1]
- şebekiyye** (Ar.) Gözdeki retina tabakası.
 ş. 3b/04, 3b/10, 4a/06, 4a/08, 6b/01,
 86b/13
 ṭabaқа-i ş. 3b/04, 3b/10,
 4a/06, 6b/01
 ş.+den 84a/11
 teferruk-ı ş. 84a/11
 ş.+dendür 4b/06, 3b/03
 ṭabaқа-i ş. 3b/03
 ş.+dür 2b/09
 ş.+ye 4a/09, 4a/11
 ş.+yi+(1) 83b/10
 emrāz-ı ṭabaқа-i ş. 83b/10
 [=13]
- şebīh** (Ar.) Benzeyen.

- ş. 34a/14, 36a/15, 36a/15, 36b/08, 36b/09, 58a/10, 69b/07, 71b/03, 71b/03, 72b/04
 ş.+dür 36b/07, 58a/13
 ş.+i+(3) 73a/07
 ş.-i zebâb 73a/07
 ş.+süz 71a/08
 [=13]
- şebîhe** Bkz. şebîh.
 ş. 36a/14, 36b/04
 ş.+dür 4b/13
 [=3]
- şeb-i yemâni** (Ar.) Göz taşı.
 ş. 41a/03
 [=1]
- şeb-kür** (Ar.) Gece körlüğü, tavuk karası.
 ş. 82a/07
 [=1]
- şeb-küre** Bkz. şeb-kür.
 ş.+ye 97b/05
 [=1]
- şedd** (Ar.) Sıkı bağlama, sıkı bağlanma, sıkma.
 ş. 17a/05, 42b/13, 44b/04, 44b/04, 49a/07, 53a/09, 55a/13, 57b/06, 58b/10, 60a/06, 67a/06, 67a/11, 69b/10, 70a/15, 70b/02, 71a/02, 77a/05, 77a/06, 77a/07, 77a/08, 84a/14, 85b/07, 85b/09, 86a/02, 86a/09, 86a/13, 89b/09, 92b/14, 94a/01, 96a/15
 ş.+i+(3) 49a/09, 91a/15, 86a/04, 3a/10
 ş.-i 'ayn 49a/09
 ş.-i etrâf 91a/15
 ş.-i hunâk 86a/04
 ş.-i ihtiyâc 3a/10
 ş.+le 69b/15
 [=35]
- şedîd** (Ar.) Şiddetli, sert, katı, sıkı.
- ş. 13a/14, 13b/05, 14a/11, 37b/05, 42a/06, 44b/05, 46b/14, 48b/12, 61a/07, 61a/14, 61b/08, 63b/10, 63b/14, 87b/05, 91b/05
 elem-i ş. 61a/07, 61a/14, 63b/10, 63b/14
 iltişâk-ı ş. 48b/12
 kazef-i ş. 37b/05, 46b/14
 şudâ'-ı ş. 14a/11, 61b/08, 87b/05
 vecâ'-ı ş. 13b/05, 42a/06
 ş.+den 71b/13, 84b/05
 berd-i ş. 71b/13
 şudâ'-ı ş. 84b/05
 ş.+le 48b/11
 iltişâk-ı ş. 48b/11
 [=18]
- şedîde** Bkz. şedîd.
 ş. 19a/01, 39b/08, 45b/07, 46b/04, 67b/06, 91a/05, 91a/12, 96a/13
 evrâm-ı ş. 96a/13
 harâret-i ş. 91a/05, 91a/12
 humret-i ş. 45b/07
 kuvvet-i ş. 39b/08
 şalâbet-i ş. 19a/01
 zarbe-i ş. 67b/06
 zarbân-ı ş. 46b/04
 ş.+den 46b/12
 zarbe-i ş. 46b/12
 ş.+yile 28b/04, 76a/01
 kuvvet-i ş. 76a/01
 [=11]
- şedîdü'l-cilâ** (Ar.) Şiddetli parlaklık.
 ş.+dur 9b/02
 [=1]
- şedîdü'l-cümüd** (Ar.) Şiddetli donukluk.
 ş. 72a/08, 72b/02
 [=2]
- şedîdü'l-harâret** (Ar.) Şiddetli sıcaklık.

ş. 47b/05	[=1]	[=2]
şedîdü'l-hiss (Ar.) Şiddetli his.		şehlâ' (Ar.) Ela göz, koyu mavi göz.
ş.+dür 78b/12	[=1]	ş. 2b/05, 71a/05
şedîdü'l-ķabz (Ar.) Şiddetli kabızlık.		ş.+nuġ 2a/15
ş.+dur 9b/10	[=1]	'ayn-ı ş. 2a/15
şedîdü'l-ķuvvet (Ar.) Şiddetli kuvvet.		[=3]
ş. 12a/10	[=1]	şehvet (Ar.) Aşırı istek.
şedîdü'l-vecâ' (Ar.) Şiddetli ağrı.		ş.+i+(3) 63b/12
ş. 13a/12	[=1]	ş.-i şa'âm 63b/12
şedîdü't-tecfif (Ar.) Şiddetli kurutulma.		[=1]
ş. 95b/06	[=1]	şeker ķamıřı Şeker ķamıřı.
şefânin (Ar.) Çaylaktan büyük renkli bir kuş.		ş.+n 43a/04
ş. 47a/04, 97b/07	[=2]	[=1]
dem-i ş. 47a/04		şekl (Ar.) Şekil, biçim.
şefe (Ar.) Dudak.		ş.+e 72a/14
ş.+i+(3) 36b/15, 36b/14	[=2]	aşl-ı ş. 72a/14
ş.-i âhiri 36b/15		ş.+i+(2) 66b/15, 72a/13
ş.-i řakķ 36b/14		şıġar-ı ş. 66b/15
şefet (Ar.) Dudak.		ş.+i+(3) 22a/11, 6a/11, 82a/02, 33a/02
ş.+le 47b/15	[=2]	ş.-i evvel 22a/11
şefeteyn (Ar.) İki dudak.		ş.-i hâ 6a/11
ş. 35b/04, 69b/10	[=1]	ş.-i kebîr 82a/02
ş.+i+(3) 93b/11		ş.-i tûte 33a/02
ş.-i 'ırķ 93b/11		ş.+inde 65b/12
şehd (Ar.) Bal, gümeç balı.	[=3]	ş.+ine 72a/15
ş.+le 62b/02		[=9]
şehdiyye Bkz. şehd.		şem' (Ar.) Mum.
ş. 36a/15, 36b/04		ş. 19b/05, 20a/03, 21b/12, 25b/07,
		31b/10
		ş.+i+(3) 22b/04
		ş.-i ebyaz 22b/04
		ş.+le 22b/07
		[=7]
		şem'a (Ar.) Mumlu fitil, muma batırılmış
		fitil.
		ş. 19b/02
		[=1]
		şemm (Ar.) Kokmak.

ş. 23a/04, 44a/12, 51b/14, 52a/04, 90b/11, 92b/08 eşyâ-yı ş. 90b/11 ş.+i+(3) 51b/04, 73b/08, 81b/13, 73b/08 ş.-i merzencüş 73b/08, 81b/13 ş.-i yâsemîn 73b/08 ş. 'anber 51b/04 [=10]	[=2]
şems (Ar.) Güneş ş. 16a/10, 41a/10, 72b/10, 73a/07, 75a/15, 82a/13 harâret-i ş. 82a/13 hârr-ı ş. 41a/10 müdâvemmet-i ş. 16a/10 şu'â-i ş. 72b/10, 73a/07 ş.+de 11b/12, 52a/08, 72a/11, 88b/03, 89b/09, 92a/10, 92b/04 ş.+den 82a/13, 88a/05 müdâvemmet-i ş. 82a/13 müdâvemmet-i nazâr-ı ş. 88a/05 ş.+dendür 82a/10 müdâvemmet-i ş. 82a/10 ş.+e 32a/08 zū'-i ş. 32a/08 [=17]	şerîf (Ar.) Soylu, temiz. ş.+ine 2b/15 [=1]
	şerr (Ar.) Kötülük, fenalık. ş. 12b/15 ş.+i+(3) 32b/09 ş.-i 'ayn 32b/09 [=2]
	şetm şetm-i şandala, bir tür sandal ağacı (?). ş.+i+(3) 79a/11 ş.-i şandala 79a/11 [=1]
	şetre (Ar.) Göz kapakları devrik olmak. ş. 15b/13, 16a/02, 21a/04, 21a/08, 21a/13, 21a/15, 21b/10, 22a/05, 22a/06, 24b/15, 35b/06, 36a/05 envâ'-ı ş. 21a/04 ş.+de 18a/06 ş.+den 22a/08 ş.+nün 22a/02 ş.+nünj 21b/14 ş.+yi 21a/03 envâ'-ı ş. 21a/03 [=17]
	şettâ (Ar.) Değişik, çeşitli, türlü şeyler. ş. 7a/02 akşâm-ı ş. 7a/02 ş.+nuj 7a/03 akşâm-ı ş. 7a/03 ş.+yıla 7a/06 akşâm-ı ş. 7a/06 [=3]
	şevk (Ar.) Şiddetli arzu. ş. 14b/04, 55a/14 ş.+i+(3) 94b/11, 91b/07 mâ'-i ş.-i raṭb 94b/11 mâ'-i varaḳ-ı ş.-i raṭb 91b/07 [=4]
şerâ (Ar.) Kurdeşen hastalığı. ş. 15b/15, 33b/14 ş.+y1+(1) 33b/13 [=3]	
şerâyin (Ar.) Atardamarlar. ş. 2a/01, 92b/14 [=2]	
şerbet (Ar.) Şerbet, içilecek şey. ş. 59a/05, 64a/12	

<p>şey' (Ar.) Şey, nesne. ş. 35b/02, 35b/03, 35b/03, 35b/05, 35b/12, 36a/14, 36a/15, 36b/01, 36b/04, 44a/07, 47a/05, 49a/02, 53b/03, 53b/13, 53b/14, 54a/03, 55a/06, 59a/13, 63b/04, 63b/06, 68b/11, 6a/13, 71a/11, 71a/11, 76a/11, 76a/14, 80b/14, 86b/03 enfa[']-ı ş. 63b/04 ş.+dür 51a/04 ş.+i+(1) 81a/15, 81a/15 ş.+i+(3) 24b/07, 90b/10, 42b/02, 80b/12, 80b/10, 10a/07, 28b/13, 43a/03, 43b/04, 43b/06, 51b/11, 35b/11, 43b/04, 43b/05, 49a/15, 80b/13, 24a/15, 45a/12, 91a/14, 7b/04, 71a/09, 71a/10, 71a/11, 6b/06, 6b/07, 80b/09, 87a/08, 35b/10, 68a/12, 6a/14, 72a/04, 88b/02 keşîr-i ş.-i münşell 24b/07 şavt-ı ş.-i mazrûb 90b/10 ş.-i âhîr 42b/02 ş.-i aşıl 80b/12 ş.-i başar 80b/10 ş.-i kalîl 10a/07, 28b/13, 43a/03, 43b/04, 43b/06, 51b/11 ş.-i keşîr 35b/11, 43b/04, 43b/05 ş.-i leyyin 49a/15 ş.-i mubşıra-ı imtidād 80b/13 ş.-i muğarrā 24a/15 ş.-i muhtebis 45a/12 ş.-i muḳavvī 91a/14 ş.-i mubaşşır 7b/04 ş.-i nātī 71a/09, 71a/10, 71a/11 ş.-i vāhîd 6b/06, 6b/07, 80b/09, 87a/08</p>	<p>ş.-i yesîr 35b/10, 68a/12, 6a/14, 72a/04, 88b/02 ş.+le 90b/12 [=64] şey'eyn (Ar.) İki şey. ş. 6b/07, 87a/08 [=2] şiddet (Ar.) Sertlik, katılık, sıkılık. ş. 61a/13, 78b/05, 93b/12 ş.+de 91b/11 ş.+i+(2) 18a/01, 41b/07, 50b/10 ş.+i+(3) 41b/09, 41b/09, 75a/11, 14a/07, 30b/06, 51a/05, 14a/09, 47b/15, 8a/14, 90b/13, 42a/06, 93a/13, 28b/06, 41b/05, 82b/15 ş.-i zārbān 41b/09 ş.-i arzān 41b/09 ş.-i cümüdet 75a/11 ş.-i hareket 14a/07 ş.-i hıkke 30b/06, 51a/05 ş.-i hılt-ı ḡalīz 14a/09 ş.-i huşūnet 47b/15 ş.-i keyfiyyet 8a/14 ş.-i laz['] 90b/13 ş.-i remed 42a/06 ş.-i şudā['] 93a/13 ş.-i verem 28b/06, 41b/05 ş.-i yūbs 82b/15 [=22] şifā' (Ar.) Hastalıktan kurtulma, iyi olma, sağalma. ş.+i+(3) 39b/07, 8a/15 ş.-i ḡalīze 39b/07 ş.-i emrāz 8a/15 [=2] şirnāk (Ar.) Göz kapağının ucunda çıkan arpacık.</p>
---	--

- ş. 15b/15, 32a/02, 32a/03, 32a/12, 32a/13, 32a/13, 32b/02, 32b/06, 32b/06, 32b/08
 ş.+dan 32b/10
 ş.+dur 16a/03
 ş.+ı+(1) 32a/02
 [=13]
- şiryān** (Ar.) Yürek damarı, atardamar.
 ş. 93b/06, 93b/09, 93b/12
 [=3]
- şiryāneyn** (Ar.) İki atardamar.
 ş. 14a/12, 14b/05, 92b/11
 südde-i ş. 92b/11
 ş.+in 92b/06
 ş.+ün 93b/01
 ş.+i+(3) 93b/01
 sill-i ş.-i şudgeyn 93b/01
 [=6]
- şiryāniyāt** (Ar.) Atardamarlar.
 ş. 93b/06
 [=1]
- şirzec** (Ar.) Şırlagan.
 ş. 62a/10, 62b/06
 [=2]
- şitā** (Ar.) Kış.
 ş. 15a/09
 ş.+da 42a/09, 43a/03, 46a/07
 [=4]
- şiyāf-ı māmīšā** (Ar.) Bir tür fitil.
 ş. 55b/13
 [=1]
- şiyāf-ı merāre** (Ar.) Bir tür fitil.
 ş. 12a/12
 [=1]
- şol** Şu.
 ş. 10b/07, 12b/07, 12a/11, 13b/05, 13b/07, 14b/11, 20a/15, 21b/01, 22a/03, 22b/13, 28a/08, 28a/09, 28a/11, 30b/03, 30b/10, 30b/11, 30b/12, 35b/08, 35b/12, 35b/14, 36a/08, 37a/08, 38a/13, 38a/15, 3b/02, 40b/14, 40b/14, 41a/13, 46a/10, 46a/11, 47a/08, 55b/04, 58b/08, 59b/07, 59b/12, 61a/15, 61b/09, 65a/08, 65b/14, 66a/01, 66a/11, 66b/05, 68a/11, 68b/02, 68b/07, 68b/08, 68b/09, 68b/14, 69b/12, 72a/07, 73b/09, 76a/09, 78b/11, 79a/03, 79a/06, 83b/12, 84a/13, 84b/10, 84b/15, 87a/08, 89b/01, 8a/02, 8b/01, 8b/05, 90b/06, 91a/13, 94a/02, 94b/01, 94b/04, 9b/01
 [=70]
- şu‘ā** (Ar.) Işın, güneşten veya başka bir ışık kaynağından uzanan tel tel ışıklar.
 ş.+i+(3) 73a/07, 72b/10
 ş.-i şems 73a/07, 72b/10
 [=2]
- şu‘ā‘ī** (Ar.) Işınla, vektörle ilgili.
 ş. 71b/05
 [=1]
- şuḫūḳ** (Ar.) Yarıklar, çatlaklar.
 ş.+ı+(3) 18a/02
 ş.-ı t̄in 18a/02
 [=1]
- şu‘lā** (Ar.) Alev, ateş alevi.
 ş. 2b/05
 ş.+nuḡ 2b/01
 ‘ayn-ı ş. 2b/01
 [=2]
- şūnīz** (Ar.) Çörek otu.
 ş. 34b/15, 93a/06
 ş.+le 74a/05
 [=3]
- şūbbūḡ** (Ar.) Kalkan balığı.
 ş.+la 74a/04
 [=1]
- şūḳā‘ī** (Ar.) Deve dikeni

ş. 92a/15
[=1]
şürb (Ar.) İçme, içilme.
ş. 67b/15
ş.+i+(3) 89a/14, 16a/12, 57a/11,
89a/14, 43a/07, 77a/14, 73b/03,
82b/06, 14b/12, 42b/15, 73a/15,
88a/08, 88a/04
ş.-i beyn 89a/14
ş.-i devā 16a/12, 57a/11
ş.-i mā`-i bārid-i keşir 89a/14
ş.-i mā`-i keşir 43a/07, 73b/03
ş.-i mā`-i keşire 77a/14
ş.-i mā`-i zūfā-yı yābis 82b/06
ş.-i müshil 14b/12
ş.-i nebiz 42b/15, 73a/15
ş.-i şarāb-ı afsentīn 88a/08
ş.-i şarāb-ı galīze 88a/04
[=14]
şürū` (Ar.) Başlama.
ş. 4b/03
[=1]
şüyūh (Ar.) Yaşlılar.
ş. 15a/07
sinn-i ş. 15a/07
[=1]

T

tā (Far.) Kadar, dek, değin.
t. 11b/02, 11b/03, 12a/06, 12b/10,
13a/12, 17b/10, 18b/03, 18b/04,
19a/13, 20a/05, 20a/10, 20b/05,
22a/12, 24a/03, 24a/07, 24b/02,
24b/12, 24b/15, 25a/07, 26b/15,
27a/04, 27b/15, 28b/14, 29b/13,

32a/01, 32b/04, 32b/08, 32b/11,
33a/07, 33a/12, 33a/14, 34b/15,
35a/08, 35b/10, 35b/15, 36b/13,
37a/02, 37b/07, 39a/15, 39b/10,
39b/11, 3a/01, 3a/02, 3a/03, 3a/11,
3a/12, 40b/04, 43a/04, 43b/07, 44a/12,
45b/05, 46a/03, 48b/08, 49a/02,
49a/02, 49a/08, 4b/09, 4b/15, 53b/03,
54a/06, 54a/08, 57a/12, 57b/08,
59a/08, 59b/04, 59b/05, 5a/01, 5a/03,
5a/09, 5a/10, 5a/12, 5a/13, 5b/01,
5b/02, 5b/05, 5b/07, 62a/12, 62b/08,
63b/15, 64a/01, 67a/10, 6a/04, 75b/06,
75b/11, 76a/03, 76a/05, 76a/10,
76a/11, 76a/14, 76b/03, 76b/04,
76b/09, 76b/15, 77a/03, 77a/10,
77b/11, 77b/13, 7b/02, 7b/08, 7b/10,
7b/13, 86a/13, 87a/15, 87b/03, 8a/14,
92b/08, 92b/12, 95a/07, 95a/14, 9a/04,
9a/05, 9b/13

[=112]

ta`ab (Ar.) Zahmet ve meşakkat.
t. 28a/03, 45b/15, 76b/10, 76b/12,
76b/14
kılllet-i t. 28a/03

[=5]

ta`affün (Ar.) Çürüyüp kokma, leş kokma,
kötü koku çıkarma.

t. 37a/04

[=1]

ta`alluk (Ar.) Asılı olma, asılma; ilişiği ilgisi
olma.

t. 33a/08

[=1]

ta`ām (Ar.) Yemek, aş.

ṭ. 63b/13, 78b/06, 87b/14

şehvet-i ṭ. 63b/13

teccif-i ṭ. 78b/06

ṭ.+dan 78b/05, 86a/08

imtilā-yı t. 86a/08
 t.+i+(3) 89a/13, 42b/15
 t.-i evvel 89a/13
 t.-i ğalīz-i redī 42b/15
 [=7]
ta'arruz (Ar.) İlişme, sataşma, takılma.
 t. 49b/15, 72b/01, 89a/02
 [=3]
tab' (Ar.) Tabiat, huy, yaratılış.
 t.+i+(3) 1b/13, 2a/03, 22b/13, 22b/15
 t.-i haşş 1b/13, 2a/03
 t.-i nebāt 22b/13, 22b/15
 [=4]
tabağ (Ar.) Tabak, ince kat.
 t. 27a/15
 t.+da 27a/14
 [=2]
tabağa (Ar.) Kat, katman, tabaka.
 t. 4a/07, 4b/05, 86b/15
 t.+dur 5a/09
 t.+i+(3) 86b/09, 87a/01, 83b/10,
 72a/05, 2b/04, 4b/14, 5a/08, 67b/04,
 69a/08, 71a/13, 32b/05, 52a/06,
 5b/05, 3b/14, 5a/14, 85a/01, 4a/13,
 5b/08, 5b/11, 5b/13, 87a/02, 3b/03,
 3b/04, 3b/10, 6b/01, 5a/12, 5a/15,
 4b/08, 4a/06
 emrāz-ı t.-i meşīmiyye 86b/09
 emrāz-ı t.-i şulbe 87a/01
 emrāz-ı t.-i şebekiyye 83b/10
 t.-i halet-i evlā 72a/05
 t.-i 'mebiyye 2b/04, 4b/14,
 5a/08, 67b/04, 69a/08, 71a/13
 t.-i karniyye 5a/12, 5a/15,
 32b/05, 52a/06, 5b/05
 t.-i meşīmiyye 3b/14, 5a/14,
 85a/01
 t.-i şulbe 4a/13, 4b/08, 5b/08,
 5b/11, 5b/13, 87a/02

t.-i şebekiyye 3b/03, 3b/04,
 3b/10, 4a/06, 6b/01
 t.+nuş 2b/08, 86b/12
 t.+ya 83b/10, 86b/09, 86b/14
 t.+yı+(1) 5b/09, 63b/06
 [=40]
tabakāt (Ar.) Tabakalar.
 t. 4b/03
 t.+dan 1b/10, 4b/02
 t.+i+(1) 42a/08, 42a/09
 t.+i+(3) 58b/12, 45a/12, 12a/15,
 19a/13, 2b/08, 42a/07, 59b/01,
 70a/03, 39b/11, 76a/03
 müddet-i t.-i 'ayn 58b/12
 nefis-i t.-i 'ayn 45a/12
 t.-i 'ayn 12a/15, 19a/13,
 2b/08, 42a/07, 59b/01, 70a/03
 t.-i cerāhat 39b/11
 t.-i sālīme 76a/03
 t.+ına 1b/05
 [=16]
tabakāti'l-'ayn (Ar.) Gözün tabakaları.
 t. 2b/07
 beyān-ı 'aded-i t. 2b/07
 [=1]
tabh (Ar.) Pişirme, pişirilme.
 t. 3a/12, 46b/05, 47a/08, 6b/12,
 92b/02, 92b/07
 [=6]
tābi' (Ar.) Birinin arkası sıra giden, ona uyan.
 t. 23a/01, 41b/04, 46a/09, 63b/09,
 67b/09, 68b/01, 68b/01, 80b/14,
 89a/05, 90b/06
 mecrā-yı t. 89a/05
 nevr-i müceddī-i t. 80b/14
 t.+den 40b/06
 t.+i+(3) 73b/11
 t.-i merāyir 73b/11
 t.+sin 64b/09

- levn-i t. 64b/09
[=11]
- ṭabī'at** (Ar.) Yaradılış, huy, mizaç.
t. 6b/13, 10a/15, 10b/01, 34a/03, 44b/03, 50b/11, 51a/06 , 59a/03, 61a/12, 68a/09, 6b/14, 7a/15, 91a/03, 91a/07, 94b/01
buḥār-ı t. 6b/13
iṣhāl-i t. 61a/12, 68a/09, 91a/03, 91a/07, 94b/01
ta'dīl-i t. 44b/03
telyān-i t. 50b/11, 51a/06
t.+a 46a/02, 42b/13
iṣhāl-i t. 42b/13
t.+dan 12b/07, 63a/01
t.+i+(2) 3a/07, 3a/09, 3b/11, 4a/09, 4a/14, 4b/08, 58b/05, 59a/02, 5a/08, 5b/06, 5b/15, 66a/01, 6b/08, 79a/08, 91b/06
t.+i+(3) 34b/03, 7a/10, 7a/13, 59b/05
t.-i eşfār 34b/03
t.-i menḥireyn 7a/10, 7a/13
t.-i nefis 59b/05
t.+ma 1b/05, 3a/15 , 1b/08
'uzv-ı t. 1b/08
t.+iyile 44b/01
t.+larının 32a/06
[=42]
- ṭabīb** (Ar.) Hekim, doktor.
t. 75b/06
t.+e 75b/08, 77a/03
[=3]
- ṭabīḥ-i ehlīlec** (Ar.) Pişmiş helile.
t. 42b/13, 58b/05, 91a/07
t.+le 34a/03
[=4]
- ṭabī'ī** (Ar.) Tabiatla ilgili.
t. 6b/13
rūḥ-ı t. 6b/13
- t.+nün 6b/14
rūḥ-ı t. 6b/14
[=2]
- ṭabī'iyye** (Ar.) Tabiat bilgisi.
t. 40a/12, 40b/04, 40b/06
laḥme-i t. 40a/12, 40b/04, 40b/06
t.+den 4b/15
ḥarāret-i t. 4b/15
t.+ye 10a/11, 23a/06, 95a/12
ef'āl-ı t. 10a/11
mizāc-ı 'uzv-ı t.
şa'r-ı t. 23a/06
t.+yile 5a/01
ḥarāret-i t. 5a/01
[=8]
- ṭabṭīn** (Ar.) Karnına sürüşürmek.
t. 24b/08, 25b/14
emr-i t. 24b/08
t.+den 25a/11
isti'māl-i t. 25a/11
t.+süz 25b/14,
[=4]
- ta'dīl** (Ar.) Doğrultma, doğrulama.
t.+i+(3) 45a/11, 52a/15, 44b/03
t.-i ğidā 45a/11
t.-i ğızā 52a/15
t.-i ṭabī'at 44b/03
[=3]
- tafşīl** (Ar.) Etrafiyla, etraflı olarak bildirme, uzun uzadıya anlatma, açıklama.
t.+i+(2) 80a/01, 83a/08
[=2]
- ṭağıl-** Dağılmak.
t.-masa 20a/05
t.-up 5b/03
[=2]
- tağyīr** (Ar.) Başkalaştırma, değiştirme, bozma.
t. 35b/08, 39b/14, 43b/15

- [=3]
taḥaccür (Ar.) Taşlaşma, taş gibi katılaşma.
 t. 15b/12, 16a/02, 19b/12
- [=3]
taḥallül (Ar.) Hallolma, parçaları birbirinden ayırma, ayrışma.
 t.+dendür 83a/01
 t.+i+(3) 20a/01, 71b/15
 imtinā-yı t.-i buḥār 20a/01
 t.-i nicār 71b/15
- [=3]
taḥarrüz (Ar.) Çekinme, sakınma.
 t.+le 75a/10
- [=1]
taḥayyül (Ar.) Hayale getirme, hayalde canlandırma.
 t. 73a/08, 78a/14, 78b/13, 79a/02
 t.+de 78b/08
 vaqt-ı t. 78b/08
 t.+i+(3) 78a/07, 79a/10
 t.-i 'ayn 78a/07
 t.-i elem 79a/10
- [=7]
taḥfif (Ar.) Hafifletilme, yükünü azaltma.
 t.+i+(3) 86a/08
 t.-i ğidā 86a/08
- [=1]
taḥlil (Ar.) Mürekkep bir cismi tetkik etmek için esas unsurlara ayırma, çözümleme.
 t. 22b/09, 32b/11, 34a/11, 42a/09, 45a/15, 50a/08, 50a/09, 59a/12, 65a/06, 66a/11, 66a/13, 68a/12, 77a/07, 79a/09, 82a/14, 87b/15, 95b/04, 95b/14, 96a/04, 97a/06, 97b/04, 97b/08, 9a/09, 9a/12
 t.+den 14a/01
 t.+i+(1) 8b/12
 t.+i+(2) 10a/03
- t.+i+(3) 85b/12, 50a/03, 59a/10, 19a/09, 95b/03, 12a/13, 61b/01, 66a/07, 66a/08
 t.-i balğam 85b/12
 t.-i fazla 50a/03
 t.-i fużül 59a/10
 t.-i hılıt 19a/09
 t.-i ḳalīl 95b/03
 t.-i mādde 12a/13
 t.-i mu'tedil 61b/01, 66a/07, 66a/08
 t.+ine 46a/13
- [=37]
taḥmīn (Ar.) Aşağı yukarı bir fikir söyleme.
 t. 83b/09, 84a/08
 cevdet-i t. 84a/08
- [=1]
taḥrīk (Ar.) Kımıldatma, kımıldatılma, oynatma.
 t. 41a/13, 49a/08, 6a/01, 6a/01, 6a/02, 6a/02, 7b/12, 87a/14
- [=8]
taḥsīn (Ar.) Güzelleştirme, güzel kılma.
 t.+i+(3) 70a/14
 t.-i 'ayn 70a/14
- [=1]
taḥt (Ar.) Alt, aşağı.
 t.+a 6a/03
 t.+i+(3) 55a/04, 25a/05, 20b/02, 20b/11, 54b/07, 93b/11, 54a/08, 55a/03, 36b/02, 36b/04, 70b/03
 t.-i ecfān 55a/04
 şakk-ı t.-i ḥācib 25a/05
 t.-i cefn 20b/02, 20b/11
 t.-i cefn-i yüllī 54b/07
 t.-i cilde 93b/11
 t.-i ecfān 54a/08
 t.-i ḳıḥf 55a/03
 t.-i lemş 36b/02, 36b/04

t.-ı nütüvv 70b/03	t.+çün 12a/14
t.+ına 22a/10, 48b/11, 48b/13, 93b/09	t.+i+(3) 94b/04, 90a/05, 90a/08, 12a/13, 94b/03, 94b/04, 94a/11
t.+ında 35b/07, 71b/11	t.-i ‘ayn 94b/04
t.+ından 38a/05	t.-i başar 90a/05, 90a/08
[=19]	t.-i devā 12a/13
taḥvīl (Ar.) Değiştirme, değiştirilme, çevirme, döndürme.	t.-i ‘uzv 94b/03, 94b/04, 94a/11
t. 3a/15	[=9]
[=1]	ṭaleb (Ar.) İsteme, istenme, dileme.
taḥzīr (Ar.) Sakınma, sakındırma.	ṭ. 63a/02, 90a/01
t. 43b/07	[=2]
[=1]	ṭālī‘ (Ar.) Tulu eden, doğan.
taḥdīr (Ar.) Beğenme, değer biçme, değer verme, verilme.	ṭ. 69b/02, 69b/03, 69b/04
t.+ce 82a/01	[=3]
[=1]	ta‘līl (Ar.) Sebep, bahane gösterme.
taḥ‘īr (Ar.) Derin etmek, derinleştirmek.	t. 64b/10
t. 75b/11	[=1]
t.+i+(3) 75b/12	ta‘līm (Ar.) Öğrenme, öğretme, öğretim, öğretilme.
t.-i ḥadeka 75b/12	t. 75b/10, 93b/06
[=2]	[=2]
taḥlīl (Ar.) Azaltma.	taḥṭīf (Ar.) Yumuşatacak ilaç kullanma.
t. 86a/07	t. 14a/03, 18b/09, 30a/06, 30b/09, 31b/03, 33b/04, 35a/09, 37a/10, 42b/02, 44b/03, 45b/08, 4a/10, 4a/11, 4a/12, 50a/01, 51a/07, 52b/06, 54b/10, 59a/05, 59a/06, 59a/07, 65a/04, 79a/12, 7a/05, 7a/09, 82b/05, 95a/15, 96a/10, 97b/05
t.+i+(3) 91b/04, 94b/05	t.+de 14a/09
t.-i ḡidā 91b/04, 94b/05	t.+i+(3) 28a/12, 61a/12, 73b/03, 94b/12
[=3]	t.-i ḡidā 28a/12, 61a/12, 73b/03, 94b/12
taḥṭīr (Ar.) Damlatmak, damlatılmak.	[=34]
t. 13b/15, 33a/09, 47a/07, 47a/09, 47a/11, 49a/09, 54a/03, 54a/10, 54a/10, 63a/14, 65b/10	tamām (Ar.) Tamam, tam, eksiksiz.
[=11]	t. 25a/04, 32a/05, 43b/02, 69a/12, 7b/06, 87a/03
taḥviyen (Ar.) Kuvvetlendirme, kuvvetlendirilme.	
t.+i+(3) 52a/15, 79a/09	
t.-i dimāḡ 52a/15	
t.-i ‘uzv 79a/09	
[=2]	
taḥviyyet Bkz. takviye.	
t. 55a/09	

	cefn-i t. 32a/05		[=1]
	t.+1+(2) 92b/07	tarfe (Ar.) Gözün bir kenarında beliren	
	t.+1+(3) 24b/09, 7b/02	kırmızı kan noktası.	
	t.-ı kudret 24b/09	‡. 41a/06, 46b/10, 64b/14	
	t.-ı naızc 7b/02	‡.+de 37b/12, 47b/05	
	[=9]	‡.+den 54b/05	
ta'mîk (Ar.) Derinleştirme, derin kazma.	t. 20a/07	‡.+ye 47a/13, 47a/13, 65a/02	
	feth-i t. 20a/07	‡.+yi+(1) 46b/10	
	[=1]	[=10]	
taş (Ar.) Cima etmek ve yapışmak	‡. 86a/06	tarh (Ar.) Bölme, düzenleme.	
	idrâr-ı ‡. 86a/06	‡. 11b/05, 12a/01, 12a/02, 12a/14,	
	[=1]	25a/03, 25a/03, 27a/15, 40a/01,	
taşzur- Damlatmak.	‡.-mağ 13a/13	44a/06, 47a/12, 47a/12, 76a/09	
	[=1]	[=12]	
taşzurul- Damlatılmak.	‡.-a 30a/07, 45a/03, 47a/01, 47a/03,	taşfiye (Ar.) Saflaştırma, temizleme	
	47a/04, 47a/07, 47b/11, 48a/01,	t.+den 92b/03	
	59b/04	[=1]	
	‡.-mağ 63a/10, 63a/10	taşvîl (Ar.) Yıkama.	
	‡.-up 18b/02, 20b/06, 20b/09, 47a/02,	t. 11a/12, 11a/14, 11b/01, 43b/15	
	50a/08, 66a/10	[=4]	
	[=17]	tatlu Tatlı.	
târ (Ar.) Karanlık.	‡. 24a/11, 72b/08	‡. 43b/14, 63a/09, 65b/06, 69a/09,	
	[=2]	83a/03, 86b/02, 89a/03	
taraf (Ar.) Yan, yön.	‡. 25b/04	[=7]	
	t.+1+(3) 54a/14, 75b/09, 75b/15	tavassuğ (Ar.) Araya girme, aracılık, ara	
	‡.-ı âhîr 54a/14	bulma, aracılık etme.	
	‡.-ı mîkdâh 75b/09	t. 25a/08	
	‡.-ı müselles 75b/15	[=1]	
	‡.+ından 24a/09	tavîl (Ar.) Uzun.	
	‡.+ını 54a/14	‡. 31b/11, 31b/13, 58b/01, 78b/01	
	[=6]	emr-i ‡. 31b/11, 31b/13	
taral- Daralmak.	‡.-masa 73a/04	zamân-ı ‡. 78b/01	
		‡.+den 71b/15	
		‡.+den 91b/03, 91b/02	
		nevm-i ‡. 91b/03	
		seher-i ‡. 91b/02	
		‡.+e 14a/10	
		zamân-ı ‡. 14a/10	
		[=8]	

- ṭavīle** Bkz ṭavīl.
ṭ. 20a/15, 55a/06, 7b/01, 7b/02
ṭ.+yile 90a/01
müddet-i ṭ. 90a/01
[=5]
- ṭaya** Bkz. refāyid (?).
ṭ.+yıla 86a/09
[=1]
- ṭayāhīc** (Far.) Çil denilen kuş.
ṭ.+i+(3) 59a/08
ṭ.-i leṭāyif 59a/08
[=1]
- ṭayan-** Dayanmak.
ṭ.-maḳdan 76a/03
ṭ.-maya 32b/08, 75b/12
ṭ.-ursa 39a/13
[=4]
- ṭayr** (Ar.) Kuş.
t. 73b/12
merāyir-i ṭ. 73b/12
[=1]
- ṭayyib** (Ar.) İyi, güzel, hoş.
t.+le 76a/10
kelām-ı ṭ. 76a/10
[=1]
- ṭazaccur** (Ar.) İçi sıkılma, sıkıntı.
t. 46a/06
[=1]
- ṭāze** (Far.) Körpe; sulu, yaş.
t.+si 12b/02, 12b/03
[=2]
- ṭazmīd** (Ar.) Merhemli bezi yaraya bağlama.
t. 29b/12, 31a/10, 38b/09, 44b/07,
44b/09, 47a/02, 47a/09, 50a/04,
50a/07, 56a/12, 57a/04, 68a/05,
68a/06, 68a/06, 77a/10, 79a/11,
85b/14, 91b/12, 91b/14, 92a/05,
92b/09, 93a/02, 96a/09, 96a/12,
96a/14
- t.+i+(3) 30a/08, 44a/15
t.-i 'ayn 30a/08, 44a/15
[=27]
- te'āla** (Ar.) Yüksek olsun manasına gelen bir söz olup Allah adıyla birlikte kullanılır.
t. 3a/12
[=1]
- te'aṭṭus** (Ar.) Aksırma.
t. 91b/08
[=1]
- tebahḥur** (Ar.) Buğulanma, buğu haline girme.
t. 52b/11
[=1]
- tebāṣīr** (Ar.) Her şeyin ilk zamanı, öncesi.
t. 93a/10, 93a/14
[=2]
- tebeddūd** (Ar.) Dağıtmaki münteşir etmek.
t. 67b/03
[=1]
- tebrīd** (Ar.) Soğutma, soğutulma.
t. 10b/11, 10b/12, 12a/03, 44b/11,
9a/08
ḡarż-ı t.12a/03
t.+i+(3) 43a/02
t.-i re's 43a/02
[=6]
- tecāvüz** (Ar.) Ötesine geçme, sınırı aşma, atlama.
t. 76a/07, 76b/05
[=2]
- tecfif** (Ar.) Kurutma, kurutulma.
t. 11b/06, 27a/13, 27b/01, 35b/10,
36a/04, 40a/10, 53a/05, 56b/01,
60a/02, 67a/06, 70a/11, 82b/09,
88a/03, 89b/03, 89b/05, 89b/15,
8b/10, 90a/12, 95b/01, 96b/01
indimāl-i t. 35b/10
t.+den 96b/08
t.+i+(3) 78b/06

	t.-i ʔa'ām) 78b/06 [=22]		t.-i ʔalīle 30a/02 t.-i ʔarniyye 8b/14 [=10]
teçhīr (Ar.) Büyütmek. t. 47a/13 [=1]		te'ennī (Ar.) Yavaş gitme, yavaş hareket etme, yavaşlık. t.+yile 16b/15, 32b/03 [=2]	
tedbīr (Ar.) Bir şeyi temin edecek veya önleyecek yol, çare. t. 18b/09, 28b/10, 29b/11, 30a/06, 31b/04, 33b/04, 35a/09, 37a/10, 42b/02, 45b/08, 50a/01, 50a/09, 50a/10, 54b/10, 58b/11, 59a/06, 59a/07, 59a/07, 59a/12, 65a/04, 77b/05, 79a/12, 82b/05 hüsn-i t. 77b/05 ışlāh-ı t. 29b/11 t.+den 51a/07, 75a/08 t.+dendür 16a/10 fesād-ı t. 16a/10 t.+i+(3) 73b/13, 67b/12, 68b/12 t.-i laṭīf 73b/13 t.-i muḳaddem 67b/12, 68b/12 t.+le 15b/09 t.+üñ 58b/11 [=31]		tefāvūt (Ar.) İki şeyin birbirinden farklı olması. t.+i+(2) 33a/10 [=1]	
		teferruḳ (Ar.) Ayrılma, dağılma. t. 35b/04 t.+i+(3) 84a/11 t.-ı şebekiye 84a/11 t.+la 35b/05 [=3]	
tedbīrī (Ar.) Tedbirli olarak. t. 18a/12 [=1]		teferruḳ-ı ittişāl (Ar.) Herhangi bir sebeple veya hastalıkla cildin yarılması. t. 35b/01, 35b/01, 57b/03, 83b/06, 83b/12, 85b/03 sebeb-i t. 83b/12 'alāmet-i t. 85b/03 t.+den 87a/02 t.+dendür 83b/11 t.+dür 8a/08 t.+idür 80b/06, 83a/07 t.+i+(1) 57b/02, 85b/03 [=13]	
tedrīc (Ar.) Derece derece, basamak basamak ilerleme. t.+le 13a/09, 13a/09 [=2]		tefettiḥ (Ar.) Açılma. t. 8b/08 [=1]	
te'ekkül (Ar.) Yaranın yenik gibi açılıp büyümesi, oyulup açılması. t. 16a/01, 35a/13, 35a/13, 58b/02, 83b/05 t.+den 10a/05, 60b/14 t.+den 69b/07 'ārız-ı t. 69b/07 t.+i+(3) 30a/02, 8b/14		tefrīḳ (Ar.) Ayırma, seçme, ayırt etme. t. 70b/15, 71a/01 [=2]	
		teffīḥ (Ar.) Açma. t. 14a/06 [=1]	
		teftīş (Ar.) Gereği gibi sorup araştırma.	

t. 90b/15, 93b/06 [=2]	t. 69b/12 [=1]
teğayyür (Ar.) Değişme, başkalaşma. t. 71b/06, 72a/14, 80b/03, 83a/13 sevāde-i t. 80b/03 t.+dür 80b/04 şufret-i t. 80b/04 t.+i+(3) 79a/15, 79b/01, 83a/05, 64b/08, 64b/08 t.-i levn 57b/11, 79a/15, 79b/01, 81a/06, 83a/05 t.-i levn-i karniyye 64b/08, 64b/08 [=10]	teksîr (Ar.) Çoğaltma, çoğaltılma. t. 49a/07 t.+i+(3) 91b/04 t.-i hazm 91b/04 [=2]
teheyyüc (Ar.) Heyecanlanma, coşma. t. 96a/06 [=1]	teksîre Bkz. teksîr. t.+dendür 71b/12 esbâb-ı t. 71b/12 [=1]
tehzîb (Ar.) Islah etme, düzeltme; temizleme. t. 6b/13 [=1]	telef (Ar.) Yok etme, öldürme. t. 10a/07 t.+i+(3) 93b/04 t.-i başar 93b/04 [=2]
tekâşüf (Ar.) Sıklaşma, koyulaşma, yoğunlaşma. t. 65a/08 [=1]	telehhüb (Ar.) Alevlenme, tutuşma. t. 41b/08 t.+dür 41b/10 [=2]
tekeddür (Ar.) Bulanma, saflığını yitirme. t.+dür 41a/09 [=1]	telyîn (Ar.) Yumuşatma, yumuşatılma. t. 48b/08, 95b/14, 96a/04, 9a/05 t.+i+(3) 50b/11, 51a/06 t.-i tabî'at 50b/11, 51a/06 [=6]
tekmîd (Ar.) Ilık veya soğuk su pansumanı. t. 13b/15, 35a/10, 37b/09, 44b/04, 47a/08, 50b/12 [=6]	temdîd (Ar.) Uzatma, uzatılma, sürdürme. t. 13b/08, 42a/08, 42a/09, 68b/04, 71a/01, 92b/07 [=6]
tekrâr (Ar.) Bir şeyi iki veya daha çok defa yapma. t. 12b/12, 24a/15, 25b/05, 33a/14, 47b/11 t.+a 33a/13 [=6]	temeddüd (Ar.) Çekilmek, uzamak, gerinmek. t. 50b/09, 84a/14 t.+i+(3) 41b/05 t.-i 'urûk 41b/05 t.+idür 55a/03 t.+inden 13b/06, 13b/11, 87a/14 t.+ünj 13b/14 envâ'-ı t. 13b/14 [=8]
teksîf (Ar.) Koyu ve sık yapma, bir sıvıyı koyulaştırma.	

temeyyüz (Ar.) Kendini gösterme, sivrilme, benzerlerinden farklı olma.

t. 44a/07

t.+i+(3) 84a/08

t.-i şahih̄ 84a/08

[=2]

temmetü'l-maḳāleti'l-ūlā-min-terceme-i

tezkireti'l-kehhālīn (Ar.) Terceme-i tezkireti'l-kehhālīnin birinci makalesinin sonu.

t. 7b/15

[=1]

temr (Ar.) Hurma.

t. 26b/09, 27a/07, 27a/09, 27b/05

nevā-yı t. 26b/09, 27a/07,
27b/05

[=4]

temr-i hindī (Ar.) Humr, hummar ve sabbar da denir, demür hindi.

t. 34a/04, 58b/05, 76a/12, 91a/04

[=4]

tenāvül (Ar.) Alıp yeme, alınıp yenilme.

t. 64a/02

t.+i+(3) 89a/14

t.-i ğidā 89a/14

[=2]

tenḳıye (Ar.) Vücuda şırınga ile su, ilaç vererek madde ve hıtları temizlemek, tedavi etmek.

t. 18b/09, 29a/13, 36a/08, 47b/11,
59b/05, 59b/12, 59b/14, 66a/07,
79a/06, 85b/12, 95b/04, 97a/11

t.+i+(3) 13b/10, 18a/11, 19a/10,
43b/02, 45a/10, 59a/13, 73a/13,
51b/12, 65a/12, 73a/10, 80a/11,
14a/12, 18a/04, 19a/05, 20a/02,
23a/01, 28a/10, 43b/12, 51b/03,
52a/15, 75a/15, 80a/12, 88a/10,
94a/14, 26b/02, 52a/14, 29b/14

t.-i beden 13b/10, 18a/11,
19a/10, 43b/02, 45a/10,
59a/13, 73a/13

t.-i dimāğ 23a/04, 51b/12,
65a/12, 73a/10

t.-i ma'de 80a/11

t.-i re's 14a/12, 18a/04,
19a/05, 20a/02, 23a/01,
26b/02, 28a/10, 43b/12,
51b/03, 52a/15, 75a/15,
80a/12, 88a/10, 94a/14

t.-i 'urūḳ 52a/14

t.-i cefn 29b/14

[=40]

tenḳih̄ (Ar.) Bir şeyin fazla ve lüzumsuz kısımlarını çıkarıp düzeltme, ayıklama, arıtma.

t. 6b/13

[=1]

tennūr (Ar.) Fırın, tandır.

t. 56a/14

[=1]

tenşif (Ar.) Emdirme, emdirilme, içirme, içirilme.

t. 5a/03, 70b/10, 96b/04

[=3]

terbiyet (Ar.) Besleyip büyütme, yetiştirme.

t. 11a/12, 11b/01, 30a/13, 30b/01,
43b/15, 53a/05, 56a/06, 56a/06,
56a/10, 60a/02, 62b/10, 70a/11,
87b/05, 89b/03, 89b/05, 89b/15,
94b/14, 95a/03, 95a/03

t.+i+(3) 11b/11

t.-i devā 11b/11

[=20]

terencübīn (Ar.) Kudret helvası.

t. 42b/14

t.+le 58b/06, 91a/04

[=3]

- terk** (Ar.) Bırakma, bırakılma.
 t. 11b/12, 13a/09, 17a/05, 24a/01,
 25a/13, 31b/13, 31b/15, 33a/13,
 40a/03, 40b/04, 66b/01, 74a/13,
 88b/03, 89b/09, 92a/10, 92b/04
 t.+i+(3) 44b/03, 94b/05, 44b/03
 t.-i cimā‘ 44b/03, 94b/05
 t.-i nebīz 44b/03
 t.+iyile 94b/03
 [=20]
- terkīb** (Ar.) Madde, birtakım nesnelere
 birbirine katılıp karıştırılması ile meydana
 gelmiş nesne, birleşik.
 t. 11a/10, 12a/12, 40b/15
 t.+inden 42a/01
 [=4]
- terkīk** (Ar.) İnceltme, ince dövme,
 yumuşatma.
 t. 4a/10, 4a/11, 4a/12, 97b/04
 [=4]
- tertib** (Ar.) Sıra, düzen, sıralama, düzene
 koyma.
 t. 10a/13, 21a/14, 4b/14, 52b/05,
 5a/01, 69a/09, 89a/14
 t.+i+(3) 65b/05, 52b/04, 43a/04
 t.-i beden 65b/05
 t.-i ebdān 52b/04
 t.-i ma‘de 43a/04
 [=10]
- tesākuṭ** (Ar.) Birbiri ardına düşme, düşüşme.
 t.+i+(3) 97b/10
 t.-i eşfār 97b/10
 [=1]
- tesāwī** (Ar.) Beraber ve bir derecede
 bulunma.
 t.+i+(3) 80b/09
 t.-i nevr 80b/09
 [=1]
- teshīn** (Ar.) Isıtma, ısıtılma, kızma,
 kızdırılma.
 t. 14a/06, 93b/05, 9a/08, 9a/09
 t.+i+(3) 13b/13, 9a/14
 t.-i ‘ayn 13b/13
 t.-i ḳavī 9a/14
 [=6]
- tesmīr** (Ar.) Çivileme, çivilenme.
 t. 23a/07
 [=1]
- tesmiye** (Ar.) Ad koyma, adlandırma, isim
 verme.
 t. 61b/05, 61b/06
 [=2]
- tesvīd** (Ar.) Karartma, karartılma.
 t. 63a/15
 [=1]
- teşābūh** (Ar.) Birbirine benzeme, benzeşme.
 t. 78a/11
 [=1]
- teşennūc** (Ar.) Damar büzüşmesi; göz
 sinirlerinin büzüşmesi.
 t. 21a/14, 21b/06, 21b/07, 22a/04,
 65a/15, 85b/08, 85b/09, 87a/06,
 87a/07, 87a/10, 87a/12
 t.+den 21a/09, 21a/10
 t.+dür 87a/06
 t.+e 21b/09
 mevzi‘-i t. 21b/09
 t.+i+(3) 22a/01, 57b/11, 65b/01
 t.-i ‘azale 22a/01
 t.-i ḳarniyye 57b/11
 t.-i noḳṣān 65b/01
 t.+le 65b/02, 65b/03
 t.+indendür 21a/06
 [=21]
- teşmīr** (Ar.) Göz kapağının kesilmesi ve
 dikilmesi.
 t. 25b/04, 37a/03, 37a/13

- t.+yıla 19b/04, 28a/13,
[=64]
- tırnağ** Tırnak.
t.+la 22b/09
[=1]
- ṭīb** (Ar.) Güzel koku, güzel kokulu nesne.
t. 36a/01
edviye-i t. 36a/01
[=1]
- ṭibn** (Ar.) Saman.
t. 47b/12
t.+i+(3) 46b/08
t.-i 'ağd 46b/08
[=2]
- ṭīn** (Ar.) İncir.
t.+e 18a/02
şukūk-ı t. 18a/02
- ṭīn-i maḥtūm** (Ar.) Aliminyum silikatlardan,
mühürlenmiş kil.
t. 64a/14, 70a/14
[=3]
- ṭīn-i aḥẓar** (Ar.) Yeşil kil.
t.+da 47a/05
[=1]
- ṭīn-i ermenī** (Ar.) Kırmızı kil.
t. 22b/03, 46b/01
t.+yle 47a/05
[=3]
- ṭīn-i keymūliyā** (Ar.) Aliminyum silikatlardan
Endülüs kili, kefe kili.
t. 62a/08
[=1]
- ṭīn-i şāmūsī** (Far.) (ṭīn-i şāmūsī) Yer yıldızı da
denen ve Kıbrıs adasından getirilen beyaz
toprak.
t. 9a/01
[=1]
- ṭīniyye** (Ar.) Göz kapağının dışında beliren
ince yarık.
- t. 18a/03
[=1]
- ṭiryāk** (Ar.) Zehirlenmelere ve bazı
hastalıklara karşı kullanılan macunlar,
panzehirler.
t.+i+(3) 73b/08, 94b/14
t.-ı kebīr 73b/08
t.-ı şarāb-ı kâbız 94b/14
[=2]
- ṭīzcek** (Far.+T.) Çabucak.
t. 26b/07, 26b/15, 42a/04, 42a/05,
76b/09
[=5]
- ṭoğra-** Doğramak.
t.-yup 11b/04
[=1]
- ṭoğran-** Doğranmak.
t.-up 12a/05
[=1]
- ṭoḡ** Tok.
t.+ken 74b/08
[=1]
- ṭoḡuş-** Çarpışmak, müsademe etmek.
t.-maḡdan 71b/13
[=1]
- ṭoḡuz** Dokuz.
t. 15b/12, 1b/11
t.+dur 16b/04, 3a/12, 56b/14, 5b/15,
62a/11
[=7]
- ṭoḡuzuncı** Dokuzuncu.
t. 22a/14, 31a/11, 35a/12, 46b/09,
57a/06, 63b/08, 68a/15, 80b/04,
83a/04, 87a/01
[=10]
- ṭoldur-** Doldurmak.
t.-andur 64b/05
t.-up 22b/05, 59b/06, 59b/14, 95b/02
t.-ur 60a/01

[=6]	
ṭoldurul- Doldurulmak.	t. 36b/05, 78b/05, 87b/13
ṭ.-up 37b/09	[=3]
[=1]	ṭül (Ar.) Uzunluk.
ṭomal- Yusyumu kabarmak, tümsek hale gelmek.	ṭ.+dur 19a/01
t.-a 32a/13	ṭ.+dür 46a/06
[=1]	ṭ.+ı+(3) 25a/12, 32a/14, 38a/15, 55a/04, 66b/05, 84b/11
ṭomalıç Yumru.	ṭ.-ı cefn 25a/12, 32a/14
t. 55a/05, 86a/01	ṭ.-ı eyyām 38a/15, 84b/11
t.+la 86a/01	ṭ.-ı mekş-i seyelān 55a/04
[=3]	t.-ı dehr 66b/05
tübāl (Far.) Bakır, gümüş, altın vb. madenlerin eğintisi, tozu.	[=8]
t. 11b/02, 21a/02, 53a/01	ṭur- Durmak.
t.+de 96b/06	ṭ.-dukları 80a/10
[=4]	ṭ.-mağla 89a/03
tūbal-ı nuḥās (Far.+Ar.) Bakır tozu.	ṭ.-mağ 65a/05
t. 27a/06, 52b/13, 62a/06, 66b/08, 96b/05, 9b/03 88b/06	ṭ.-sa 29a/01
t.+dan 96b/07	ṭ.-ur 45a/02, 90a/15
t.+la 20b/15	ṭ.-ursa 89b/12
[=9]	[=7]
tubāl-ı şufr (Far.+Ar.) Bakır tozu.	ṭurgurul- Durdurulmak.
t. 88b/11	ṭ.-up 72a/11
[=1]	[=1]
tübāl-ı şāburkān (Far.) Demir tozu.	ṭurul- Durulmak.
t. 96b/06	ṭ.-sa 82b/10
[=1]	[=1]
tübālū'1-ḥadīd (Far.+Ar.) Demir tozu.	tūte (Ar.) Arpacık, it dirseği.
t. 96b/04	t. 15b/15, 33a/02, 33a/02, 33a/08, 41a/07, 57a/07
[=1]	şekl-i t. 33a/02
tübālū'n-nuḥās (Far.+Ar.) Bakır tozu.	t.+ye 33a/12
t. 23a/14	baḳāyā-yı t. 33a/12
[=1]	t.+yi+(1) 33a/01, 57a/06
ṭuḥlūb (Ar.) Su yosunu.	[=9]
t. 92a/03	tūtiyā (Ar.) Çinko; kadınların gözlerine çektikleri sürme.
[=1]	t. 11a/04, 11a/11, 43b/12, 45a/12, 56a/06, 56a/06, 56b/15, 57b/06, 59a/15, 64a/14, 64b/06, 67a/11,
ṭuḥme (Ar.) Mide dolgunluğu, hazımsızlık.	

- 69b/15, 88b/06, 88b/10, 89a/09,
89b/01, 89b/03, 89b/14, 8b/15,
90a/04, 90a/11, 90a/15
t.+yı+(1) 96b/01
t.+yıla 30b/10
[=25]
- tūtiyā-yı aḥẓar** (Ar.) Bir tür çinko.
t. 90a/09
[=1]
- tūtiyā-yı ḥaṣrī** (Ar.) Bir tür çinko.
t. 23a/15, 62a/05
[=2]
- tūtiyā-yı hindī** (Ar.) Bir tür çinko.
t. 12a/08, 62a/07, 62a/15, 74b/05
[=4]
- tūtiyā-yı kirmānī** (Ar.) Bir tür çinko.
t. 17a/02, 30a/10, 30a/14, 43b/14,
52b/12, 62a/08, 62b/11, 86b/06
[=8]
- tūtiyā-yı mā'denī** (Ar.) Bir tür çinko.
t. 56a/16
[=1]
- tūtiyā-yı maḥmūdī** (Ar.) Bir tür çinko.
t. 56a/07, 96b/03
[=2]
- tūtiyā-yı muṣavver** (Ar.) Bir tür çinko oksit.
t. 55b/12
[=1]
- tutul-** Tutulmak.
t.-a 76a/05
t.-up 13a/07, 76a/09
[=3]
- tuz** Tuz.
t. 17a/05, 77a/06, 87b/06
[=3]
- tuzlu** Tuzlu, tuzlanmış.
t. 85a/15
[=1]
- tūrāb** (Ar.) Toprak.

- t. 33b/03
[=1]
- tūrbūd** (Far.) Türbit otu.
t. 27b/09, 64a/07, 66a/04, 73a/12
t.+den 81b/15
rūḥ-ı t. 81b/15
[=5]

U

- u** (Far.) Bağlaç olan ve, atıf vavı.
u. 15a/04, 7b/06, 78b/15, 83b/01,
86b/11, 86b/11, 89a/08, 95a/14,
95b/03, 96a/03, 96a/10, 96b/13,
97a/04, 97a/14, 97b/02, 97b/04,
97b/07
[=17]
- uç** Uç.
u.+ı+(2) 12b/12, 23b/14, 24a/05,
24a/06
u.+ına 43a/15
[=5]
- uç-** Uçmak.
u.-ar 71b/04
[=1]
- ufak** Ufak.
u. 45a/07, 67a/12
[=2]
- 'ufune** (Ar.) Bozulmak, ekşimek, çürümek.
'u.+dendür 22b/13
ruḥbet-i 'u 22b/13
[=1]
- 'ufūnet** Bkz. 'ufune.
'u.+i+(2) 28a/08
'u.+i+(3) 34b/01, 34b/02
'u.-i balğam 34b/01

	'u.-i mürre-i sevdā 34b/02 [=3]		[=4]
uḥrā	(Ar.) Başka, diğer. u.+ya 24a/15 [=1]	uludul-	Büyütmek, yetiştirmek, yükseltmek, çoğaltmak. u.-a 86a/10 [=1]
'uḫde	(Ar.) Dügüm. 'u.+si 10b/02 [=1]	'umīḳa	Bkz. 'umḳ. 'u. 56b/06 ḳarḫa-i 'u. 56b/06 'u.+dur 58a/12 ḳarḫa-i 'u. 58a/12 [=2]
ūḳıyye	(Ar.) Eski bir ağırlık ölçüsü. u.30a/11, 66a/14, 66a/14, 66a/15, 73b/14, 73b/15, 85a/12, 92a/10, 92a/11, 92b/03 u.+den 92b/04 u.+ye 92a/11, 92b/04 [=13]	'umḳ	(Ar.) Derinlik. 'u.+dan 97b/03 rutübāt-ı ḡalīze-i 'u. 97b/03 'u.+i+(2) 58a/14, 58a/04 'u.+i+(3) 57b/15, 58a/10, 61b/06 'u.-i ḳarnıyye 57b/15, 58a/10, 61b/06 'u.+ına 32b/04 cefn-i 'u. 32b/04 [=7]
ūlā	(Ar.) Birinci, ilk. ū. 1b/01, 75b/03 menfa'at-ı ū. 75b/03 maḳāle-i ū. 1b/01 ū.+da 95b/11, 96a/07, 97a/07, 95b/05 derece-i ū. 95b/05 ū.+dan 55a/06, 58a/03, 58a/14 ḳarḫa-i e. 58a/03, 58a/14 ū.+sı 6a/15, 72a/05 ḫālet-i ū. 6a/15 ṭabaḳa-i ḫālet-i ū. 72a/05 ū.+sına 1b/08 ḫālet-i ū.1b/08 ū.+ya 64b/03, 16b/14 edviye-i ū. 16b/14 [=14]	'unṣul	(Ar.) Adasoğanı. 'u.+la 28a/15 [=1]
'ulleyḳ	(Ar.) Çit sarmaşıḡı, kahkaha çiçeḡi. 'u. 14b/04 mā'-i 'u. 14b/04 [=1]	'unṣur	(Ar.) Mürekkep cisimleri meydana getiren basit cisimlerin her biri, eleman. 'u. 63a/14 [=1]
ulu-	Büyüme, yetişme, artma, çoğalma, ulalmak. u.-mıṣ+(1) 22b/08 u.-mıṣ+(2) 50b/12, 77b/01, 21a/01	ur	Ur, tümör. u.+lara 19b/14 [=1]
		ur-	Vurmak. u.-maḳdan 71b/12, 85b/05 [=2]
		'urūḳ	(Ar.) Damarlar. 'u. 2a/05, 15a/03, 2a/04, 3b/07, 3b/13, 41b/05, 41b/05, 47b/07, 52a/06, 52a/10, 52a/14, 55b/09, 57a/08, 5b/12, 63b/10, 7a/05, 91a/02, 91a/02, 92b/14

imtilā-yı 'u. 41b/05	u.+uḡ 55a/03
temeddüd-i 'u. 41b/05	[=51]
tenkıye-i 'u. 52a/14	'urūku's-şabbāğın (Ar.) Kırlangıç otu.
vüs'at-ı 'u. 52a/10	'u. 23a/13
zıyķ-ı 'u. 2a/05	[=1]
'u.-ı 'ayn 91a/02	urul- Vurulmak.
'u.+a 14b/02	u.-a 34b/09
'u.+a 51a/12	u.-ur 20a/03
baḡın-ı 'u. 51a/12	[=2]
'u.+da 52a/11, 52b/02, 54b/04,	'urüz (Ar.) Arzlar, keyfiyetler, bildirmeler.
97a/05, 14a/09	'u.+ı+(2) 82a/08, 86a/01
menāfiz-i 'u. 14a/09	'u.+ı+(2) 46b/11
'u.+dan 14a/07, 14b/02, 55a/02,	sebeb-i 'urüz 46b/11, 21a/05
55a/04	'u.+ına 19b/15, 20a/14, 26a/05,
'u.+dandur 4a/13	37a/08, 40b/08
'u.+dur 44b/13, 55b/03	[=9]
ķillet-i imtilā-yı 'u. 44b/13	'urūzī (Ar.) Arzla ilgili.
vüs'at-i 'u. 55b/03	'u.+dür 68b/01
'u.+ı+(1) 52b/06, 55b/08	[=1]
imtilā-yı 'u. 52b/06	'urve (Ar.) Testi, kova, vb. kulpu.
zıyķ-ı 'u. 55b/08	'u. 24a/06, 24a/08, 24a/11, 24a/13
'u.+ı+(2) 2a/01	'u.+de 24a/12
'u.+ı+(3) 94a/07, 30a/10, 14a/05,	'u.+den 24a/12
51a/10, 3b/08, 3b/07, 3b/04, 52a/07,	'u.+ye 24a/06, 24a/11
46b/13, 7a/06, 94a/06, 30a/14, 5a/06,	[=8]
14b/09	'uşārāt (Ar.) Sıkılan şelerden çıkan sular.
imtilā-yı 'u.-ı re's 94a/07	'u. 12b/06
'u.-ı aşfer 30a/10	'u.+dur 11a/02
'u.-ı 'ayn 14a/05, 51a/10	[=2]
'u.-ı duķāk-ı keşire 3b/08	'uşāre (Ar.) Özsu, sıkılan şeylerden çıkan su.
'u.-ı duķākī 3b/07	'u.+ı+(3) 74a/09, 63b/01, 61b/12,
'u.-ı evrād 3b/04	85a/12, 88b/01, 63a/13, 86a/10,
'u.-ı ḡamrā' 52a/07	87b/07
'u.-ı mülteḡim 46b/13	'u.-i buḡūr-ı meryem 74a/09
'u.-ı müteferriḡ 7a/06	'u.-i 'ineb-i şa'leb 63b/01
'u.-ı re's 94a/06	'u.-i ķantüriyün-ı daķīķ
'u.-ı şufr 30a/14	61b/12
'u.-ı zārībe 5a/06	'u.-i rāziyānec 85a/12, 88b/01
intifāḡ-ı 'u.-ı 'ayn 14b/09	

<p>‘u.-i şakāyīku’n-nu‘mān 63a/13</p> <p>‘u.-i varak-ı zeytūn 86a/10, 87b/07</p> <p>‘u.+si 96b/11</p> <p>‘u.+siyile 96a/05 [=10]</p> <p>‘usāre-i ‘aşā’ü’r-rā’ī (Ar.) Çoban değneği otunun suyu. u. 69b/14 [=1]</p> <p>‘uşāret Bkz. ‘uşāre. ‘u+(i)+(2) 9b/08</p> <p>‘uşāretü’l-lıhyetü’t-teys (Ar.) Teke sakalı bitkisinin suyu. u.+de 9b/09 [=1]</p> <p>uşbu (Ar.) Parmak. u.+la 49b/08 [=1]</p> <p>‘usr (Ar.) Güçlük, zorluk. ‘u.+la 67b/14, 72a/13, 72a/14 [=3]</p> <p>ustūhūdus (Ar.) Karabaş otu, keşiş otu. u. 64a/10 [=1]</p> <p>uşūl (Ar.) Asıllar, kökler. u. 15b/09, 8a/02 u.+ı+(3) 91b/11, 34a/14, 27b/13 u.-ı ‘ayneyn 91b/11 u.-ı eşfār 34a/14 u.-ı şa‘r 27b/13 [=5]</p> <p>uşak (Ar.) Uşak gibi adları olan bir nebattan alınan ve aynı adı taşıyan bir zamk. u. 11b/13, 17b/13, 19b/01, 23b/02, 23b/06, 73b/15, 85a/12, 95b/13 [=8]</p> <p>uşne (Ar.) Ağaç yosunu.</p>	<p>u. 11b/05, 62a/14, 95b/12 [=3]</p> <p>uşşak Bkz. uşak. u. 69a/03 [=1]</p> <p>‘uţās (Ar.) Aksırmak, öksürmek. ‘u. 32a/09, 85a/10, 94a/07 u.+dan 58b/13, 77a/11 u.+ı+(3) 14b/05, 51a/15 ‘u.-ı mü’zī 14b/05 u.-ı mütevālī 51a/15 [=7]</p> <p>uţliye (Ar.) Şey. u. 52b/02, 94b/04 u.+ı+(3) 46a/13, 86a/09, 14b/03 u.-i ecfān 46a/13 u.-i kâbıza 86a/09 u.-i müceffefe 14b/03 u.+yile 94a/06 [=5]</p> <p>uvacuk Ufacık. u. 12a/04, 19b/14, 47a/04 u.+dur 28a/07 [=4]</p> <p>uvaq Ufak. u.+dur 7a/05 [=1]</p> <p>uyan- Uyanmak. u.-duğı 33b/03 u.-sa 31a/05 [=2]</p> <p>uyhu Bkz. uyku. u.+dan 80a/10 [=1]</p> <p>uyku Uyku. u.+dan 31a/05 [=1]</p> <p>uyu- Uyumak. u.-dandur 44a/03</p>
--	---

- u.-mağa 86a/07
 u.-ması 43a/11
 u.-r 24a/09, 24b/04
 [=5]
- uyudul-** Uyutulmak.
 u.-up 53b/01
 [=1]
- ‘uyün** (Ar.) Gözler.
 ‘u. 82b/03
 maraż-ı ‘u.-ı kibār 82b/03
 ‘u.+ı+(3) 89b/07
 ‘u.-ı naqqāşeyn 89b/07
 [=2]
- uyunul-** Uyunulmak.
 u.-a 58b/12
 [=1]
- uyut-** Uyutmak.
 u.-mağa 28b/14
 u.-mağdan 88a/06
 [=2]
- uza-** Uzamak.
 u.-dı 72a/01
 u.-sa 34b/08, 40a/07, 45b/03, 54b/15,
 56b/16, 59a/06, 85a/09
 u.-yup 19a/10, 30a/04, 30b/02,
 35b/09, 45a/11, 48b/09, 61b/02,
 69b/06, 70a/12, 9b/05
 [=18]
- uzadul-** Uzatılmak.
 u.-up 9a/11
 [=1]
- ‘uzv** (Ar.) Organ.
 ‘u. 22b/02, 22b/03, 37b/01, 37b/06,
 37b/07, 39b/14, 42a/11, 43b/07,
 54a/13, 94b/03, 94b/04
 taḳviyyet-i ‘u. 94b/03, 94b/04,
 94a/11
 ḳuvvet-i ‘u. 8a/12
 taḳviye-i ‘u. 79a/09

- za‘f-ı ‘u. 8a/12
 ‘u.+a 26a/14, 32a/01, 37a/09, 42b/10,
 8a/10, 94a/09, 94a/10
 ‘u.+da 8a/11
 ‘u.+dan 1b/07, 35b/13, 42b/08
 nefs-i ‘u. 42b/08
 ‘u.+ı+(3) 95a/12, 1b/10, 27a/12, 1b/08
 mizāc-ı ‘u.-ı ṭabī‘iyye 95a/12
 ‘u.-ı ḥassās-ı ālī 1b/10
 ‘u.-ı mizāc 27a/12
 ‘u.-ı ṭabī‘at 1b/08
 [=30]

Ü

- ü** Bkz. u.
 ü. 15a/04, 16a/01, 2a/02, 3a/07, 6b/08,
 83b/03, 83b/04, 86b/11, 86b/11,
 95b/03, 95b/08, 95b/09, 95b/09,
 95b/15, 96a/02, 96a/07, 96a/07,
 96a/12, 96a/13, 96b/14, 97a/13,
 97b/01, 97b/06
 [=23]
- üç** Üç.
 ü. 10b/09, 17a/05, 17b/09, 17b/13,
 17b/13, 1b/11, 20a/12, 21a/11, 22a/10,
 23b/02, 23b/11, 24b/10, 25a/02,
 26b/10, 26b/13, 27a/07, 28b/14,
 29a/14, 29b/02, 35a/04, 37b/14,
 38b/01, 40a/06, 41a/06, 41a/09,
 42b/01, 45a/09, 47a/14, 50a/12,
 51b/10, 54a/11, 56a/01, 56a/05,
 57b/10, 62a/13, 62a/14, 62a/14,
 63a/06, 63a/06, 64a/13, 66a/14,
 66b/02, 66b/07, 66b/08, 6a/04, 6a/05,
 74a/01, 74b/01, 74b/05, 74b/05,

<p>74b/06, 74b/11, 78a/14, 7b/07, 84a/01, 84a/10, 86a/02, 86b/06, 89b/04, 8a/02, 90a/06, 90a/12, 91b/15, 92a/01, 92a/11, 92a/15, 93a/11 ü.+dür 21a/04, 25a/07, 2b/11, 40b/08, 46b/11, 67b/04, 88b/08, 8a/06 ü.+i 57b/14 [=76]</p> <p>üçüncü Üçüncü. ü. 15b/11, 17b/15, 20b/09, 22a/02, 27b/06, 28b/12, 2b/02, 33b/01, 37b/14, 42b/08, 49a/10, 49b/07, 50b/05, 57b/12, 65a/14, 68b/06, 69b/03, 70a/01, 70b/12, 71a/12, 72b/10, 77b/02, 77b/03, 77b/15, 78a/13, 80b/01, 80b/03, 80b/05, 84a/04, 84a/12, 84b/09, 89a/04, 96b/09, 97a/01 ü.+de 95b/10, 96a/03, 96a/11, 96a/13, 96b/08, 96b/10, 96b/13, 96b/15, 97a/04, 97a/06, 97a/15, 97b/02 ü.+nüñ 2b/09 [=47]</p> <p>üsbü (Ar.) Hafta. ü. 90b/04 [=1]</p> <p>üsrüb (Far.) Kurşun. ü. 72b/02, 95a/15 [=2]</p> <p>ütün (Ar.) Dişi eşek. ü. 63a/02 leben-i ü. 63a/02 ü.+le 29a/07, 29a/14, 45a/04 leben-i ü. 29a/07, 29a/14, 45a/04 [=3]</p> <p>üvez Sivrisinek, at sineği, tatarcık. ü. 34a/01 [=1]</p>	<p>üvvez (Ar.) Kaz. ü. 27a/03 şahm-ı ü. 27a/03 ü.+le 27b/14 şahm-ı ü. 27b/14 [=2]</p> <p>üzer Üst. ü.+i 13a/13, 39b/08, 49b/08, 65a/09 ü.+inde 12a/05, 12a/05, 39a/13, 39b/15, 40a/01, 43a/09, 43a/12, 48b/15, 49b/06, 52a/06, 52a/07, 56a/14, 58a/05, 58b/11, 69b/06, 71b/11, 75b/01, 75b/06, 76b/02, 77a/08 ü.+indedür 58a/08 ü.+indeki 36b/12, 3b/06, 4a/14 ü.+ine 6a/15, 8a/03, 10a/13, 10a/15, 11b/06, 12b/08, 13a/04, 14a/08, 15b/09, 17a/04, 17a/05, 18b/03, 19b/02, 19b/03, 19b/09, 20a/03, 20a/04, 20a/15, 20b/07, 20b/09, 22a/11, 22b/02, 22b/03, 22b/09, 22b/11, 23b/10, 24a/15, 24b/12, 25a/02, 25a/03, 25a/06, 27a/09, 27a/15, 27a/15, 2a/11, 2a/15, 31b/09, 31b/10, 31b/12, 31b/14, 32a/15, 32b/01, 32b/12, 34a/04, 37a/01, 37a/04, 37b/10, 38b/08, 39a/05, 39b/12, 39b/14, 40a/02, 40a/13, 41a/15, 43a/11, 43b/15, 45b/07, 47a/15, 47b/14, 48a/04, 48a/05, 49a/04, 49b/10, 51a/10, 52b/03, 53b/14, 54a/04, 54a/06, 54a/13, 55b/05, 55b/10, 57b/07, 58b/12, 60a/15, 61b/15, 65a/04, 65a/05, 65b/08, 68b/09, 69a/08, 70a/12, 70b/02, 71a/06, 71a/09, 71b/02, 72a/05, 72b/15, 74a/12, 75b/15, 76a/09, 77a/05, 77a/06, 77b/05,</p>
---	---

78a/15, 78b/01, 78b/04, 78b/07,
 80b/14, 81a/13, 84a/12, 84a/15,
 84b/04, 85b/05, 85b/05, 86a/07,
 86a/07, 86a/13, 87a/15, 87b/02,
 88a/06, 89a/05, 89a/14, 94a/01,
 94b/14, 94b/15, 95a/13
 ü.+inedür 9a/15, 20a/13, 38b/01,
 49b/02, 49b/05, 67b/01, 68b/01,
 70b/07, 84a/01, 9b/07
 ü.+ini 75b/10
 ü.+lerinde 51a/14
 ü.+lerine 12a/02, 2a/12
 [=159]
üzüm Üzüm.
 ü. 43a/02
 ü.+den 43a/06
 [=2]

V

va'ā (Ar.) Nesne koyup içine saklanan kap
 ve yük.

v. 7a/09
 v.+ya 7a/12
 [=2]

vācib (Ar.) Yapılması gerekli.

v. 12b/02, 15a/10, 17b/02, 19a/06,
 42a/14, 42b/11, 53b/05, 85a/13
 v.+dür 10a/10, 10b/02, 10b/15,
 11a/08, 11b/08, 11b/11, 12b/03,
 12a/04, 12a/06, 12a/08, 12a/09,
 12b/11, 13a/11, 14b/11, 14b/13,
 17b/03, 18a/15, 19a/09, 1b/04, 20a/04,
 22b/02, 24a/04, 24b/14, 25b/03,
 31b/11, 31b/13, 34b/05, 34b/15,
 35a/08, 35b/06, 35b/07, 36a/03,

37a/10, 37b/06, 38a/07, 38a/12,
 38b/02, 38b/04, 39a/06, 39a/10,
 39b/12, 42a/11, 42a/15, 44a/15,
 45a/07, 46a/02, 46a/10, 46b/15,
 47a/03, 49a/12, 49a/13, 53b/01,
 54a/09, 56b/07, 57b/04, 59b/04,
 59b/14, 61a/10, 61a/11, 63b/03,
 63b/07, 65b/04, 66a/09, 66b/12,
 70a/01, 73a/09, 75a/07, 75a/11,
 76a/04, 81b/10, 82b/04, 83a/02,
 86b/12, 87b/12, 87b/13, 89a/07,
 89a/08, 89a/11, 89a/12, 8a/04, 8b/05,
 8b/11, 93b/11, 95a/06, 95a/11, 95a/12
 v.+i+(3) 15a/05

vācib-i e. 15a/05

[=95]

vācif (Ar.) Korkucu.

v. 36b/08, 36b/09

[=2]

vaḥd (Ar.) Ayırmak, bölmek.

v. 39b/15

[=1]

vaḥde Bkz.vaḥd.

v. 26b/06, 93b/07

işmid-i v. 26b/06

[=2]

vāhid (Ar.) Yalnız, tek.

v. 6b/03, 6b/06, 6b/06, 6b/07, 80b/09

şey'-i v. 6b/06, 6b/07, 80b/09

v.+de 80b/08

'ayn-ı v. 80b/08

v.+dür 26a/01, 30a/01, 30b/04,
 30b/14, 31a/12, 31b/06, 32a/02,
 33a/02, 33b/14, 34a/06, 34a/13,
 34b/13

nev'-i v. 30a/01, 30b/04,

30b/14, 31a/12, 31b/06, 32a/02,
 33a/02, 33b/14, 34a/06, 34a/13,
 34b/13

- v.+e 28b/04, 31b/01
cefn-i v. 28b/04, 31b/01
v.+i+(1) 87a/08
şey'-i v. 87a/08
[=21]
- vāhīde** Bkz. vāhid.
v.+de 46a/11
leyle-i v. 46a/11
v.+i+(3) 24a/14
v.-i şağīr 24a/14
v.+yile 82b/02, 54b/01
hālet-i v. 82b/02
kaṭ'a-i v. 54b/01
[=4]
- vaḳ'a** (Ar.) Olup geçen şey, hadise, olay.
v.+i+(3) 51b/01
v.-i 'ayn 51b/01
[=1]
- vaḳīt** Bkz. vaḳt.
v.+da 15a/11
[=1]
- vāḳi'** (Ar.) Olan, düşen; olagelen, rastlayan.
v. 25a/14, 33a/14, 35b/05, 47b/10, 47b/10, 47b/12, 60a/15, 76b/12, 7b/08, 7b/10
[=10]
- vaḳt** (Ar.) Vakit, zaman.
v. 10b/03, 24a/02, 24a/07, 33b/03, 39a/10, 45a/02, 65a/05, 78b/02, 78b/02, 79b/06, 80a/08
v.+da 10b/03, 11a/09, 45b/01, 59a/02
v.+i+(2) 4b/02
v.+i+(3) 15a/09, 47b/03, 14b/14, 15a/11, 10a/10, 76b/01, 75b/03, 10a/10, 10b/04, 50b/10, 10a/10, 25a/07, 25a/10, 78b/08, 10a/10, 91a/12, 73b/04
v.-i evḳāt-ı sene 15a/09
v.-i hācet 47b/03
- v.-i hāzır 14b/14, 15a/11
v.-i ibtidā 10a/10
v.-i idāre 76b/01
v.-i 'ilāc 75b/03
v.-i inḫitāt 10a/10, 10b/04
v.-i intibāh 50b/10
v.-i intihā 10a/10
v.-i kaṭ'a 25a/07, 25a/10
v.-i taḥayyül 78b/08
v.-i tezeyyid 10a/10
v.-i veca' 91a/12
v.-i žahr 73b/04
v.+ın 7a/13, 80a/10, 8b/07
v.+ında 63a/11, 78b/05, 78b/05, 78b/06
v.+ından 78a/13
v.+larda 78b/10
[=42]
- vaḳt kim** (Ar.+T.) Ne vakit ki, o vakit ki, olduğu zaman.
v. 2b/14, 42a/11, 42b/09, 61b/14
[=4]
- vallāhü'l-hādī-ve'l-muvaffik** (Ar.) Yardım eden ve başarı kazandıran Allah'tır.
v. 14b/10
[=1]
- var** Var.
v. 84b/13
v.+dur 5a/10, 10b/09, 16a/08, 17a/08, 19a/02, 21a/11, 29a/13, 29b/10, 38a/03, 3a/03, 3b/15, 41b/14, 43a/14, 44a/09, 45a/12, 45b/04, 45b/15, 46a/09, 4b/05, 50b/08, 51a/15, 51b/01, 52a/07, 58a/10, 59a/01, 59a/13, 59b/12, 5a/10, 5a/10, 5a/13, 5b/06, 5b/07, 5b/07, 5b/12, 61a/05, 61a/15, 63b/10, 69b/12, 6a/03, 71b/01, 72b/14, 75b/03, 76b/02,

	7a/09, 7b/08, 84b/15, 91a/14, 95b/03, 96a/08, 96b/06, 96b/10, 97a/03 [=53]		[=15]
var-	Varmak. v.-a 19a/09 [=1]		
varağ	(Ar.) Yaprak. v. 46b/02 v.+dur 11a/03 v.+ı+(3) 63a/11, 91b/07, 69b/13, 69b/15, 86a/11, 87b/07, 25b/04, 74a/09, 89b/05, 88b/07, 44b/07, 46b/06, 39a/01, 27b/10 mā' -i v.-ı benc 63a/11 mā' -i v.-ı şevk-i raṭb 91b/07 mā' -i v.-ı zeytūn 69b/13, 69b/15 'uşāre-i v.-ı zeytūn 86a/11, 87b/07 v.-ı ās 25b/04 v.-ı 'asel 74a/09 v.-ı bi'n-nār 89b/05 v.-ı efrenc-müşk 88b/07 v.-ı nīlūfer 44b/07, 46b/06 v.-ı sezāb-ı bustānī 39a/01 v.-ı şağāyık 27b/10 [=16]		
vasağ	(Ar.) Orta, iki şeyin arası. v. 24b/07, 25a/02 v.+da 19b/09, 24b/07, 80a/04, 80a/05 v.+da 80a/05, 80a/06 ḥavl-i v. 80a/05, 80a/06 v.+ı+(1) 13a/07 v.+ı+(3) 3a/04, 24b/05, 53b/06 v.-ı 'ayn 3a/04 v.-ı mīl 24b/05 v.-ı mülteḥime 53b/06 v.+ında 5a/13 v.+ıyıla 13a/03, 5b/08		
vaşf	(Ar.) Nitelik, sıfat. v. 24b/08, 32b/12, 50a/03, 76b/06 [=4]		
vāşıf	(Ar.) Vash eden, bildiren, öven. v.+dur 2b/07 [=1]		
vāşıl	(Ar.) Erişen, ulaşan, kavuşan. v. 39a/12, 60b/03, 76a/01, 79a/01, 7a/01, 7a/02, 83b/03 [=7]		
vāşıta	(Ar.) Aracı, arada bulunan, araya giren. v. 3a/15 v.+sıyıla 3b/14, 83b/03, 86b/13 v.+ya 3a/14 [=5]		
vāsi'	(Ar.) Geniş, açık, enli, bol. v. 76a/01 mevzi' -i v. 76a/01 v.+den 20b/03 [=2]		
vāz	(Far.) Bırakma, terk. v. 10a/07, 10b/13, 14a/04, 19a/02, 19b/02, 25b/13, 26a/04, 26a/15, 28a/04, 30b/05, 30b/15, 31a/04, 31a/07, 31b/10, 32b/05, 33a/04, 33a/04, 33a/05, 34b/09, 39a/15, 42a/02, 42a/07, 46a/08, 46b/07, 46b/14, 46b/14, 51a/05, 51a/11, 54a/13, 54b/07, 54b/08, 55b/01, 55b/09, 65b/01, 66b/14, 67b/06, 70a/13, 76b/10, 76b/11, 76b/11, 76b/12, 77b/12, 81a/09, 82a/15, 84a/06, 85a/01, 87a/02, 87b/09, 87b/12, [=49]		
vāz'	(Ar.) Koyma, konulma. v. 13a/03, 13a/04, 13a/06, 13a/11, 20a/05, 20b/07, 21a/01, 22a/12,		

	23a/04,	23b/15,	24a/02,	24a/03,	12b/13,	12b/13,	12a/14,	12b/14,
	25a/04,	25a/06,	28b/11,	32a/15,	12a/15,	12b/15,	12a/01,	13a/01,
	32b/01,	33a/09,	38b/09,	39a/05,	13a/02,	13a/03,	13a/03,	13a/03,
	39b/02,	43a/10,	43b/13,	45a/07,	13a/04,	13a/04,	13a/05,	13a/06,
	46b/05,	49a/07,	50b/13,	54a/04,	13a/07,	13a/08,	13a/09,	13a/09,
	72b/13,	72b/15,	76a/13,	81b/13,	13a/10,	13a/11,	13a/11,	13a/12,
	83a/03,	87a/15,	87b/01,	91b/10,	13a/13,	13a/14,	13a/14,	13a/15,
	94a/01				13a/15,	13a/15,	13b/01,	13b/01,
	[=37]				13b/01,	13b/01,	13b/02,	13b/03,
ve	Ve, ile.				13b/04,	13b/04,	13b/06,	13b/06,
	v. 9b/08,	10a/01,	10a/01,	10a/01,	13b/07,	13b/08,	13b/09,	13b/10,
	10a/02,	10a/02,	10a/02,	10a/02,	13b/11,	13b/11,	13b/12,	13b/12,
	10a/03,	10a/03,	10a/06,	10a/06,	13b/13,	13b/14,	13b/14,	13b/15,
	10a/06,	10a/08,	10a/08,	10a/09,	14a/01,	14a/02,	14a/03,	14a/05,
	10a/09,	10a/13,	10a/13,	10a/15,	14a/06,	14a/06,	14a/07,	14a/09,
	10b/01,	10b/02,	10b/06,	10b/06,	14a/09,	14a/10,	14a/11,	14a/12,
	10b/07,	10b/09,	10b/09,	10b/11,	14a/13,	14a/13,	14a/14,	14b/01,
	10b/11,	10b/11,	10b/12,	10b/12,	14b/02,	14b/02,	14b/02,	14b/04,
	10b/14,	10b/15,	11a/01,	11a/01,	14b/04,	14b/04,	14b/04,	14b/05,
	11a/01,	11a/01,	11a/02,	11a/02,	14b/06,	14b/06,	14b/06,	14b/06,
	11a/02,	11a/02,	11a/03,	11a/03,	14b/06,	14b/06,	14b/07,	14b/07,
	11a/04,	11a/04,	11a/04,	11a/04,	14b/08,	14b/08,	14b/08,	14b/09,
	11a/04,	11a/04,	11a/05,	11a/05,	14b/09,	14b/10,	14b/12,	14b/13,
	11a/06,	11a/06,	11a/07,	11a/07,	14b/13,	14b/13,	14b/14,	14b/14,
	11a/08,	11a/09,	11a/10,	11a/10,	14b/14,	14b/15,	14b/15,	14b/15,
	11a/11,	11a/11,	11a/11,	11a/12,	15a/01,	15a/03,	15a/03,	15a/06,
	11a/13,	11a/13,	11a/14,	11a/14,	15a/06,	15a/08,	15a/10,	15a/12,
	11a/15,	11a/15,	11b/01,	11b/02,	15a/12,	15a/13,	15a/15,	15a/15,
	11b/05,	11b/05,	11b/06,	11b/06,	15b/02,	15b/04,	15b/06,	15b/08,
	11b/08,	11b/08,	11b/09,	11b/09,	15b/08,	15b/09,	15b/10,	15b/12,
	11b/10,	11b/11,	11b/11,	11b/14,	15b/12,	15b/12,	15b/12,	15b/13,
	12a/01,	12b/01,	12a/02,	12b/02,	15b/13,	15b/13,	15b/13,	15b/13,
	12b/02,	12b/02,	12a/03,	12b/03,	15b/13,	15b/14,	15b/14,	15b/14,
	12b/03,	12b/04,	12a/05,	12a/06,	15b/14,	15b/14,	15b/14,	15b/14,
	12b/06,	12b/06,	12a/07,	12a/07,	15b/15,	15b/15,	15b/15,	15b/15,
	12a/07,	12a/07,	12b/07,	12b/07,	15b/15,	15b/15,	15b/15,	15b/15,
	12a/09,	12b/09,	12a/10,	12a/10,	16a/01,	16a/01,	16a/01,	16a/01,
	12b/10,	12a/11,	12a/11,	12b/11,	16a/01,	16a/01,	16a/01,	16a/02,
	12a/12,	12b/12,	12a/13,	12b/13,	16a/02,	16a/03,	16a/03,	16a/03,

16a/03,	16a/03,	16a/03,	16a/04,	1b/06,	1b/06,	1b/06,	1b/07,	1b/07,
16a/05,	16a/06,	16a/08,	16a/08,	1b/07,	1b/08,	1b/11,	1b/11,	1b/11,
16a/08,	16a/10,	16a/10,	16a/10,	1b/12,	20a/02,	20a/02,	20a/03,	20a/03,
16a/10,	16a/12,	16a/12,	16a/13,	20a/03,	20a/04,	20a/04,	20a/05,	
16a/13,	16a/13,	16a/15,	16a/15,	20a/06,	20a/07,	20a/08,	20a/09,	
16a/15,	16b/03,	16b/04,	16b/04,	20a/11,	20a/12,	20a/12,	20a/14,	
16b/05,	16b/06,	16b/07,	16b/08,	20a/15,	20b/01,	20b/01,	20b/03,	
16b/09,	16b/09,	16b/09,	16b/10,	20b/04,	20b/05,	20b/06,	20b/07,	
16b/11,	16b/11,	16b/11,	16b/12,	20b/07,	20b/08,	20b/09,	20b/09,	
16b/12,	16b/13,	16b/13,	16b/14,	20b/09,	20b/11,	20b/11,	20b/12,	
16b/15,	17a/02,	17a/02,	17a/02,	20b/13,	20b/13,	20b/14,	20b/15,	
17a/04,	17a/04,	17a/06,	17a/08,	20b/15,	21a/01,	21a/02,	21a/02,	
17a/08,	17a/09,	17a/10,	17a/10,	21a/03,	21a/04,	21a/05,	21a/06,	
17a/12,	17a/13,	17a/13,	17a/13,	21a/06,	21a/08,	21a/11,	21a/12,	
17a/15,	17b/01,	17b/02,	17b/02,	21a/13,	21a/13,	21a/13,	21a/14,	
17b/03,	17b/04,	17b/06,	17b/07,	21a/14,	21b/01,	21b/02,	21b/02,	
17b/07,	17b/08,	17b/09,	17b/10,	21b/03,	21b/03,	21b/03,	21b/04,	
17b/10,	17b/12,	17b/12,	17b/13,	21b/05,	21b/05,	21b/06,	21b/08,	
17b/13,	17b/14,	17b/15,	17b/15,	21b/08,	21b/09,	21b/09,	21b/10,	
18a/01,	18a/01,	18a/01,	18a/04,	21b/10,	21b/11,	21b/12,	21b/12,	
18a/05,	18a/06,	18a/06,	18a/06,	21b/13,	21b/13,	21b/14,	22a/01,	
18a/06,	18a/07,	18a/07,	18a/08,	22a/02,	22a/03,	22a/04,	22a/04,	
18a/08,	18a/08,	18a/09,	18a/09,	22a/05,	22a/06,	22a/06,	22a/08,	
18a/10,	18a/11,	18a/11,	18a/12,	22a/09,	22a/09,	22a/09,	22a/10,	
18a/12,	18a/13,	18a/14,	18a/14,	22a/11,	22a/12,	22a/14,	22a/14,	
18a/15,	18a/15,	18a/15,	18a/15,	22a/14,	22b/03,	22b/03,	22b/04,	
18b/02,	18b/02,	18b/04,	18b/05,	22b/05,	22b/06,	22b/08,	22b/08,	
18b/05,	18b/08,	18b/09,	18b/09,	22b/09,	22b/09,	22b/09,	22b/10,	
18b/10,	18b/10,	18b/10,	18b/10,	22b/12,	22b/12,	22b/13,	22b/14,	
18b/10,	18b/11,	18b/11,	18b/13,	22b/15,	23a/03,	23a/04,	23a/05,	
18b/15,	19a/01,	19a/01,	19a/01,	23a/05,	23a/05,	23a/06,	23a/06,	
19a/01,	19a/02,	19a/03,	19a/04,	23a/07,	23a/07,	23a/07,	23a/08,	
19a/05,	19a/07,	19a/08,	19a/09,	23a/08,	23a/09,	23a/10,	23a/10,	
19a/10,	19a/11,	19a/12,	19a/14,	23a/10,	23a/10,	23a/11,	23a/11,	
19a/14,	19a/15,	19a/15,	19b/02,	23a/11,	23a/11,	23a/11,	23a/12,	
19b/02,	19b/04,	19b/05,	19b/07,	23a/12,	23a/12,	23a/12,	23a/12,	
19b/07,	19b/08,	19b/08,	19b/10,	23a/13,	23a/13,	23a/13,	23a/13,	
19b/11,	19b/12,	19b/13,	19b/14,	23a/13,	23a/13,	23a/13,	23a/14,	
19b/15,	1b/05,	1b/05,	1b/05,	1b/06,	1b/06,	1b/06,	1b/07,	
				23a/15,	23a/15,	23b/01,	23b/01,	

23b/02,	23b/02,	23b/02,	23b/03,	28a/11,	28a/12,	28a/12,	28a/13,
23b/03,	23b/04,	23b/05,	23b/05,	28a/14,	28a/15,	28a/15,	28a/15,
23b/05,	23b/06,	23b/07,	23b/09,	28b/01,	28b/01,	28b/02,	28b/02,
23b/10,	23b/10,	23b/11,	23b/12,	28b/04,	28b/04,	28b/05,	28b/05,
23b/14,	23b/15,	24a/01,	24a/01,	28b/05,	28b/06,	28b/07,	28b/07,
24a/02,	24a/03,	24a/04,	24a/04,	28b/09,	28b/10,	28b/11,	28b/12,
24a/06,	24a/08,	24a/09,	24a/10,	28b/13,	28b/13,	28b/14,	28b/15,
24a/11,	24a/12,	24a/14,	24b/01,	29a/01,	29a/01,	29a/03,	29a/04,
24b/04,	24b/04,	24b/05,	24b/05,	29a/04,	29a/04,	29a/05,	29a/05,
24b/08,	24b/09,	24b/10,	24b/12,	29a/06,	29a/07,	29a/08,	29a/08,
24b/13,	24b/14,	25a/01,	25a/02,	29a/08,	29a/10,	29a/10,	29a/11,
25a/02,	25a/03,	25a/04,	25a/04,	29a/11,	29a/11,	29a/15,	29b/03,
25a/04,	25a/05,	25a/05,	25a/06,	29b/03,	29b/04,	29b/05,	29b/06,
25a/08,	25a/11,	25a/15,	25b/01,	29b/07,	29b/07,	29b/07,	29b/09,
25b/02,	25b/03,	25b/04,	25b/05,	29b/10,	29b/10,	29b/10,	29b/10,
25b/05,	25b/06,	25b/07,	25b/07,	29b/10,	29b/11,	29b/11,	29b/12,
25b/08,	25b/09,	25b/10,	25b/12,	29b/12,	29b/13,	29b/13,	29b/13,
25b/14,	26a/01,	26a/02,	26a/02,	29b/13,	29b/14,	2a/01,	2a/01,
26a/03,	26a/04,	26a/04,	26a/04,	2a/03,	2a/03,	2a/04,	2a/04,
26a/04,	26a/05,	26a/07,	26a/07,	2a/05,	2a/05,	2a/05,	2a/06,
26a/09,	26a/11,	26a/12,	26a/13,	2a/07,	2a/07,	2a/07,	2a/08,
26a/14,	26a/15,	26a/15,	26b/02,	2a/11,	2a/11,	2a/12,	2a/12,
26b/03,	26b/05,	26b/05,	26b/05,	2a/14,	2a/14,	2a/15,	2b/01,
26b/06,	26b/08,	26b/08,	26b/10,	2b/02,	2b/04,	2b/05,	2b/05,
26b/10,	26b/11,	26b/11,	26b/11,	2b/08,	2b/09,	2b/11,	2b/11,
26b/11,	26b/12,	26b/13,	26b/15,	2b/14,	30a/01,	30a/01,	30a/02,
26b/15,	27a/01,	27a/02,	27a/02,	30a/03,	30a/04,	30a/06,	30a/07,
27a/03,	27a/05,	27a/05,	27a/06,	30a/07,	30a/08,	30a/08,	30a/09,
27a/06,	27a/06,	27a/06,	27a/06,	30a/10,	30a/10,	30a/10,	30a/10,
27a/06,	27a/08,	27a/08,	27a/09,	30a/11,	30a/11,	30a/12,	30a/14,
27a/10,	27a/10,	27a/10,	27a/10,	30a/14,	30a/14,	30a/15,	30a/15,
27a/11,	27a/11,	27a/11,	27a/11,	30a/15,	30a/15,	30b/01,	30b/01,
27a/13,	27a/15,	27a/15,	27b/01,	30b/02,	30b/05,	30b/09,	30b/11,
27b/01,	27b/03,	27b/03,	27b/05,	30b/12,	30b/13,	30b/15,	31a/01,
27b/05,	27b/05,	27b/06,	27b/08,	31a/02,	31a/04,	31a/04,	31a/05,
27b/09,	27b/09,	27b/09,	27b/10,	31a/06,	31a/09,	31a/09,	31a/10,
27b/10,	27b/10,	28a/02,	28a/02,	31a/10,	31a/12,	31a/14,	31a/14,
28a/03,	28a/03,	28a/04,	28a/05,	31a/14,	31b/01,	31b/02,	31b/02,
28a/06,	28a/07,	28a/08,	28a/10,	31b/03,	31b/04,	31b/04,	31b/04,

31b/06,	31b/07,	31b/08,	31b/10,	36a/13,	36a/14,	36a/15,	36a/15,
31b/10,	31b/11,	31b/12,	31b/13,	36b/02,	36b/03,	36b/04,	36b/04,
31b/14,	32a/02,	32a/02,	32a/03,	36b/05,	36b/06,	36b/07,	36b/08,
32a/03,	32a/04,	32a/06,	32a/06,	36b/09,	36b/10,	36b/11,	36b/12,
32a/07,	32a/07,	32a/07,	32a/08,	36b/13,	36b/14,	36b/15,	37a/01,
32a/09,	32a/09,	32a/11,	32a/11,	37a/02,	37a/03,	37a/04,	37a/05,
32a/12,	32a/13,	32a/13,	32a/14,	37a/08,	37a/09,	37a/09,	37a/11,
32a/14,	32b/01,	32b/02,	32b/02,	37a/11,	37a/11,	37a/12,	37a/12,
32b/04,	32b/05,	32b/07,	32b/08,	37a/12,	37a/12,	37a/12,	37a/12,
32b/08,	32b/08,	32b/09,	32b/09,	37a/14,	37a/15,	37a/15,	37a/15,
32b/10,	32b/11,	32b/12,	32b/13,	37b/01,	37b/02,	37b/03,	37b/03,
32b/13,	32b/14,	32b/14,	32b/15,	37b/04,	37b/05,	37b/06,	37b/07,
33a/01,	33a/02,	33a/02,	33a/03,	37b/07,	37b/08,	37b/09,	37b/09,
33a/03,	33a/03,	33a/04,	33a/08,	37b/09,	37b/10,	37b/11,	37b/11,
33a/09,	33a/09,	33a/10,	33a/11,	37b/12,	37b/12,	37b/12,	37b/12,
33a/12,	33a/13,	33a/14,	33a/15,	37b/12,	37b/13,	37b/14,	37b/15,
33a/15,	33a/15,	33b/03,	33b/03,	37b/15,	38a/02,	38a/02,	38a/03,
33b/03,	33b/06,	33b/06,	33b/06,	38a/03,	38a/04,	38a/05,	38a/06,
33b/07,	33b/09,	33b/10,	33b/10,	38a/06,	38a/07,	38a/08,	38a/09,
33b/11,	33b/11,	33b/12,	33b/12,	38a/10,	38a/11,	38a/11,	38a/11,
33b/14,	34a/01,	34a/01,	34a/03,	38a/12,	38a/14,	38b/01,	38b/03,
34a/03,	34a/04,	34a/04,	34a/04,	38b/03,	38b/05,	38b/05,	38b/07,
34a/07,	34a/08,	34a/10,	34a/11,	38b/07,	38b/07,	38b/07,	38b/11,
34a/12,	34a/12,	34a/12,	34a/15,	38b/13,	38b/14,	39a/01,	39a/01,
34a/15,	34a/15,	34b/01,	34b/02,	39a/01,	39a/02,	39a/04,	39a/04,
34b/02,	34b/02,	34b/03,	34b/05,	39a/05,	39a/06,	39a/06,	39a/07,
34b/06,	34b/08,	34b/08,	34b/10,	39a/07,	39a/08,	39a/09,	39a/11,
34b/10,	34b/11,	34b/13,	35a/01,	39a/12,	39a/12,	39a/13,	39a/14,
35a/01,	35a/02,	35a/08,	35a/10,	39b/01,	39b/01,	39b/02,	39b/02,
35a/11,	35a/12,	35a/12,	35a/13,	39b/04,	39b/04,	39b/05,	39b/06,
35a/13,	35a/14,	35b/02,	35b/03,	39b/06,	39b/08,	39b/09,	39b/09,
35b/04,	35b/05,	35b/05,	35b/06,	39b/10,	39b/11,	39b/12,	39b/13,
35b/06,	35b/08,	35b/08,	35b/09,	39b/14,	3a/03,	3a/07,	3a/07,
35b/09,	35b/09,	35b/11,	35b/11,	3a/09,	3a/10,	3a/10,	3a/11,
35b/14,	35b/15,	35b/15,	35b/15,	3a/12,	3a/13,	3a/15,	3a/15,
35b/15,	36a/01,	36a/02,	36a/02,	3b/01,	3b/01,	3b/02,	3b/02,
36a/02,	36a/04,	36a/04,	36a/04,	3b/04,	3b/07,	3b/08,	3b/09,
36a/05,	36a/06,	36a/07,	36a/07,	3b/12,	3b/12,	3b/13,	3b/13,
36a/11,	36a/11,	36a/12,	36a/13,	40a/01,	40a/01,	40a/01,	40a/01,
				40a/02,	40a/02,	40a/03,	40a/03,
				40a/04,	40a/05,	40a/07,	40a/07,

40a/09,	40a/10,	40a/11,	40a/13,	43b/03,	43b/04,	43b/05,	43b/09,
40a/14,	40a/14,	40b/01,	40b/01,	43b/10,	43b/11,	43b/11,	43b/11,
40b/01,	40b/02,	40b/02,	40b/03,	43b/12,	43b/13,	43b/13,	43b/14,
40b/05,	40b/07,	40b/08,	40b/09,	43b/15,	44a/01,	44a/01,	44a/02,
40b/09,	40b/10,	40b/11,	40b/13,	44a/03,	44a/04,	44a/05,	44a/05,
40b/14,	40b/14,	40b/15,	40b/15,	44a/06,	44a/07,	44a/08,	44a/09,
40b/15,	40b/15,	41a/01,	41a/01,	44a/09,	44a/10,	44a/11,	44a/12,
41a/01,	41a/04,	41a/08,	41a/09,	44a/12,	44a/12,	44a/13,	44a/13,
41a/10,	41a/10,	41a/10,	41a/10,	44a/14,	44a/15,	44a/15,	44a/15,
41a/11,	41a/11,	41a/12,	41a/14,	44b/02,	44b/03,	44b/03,	44b/03,
41b/01,	41b/01,	41b/03,	41b/03,	44b/03,	44b/04,	44b/04,	44b/04,
41b/04,	41b/04,	41b/04,	41b/04,	44b/05,	44b/05,	44b/06,	44b/06,
41b/04,	41b/05,	41b/05,	41b/05,	44b/07,	44b/07,	44b/07,	44b/08,
41b/06,	41b/06,	41b/07,	41b/07,	44b/08,	44b/08,	44b/08,	44b/09,
41b/08,	41b/08,	41b/08,	41b/08,	44b/09,	44b/09,	44b/09,	44b/10,
41b/08,	41b/08,	41b/09,	41b/09,	44b/10,	44b/10,	44b/10,	44b/10,
41b/09,	41b/09,	41b/09,	41b/10,	44b/10,	44b/11,	44b/11,	44b/11,
41b/10,	41b/10,	41b/10,	41b/11,	44b/13,	44b/13,	44b/14,	44b/14,
41b/11,	41b/11,	41b/11,	41b/12,	44b/14,	44b/14,	44b/15,	44b/15,
41b/12,	41b/12,	41b/12,	41b/12,	44b/15,	45a/01,	45a/01,	45a/02,
41b/13,	41b/13,	41b/15,	41b/15,	45a/02,	45a/04,	45a/04,	45a/06,
42a/02,	42a/03,	42a/04,	42a/04,	45a/06,	45a/07,	45a/07,	45a/08,
42a/05,	42a/06,	42a/08,	42a/13,	45a/09,	45a/10,	45a/10,	45a/11,
42a/13,	42a/13,	42a/14,	42b/02,	45a/11,	45a/12,	45a/12,	45a/13,
42b/03,	42b/03,	42b/03,	42b/06,	45a/14,	45a/14,	45a/14,	45a/14,
42b/06,	42b/06,	42b/07,	42b/08,	45a/14,	45a/15,	45a/15,	45b/01,
42b/10,	42b/11,	42b/12,	42b/12,	45b/01,	45b/01,	45b/02,	45b/02,
42b/12,	42b/14,	42b/14,	42b/14,	45b/02,	45b/03,	45b/04,	45b/04,
42b/14,	42b/15,	42b/15,	42b/15,	45b/05,	45b/07,	45b/09,	45b/09,
42b/15,	42b/15,	43a/01,	43a/02,	45b/10,	45b/10,	45b/11,	45b/11,
43a/02,	43a/02,	43a/03,	43a/03,	45b/12,	45b/12,	45b/13,	45b/13,
43a/03,	43a/03,	43a/04,	43a/04,	45b/13,	45b/14,	45b/14,	45b/14,
43a/05,	43a/05,	43a/05,	43a/06,	45b/15,	46a/01,	46a/02,	46a/02,
43a/06,	43a/07,	43a/07,	43a/07,	46a/02,	46a/03,	46a/05,	46a/05,
43a/07,	43a/08,	43a/08,	43a/08,	46a/05,	46a/05,	46a/07,	46a/07,
43a/09,	43a/09,	43a/09,	43a/10,	46a/09,	46a/09,	46a/10,	46a/10,
43a/11,	43a/12,	43a/13,	43a/14,	46a/10,	46a/12,	46a/13,	46a/14,
43a/14,	43a/15,	43a/15,	43a/15,	46a/14,	46a/14,	46a/14,	46b/01,
43b/01,	43b/02,	43b/02,	43b/03,	46b/01,	46b/01,	46b/01,	46b/01,

46b/01,	46b/02,	46b/03,	46b/03,	4a/08,	4a/09,	4a/10,	4a/10,	4a/10,
46b/04,	46b/04,	46b/04,	46b/05,	4a/11,	4a/11,	4a/12,	4a/12,	4a/12,
46b/06,	46b/06,	46b/06,	46b/07,	4a/14,	4a/14,	4a/15,	4a/15,	4b/01,
46b/07,	46b/07,	46b/08,	46b/08,	4b/02,	4b/03,	4b/06,	4b/07,	4b/08,
46b/09,	46b/10,	46b/12,	47a/01,	4b/08,	4b/08,	4b/10,	4b/13,	4b/13,
47a/01,	47a/02,	47a/06,	47a/06,	4b/14,	4b/14,	4b/15,	4b/15,	50a/01,
47a/06,	47a/07,	47a/07,	47a/09,	50a/02,	50a/02,	50a/03,	50a/04,	
47a/09,	47a/10,	47a/10,	47a/10,	50a/04,	50a/05,	50a/06,	50a/06,	
47a/11,	47a/11,	47a/12,	47a/13,	50a/07,	50a/07,	50a/07,	50a/08,	
47a/13,	47a/15,	47b/01,	47b/01,	50a/09,	50a/11,	50a/11,	50a/11,	
47b/02,	47b/03,	47b/03,	47b/04,	50a/12,	50a/12,	50a/13,	50a/14,	
47b/05,	47b/06,	47b/06,	47b/07,	50b/02,	50b/04,	50b/07,	50b/08,	
47b/07,	47b/07,	47b/07,	47b/07,	50b/08,	50b/09,	50b/09,	50b/09,	
47b/08,	47b/10,	47b/12,	47b/14,	50b/09,	50b/13,	50b/14,	50b/15,	
48b/01,	48b/01,	48b/01,	48b/02,	51a/03,	51a/03,	51a/05,	51a/05,	
48b/02,	48b/02,	48a/02,	48b/03,	51a/06,	51a/07,	51a/07,	51a/07,	
48b/03,	48a/03,	48b/04,	48b/04,	51a/08,	51a/09,	51a/10,	51a/11,	
48a/04,	48a/04,	48a/04,	48b/05,	51a/11,	51a/12,	51a/12,	51a/12,	
48b/05,	48a/05,	48a/05,	48b/06,	51a/13,	51a/14,	51a/15,	51a/15,	
48b/06,	48a/06,	48b/08,	48a/08,	51a/15,	51b/02,	51b/02,	51b/03,	
48a/08,	48a/08,	48a/08,	48a/08,	51b/03,	51b/03,	51b/04,	51b/05,	
48a/08,	48b/09,	48b/09,	48a/09,	51b/05,	51b/05,	51b/06,	51b/07,	
48b/10,	48a/10,	48b/11,	48b/11,	51b/07,	51b/10,	51b/10,	51b/11,	
48a/11,	48b/12,	48a/12,	48a/12,	51b/11,	51b/12,	51b/13,	51b/13,	
48b/13,	48a/13,	48a/13,	48a/14,	51b/13,	51b/14,	51b/14,	51b/14,	
48a/14,	48a/14,	48a/14,	48b/15,	51b/15,	51b/15,	51b/15,	52a/01,	
48a/15,	48a/15,	48a/15,	48a/15,	52a/02,	52a/03,	52a/04,	52a/04,	
49a/01,	49a/02,	49a/03,	49a/04,	52a/05,	52a/05,	52a/06,	52a/07,	
49a/06,	49a/06,	49a/06,	49a/07,	52a/07,	52a/08,	52a/08,	52a/08,	
49a/08,	49a/09,	49a/09,	49a/10,	52a/08,	52a/09,	52a/10,	52a/10,	
49a/10,	49a/11,	49a/11,	49a/13,	52a/12,	52a/12,	52a/14,	52a/15,	
49a/13,	49a/14,	49b/03,	49b/03,	52a/15,	52b/01,	52b/02,	52b/02,	
49b/04,	49b/04,	49b/05,	49b/06,	52b/03,	52b/03,	52b/04,	52b/05,	
49b/06,	49b/06,	49b/06,	49b/07,	52b/05,	52b/05,	52b/07,	52b/07,	
49b/08,	49b/09,	49b/09,	49b/10,	52b/07,	52b/08,	52b/09,	52b/09,	
49b/10,	49b/11,	49b/11,	49b/11,	52b/10,	52b/11,	52b/11,	52b/11,	
49b/12,	49b/12,	49b/13,	49b/13,	52b/12,	52b/13,	52b/13,	52b/13,	
49b/13,	49b/13,	49b/14,	4a/01,	4a/01,	52b/14,	52b/14,	52b/15,	52b/15,
4a/02,	4a/02,	4a/03,	4a/05,	4a/07,	52b/15,	52b/15,	53a/01,	53a/01,

53a/02,	53a/02,	53a/03,	53a/03,	56b/14,	56b/15,	56b/15,	56b/16,
53a/04,	53a/05,	53a/05,	53a/06,	57a/01,	57a/02,	57a/02,	57a/03,
53a/06,	53a/07,	53a/08,	53a/08,	57a/04,	57a/04,	57a/05,	57a/08,
53a/09,	53a/12,	53a/12,	53a/13,	57a/09,	57a/09,	57a/09,	57a/11,
53a/13,	53a/14,	53a/15,	53b/01,	57a/11,	57a/11,	57a/12,	57b/01,
53b/01,	53b/02,	53b/02,	53b/03,	57b/01,	57b/04,	57b/05,	57b/05,
53b/04,	53b/05,	53b/07,	53b/08,	57b/06,	57b/07,	57b/13,	57b/14,
53b/09,	53b/09,	53b/12,	53b/12,	57b/14,	58a/01,	58a/02,	58a/02,
53b/13,	53b/15,	54a/01,	54a/02,	58a/03,	58a/04,	58a/04,	58a/04,
54a/03,	54a/03,	54a/04,	54a/05,	58a/05,	58a/05,	58a/06,	58a/07,
54a/05,	54a/05,	54a/06,	54a/06,	58a/07,	58a/08,	58a/10,	58a/11,
54a/07,	54a/09,	54a/10,	54a/10,	58a/12,	58a/12,	58a/12,	58a/12,
54a/10,	54a/11,	54a/11,	54a/13,	58a/13,	58a/14,	58a/14,	58a/14,
54a/14,	54a/15,	54b/01,	54b/03,	58a/15,	58a/15,	58b/01,	58b/01,
54b/03,	54b/05,	54b/05,	54b/06,	58b/04,	58b/04,	58b/05,	58b/05,
54b/06,	54b/07,	54b/09,	54b/09,	58b/05,	58b/05,	58b/05,	58b/06,
54b/10,	54b/12,	54b/13,	54b/13,	58b/08,	58b/08,	58b/09,	58b/09,
54b/14,	54b/14,	55a/01,	55a/02,	58b/09,	58b/10,	58b/10,	58b/11,
55a/02,	55a/03,	55a/03,	55a/04,	58b/12,	58b/13,	58b/13,	58b/13,
55a/04,	55a/04,	55a/05,	55a/05,	58b/13,	58b/15,	59a/02,	59a/02,
55a/05,	55a/06,	55a/06,	55a/08,	59a/05,	59a/05,	59a/06,	59a/08,
55a/08,	55a/09,	55a/09,	55a/09,	59a/08,	59a/08,	59a/09,	59a/10,
55a/10,	55a/11,	55a/13,	55a/13,	59a/11,	59a/12,	59a/12,	59a/13,
55a/13,	55a/14,	55a/14,	55a/14,	59a/13,	59a/14,	59a/15,	59b/01,
55a/15,	55a/15,	55b/01,	55b/01,	59b/03,	59b/04,	59b/06,	59b/07,
55b/03,	55b/04,	55b/04,	55b/04,	59b/08,	59b/08,	59b/08,	59b/09,
55b/04,	55b/04,	55b/06,	55b/07,	59b/10,	59b/11,	59b/11,	59b/14,
55b/09,	55b/09,	55b/09,	55b/10,	59b/15,	5a/01,	5a/02,	5a/03,
55b/10,	55b/11,	55b/12,	55b/12,	5a/05,	5a/06,	5a/08,	5a/08,
55b/12,	55b/12,	55b/13,	55b/14,	5a/09,	5a/10,	5a/11,	5a/14,
55b/15,	56a/02,	56a/02,	56a/02,	5a/15,	5a/15,	5a/15,	5a/15,
56a/03,	56a/03,	56a/04,	56a/09,	5a/15,	5b/01,	5b/02,	5b/02,
56a/09,	56a/11,	56a/11,	56a/12,	5b/03,	5b/02,	5b/02,	5b/03,
56a/14,	56a/15,	56a/16,	56b/01,	5b/06,	5b/06,	5b/07,	5b/07,
56b/02,	56b/03,	56b/04,	56b/07,	5b/08,	5b/06,	5b/07,	5b/07,
56b/08,	56b/08,	56b/09,	56b/09,	5b/11,	5b/12,	5b/13,	5b/14,
56b/10,	56b/11,	56b/11,	56b/11,	5b/15,	5b/14,	5b/14,	5b/15,
56b/11,	56b/12,	56b/12,	56b/12,	60a/02,	60a/04,	60a/05,	60a/06,
56b/12,	56b/13,	56b/13,	56b/13,	60a/06,	60a/09,	60a/12,	60a/12,
				60a/13,	60b/01,	60b/01,	60b/02,
				60b/02,	60b/02,	60b/03,	60b/04,
				60b/05,	60b/06,	60b/06,	60b/07,
				60b/07,	60b/07,	60b/07,	60b/08,

60b/08,	60b/09,	60b/10,	60b/10,	64a/10,	64a/10,	64a/11,	64a/11,
60b/10,	60b/11,	60b/11,	60b/12,	64a/12,	64a/12,	64a/13,	64a/13,
60b/12,	60b/12,	60b/13,	60b/13,	64a/14,	64a/14,	64a/14,	64a/15,
60b/15,	61a/01,	61a/03,	61a/04,	64b/02,	64b/03,	64b/03,	64b/03,
61a/05,	61a/06,	61a/07,	61a/07,	64b/04,	64b/05,	64b/07,	64b/08,
61a/07,	61a/07,	61a/07,	61a/08,	64b/09,	64b/10,	64b/11,	64b/12,
61a/09,	61a/10,	61a/12,	61a/12,	64b/13,	64b/15,	65a/01,	65a/02,
61a/12,	61a/13,	61a/13,	61a/15,	65a/03,	65a/03,	65a/03,	65a/04,
61a/15,	61b/01,	61b/03,	61b/03,	65a/04,	65a/04,	65a/04,	65a/05,
61b/03,	61b/03,	61b/03,	61b/04,	65a/08,	65a/08,	65a/09,	65a/10,
61b/04,	61b/05,	61b/05,	61b/06,	65a/10,	65a/11,	65a/12,	65a/12,
61b/07,	61b/08,	61b/08,	61b/10,	65a/13,	65a/13,	65a/13,	65a/14,
61b/11,	61b/11,	61b/11,	61b/12,	65b/01,	65b/02,	65b/02,	65b/04,
61b/12,	61b/13,	61b/13,	61b/13,	65b/06,	65b/06,	65b/07,	65b/07,
61b/14,	61b/14,	61b/14,	61b/15,	65b/07,	65b/08,	65b/08,	65b/09,
62a/01,	62a/01,	62a/03,	62a/04,	65b/09,	65b/11,	65b/12,	65b/13,
62a/04,	62a/04,	62a/05,	62a/05,	65b/14,	65b/14,	66a/03,	66a/03,
62a/05,	62a/06,	62a/06,	62a/06,	66a/06,	66a/07,	66a/07,	66a/08,
62a/06,	62a/06,	62a/07,	62a/07,	66a/08,	66a/09,	66a/10,	66a/12,
62a/07,	62a/07,	62a/08,	62a/08,	66a/12,	66a/12,	66a/12,	66a/12,
62a/08,	62a/08,	62a/08,	62a/08,	66a/13,	66a/13,	66a/14,	66a/14,
62a/09,	62a/10,	62a/11,	62a/11,	66b/01,	66b/02,	66b/02,	66b/02,
62b/01,	62b/03,	62b/04,	62b/04,	66b/04,	66b/04,	66b/04,	66b/04,
62b/04,	62b/04,	62b/06,	62b/06,	66b/04,	66b/05,	66b/05,	66b/10,
62b/07,	62b/07,	62b/08,	62b/10,	66b/10,	66b/10,	66b/11,	66b/11,
62b/10,	62b/11,	62b/11,	62b/11,	66b/11,	66b/12,	66b/13,	66b/14,
62b/12,	62b/12,	62b/12,	62b/12,	66b/15,	66b/15,	67a/03,	67a/03,
62b/13,	62b/14,	62b/14,	63a/01,	67a/05,	67a/06,	67a/09,	67a/10,
63a/02,	63a/02,	63a/02,	63a/03,	67a/11,	67a/12,	67a/14,	67a/14,
63a/04,	63a/06,	63a/06,	63a/06,	67a/14,	67a/14,	67b/03,	67b/04,
63a/07,	63a/09,	63a/09,	63a/10,	67b/04,	67b/05,	67b/06,	67b/07,
63a/11,	63a/12,	63a/13,	63a/14,	67b/08,	67b/08,	67b/08,	67b/09,
63a/14,	63b/02,	63b/02,	63b/03,	67b/12,	67b/13,	67b/13,	67b/14,
63b/06,	63b/07,	63b/09,	63b/10,	67b/14,	68a/01,	68a/02,	68a/03,
63b/10,	63b/11,	63b/11,	63b/12,	68a/04,	68a/05,	68a/05,	68a/06,
63b/12,	63b/13,	63b/14,	63b/15,	68a/06,	68a/06,	68a/07,	68a/07,
64a/02,	64a/03,	64a/03,	64a/03,	68a/08,	68a/10,	68a/10,	68a/10,
64a/04,	64a/04,	64a/05,	64a/08,	68a/10,	68a/11,	68a/12,	68a/12,
64a/08,	64a/08,	64a/09,	64a/10,	68a/12,	68a/13,	68a/15,	68b/01,

68b/02,	68b/04,	68b/05,	68b/05,	72a/11,	72a/12,	72a/13,	72a/13,
68b/06,	68b/06,	68b/07,	68b/10,	72a/15,	72a/15,	72a/15,	72b/01,
68b/10,	68b/12,	68b/13,	69a/01,	72b/01,	72b/03,	72b/05,	72b/05,
69a/01,	69a/01,	69a/02,	69a/04,	72b/07,	72b/08,	72b/09,	72b/09,
69a/05,	69a/05,	69a/05,	69a/05,	72b/10,	72b/10,	72b/11,	72b/13,
69a/05,	69a/06,	69a/06,	69a/06,	72b/13,	72b/15,	73a/01,	73a/02,
69a/07,	69a/08,	69a/09,	69a/09,	73a/02,	73a/03,	73a/03,	73a/04,
69a/10,	69a/10,	69a/10,	69a/11,	73a/05,	73a/06,	73a/08,	73a/11,
69a/11,	69a/12,	69a/13,	69a/14,	73a/11,	73a/11,	73a/12,	73a/12,
69b/03,	69b/04,	69b/04,	69b/05,	73a/12,	73a/12,	73a/13,	73a/14,
69b/05,	69b/06,	69b/07,	69b/11,	73a/14,	73a/15,	73a/15,	73a/15,
69b/11,	69b/12,	69b/13,	69b/14,	73a/15,	73a/15,	73a/15,	73a/15,
69b/15,	6a/01,	6a/02,	6a/02,	6a/03,	73b/01,	73b/01,	73b/02,
6a/03,	6a/03,	6a/03,	6a/04,	6a/05,	73b/03,	73b/04,	73b/05,
6a/05,	6a/06,	6a/13,	6a/13,	6a/14,	73b/06,	73b/06,	73b/06,
6b/01,	6b/02,	6b/02,	6b/04,	6b/06,	73b/07,	73b/08,	73b/08,
6b/08,	6b/09,	6b/11,	6b/11,	6b/11,	73b/10,	73b/10,	73b/10,
6b/12,	6b/13,	6b/14,	6b/14,	6b/15,	73b/13,	73b/14,	74a/01,
70a/03,	70a/03,	70a/04,	70a/05,	70a/05,	74a/03,	74a/04,	74a/04,
70a/05,	70a/06,	70a/07,	70a/08,	70a/09,	74a/05,	74a/05,	74a/06,
70a/09,	70a/09,	70a/10,	70a/10,	70a/11,	74a/07,	74a/08,	74a/09,
70a/11,	70a/12,	70a/12,	70a/13,	70a/14,	74a/10,	74a/10,	74a/10,
70a/14,	70a/15,	70a/15,	70b/01,	70b/02,	74a/13,	74a/13,	74a/14,
70b/02,	70b/04,	70b/04,	70b/04,	70b/06,	74a/15,	74a/15,	74a/15,
70b/06,	70b/07,	70b/08,	70b/08,	70b/14,	74a/15,	74a/15,	74b/01,
71a/02,	71a/05,	71a/05,	71a/05,	71a/06,	74b/01,	74b/02,	74b/02,
71a/07,	71a/08,	71a/09,	71a/09,	71a/10,	74b/03,	74b/03,	74b/03,
71a/10,	71a/10,	71a/11,	71a/11,	71a/12,	74b/04,	74b/07,	74b/07,
71a/12,	71a/12,	71a/13,	71a/14,	71a/15,	74b/08,	74b/08,	74b/09,
71b/03,	71b/04,	71b/05,	71b/05,	71b/05,	74b/10,	74b/10,	74b/10,
71b/05,	71b/05,	71b/06,	71b/07,	71b/07,	74b/12,	74b/12,	74b/13,
71b/07,	71b/08,	71b/08,	71b/09,	71b/09,	74b/15,	75a/01,	75a/02,
71b/09,	71b/09,	71b/09,	71b/10,	71b/10,	75a/04,	75a/05,	75a/05,
71b/10,	71b/10,	71b/10,	71b/12,	71b/12,	75a/06,	75a/06,	75a/07,
71b/12,	71b/13,	71b/13,	71b/13,	71b/14,	75a/08,	75a/09,	75a/09,
71b/14,	71b/15,	71b/15,	71b/15,	72a/01,	75a/10,	75a/11,	75a/12,
72a/01,	72a/01,	72a/01,	72a/02,	72a/05,	75a/12,	75a/13,	75a/14,
72a/05,	72a/06,	72a/07,	72a/07,	72a/07,	75a/15,	75a/15,	75b/01,
72a/07,	72a/08,	72a/08,	72a/09,	72a/11,	75b/02,	75b/04,	75b/05,
72a/12,	72a/13,	72a/13,	72a/13,	72a/15,	75b/05,	75b/05,	75b/06,
72a/15,	72a/15,	72a/15,	72b/01,	72b/01,	72b/03,	72b/05,	72b/05,
72b/07,	72b/08,	72b/09,	72b/09,	72b/10,	72b/10,	72b/11,	72b/13,
72b/13,	72b/15,	73a/01,	73a/02,	73a/02,	73a/03,	73a/03,	73a/04,
73a/05,	73a/06,	73a/08,	73a/11,	73a/11,	73a/11,	73a/12,	73a/12,
73a/12,	73a/12,	73a/13,	73a/14,	73a/14,	73a/15,	73a/15,	73a/15,
73a/15,	73a/15,	73a/15,	73a/15,	73b/01,	73b/01,	73b/02,	73b/03,
73b/03,	73b/04,	73b/05,	73b/05,	73b/06,	73b/06,	73b/06,	73b/07,
73b/07,	73b/08,	73b/08,	73b/09,	73b/10,	73b/10,	73b/10,	73b/12,
73b/13,	73b/14,	74a/01,	74a/03,	74a/03,	74a/04,	74a/04,	74a/04,
74a/05,	74a/05,	74a/06,	74a/07,	74a/07,	74a/08,	74a/09,	74a/09,
74a/10,	74a/10,	74a/10,	74a/11,	74a/13,	74a/13,	74a/14,	74a/14,
74a/15,	74a/15,	74a/15,	74a/15,	74a/15,	74a/15,	74b/01,	74b/01,
74b/01,	74b/02,	74b/02,	74b/02,	74b/03,	74b/03,	74b/03,	74b/04,
74b/04,	74b/07,	74b/07,	74b/07,	74b/08,	74b/08,	74b/09,	74b/09,
74b/10,	74b/10,	74b/10,	74b/11,	74b/12,	74b/12,	74b/13,	74b/13,
74b/15,	75a/01,	75a/02,	75a/03,	75a/04,	75a/05,	75a/05,	75a/05,
75a/06,	75a/06,	75a/07,	75a/07,	75a/08,	75a/09,	75a/09,	75a/10,
75a/10,	75a/11,	75a/12,	75a/12,	75a/12,	75a/13,	75a/14,	75a/15,
75a/15,	75a/15,	75b/01,	75b/01,	75b/02,	75b/04,	75b/05,	75b/06,

75b/07,	75b/08,	75b/09,	75b/10,	7a/13,	7b/02,	7b/03,	7b/04,	7b/05,
75b/11,	75b/11,	75b/12,	75b/13,	7b/05,	7b/06,	7b/09,	7b/09,	7b/11,
75b/14,	75b/15,	76a/02,	76a/05,	7b/13,	7b/14,	80a/01,	80a/02,	80a/03,
76a/05,	76a/06,	76a/07,	76a/07,	80a/04,	80a/05,	80a/06,	80a/08,	
76a/08,	76a/10,	76a/11,	76a/11,	80a/09,	80a/09,	80a/10,	80a/12,	
76a/12,	76a/12,	76a/13,	76a/14,	80a/12,	80a/12,	80a/12,	80a/12,	
76b/02,	76b/02,	76b/03,	76b/04,	80a/13,	80a/14,	80a/15,	80b/01,	
76b/05,	76b/05,	76b/06,	76b/08,	80b/06,	80b/08,	80b/09,	80b/10,	
76b/08,	76b/09,	76b/10,	76b/12,	80b/11,	80b/14,	80b/15,	81a/01,	
76b/13,	76b/14,	76b/14,	76b/14,	81a/01,	81a/03,	81a/04,	81a/04,	
77a/02,	77a/02,	77a/04,	77a/04,	81a/06,	81a/06,	81a/07,	81a/07,	
77a/06,	77a/07,	77a/07,	77a/08,	81a/07,	81a/08,	81a/12,	81a/12,	
77a/09,	77a/09,	77a/10,	77a/11,	81a/13,	81a/14,	81a/14,	81a/15,	
77a/11,	77a/11,	77a/11,	77a/11,	81a/15,	81b/01,	81b/01,	81b/02,	
77a/12,	77a/13,	77a/14,	77a/14,	81b/05,	81b/06,	81b/07,	81b/08,	
77a/14,	77a/14,	77a/15,	77b/01,	81b/09,	81b/10,	81b/11,	81b/11,	
77b/01,	77b/02,	77b/03,	77b/04,	81b/12,	81b/12,	81b/12,	81b/12,	
77b/05,	77b/05,	77b/06,	77b/06,	81b/12,	81b/13,	81b/13,	81b/14,	
77b/08,	77b/09,	77b/10,	77b/11,	81b/15,	82a/01,	82a/02,	82a/04,	
77b/12,	77b/14,	77b/15,	78a/01,	82a/05,	82a/07,	82a/07,	82a/08,	
78a/01,	78a/01,	78a/02,	78a/02,	82a/09,	82a/09,	82a/09,	82a/11,	
78a/03,	78a/03,	78a/04,	78a/04,	82a/11,	82a/12,	82a/14,	82a/14,	
78a/05,	78a/05,	78a/05,	78a/07,	82b/01,	82b/04,	82b/04,	82b/05,	
78a/08,	78a/08,	78a/08,	78a/09,	82b/06,	82b/06,	82b/07,	82b/08,	
78a/09,	78a/12,	78a/13,	78a/13,	82b/09,	82b/09,	82b/10,	82b/11,	
78a/14,	78a/15,	78b/01,	78b/02,	82b/11,	82b/11,	82b/12,	82b/12,	
78b/03,	78b/03,	78b/05,	78b/07,	82b/14,	82b/14,	82b/15,	83a/01,	
78b/10,	78b/11,	78b/12,	79a/01,	83a/01,	83a/02,	83a/02,	83a/03,	
79a/04,	79a/06,	79a/07,	79a/07,	83a/05,	83a/06,	83a/06,	83a/07,	
79a/07,	79a/08,	79a/08,	79a/09,	83a/07,	83a/07,	83a/07,	83a/07,	
79a/09,	79a/09,	79a/10,	79a/11,	83a/08,	83a/10,	83a/10,	83a/10,	
79a/11,	79a/11,	79a/11,	79a/11,	83a/11,	83a/11,	83a/12,	83a/13,	
79a/12,	79a/13,	79a/14,	79a/15,	83a/13,	83a/14,	83a/15,	83a/15,	
79b/01,	79b/01,	79b/01,	79b/01,	83b/01,	83b/01,	83b/02,	83b/03,	
79b/02,	79b/04,	79b/06,	79b/06,	83b/04,	83b/05,	83b/05,	83b/07,	
79b/08,	79b/11,	79b/11,	79b/12,	83b/07,	83b/08,	83b/08,	83b/09,	
79b/13,	79b/13,	79b/13,	79b/13,	83b/09,	83b/10,	83b/13,	83b/14,	
79b/14,	7a/03,	7a/05,	7a/06,	7a/07,	84a/02,	84a/02,	84a/02,	
7a/09,	7a/10,	7a/11,	7a/12,	7a/12,	84a/03,	84a/03,	84a/04,	
					84a/04,	84a/04,	84a/04,	

84a/04,	84a/05,	84a/05,	84a/06,	88a/03,	88a/04,	88a/04,	88a/04,
84a/07,	84a/08,	84a/08,	84a/08,	88a/05,	88a/05,	88a/05,	88a/05,
84a/10,	84a/11,	84a/11,	84a/11,	88a/06,	88a/07,	88a/07,	88a/07,
84a/12,	84a/15,	84b/02,	84b/03,	88a/07,	88a/07,	88a/08,	88a/08,
84b/05,	84b/06,	84b/07,	84b/08,	88a/09,	88a/10,	88a/10,	88a/11,
84b/08,	84b/09,	84b/09,	84b/11,	88a/12,	88a/14,	88a/14,	88a/14,
84b/11,	84b/12,	84b/13,	84b/14,	88a/14,	88a/14,	88a/14,	88a/15,
84b/15,	85a/03,	85a/03,	85a/04,	88a/15,	88a/15,	88b/01,	88b/01,
85a/04,	85a/05,	85a/05,	85a/06,	88b/02,	88b/04,	88b/05,	88b/06,
85a/06,	85a/07,	85a/07,	85a/07,	88b/06,	88b/06,	88b/06,	88b/06,
85a/08,	85a/09,	85a/09,	85a/09,	88b/07,	88b/07,	88b/07,	88b/08,
85a/10,	85a/10,	85a/10,	85a/14,	88b/09,	88b/10,	88b/10,	88b/10,
85a/14,	85a/15,	85a/15,	85b/01,	88b/10,	88b/10,	88b/11,	88b/11,
85b/04,	85b/05,	85b/06,	85b/06,	88b/11,	88b/11,	88b/12,	88b/12,
85b/08,	85b/08,	85b/09,	85b/10,	88b/12,	88b/13,	88b/13,	88b/14,
85b/11,	85b/12,	85b/12,	85b/13,	88b/14,	88b/15,	88b/15,	88b/15,
85b/13,	85b/13,	85b/14,	86a/01,	89a/01,	89a/01,	89a/05,	89a/06,
86a/04,	86a/05,	86a/07,	86a/07,	89a/06,	89a/06,	89a/06,	89a/08,
86a/08,	86a/08,	86a/08,	86a/09,	89a/09,	89a/10,	89a/11,	89a/12,
86a/10,	86a/11,	86a/11,	86a/11,	89a/13,	89a/13,	89a/13,	89a/13,
86a/11,	86a/12,	86a/13,	86b/01,	89a/14,	89a/14,	89a/15,	89a/15,
86b/01,	86b/02,	86b/02,	86b/03,	89a/15,	89a/15,	89b/01,	89b/01,
86b/03,	86b/04,	86b/04,	86b/04,	89b/02,	89b/02,	89b/02,	89b/03,
86b/05,	86b/05,	86b/08,	86b/09,	89b/04,	89b/05,	89b/05,	89b/06,
86b/10,	86b/10,	86b/10,	86b/10,	89b/07,	89b/07,	89b/08,	89b/08,
86b/10,	86b/11,	86b/11,	86b/11,	89b/09,	89b/10,	89b/10,	89b/10,
86b/11,	86b/11,	86b/11,	86b/12,	89b/11,	89b/11,	89b/11,	89b/12,
86b/13,	86b/13,	86b/15,	87a/03,	89b/12,	89b/13,	89b/13,	89b/14,
87a/03,	87a/03,	87a/04,	87a/04,	89b/15,	89b/15,	8a/01,	8a/01,
87a/05,	87a/06,	87a/06,	87a/07,	8a/02,	8a/05,	8a/05,	8a/05,
87a/08,	87a/09,	87a/10,	87a/11,	8a/07,	8a/07,	8a/08,	8a/09,
87a/11,	87a/13,	87b/01,	87b/02,	8a/10,	8a/10,	8a/11,	8a/11,
87b/03,	87b/04,	87b/04,	87b/05,	8a/12,	8a/12,	8a/13,	8a/13,
87b/05,	87b/05,	87b/06,	87b/07,	8a/14,	8a/14,	8a/15,	8a/15,
87b/08,	87b/08,	87b/09,	87b/09,	8b/01,	8b/02,	8b/04,	8b/05,
87b/10,	87b/11,	87b/11,	87b/11,	8b/06,	8b/06,	8b/07,	8b/07,
87b/13,	87b/13,	87b/15,	87b/15,	8b/11,	8b/11,	8b/12,	8b/13,
88a/01,	88a/01,	88a/01,	88a/01,	8b/15,	8b/15,	90a/02,	90a/03,
88a/02,	88a/02,	88a/02,	88a/02,	90a/05,	90a/05,	90a/07,	90a/08,

90a/10,	90a/11,	90a/11,	90a/11,	93b/05,	93b/06,	93b/07,	93b/08,
90a/12,	90a/12,	90a/15,	90b/01,	93b/09,	93b/11,	93b/12,	93b/14,
90b/02,	90b/02,	90b/03,	90b/03,	93b/14,	93b/15,	94a/01,	94a/01,
90b/03,	90b/04,	90b/06,	90b/07,	94a/02,	94a/02,	94a/03,	94a/03,
90b/08,	90b/08,	90b/08,	90b/09,	94a/04,	94a/06,	94a/06,	94a/06,
90b/10,	90b/10,	90b/10,	90b/11,	94a/07,	94a/07,	94a/07,	94a/08,
90b/11,	90b/12,	90b/13,	90b/13,	94a/08,	94a/09,	94a/10,	94a/10,
90b/14,	91a/01,	91a/01,	91a/02,	94a/11,	94a/13,	94a/14,	94b/01,
91a/02,	91a/02,	91a/03,	91a/03,	94b/03,	94b/03,	94b/04,	94b/04,
91a/04,	91a/04,	91a/04,	91a/04,	94b/05,	94b/05,	94b/05,	94b/06,
91a/05,	91a/06,	91a/06,	91a/06,	94b/06,	94b/06,	94b/07,	94b/08,
91a/07,	91a/07,	91a/08,	91a/08,	94b/09,	94b/09,	94b/10,	94b/10,
91a/08,	91a/10,	91a/10,	91a/11,	94b/11,	94b/11,	94b/11,	94b/11,
91a/11,	91a/11,	91a/11,	91a/13,	94b/11,	94b/12,	95a/02,	95a/04,
91a/14,	91a/14,	91a/15,	91a/15,	95a/06,	95a/08,	95a/10,	95a/12,
91a/15,	91a/15,	91b/01,	91b/02,	95a/12,	95a/15,	95a/15,	95b/01,
91b/03,	91b/04,	91b/05,	91b/06,	95b/01,	95b/03,	95b/04,	95b/05,
91b/07,	91b/07,	91b/08,	91b/08,	95b/06,	95b/06,	95b/08,	95b/10,
91b/09,	91b/10,	91b/12,	91b/13,	95b/12,	95b/14,	95b/14,	95b/15,
91b/13,	91b/13,	91b/13,	91b/13,	96a/01,	96a/01,	96a/02,	96a/02,
91b/14,	91b/14,	92a/02,	92a/03,	96a/02,	96a/03,	96a/04,	96a/04,
92a/03,	92a/04,	92a/04,	92a/05,	96a/04,	96a/05,	96a/05,	96a/05,
92a/05,	92a/05,	92a/06,	92a/06,	96a/06,	96a/08,	96a/08,	96a/08,
92a/06,	92a/07,	92a/08,	92a/09,	96a/09,	96a/11,	96a/11,	96a/12,
92a/09,	92a/10,	92a/12,	92a/12,	96a/13,	96a/13,	96a/14,	96a/15,
92a/14,	92a/14,	92a/14,	92a/14,	96a/15,	96b/01,	96b/02,	96b/02,
92a/14,	92a/14,	92a/15,	92a/15,	96b/02,	96b/04,	96b/04,	96b/05,
92b/01,	92b/02,	92b/03,	92b/04,	96b/06,	96b/06,	96b/08,	96b/08,
92b/04,	92b/05,	92b/05,	92b/06,	96b/08,	96b/09,	96b/10,	96b/10,
92b/06,	92b/07,	92b/07,	92b/08,	96b/11,	96b/12,	96b/13,	97a/02,
92b/08,	92b/09,	92b/09,	92b/10,	97a/02,	97a/02,	97a/03,	97a/03,
92b/10,	92b/10,	92b/11,	92b/12,	97a/04,	97a/05,	97a/05,	97a/05,
92b/13,	92b/13,	92b/14,	92b/14,	97a/06,	97a/06,	97a/07,	97a/07,
92b/15,	93a/01,	93a/02,	93a/03,	97a/09,	97a/10,	97a/10,	97a/10,
93a/03,	93a/08,	93a/09,	93a/10,	97a/11,	97a/12,	97a/13,	97a/15,
93a/11,	93a/12,	93a/12,	93a/12,	97a/15,	97b/03,	97b/04,	97b/05,
93a/13,	93a/13,	93a/13,	93a/13,	97b/07,	97b/07,	97b/07,	97b/10,
93a/14,	93a/14,	93a/15,	93a/15,	97b/10,	97b/11,	9a/01,	9a/01,
93b/01,	93b/01,	93b/02,	93b/05,	9a/05,	9a/05,	9a/06,	9a/06,

- 9a/06, 9a/07, 9a/09, 9a/09, 9a/11,
9a/12, 9a/12, 9a/12, 9a/13, 9a/13,
9a/13, 9b/01, 9b/01, 9b/01, 9b/01,
9b/02, 9b/02, 9b/02, 9b/02, 9b/03,
9b/03, 9b/03, 9b/03, 9b/03, 9b/05,
9b/05, 9b/06, 9b/06, 9b/07, 9b/07,
9b/08, 9b/08, 9b/09, 9b/09, 9b/09,
9b/09, 9b/09, 9b/10, 9b/11, 9b/11,
9b/11, 9b/14, 9b/15, 9b/15, 9b/15
[=3804]
- vecc** (Ar.) Eğir otu.
v. 73b/06, 9b/11
[=2]
- veca** (Ar.) Ağrı, sızı, acı.
v. 10a/04, 10b/13, 13a/14, 13b/01,
14a/02, 14a/04, 17a/08, 19a/01,
32b/15, 38a/11, 38a/12, 41b/04,
43a/13, 44b/05, 49b/09, 49b/13,
50b/09, 61a/07, 85a/05, 90b/06,
90b/13, 92b/06
‘alīl-i v. 38a/11
def‘-i v. 43a/13
keşret-i v. 90b/13
v.+da 96a/14
v.+da 91a/12
vaqt-ı v. 91a/12
v.+ı+(2) 16a/08, 60b/02
v.+ı+(3) 47b/05, 60b/07, 13b/11,
13b/05, 42a/06, 8b/12
v.-ı ‘ayn 47b/05
v.-ı eşedd 60b/07
v.-ı şifākāt-ı ‘ayn 13b/11
v.-ı şedīd 13b/05, 42a/06
v.-ı ekşer 8b/12
v.+la 44a/14
[=33]
- vech** (Ar.) Yüz, surat, çehre.
v. 20b/15, 38b/01, 68a/05, 69a/11,
78a/10, 78a/13, 78b/08, 86a/12,
91a/03, 94a/06, 97a/03
humret-i v. 94a/06
dühn-i v. 20b/15
v.+e 44b/07, 68a/11, 69a/09, 70b/07,
87a/15, 91a/06
v.+ı+(2) 86b/02
v.+le 11a/09, 11b/10, 78a/06
v.+ledür 23a/05
[=21]
- veche** Bkz. vech.
v. 71a/14
v.+ı+(3) 78a/07
v.-i evvel 78a/07
[=2]
- vedak** (Ar.) Kaskatı bir ak şiş, gözde olan
kızıl noktalar.
v.+ı+(3) 54b/07, 54b/08
v.-ı keşir 54b/07
v.-ı şıgar-ı keşir 54b/08
v.+la 54b/10
[=3]
- vedaqa** Bkz. vedak.
v. 41a/07, 54b/14
zamān-ı v. 54b/14
v.+ı+(3) 54b/04
v.-i verem 54b/04
v.+yı+(1) 54b/03
[=4]
- vefk** (Ar.) Uyma, uygun gelme.
v.+e 49b/03
[=1]
- vehn** (Ar.) Gevşeklik, kuvvetsizlik.
v.+le 27b/11
[=1]
- verā** (Ar.) Arka, geri, öte.
v.+ı+(3) 72b/06
v.-i mā 72b/06

- v.+sına 3b/06
[=2]
- verd** (Ar.) Gül.
v. 9b/08, 24a/02, 27a/06, 29a/08, 30b/13, 34b/08, 44a/12, 44b/08, 44b/10, 50a/06, 65a/04, 69a/05, 79a/11, 91b/13, 92a/01, 92a/02, 92a/05, 9b/08
bezr-i v. 29a/08, 9b/08
dühn-i v. 24a/02, 34b/08
mā'-i v. 44a/12, 44b/08, 44b/10, 79a/11, 92a/02
v.+de 92b/07
dühn-i v. 92b/07
v.+i+(3) 51a/01, 82b/12, 63a/07, 63a/05, 46a/14, 46b/04, 51b/13, 54a/07
v.-i hışırım 51a/01, 82b/12
v.-i rummān 63a/07
v.-i rummān-ı şığar 63a/05
v.-i yābis 46a/14, 46b/04, 51b/13, 54a/07
v.+ile 54a/08
dühn-i v. 54a/08
v.+le 29a/04, 29b/12, 19a/07, 19b/02, 20b/06, 20b/08, 28b/12, 29a/05, 33a/10, 34b/07, 46b/05, 46b/07, 49a/07, 50b/13, 54a/04, 77a/05, 92a/04, 30a/06, 37b/07, 77b/01, 77b/03
ālet-i v. 19a/07
dühn-i v. 19b/02, 20b/06, 20b/08, 28b/12, 29a/05, 33a/10, 34b/07, 46b/05, 46b/07, 49a/07, 50b/13, 54a/04, 77a/05, 92a/04
mā'-i v. 30a/06, 37b/07, 77b/01, 77b/03
[=50]
- verdī** (Ar.) Güle ait, gülle ilgili.
v. 70a/03
şifat-ı v.70a/03
v.+yile 70a/02, 70b/01
[=3]
- verd-i ibn-i 'alī** (Ar.) İbn-i ali gülü.
v. 54b/12, 59a/14
[=2]
- verđinc** (Far.) Göz kapağında oluşan bir tür hastalık.
v. 15b/14, 16a/03, 28b/03, 32b/15, 63a/10, 63a/11
v.+de 29a/07, 29b/01
v.+den 29b/09
v.+e 29b/05
v.+i+(1) 28b/02
envā'-ı v. 28b/02
[=11]
- verd-i tarī** (Ar.) Yeşil gül.
v. 66b/06
[=1]
- verem** (Ar.) Şiş, yumru.
v. 13b/10, 14b/07, 28b/07, 29b/10, 32a/01, 32b/14, 35a/06, 38a/12, 38a/14, 39a/07, 41a/14, 44a/11, 45b/06, 47a/01, 54b/01, 54b/02, 65a/09, 68b/08, 68b/08, 77b/07, 84a/04, 85a/02, 85a/03, 85b/01, 86b/11, 86b/14
bakıyye-i v. 45a/13
eşer-i v. 47a/02
ğareb-i v. 38a/01
karḥa-i v. 29b/04
müsekkin-i v. 49a/11
vedaḳa-i v. 54b/04
zağta-i v. 84b/15, 85a/01
v.+de 37a/14, 50a/12, 85a/05
v.+den 68a/01, 68a/01, 68a/02, 68a/03, 68a/08, 68a/09, 69a/10,

85a/02, 85b/01, 91b/11, 46b/15,
28b/06, 41b/05

hüdüs-ı v. 46b/15

şiddet-i v. 28b/06, 41b/05

v.+dendür 67b/05

v.+dür 32a/05

v.+e 19b/14, 46a/14, 46a/15

v.+i+(1) 84b/10

v.+i+(2) 28b/04, 41b/07, 41b/10

kılllet-i v. 41b/10

v.+i+(3) 44b/13, 41b/04, 21b/01,
35a/06, 35a/11, 35a/14, 35a/14,
36a/06, 49a/11, 58b/14, 67b/07,
78b/13, 33a/02, 22a/15, 19b/14,
19a/15, 31b/06

v.-i cefneyn 44b/13

v.-i ecfân 41b/04

v.-i hârr 21b/01, 35a/06,
35a/11, 35a/14, 35a/14,
36a/06, 49a/11, 58b/14,
67b/07, 78b/13

v.-i hâsî 33a/02

v.-i müstaîl-i şa'îre 22a/15

v.-i şağîr-i şulb 19b/14

v.-i şulbe 19a/15

v.-i şulb-ı hâsî 31b/06

[=68]

veyâ (Ar.+Far.) Veya, yahut.

v. 19b/03, 21a/09, 21a/10, 38b/10,
42b/08, 47a/05, 8a/06, 8a/06

[=8]

veyâhüd (Ar.+Far.) Veya, ya da, yahut.

v. 12a/08, 12a/09, 15a/04, 15a/07,
15a/08, 15a/09, 15a/10, 15a/12,
15a/14, 15b/05, 15b/06, 16a/12,
16b/05, 17a/05, 18a/04, 18b/01,
18b/01, 18b/06, 19a/07, 19a/10,
19a/12, 19b/01, 19b/03, 19b/06,
19b/15, 1b/09, 20a/08, 20a/13, 20a/14,

20b/01, 20b/03, 20b/04, 21a/01,
21a/06, 21a/07, 21a/09, 21b/12,
21b/12, 22a/01, 22a/07, 22a/10,
22a/11, 22a/15, 22b/05, 22b/06,
22b/07, 22b/07, 22b/08, 22b/10,
23a/02, 23a/03, 23b/09, 23b/09,
23b/10, 23b/11, 23b/11, 23b/12,
23b/12, 24a/05, 24a/10, 24a/15,
24b/13, 25a/02, 25a/11, 25b/07,
25b/12, 26a/07, 26b/08, 26b/09,
26b/10, 26b/12, 27a/03, 27a/03,
27a/09, 27a/09, 27b/12, 27b/14,
28a/10, 28a/11, 28a/11, 28a/12,
28b/01, 28b/04, 29a/12, 30a/03,
30b/06, 30b/07, 30b/10, 31a/06,
31a/06, 31b/12, 33a/07, 33a/08,
33a/11, 33b/05, 33b/10, 34a/01,
34a/02, 34a/09, 34b/06, 34b/07,
34b/15, 35a/05, 35a/06, 35a/14,
35b/02, 35b/03, 36a/03, 37a/01,
37a/05, 37b/01, 38a/05, 38b/03,
38b/07, 38b/08, 38b/09, 38b/10,
38b/10, 38b/13, 38b/13, 38b/14,
38b/14, 38b/14, 38b/15, 39a/01,
39b/07, 39b/13, 40a/05, 40b/09,
40b/10, 41a/13, 42a/08, 42b/01,
42b/04, 42b/14, 43a/01, 43b/03,
45b/06, 46b/13, 47a/03, 47a/04,
47a/05, 47a/08, 47b/11, 47b/12,
47b/14, 47b/15, 48b/12, 48a/12,
50b/12, 50b/13, 50b/14, 51b/15,
52a/12, 53a/03, 53a/09, 53b/08,
55b/02, 56a/05, 56a/06, 57a/14,
57a/14, 57a/15, 57b/03, 58b/06,
58b/07, 59b/03, 60a/10, 60b/14,
61a/02, 61a/05, 62b/13, 63a/12,
63a/12, 63a/14, 63a/15, 63b/01,
64b/02, 64b/11, 64b/12, 65a/05,
65b/06, 65b/09, 65b/15, 66a/01,

66b/02, 66b/05, 67a/09, 67b/05, 67b/07, 67b/10, 68a/02, 68a/08, 68b/08, 69a/10, 69b/07, 69b/08, 69b/14, 69b/15, 6b/03, 70a/01, 70b/01, 70b/02, 70b/02, 70b/15, 71a/05, 71b/03, 71b/13, 72b/02, 72b/03, 73a/02, 73a/03, 73a/03, 74a/03, 74a/04, 74a/06, 74a/07, 74a/09, 74a/15, 75a/12, 77a/01, 77b/06, 78a/09, 78a/14, 78b/03, 78b/06, 78b/09, 79b/01, 79b/02, 79b/03, 79b/06, 79b/10, 79b/15, 80a/04, 80a/05, 80a/13, 80a/14, 80b/07, 80b/08, 81a/02, 81a/12, 81a/12, 81b/01, 81b/05, 81b/09, 82a/01, 82a/04, 82b/15, 83a/06, 83a/06, 83a/06, 83a/09, 83a/10, 83a/11, 83b/01, 83b/03, 83b/04, 83b/11, 83b/11, 84a/14, 85a/02, 85b/05, 85b/06, 86a/03, 86a/03, 86a/10, 86a/10, 87a/02, 87a/12, 87b/02, 88a/08, 88a/09, 88a/11, 88b/02, 89a/11, 8a/06, 8a/07, 8b/14, 92a/03, 92a/13, 93a/04, 93b/03, 93b/10, 94a/13, 94b/14, 94b/15, 95a/03, 95a/11 [=288]	88b/09, 88b/10, 89b/02, 95a/15, 97a/03, 97b/07, 97b/09 v.-ür 27a/05, 3b/12, 4a/01, 4a/04, 4a/09, 5a/15, 6b/14, 74a/06, 7a/01, 88a/12, 96a/03, 96a/11, 96b/12, 97a/04, 97a/12, 97a/14, 97b/13, 9a/08, 9a/10 [=46]
vilādet (Ar.) Doğurma, doğma. v. 86a/03, 86a/06 [=2]	viril- Verilmek. v.-e 17b/04 [=1]
vir- Vermek. v.-e 3a/11, 65a/02 v.-en 23b/08, 48a/07, 59b/05 v.-mekden 63a/01 v.-mekdür 12a/04 v.-meye 5a/02, 5a/09, 5a/12, 5b/01 v.-mez 80b/12 v.-üp 27b/04, 27b/04, 48a/04, 59b/02, 70b/14, 7a/08, 88a/13, 88b/04,	vüs'at (Ar.) Genişlik, bolluk. v. 8a/13 v.+ı+(3) 2a/04, 52a/10, 55b/03 v.-ı 'urūḳ 2a/04, 52a/10 v.-i 'urūḳ 55b/03 [=4]
	Y
	yā (Ar.) Ya, veya. y. 67b/10, 78a/12 [=2]
	yabān (Far.) İnsan yaşamayan kıraç yer. y.+a 40a/01 [=1]
	yābis (Ar.) Kuru. y. 15a/04, 16a/12, 21b/14, 31a/05, 42b/14, 46a/11, 46a/14, 46b/04, 47a/08, 51b/13, 78b/15, 82b/06, 84a/02, 86b/11, 95b/03, 95b/09, 95b/15, 96a/02, 96a/12, 97a/02, 97b/01 benefsec-i y. 16a/12, 42b/14 devā-yı y. 21b/14 remed-i y. 46a/11

- şa‘ter-i y. 47a/08
 şürb-i mā’-i zūfā-yı y. 82b/06
 verd-i y. 46a/14, 46b/04,
 51b/13
 y.+dür 3a/07, 4a/15, 4b/08, 7b/06,
 83a/10, 83b/01, 83b/04, 86b/10,
 86b/11, 8a/07, 95b/05, 95b/08,
 95b/10, 96a/03, 96a/07, 96a/10,
 96a/11, 96a/13, 96b/13, 96b/14,
 97a/04, 97a/06, 97a/08, 97a/14,
 97b/02, 97b/04, 97a/01, 31a/03
 hārre-i y. 97a/01
 hılṭ-ı ğālīz-i y. 31a/03
 y.+i+(3) 2a/07, 2a/07
 y.-i ḥuşḳ 2a/07
 y.-i mizāc 2a/07
 y.+le 54a/07
 verd-i y. 54a/07
 y.+se 81a/08
 [=53]
- yābise** Bkz. yābis.
 y. 5b/06, 80b/15
 edviye-i ‘arziyye-i y. 8b/10
 y.+den 13a/15
 y.+dür 5b/09, 96b/10, 97a/07, 8b/09,
 8b/15
 ‘arziyye-i y. 8b/09, 8b/15
 y.+yile 94a/03
 edviye-i y. 94a/03
 [=10]
- yāfūh** (Ar.) Bingıldak.
 y.+da 92b/12
 y.+dan 73a/14
 ırḳ-ı y. 73a/14
 [=2]
- yağ** Yağ.
 y.+ıyla 18b/03, 50b/14
 [=2]
- yağlan-** Yağlanmak.
- y.-a 31a/10
 [=1]
- yāhūd** (Far.) Veya; isterseniz; iyisi, daha
 doğrusu.
 y. 23a/03, 25b/12, 47a/12
 [=3]
- yaqın** Yakın.
 y. 19a/02, 28b/14
 y.+da 29a/03, 69b/02
 [=4]
- yaqīn** (Ar.) Sağlam bilgi, kesin olarak bilme.
 y. 53a/07, 53a/10, 53b/06, 53b/12,
 63b/06, 70a/12, 72b/15, 81b/08
 [=8]
- yaluğuz** Yalnız, sadece, tek başına.
 y. 44b/09, 46a/10, 47a/04, 53a/08,
 74a/05, 77b/06, 8a/06
 [=7]
- yan** Taraf, yön.
 y.+ına 7a/05, 43a/10
 y.+ındaki 92b/12
 [=3]
- ya‘nī** (Ar.) Demek, şu demek; sözün kıyası.
 y. 10a/04, 21b/15, 22a/01, 31a/14,
 32a/03, 35b/02, 37a/07, 37b/04,
 38b/04, 38b/07, 39a/14, 39b/06,
 3a/13, 3b/04, 40b/01, 40b/11, 50a/02,
 55b/08, 5a/10, 5b/13, 61a/11, 64b/10,
 64b/11, 64b/14, 65a/02, 67a/08,
 67a/13, 67b/10, 6a/12, 76b/15,
 78b/14, 82a/07, 82b/13, 86a/06,
 86b/10, 86b/10, 89a/07, 8a/06, 8a/08,
 8a/09, 8b/09, 8b/14, 94b/04, 95a/15,
 9a/10, 9a/15, 9b/04, 9b/06, 9b/14
 [=49]
- yañ** Taraf, yön.
 y.+a 19b/09, 21b/06, 21b/07, 38a/03,
 39b/08, 39b/09, 39b/11, 57a/08,

<p>70b/04, 70b/04, 75b/09, 75b/09, 76a/02, 87b/03 [=14]</p> <p>yapış- Yapışmak. y.-sa 47b/15 [=1]</p> <p>yapışdur- Yapıştırmak. y.-up 9a/02, 9a/08, 12a/04 [=3]</p> <p>yar- Yarmak. y.-maya 76b/03 [=1]</p> <p>yaramaz Kötü, zararlı. y. 76a/08 y.+dur 13a/10, 16b/07, 43b/12, 44a/13 y.+ı+(2) 59a/15 [=5]</p> <p>yarıl- Yarılmak. y.-up 28b/08 [=1]</p> <p>yarındası Yarından sonraki gün. y. 32b/13, 49a/09, 54a/06 [=3]</p> <p>yasduğ Yastık. y. 43a/12 [=1]</p> <p>yāsemīn (Far.) Yasemin çiçeği. y. 73b/08 şemm-i y. 73b/08 [=1]</p> <p>yaşar- Yaşarmak. y.-ur 65a/08 [=1]</p> <p>yat- Yatmak. y.-mağdan 43a/08 [=1]</p> <p>yayıl- Yayılmak. y.-up 72b/14 [=1]</p>	<p>ye- Yemek. y.-mekden 82b/05 y.-mekdendür 31a/15 [=2]</p> <p>yedd (Ar.) El. y.+ı+(3) 32b/01, 93b/07 y.-i yüsra 32b/01, 93b/07 y.+le 76a/08 enāmil-i y. 76a/08 [=3]</p> <p>yedi Yedi. y. 1b/10, 42a/04, 57b/13, 77b/05, 78a/01, 78a/04, 89b/03, 89b/14 y.+dür 2b/08, 74b/06, 8b/08 [=11]</p> <p>yedinci Yedinci. y. 20a/12, 2b/04, 30b/03, 34b/12, 41a/05, 54b/15, 63b/01, 67a/12, 80b/04, 82a/06, 86a/14, 95a/05 y.+nüñ 2b/10 [=13]</p> <p>yedy (Ar.) El. y. 75b/14 y.+ı+(3) 75b/14 y.-i yüsra 75b/14 [=2]</p> <p>yedyen (Ar.) İki el. y. 42b/12 [=1]</p> <p>yeginlik İleri gitme, ifrat; üstünlük, galibiyet. y. 31b/12 [=1]</p> <p>yelelī (Far.) Üst, yukarı. y.+sinde 51a/14, 54b/07 taht-ı cefn-i y. 54b/07 y.+sinden 28b/09, 53b/11, 49a/04, 53b/07, 49a/03, 57a/07 cefn-i esfel-i y. 53b/11</p>
--	---

	māk-ı aşğar-ı y. 49a/04, 53b/07		ğadr-ı y. 12a/10
	māk-ı ekber-i y. 49a/03, 57a/07		mevzi' -i y. 65b/12
	y.+yile 51a/05		şey' -i y. 35b/10, 6a/14, 72a/04, 88b/02
	māk-ı ekber-i y. 51a/05		y.+i+(3) 70b/07,70b/08
	[=9]		y.-i ğayr 70b/07, 70b/08
yemek	Yemek, yiyecek.		y.+le 57b/05, 68a/12
	y.+i+(1) 31a/15		kāfur-ı y. 57b/05
	[=1]		şey' -i y. 68a/12
yemîn	(Ar.) Sağ, sağ taraf; sağ el.		[=16]
	y.+e 32b/08, 6a/03, 80b/07	yesîre	Bkz. yesîr.
	y.+ine 80b/02		y. 3a/03, 5b/07, 51a/05, 51a/15
	[=4]		'arz-ı y. 3a/03
yemiş	Yemiş.		ğarâret-i y. 5b/07
	y. 76a/11		ğumret-i y. 51a/05, 51a/15
	[=1]		y.+dür 45b/13
yenbağî	(Ar.) Münâsip, lâzım gelir.		ğumret-i y. 45b/13
	y.+den 72b/01		y.+yile 35a/05
	[=1]		ğarâret-i y. 35a/05
yeñi	Kullanılmamış veya az kullanılmış olan, eski karşıtı.		[=6]
	y. 76a/13	yetiş-	Yetişmek.
	[=1]		y.-en 46b/12, 64b/02, 64b/15, 64b/15
yer	Yer.		y.-mediyise 39a/10, 76b/05
	y. 75b/12		y.-mekdür 91b/12
	y.+de 4a/08, 22a/15, 75b/01		y.-meye 33a/12, 39b/11
	y.+e 64b/15		y.-se 30b/02, 34b/03
	y.+ine 23b/15, 26a/10		y.-üp 32b/05, 51a/11
	[=7]		y.-ür 49b/12
yesâr	(Ar.) Sol, sol taraf.		[=14]
	y.+a 32b/08, 6a/03, 80b/02, 80b/07	yetişdir-	Yetiştirmek.
	[=4]		y.-e 10a/11
yesîr	(Ar.) Kolay; az şey.		[=1]
	y. 6a/14, 12a/10, 35b/10, 50b/11, 58a/05, 60b/15, 65b/12, 72a/04, 80a/01, 85a/06, 88b/02, 97a/03	yetmiş	Yetmiş.
	cüz' -i y. 58a/05, 60b/15		y. 66b/06, 70b/05, 71a/03, 71a/12, 8a/02
	ğabz-ı y. 97a/03		[=5]
		yetmişinci	Yetmişinci.
			y. 69a/14
			[=1]

yıka- Yıkamak. y.-mağdan 44b/12 [=1]	37b/01, 43b/10, 46b/02, 47b/09, 48a/12, 50a/13, 50b/02, 69a/04, 74b/15, 92b/13, 93a/07
yıl Yıl, sene. y. 70a/12 [=1]	y.-ıçak 12a/02 y.-mış+(1) 68a/07 y.-mış+(2) 22b/07, 38b/10
yılduz Yıldız. y.+lar 71b/05 [=1]	y.-up 18a/10, 23b/04, 26b/15, 27a/03, 27a/14, 28a/15, 33b/10, 35a/01, 37b/13, 41a/04, 45a/10, 51b/09, 52a/03, 56b/15, 57a/04, 59b/11, 62b/07, 63a/07, 63a/13, 66b/10, 73a/11, 73b/07, 73b/15, 75a/04, 88b/01, 91b/14, 92a/03, 92a/05, 93a/02, 93a/11, 93a/15
yırtıl- Yırtılmak. y.-up 69b/01, 76a/01 [=2]	y.-ur 12b/08 [=55]
yıyla- Koklamak. y. 88a/07 [=1]	yoğun Ağırılığı çok, kesif, koyu. y. 12b/12, 39b/15 [=2]
yıylat- Koklatmak. y.-mağla 28b/15 [=1]	yoğsa Yoksa. y. 29b/04, 72b/11, 78b/02, 84b/13, 94a/09 [=5]
yigirmi Yirmi. y. 15b/12, 23b/01, 32a/01, 33a/01, 33b/01, 33b/13, 34a/05, 34a/12, 34b/12, 35a/03, 35a/12, 62a/10, 66b/07, 66b/09, 74b/06, 78a/01, 78a/04, 87a/13, 87b/07, 88b/03, 89a/04, 90a/08, 90b/05, 93a/15, 94a/04, 95a/05 [=26]	yoğ Yok. y. 29b/04, 34a/07, 84b/13 y.+dur 21a/08, 34b/14, 36a/13, 40b/13, 43b/06, 49b/13, 53a/15, 5a/07, 63a/01, 63b/14, 67b/13, 69a/13, 79b/09, 7b/12, 81a/08, 84b/14, 85b/06, 8b/14 [=21]
yigirminci Yirminci. y. 31b/05, 87a/04 [=2]	yoğaru Yukarı. y. 13a/07, 21a/11, 21a/12, 21a/12, 32a/05 y.+ya 91a/03 [=6]
yirlen- Yerleşmek. y.-en 54b/04 [=1]	yum- Yummak. y.-up 24b/15 [=1]
yoğ Yok. y.+ken 14a/04 [=1]	
yoğrul- Yoğrulmak. y.-a 11b/09, 12b/09, 11b/15, 16b/04, 16b/13, 17b/15, 25b/12, 26b/11,	

yumdurul- Yumdurulmak.

y.-a 72a/11

y.-up 72b/05

[=2]

yumşak Yumuşak.

y. 11b/04, 33a/03, 57a/07, 65b/06,
69a/09, 83a/03, 86b/02

[=7]

yumurda Yumurta.

y. 18b/03, 20b/07, 20b/07, 20b/08,
20b/09

[=5]

yūnanca Yunanca.

y. 3b/15, 6a/11, 58a/01, 58a/02,
58a/09, 58a/11, 58a/15, 78b/13

kitābet-i y. 6a/11

[=8]

yun- Yunmak, yıkamak.

y.+sa 9a/11

[=1]

yunul- Yunulmak, yıkanmak.

y.-up 85a/15

[=1]

yutkun- Yutkunmak.

y.-a 77a/03

[=1]

yübs (Ar.) Kuruluk.

y. 2a/12, 37a/09, 79b/06, 82b/15,
83a/14, 86b/10, 91a/05

ğalebe-i y. 37a/09

şiddet-i y. 82b/15

y.+den 26b/06, 45b/12, 67b/13,
69a/08, 86a/15, 87b/04, 87b/06,
88b/15

y.+den 42a/02

remed-i y. 42a/02

y.+dendür 26a/14, 68b/09

y.+dür 79b/10, 80b/05

y.+i+(2) 15a/12, 4b/08, 50b/08

y.+i+(3) 65a/15, 65a/15, 65b/03,
82a/03

y.-i hıccāb-ı karniyye 65a/15

y.-i karnī 65a/15

y.-i karniyye 65b/03

y.-i rūḥ 82a/03

y.+inden 80a/14

y.+indendür 67b/04

[=29]

yübüset Bkz. yübs.

y. 2a/03

y.+dendür 22a/01

y.+dür 31b/02

y.+i+(2) 2a/08

[=4]

yüce Büyük.

y. 43a/11

[=1]

yülün- Tıraş edilmek.

y.-üp 55a/09, 93b/04

[=2]

yümnā (Ar.) Sağ taraf.

y. 6a/12, 13a/02

‘aşabe-i y. 6a/12

‘ayn-ı y. 13a/02

y.+da 75b/14

‘ayn-ı y. 75b/14

y.+ya 6a/12

‘ayn-ı y. 6a/12

[=4]

yüñ Yün.

y. 87b/03

y.+lerüñ 47a/04

[=2]

yürü- Yürümek.

y.-mege 89a/03

[=1]

yüsrā (Ar.) Sol taraf.

y. 13a/04, 13a/04

- ‘ayn-ı y. 13a/04
 ibhām-ı y. 13a/04
 y.+da 75b/14
 y.+dan 93b/07
 yedd-i y. 93b/07
 y.+nuḡ 32b/01
 yedd-i y. 32b/01
 y.+ya 6a/13
 ‘aşabe-i y. 6a/13
 y.+yıla 75b/14
 yedy-i y. 75b/14
 [=7]
- yüz** Yüz, çehre.
 y. 46b/08, 50a/01, 81a/07, 85a/15
 y.+de 51b/07, 91a/02
 y.+i+(2) 86b/01
 y.+ine 43a/10, 69a/01, 77b/04
 y.+ün 45b/13
 [=11]
- yüzük** Yüzük.
 y. 20a/08
 [=1]
- yüzünkoyı** Yüzüstü, yüzükoyun.
 y.+ 43a/08, 82b/10
 [=2]
- yüzünkoyın** Bkz. yüzünkoyı
 y.+ın 65a/05
 [=1]
- yüzünkoyu** Bkz. yüzünkoyı
 y.+u 89a/03
 [=1]

Z

- żabāb** (Ar.) Pus, sis, duman
 ž. 64b/12

- ž.+a 71b/03
 ž.+da 65a/10
 [=3]
- żabābiyye** Bkz. żabāb.
 ž. 13b/07
 riyāh-ı ž. 13b/07
 ž.+den 78a/15
 [=2]
- żabb** (Ar.) Kertenkele, keler.
 ž.+ (3) 62a/04, 62a/13
 ba‘ar-ı ž. 62a/04, 62a/13
- żabğ** (Ar.) (żab‘) Sırtlan.
 ž. 85a/11
 merāret-i ž.
 [=1]
- żabṭ** (Ar.) Sıkı tutma.
 ž.+ı+(2) 95a/14
 [=1]
- żāc** (Ar.) Demir sülfat.
 z. 26b/11, 9b/06, 9b/08
 z.+ı+(3) 35a/03, 40a/10
 z.-ı ḡalīle 35a/03
 z.-ı meshūk 40a/10
 z.+la 22b/08, 38b/10
 z.+la 39b/13
 merhem-i z. 39b/13
 [=8]
- żācāt** (Ar.) Demir sülfatlar.
 z. 11a/13
 [=1]
- żāc-ı mışrī** (Ar.) Mısır sülfatı.
 z. 53a/03
 [=1]
- ża‘f** (Ar.) Zayıflı, kuvvetsizlik, arıklık.
 ž. 84a/03, 86b/11
 ž.+dan 35a/07
 ž.+dan.dur 35a/04
 z.+ı+(2) 8a/13

ż.+ı+(3) 87b/08, 88a/02, 55a/05,
75a/08, 79a/04, 86b/15, 87b/08,
87b/09, 87b/12, 88a/09, 88a/09,
88b/14, 46a/03, 71b/14, 61a/13, 8a/12
esbāb-ı ż.-ı başař 87b/08
mūcib-i ż.-ı başař 88a/02
ż.-ı ‘aźalāt 55a/05
ż.-ı başař 75a/08, 79a/04,
86b/15, 87b/08, 87b/09,
87b/12, 88a/09, 88a/09,
88b/14
ż.-ı kuvvet 46a/03
ż.-ı rūḥ-ı bāşıra 71b/14
ż.-ı suķm 61a/13
ż.-ı ‘uźv 8a/12

ż.+ından 84a/14

ż.+ındandır 82b/15

[=23]

za‘ferān (Ar.) Safran.

z. 10a/01, 16b/03, 16b/12, 18a/08,
26b/13, 27a/06, 29a/09, 33b/09,
34a/12, 37a/12, 37a/15, 40b/15,
41a/02, 45a/14, 46b/01, 47b/01,
47b/07, 48b/04, 50a/13, 50a/15,
50b/03, 51b/08, 66a/14, 66a/15,
66b/07, 69a/03, 69a/05, 69a/05,
74a/15, 74b/14, 85a/11, 86b/07,
88b/07, 88b/13, 90a/03, 90a/06,
90a/10, 90b/02, 91b/15, 93a/07,
93a/11, 93a/14, 94b/11, 9b/09

ḥılt-ı z. 69a/03

şıfat-ı ḥılt-ı z. 69a/05

z.+dan 28b/13, 35b/15, 66a/12

z.+la 29b/13, 31b/04, 38b/07, 56a/15

[=51]

zaġta (Ar.) Basınç, vurgu, baskı; kanın damarlara baskısı.

ż. 84a/04, 84b/09, 85a/01, 85a/04,
85b/01, 86b/14

ż.+da 85a/06

ż.+dur 85a/03

ż.+ı+(3) 84b/15, 85a/01

ż.-i verem 84b/15, 85a/01

[=10]

zāhib (Ar.) Gidici, giden.

z. 6a/08, 71b/06

[=2]

zāhir (Ar.) Görünen, açık, belli, meydana.

z. 14b/10, 18a/15, 25a/15, 25b/05,
28b/07, 32b/06, 32b/06, 32b/07,
32b/07, 39a/07, 40a/06, 47b/13,
4a/06, 54b/07, 54b/08, 54b/09,
55b/09, 58b/07, 61a/10, 63b/06,
68a/04, 72a/04, 72a/05, 75b/07,
76a/15, 76b/12, 77b/08, 79a/05,
84b/02, 84b/03, 93b/06

z.+dür 3a/04

z.+ı+(2) 60b/13

z.+ı+(3) 19a/15, 58a/01, 58a/09,
61b/05

z.-i cefn 19a/15

z.-i ķarniyye 58a/01, 58a/09,
61b/05

z.+inde 18a/02, 32a/04, 32a/05,
52a/05

z.+ine 33a/04

z.+ini 35b/08

saḥ-ı z. 35b/08

[=43]

zāhire (Ar.) Dışarı fırlamış göz, lokma göz.

z.+sin 8a/01

emrāz-ı z. 8a/01

z.+yile 44a/03

[=2]

zāḥķ (Ar.) Tere yaġı ve asel ve kar ve çiçeġin tomurcuġu.

ż.+dan 55b/06

ż.+la 55b/07

- [=2]
zā'ibe (Ar.) Eriyici, eriyen, erimiş olan.
 z. 55b/06, 7b/13
 z.+dür 4b/13
 [=3]
za'if (Ar.) Zayıf, güçsüz, kuvvetsiz.
 z. 10a/07, 15a/09, 15b/04, 59a/09,
 65a/15, 67b/11, 80b/14, 82a/14,
 83a/01, 83b/02, 85b/11
 z.+i+(2) 84a/06
 z.+i+(3) 10a/13
 z.-i 'amel 10a/13
 [=13]
za'ife Bkz. za'if.
 z. 59a/08
 [=1]
za'ifu'l-kuvvve (Ar.) Zayıf kuvvet.
 z. 12a/08
 [=1]
zamān (Ar.) Zaman, vakit, süre.
 z. 40b/01, 42b/06, 58b/04, 85a/09,
 89a/06
 z.+da 78a/08, 78a/09
 z.+dan 11a/09
 z.+i+(3) 69b/06, 14a/10, 78b/01,
 10b/06, 54b/14
 z.-i nütüvv 69b/06
 z.-i tavīl 14a/10, 78b/01
 z.-i tezeyyid 10b/06
 z.-i vedaqa 54b/14
 [=13]
zamd (Ar.) Yara üstüne bez bağlamak ve
 merhem vurmak.
 z. 22b/07, 29a/04
 [=2]
zamğ Bkz. şamğ.
 z. 12a/09
 [=1]
zamğ-ı arabī Bkz. şamğ-ı arabī.
 z. 56b/12, 57a/02, 59b/08
 [=3]
zamm (Ar.) Artıkma, katma, ekleme.
 z. 28b/13, 35b/04, 62a/12, 89b/06,
 90a/13, 90b/05
 [=6]
zā'n (Ar.) Koyun.
 z. 86b/04
 maḳādīm-i z. 86b/04
 [=1]
zann (Ar.) Sanma, sanı.
 z. 90b/12, 90b/13
 [=2]
zarār (Ar.) Zıyan, eksiklik, kayıp.
 z. 10a/11, 18a/14, 29b/07, 39b/01,
 48a/04, 51b/12, 5a/02, 5a/02, 5a/09,
 5a/12, 5b/01, 70b/08, 70b/15, 80b/12,
 84a/05, 84a/06, 8b/04
 z.+i+(3) 83a/11
 z.-i beyyin 83a/11
 [=18]
zarb (Ar.) Dövme, vuruş.
 z. 13a/14, 77a/02, 90b/12, 90b/12
 [=4]
zarbān (Ar.) Soğuk vurmak.
 z. 41b/09, 49b/09, 51b/01, 61a/07,
 67a/03
 şiddet-i z. 41b/09
 z.+a 93a/13
 z.+i+(3) 46b/03
 z.-i şedīde 46b/03
 [=7]
zarbe Bkz. zarb.
 z. 47a/10, 68a/02, 68b/01, 73a/05
 z.+i+(3) 46b/12, 67b/06
 z.-i şedīde 46b/12, 67b/06
 [=6]
zarf (Ar.) Kab, kılıf, mahfaza.

- z. 66b/01
z.+a 92a/10
[=2]
- zāribe** (Ar.) Vurma, vuruş, darbe.
z.+den 5a/06, 5a/06
ğayr-ı z. 5a/06
'urük-ı z. 5a/06
[=2]
- zarḳ** (Ar.) Kuş pisliği.
z.+ı+(3) 38b/10
z.-ı hamām 38b/10
[=1]
- zārr** (Ar.) Zararlı.
z.+dur 83a/08
[=1]
- zarūb** (Ar.) Çok vuran.
z.+ı+(3) 60a/09
z.-ı büsr 60a/09
[=1]
- zarūr** (Ar.) Hastalık, sıkıntı.
z.+uḡ 83a/08
[=1]
- zarūret** (Ar.) Çaresizlik; muhtaçlık, yoksulluk, sıkıntı.
z. 43b/06
z.+ı+(2) 42b/09
z.+süz 46a/04
[=3]
- zāt** (Ar.) Sahip, malik.
z.+ı+(3) 3b/08
z.-ı 'aşab 3b/08
[=1]
- zatī** (Ar.) Kendiyle ilgili, kendine ait.
z. 79b/09
z.+si 2a/02
[=2]
- zāviye** (Ar.) Köşe, açı.
z.+ı+(3) 75b/08, 76a/02
z.-i kübrā 75b/08
- z.-i şuḡrā 76a/02
z.+sinden 24b/06
z.+sine 24b/06
[=4]
- zāviyeteyn** (Ar.) İki zaviye, iki açı.
z. 24b/07
[=1]
- zāyi'** (Ar.) Yitik, zarar, ziyan.
z. 15b/06
istifrāḡ-ı z. 15b/06
[=1]
- zāyid** (Ar.) Artan, artıran.
z.36a/05, 47a/01
ceīide-i laḡm-ı z.36a/05
dem-i z. 47a/01
[=1]
- zāyil** (Ar.) Sona eren, devamlı olmayan; geçen, geçmiş olan.
z. 12b/11, 13b/04, 17b/08, 17b/09, 22a/09, 35a/08, 36a/01, 37a/05, 37b/08, 39a/03, 3a/06, 48a/01, 72a/05, 80b/07, 81a/04, 85b/01, 85b/02, 87b/01
[=18]
- zāyile** Bkz. zāyil.
z. 26a/03
[=1]
- zebāb** (Ar.) Fareler, yaban sıçanı.
z. 69b/03, 73a/07, 80a/09
re's-i z. 69b/03
şebīh-i z. 73a/07
z.+la 22b/04
[=4]
- zebed** (Ar.) Köpük.
z. 62a/10, 62b/04
[=2]
- zebed-i baḡr** (Ar.) Deniz köpüğü, pomza taşı.
z. 29a/13, 29a/15, 61b/14, 62a/04, 62a/13

- [=5]
zebedü'l-bahr (Ar.) Deniz köpüğü, pomza taşı.
 z. 18b/12, 29a/13, 48b/02, 56a/01, 74b/02, 88b/13
 z.+la 18b/01
 [=7]
- zebîb** (Ar.) Kuru üzüm
 z. 47a/10
 z.+i+(3) 92b/01
 z.-i rāzīkī 92b/01
 z.+le 73a/12
 [=3]
- zehebi'l-levn** (Ar.) Altın rengi.
 z. 71b/10
 aḥmer-i z. 71b/10
 [=1]
- zeker** (Ar.) Kamış, erkeklik organı.
 k. 57a/03
 k.-i zeker 57a/03
 z.+i+(2) 59b/12
 z.+i+(3) 25b/02, 28a/01
 z.-i ḥadīd 25b/02
 z.-i ḥavācib 28a/01
 [=4]
- zekerü'l-ḳıdah** (Ar.) (zekerü'l-ḳıdāh) Yaş yoncanın erkeği.
 z. 75a/09
 [=1]
- zelk** (Ar.) Ovma.
 z. 21b/13
 ḡayr-ı z. 21b/13
 [=1]
- zencār** (Ar.) Bakır pası çeşidinden göztaşı.
 z. 11b/07, 12a/10, 22a/09, 23b/05, 38b/14, 40b/02, 48b/01, 48a/11, 62b/04, 69a/04, 74b/01, 88a/14, 9b/03
 z.+dur 9b/06
- z.+i+(3) 42a/08, 16b/02, 17b/12, 23a/12, 33b/08, 53a/01, 62a/14, 66b/08
 z.-i ḡalīze 42a/08
 z.-i şāf 16b/02, 17b/12
 z.-i şāfī 23a/12, 33b/08, 53a/01, 62a/14, 66b/08
 z.+la 12b/02
 [=23]
- zencebîl** (Ar.) Zencefil.
 z. 30a/11, 30a/15, 48b/03, 53a/03, 73b/06, 88a/15
 z.+le 34a/04
 [=7]
- zencebîl-i şīnī** (Ar.) Çin zencefili.
 z. 18b/11
 [=1]
- zencefil** (Ar.) Zencefil.
 z. 74a/15
 [=1]
- zencefr** (Ar.) Kırmızı renkli doğal cıva., sülfür.
 z. 18b/13
 [=1]
- zeneb** (Ar.) Kuyruk.
 z.+i+(3) 75b/10
 z.-i mīḳdah 75b/10
 [=1]
- zerîre** (Ar.) Göz otu.
 z. 51b/13
 [=1]
- zerḳ** (Ar.) Bir su veya sıvı ilacı şırınga ile verme.
 z. 79b/11, 80b/11
 z.+i+(3) 63a/09, 47a/10, 62b/02, 62b/03
 z.-i 'ayn 62b/15, 63a/09
 z.-i ḥammām 47a/10
 z.-i ḥatāṭīf 62b/02, 62b/03

- [=7]
zerkā' (Ar.) Mavi göz.
 z. 2a/08, 2b/04, 71a/05, 80b/15
 z.+nuḡ 2a/10
 'ayn-ı z. 2a/10
- [=5]
zerku'l-ḥaṭāṭif (Ar.) Kırlangıç tezeği.
 z. 97b/12
- [=1]
zerle- Zerlemek.
 z.-miş+(2) 54b/08
- [=1]
zerr (Ar.) Birbirine bağlamak, iliklemek.
 z. 29a/06, 29b/08, 29b/12, 29b/14,
 31b/14, 32b/13, 44a/03, 45a/06,
 53a/08, 53a/11, 54a/13, 54b/10,
 54b/14, 56b/16, 57b/05, 57b/07,
 59b/15, 61a/14, 62a/03, 62b/14,
 64b/05, 66a/10, 67a/11, 69b/12,
 69b/13, 70a/02, 70a/14
 ağber-i z. 29b/04
- [=28]
zerre (Ar.) Pek ufak parça, molekül.
 z.+i+(3) 43b/13
 z.-i ṣağİre 43b/13
- [=1]
zerūr (Ar.) Göz ilacı.
 z. 13a/10, 13a/12, 28b/14, 29a/06,
 32b/13, 45a/06, 53a/06, 62b/14,
 64b/07
 şıfat-ı z. 29a/06
 z.+a 18b/05
 z.+dan 44a/09
 isti'māl-i z. 44a/09
 z.+i+(3) 19b/09, 21b/14, 22b/11,
 25a/02, 25a/03, 31b/14, 32b/13
 29a/01, 17b/07, 29b/05, 25a/05,
 29a/06, 29b/01,
- z.-ı aşfer 19b/09, 21b/14,
 22b/11, 25a/02, 25a/03,
 31b/14, 32b/13
 z.-ı aşfer-i ṣağİr 29a/01
 z.- ebyaz 17b/07
 z.-ı şıfat 29b/05
 z.-ı merhem-i isfİdāc 25a/05
 şıfat-ı z.-ı aşfer-i kebİr 29a/06
 şıfat-ı z.-ı aşfer-i ṣağİr 29b/01
- [=24]
zerūrāt (Ar.) Göz ilaçları.
 z. 11b/09
 z.+dan 43b/11
 isti'māl-i z. 43b/11
- [=2]
zevāl (Ar.) Yerinden ayrılıp gitme; sona
 erme.
 z.+dür 80b/02, 80b/02
- [=2]
zeyt (Ar.) Zeytin yağı.
 z. 75a/06
 z.+e 79a/01
 z.+i+(3) 62a/01
 z.-i 'atİk 62a/01, 75a/05
 z.+le 28b/01, 62b/10
- [=6]
zeytūn (Ar.) Zeytin.
 z. 69b/1, 87b/07
 mā'-i varaḡ-ı z. 69b/13
 'uṣāre-i varaḡ-ı z. 87b/07
 z.+dan 88a/01
 z.+la 69b/15, 86a/11
 mā'-i varaḡ-ı z. 69b/15
 'uṣāre-i varaḡ-ı z. 86a/11
- [=5]
zıdd (Ar.) Bir şeyin karşılığı, aksi, karşıt.
 z. 95a/08
 müdāvāt-ı z. 95a/08
 z.+dur 55b/08

ž.+ı+(2) 60b/09, 61a/08
 ž.+ıyıla 2b/05, 89a/07, 89a/09
 [=6]
zırnîh (Far.) Zırnık, sıçanotu, arsenik madeni
 ile kükürt karışımı bir şey.
 z. 33b/08, 37b/11, 74b/14
 eşyā-yı z.37b/11
 [=3]
zırnîhan Bkz. zırnîh
 z 11a/04
 z.+dur 9b/06
 [=2]
zırnîh-i aḥmer (Far.) Kırmızı zırnık.
 z. 23a/12, 37b/12, 47a/11, 47b/01,
 47b/08, 74b/12
 [=6]
zıyyık (Ar.) Pek dar.
 z. 67a/14, 68b/13
 [=2]
zıyyıka Bkz. zıyyık.
 ž. 7b/02, 58a/12
 [=1]
zī'b (Ar.) Kurt, canavar.
 z. 56b/04, 74a/04
 merāret-i z. 56b/04
 [=2]
zībaḳ (Ar.) Civa
 z.+a 71b/11
 [=1]
zīḳ (Ar.) Darlık, sıkıntı.
 ž. 68b/01, 68b/10, 69a/06, 72a/07,
 86b/01, 87b/09
 ž.+ı+(3) 65b/02, 65b/03, 68a/15,
 85a/07, 2a/05, 55b/08
 ž.-ı ḥadeḳa 65b/02, 65b/03,
 68a/15, 85a/07
 ž.-ı 'urūḳ 2a/05, 55b/08
 ž.+uḡ 69a/12
 [=13]

zıkr (Ar.) Anma, anılma.
 z. 10a/08, 11a/07, 29a/10, 36a/12,
 37a/03, 37a/13, 43b/08, 44a/01,
 45a/06, 54a/12, 55a/11, 56b/15,
 57a/12, 60b/04, 60b/09, 61a/08,
 64b/04, 64b/13, 65b/04, 67a/04,
 68a/14, 71a/08, 72a/06, 73a/07,
 73a/09, 73b/11, 73b/13, 75a/08,
 75b/15, 78b/07, 80a/15, 87b/13,
 95a/13
 z.+ı+(2) 30b/03, 52a/04, 59a/15,
 87b/09
 [=37]
zīmād (Ar.) Yara üztüne bağlanan bez.
 z. 46b/05
 z.+la 91b/12
 [=1]
zīmādāt (Ar.) Yara üztüne bağlanan bezler.
 z. 91a/11
 [=1]
zīrā (Far.) Çünkü, şundan dolayı ki.
 z. 10a/07, 11b/07, 11b/15, 12a/03,
 12b/05, 12b/14, 14a/01, 14a/06,
 14a/08, 15b/09, 16b/06, 17b/06,
 19a/09, 1b/07, 1b/13, 22b/14, 23a/04,
 23a/04, 24b/07, 24b/14, 25a/13,
 25b/14, 26b/05, 27a/12, 28a/07,
 28b/15, 29a/13, 2a/02, 2a/09, 2a/10,
 2a/13, 2a/15, 30b/12, 30b/13, 32b/09,
 33a/11, 35a/03, 38a/02, 38a/08,
 38a/09, 38b/01, 38b/02, 38b/15,
 39a/02, 39a/05, 3b/01, 40a/01, 41a/15,
 42a/09, 42b/01, 42b/07, 42b/08,
 43a/02, 43a/06, 43a/08, 43a/12,
 43b/01, 43b/04, 43b/12, 43b/13,
 44a/09, 44a/10, 44a/15, 44b/01,
 44b/06, 44b/11, 44b/12, 44b/15,
 45a/07, 45a/13, 45a/14, 45b/10,
 46a/04, 46a/06, 47b/11, 48b/15,

zühr (Ar.) Öğle vakti.
 z.+undaki 4a/05
 z.+da 73b/04
 vakt-i z. 73b/04
 [=1]

zulmet (Ar.) Karanlık.
 z. 46a/04, 65a/10, 80b/12
 başar-ı z. 43b/05
 z.+de 18b/10, 48a/14
 z.+e 88b/05, 95a/15, 97a/04
 z.+i+(3) 74b/09, 88a/12, 96a/06,
 97a/10, 97a/12
 z.-i başar 74b/09, 88a/12,
 96a/06, 97a/10, 97a/12
 z.+ine 96b/11
 [=15]

zücāc (Ar.) Sırça, cam, şişe, ayna.
 z.+a 71b/07
 [=1]

zücāc-ı şāmī (Ar.) Bir tür tıbbī taş.
 z. 62a/06
 [=1]

zücāciyye (Ar.) Gözün bir tabakası.
 z. 2b/11, 3a/06, 3b/13, 83b/02, 83a/05,
 86b/13
 nevr-i z. 83b/02
 ruṭūbet-i z. 3a/06, 83a/05
 z.+den 3a/07
 ruṭūbet-i z. 3a/07
 z.+dür 3a/09, 3b/01
 ruṭūbet-i z. 3a/09, 3b/01
 z.+nüḡ 3b/05
 ruṭūbet-i z. 3b/05
 z.+ye 3b/12, 4a/11
 z.+ye 6a/15
 ruṭūbet-i z. 6a/15
 z.+yi+(1) 83a/05, 3b/10
 ‘aded-i emrāz-ı ruṭūbet-i z.
 83a/05

ruṭūbet-i z. 3b/10
 [=15]

zūkām (Ar.) Nezle.
 z. 73a/03
 [=1]

SONUÇ

İmlâ

1. Metin ünlü ve ünsüzlerin imlâsı bakımından Arap harfli metinlerden farklılık arz etmemektedir. Ancak imlâ hususunda aşağıdaki noktaların vurgulanmasında yarar vardır:

2. Metinde diğer Arap harfli Türkçe metinlerde görülen Uygur imlâ geleneğinin izi olarak da değerlendirilen art ünsüzlerin ön ünsüzlerle yazımı dikkat çeker. sağ (13a/02) (ساغ), sağup (67b/15) (ساغوب)

3. Eserde medli elifin ve kapalı e'nin imlâsında belli bir standart yoktur.

4. ç ve p için çim (چ) ve pe (پ) harflerinin yerine cim (ج) ve be (ب) harfleri de kullanılmıştır.

5. “ne”, “kadar”, “ile”, “içün” sözcükleri zaman zaman kendilerinden önce ve sonra gelen sözcüklere bitişik yazılmıştır.

6. Bazı Arap harfli Türkçe metinlerde görülen koruyucu ünsüzün hemze ile gösterilmesi metnimizde de görülmektedir. südeyi (84b/09) (سدة)

Ses ve Şekil Bilgisi

1. Metinde dil uyumu sağlamdır. Dil uyumunu bozan -ken ve +ki ekleri metinde de bu özellikleriyle dikkat çekmektedir ancak bir örnekte +ki ekinin uyuma tabi olduğu görülmüştür: (47a/04) (التندغي)

2. Eski Oğuz Türkçesinin karakteristik eklerinden olan gelecek zaman eki -IsAr kullanılmamıştır. Bu zaman için -A eki tercih edilmiştir.

3. Metinde düzlük-yuvarlaklık uyumunun olmadığı, Eski Oğuz Türkçesinde sadece düz ya da yuvarlak ünlülü biçimleri bulunan eklerin burada da kendilerini korudukları görülmektedir.

4. Metinde şimdiki zaman eki ve şahıs zamirleri yoktur. Ayrıca şahıs eklerinden sadece teklik ve çokluk olmak üzere 3. şahıslar bulunmaktadır.

5. Metinde iyelik ekleri ve hâl eklerinde Eski Oğuz Türkçesi ve Osmanlı Türkçesinden farklı ve özel kullanımlar bulunmaktadır.

Söz Dizimi

1. Metinde Arapça ve Farsça yapılı isim ve sıfat tamlamaları yoğun olarak görülmektedir.

2. Kelime gruplarında Türkçenin yapısına aykırılıklar bulunmaktadır.

3. Ögelerin dizilişi bakımından Türk cümle yapısına aykırı durumlar söz konusudur.

Söz Varlığı

1. 2983 madde başından oluşan sözlükte 2363 Arapça, 111 Farsça, 17 Grekçe, 6 Farsça+Arapça, 2 Arapça+Farsça, 1 Grekçe+Arapça, Grekçe+Türkçe ve 478 Türkçe sözcük kullanılmıştır. Bunların dışında 3 tane de özel isim vardır. Türkçe sözcüklerin sayısı Arapça ve Farsçaya göre oldukça azdır.

2. Eser tıp terimleri açısından zengin bir söz varlığına sahiptir. Özellikle birçok göz hastalığı ve bu hastalıkların tedavisinde kullanılan ilaçlar için gerekli olan bitki, hayvan ve maden adları bulunmaktadır.

KISALTMALAR

Ar. Arapça

bkz. Bakınız

C. Cilt

EAT Eski Anadolu Türkçesi

Far. Farsça

Grek. Grekçe

MEB. Milli Eğitim Bakanlığı

s. Sayfa

S. Sayı

STT. Standart Türkiye Türkçesi

TDAY Türk Dili Araştırmaları Yıllığı

TDK Türk Dil Kurumu

KULLANILAN TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ

ا	a, e	ط	ʔ
ب	b	ظ	ʒ
پ	p	ع	ˈ
ت	t	غ	ɡ
ث	ʃ	ف	f
ج	c	ق	q
چ	ç	ك	k-g-ŋ
ح	ħ	ك	ŋ
خ	ħ	ل	l
د	d	م	m
ذ	z	ن	n
ر	r	و	v
ز	z	ه - ه	h-e
ژ	j	ی	y
س	s	ء	ː
ش	ʃ		
ص	ʃ		
ض	ʒ		

KAYNAKLAR

Ahterî Mustafa Efendi (2009), **Ahterî-i Kebir** (Haz. A. KIRKKILIÇ, Y. SANCAK), TDK Yayınları, Ankara.

BANGUOĞLU, Tahsin (1995), **Türkçenin Grameri**, TDK Yayınları, Ankara.

BAYAT A. H. ve Okumuş, N. (2004), **Mahmûd-ı Şirvânî, Mürşîd (Göz Hastalıkları)**, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.

BAYAT, Ali H. (1989), "*Ali bin İsâ, el-Kehhâl*", **Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi**, c. II, 1989, s. 401.

BAYAT, Ali H. (2003), **Tıp Tarihi**, Sade Matbaa, İzmir.

BAYTOP, Turhan (2007), **Türkçe Bitki Adları Sözlüğü**, TDK Yayınları, Ankara.

BEDEVIAN, K. Armenag (1936), **İllustrated Polyglottic Dictionary of Plant Names in Latin, Arabic, Armenian, English, French, German, Italian and Turkish Language**, Argus and Papazian Presses, Kahire.

BİŞKİN, H. Veli (2010), **Vasiyyetnâme-i Kehhâlîn (İnceleme-Metin-Dizin)**, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.

CANPOLAT M. ve Önler, Z. (2007), **İshâk bin Murâd, Edviye-i Müfrede**, TDK Yayınları, Ankara.

DEVELİ, Hayati (2010), **Osmanlı Türkçesi Kılavuzu 1**, Kesit Yayınları, İstanbul.

DEVELİ, Hayati (2010), **Osmanlı Türkçesi Kılavuzu 2**, Kesit Yayınları, İstanbul.

DEVELLİOĞLU, Ferit (2004), **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat**, Aydın Yayınları, Ankara.

DİLÇİN, Cem (1983), **Yeni Tarama Sözlüğü**, TDK Yayınları, Ankara.

DOĞAN, Şaban (2009), **Sabuncuoğlu Şerefeddin, Terceme-i Akrebâdîn, Giriş-İnceleme-Metin-Dizinler**, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

DOĞAN, Şaban (2010), *Eski Oğuz Türkçesinde Tıp Dilinin Oluşumu ve Özellikleri*, **Turkish Studies, International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic**, Volume 5/1 Winter 2010, s. 313-373.

DOĞAN, Şaban (2012), *Ebulfeyz Mustafa Efendi, Risâle-i Feyziyye fî Lügati'l-Müfredâti't-Tıbbiyye*, Değişim Yayınları, İstanbul.

ERCİLASUN, Ahmet B. (2005), *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi*, Akçağ Yayınları, Ankara.

ERDAĞI, Binnur (2000), *Tuhfe-i Mübârizâ-Hekim Bereket (İnceleme-Metin-Sözlük)*, Yayımlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara,

ERGİN, Muharrem (2005), *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayınları, İstanbul.

GÜLSEVİN, G., Boz, E. (2010), *Eski Anadolu Türkçesi*, Gazi Kitabevi, Ankara.

GÜLSEVİN, Gürer (2007), *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, TDK Yayınları, Ankara.

HACIEMİNOĞLU, Necmettin (1992), *Türk Dilinde Edatlar*, MEB Yayınları, Ankara.

HACIEMİNOĞLU, Necmettin (2008), *Karahanlı Türkçesi Grameri*, TDK Yayınları, Ankara.

HOOPER, David (1937), *Useful Plants and Drugs of İran and Iraq*, Field Museum of Natural History, Volume IX, Number 3, Chicago.

İbrahim Cûdî Efendi (2006), *Lüगत-ı Cûdî* (Haz. İsmail Parlatur, Belgin Tezcan Aksu, Nicolai Tufar), TDK Yayınları, Ankara.

KARAAĞAÇ, Günay (2009), *Türkçenin Söz Dizimi*, Kesit Yayınları, İstanbul.

KARAHAN, Leyla (2004), *Türkçede Söz Dizimi*, Akçağ Yayınları, Ankara.

KORKMAZ, Zeynep (2005), *Eski Anadolu Türkçesinde İmlâ-Fonoloji Bağlantısı Üzerine Notlar*, **Türk Dili Üzerine Araştırmalar I**, s.491-505, TDK Yayınları, Ankara.

KORKMAZ, Zeynep (2009), **Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi**, TDK Yayınları, Ankara.

KÜÇÜKER, Paki (2010), **Mücerreb-nâme**, Kültür Ajans Yayınları, Ankara.

Mütercim Asım Efendi (2000), **Burhân-ı Katı** (Haz. M. Öztürk, D. Örs), TDK Yayınları, Ankara.

OLGUN İbrahim, Cemşit Draşan (2005), **Farsça-Türkçe Sözlük**, Murat Kitabevi, Ankara.

ÖNLER, Zafer (1985), *Eski Anadolu Türkçesi Döneminde Yazılmış İki Tıp Kitabında Yer Alan Sağlık Bilgisi Terimleri*, TDAY Belleten, s.89-130.

ÖNLER, Zafer (1990), **Celâlüddin Hızır Paşa, Müntahab-ı Şifâ I Giriş-Metin**, TDK Yayınları, Ankara.

ÖNLER, Zafer (1996). *“Türkçede +IA Zarf Eki”*, II. Uluslar Arası Türk Dili Kongresi Bildirileri, s. 9-15, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

ÖNLER, Zafer (1998), *XIV-XV. Yüzyıl Türkçe Tıp Metinlerinin Dili ve Söz Varlığı, Kebikeç İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, Yıl 3, Sayı 6, Ankara.

ÖNLER, Zafer (1999), **Celâlüddin Hızır Paşa, Müntahab-ı Şifâ II Sözlük**, Simurg Yayınları, Ankara.

REDHOUSE SÖZLÜĞÜ, Türkçe / Osmanlıca-İngilizce, Sev Matbaacılık ve Yayıncılık, İstanbul 1999.

SAMİ, Şemsettin (2009), **Kâmus-ı Türkî**, Çağrı Yayınları, İstanbul.

SARI, Mevlüt (1984), **El-Mevârid, Arapça Türkçe Lügat**, İpek yayınları, İstanbul.

STEINGASS, F. (1998), **Persian-English Dictionary, Including The Arabic Words And Phrases To Be Met With In Persian Literature**, Librairie du Liban.

ŞAHİN, M. Ü. (1994), **Miftâhü'n-nûr ve Hazâinü's-Sürûr - Dil Özellikleri, Metin, Söz Dizini**, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.

ŞAHİN, Hatice (2011), **Eski Anadolu Türkçesi**, Akçağ Yayınları, Ankara.

ŞEHİSUVAROĞLU Bedii, Ayşegül E. Demirhan, Gönül Ç. Güreşsever (1984), **Türk Tıp Tarihi**, Bursa.

ŞENEL, Ünal (1988), **Amasyalı Hekim Sabuncuoğlu Şerefeddin'in Eseri Mücerrebname**, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

TİKEN, Kamil, **Eski Türkiye Türkçesinde Edatlar, Bağlaçlar, Ünlemler ve Zarf-Fiiller**, TDK Yayınları, 2004, Ankara.

TİMURTAŞ, F. K. (1976), "*Küçük Eski Anadolu Türkçesi Grameri*", **Türkiyat Mecmuası Cilt 18**, s. 331-368.

TİMURTAŞ, F. K. (2005), **Eski Türkiye Türkçesi**, Akçağ Yayınları, Ankara.

TURAN, Zikri (1992), **Hacı Paşa, Teshil - Dil Özellikleri, İnceleme, Söz Dizini**-Basılmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.

Türk Dil Kurumu (2005), **Türkçe Sözlük**, TDK Yayınları, Ankara.

Türk Dil Kurumu (2005), **Yazım Kılavuzu** (24. Baskı). TDK Yayınları, Ankara.

UNAT, E. K., İhsanoğlu, E. ve Vural, S. (2004), **Osmanlıca Tıp Terimleri Sözlüğü**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.

UZEL, İlter (1992), **Sabuncuoğlu Şerefeddin, Cerrahiyyetü'l-Haniye I-II**, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.